1st International Symposium on Social Sciences and Educational Research (ISCER, 2017)

1. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER VE EĞİTİM ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

ABSTRACT BOOK

3 - 5 November, 2017
Antalya, Turkey

NOBEL AKADEMİK YAYINCILIK EĞİTİM DANIŞMANLIK TİC. LTD. ŞTİ.

YAYIN NO. : 1895
Sosyal Bilimler No. : 63
ISBN : 978-605-320-802-0
© 1. Basım, Aralık 2017

1. ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER VE EĞİTİM ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

Copyright 2017, NOBEL AKADEMİK YAYINCILIK EĞİTİM DANIŞMANLIK TİC. LTD. ŞTİ. SERTİFİKA NO.: 20779
Bu baskının bütün hakları Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.ne aittir. Yayınevinin yazılı izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Genel Yayın Yönetmeni: Nevzat Argun -nargun@nobelyayin.com-
Dizi Editörü: Samet Tekin -samet@nobelyayin.com-

Redaksiyon: Samet Tekin -samet@nobelyayin.com-
Sayfa Tasarım: Tarkan Kara -erdal@nobelyayin.com-
Kapak Tasarım: Mehtap Yürümez -mehtap@nobelyayin.com-
Baskı ve Cilt: Atalay Matbaacılık Sertifika No.: 15689
Büyük Sanayi 1. Cad. Elif Sok. No.:7/236-237 İskitler / ANKARA

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI

Keskin, M. Hakan.
1. Uluslararası Sosyal Bilimler ve Eğitim Araştırmaları Sempozyumu /
1. Basım, 355 s., 21x297 mm
Kaynakça var, dizin yok.
ISBN: 978-605-320-802-0

Genel Dağıtım: ATLAS AKADEMİK BASIM YAYIN DAĞITIM TİC. LTD. ŞTİ.
Sipariş: -siparis@nobelyayin.com-
Telefon: +90 312 278 50 77 - Faks: 0 312 278 21 65
e-satış: www.nobelkitap.com - esatis@nobelkitap.com
Bilgi: www.atlaskitap.com - info@atlaskitap.com

Dağıtım: Alfa, Arasta, Final, Prefix, TveK Dağıtım

NOBEL AKADEMİK YAYINCILIK EĞİTİM DANIŞMANLIK TİC. LTD ŞTİ.
Ankara Büro: Mithatpaşa Cad. No.: 74/4 Kızılay ANKARA
Tel: +90312 418 20 10 **Faks:** +90312 418 30 20
Rasimpaşa Mah. Rıhtım Cad. Nemlizade Sok. Güleryüz Apt.
No:9 Daire:3 Kadıköy / İSTANBUL **Tel-Faks**: +90216 418 20 10
nobel@nobelyayin.com - www.nobelyayin.com

BİLİME ve EMEĞE EVET
FOTOKOPİ ve KORSANA HAYIR
www.nobelkitap.com

Saygıdeğer katılımcılar,

Necmettin Erbakan Üniversitesi ve Pedagoji Akademia tarafından düzenlenen 1. Uluslararası Sosyal Bilimler ve Eğitim Araştırmaları Sempozyumu'na hoş geldiniz. Ana temasını "Sosyal Bilimlerin ve Eğitimin Geleceği" olarak belirlediğimiz bu sempozyumun amacı siz değerli bilim insanları, araştırmacılar ve öğrencileri bir araya getirerek, bilgi ve deneyimlerinizi paylaşmanızı sağlamaktır.

Hızla değişen dünya koşullarına uyum sağlayabilen bireyler ve toplumların oluşumunda Sosyal Bilimler ve Eğitim Bilimleri alanında yapılan araştırmaların önemini dikkate alarak düzenlediğimiz 1. Uluslararası Sosyal Bilimler ve Eğitim Araştırmaları Sempozyumu'nun akademik dünyaya önemli katkılar yapacağına inanıyoruz. Gerek sözlü, gerekse poster sunumlarıyla değerli bilgi ve deneyimlerini paylaşan katılımcılarımız başta olmak üzere, bu bilimsel etkinliğin gerçekleşmesinde katkısı olan tüm paydaşlara teşekkür eder, saygılarımızı sunarız.

ISCER Düzenleme Kurulu Adına

Prof. Dr. Ercan YILMAZ

Sempozyum Başkanı

Dear participants,

Welcome to the 1st International Symposium on Social Sciences and Educational Research organized by Necmettin Erbakan University and Pedagogy Akademia. The aim of this symposium, the main theme of which is “the Future of Social Sciences and Education”, is to bring together distinguished scientists, researchers and students to share their knowledge and experience.

We believe that the 1st International Symposium on Social Sciences and Educational Research, which we have organized by taking into consideration the importance of Social and Educational Sciences in the formation of individuals and societies compatible with the rapidly changing world conditions, will significantly contribute to the academic world. We would like to thank all the stakeholders, particularly to our participants who have shared their valuable knowledge and experience with oral or poster presentations in our symposium.

With best regards,

On Behalf of the ISCER,

Prof. Dr. Ercan Yılmaz

Symposium Chair

İçindekiler

Biyoloji ve Kimya Öğretmen Adaylarının Çevre sorunlarına Karşı Tutumları 1

Drought and the Importance of Effective Water Management: Water Crisis in California 2

Muhasebe Mesleğine Yönelik Eğitim Alan Öğrencilerin Muhasebe Mesleğini Tercih Etme Eğiliminin Araştırılması 3

1859 Senesi Sultan Ahmet Meydanındaki Mülki ve Askeri Yapıların İnşa ve Dönüşüm Maliyetleri 4

Farklı Lise Türlerine Devam Eden Lise Öğrencilerinin Sosyal Medyaya İlişkin Tutumları ile Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Gaziosmanpaşa İlçesi Örneği) 5

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının FeTeMM Farkındalık Düzeyleri 6

Turkish-American Relations and Their Treatment of Communism in the Interwar Period 7

Twitter Usage on Political Communication: ''A Comparative Analysis on Twitter Usage of Political Parties in Pre-and After November 1, 2015 General Elections' 8

Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Sınır Dışı Edilen Yabancıların İdari Gözetim Altına Alınmaları 10

Avrupa Birliği'nin Almanya'nın Türk Sorununa Yaklaşımı 11

Avrupa Birliği'nin Otoriterlik Sınavı: Macaristan Örneği 12

İran Millî Kütüphane 5-19209 Numarada Bulunan Farsça-Türkçe Manzum Lügat (1b-77a) Üzerine Bir Değerlendirme 13

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Uygulamasında Karşılaştıkları Problemler 14

Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum ile Öğretmenlik Özyeterliği Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 15

Osmanlı'dan Cumhuriyet'e İstanbul'da Mürettip Grevleri 16

Üniversite Öğrencilerinin Afet Bilinci ve Afete Hazırlık Düzeylerinin Belirlenmesi 17

Avrupa Birliği Sürecinde Türkiye Yongalevha Sektörünün Dış Ticaret Durumunun Analizi 18

Matematik ve Matematik Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin İspat Yapmaya Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi 19

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Prizmalara Yönelik Kavram İmajlarının İncelenmesi 20

Demografik Durumun ve İnsani Gelişmişlik Endeksinin Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimine Etkisi 21

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğreticileri için Yenilikçi ve Uygulanabilir Teknolojik Yöntem Önerisi 22

Türkiye'de Lisans ve Lisansüstü Öğrenim Gören Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Sosyal ve Kültürel Uyumunun İncelenmesi 23

Radyo Tiyatrolarının Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanılması 24

Öğretmenlerin Çevre Eğitimi Öz-Yeterliklerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi: Kıdem ve Çalışılan Yer* 25

Sınıf Öğretmenlerinin Çevre Bilgilerinin ve Çevre Davranışlarının İncelenmesi 26

"İyi ve Kötü Prens Öyküsü"nde Okuma Yazma İfadeleri Üzerine 27
Sınıf, Fen ve Matematik Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi 28
A Diplomat Devoted Himself to Demonize A Nation: George Horton 29
Hastane Sağlık Kurumları İşletmeciliği (Sağlık Yönetimi) Öğrencilerinin Mesleki Beklentileri 30
Hatay'da Coğrafi İşaret Alan Tarım ve Gıda Ürünlerinin Durum Değerlendirmesi 31
Türkiye'de Kesme Çiçek Üretim ve Ticaretinde Mevcut Durum, Sorunlar ve Çözüm Önerileri 32
Gerçeklik/Yanılsama Bağlamında Kurgunun Sınırları: Üstkurmaca ve Deneysel Bir Anlatı Bağlamında Orhan Duru'nun *Az Roman*'ı 33
Kurmacanın Bir Kaynağı Olarak "Edebi Atıflar" ve Bir Örnek: Tristram Shandy Beyefendi'nin Hayatı Ve Görüşleri 34
Öğretmenlerin "Sendika" Algılarının Kategorik Olarak İncelenmesi 35
Üniversite Öğrencilerinin Kariyer Tercihleri Üzerine Deneysel Bir Çalışma 36
Gri(1,1) Metodu ile Kısa-Dönem Hisse Senedi Tahmini ve Eğilimi 37
Yabancı Dil Öğretiminde İletişim Becerisi 38
The Analysis of the Opinions of University Students on Sharing Responsibility in Learning English 39
Türkiye'de Yabancı Dil Öğreniminde Yaşanan Sorunlar Üzerine Bir Derleme Çalışması 40
Kültürlerarası İletişimde Beden Dili 41
Etkili İletişimin Kurulmasında Edimbilimin Önemi 42
Bilgi Toplumunda Geleneksel Bilgi Kültürü 43
Yabancı Dil Öğretiminde Metinler İle Bağlam Eksenli Dil Öğretiminin Yeri Ve Önemi 44
Humanities Moving Away From Spirituality 45
Marmara Bölgesinde Bina İçi İklim Koşullarında Odun Rutubeti Değişiminin Analizi 46
İlköğretim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Örgütsel Bağlılıklarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi 47
2006 ve 2016 Yılları Türkçe Öğretim Programlarının Anlama ve Anlatma Becerileri Yönünden Karşılaştırmalı İncelemesi 48
Karar Destek Sistemleri Yardımıyla Amaca Uygun Programlama Dili Belirlenmesi 49
Çağdaş Sanatta İmgenin Evrenselliği ve Geçerliliği 50
İlkokul, Ortaokul ve Liselerde Görev Yapan Öğretmenlerin Dönüşümcü ve Etkileşimci Liderlik Algıları 51
Yaratıcı Düşünme Becerisi Konusunda Hazırlanan Doktora Tezlerinin İçerik Analizi 52
Akademisyenlerin Örgütsel Bağlılık Tutumlarının İncelenmesi 53
Suskunluk Sarmalı Kuramı Bağlamında Sosyal Medyanın Bireyin Sosyalleşmesine Etkisi 54
Hayat Var Filmi Özelinde Reha Erdem Sinemasında Mekân 55
Öğretmenlerin Algıladığı Liderlik Tarzları İle Karara Katılma Durumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 56
Bir Duvar Resmi Sihirbazı: Banksy 57

Çocuk Kitaplarında Gerçeklik ve Gerçekliğin Anlatımı 58
İlkokul Öğrencilerinin Matematik Dersine Yönelik Tutumunda Mozart Müziğinin Etkisi 59
Sanatta Ve Kültürde Öpme Ritüelinin Göstergebilim Açısından İncelenmesi 60
Psikolojinin Alt Bilim Alanı Endüstri ve Örgüt Psikolojisi Kapsamındaki Bazı Araştırmalarda Etik Sorunu 61
Üniversite Öğrencilerinde Toplumsal Cinsiyet Rolü, Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Üzerinde Etkili midir? 62
Öyküleyici Metinlerin 7. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Motivasyonuna Etkisi 63
Evlilik Doyumunun Cinsiyet ve Evlenme Biçimi Açısından İncelenmesi: Bir Meta-Analiz Çalışması 64
Yediden Yetmişe Baba Kavramı: Bir Prototip Analiz 65
Zaman Yönetimi Becerileri Grup Rehberliği Programının Üniversite Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Becerilerine Etkisi 66
Öğretmenlerin Motivasyonlarının Öğrenen Okul ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi 67
Kırşehir Açık Yeşil Alan Yeterliliğinin Peyzaj Mimarlığı Açısından İrdelenmesi 68
Tarihi Çevrelerde Kentsel Mekansal Koridorların Peyzaj Mimarlığı Açısından İrdelenmesi: Ankara-Hamamönü Örneği 69
Öğretmen Adaylarının Nitelikli Öğretmen Özellikleri Hakkındaki Görüşleri 70
Öğretmenlerin Örgütsel Bağlılıklarının Duygusal Zekâları ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi 71
The Effects of Common Knowledge Construction Model (CKCM) on Students' Views on Critical Thinking Skills 73
Öğretmenlerin Örgütsel Sessizliklerinin Örgütsel Bağlılıkları ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi 74
Öğretmenlerin Sahip Oldukları Liderlik Stillerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi 75
Sınıf ve Matematik Öğretmeni Adaylarının Matematik Öğretimi ve Öğrenimine İlişkin İnanışlarının İncelenmesi 76
Öğretmen Adaylarının Matematik Öğretimine Yönelik Kaygılarının İncelenmesi 77
“Gerçeği Gören Aslan” Fablı İle Besin Zinciri Konusuna Bütünleşik Bir Bakış 78
İngilizce Öğretmenlerinin Öz Yeterlik İnançlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi 79
The Effects Of Common Knowledge Construction Model (CKCM) on Students' Views on the Nature of Science 80
Okuma Öğrenme Alanı Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi 81
Türk Tarih Tezi ve Tarih IV Kitabı 82
Hatay İlinde Bezemeli Çeyiz Sandıkları 83
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Bir Yöntem Önerisi: Televizyon Programlarının Kullanımı 84
Dede Korkut Hikayeleri ve Kutadgu Bilig'de Çocuk Eğitimi 85
Günümüz Liderlik Anlayışına Göre Kutadgu Bilig'de Liderlik Eğitimi 86
Kutadgu Bilig'de Devlet Adamlığı 87
Öğretmen Adaylarının Yapılandırmacı Öğrenme Ortamına İlişkin Algıları 88

Öğretmen Adaylarının Sosyal Medya Kullanım Profilleri ve Eğitime Katkısına Yönelik Algıları 89
Bilişim Teknolojileri Öğretmen Adaylarının Mesleki Kaygı Düzeylerinin Demografik Özelliklere Göre İncelenmesi 90
İlköğretim Matematik Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Yaz Okuluna Katılma Nedenlerinin İncelenmesi 91
Müziğimi Kendim Yapabilir miyim Öğretmenim? Müzik Derslerinde Yaratıcı Uygulamalar Konusunda Öğretmen Görüşleri 92
Yabancı Dil Öğrenme Sürecinde Öğrencinin Başarısını Etkileyen Etkenler 93
Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği Programı'na İlişkin Farkındalıkları ve Tutumları 94
Kadına Karşı Şiddeti Önlemede Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü 95
Ortaokul Çocuklarında Fiziksel Aktivite Düzeyi ile Akademik Başarı İlişkisi 96
Friendship Networks of International Students Attending Long-Term Programs in Turkey: Implications and a Need for Intervention 97
Sınıf Öğretmenlerinin Derslerde Materyal Kullanım Düzeyleri (Ordu İli Örneği) 98
İşletmelerin Üretim ve Pazarlama Sorunları: Konya Üzerine Bir Çalışma 99
Preference of Purchase and Use of Licensed Sports Products for University Students 100
Yan Flüt Eğitiminde Ters Yüz Öğrenmenin Öğrenci Motivasyonu Üzerine Etkileri 101
Yan Flüt Eğitiminde Ters Yüz Öğrenmenin Çalgı Performansı Üzerine Etkileri 102
Yan Flüt Eğitiminde Ters Yüz Öğrenmenin Akademik Başarı Üzerine Etkileri 103
Öğretmenlerin Yönetimsel Kararlara Katılımı 104
Investigation of High School Students' Conceptions on Constructing Proof and Skill Perceptions on Problem Solving (Preparatory Class Sample) 105
1946 Genel Seçimleri Öncesinde Cumhuriyet Halk Partisi'nin Propaganda Metni Analizi "Neleri Unutmamalıyız, Ne Diyorlar, Neleri Söylemiyorlar" 106
Çeşitli Ülkelerde Ve Türkiye'de Sınıf Öğretmenlerinin Özlük Haklarının Karşılaştırılması Ve Türkiye'deki Sınıf Öğretmenlerinin Özlük Haklarına İlişkin Görüşlerin İncelenmesi 108
Türkiye'de Arabuluculuk İle İlgili Yapılan Tezlerin İncelenmesi 109
Madde Bağımlılığı İle İlgili Yapılan Tezlerin Önerilerinin İncelenmesi 110
Beliren Yetişkinlerin Benlik Kurgusunun İncelenmesi* 111
Ortaokulda Matematik Başarısının Yordayıcıları: Matematik Öz-Yetkinlik Kaynakları, Aile, Arkadaş ve Öğretmenden Algılanan Matematik Başarı Beklentisi 112
2015 Yılı Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programına Yönelik Bir Değerlendirme Çalışması 113
2015 yılı Öğretim Programına Göre Hazırlanmış Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitaplarının Değerlendirilmesi 114
Otantik Liderliğin Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Alan Üniversite Öğrencilerinin Bireysel Kariyer Planlaması Üzerine Etkisi 115

Öğretme-Öğrenme Anlayışları ve Öğretim Programına Bağlılık: İlişkisel Bir Araştırma 116
Resimli Çocuk Kitaplarında Yardımlaşma Ögesinin İşlenişi 117
Divan Şairlerinin Gözünden Bir Göz Hastalığı: Remed 118
İsmail Hikmetî Divanı'ndaki İlginç Bir Şiir: Gazel-i Satranç 119
Yabancı Dil Öğretiminde Drama Tekniğinin Kullanımı 120
Akıllı Tahta İle Hazırlanan Etkinliklerin Öğrenilen Bilgilerin Kalıcılığına Etkisi 121
Batman'da Çalışan Kadınların Özel Eğitime İlişkin Algıların İncelenmesi: Nitel Bir Çalışma 122
Vergi Kayıp ve Kaçaklarının Önlenmesinde Türkiye'de Uygulanan Devlet Politikaları ve Bazı AB Üyesi Ülkelerle Karşılaştırılması 123
Zihinsel Engelli Çocuklarda Cinsel İstismarın Etkileri 124
Öğrencilerin Öğrenme Yaklaşımları ve Motivasyonları Üzerine Bağlam Temelli Öğretimin Etkisi 125
Lise Öğrencilerinin Bilişsel Esneklikleri ve Başarı Amaç Yönelimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 126
Osmanlıdan Günümüze Sanata Verilen Değer ve Sanat Eğitiminde Devamlılık 127
Tezyinat Sanatımızda Geleneksel Metod 128
Ortaöğretim Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeylerinin, Algılanan Sosyal Destek ve Öznel İyi Oluş Açısından İncelenmesi* 129
Bir Kavram Olarak Öznel İyi Oluş* 130
Ortaokul Öğrencilerinin Ev Ödevleri Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi 131
Okul Müdürlerinin Tutum ve Davranışlarının Öğretmenlerin Çalışma Motivasyonlarına Etkisi (Tokat İli Örneği) 132
Kamu Sektöründe Örgütsel Bağlılığın İşgücüne ve Sektöre Yansımaları 133
Psikolojik İyi Oluş İle Sınırlılık Şemaları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 134
Okul Öncesi Eğitimde Dezavantajlı Ailelerin Deneyimleri: İlişkiler, Etkileşimler ve Beklentiler Ekseninde Aile Katılımı 135
Sanat Yapıtında Biçim ve Yazı İlişkisi 136
Küresel Rekabette Üniversiteler ve Değişim 137
Üniversite Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Uşak Üniversitesinde Bir Araştırma 138
BIST 100 Endeksi Değerlerindeki Değişimlerin Destek Vektör Makineleri ve Karar Ağaçları ile Sınıflandırılması 139
Muhasebe Programı Öğrencilerinin Meslek Etiği Algılarının Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma 140
Lojistik Firmalarının Depolarında Karşılaşılan Sorunlar Ve Sahadaki Uygulamalara İlişkin Bir Araştırma 141
Küreselleşen Dünyada İnsan Hakları 142
İnsan Haklarının Korunmasında Ulusal, Bölgesel ve Uluslararası Mekanizmalar 143
Tüketim Toplumunda Din ve Yeni Dindarlık Tipolojileri 144
Çevre kavramından ne anlıyorsunuz? Biyoloji öğretmen adayları örneği 145

Biyoloji Öğretmen Adaylarının Laboratuvar Kavramına Yönelik Düşüncelerinin Çizme-Yazma Tekniğine Göre Analizi 146
Sağlık Nedir? Çizme-Yazma Tekniğine Göre Sağlık (Formasyon) Öğretmen Adaylarının Düşüncelerinin Analizi 147
Ortaokul Çevre Eğitimi Dersinin Çevre Eğitiminin Amaçları Çerçevesinde İncelenmesi 148
Sosyal Sınıf Kavramı ve Weberci Sınıf Kuramının Eleştirisi 149
Türk Modernleşmesi ve Müzik 150
I. Alâeddin Keykubat Dönemi Saraylarındaki Çini Eserlerde Gezgin Sanatçı İzleri 151
Türkiye'de Gelir Vergisi Tarifesinin Vergi Uyumu Üzerindeki Etkisinin Değerlendirilmesi 152
Vergi Denetiminin Vergi Uyumu Üzerindeki Etkisinin Değerlendirilmesi: 1991-2016 Dönemi İçin Türkiye Örneği 153
"dA" Bağlacının Diğer Bağlaçlarla Birlikte Kullanımına İlişkin Bir Analiz 154
Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Sorumlu Çevresel Davranış Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi 155
Öz Düzenleme Beceri Eğitimi Programının Altı Yaş Grubu Çocukların Sosyal Duygusal Davranışlarına Etkisinin İncelenmesi 156
Türkiye'deki Öz Düzenleme İle İlgili Araştırmalar: 2000-2017 Yılları Arasındaki Araştırma Yayınlarının İncelenmesi 157
Ortaokul Öğrencilerinin Müzik ve Çalgı Eğitimine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi 158
Türk İş Hukukunda İşçinin Psikolojik Tacize Karşı Korunması 159
Geleneksel Sanatların Günümüz Modern Tasarım Anlayışı İle Yorumlanmasına Öneriler 160
Moda-Mimari İlişkisine Bir Selçuklu Örneği "Karatay Medresesi" Üzerine Denemeler 161
Konya'da Bulunan Kapı Tokmaklarında Gözlenen Tasarım Özelliklerinin Değerlendirilmesi 162
Konya' da Geleneksel İşlemeli Bohçalar ve Özgün Değerleri 163
Üniversitede Yer Alan Akademik Ve İdari Personelin Mobbinge Yönelik Algılarının Demografik Özelliklere Göre Analizi 164
İlk ve Ortaokullarda Farklı Branşlarda Görev Yapan Öğretmenlerin Sorumlu Çevresel Davranış Düzeylerinin Karşılaştırılması 166
Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Anksiyete Düzeylerinin Akran İlişkileri Üzerindeki Etkisi 167
The Investigation of Children's Effects on Concept Development in Pre-School Educational Materials of Game Materials 168
Sosyal Medyada İkna Kuramlarının Kullanılması: Sivil Toplum Kuruluşları Üzerinde Bir Araştırma 169
Öğretmen Adaylarının Öz Yeterlik Algıları İle Mizah Tarzları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 170
Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri Algıları İle Sınıf Yönetimi Yeterlik Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 171
Cam Tavan Sendromu 172

Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerini Örgütsel Prestij Algıları Ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi 173

Investigation of Developed Metaphors on the Concept of "Obstacle" by Individuals with Disabilities 174

Exercise in the Life of Physically Disabled Persons 175

Ergonomic Approaches for Disabled Persons 176

Sosyal Bilimler Liseleri Ulusal Öğrenci Sempozyumlarının Öğrencilerin Düşünme Becerileri, Duyuşsal Özellikler ve Sosyalleşme Becerilerine Etkisi 177

MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğünce Düzenlenen Sosyal Bilimler Liseleri Ulusal Öğrenci Sempozyumlarının Değerlendirilmesi 178

Perakende Sektöründe Yerel Marka Farkındalığı : Karaman Örneği 180

İkameli Ölüme Bağlı Tasarruflar 181

Aile Stresörleri İle Baş Çıkma Yöntemleri Ölçeği Geçerlik ve Güvenirlik Çal 182

Kampus Binalarında İç Mekan Bitkisel Tasarım: Bartın Üniversitesi Örneği 183

Güncellenen İngilizce Öğretim Programında Dinleme Ve Konuşma Becerilerine Yönelik Öğretmen Görüşleri 184

B1 Seviyesi İçin Hazırlanmış İstanbul Yabancılara Türkçe Öğretim Seti Ve Yunus Emre Enstitüsünün Yedi İklim Setinin Kültürel Aktarım Açısından Karşılaştırılması 186

Öğrenme Stratejilerinin Öğrenme Stilleri Ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi 187

Sigorta Sektörüne Yeni Bir Yaklaşım Olarak Tekafül: Türkiye'deki Finansal Sistemdeki Rolü ve Uygulamaları 188

Bankacılık Sektöründe Optimal Kredi Portföy Yönetimi: Doğrusal Programlamaya Dayalı Bir Model Önerisi: Ticari Bankalar Üzerine Bir Uygulama 189

Pedagojik Formasyon Eğitimi Alan Öğrencilerin Müzik Eğitimi Ön Yaşantı Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi 190

Sınıf Öğretmenleri ile Branş Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitiminin Değerlendirilmesine Yönelik Görüşleri 191

Orantısal Akıl Yürütme Çalışmaların Türkiye'deki Durumunun Betimsel Bir Analizi 192

Sayı Konuşmalarının Diskalkulik Ortaokul Öğrencilerinin Sayı Duyularına Etkisi 193

Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni Adaylarının Türkçenin Yaşadığı Sorunlara Yönelik Farkındalığı ve Çözüm Önerileri 194

Türkiye'de İşsizlik Histerisi: Fourier Birim Kök Testi 195

Internalization of Externalities from Roads: Road Pricing Practices 196

Charged in Health Institutions of the Staff Parking: KTU Farabi Hospital Example 197

Matematik Tarihi ile İlişkilendirilmiş Etkinlik Yazabilmeye İlişkin Matematik Öğretmeni Adaylarının Yeterliklerinin Değerlendirilmesi 198

İlkokul Matematik Dersi Öğretim Programı (2017)'nda Sayı Duyusunun Yeri 199

İlköğretim Matematik Öğretmeni Adaylarının Oran ve Orantı Konusunda Soru Hazırlama Becerileri 200
Üniversite Tercihini Etkileyen Faktörlerin İkili Karşılaştırması 201
Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri İhtiyaç Örüntüsü ve Yardım Arama Davranışları 202
Cari Açığın Sürdürülebilirliği: Türkiye Örneğinde Eşbütünleşme Analizi 203
Hizmet İşletmelerinde Ağızdan Ağıza Pazarlamanın Müşteri Satın Alma Davranışlarına Etkisi 204
Vergi Müfettişlerinin İş Doyum Özellikleri Üzerine Bir Araştırma 205
Vergi Müfettişlerinin Kurumsal Aidiyet (Örgütsel Bağlılık) Özellikleri Üzerine Bir Araştırma 206
Vergi Müfettişlerinin Mesleki Tükenmişlik Özellikleri Üzerine Bir Araştırma 207
Uluslararası Öğrenci Olmak: AKÜ Örneği 208
Multiculturalism: Are Pre-Service ELT Teachers Ready For It? 209
Preservice ELT Teachers' Native Non-Native Language Teacher Perception 210
Ortaokul Öğrencilerinin STEM Eğitimine Karşı Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi 211
İş Sözleşmesinin İradi Devrinin İş Sözleşmesinin Kanuni Devri (İşyeri Devri) ile Karşılaştırılması 212
Türkiye'de Fen Bilgisi Eğitimi Alanında Yapılan Ölçek Geliştirme Çalışmalarının Tematik İçerik Analizi ile İncelenmesi 213
Ağ Araştırması (WebQuest)'na Dayalı Öğretim Yoluyla Okuduğunu Anlama Becerisi ve Okuma Stratejileri Üstbilişsel Farkındalığının Gelişimi 214
Dördüncü Sınıf Fen ve Teknoloji Derslerinin Diyalojik Öğretim Açısından Analizi Üzerine Bir Araştırma 215
Öğretmen Adaylarının Çok Katmanlı Okuryazarlık ile Eleştirel Okuma Öz Yeterlik Algıları Arasındaki İlişki 216
Investigation of the Perceptions of High School Students towards Unfavorable Teacher Behaviors 217
The Investigation of Academic Self-Efficacy Belief Levels of Students in Terms of Some Variables 218
The Investigation of the Lifelong Learning Tendencies of Students in terms of Some Variables 219
Öğretmen Adaylarının E-Kitap Kavramına İlişkin Metaforik Algıları 220
Türk Yükseköğretiminde Kalite Süreçleri Üzerine Bir Değerlendirme 221
Sözlüklerde Giysi Sözlük Maddelerinin Tanımlanması Üzerine Bir İnceleme 222
Yüksekokul Öğrencilerinde Tükenmişlik Düzeyini Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi 223
Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin İnternet Bağımlılığının Değerlendirilmesi 224
İlköğretim Matematik Öğretmeni Adaylarının İkinci Dereceden Bir Bilinmeyenli Denklemler Hakkındaki Kavramsal Bilgilerinin İncelenmesi 225
Uluslararası Karşılaştırmalar Kapsamındaki Ülkelerin Matematik Öğretim Programlarının Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımlarının Türkiye İle Karşılaştırılması 226
Ülkelerin Cebir Öğrenme Alanında Yer Alan Genel ve Özel Hedeflerinin Türkiye İle Karşılaştırılması 227
Matematik Öğretmen Adaylarının İspat Kavramlarının Fenomenografi Yaklaşımıyla İncelenmesi 228

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimin Sorunları ile Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni Adaylarının Öz Yeterlilikleri 229

Türkçe Öğretmenlerinin Sınıf İçi Etkili İletişim Becerilerine İlişkin Algılarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi 230

Meslek Sosyolojisi Bağlamında Dolmuş Şoförlüğü 231

Evde Hayvan Besleyen ve Beslemeyen 10-12 Yaş Çocukların Empatik Eğilim, Ahlaki Yargı ve Yaşam Doyumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 232

Natural and Cultural Heritage-Tourism Relationship in Bartın Province From a Local Perspective 234

Evaluation of Historical Buildings and Gardens with Regard to Garden Tourism in Bartın, Turkey 236

Enerji Tüketimi ve Ticarete Açıklığın Ekonomik Büyüme Üzerindeki Etkilerinin Araştırılması: Gelişmekte Olan Ülkeler Örneği 237

İlköğretimde Performans Ödevlerinin Kaldırılmasının Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi 238

Yenilenen İlkokul Programına İlişkin (1-4. Sınıf) Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri 239

The Role of Culture on Organizational Citizenship Behavior 240

Achieving the Better Task Performance in the Organizations 241

Bir Sinema Anlatısı Olarak Taxi Driver (1976) Filmi 242

Stratejik İletişim Biçimi Olarak Lobicilik: Miss Sloane Filmi Örneği Çözümlemesi 243

Avrupa Birliği ve Medya Sahipliği Üzerine Bir Değerlendirme 244

Çevresel Kuznets Eğrisi Hipotezinin G-20 Ülkeleri Kapsamında Araştırılması: İleri Panel Veri Analizi 245

Bedensel ve Görme Engelli Bireylerin Boş Zaman Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi 246

Öğretmen Adaylarının Temel Psikolojik İhtiyaçlarının Tatmininin Pozitif Negatif Duygu, Yaşam Tatmini ve Öznel Zindelik ile İlişkisi 247

Antrenör Sporcu İlişkisinin Kalitesi ve Sporcuların Duygusal Zekâsı Arasındaki İlişki 248

The Effects of Experimental Group And Demonstration Techniques on The Students' Scientific Process Skills, on Their Achievements and on Their Memory of Exclusion Levels 249

Evaluation of the Assesment and Evaluation Tecniques in the Science and Technology Workbooks and Course Books of the Secondary School 250

Devletin Sınırlanması: Sözleşmeci Kuram *Versus* Organik Kuram 251

Hükümet Sistemleri Bağlamında '*Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi*' Üzerine Bir Değerlendirme 252

Finansal/Genel Muhasebe Derslerinde Oluşan Kavram Yanılgıları: Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Örneği 253

Firma Değerine Finansal Oranların Etkisi: BİST KOBİ Sanayi Endeksi Üzerine Bir Uygulama 254

Dünyada ve Türkiye'deki Sorumluluk Sigortaları Uygulamaları Alanında Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri 255

Artan Rekabet Koşullarında Sigorta Sektöründe İlişki Pazarlamasının Önemi ve Alanya Örneği 256

Müfredata Getirilecek Olan Beyin Fırtınası Metodu İle Eğitim Sisteminin İlişkilendirilmesi 257
Pedagojik Formasyon Eğitimi Alan Öğretmen Adaylarının Pedagojik Formasyon Eğitimine Yönelik Görüşleri 258
Osmanlı Devletinde İlk Defa İhdas Edilen Guano İmtiyazı (Fransız Araştırmacı Vital Cuinet Örneği) 259
Öğretmen Adaylarının Teknoloji Destekli İşbirliğine Dayalı Öğrenme Yönteminin Uygulandığı Öğrenme Ortamına İlişkin Görüşleri 260
Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Akademik Uğraşıları İle Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 261
Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Yaşam Doyumlarının, Değer Algıları Ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi 262
Müşterinin Firmaya Yönelik Algısının Kurumsal Sosyal Sorumluluk Başarısı Üzerindeki Etkisi 263
Sözlü Kültür Geleneğinin Eğitim Kurumları Olarak Tokat Masal Ortamları 264
Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Ve Normal Gelişim Gösteren Çocukların ve Annelerinin Jest Kullanımlarının Karşılaştırılmalı Olarak İncelenmesi 265
Erken Çocukluk Döneminde Özel Eğitim Alanında Kullanılan Müdahale Yaklaşımlarının İncelenmesi 266
Erken Çocukluk Döneminde Görme Yetersizliğinden Etkilenmiş Çocuklar ve Normal Gelişim Gösteren Çocukların Zihin Kuramı Becerilerinin Karşılaştırılması 267
4. Sınıf Fen Bilimleri Öğretim Programının Değerlendirilmesi 268
Otizm Spektrum Bozukluğu Risklerinin Belirlenmesinde Göz İzleme Teknolojileri 269
Jestlerin Bilişsel Süreçleri Kolaylaştırıcı Rolü 271
Görme Yetersizliğinden Etkilenmiş Bireylerin Jest Kullanım Özellikleri 272
Otizmli ve Normal Gelişim Gösteren Çocukların İnsan-Nesne Videolarında Göz İzleme Becerilerinin Karşılaştırılması 273
Sosyal Bilgiler Konularının Öğretiminde Sanal Tur (Sanal Gezi) 275
Ortaokul Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin Metafora Dayalı Coğrafya Kavramına İlişkin Algıları 276
Nihai Tüketici Perspektifinden Hazır Giyim Sektörünün Gücünü Belirleyen Unsurlar 277
Medeniyetler Arası Etkileşimin Çini Sanatına Yansıması 278
Öğretmen Adaylarının Duygusal Zekâlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi 279
Türkiye'de Sağlık Harcamalarının Sağlık Göstergeleri Üzerindeki Etkisi: Ekonometrik Bir Analiz 280
Akaryakıt Fiyatlarının Kırmızı Et Fiyatlarına Etkisi 281
Doğrudan Yabancı Yatırımlar ve Kısa Vadeli Sermaye Hareketleri Volatilitesi Arasındaki Nedensellik Analizi 282
Otizmli Bireylere Yabancı Kişilerin Kaçırma Girişimlerinden Korunma Becerisinin Öğretiminde Sosyal Öykülerin Etkililiği 283
Adaptive Model for Curriculum Optimization in Diploma Programs Based on Achievement through Computer Based Assessments 284
Adil Yargılanma Hakkı Çerçevesinde Savunma Hakkının Zaman Bakımından Sınırları ile Ceza Muhakemesi Hukuku Bakımından Bazı Tespit ve Öneriler 285

The Concept of Heaven in Turkish Gardens 286
Classroom Research 287
Culture in Education or Education in Culture 288
The Effect of Cooperative Speaking Activities on Oral Fluency 289
What is Sentence Parsing? 290
Okul Yöneticilerinin Türk Eğitim Sisteminin ve Okulların Hesap Verebilirliği ile İlgili Görüşleri 291
Eğitim Bürokrasisinde Yeni Bir Uygulama: Doküman Yönetim Sistemi (DYS) 292
Moliere ve Balzac'ta Aşk 293
Koleksiyon Hazırlama Süreci ve Örnek Koleksiyon Tasarımı 294
Sürdürülebilirlik ve Sürdürülebilir Moda Kavramları Çerçevesinde Geleneksel Ögelerin Giysi Tasarımında Kullanılması 295
Göç Ve Kadın: Van/Erciş Ulupamir Köyü Kadınları Üzerine Bir Değerlendirme 296
Seçilmiş mi, Atanmış mı Belediye Başkanı? : Erciş İlçesi Örneği 297
Sanat Kuramlarının Lif Sanatına Etkileri 298
Anadolu Erkeklerindeki Yüz ve Burun Tiplerine Göre Yaşa Bağlı Değişiklikler ve Oranlar 299
Genç Yetişkin, Yetişkin ve Yaşlı Anadolu Erkeklerinde Perioküler Antropometrik Ölçümler 300
İlkokul Öğretmenlerinin Psikolojik Sermaye Algıları 301
İlk ve Ortaokullarda Görev Yapan Yönetici ve Öğretmenlerin Yönetsel Etkililik ve Örgütsel Bağlılık Algıları Arasındaki İlişki (Şanlıurfa Örneği) 302
Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik Problemlerine Matematiksel Bir Teoriyi Stratejik Düzeyde Uygulama 303
Matematiksel Bir Teoriyi Uluslar Arası Ticaret ve İşletmecilik Problemlerine Koalisyonel Düzeyde Uygulama 304
Dünyada ve Türkiye'de Önemli Bir Kadın Sorunu: Çocuk Gelinler 305
Engellilik ve Kadın 306
Üniversite Öğrencilerinin Kadın Olgusuna ilişkin Algılarının Metaforlar Yardımıyla Analizi 307
Dünyada ve Türkiye'de Kadın Yoksulluğu 308
Matematik Öğretmen Adaylarının Ortaokul Öğrencilerinin Örüntü Genellemesine İlişkin Farkındalıkları 309
Matematik Öğretmen Adaylarının 6. Sınıf Öğrencilerinin Kavram Yanılgılarına İlişkin Fark Etme Becerileri 310
Üniversite Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Programlara İlişkin Memnuniyet Düzeylerinin Ölçülüp Karşılaştırılması: Adnan Menderesi Üniversitesi Örneği: Atça, Kuyucak ve Nazilli Meslek Yüksekokulu Karşılaştırması 311
Mevsimlik İşlerde Çalışanların Çalışma Koşullarının İş Güvencesi, İş Güvenliği ve Hukuki Açıdan Değerlendirilmesi 312
Kariyer Faktörleri Envanteri: Lise Öğrencilerinde Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması 313

The Effects of Repetition and Presentation Type on the Coding of German Words in Semantic Memory 314
İmgeleme Türlerinin Beyin Fırtınası Yoluyla Düşünce Üretimine Etkisi 316
Birlik ve Beraberliğin Sağlanmasında Kur'ân Ayetlerinin Rolü 317
A Realistic Review of Augmented Reality and Language Learning 318
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Arttırılmış Gerçekliğin Kullanılması 319
Web Tabanlı Sınav Takvimi Oluşturma Sistemi 320
Antalya'daki Kadın Girişimci İşletmelerde, İşletme Yetenekleri ve İşletme Performansı Arasındaki İlişkinin İrdelenmesi 321
İş Sağlığı ve Güvenliği ile İlgili Düzenlemeler 322
Ortaokul Öğretmenlerinin Sınıf İçi Lider Öğretmenlik Becerilerine İlişkin Algılarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi 323
Multicultural Counseling Competency of Turkish Counselors 324
Osmanlı Ahidname ve Mâhedeleri Bağlamında Osmanlı-Amerika İlişkilerinin Başlaması Üzerine Diplomatik Tahlil ve Sonuçlar 325
Uluslar Arası Üniversite Öğrencilerinin Duygusal Zekalarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi 326
Sırat-ı Müstakim Mecmuasına Göre XX. Yüzyılın Başlarında Buhara'da Sünni-Şii Çatışmaları 327
Halk Hikâyesinden Manzum Tiyatroya: Kerem ile Aslı 328
Aday Öğretmenlerin Matematiğe Yönelik Tutumlarının Etkinlik Temelli Matematik Öğretimine Yönelik Görüşlerine Etkisi 329
Etkinlik Temelli Öğretiminin Öğrencilerin Matematik Başarılarına Etkisi 330
7. Sınıf Öğrencilerinin Oran Orantı Konusuna İlişkin Kavram Yanılgıları 331
Mardin ve Kızıltepe'de Yaşayan İlköğretim 7.Sınıf Öğrencilerinin Tarihi ve Kültürel Mirası Tanıma ve Korunmasına Yönelik Farkındalıklarının Ölçülmesi 332
Taşınmaz Kültür Varlıklarının Stratejik Planlarının Oluşturulmasında Swot Analizi Yöntemi; Mardin Kasımiye (Sultan Kasım) Medresesi Örneği 333
Eğitsel Oyun Destekli Takım-Oyun-Turnuva Yönteminin 5.Sınıf Öğrencilerinin "Elektrik"Konusundaki Akademik Başarılarına ve Motivasyonlarına Etkisi 334
Sınıf Öğretmenlerinin Örtük Program Algıları 335
Akran Değerlendirme Yöntemine İlişkin Öğrenci Görüşleri 336
Üniversite Öğrencilerine Uygulanan Sabır Eğitim Programının Öğrencilerin Sabır ve Yaşam Doyumu Düzeyine Etkisi 338
Çalışma İradesi Ölçeği Yetişkin Formu: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması 339
Öğretmenlerin Kolektif Yeterlik Algılarının İncelenmesi: Altındağ İlçesi Örneği 340
Meyer ve Allen 3-Boyutlu Örgütsel Bağlılık Ölçeğinin Güvenirlik Genelleştirmesi: Türkiye'de Yapılan Tezler 341
Dil Sınıflarında Yabancı Dil Kaygısı ve Sınıfın Etkisi 342

Uyarıcı Türünün Ana Dilde ve Yabancı Dilde Hatırlamaya Etkisi 343
Nominal Gruplar ve Etkileşim Gruplarında İmgeleme Türlerinin Beyin Yazımı ile Düşünce Üretimi Üzerindeki Etkisi 344
Kişilik Özellikleri İle Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişkide İletişim Doyumunun Aracılık Rolü..... 345
Traces of German Cultural Transformation in Young Werther's Wrath and New Wrath of Young W. 346
Reasons For The inability to institutionalization of Small and Medium Scale Family Bussineses: A Qualitative Research in Bilecik Province 347
Social Media Use And Its Effects To Consumer Behavior: An Example Of Bursa-Bilecik- Eskişehir 348

DÜZENLEME KURULU

SEMPOZYUM ONURSAL BAŞKANI

PROF.DR. MUZAFFER ŞEKER

(NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ)

BAŞKAN

PROF.DR. ERCAN YILMAZ

(NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ)

DÜZENLEME KURULU

PROF.DR. HACER TOR

(GAZİ ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. MEHMET ÖZBAŞ

(ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. NURTEN SARGIN

(NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. UÇMAN ERGÜN

(AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. TSUNG-HAU JEN

(NATIONAL TAIWAN NORMAL UNIVERSITY)

YRD.DOÇ.DR. BEHÇET ÖZNACAR

(YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ)

YRD.DOÇ.DR. ERDAL BAYRAKÇI

(NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

YRD.DOÇ.DR. SONER YILDIRIM

(PRİZREN ÜNİVERSİTESİ)

YRD.DOÇ.DR. SÜLEYMAN A. SULAK

(NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ)

YRD.DOÇ.DR. Z. ZUHAL GÜVEN

(NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ)

DR. KUAN-MING CHEN

(NATIONAL TAIWAN NORMAL UNIVERSITY)

BİLİM KURULU

PROF.DR. BİLAL KUŞPINAR

(NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ)

PROF.DR. DAVID LEAT

(NEWCASTLE UNIVERSITY)

PROF.DR. ERCAN YILMAZ

(NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ)

PROF.DR. HACER TOR

(GAZİ ÜNİVERSİTESİ)

PROF.DR. HÜSEYİN IZGAR

(BAYBURT ÜNİVERSİTESİ)

PROF.DR. NAZAN TUTAŞ

(ANKARA ÜNİVERSİTESİ)

PROF.DR. ZAFER GÖKÇAKAN

(KIBRIS İLİM ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. EBÜLFEZ EZİMLİ

(NAHÇİVAN DEVLET ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. HOSSEIN KHOSHBATEN

(SARAB UNIVERSİTESİ, İRAN)

DOÇ.DR. LEVENT ERASLAN

(KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. MEHMET ÖZBAŞ

(ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. NURTEN SARGIN

(NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. ÖMER BEYHAN

(NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. TRAYAN POPKOCHEV

(SOUT-WEST UNIVERSITY)

DOÇ.DR. TSUNG-HAU JEN

(NATIONAL TAIWAN NORMAL UNIVERSITY)

DOÇ.DR. UÇMAN ERGÜN

(AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ)

DOÇ.DR. VELİ TOPTAŞ

(KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ)

YRD.DOÇ.DR. BEHÇET ÖZNACAR

(YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ)

YRD.DOÇ.DR. ELSEV BRINA LOPAR

(PRIZREN ÜNİVERSİTESİ)

YRD.DOÇ.DR. ERDAL BAYRAKÇI

(NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ)

YRD.DOÇ.DR. ERTUĞRUL ERGÜN

(AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ)

YRD.DOÇ.DR. MÜNEVVER MUYO YILDIRIM

(PRIZREN ÜNİVERSİTESİ)

YRD.DOÇ.DR. SONER YILDIRIM

(PRİZREN ÜNİVERSİTESİ)

YRD.DOÇ.DR. SUAT ÇAPUK
(ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ)
YRD.DOÇ.DR. SÜLEYMAN A. SULAK
(NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ)
YRD.DOÇ.DR. Z. ZUHAL GÜVEN
(NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ)
DR. KUAN-MING CHEN
(NATIONAL TAIWAN NORMAL UNIVERSITY)

Biyoloji ve Kimya Öğretmen Adaylarının Çevre sorunlarına Karşı Tutumları

Esra ÖZAY KÖSE[1]

Tuba DEMİRCİ[2]

[1] *Prof.Dr, Atatürk Üniversitesi, K.K.Eğitim Fak., Biyoloji A.B.D., Erzurum, esraozay@atauni.edu.tr*

[2] *Yrd.Dç.Dr., Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Eğitim Fak. Fen Bilgisi Eğitimi A.B.D., Alanya tuba.demirci@alanya.edu.tr*

Özet

Uygarlığın gelişmesi, endüstrileşme, köylerde, doğal cevrede yasayan insanların kentlere göçü, kent nüfusunun önemli ölçüde çoğalması ile birlikte insanların doğal kaynakları aşırı derecede sömürmesi ve böylece doğal dengeleri bozması sonucunda çok önemli çevre sorunları ortaya çıkmıştır. Başta kendi ülkemiz ve dünya çapında bu sorunların ortadan kaldırılması duyarlılıkların arttırılmasında en büyük görev öğretmenlere düşmektedir. Bu yüzden de öğretmen adaylarının çevre sorunları üzerine yapılması gerekenleri bilmeleri gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı biyoloji ve kimya öğretmen adaylarının çevre sorunlarına karşı tutumlarını ölçmek ve karşılaştırmaktır. Araştırmanın örneklemini Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Biyoloji Öğretmenliği (128) ve Kimya Öğretmenliği(103) bölümlerinde okuyan toplam 231 öğrenci oluşturmakta olup 85 i erkek, 146' sı bayandır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan 5'li likert tipinde (5=kesinlikle katılıyorum, 4=katılıyorum, 3=kararsızım, 2=katılmıyorum ve 1=kesinlikle katılmıyorum) bir ölçek kullanılmıştır. Elde edilen veriler ortalamalar olarak hesaplanıp tablo halinde verilmiştir. Ayrıca SPSS 20.00 programı kullanılarak t test yapılmıştır. Yapılan bu çalışmanın sonuçlarına göre öğretmen adayları cinsiyet farkı gözetmeksizin çevreye karşı olumlu tutum sergilemişlerdir. Ancak bölüm bazında bakıldığında biyoloji öğretmen adaylarının kimya öğretmen adaylarına göre daha olumlu tutuma sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Bunun sebebi olarak biyoloji öğretmen adaylarının çevre ile ilgili ders almalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Ancak Kimya öğretmen adaylarının lisans düzeyinde çevre dersi almasa da çevreye karşı yüksek ortalamalara sahip olmaları yetişen yeni nesil öğretmen adaylarının çevreye daha duyarlı ve çevre konusunda bilinçli olduklarını göstermektedir. Çevre eğitimi yalnız bilgi vermek ve sorumluluk hissi oluşturmakla kalmamalı, insan davranışını da etkilemeye yönelik bir içeriğe sahip olmalıdır. Türkiye'de eğitim kademelerinin her düzeyinde çevre eğitimi çeşitli şekillerde uygulanmalıdır. Çevre eğitimi çok disiplinli ve disiplinler arası olmasından dolayı, lisans düzeyinde de her öğretmenlik bölümü için Çevre Eğitimi, Çevre Bilimi, Çevre Sorunları gibi değişik başlıklar altında dersler sunulmalıdır.

Anahtar kelimeler: Çevre sorunları, öğretmen adayları, tutum

Drought and the Importance of Effective Water Management: Water Crisis in California

Hatice Kübra ALTUNSOY COŞKUN[1]

Aliye Bilge CERTEL FIRAT[2]

[1]*Arş.Gör., Kafkas Üniversitesi, kubraaltunsoy@gmail.com*
[2]*Arş.Gör., Kafkas Üniversitesi, bilgecertel@gmail.com*

Abstract

Water is one of the most important factors in the world for continuation of life. Therefore, along with drought, the mismanagement of water sources causes many life-sustaining difficulties. For the reason of climatic conditions, the drought occurs in lots of places in the world. As a result of impolicy, with human interfedrences, the drought is also in sighted in the places where there are enough water sources. This is because that water management cannot be carried out effectively. It is given priority to regional developments without any consideration for damages to nature caused by only anthropocentric policies. In addition to this, misapplications of agriculture also cause waste of water, and restrict the access of local resident to water sources.

Contrary to what is believed, the inability of effective water management is in sight in not only developed / undeveloped countries but also in such develop countries as the United States of America. In this direction, it was touched on the subjects of the importance and security of water, and the matters in the management of water sources in California were handled with their reasons and results. Specific to State of California, a literature survey was done about the subject, and it was considered current discusses. Additionally, the priorities were determined for the next studies. It can be considered that this study is an exploratory research with this aspect.

The emergent results show that it is not attached importance to the water management nowhere in the world, particularly in the State of California. Consequently, the drought is caused not only by climatic conditions but also by impolicies of water and interest groups.

Key words: California, Water Crisis, Drought, Water Management

Muhasebe Mesleğine Yönelik Eğitim Alan Öğrencilerin Muhasebe Mesleğini Tercih Etme Eğiliminin Araştırılması

Ali APALI[1]

[1]*Yrd.Doç.Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, aliapali.35@gmail.com*

Özet

Muhasebe eğitimi, öğrencilerin muhasebe mesleğini tanımaları ve tercih etmelerine olası etkisi olan en büyük etkendir. Öğrencilere, muhasebe eğitimi ile gerekli ulusal ve uluslararası kural ve standartlar ile uygulamaya yönelik becerileri elde etmeleri amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda muhasebe eğitimi verilen bölümlerde gerek teorik gerekse uygulamalı dersler ile piyasanın istediği temel davranışlar kazandırılmaktadır. Üniversitede, gerek meslek yüksekokulu düzeyinde gerekse yüksekokul/fakülte düzeyinde verilen muhasebe eğitiminin muhasebe mesleğini tercih etme davranışı üzerinde etkisinin olup olmadığı sorusu çalışmanın başlangıç noktası olmuştur. Bu başlangıç noktası ile muhasebe meslek mensubu yetiştirmeye yönelik muhasebe eğitimlerinin önemli derecede olduğu bölümlerden mezun olma aşamasındaki öğrencilerin muhasebe mesleğini tercih eğilimlerinin araştırılması çalışmanın temel amacını oluşturmuştur. Çalışmada muhasebe ve finansal yönetim, muhasebe ve vergi uygulamaları ve işletme bölümlerinden 302 öğrenciye anket uygulanmıştır. Bunlardan 292'si tanımlayıcı soruları tam ve eksiksiz olarak yanıtlamış ve bu sayı çalışmada kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 20.0 programı aracılığı ve frekanslama yöntemleri vasıtasıyla temel amacın sorgulanması yapılmıştır. Temel amacın analizinde tanımlayıcı unsurların (cinsiyet, öğrenim türü, yaş, mezun olunan lise, okul türü, ailenin yaşadığı yerleşim birimi, ailenin ortalama geliri) etkisinin olup olmadığı da araştırılmıştır. Ayrıca sadece mesleği tercih etmeyecek olanların yanıtlaması istemiyle likert ölçeği ve açık uçlu sorulardan oluşan sorular ile öğrencilerin muhasebe mesleğine olan bakışları anlaşılmaya çalışılmıştır. Çalışma sonucunda, muhasebe mesleğine yönelik eğitim alan öğrencilerden 210'u muhasebe mesleğini tercih edeceklerini, 82'inin ise muhasebe mesleğini tercih etmeyeceklerini belirtmişlerdir. Böylece muhasebe eğitimi alan öğrencilerin %72'sinin muhasebe mesleğini tercih edecekleri ortaya çıkmış olup, bu oranın muhasebe eğitimi veren bölümlerin amacına ulaştığının göstergesidir. Muhasebe mesleğini tercih etme eğiliminde olan öğrencilerin tanımlayıcı unsurlarının analizi sonucunda ise, erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre, iki yıllık muhasebe eğitimi alan öğrencilerin dört yıllık eğitim alanlara göre, ikinci öğretim öğrencilerinin birinci öğretim öğrencilerine göre, 17-20 yaş aralığında olan öğrencilerin diğer yaş gruplarına göre, ticaret lisesi mezunu olan öğrencilerin diğer lise mezunu olanlara göre, muhasebe ve finansal yönetim bölümü öğrencilerinin diğer bölümlere göre, ailesi büyükşehirde yaşayan öğrencilerin diğer yerleşim birimlerine göre ve ailesinin gelir seviyesi orta gelir seviyesinde olanların muhasebe mesleğini tercih eğilimlerinin daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar kelimeler: Muhasebe Eğitimi, Muhasebe Mesleği, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi.

1859 Senesi Sultan Ahmet Meydanındaki Mülki ve Askeri Yapıların İnşa ve Dönüşüm Maliyetleri

Ali APALI[1]

[1]*Yrd.Doç.Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, aliapali.35@gmail.com*

Özet

Tahmini maliyet yöntemi, maliyetlerin, önceden belirlenmiş veriler çerçevesinde hazırlanması esasına dayanan maliyet yöntemidir. Maliyet yöntemlerinin temelinde hedeflenen ve beklenen maliyetler bulunmaktadır. Türkiye'deki uygulamaları yakın geçmişte ortaya çıkmasına rağmen, belki de adı bile konulmadan önce Osmanlı Devleti'nde tahmini maliyet yönteminin varlığı söz konusudur. Bu maliyet yönteminin benzer uygulaması Başbakanlık Osmanlı Arşivleri'nden temin edilen 14555 gömlek nolu ve ML.MSF.d.. fon kodlu maliyet defterinde tespit edilmiştir. Defterde, Sultan Ahmet Meydanı'nda, orduevi yapımı ve yenilenmesi, süvari kışlası ve ahırı, çeşitli mühimmat ambarları, hastaneler, polis ve memur daireleri, kılıç üretim alanı, evrak mahzenlerini dönüşümü, çeşme, suyolları, kaldırım ve lağım sistemi gibi yapıların farklı ilk madde ve malzeme kullanımı sonucunda ortaya çıkacak olan maliyetleri hesaplanarak kayıt altına alınmıştır. On altı sayfa olan defterdeki bilgiler, 12 Haziran 1859 ila 25 Haziran 1859 tarihleri arasını kapsayan bir çalışmanın sonucunda kayıtlanmıştır.

Bu çalışmada, tahmini maliyet yönteminin Osmanlı Devleti'nde uygulanması çalışmanın konusu olarak belirlenmiştir. Bu konu dahilinde, arşiveden elde edilen defterde yer alan mülki ve askeri binaların maliyetlerinin analiz edilmesi çalışmanın amacını oluşturmuştur. Defterin çözümlenmesi sonucunda, defterde, çeşitli mülki ve askeri dairelerin inşası için ortaya çıkan maliyetler, bütün birimler için ayrı ayrı hesaplandığı gibi bazı temel binaların kargir ya da ahşap olması durumunda ortaya çıkacak olan maliyetler de karşılaştırılmalı olarak kayıtlandığı tespit edilmiştir. Ayrıca binaların toplam maliyetleri defterin sonunda yekünlenmiştir. Kayıtlara göre bir mizan özelliği taşıyan bilgilerde, binaların maliyeti 9073 kese ve 491,50 kuruşu tam ve yarı kargir zabtiye dairelerinin maliyeti iken, 2245 kese 185 kuruş ise hiyamiyye dairesinin yarı kargir olarak yapılması durumunda ortaya çıkacak olan binaların maliyetidir. Böylece belgedeki binaların gerek inşa gerekse tamir maliyetlerinin toplamı 11.319 kese ve 176,50 kuruş şeklinde muhasebeleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, Tahmini Maliyetleme, Maliyet Muhasebesi, Muhasebe Tarihi.

Farklı Lise Türlerine Devam Eden Lise Öğrencilerinin Sosyal Medyaya İlişkin Tutumları ile Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Gaziosmanpaşa İlçesi Örneği)

Mustafa OTRAR[1]

Meryem AKSAK[2]

[1] *Yrd. Doç. Dr., Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Öğretim Üyesi, motrar@marmara.edu.tr*

[2]*Uzm. Psikolojik Danışman, Kazım Karabekir Anadolu İmam Hatip Lisesi, meryemaksak@gmail.com*

Özet

Son yıllarda milyarlarca kişi tarafından kullanılmaya başlayan internet, yaşamımızın her alanını derinden etkileyerek adeta hayatımızın bir parçası haline gelmeye başlamıştır. Özellikle internet kullanımının en yaygın olduğu sosyal ağlar, iletişimin odağı haline gelmiştir. Son on yılda görülen değişimlerle birlikte insan ilişkileri sosyalleşme biçimleri ve hatta yaşam tarzları bu durumdan önemli ölçüde etkilenmiştir. Bu nedenle araştırmada farklı lise türlerine devam eden lise öğrencilerinin sosyal medyaya ilişkin tutumları ile yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amaçlanmıştır.

Tarama modelinde hazırlanan araştırmada, örneklem grubu 2016-2017 eğitim-öğretim yılında İstanbul ili Gaziosmanpaşa ilçesindeki okul türü farklı olan resmi ortaöğretim kurumlarından tesadüfi oransız küme örnekleme yöntemiyle seçilen 1004 lise öğrencisidir. Veri toplamak amacıyla öğrencilerin sosyal medyaya ilişkin tutumlarını ortaya koymak için, Otrar ve Argın (2013) tarafından geliştirilen Sosyal Medya Tutum Ölçeği, öğrencilerin yalnızlık durumlarını değerlendirmek için Demir (1989) tarafından geliştirilip revize edilen UCLA Yalnızlık Ölçeği ve araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Uygulamalar doğrudan araştırmacı tarafından öğrencilerin öğrenim gördükleri okullarda gerçekleştirilmiş, uygulama öncesinde araştırmanın amacına ve uygulama sürecine ait sözlü ve yazılı yönerge verilmiştir. Uygulamalar ortalama 40-45 dakika (1 ders saati) sürmüştür.

Verilerin analizinde SPSS 15.00 paket programından yararlanılarak tanımlayıcı istatistiksel metodları (sayı, yüzde, ortalama, standart sapma) kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre değişkenler arasındaki ilişkileri ortaya koymak amacıyla Bağımsız Gruplar T Testi ve ANOVA analizleri yapılmıştır. ANOVA'da fark çıkan durumlarda Scheffe, Tamhane T2 ya da LSD testleri kullanılmıştır. Öğrencilerin sosyal medyaya ilişkin tutumları; cinsiyet, sınıf, okul türü, akademik başarı durumu, annenin sağ olup olmaması, herhangi bir sosyal medya sitesine üyelik, sosyal medyayı kullanım süresi, sosyal medya sitelerini kullanım sıklığı, sosyal medyayı günlük ortalama kullanım süresi, sosyal medya üyeliğinin sosyal çevredeki değişimi ve sosyal medyayı kullanım amacı değişkenlerine göre farklılaşmaktadır. Öğrencilerin yalnızlık durumları ise cinsiyet, sınıf, akademik başarı durumu, algılanan gelir durumu, annenin sağ olup olmaması, anne babanın birlikteliği, kardeş sayısı, herhangi bir sosyal medya sitesine üyelik, sosyal medyayı kullanım süresi, sosyal medya sitelerini kullanım sıklığı ve sosyal medyanın kullanım amaçları değişkenlerine göre farklılaşmaktadır.

Ölçeklerden elde edilen puanlar kullanılarak sosyal medyaya ilişkin tutum ve yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişki Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısı ile bulunmuştur. Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısının anlamlı olması sonucunda yalnızlık puanlarının, Sosyal Medya Tutum Ölçeği ve alt boyutları puanlarını ne düzeyde etkilediğini bulmak amacıyla basit regresyon analizi kullanılmıştır. Elde edilen bu sonuçlar bizlere yalnızlık ve sosyal medya tutumları arasında çok yüksek olmasa da anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal medya, yalnızlık, İnternet.

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının FeTeMM Farkındalık Düzeyleri

Esra ÖZAY KÖSE[1]

Tuba DEMİRCİ[2]

[1] *Prof.Dr, Atatürk Üniversitesi, K.K.Eğitim Fak., Biyoloji A.B.D., Erzurum, esraozay@atauni.edu.tr*

[2] *Yrd.Dç.Dr., Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Eğitim Fak. Fen Bilgisi Eğitimi A.B.D., Alanya tuba.demirci@alanya.edu.tr*

Özet

21. yüzyıl dünyasında önemli gelişmeler arasında yer alan FeTeMM eğitimi; fen, teknoloji, mühendislik ve matematik içeriğini ve becerilerini bütünleştiren bir yaklaşım olup bu dört disiplin ayrı ayrı ve farklı konularda değil, gerçek yaşam durumlarında birlikte ve aynı zamanda kullanılarak öğretim gerçekleştirilmektedir. FeTeMM eğitimi, öğrenci merkezli ve yapılandırmacı eğitimin devamı niteliğindedir. FeTeMM eğitimi sayesinde öğrenciler fiziksel, entelektüel ve kültürel dünyasını zenginleştirmekte ve eleştirel düşünme, problem çözme gibi öz yeterliklerini geliştirmektedir. FeTeMM eğitimi ve işgücünün ülkelerin kalkınmasındaki rolünü vurgulamak, FeTeMM'in önemi konusunda toplumda farkındalığı yükseltmek, FeTeMM alanında her seviyedeki eğitimi geliştirmek, gençlerin FeTeMM alanlarına yönelmesini teşvik etmek amacıyla çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Günümüzde birçok ülke eğitim sistemlerinde FeTeMM eğitimine yer vermektedir. Uluslararası alanyazında çok sayıda araştırmanın yapıldığı ve okullarda eğitiminin verilmeye başlandığı FeTeMM alanlarının entegrasyonu Türkiye'de henüz yaygınlaşmamıştır. Ülkemizde FETEMM' in eğitim sistemine yansıyabilmesi için eğitim sisteminin temel parçalarından olan öğretmenlerin, öğretmen adaylarınn FeTeMM konusunda farkındalığının belirlenmesi gerektiği düşünülmektedir. Bu açıdan bakıldığında FeTeMM eğitimine destek verilmesi ve bu konudaki farkındalığın artırılması önemli görülmektedir. Bu çalışmanın amacı Atatürk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen bilgisi öğretmen adaylarının FeTeMM hakkındaki farkındalıklarını tespit etmektir. Bu amaç için Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliği bölümlünde okuyan öğretmen adaylarına Buyruk ve Korkmaz (2016)' nın geliştirdiği FeTeMM Farkındalık ölçeği uygulanmıştır. Elde edilen bulgulara göre fen bilgisi öğretmen adaylarının FeTeMM konusunda farkındalık düzeylerinin istenilen düzeyde olmadığı tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının FeTeMM konusunda farkındalıklarının artırılması için Eğitim fakültelerinde bu konuya yönelik dersler verilmesi ve öğretmen adaylarında FeTeMM'e yönelik farkındalık uyandırılması için çeşitli etkinliklerin yapılması önerilmiştir.

Anahtar kelimeler: FeTeMM, farkındalık, fen bilgisi öğretmen adayları

Turkish-American Relations and Their Treatment of Communism in the Interwar Period

Hakan GÜNGÖR[1]

[1]*Dr., Ordu Üniversitesi, hakangungor@odu.edu.tr*

Abstract

Turkish-American relations arose on similar democratic ideology. While democracy brought the United States and Turkey closer in the early 1920s and hereafter, the attitude of Turkish government against Communism during the First Red Scare in the U.S. assured the Americans that Turkey was a trustable ally because it shared same common democratic values. Although the abolishment of Sultanate, caliphate, and declaration of republic form of government determined democratic direction of the Turkish nation, the Turkish government's position against communism between 1920 and 1938, which the US officials closely watched and reported to the White House, built the ever-lasting friendly relations between the United States and Turkey. This bilateral relation reached its peak during the Second World War and the Cold War. While historian's works about the early US-Turkish relations extensively revolves around the missionary activities and to some extent economic and financial interactions, the US archival dossiers and documents reveal that the Turkish government's attitudes against communism cannot be underestimated in this friendly relation. Therefore, this study looks at Turkey-US relations in the triangle of missionary, commercial activities and communism between 1920 and 1938.

Keywords: US-Turkish Relations, Turkey, the United States of America, Communism, Democracy.

Acknowledgement

This work was supported by ODU-BAP (The Scientific Research Projects Coordination Unit).

Twitter Usage on Political Communication: ''A Comparative Analysis on Twitter Usage of Political Parties in Pre-and After November 1, 2015 General Elections''

Fatih ÇELİK[1]

Hasret AKTAŞ[2]

[1] *Lecturer, Karadeniz Technical University Vakfikebir Vocational High School, fatihcelik@ktu.edu.tr*

[2]*Assoc. Prof., Selcuk University Faculty of Communication, h.aktas@selcuk.edu.tr*

Abstract

Social media platforms, which are actively used by almost every social layer, holds an important place for not only political organizations but also the institutions and organizations that produce services and try to market their products because of its agenda setting and its direct influence on masses. Along with the two-way communication process that the social media has, the political communication practices of the parties have also been directly affected. Political actors are working through social media now for the purpose of influencing the electorate who is the target mass, getting a positive place in their minds, informing the masses and making propaganda for them.Within these social media platforms, Twitter has a special significance.

On the basis of this importance, how and for what purposes the parties who passed the threshold of %10 in the General Elections of November 1, 2015 used Twitter for political purposes before the elections (October 17-31, 2015) and after the elections (3-17 November 2015) and analyzing what is the content of the tweets taken during these periods are the main objective of this study. Justice and Development Party (AKP), Republican People's Party (CHP), Nationalist Movement Party (MHP) and Peoples' Democratic Party (HDP)'s total of 1145 tweets during their 15 days pre-election and post-election periods were analyzed in the context of political communication of official Twitter accounts by using the content analysis method and the findings obtained were evaluated comparatively.

As a result of the evaluation, AKP seems to be the most successful party in terms of using Twitter by standing out among its rivals with the maximum number of tweets. In the evaluation of the tweet content that constitutes the main topic of the work, the official Twitter accounts of the parties were examined between the specified dates and seven different categories were created. These categories determined as; "Election Campaign Communication, Explanation/Information, News / Publicity, Sharing Related to the Agenda, Interpersonal Dialogue, Sharing and Other". AKP has achieved a significant success in the "Explanation / Information" category for both the pre-election and post-election target groups. While CHP leaves behind its competitors in the "Election Campaign Communication" category in the pre-election period, MHP follows a successful strategy in the "News / Publicity" category in the pre-election period. HDP, on the other hand, achieved a serious success in the pre-election period in the "Inter-personal Dialogue" category, which allows two-way communication. It is also seen that HDP has given up using this category in the post-election period, while the opponents did not tweet to this area both before and after the election.

When we look at the four parties in terms of the right and wrong strategies in Twitter use, in the terms of importance they attach to or do not give to; besides AKP, CHP, MHP and HDP become more aware of the increasingly effective use of Twitter, it will be more appropriate for these parties to have two-way communication channels that are both self-supporting and non-supporting mass and interactivity with one-way communication.

Keywords: Political Communication, Social Media, Twitter, 2015 General Elections

Anayasa Mahkemesi Kararları Işığında Sınır Dışı Edilen Yabancıların İdari Gözetim Altına Alınmaları

Döndü KUŞCU[1]

[1]*Arş. Gör, Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Milletlerarası Özel Hukuk Anabilim Dalı, Kuscudondu1@gmail.com*

Özet

Yabancıların ülkeye kabul ya da ülkeden sınır dışı edilmeleri sürecinde, bazı koşulların varlığında idari gözetim altına alınmaları devletlerarasında kabul gören bir uygulamadır. İdari gözetim, sınırdan geri çevirme ve sınır dışı etme kararlarının uygulanabilmesi ve uluslararası koruma başvurusunda bulunanların başvurularının değerlendirilmesi sırasında, belli şartların varlığı halinde uygulanan bir tedbir yöntemidir. İdari gözetimin en önemli hukuki dayanağını ise şüphesiz, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin (AİHS) 5. maddesi oluşturmaktadır. İlgili maddeye göre, yabancının usulüne aykırı şekilde ülke topraklarına girmekten alıkonulması, hakkında derdest bir sınır dışı etme kararının bulunması ve hakkında derdest bir iade işleminin olması hallerinde, yasaya uygun olarak yakalanmasına ve tutulmasına izin verilmiştir (m.5/1-f). Yakalanan bu yabancıya ise, yakalama nedenlerinin ve kendisine yöneltilen suçlamaların ve gözetim altına alınma nedenlerinin en kısa sürede ve anladığı bir dil ile bildirilmesi zorunludur (m.5/2). Bu bağlamda AİHS'e göre, yasanın öngördüğü usule uygun olmadan hiç kimse, özgürlüğünden yoksun bırakılamayacaktır. Dolayısıyla yabancın hakkında idari gözetim kararı alınabilmesi için yasalarda açık bir düzenleme bulunması gerekmektedir. Ancak, sınır dışı kararı alınan yabancılar hakkında Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu (YUKK) öncesi dönemde idari gözetim uygulanmasına rağmen, bu konu ile ilgili açık bir düzenleme bulunmamaktaydı. Hal böyle olunca, YUKK öncesi dönemde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde (AİHM) açılmış olan bazı davalarda, Türkiye tarafından uygulanan idari gözetimin AİHS m.5'in ihlali olduğu yönünde kararlar verilmiştir. AİHM tarafından Türkiye hakkında verilmiş olan bu mahkûmiyet kararlarını da göz önünde bulunduran kanun koyucu, YUKK ile birlikte ilk defa, sınır dışı edilmelerine karar verilen yabancıların idari gözetim altına alınmasını, idari gözetimin süresini, idari gözetim altında bulunan yabancıya tanınan hakları ve idari gözetim kararına karşı başvuru yolunu düzenlemiştir. Bunlara ilaveten, idari gözetim altına alınan yabancıların Geri Gönderme Merkezlerinde (GGM) tutulacağı belirtilmiş ve GGM'ler ile ilgili düzenlemelerin çıkarılacak bir Yönetmelik ile yapılacağı ifade edilmiştir.

Tüm bu gelişmelerin yanında, idari gözetim altına alınan yabancılar halen gözetim altında tutma koşullarının, AİHS ve Anayasa ile güvence altına alınmış olan temel hak ve hürriyetlerini ihlal etmiş olduğundan bahisle, Anayasa Mahkemesine (AYM) başvuruda bulunmaktadırlar. AYM ise almış olduğu çeşitli kararlarında, gözetim koşullarının temel hak hürriyetlere aykırı olduğuna ve iyileştirilmesi gerektiğine karar vermiştir. Biz bu çalışmamızda öncelikle, idari gözetimin esaslarından ve gözetime ilişkin kuralların hukuki çerçevesini belirleyeceğiz ve sonrasında, AYM kararlarından da faydalanarak, gözetim koşullarının ve gözetime ilişkin düzenlemelerin işlevselliğini değerlendireceğiz. Sonuç olarak, YUKK ile getirilen düzenlemenin idari gözetime hukuki dayanak oluşturmak bakımından yerinde olduğundan bahsedip, uygulamada yaşanan aksaklıkların önüne geçmek için Kanununa daha fazla işlevsellik kazandırılması gerektiğini belirteceğiz.

Anahtar Kelimeler: Sınır Dışı, İdari Gözetim, Anayasa Mahkemesi, Geri Gönderme Merkezi

Avrupa Birliği'nin Almanya'nın Türk Sorununa Yaklaşımı

Recep GÜLMEZ[1]

[1]*Okutman, Erzincan Üniversitesi,* rgulmez@erzincan.edu.tr

Özet

Avrupa Birliğine üye ülkelerin veya aday ülkelerin uyması gereken Kopenhag kriterlerinden biri insan hakları ve azınlık konusudur. Aday ülke ve üye ülkelerin kendi azınlıklarına yaklaşımı Avrupa Birliğinin en dikkat çeken şartıdır. Aday ülkelerden mümkün olduğu kadar azınlık hakları konusunda ilerleme kaydedilmesi hatta bölgecilik veya otonomi verilebilecek kadar haklar tanınması talep edilirken üye devletlerden bu talepler istenmeyebilmektedir. Avrupa Birliğinin çifte standart uygulaması aday ülkeler ve hatta üye ülkeler arasında soru işaretlerine sebep olmaktadır.

Azınlıklara tanınan dil hakları, kültürel haklar, eğitim hakkı ve kimlik konuları üye ülkelerin her birinde ayrı bir şekilde uygulanmakta, belli bir standart bulunmamaktadır. Ulusüstü bir yapı olan Avrupa Birliği belli standartlar uygulayabilmek için bir anayasa çalışması yapmış ancak üye devletlerin birçoğunda yapılan referandumlar bunu engellemiştir. Referandumların sonuçlarının olumsuz olmasının sebebi azınlık hakları ve azınlık kavramının ele alınışıdır. Üye devletlerin kendi anayasaları, tarihi ve coğrafi şartları, hukuki durumları azınlık statüsünü yorumlamada bir faktördür.

Avrupa Birliği, Türkiye'den Kürt Sorununu çözmesini, Kürtleri azınlık olarak tanıması için Lozan'ı yeniden yorumlamasını isterken, Almanya'da azınlık statüsünde görülmesi gereken Türkler konusunda herhangi bir talepte bulunmamaktadır. Almanya'nın Türkler konusunda isteksiz davranışı ve Türkleri halen daha misafir işçi olarak görmesi, diğer yandan Türkiye'deki Kürtlerin azınlık olarak tanınmasını talep etmesi çifte standartlardan biridir. Almanya'nın Türk sorununa yaklaşımının değişmesi demokratikleşmenin bir gereğidir. Ancak Almanya Türklerin azınlık statüsü kazanmaları konusunda herhangi bir adım atmadığı gibi, Avrupa İnsan Hakları raporlarına göre ayrımcılık yapmakta dezavantajlı grup durumuna düşürmektedirler.

Bu çalışmada, Almanya'nın Türklere bakışı ve Türk sorununu çözmede ki yaklaşımı ele alınacaktır. Çalışmamızda, Avrupa Birliği kurumlarının raporları göz önünde bulundurulacak, Almanya'nın Türk sorununun çözümsüzlüğünde yatan sebeplere dikkat çekilecektir. Nasıl ki Türkiye'nin Lozan anlaşmasını yeniden yorumlaması isteniyorsa, aynı şekilde Avrupa Birliğinde ki üye devletlerinde mevcut şartları göz önüne alıp azınlık kavramını genişletmesi gerekir.

Anahtar Kelimeler: Almanya, Türkiye, Türk Sorunu, Göçmen, Avrupa Birliği

Avrupa Birliği'nin Otoriterlik Sınavı: Macaristan Örneği

Recep GÜLMEZ[1]

[1]*Okutman, Erzincan Üniversitesi, rgulmez@erzincan.edu.tr*

Özet

Son yıllarda milliyetçilik ve otoriterlik gittikçe artmaktadır. Batının otoriterlik ile imtihanı İslamofobinin Avrupa Birliği ülkelerinde ve daha genel olarak Batı'da yükselişi beraberinde yabancı düşmanlığı ve dolayısıyla milliyetçiliği tetiklemiştir. Milliyetçiliğin yükselmesi ile birlikte otoriterlik daha fazla benimsenen bir siyasi tutum halini almıştır. Batı, demokrasi ithal eden bir pozisyondan otoriterliğin artmaya başladığı bir konuma geçmeye başlamıştır.

Avrupa Birliği, Kopenhag kriterlerinin benimsenmesi için aday ülkelere demokrasi dersi verirken üye devletlerde yükselen anti-demokratik davranışları göz ardı etmeye devam etmektedir. Demokrasi ve insan haklarının desteklenmesi, Birliğe üyelik için temel kriterlerden biridir. Birliğe aday ülkelerden biri olan Türkiye'yi otoriterleştiğini iddia ederek incelemeye alan Avrupa Birliği, üye ülkelerden biri olan Macaristan'a herhangi bir yaptırımda bulunmamaktadır.

2010 yılı itibariyle, Macaristan'da gittikçe artan bir şekilde otoriter bir siyasi yapı gözlenmektedir. Başbakan Viktor Orbán'ın yönetiminde ki Fidesz hükümeti, seçimlerde çoğunluğu alarak, anayasal değişiklikleri partinin amaçları doğrultusunda yapabilmekte, medya organlarını yine parti çıkarlarına göre yönlendirmekte ve muhalifleri susturmaktadır. Seçimsel otoriterlik uygulaması yeni bir kavram değildir. Ancak demokrasiye şekil veren hatta başka ülkelerde demokrasinin desteklenmesini isteyen Batı bu kez kendi içerisinde yükselen otoriterlikle mücadele etmek zorunda kalmıştır. Bu mücadele daha çok "endişe verici" olarak değerlendirilmektedir. Aday ülkelerin demokratikleşmesi için her türlü yaptırımı uygulayan Avrupa Birliği söz konusu kendi üye devletleri olunca birkaç rapordan öteye gitmemektedir.

Bu çalışmamızda, Avrupa'da yükselen otoriterlik ve AB'nin tutumunu ele alacağız. Çalışmamızda, otoriterlik üzerine söz konusu literatürü değerlendirdikten sonra Macaristan'da yükselen otoriterlik konusuna örneklerle değineceğiz. Zaman zaman Türkiye ile karşılaştırma yaptığımız çalışmamızda örnek vaka incelemesi (case study) gerçekleştirdik. Çalışmamız tamamıyla doküman analiz yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu açıdan, Avrupa Komisyonu ve Avrupa Birliği raporları ile Human Rights Watch ve Freedom House raporları dikkate alınarak vaka incelemesi yapılmıştır. Sonuç olarak, AB'nin çifte standardının nasıl uygulandığı ortaya konulacak ve otoriterliğin sadece Batı dışı ülkelerde değil aynı zamanda Batı içinde olabileceği vurgulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Otoriterlik, Macaristan, Türkiye, Avrupa Birliği, İnsan Hakları

İran Millî Kütüphane 5-19209 Numarada Bulunan Farsça-Türkçe Manzum Lügat (1b-77a) Üzerine Bir Değerlendirme

Bilge Karga GÖLLÜ[1]

[1]*Arş. Gör., Ç.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi, bilgekarga2011@gmail.com*

Özet

Özellikle dil öğreniminde oldukça önemli olan sözlükler bir dilin temel başvuru kaynaklarıdır. Yüzyıllar öncesinden yazılmış olan sözlükler ise dilin kaybolmuş değerlerini gün yüzüne çıkardıkları gibi, tarihî gelişimi hakkında da bize bilgiler sunar. Farsça-Türkçe manzum lügatlar ise manzum olması nedeniyle Osmanlı döneminde Farsçanın öğrenimini kolaylaştırmış, Osmanlı düşüncesinin ve dilinin önemli bir kaynağı haline gelmiştir. Ayrıca Farsça, Anadolu'da uzun yıllar hâkimiyetini sürdürmüş bir dil olma özelliğini taşır. Bu dilin medreselerde öğretilmesi ise çoğunlukla manzum sözlükler vasıtasıyla olmuştur. Bu amaçla çalışmamıza İran Millî Kütüphane'de 5-19209 numarada yer alan bir mecmuanın 1-77. varakları arasındaki Farsça-Türkçe lügat kısmını konu edindik. Öncelikle bu lügatın yer aldığı varakların her birinin başında bir Türkçe atasözü ve altında da Farsça tercümesinin olması dikkatimizi çekti. Satır altı Farsça çevirisi yapılan atasözlerinin 147 adet olduğu görüldü. Bu atasözlerinden bazıları: "Anasına bah kızını al kıragına bah bezini al / Be-mâdereş nigâh kon duhtereş-râ be-gîr be-kenâreş nigâh kon k'zibâeş-râ be-gîr (16a); Birin gördün gözi kırık sin de ol göz kırık / Yekî-râ dîdî çeşmeş kûr-nümâ tu hem bâş çeşm-i kûr-nümâ (22a); Gözsiz kuşın yuvasın sârî öz elinen tiker / Bî-çeşm-i murg-râ âşiyâneeş Hudâ be-yed kudret-i hod dürüst mî-koned (29a). Her biri 9 satırdan oluşan varaklarda bazen manzum bazen de mensur kısımlara rastlandı. Lügat, kelimelerin Türkçe karşılığının yanı sıra atasözleri, deyimler, "çohlı söle, ey utanmaz, sözlerime kulag ver " gibi gündelik hayatta kullanılan söz ve söz öbeklerini, "el benüm etek senün, eşek ankıranda itün başı agırur" gibi atasözlerini ve bunların Farsça karşılıklarını içermekteydi. Böylelikle çalışmanın başlangıcında eserin belirtilen bölümünün çeviri yazısı yapıldı. Türkçe kelimeler, atasözleri ve deyimlerin tespitine çalışıldı. Der-kenarlarda yer alan Arapça kısımlar çalışmaya dâhil edilmedi.

Eserin mukaddimesinde "merhûm Hâcî Molla Mustafâ " adına rastlanmıştır. Ancak hayatı hakkında bir bilgiye ulaşılamamıştır. Bu eserin Türk ve Fars diline katkılarının olabileceğini düşünerek, eseri bilim dünyasına tanıtmak ve daha sonraki çalışmalara az da olsa katkı sağlamak amacındayız.

Anahtar kelimeler: Farsça-Türkçe lügat, dil, söz varlığı.

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Uygulamasında Karşılaştıkları Problemler

Ramazan BULUT[1]

Ahmet Ali GAZEL[2]

[1]*Araştırma Görevlisi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, bulut0476@gmail.com*

[2]*Prof. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, agazel@aku.edu.tr*

Özet

Bu çalışmanın genel amacı, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulamasında karşılaştıkları problemlere ilişkin görülerinin tespit edilmesidir. Araştırma hem nicel hem de nitel alt problemleri içerdiği için karma yönteme göre desenlenmiştir. Araştırmada karma yöntem desenlerinden biri olan yakınsayan paralel desen kullanılmıştır. Bu desende, nicel ve nitel yöntem eşit önemde olup iki veri türü ayrı ayrı analiz edildikten sonra yorumlama aşamasında birleştirilmeye gidilir (Delice, 2014). Araştırmanın evrenini Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören dördüncü sınıf sosyal bilgiler öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi ise, öğretmenlik uygulaması dersini alan ve gönüllü olarak araştırmaya katılmak isteyen 66 öğretmen adayından oluşmaktadır. Öğretmenlik uygulaması sırasında karşılaşılan problemlerin belirlenebilmesi amacıyla Kale (2011) tarafından geliştirilen veri toplama aracı kullanılmıştır. Veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır: Birinci bölümde beş alt boyuttan oluşan ölçek; ikinci bölümde ise, öğretmenlik uygulamasında karşılaşılan problemlerin belirlenebilmesi için iki açık uçlu soru yer almaktadır. Nicel veriler üzerinde frekans, aritmetik ortalama ve t testi yapılırken; nitel veriler üzerinde ise içerik analizi yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen nicel sonuçlar şu şekildedir: "Uygulama öğretmeni" alt boyutuna ilişkin ortalama 4,22 olup "kesinlikle problem yok" aralığına denk gelmektedir. "stajyer öğrenci", "öğretim üyesi", "Dersle ilgili geri bildirim" ve "okul yönetimi" alt boyutlarının ortalaması 3,44 – 3,78 arasında değişmekte olup bu ortalamalar "Nadiren problem var" aralığına denk gelmektedir. Bu bulgulardan hareketle, öğretmen adaylarının öğretmelik uygulaması esnasında stajyer öğrenci, öğretim üyesi, dersle ilgili geri bildirim ve okul yönetiminden kaynaklı problemlerle nadiren karşılaştıkları söylenebilir. Nitel kısımdan elde edilen sonuçlara göre, bazı öğretmen adayları öğretim üyesi ve uygulama öğretmenin ilgisizliğinden ve öğretmenlik uygulaması ile ilgili yeterince bilgilendirilememekten dolayı problemlerin yaşandığını ifade etmişlerdir. Uygulamalar konusunda hem öğretim üyesinin hem de uygulama öğretmenin kendilerine daha açıklayıcı bilgiler vermesini ve kendileri ile ilgilenilmesi öğretmen adaylarının en önemli istekleri arasında yer almaktadır. Kılık ve kıyafet konusunda serbest bırakılmaları, yönergelerin uygulanmasında esnek davranılması ve kendilerine karşı güler yüzlü olunması da diğer istekler arasında yer almaktadır.

Anahtar kelimeler: Öğretmelik uygulaması, problem alanları, öğretmen adayları

Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum ile Öğretmenlik Özyeterliği Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Ramazan BULUT[1]

Ahmet Ali GAZEL[2]

[1]*Araştırma Görevlisi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, bulut0476@gmail.com*

[2]*Prof. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, agazel@aku.edu.tr*

Özet

Bu araştırmanın genel amacı, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile öğretmenlik özyeterliği inançları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma evrenini, Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Ana Bilim Dalı' nda öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Evrenin tamamına ulaşmak güç olduğundan örneklem alma yoluna gidilmiştir. Araştırmanın örneklemi, maksimum örnekleme tekniği kullanılarak oluşturulmuştur. Araştırmaya 1, 2, 3 ve 4. sınıf düzeyinden toplam 215 öğretmen aday katılmıştır. Katılımcıların 126'sı kız, 89'u ise erkektir. Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını belirlemek amacıyla, Üstüner (2006) tarafından geliştirilen öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum ölçeği kullanılmıştır. Ölçek öğretmenlik mesleğine yönelik tutumu yansıtan toplam 34 maddeden oluşmaktadır. Tutum ölçeğinden alınabilecek en yüksek puan 170, en düşük puan ise 34'tür. Öğretmen adaylarının öğretmenlik öz-yeterlilik inançlarının belirlenebilmesi için Türkçeye uyarlaması Çapa, Çakıroğlu ve Sarıkaya (2005) tarafından yapılan öğretmen öz-yeterlik ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 9'lu likert tipinde olup maddelere verilen tekiler 1-yetersiz ile 9-çok yeterli dereceleri arasında değişmektedir. Öz-yeterlik ölçeği toplam 24 madde ve üç alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeklerin uygulanmasından elde edilen veriler üzerinde, betimsel istatistikler, Mann Whitney U-testi ve Spearman Sıra Farkları Korelasyon analizi yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ve öz-yeterlik inançlarının yüksek düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır. Cinsiyet açısından elde edilen sonuçlara göre, kız öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının erkeklere göre istatistiksel olarak anlamlı derecede daha olumlu olduğu ortaya çıkmıştır. Sınıf düzeyi açısından tutum puanlarının ortalaması incelendiğinde, birinci sınıftan dördüncü sınıfa doğru tutum puanlarının düştüğü görülmüştür. Birinci sınıf öğrencilerinin ikinci ve dördüncü sınıf öğrencilerine göre mesleğe ilişkin tutumlarının daha olumlu olduğu tespit edilmiştir ($p<00.5$). Öz-yeterliğe ilişkin cinsiyet ve sınıf düzeyi açısından elde edilen sonuçlara göre, gruplar arasında anlamlı farkın olmadığı belirlenmiştir. Son olarak öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum ile mesleğe ilişkin öz-yeterlik inancı arasında pozitif yönde ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır (r=544**).

Anahtar kelimeler: Mesleki öz-yeterlik, mesleki tutum, öğretmen adayları

Osmanlı’dan Cumhuriyet’e İstanbul’da Mürettip Grevleri

Ahmet Ali GAZEL[1]

[1]*Prof. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi, agazel@aku.edu.tr*

Özet

Osmanlı Devleti'nde ilk Türkçe basım yapan matbaa 1727'de kurulmuştur. Matbaanın kurulmasından sonra Osmanlı çalışma hayatına yeni bir işçi sınıfı dâhil olmuştur. Bu işçi sınıfı matbaa ve gazetelerde harfleri tek tek dizerek hayatlarını kazanan mürettiplerdir. İstanbul'da matbaa ve gazetelerde istihdam edilen mürettipler, İkinci Meşrutiyet'in ilanından hemen sonra da örgütlenmişlerdir. Çalışma şartlarından memnun olmayan mürettipler 20 yüzyıl başlarından itibaren çeşitli tarihlerde greve gitmişler ve bu grevler neticesinde bazı gazeteler neşredilememiştir.

Tespit edilebildiği kadarıyla mürettiplerin İstanbul’daki ilk eylemi 1901 yılında olmuştur. Belirtilen yılda Saadet gazetesinde çalışan mürettipler iş bırakmıştır. 1906 yılında da Tercüman-ı Hakikat Matbaası’nda çalışan mürettipler greve gitmiştir. Mürettiplerin grevi neticesinde 17 Ağustos 1908 tarihinde İstanbul ve Levant Herald gazeteleri yayımlanamamıştır. 1918 yılında ise Tanin Matbaasında çalışan işçiler greve gitmiştir. Bunu üzerine Tanin geçici olarak yayımını durdurmuştur. Mürettiplerin grevi nedeniyle 1919 yılında da Türk Dünyası yayımlanamamıştır. 1920 yılında mürettiplerle çıkan anlaşmazlıktan dolayı 9 ve 10 Mart 1920 tarihlerinde Tasvir-i Efkâr gazetesi neşredilememiştir. Yine 1920 yılının Nisan ayında mürettiplerle yaşanan anlaşmazlıktan dolayı İstanbul’da Türkçe yayımlanan gazetelerin bazıları neşredilememiştir. Bu gazetelerden biri Vakit’tir. 1921 yılında yaşanan krizde ise 15 Kasım 1921 tarihinde İstanbul’da Türkçe neşredilen sabah gazeteleri yayımlanamamıştır.

Mürettipler en çok ses getiren grevlerini 1923 yılında gerçekleştirmişlerdir. İstanbul’daki gazetelerde çalışan mürettipler aldığı ücretlerden memnun olmadıkları gerekçesiyle 6 Eylül 1923 tarihinde greve gitmiştir. Mürettiplerin greve gitmesi üzerine İstanbul’da bulunan sekiz gazete sahibi bir araya gelerek ortak bir gazete çıkarmaya karar vermiş ve 7 Eylül 1923’de Müşterek Gazete adlı bir gazete neşretmişlerdir. Müşterek Gazete'yi neşreden sekiz gazete İkdam, Akşam, İleri, Tercüman-ı Hakikat, Tevhid-i Efkâr, Tanin, Vatan ve Vakit’tir. Mürettipler de kendilerini savunmak için Müşterek Gazete karşısında 8 Eylül 1923 tarihinde Haber adlı bir gazete çıkarmışlardır. On beş gün süren grev süresince bu iki gazete arasında şiddetli bir mücadele yaşanmıştır.

Bu bildiride, 20. yüzyıl başlarından 1923 yılına kadar İstanbul’da yaşanan mürettip grevleri, özellikle dönemin basınına dayalı olarak incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mürettip, İstanbul, Grev

Üniversite Öğrencilerinin Afet Bilinci ve Afete Hazırlık Düzeylerinin Belirlenmesi

Yusuf ŞAHİN[1]

Mustafa LAMBA[2]

Sezai ÖZTOP[3]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, ysahin@mehmetakif.edu.tr*

[2]*Doç. Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, mlamba@mehmetakif.edu.tr*

[3]*Yrd. Doç. Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, sezaioztop@mehmetakif.edu.tr*

Özet

Toplumun tamamı veya belli kesimleri için fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplara neden olan doğal, teknolojik veya insan kaynaklı olaylar afet olarak tanımlanır. Mevcut teknoloji ile afetin gerçekleşme zamanı, yoğunluğu ve yeri önceden bilinememektedir. Jeolojik özellikleri ve iklim karakteristiği nedeniyle Türkiye özellikle deprem riski bakımından dünyanın önde gelen ülkelerinden bir tanesidir. Nüfusunun, coğrafi alanlarının, sanayi tesislerinin ve barajlar başta olmak üzere temel altyapı tesislerinin büyük bölümü deprem riski taşıyan bölgelerde yer almaktadır. Sadece birinci ve ikinci derece deprem kuşağı göz önüne alındığında dahi ülke nüfusunun önemli bir bölümü deprem riskiyle karşı karşıyadır. Yaşanabilecek olası bir afete karşı önceden hazırlıklı olmak afet risklerinin azaltılması noktasında oldukça önemli bir konudur. Yapılması gereken, afetlerin özelliklerini çok iyi tanıyan bir toplum haline gelinmesidir. Gerek vatandaşlara gerekse kamu kurum ve kuruluşlarına gereken bilgilendirmeyi yaparak afet öncesi önlem almaları sağlanmalıdır. Bu noktada bir taraftan depreme dayanıklı binalar yaparken, diğer taraftan toplum genelinde farkındalık sağlanmalıdır. Ülkemizde Başbakanlık Afet ve Acil Durum Başkanlığı (AFAD) tarafından yapılan çalışmalarla bu farkındalık önemli oranda arttırılmış olmasına rağmen arzu edilen düzeye henüz ulaşılamamıştır. Üç aşama halinde yapılması gereken çalışmalar ile farkındalık (Afet Bilinci Eğitimi 1), bilgi ve beceri (Afet Bilinci Eğitimi 2) ve toplumsal güç birliği (Yerel Afet Gönüllüsü) konularında çalışmalar yürütülmektedir. Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin afete hazırlık ve afet bilinci düzeyi tespit edilerek yapılması gereken çalışmalar ile ilgili önerilerin sunulması hedeflenmiştir. Rastgele seçilen farklı bölümlere bağlı sınıflarda toplam 360 adet anket dağıtılmış, dağıtılan anketlerden 345 tanesini cevaplanarak teslim edilmiştir. Anketin ilk kısmında öğrencilerin afete hazırlık düzeylerinin tespit edilmesi için “Evet” ve “Hayır” seçeneklerinden oluşan 20 soru yöneltilmiştir. İkinci kısımda ise afetler hakkında bilgi ve bilinç düzeylerinin ortaya konabilmesi için “Doğru” ve “Yanlış” seçeneklerinin yer aldığı 10 adet bilgi sorusu sorulmuştur. Genel olarak, öğrencilerin afet bilinç düzeyleri yüksek olması karşın afete hazırlık düzeyleri düşüktür. Öğrenciler kendilerinin ve yakınlarının olası bir afete tam anlamıyla hazır olmadıklarını düşünmektedir. Öğrencilerin bilinç düzeyleri yüksek çıkmış olmasına rağmen afet sırasında yapılması gereken doğru davranış şekillerini öğrenmeleri ve afete hazır olma noktasında kendilerinden daha çok emin olabilmeleri için bütün öğrencilere Afete Hazırlık ve Temel Afet Bilinci Eğitimleri verilmesi yerinde olacaktır.

Anahtar kelimeler: afet bilinci, afete hazırlık

Avrupa Birliği Sürecinde Türkiye Yongalevha Sektörünün Dış Ticaret Durumunun Analizi

Sebahattin TİRYAKİ[1]
Aytaç AYDIN[2]
Kemal ÜÇÜNCÜ[3]

[1]*Öğr. Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Arsin Meslek Yüksekokulu, Mobilya ve Dekorasyon Programı, Trabzon, sebahattintiryaki@hotmail.com*
[2]*Yrd. Doç. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği, Trabzon aytac@ktu.edu.tr*
[3]*Yrd. Doç. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği, Trabzon, kucuncu@ktu.edu.tr*

Özet

İmalat sanayinin bir alt kolu niteliğindeki orman ürünleri sanayi sektörü ulusal ve uluslararası ticarette önemli bir yere sahiptir. Bu endüstri katma değerli ürünler üreterek ülke ekonomisine güç katan önemli sektörler arasında yer almaktadır. Orman ürünleri sanayi sektörü içerisinde odun esaslı levhalar son yıllarda giderek ön plana çıkmaktadır. Özellikle, yongalevhalar oldukça geniş kullanım alanına sahip olup odun esaslı levhalar içerisinde önemli bir yer kaplamaktadırlar. Bu bakımdan yongalevha sektörünün dış ticaret durumunun analizi önem arz etmektedir. Bu çalışmada, yongalevha terimi yongalevha, yönlendirilmiş yongalevha vb. ürünleri kapsamaktadır. Çalışmanın amacı, Türkiye yongalevha sektörünün Avrupa Birliği üyeleri içerisindeki durumunu ortaya koymaktır. Bu amaçla, Avrupa Birliği üyesi 28 ülke ve Türkiye'nin 2006-2015 yılları arasındaki 10 yıllık süreç için yongalevha ithalat ve ihracat değerleri aşamalı kümeleme analizine tabi tutulmuştur ve sonuçlar tartışılmıştır. Bu analiz, veri setinin birimlerinin birbirlerine olan uzaklık değerlerini kullanarak hiyerarşik bir ayrıştırma yapmaktadır. Hiyerarşik ayrıştırma sırasında, dendogram olarak bilinen ağaç diyagramı kullanılmaktadır. Bu diyagram ile elde edilen kümeler görsel hale getirilmektedir. Sonuç olarak, bu analiz ile gruplanmamış veriler benzerliklerine göre gruplandırılmış ve böylece işe yarar ve özetleyici bilgiler elde edilmiştir. Analiz SPSS 16 istatistik paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Analiz için kullanılan veriler ilgili yılları kapsayacak şekilde Uluslararası Ticaret Merkezi (TRADE MAP) verilerinden elde edilmiştir. Çalışma, yongalevha ihracat ve ithalat hacmi bakımından Türkiye'nin orta sıralarda yer aldığını göstermiştir. Türkiye, yongalevha ihracatı bakımından 28 Avrupa Birliği ülkesinin 14'ünden daha fazla ihracat yapmıştır. Yongalevha ihracatındaki durumuna benzer şekilde, Türkiye yongalevha ithalatında 12 Avrupa Birliği ülkesinin önünde yer almıştır. Ülkelerin ihracat değerleri ele alınarak gerçekleştirilen aşamalı kümeleme analizi sonucunda 29 ülkenin 5 gruba ayrıldığı belirlenmiştir. Ayrıca, Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye'nin yongalevha ithalat değerleri kullanılarak gerçekleştirilen aşamalı kümeleme analizi sonucunda ülkelerin 4 gruba ayrıldığı görülmüştür. Analiz sonuçları Almanya'nın hem ihracat hem de ithalat bakımından en yüksek değere sahip olup tek başına ayrı bir grupta yer aldığını ortaya koymuştur.

Anahtar kelimeler: Yongalevha, Kümeleme analizi, İhracat ve ithalat

Matematik ve Matematik Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin İspat Yapmaya Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

Fatih KARAKUŞ[1]

Zeynep Bahar ERŞEN[2]

Gürbüz OCAK[3]

[1]*Doç. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, fkarakus@aku.edu.tr*

[2]*Arş. Gör., Afyon Kocatepe Üniversitesi, zbahar.ozdogan@hotmail.com*

[3]*Doç. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, gocak@aku.edu.tr*

Özet

İspat matematiğin doğasında önemli bir role sahiptir. İspatlama sürecinde verilen ifadenin doğruluğu araştırılırken; niçin doğru olduğu da gösterilir. Matematik eğitiminde ispat, matematik öğretiminin temel bir parçası olarak görülür. Matematik ve matematik öğretmenliği bölümü öğrencileri aldıkları derslerde birçok matematiksel ispatla karşılaşmaktadırlar. Yapılan çalışmalar matematik öğretmeni adaylarının ispatla ilgili etkinliklerde çok başarılı olmadıklarını göstermektedir. Matematik bölümü öğrencilerinin ise ispat yapma ile ilgili etkinliklerdeki başarıları hakkında çok fazla çalışmaya rastlanmamaktadır. İspat ile ilgili başarısızlığın temel nedenlerinden biri öğrencilerin ispata yönelik görüşleridir. Bu bağlamda ileride öğretmen olacak matematik ve matematik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin ispat yapmaya yönelik görüşlerinin belirlenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu durum matematik ve matematik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin matematiksel ispat yapmaya yönelik görüşleri arasındaki farklılıklarının incelenmesini gerektirmektedir. Bu nedenle bu araştırmanın amacı matematik ve matematik öğretmeni adaylarının ispat yapmaya yönelik görüşlerini karşılaştırmalı olarak incelemektir. Araştırma, Türkiye'nin batısında yer alan bir üniversiteye kayıtlı, fen edebiyat fakültesinin pedagojik formasyon eğitimine devam eden 59 lise ve eğitim fakültesinde öğrenim görmekte olan 62 ilköğretim matematik öğretmenliği programı son sınıf öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada, veri toplama aracı olarak "matematiksel ispata yönelik görüş ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde, betimsel istatistik ve varyans analizi kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar çalışmanın tam metni içerisinde sunulacaktır.

Anahtar kelimeler: İspata yönelik görüş, matematik öğretmeni adayı, pedagojik formasyon

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Prizmalara Yönelik Kavram İmajlarının İncelenmesi

Fatih KARAKUŞ[1]

[1]*Doç. Dr., Afyon Kocetepe Üniversitesi, fkarakus@aku.edu.tr*

Özet

Bir matematiksel kavramın bireyin zihninde oluşumunda tanımlar ve kavrama ait olan ve olmayan örnekler önemli bir yere sahiptir. Matematiksel kavramların bireylerin zihinlerinde nasıl yapılandığını ortaya koymak üzere Tall ve Vinner (1981) kavram tanımı (concept definition) ve kavram imajı (concept image) yapılarını ortaya koymuştur. Öğretmen ve öğretmen adaylarının kavram imajlarını belirmeye yönelik yapılan çalışmaların büyük çoğunluğunun dörtgenlere yönelik olduğu görülmektedir. Buna karşın hem yurt içi hem de yurt dışında yapılan çalışmalarda öğretmen ve öğretmen adaylarının üç boyutlu cisimlere yönelik kavram imajlarını ortaya koyan çok fazla çalışmaya rastlanmamaktadır. Öğrencilerin ilerleyen yıllarda geometride başarılı olması erken dönemlerde almış oldukları geometri eğitimiyle yakından ilişkilidir. Bu nedenle ilk yıllarda öğrencilere matematik ve geometri eğitimi verecek sınıf öğretmeni adaylarının alan ve pedagojik alan bilgileri oldukça önemlidir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı sınıf öğretmeni adaylarının geometrik cisimlerden prizmalara yönelik kavram imajlarını ortaya koymaktır. Bu çalışma, sınıf öğretmeni adaylarının prizmalara yönelik kavram imajlarını inceleyen betimsel bir araştırmadır. Araştırmanın örneklemi, seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme yöntemi (convenience sampling) ile belirlenmiştir. Araştırmanın örneklemini Ege bölgesindeki bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesi sınıf öğretmenliği bölümünde 2015-2016 öğretim yılı güz döneminde öğrenim gören 70 son sınıf öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen açık uçlu ve çoktan seçmeli toplam 4 sorudan oluşan bir test kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının prizmaya yönelik yapmış oldukları tanımların analizinde rubrik kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının çoktan seçmeli sorulara vermiş oldukları cevaplar betimsel olarak frekans ve yüzde kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analiz işlemi devam ettiği için elde edilen sonuçlar çalışmanın tam metni içerisinde sunulacaktır.

Anahtar kelimeler: Prizma, kavram imajı, sınıf öğretmeni adayları, geometrik cisimler

Demografik Durumun ve İnsani Gelişmişlik Endeksinin Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimine Etkisi

Ayşegül ÖZDEMİR[1]

Kemal DEMİR[2]

Sevgi ARKILIÇ SONGÖREN[3]

[1]Uzman, Akdeniz Üniversitesi, aozdemir@akdeniz.edu.tr

[2]Yrd.Doç.Dr., Akdeniz Üniversitesi, kdemir@akdeniz.edu.tr

[3]Yrd.Doç.Dr., Akdeniz Üniversitesi, sevgisongoren@akdeniz.edu.tr

Bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğrenimi görmüş öğrencilerin başarı durumları ile öğrencilerin geldiği kıta, ülke, ülkenin resmi dili ve ülkenin gelişmişlik düzeyi arasındaki ilişki incelenmiştir. Çalışmada 230 öğrenciye ait veriler analiz edilmiş ve Türkçe öğretimi sonunda uygulanan Türkçe yeterlilik sınavında başarılı olamayan öğrencilerin çoğunluğunun Afrika ülkelerinden gelen, resmi dili Fransızca olan ve ülkesinin İnsani Gelişme Endeksi (İGE) diğerlerine göre düşük olan öğrenciler olduğu görülmüştür. İstatistiksel analizler sonucunda eğitim, sağlık ve gelir dağılımıyla ilgili temel ölçütler dikkate alınarak hesaplanan İGE ile öğrencilerin dil öğrenme sürecindeki becerileri arasında bir korelasyon olduğu ve gelişmişlik endeksi yüksek olan ülkelerden gelen öğrencilerin daha başarılı olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak gelir toplumsal gelişmişlik düzeyi yüksek olan ve daha nitelikli eğitim olanakları sunan ülke vatandaşlarının yabancı dil öğrenme süreçlerinde de daha başarılı oldukları görülmüştür. Ancak, bu durumun ortaya çıkmasında içine girdikleri yeni toplumla ilişki kurma düzeylerine ilişkin farklı kültürel tutumlar da kısmen etkili olabilir.

Anahtar kelimeler: Türkçe öğretimi, insani gelişmişlik endeksi, yabancı dil

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğreticileri için Yenilikçi ve Uygulanabilir Teknolojik Yöntem Önerisi

Tülay Yeter ÖZKAN[1]

Kemal DEMİR[2]

Ayşegül ÖZDEMİR[3]

[1]*Okutman, Akdeniz Üniversitesi, tulayozkan@akdeniz.edu.tr*

[2]*Yrd. Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, kdemir@akdeniz.edu.tr*

[3]*Uzman., Akdeniz Üniversitesi, aozdemir@akdeniz.edu.tr*

Türkçe öğrenmeye artan ilgi, Türkçe öğretiminin yaygınlaştırılmasının gerekliliğini ve bu alanda yetişmiş insan kaynaklarına olan ihtiyacı nitelik ve nicelik bakımından artırmıştır. Bu çalışmanın amacı, akademisyen/eğitmenlerin yenilikçi, uygulanabilir ve teknoloji destekli yaklaşımlara karşı farkındalığını artırmak, yaratıcılıklarını keşfetmelerini sağlamak, akademik/mesleki gelişimlerine katkıda bulunmak ve tüm bunlar için bir yöntem önermektir. Yöntem yabancı dil olarak Türkçe öğreticilerinin bir araya gelmesini sağlayarak öğretimde uygulanabilecek yeni yöntemlerin paylaşılması ve uygulanması için yapılacak akademik bir çalışmanın uygulanışıdır. Önerdiğimiz yöntem sayesinde, bu yaklaşımlar paylaşılarak, eğitmenler birbirlerinden ilham alacak, kurulması planlanan paylaşım platformuyla bilgi alışverişi halkası genişleyecek, yeni yorumlar ve farklı bakış açılarıyla zenginleştirilerek birçok öğreticiye yardımcı olacaktır. Hedefimiz bu yöntem ile yabancı dil olarak Türkçe öğretimini daha ilgi çekici kılmak, etkili öğretimi sağlamak ve öğrenim sürecini daha eğlenceli hale getirmektir.

Anahtar kelimeler: YDTÖ, yöntem, Türkçe, yöntem paylaşımı, yabancı dil öğretimi

Türkiye'de Lisans ve Lisansüstü Öğrenim Gören Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Sosyal ve Kültürel Uyumunun İncelenmesi

Ayşegül ÖZDEMİR[1]

Fikriye KARA[2]

Sevgi ARKILIÇ SONGÖREN [3]

[1]Uzman, Akdeniz Üniversitesi, aozdemir@akdeniz.edu.tr

[2]Öğretim Görevlisi, Akdeniz Üniversitesi, fikriyekara@akdeniz.edu.tr

[3]Yrd. Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, sevgisongoren@akdeniz.edu.tr

Özet

Araştırmanın genel amacı, farklı ülkelerden Antalya'ya lisans ve lisansüstü öğrenim görmek üzere gelen yabancı uyruklu öğrencilerin yeni tanıdıkları kültürle ilgili deneyimleri, gözlemleri ve düşünceleri hakkında bilgi toplamak ve uyumlarını çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Araştırma grubunu, birçok farklı ülkeden gelmiş ve yükseköğrenimlerine Akdeniz Üniversitesi'nde devam eden yabancı uyruklu öğrenciler oluşturmuştur. Öğrencilerden kişisel bilgileri, Türkiye hakkındaki görüşleri, kazanımları ile ilgili bilgiler anket formu aracılığıyla toplanmıştır. Sosyal ve kültürel uyumunun cinsiyet, yaş, ülke, değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Elde edilen bulgular frekans, yüzde ve grafiklerle ifade edilip yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye'ye uyum süreçlerinde uygulanan Türkçe hazırlık öğretim programının yanı sıra hazırlık öğretimi süresince gerçekleştirilen sosyal ve kültürel etkinliklerin etkisinin büyük olduğu ve bu şekilde programlanan öğretimin daha etkili ve kalıcı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: yabancı uyruklu öğrenci, kültürel uyum, kültür aktarımı, Türkçe öğretimi

Radyo Tiyatrolarının Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanılması

Tülay Yeter ÖZKAN[1]

Fikriye KARA[2]

Kemal DEMİR [3]

[1]*Okutman, Akdeniz Üniversitesi, tulayozkan@akdeniz.edu.tr*

[2]*Öğretim Görevlisi, Akdeniz Üniversitesi, fikriyekara@akdeniz.edu.tr*

[3]*Yrd. Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, kdemir@akdeniz.edu.tr*

Özet

Radyo, ortaya çıkması çok uzun zaman önce olmuş ama hiçbir zaman toplumdaki yerini kaybetmemiş evrensel bir kitle iletişim aracıdır. Günümüzde teknolojik gelişmeler sayesinde kullanımı daha yaygın hale gelmiştir. Yıllar boyunca radyo, sadece bir eğlence aracı olarak değil aynı zamanda bir öğretim aracı olarak da birçok ülkede kullanılmıştır. Günümüzde her evde artık bir radyo olmasa da hemen hemen herkesin sahip olduğu cep telefonları, bilgisayar ve benzeri teknolojik aletlerde, bir özellik olarak karşımıza çıkmakta, bu da onu daha ulaşılabilir kılmaktadır. Radyo görselliğe sahip olmadığı için kullanılan ses, müzik ve efektlerle dinleyicideki etkisi çok fazladır. Her dinleyici kendine özgü bir dünya yaratır. Radyoda bulunduğu ülkenin sosyal ve kültürel yaşantısını, müziğini, edebiyatını, dilini ve daha birçok özelliğini yansıtan programlar bulunmaktadır. Radyo oyunları da bunlardan biridir. Bunlar, önemli eserlerden alınan hikayelerin, öykülerin seslendirilip, müzik ve efektler eklenerek radyo tiyatrosuna dönüştürülmüş halleridir. Ülkemizde 80'lerden önce büyük ilgi gören bu programlar, eserler belli parçalara bölünüp, aralıklarla yayınlandığı için "arkası yarın" olarak da bilinirdi. 80'li yıllarda sahip olduğu ilgiyi kaybeden radyo tiyatroları, 2000'li yıllarda tekrar canlanmaya başlamıştır. Radyo tiyatrolarının yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılması, dil öğrenimini daha eğlenceli, daha yaratıcı kılacak ve öğrenenin hayal gücünü ve ilgisini harekete geçirdiği için öğrenme kalıcı olacaktır. Bu çalışmada radyo tiyatrolarının Türkçe öğretiminde örnek sınıf içi uygulamalarına ve hazırlanan materyallere örnekler verilmektedir.

Anahtar kelimeler: Türkçe, yabancılara Türkçe öğretimi, radyo tiyatrosu, radyo

Öğretmenlerin Çevre Eğitimi Öz-Yeterliklerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi: Kıdem ve Çalışılan Yer*

Mehmet ERKOL[1]

Ömer ERBASAN[2]

Bülent AYDOĞDU[3]

Ersin KIVRAK[4]

[1] Yrd. Doç. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, merkol@aku.edu.tr

[2]Sınıf Öğretmeni, Milli Eğitim Bakanlığı, omererbasan20@gmail.com

[3] Doç. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, baydogdu@aku.edu.tr

[4] Prof. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, erkivrak@yahoo.com

Özet

Başlangıçta insanlığın gündeminde pek yer almayan çevre kirliliği, insan hayatını tehlikeye sokabilecek boyutlara ulaştığında çözüm arayışlarına girilmiştir. Bu amaçla yapılan toplantıların ve yayınlanan çalışmaların ortak çözüm önerisi çevre eğitiminin yaygınlaştırılmasına yönelik olmuştur. Çevre eğitiminin etkililiği için, o eğitimi verecek olan öğretmenlerin çevre eğitimine yönelik öz-yeterlik inançları önem taşımaktadır. Çünkü bireyin bir işi başaracağına olan inancı o işi başarmasında oldukça önemlidir. Bu durum göz önüne alındığında ve eğitimin erken yaşlardaki önemi de düşünüldüğünde, çevre eğitimi noktasında öğrencilere rol model olması beklenilen sınıf öğretmenlerinin çevre eğitimi öz-yeterliklerinin önemi açıktır. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı sınıf öğretmenlerinin çevre eğitimi öz-yeterliklerinin çeşitli değişkenler açısından belirlenmesidir. Bu araştırma betimsel bir tarama çalışmasıdır. Araştırmanın örneklemini 2016-2017 eğitim öğretim yılında Afyonkarahisar il merkezi, ilçeleri, köy ve kasabalarında bulunan devlet okullarında görev yapan 197 kadın ve 174 erkek olmak üzere toplam 371 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın verilerini toplamak için Özlü, Keskin ve Gül (2013) tarafından geliştirilen 24 maddelik "Çevre Eğitimi Öz-Yeterlik Ölçeği" kullanılmıştır. Öğretmenlerin verdikleri cevaplar SPSS paket programı ile analiz edilmiştir. Öğretmenlerin çevre eğitimine yönelik öz-yeterlik düzeylerini çeşitli değişkenler (kıdem ve çalışılan yerleşim yeri) açısından incelemek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Çalışma sonucunda, sınıf öğretmenlerinin çevre eğitimi öz-yeterliklerinin yüksek düzeyde olduğu görülmüştür. Sınıf öğretmenlerinin çevre eğitimi öz-yeterliklerinin kıdem ve çalışılan yerleşim yeri değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çevre eğitimi öz-yeterlik, Sınıf öğretmenliği, Kıdem, Çalışılan yer

*Bu çalışma Afyon Kocatepe Üniversitesi BAP tarafından desteklenen “17.KARİYER.99” nolu projenin bir bölümüdür.

Sınıf Öğretmenlerinin Çevre Bilgilerinin ve Çevre Davranışlarının İncelenmesi

Ömer ERBASAN[1]

Mehmet ERKOL[2]

[1]*Sınıf Öğretmeni, Milli Eğitim Bakanlığı, omererbasan20@gmail.com*

[2] *Yrd. Doç. Dr.,Afyon Kocatepe Üniversitesi, merkol@aku.edu.tr*

Özet

Çevreye yönelik bilincin ve farkındalığın oluşmasında en önemli değişkenler olarak aile ve okul sayılabilir. Çevre bilincine sahip bir nesil yetiştirmek ancak iyi bir çevre eğitimi ile gerçekleşebilir. Bu noktada çevre eğitiminin en önemli paydaşlarından biri olan sınıf öğretmenlerinin çevrebilgileri ve çevreye yönelik davranışları oldukça önem taşımaktadır. Bu bağlamda bu araştırmanın amacı sınıf öğretmenlerinin çevre bilgilerinin ve çevre davranışlarının incelenmesidir. Araştırma tarama modeli şeklinde tasarlanmıştır. Araştırmanın örneklemini2016-2017 eğitimöğretim yılında Afyonkarahisar il merkezi, ilçeleri, köy ve kasabalarında bulunan devlet okullarında görev yapan 197 kadın ve 174 erkek olmak üzeretoplam 371 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Öğretmenlere, Altınöz (2010) tarafından geliştirilen 15 maddelik "Çevre Bilgi Testi" ile Goldman, Yavetz ve Pe'er (2006) tarafından geliştirilip, Timur ve Yılmaz (2013) tarafından Türkçeye uyarlanan 5'li likert tipinde 20 maddeden oluşan "Çevre Davranış Ölçeği" uygulanmıştır. Öğretmenlerin verdikleri cevaplar SPSS paket programı ile analiz edilmiştir.Çalışma sonucunda, sınıf öğretmenlerinin çevre bilgilerinin ve çevreye yönelik davranışlarının orta düzeyde olduğu görülmüştür.Sınıf öğretmenlerinin çevre bilgilerinin cinsiyet, kıdem, eğitim durumu, çalışılan yerleşim yeri, çevre ile ilgili sivil toplum kuruluşuna üyelik durumu ve çevre ile ilgili proje yapma değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür. Bununla birlikte öğretmenlerin çevreye yönelik davranışları ise cinsiyet, eğitim durumu, çevre ile ilgili sivil toplum kuruluşuna üyelik ve çevre ile ilgili proje yapma değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken kıdem ve çalışılan yerleşim yeri değişkenlerine göre ise anlamlı bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Geleceğimizin çevreci bireylerini yetiştirmede önemli bir yeri olan sınıf öğretmenlerinin çevre bilgilerinin ve çevreye yönelik davranışlarının üst düzeye taşınması önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çevre Bilgisi, Çevre Davranış, Sınıf Öğretmenleri

"İyi ve Kötü Prens Öyküsü"nde Okuma Yazma İfadeleri Üzerine

Melek ÇUBUKCU[1]

[1]*Arş.Gör., Çukurova Üniversitesi, mcubukcu@cu.edu.tr*

Özet

Bu çalışmada, Budist devreye ait bir Uygurca el yazması metin olan İyi ve Kötü Prens Öyküsü'nde kullanılan; okuma ve yazma ile ilgili sözcüklerle ilgili ayrıntılı bir çalışma yapılacaktır. Bu sözcüklerin her birinin kullanım sıklığı verilecek, sözcüklerin hangi cümlelerde geçtiği, hangi kelimelerle ve kaç farklı anlamda kullanıldığı belirlenecektir. Ayrıca sözcüklerin hangi kökten geldiği hakkında da bilgi verilecek, bu sözcüklerin Çağdaş Türk lehçelerinde ve Türkiye Türkçesindeki görünümleri de ele alınacaktır. Bu çalışma; Uygurcanın Budist devreye ait olan döneminde okuma ve yazma ile ilgili sözcüklerin kullanım alanları ve kullanım sıklığı ile ilgili yorum yapma imkanını doğurmuş olacak, bir dönemin kelime haznesini belirlememize fırsat tanıyacak, ayrıca Uygurcanın Budist devreye ait olan dönemi ile Türkiye Türkçesini karşılaştırma imkanını sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: İyi ve Kötü Prens Öyküsü, Okuma, Yazma

Sınıf, Fen ve Matematik Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi*

Bülent AYDOĞDU[1]

Nil DUBAN[2]

Murat PEKER[3]

[1]*Doç. Dr, Afyon Kocatepe Üniversitesi, baydogdu@aku.edu.tr*

[2]*Doç. Dr, Afyon Kocatepe Üniversitesi, nily@aku.edu.tr*

[3]*Prof. Dr, Afyon Kocatepe Üniversitesi, peker@aku.edu.tr*

Özet

Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini sevmeleri, mesleklerini başarıyla yürütebilmeleri bakımından son derece önemlidir (Tanel, Şengören ve Tanel, 2007). Bu bağlamda, bu araştırmanın amacı sınıf, fen ve matematik öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını bazı değişkenlere (cinsiyet, öğrenim görülen program) göre incelemektir. Bunun için Ege Bölgesi'ndeki bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde mezun olma aşamasına gelmiş 192 öğretmen adayı örnekleme alınmıştır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının 142 tanesi kadın ve 50 tanesi erkektir. Ayrıca katılımcıların 77 tanesi sınıf öğretmeni adayı, 50 tanesi fen bilgisi öğretmen adayı ve 65 tanesi de matematik öğretmen adayıdır. Araştırmada veri toplamak amacıyla katılımcılara kişisel bilgi formu ve "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği" uygulanmıştır. Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği, Üstüner (2006) tarafından geliştirilen, 34 maddeden oluşan tek faktörlü 5'li Likert tipi bir ölçektir. Ölçekte 10 olumsuz ve 24 olumlu madde yer almakta olup, olumsuz maddeler ters puanlanarak elde edilen toplam puan, her bir öğretmen adayının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanı olarak hesaplanmıştır. Daha sonra toplam puan madde sayısına bölünerek her bir adayın ölçeğin genelinden aldığı puanların 5'li likert tipindeki karşılığı elde edilmiştir. Verilerin analizi için betimsel istatistik analizi, bağımsız örneklemler için t-testi ve tek yönlü varyans analizi (One Way ANOVA) kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler sonucunda öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum "kesinlikle katılıyorum" düzeyinde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bu farklılığın ise kadın öğretmen adayları lehinde olduğu görülmüştür. Araştırmadan elde edilen diğer bir sonuç ise öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında öğrenim görülen programa göre istatistiksel olarak anlamlı farklılığın olmadığıdır. Ancak öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarındaki aritmetik ortalamalar incelendiğinde, en yüksek fen bilgisi, daha sonra matematik ve onları sınıf öğretmeni adaylarının takip ettiği görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum, Öğretmen adayı, Sınıf, Fen, Matematik

*Bu çalışma, Afyon Kocatepe Üniversitesi BAP Koordinasyon Birimi tarafından desteklenen “"17.KARİYER.04" nolu projenin bir bölümüdür.

A Diplomat Devoted Himself to Demonize A Nation: George Horton

Hakan GÜNGÖR[1]

[1]*Dr., Ordu Üniversitesi, hakangungor@odu.edu.tr*

Abstract

Turkish-Greek relations and hostilities since the Greek declaration of independence in 1821 had a profound impact on Turkish international affairs. This hostile relationship between the two states also had an effect on Turco-U.S. relations. U.S. officials, including George Horton, who held several consular offices in the Ottoman Empire and Greece between 1893 and 1924, did not disguise their sympathy for the Greeks and the Armenians. In his writings, Horton identified the Turks as villains. Brain Colman, who published an article about Horton, explained how "his writings- poetry, novels, journalism, travel writing and memoirs — had as well an abiding love of Greek life, literature and language." Although Horton was always a Yankee, Greece was a second homeland for him. In his published works such as *The Blight of Asia* (1926) and *Recollections Grave and Gay* (1926), Horton depicted the Turks as despotic and oppressive. Although in his writings, Horton explained that he spoke and acted on behalf of the disadvantaged and outcast; it was the European tradition that nurtured his love of the Greeks and the Classics. The same European tradition also encouraged Horton to demonize Muslims in general, the Turks in particular. However, such representations had an effect on U.S.-Turkish relations, but this gradually disappeared after the Turkish army reclaimed Smyrna, today known as Izmir, in September 1922.

Anahtar kelimeler: US-Turkey Relations, George Horton, Greeks, Armenians

Hastane Sağlık Kurumları İşletmeciliği (Sağlık Yönetimi) Öğrencilerinin Mesleki Beklentileri

Aykut AYDIN[1]

Aylin AYDIN SAYILAN[2]

Hümeyra ASLAN[3]

Dilek DEMİRCİ[4]

[1]*Arş. Gör., Kırklareli Üniversitesi İİBF, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Ana Bilim Dalı, aykutaydn@hotmail.com*

[2]*Yrd.Doç. Dr., Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, aylin.sayilan@klu.edu.tr*

[3]*Sağlık Yönetimi 4. Sınıf Öğrencisi, Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, humeyraslan29@gmail.com*

[4]*Sağlık Yönetimi 4. Sınıf Öğrencisi, Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, dlkdmrc-@hotmail.com*

Özet

Amaç: Bu çalışma hastane sağlık kurumları işletmeciliği 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin aldıkları eğitim doğrultusunda mesleklerinden beklentilerini belirlemek amacı ile tanımlayıcı olarak yapıldı.

Gereç-Yöntem: Çalışma Kırklareli Üniversitesi'nde öğrenimini sürdüren Hastane ve Sağlık Kurumları İşletmeciliği 3. ve 4. sınıf öğrencileri ile 2016-2017 Bahar Yarıyılı sonunda gerçekleştirildi. Kurum izni alındıktan sonra, çalışma gönüllü öğrenciler ile yapıldı. Araştırma verileri öğrencilere gerekli açıklama sonrasında dağıtılan anket formu ile toplandı. Çalışmayla ilgili olarak öğrencilere "Aldığınız eğitim doğrultusunda meslekten beklentileriniz nelerdir?" sorusu soruldu ve öğrenciler bu soruyu yanıtladı. Elde edilen veriler araştırmacılar tarafından sınıflandırıldı ve yüzdelik olarak değerlendirildi.

Bulgular: Çalışmaya katılan 82 öğrencinin %62,7 'sinin erkek, %37,3'ünün kız ve yaş ortalamalarının 23,4 olduğu belirlendi.

Öğrencilerin mesleki beklentilerinde; en çok mezun oldukları bölümle ilgili bir işte çalışmak istedikleri (%36,4); yüksek lisans ve doktora gibi akademik dereceleri bitirerek akademisyen olmak istedikleri (%27,2); diğer alanların kendi bölümlerine karışmalarının onları hayal kırıklığına uğrattığı (%12,6); ikinci bir dil (özellikle Japonca) öğrenerek kendi alanlarına daha çok önem verdiklerini düşündükleri bir ülkede yaşayabilecekleri (%11,8) görüldü.

Sonuç: Bulgular ışığında, öğrencilerin alana özgü işlerde çalıştırılması ve eğitim, dil gibi konularda desteklenmeleri gereği sonucuna varıldı.

Anahtar kelimeler: Hastane sağlık kurumları işletmeciliği, öğrenci, mesleki beklenti.

Hatay'da Coğrafi İşaret Alan Tarım ve Gıda Ürünlerinin Durum Değerlendirmesi

Tuğçe KIZILTUĞ[1]

Ahmet Duran ÇELİK[2]

Halil FİDAN[3]

[1]*Arş. Gör., Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, tkiziltug@mku.edu.tr*

[2]*Arş. Gör., Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, adcelik@mku.edu.tr*

[3]*Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, fidan@agri.ankara.edu.tr*

Özet

Belirli bir bölge veya alandan kaynaklanan ürünleri tanımlamak için kullanılan coğrafi işaret kavramı, aynı zamanda bir kalite göstergesi olup, tüketicilerin tercihleri üzerinde belirleyici rol oynayabilmektedir. Bununla birlikte, yöresel ürünlerin koruma altına alınması, yörenin tanıtılması, yatırım cazibesi yaratılması, yöre ve ülke ekonomisine katkı sağlaması gibi yararlar da sağlamaktadır. Coğrafi işaret alabilecek bir ürün, tarım ürünü olabileceği gibi o yöreye özgü maden, değerli taş, el sanatı veya yöresel bir yemekte olabilir. Türkiye'de özellikle son 10 yılda bu konuda yapılan çalışmalar yoğunlaşmıştır. Halen yöreye özgü pek çok ürünün tescili için çalışmalar devam etmektedir. Bunun yanı sıra, coğrafi işaretli ürünlerin tüketici davranışlarına etkileri üzerine pek çok araştırma yapılmıştır. Bu araştırmalara göre, coğrafi işaretli ürünleri satınalma eğiliminde olan tüketicilerin ürünün fiyatından %15 daha fazla ödemeye gönüllü olduğu sonucuna varılmıştır. Türkiye'de coğrafi işaret alınabilecek 2500 civarında potansiyel ürün olmasına rağmen, bugüne kadar sadece 200 civarında ürün tescil edilmiştir. Türkiye'de coğrafi işaretli ürün potansiyelinin sadece %8'i tescille korunmaktadır. Tescil düzeyinin düşük olması ise; başvuru ve sonrasında yaşanan aksaklıklardır. Hatay ili coğrafi işaret alabilecek potansiyel ürünler açısından Türkiye'de önde gelen şehirlerden biridir. Bugüne kadar sadece gıda ürünlerinden olan Hatay Künefesi 2007 yılında ve Defne Sabunu ise 2017 yılında tescillenmiş olup, bunun haricinde Hatay iline özgü tescillenebilecek potansiyel ürünler bulunmaktadır. Bu ürünlerin bazıları Ney Kamışı, Zahter, Sürk Peyniri, Carra Peyniri, Hatay Kabak Tatlısı, Antakya İpeği, Sakıt Kayısısı, Hatay'a özgü zeytin çeşitleri ve zeytinyağları, Defne Yağı, Nar Ekşisi ve Samandağ Biberi şeklinde sıralanabilir. Bu tescil alma potansiyeli olan ürünlerin tescillenmesi ve pazarlanma olanaklarının sağlanması ile Hatay ilinde gözle görülür şekilde hem sosyal hem de ekonomik açıdan bir kalkınma sağlayacaktır. Bu çalışmanın amacı, coğrafi işaretli ürünlerin dünyada, Türkiye'de ve Hatay ilinde mevcut durumunu belirlemek, coğrafi işaretli ürünlerin teşvik ve destelemeleri, yasal çerçevesi, pazarlaması, tüketicilerin ürünü alma eğilimleri ve Hatay ilinde coğrafi işaretli ürünlerin farkındalığını artırmak adına yapılan çalışmalar üzerinde durulmuştur. Ayrıca coğrafi işaretli ürünlerin ekonomik ve sosyal katkılarının önemini ortaya koymak ve yaşanan sorunlara çözüm önerileri sunmaktır.

Anahtar kelimeler: Coğrafi İşaret, Tüketim, Üretim, Hatay.

Türkiye'de Kesme Çiçek Üretim ve Ticaretinde Mevcut Durum, Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Nuran TAPKI[1]

Tuğçe KIZILTUĞ[2]

Ahmet Duran ÇELİK[3]

*[1]Yrd.Doç.Dr,Mustafa Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, e-mail: ntapki@mku.edu.*tr

[2]Araş.Gör, Mustafa Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, e-mail: tugce-kiziltug@mku.edu.tr

[3]Araş.Gör, Mustafa Kemal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, e-mail: adcelik@mku.edu.tr

Özet

Bu çalışma ile Dünya'da kesme çiçek ekim alanları ve üretim miktarları, önemli üretici ülkeler belirlenmiş ve dış ticarette almış oldukları paylar tespit edilmiştir. Türkiye'nin sektördeki mevcut durumu belirlenerek geliştirilme olanakları araştırılmış, üretim ve pazarlama konusunda yaşanılan sorunlar belirlenerek, çözüm önerileri sunulmaya çalışılmıştır. Çalışmada çeşitli istatistiki kayıtlar, konu ile ilgili sektör raporları, üretim ve dış ticaret verileri ve daha önceden yapılan çalışmalardan elde edilen ikincil veriler kullanılmıştır. Kesme çiçekler, süs bitkilerinin 4 ana grubundan birini oluşturmaktadır. Kesme çiçek kavramı yetiştirilen çiçeklerin kesilerek toplanıp değerlendirilmesi anlamına gelmektedir. Dünyada dış ticareti en çok yapılan süs bitkileri içinde yer almaktadır. Dünya'da yaklaşık 50 ülkede kesme çiçek üretilmektedir. Ülkemizde çiçek üretimi ve pazarlamasının 77 yıla yakın bir geçmişi vardır. Günümüzde kesme çiçek gelir getiren bir faaliyet kolu haline gelmiştir. Hollanda ve Kolombiya dış ticarette önemli bir yere sahiptir ve dünya piyasasının yarısından fazlasına hakimdir. Kesme çiçekler arasında en fazla payı karanfil almaktadır. Dünyada 2014 yılında 550.000 ha alanda kesme çiçek üretimi yapılmakta ve süs bitkileri üretim alanının %39'unu oluşturmaktadır. Türkiye'de süs bitkileri üretimi yapılan alanların %26'sında kesme çiçek üretilmektedir. Türkiye 2016 yılı TÜİK verilerine göre; kesme çiçek üretimi toplamda 1.195 hektarlık alanda yapılmaktadır. Türkiye coğrafi konumu ve iklim özellikleri bakımından kesme çiçek üretiminde geniş olanaklara sahip ülkeler arasında yer almaktadır. Ancak Dünya'da %0,2 lik üretim payına sahiptir. Dünyadaki toplam ihracat değeri 8,3 milyar dolar civarında iken Türkiye'nin payı 32 milyon $ civarındadır. Kesme çiçek üretiminde ekim alanı olarak ilk sırayı İzmir(%41,25) almaktadır. İli Antalya, Yalova, Isparta takip etmektedir. Türkiye'de kesme çiçekler arasında en fazla üretimi yapılan çiçek karanfildir. Türkiye'de kesme çiçeğin yurt içinde pazarlaması çiçekçilik kooperatiflerinin çeşitli illerdeki mezatlarında yapılmaktadır. En fazla ihracat yaptığı ülkeler Hollanda, İngiltere ve Türkmenistan'dır. Sektörde üretim ve pazarlamanın tüm aşamalarında yoğun iş gücüne ihtiyaç duyulduğu için istihdama katkı sağlamaktadır. Kesme çiçek sektörü gelişmeye açık bir sektördür. Bu nedenle ticarette pazar istekleri doğrultusunda hareket etmek ve ürün çeşitliliğine gitmek sektörün gelişimine faydalı olacaktır. Kesme çiçek sektöründe örgütlenme yeterli değildir. Bu nedenle çiftçilerin örgütlenmesi ve üretici birliklerinin üreticilerin sorunlarını çözmede etkin çalışmaları sağlanmalıdır. Ayrıca kesme çiçek sektöründe desteklemelerin yapılması düşük faizli, uzun vadeli yatırım ve işletme kredisi veya değişik kaynaklardan hibelerle sektörün desteklenmesi hem yurt içi üretimi hem de dış ticareti geliştirmek açısından faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kesme çiçek, üretim, pazarlama, ticaret, ihracat

Gerçeklik/Yanılsama Bağlamında Kurgunun Sınırları: Üstkurmaca ve Deneysel Bir Anlatı Bağlamında Orhan Duru'nun *Az Roman*'ı

Sercan CEYLAN[1]

[1]*Arş. Gör., Balıkesir Üniversitesi, sercan.ceylan@hotmail.com*

Özet

Modern ve postmodern anlatılar yalnızca bireysel ve toplumsal deneyimlerin değil daha çok metnin estetiğini oluşturan teknik ve yapısal formüller üzerinden tasarlanmakta, kurgunun olanaklarından azami oranda yararlanabilmek için yazarların kimi yöntemleri benimsedikleri görülmektedir. 1960'larda ilk kez Amerikalı romancı William Gass tarafından kullanılan üstkurmaca tabiri, anlatıların kendi oluşum süreçlerine ışık tutan bir anlatım tekniği olarak, özellikle postmodern metinlerde başvurulan yöntemlerden biridir. Kurmacanın doğasındaki gerçek veya yanılsama kurgunun etken bir öğesi olarak manipüle edilmekte, yazarın oyunları, anlatıcının postmodern devrede geldiği yer, 1960-70 sonrası Türk edebiyatında da merak konusu olmuştur. Ferit Edgü, Leyla Erbil, Bilge Karasu, Feyyaz Kayacan gibi isimlerle birlikte 1950 kuşağı öykücülerinden sayılan Orhan Duru (1933-2009), öykülerinde geleneksel kalıpların dışarısına çıkan, öykünün ve onun sağladığı teknik imkânların detaylarını kullanan yenilikçi yazarlardan biridir. Kurgusal olarak Türk edebiyatında özgün/deneysel bir anlatı görünümündeki *Az Roman*'da ise modern ve postmodern teknikleri içkin bir şekilde kullanmış, bireyin psikolojisini benöyküsel anlatımla, üstkurmaca yöntemiyle aktarmıştır. Romanın deneyselliği sadece üstkurmaca olarak tasarlanmasında değildir. Ona deneysel bir anlatı olarak bakmamıza sebep, bir değil iki yazar tarafından kaleme alınmış bir üstkurmaca olmasıdır. Böylelikle söz konusu romanın anlatısal genişliği, yanılsamaya yol açan anlatıcı tipolojisi, onu diğer anlatılardan ayırmakta ve özgün yaklaşımını ortaya koymaktadır.

Bu yazıda öykü, deneme ve anlatılarıyla 1950 kuşağının önemli bir temsilcisi olan Orhan Duru'nun Az Roman'ı üstkurmaca bir anlatı olarak değerlendirilecek, David Lodge, Wayne J. Booth, Todorov, Terry Eagleton gibi yabancı teorisyenler ile Mehmet Tekin, Oktay Yivli, Mehmet Rifat, Yavuz Demir gibi yerli araştırmacılar referans alınarak anlatıcı, anakronizm, aporia vb. anlatım tekniklerinin romanda nasıl kullanıldığı örneklenecek, modern dünyanın taleplerini reddeden bireyin durumu yani yazar-anlatıcının psikolojisi belirlenecektir.

Anahtar kelimeler: Üstkurmaca, postmodernizm, Orhan Duru, Az Roman.

Kurmacanın Bir Kaynağı Olarak "Edebi Atıflar" ve Bir Örnek: Tristram Shandy Beyefendi'nin Hayatı Ve Görüşleri

Fatma (EKREN) SÖNMEZ[1]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Balıkesir Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, fsonmez@balikesir.edu.tr*

Özet

Roman, bir kurmacadır yani gerçekliğin birebir aynısı değil, itibarî ve sanal olanıdır. Roman yazarı, gerçekliği muhayyilesinde şekillendirdikten sonra onu estetik bir biçime sokar ve yarattığı bu "yeni gerçekliği" okurunun beğenisine sunar. Post-modern edebiyat ile birlikte romanın, kurmaca olduğu vurgusu daha da ön plana çıkmıştır. Bu vurgu ile beraber kurmaca gerçekliğin "oyun" boyutu da belirginleşmiştir. Oyunun kurulmasında oldukça etkili bir şekilde ortaya çıkan bir teknik de metinler arasılık olmuştur. Metinler arasılık, genel olarak bir yazarın metnini başka metinlerle veya kendine ait bir başka metinle ilişkilendirmesi olarak ifade edilebilir. Bu ilişkilendirme kişi, tema, olay örgüsü, kurgu vb. açılarından olabileceği gibi diğer metindeki herhangi bir öğenin ödünç alınması ya da farklı edebi türlerin (şiir, mektup, gazete haberi gibi) yan yana kullanılması şeklinde olabilir. Metinler arasılığın kurmaca metinlerde, parodi, pastiş, kolaj, alaycı dönüştürüm, alıntı, atıf, anıştırma gibi tekniklerle uygulandığı görülmektedir. Metinler arasılığın kullandığı tekniklerden birisi olan atıf; bir metinde doğrudan doğruya adıyla anılan kişi ya da eser adıdır. Bu makalenin temel problemi, kurmacayı besleyen/yapan bir teknik olarak edebi atıflardır. Edebi atıf ile yazarın eseri içerisinde adını andığını edebi metinleri veya bu metinlerin yazarları/şairleri kastedilmektedir. Bir eserde atıf yapılmasının birden fazla nedeni olabilir; anlamı güçlendirmek, monotonluğu kırmak, bilgi vermek, kurguyu güçlendirmek, eleştiri yapmak, özetlemek gibi. Bugün metinler arasılık denilen göndermeler/etkileşimler sistemi modern romanın hemen öncesinde de oldukça yaygın bir teknikti. Laurence Sterne'nin Tristram Shandy Beyefendi'nin Hayatı ve Görüşleri romanında edebi atıflar açısından François Rabelais'in Pantagruel ve Gargantua romanları ile Miguel de Cervantes Saavedra'nın La Mancha'lı Yaratıcı Asilzade Don Quijote romanı ön plana çıkarlar. Bu çalışmamızda 1760'ta basılan Laurence Sterne'nin anılan romanındaki edebi atıfların kurmacadaki rolü belirlenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kurmaca, metinler arasılık, edebi atıf, Pantagruel, Gargantua, Don Quijote.

Öğretmenlerin "Sendika" Algılarının Kategorik Olarak İncelenmesi

Levent ERASLAN[1]

Yıldırım YILDIZ[2]

[1]Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması ve Ekonomisi, Yahşihan/Kırıkkale

[2]MEB, Merkez/Kırıkkale

Özet

Sendikalar, çalışanlarla işverenler arasındaki güç eşitsizliğini ortadan kaldırmak amacıyla oluşturulmuş yapılardır. Sendikalar; işgörenlerin ve işverenlerin ekonomik, toplumsal ve kültürel çıkarlarını korumak ve geliştirmek amacıyla kurdukları tüzel kişiliği olan yapılanmalardır. Sendikalar, bu doğrultuda günümüzde işgörenlerin haklarını korumak ve geliştirmek için işverenler ile toplu pazarlık yapmaktadır. Ancak bireylerin sendika tutumları sendikaların yalnızca toplu pazarlık yaklaşımlarına göre değil; genel anlamda işgörenlere yaptıkları katkıya ve sendikların görev ve sorumluluklarını etkin bir şekilde yapıp yapmadıklarına göre değişmektedir. Eğitim-öğretim faaliyetlerinin ayrım gözetmeksizin bütün vatandaşları kapsadığı gerçeğiyle örgütsel yapı olan sendikaların eğitim iş kolundaki etkisini sayısal anlamda güçlülük önemli kılmaktadır. Eğitim sendikaları, eğitim alanında çalışan iş görenlerin yasal mevzuatlara uygun olarak bir araya gelmeleri ile oluşturdukları yapılardır. Genel amaçları; eğitim iş kolunda çalışan üyelerinin ortak ekonomik, sosyal, özlük, mesleki, sendikal hak ve çıkarlarını koruyup geliştirerek onlara daha saygın bir yaşam düzeyi sağlamaya dönük projeler geliştirmektir.

Bu çalışmanın amacı, öğretmenlerin eğitim sendikalarına dönük algı düzeylerini farklı değişkenlere göre inceleyerek sendikaların amaç, yapı ve işleyişleri hakkında görüşlerini belirleyip analiz etmektir. Bu amaçla araştırmacılar tarafından geliştirilen "Öğretmen Sendika Algısı" adlı ölçek uzman görüşü alındıktan sonra öğretmenlere uygulanmıştır. Veriler nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılarak elde edilmiştir. Çalışmanın örneklemi, Kırıkkale ili merkez ilçede görev yapan güncel sendikalara üye olan öğretmenlerden oluşmaktadır. Çalışma grubu öğretmenler kişisel gizliliği koruma düşüncesi ile Ö1, Ö2, Ö3… niteliğinde kodlanmıştır. Elde edilen verilerin analizi için nitel araştırma yöntemlerinden olan içerik ve betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda öğretmenlerin sendikalara bakış açıları, sendikalardan beklentilerinin ortaya çıkacağı ve sendikaların bu sonuçlara göre kendi amaç ve yapılarında düzenlemelere gidecekleri düşünülmektedir.

Araştırma sonucuna göre öğretmenler eğitim sendikalarını; birlikteliği yansıtması ve kendilerinin haklarını koruma misyonu nedeniyle aile gibi görmektedir. Öğretmenlerin kendi ideallerinde yer alan sendika siyasetten uzak, eşitlik ilkesini temel alan, üyelerinin haklarını gözeten ve millileşebilen bir yapıda olmalıdır. Öyle ki eşitlik ilkesini temel alan kimi öğretmenler pozitif dahi olsa ayrımcılık olmaması gerektiğini vurgulamıştır. Öğretmenlere göre MEB kurumları yöneticilerinin davranışlarında sadece sendikal kimlik etkisi olmadığı ayrıca yöneticilerin siyasi kimliklerinin etkisini de hissettiklerini belirtmişlerdir. Öğretmenler sendikal eylemleri kendi çıkar ve haklarını koruma, kazanım elde etme gibi etkileri nedeniyle faydalı bulmaktadır.

Elde edilen bulgular ışığında eğitim sendikaları üyelerin mutluluğu ve sendikal yapının güçlenmesi için şu hususları dikkate alması önerilmektedir. Sendikal yapılar aile bütünlüğü içerisinde bağlarını aktifleştirerek faaliyet sürdürmelidir. Eşitlik ilkesine bağlı kalarak ayrımcılığın her türlüsünden uzak durmalıdır. Üyelerinin ve potansiyel üyelerin haklarını, çıkarlarını her şeyden üstün tutmalıdır. Siyasi yapıların hepsine eşit mesafede durarak belirli bir ideoloji anlayışından uzak durmalıdır. Toplumsal boyutta güçlü birleştirici unsur olarak toplumu bilinçlendirme, şekillendirme ve birlik beraberliği üst düzeye çıkarmak için gücünü kullanma vasıflarına uygun hareket etmelidir. Mevcut hakları iyileştirmek ve yeni kazanımlar elde etmek için sendikal eylemleri verimli şekilde kullanmalıdır. Finansal kaynakları kullanırken şeffaflık ilkesini gözeterek gelir-giderlerini kamu ile paylaşması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sendika, Öğretmen Sendikaları, Eğitim İş Kolu, Öğretmen Görüşleri

Üniversite Öğrencilerinin Kariyer Tercihleri Üzerine Deneysel Bir Çalışma

Irmak ERDOĞAN[1]

[1]*Yardımcı Doçent, Altınbaş Üniversitesi, irmak.erdogan@altinbas.edu.tr*

Özet

Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin farklı kurumları bir çalışma ortamı olarak nasıl algıladıklarını incelemek ve bu algının üniversite öğrencilerinin kariyer tercihleri üzerindeki etkisini test etmektir. Bu amaç doğrultusunda öncelikle iki farklı kurum tipi belirlenerek niteliksel bir çalışma ile öğrencilerin bu kurumlara yönelik algıları incelenmiştir. İkinci olarak ise, deneysel bir çalışma ile çalışma ortamı algısının öğrencilerin kariyer tercihleri üzerindeki etkisi test edilmiştir. Odak grup görüşmeleri İstanbul'da bir vakıf üniversitesinin İşletme ve Uluslararası Ticaret bölümlerinde okuyan 3. ve 4. sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların tipik bir aile şirketini hayal etmeleri, bu tipik aile şirketini aile şirketi olmayan şirketlerle kıyaslamaları, ve kafalarında oluşan çalışma ortamı algısını anlatmaları istenmiştir. Odak grup görüşmelerinin bulguları temel alınarak, çalışma ortamı algısının etkilerine yönelik çeşitli hipotezler geliştirilmiştir (Örnek: Adaylar bir aile şirketinde çalışmayı, aile şirketi olmayan bir şirkette çalışmaya göre daha az prestijli olarak algılarlar; Adayların aile şirketinde çalışma niyetleri aile şirketi olmayan şirketlere kıyasla daha düşüktür). Araştırmanın ikinci aşamasında hipotezler katılımcılara hayali bir iş ilanının gösterildiği iki koşullu deneysel bir çalışma ile test edilmiştir. Yapılan içerik analizi sonucunda, üniversite öğrencilerinin aile şirketlerine yönelik algısının diğer şirketlere kıyasla kariyer gelişimi, algılanan sosyal statü, kurumsallaşma, örgütsel adalet, ve yönetim tarzı gibi bazı ortak temalar çerçevesinde farklılık gösterdiği ortaya çıkmıştır. Buna göre aile şirketleri diğer şirketlere göre kariyer gelişimi açısından daha engelleyici, algılanan sosyal statü bakımından daha düşük, kurumsallaşma bakımından daha geride, kayırma ve torpil ile otokratik yönetim tarzının daha hakim olduğu bir çalışma ortamı olarak tanımlanmıştır. Yapılan deneysel araştırmada hipotezler MANOVA yöntemi ile test edilmiş ve çoğu doğrulanarak aile şirketi algısının üniversite öğrencilerinin kariyer tercihleri üzerinde negatif etkisi bulunmuştur. Çalışmanın sonuçlarına göre, aile şirketleri üniversite öğrencileri tarafından negatif bir çalışma ortamı olarak algılanmakta ve bu algı öğrencilerin tercihlerini negatif yönde etkilemektedir. Bu bulgular doğrultusunda, eğitimli iş gücünü kendine çekmek isteyen aile şirketi yöneticilerine iş ilanlarında aile şirketi kimliklerini kullanmamaları önerilebilir. Çalışma aynı zamanda işe alım sürecinin sonraki safhalarında aile şirketlerinin kendileriyle ilgili ön yargıları kırmak adına adaylara kendilerini doğru bir şekilde ifade etmelerini önermektedir. Konuyla ilgili gelecekte yapılacak çalışmalar, farklı kurum tiplerini inceleyerek üniversite öğrencilerinin kariyer tercihlerini daha kapsamlı şekilde açıklamamıza olanak sağlayabilir.

Anahtar kelimeler: Kariyer yönetimi, insan kaynakları, örgütsel davranış

Gri(1,1) Metodu ile Kısa-Dönem Hisse Senedi Tahmini ve Eğilimi

Muhammer İLKUÇAR[1]
Ali KAVURUR[2]
Mustafa ARI[3]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, imuammer@mehmetakif.edu.tr*
[2]*Yrd. Doç. Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, akavurur@mehmetakif.edu.tr*
[3]*Öğr.Gör., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, mustafaari@mehmetakif.edu.tr*

Özet

Bilgisayar ve bilişim teknolojilerindeki gelişmeler ve kolay erişilebilir olması, bu teknolojilerin kullanımı alanını da arttırmıştır. Böylece farklı disiplinlerde, farklı türden devasa veri topluluğu (Big Data) oluşmasına neden olmuştur. Bu veriler, farklı metotlarla analiz edilip işlenerek, karar verme süreçlerinde kullanılmaktadır. Günümüzde borsalarda milyarlarca işlem yapılmakta ve bu işlemler elektronik olarak kayıt altında tutulmaktadır. Bu işlemlerden elde edilen veriler kullanılarak analizler ve tahminler yapılıp, kısa ve uzun vadeli yatırım perspektifler sunulabilmektedir. Geçmiş verilerden elde edilecek analiz ve tahminler, yatırımcıların doğru pozisyon almasına yardımcı olacaktır. Tahminler kullanılacak veriye göre, uzun dönem, kısa dönem ve çok kısa dönem gibi kategorilere ayrılabilir. Örneğin uzun dönem hisse senedi tahminlerde, geçmiş dönemlere ait yeteri kadar veri kullanılması başarıyı arttıracaktır. Ancak aynı veriler, çok kısa dönem tahminlerde aynı başarıyı sağlamayabilir. Zira hisse senedi fiyatları bir saat içinde bile değişkenlik gösterebilmektedir. Dolayısıyla günün herhangi bir saatinde yapılacak (çok kısa dönem) işlemlerde, günün kalan bölümünden elde edilecek verilerden faydalanılması isabetli olacaktır. Yapılan çalışmada bir hisse senedinin gün içinde piyasada oluşan verileri kullanılarak, çok kısa dönem tahmin ve trend işlemi Gri(1,1) metodu kullanılarak geçekleştirilmiştir. Çalışmada kullanılan veriler günlük olduğundan, çok az veri ($n \geq 3$) ile dahi başarılı tahminler yapabilen Gri(1,1) metodu tercih edilmiştir. Elde edilecek tahmin denklemi ile, günün herhangi bir t anında $t+i$ zaman dilimine ait trend ve tahmin yada tahminler yapılabilmektedir. Gün içine oluşan veriler ile sürekli trend eğrisi çizilerek senet hakkında karar vermede yardımcı olacaktır. Çalışmada Borsa Istanbul'da işlem göre Türk Hava Yolları A.O. hisse senedine ait bir günlük verilerden, beşer dakikalık aralıklarla, son işlem değerleri alınmış ve borsa açıldıktan 20 dakika sonra ($n \geq 4$) başlamak üzere birkaç dakikalık tahminleri yapılmış ve trenleri çizilmiştir. Bu işlem eklenen yeni veriler kullanılarak günün kalan saatleri için sürekli hesaplanarak yatırımcının gün içinde pozisyon alamsına (al, sat, tut) yardımcı olması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kısa-Dönem tahmin, Gri(1,1) metodu, hisse senedi tahmini, hisse senedi trendi.

Yabancı Dil Öğretiminde İletişim Becerisi

Erdinç Yücel[1]

Hasan Yılmaz[2]

[1]*Doç. Dr. Necmettin Erbakan Üniversitesi, eyucel@konya.edu.tr*

[2]*Doç. Dr. Necmettin Erbakan Üniversitesi, hayilmaz@konya.edu.tr*

Özet

Yabancı dil öğretim süreçlerinde dil bilgisi konularının hemen hemen tamamına yakını öğretildiği halde, öğrencilerimizin öğrendiği yabancı dilde kendilerini ifade edemediklerine sıkça şahit olmaktayız. Bu başarısızlığın en büyük sebeplerinden bir tanesi hiç şüphesiz yabancı dil derslerinin büyük ölçüde sadece dilin sistemine odaklanarak işlenmesidir. Oysa dil insanlarla iletişimi sağlayan dinamik bir iletişim aracıdır.

Bu gerçekten hareketle dile yaklaşıldığında öğretim süreçlerinin iletişim odaklı yapılanması gerektiği görülecektir. Son zamanlarda yapılan müfredat çalışmaları iletişim odaklı hazırlansa da öğretmenlerimizin büyük bir çoğunluğunun ısrarla dil bilgisi eksenli dersler yürüttüğü ortadadır. Genellikle ölçme ve değerlendirme endişesi güden öğretmenlerin dil bilgisi eksenli dersler yürütmesi, iletişim odaklı derslerin işlenmesindeki en büyük engellerden bir tanesi olarak görülebilir.

İletişim yetisini; kişinin niyetini, ihtiyaçlarını karşılıklı etkileşimlerle alıcıya aktarması süreci olarak tanımladığımızda yabancı dil derslerinin nasıl ele alınması gerektiği de netleşmeye başlamaktadır. Bu tanımdan hareketle yabancı dil derslerinin geleneksel yöntemlerle sürdürülemeyeceği de aşikârdır. Bu yüzden geleneksel yabancı dil öğretiminden ivedilikle vazgeçilip ihmal edilen kültüre özgü kalıplar ve bunların ilgili iletişim durumundaki/bağlamındaki anlamları ve uygulamaları derslerin odak noktası haline getirilmeli ve yabancı dil derslerinin metodolojisi bu yeni anlayışa göre belirlenmelidir. Tüm bu tespitler göz önüne alındığında yabancı dil derslerinin öğrencilere iletişim becerisini kazandıracak nitelikte yeniden dizayn edilmesi gerektiği net bir şekilde ortaya çıkmaktadır.

Bu çalışma, öncelikle kişinin dil öğrenim amaç ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak iletişim becerisinin nasıl kazandırılması gerektiğini irdelemektedir. Çalışma bu haliyle iletişim odaklı bir dersin ana çerçevesini ortaya koyduğu için istenilen yabancı dil seviyesine göre yeniden düzenlenerek ilgili derslerde uygulanabilme özelliğine de sahiptir.

Anahtar kelimeler: Yabancı dil, iletişim, gramer

The Analysis of the Opinions of University Students on Sharing Responsibility in Learning English

Z. Zuhal GÜVEN[1]

Zeynep SCHNEIDER[2]

[1]Assistant Prof. Dr., Necmettin Erbakan University, zzuhalguven@gmail.com

[2] Research Assistant, Necmettin Erbakan University, zeynepbalaban.zb@gmail.com

Abstract

Individuals need to know and take on their own learning responsibilities to gain autonomous learning skill. This study was carried out to find out who the undergraduate students see responsible for the activities and duties in language learning process. The study also investigated whether the opinions of students vary according to motivation level, gender and high school types they graduated from. The descriptive survey model was used and the data were collected through a personal information form and a questionnaire. The sampling group was composed of 356 participants who were taking Foreign Language 1 (English) class, in different departments of the Social Sciences and Humanities Faculty at Necmettin Erbakan University during the fall/spring term of 2016-2017 educational year. The descriptive statistics were used to analyze the collected data, and the results showed that the participants considered the behaviours such as "choosing material and activity", "determining the duration of activity", "evaluation of the learning process" and "stimulating the interest of the students in the course" as the responsibility of the teacher rather than the students'. Additionally, it was found out that the participants' opinions about "deciding on the length of each activity"" and "evaluating one's learning process" differed significantly with respect to gender and motivation variables. In the study, we recommended that the students should be more informed about the importance of taking responsibility in the acquisition of language skills, and autonomous learning should a take larger place in foreign language education programs.

Key words: Autonomous learning, foreign language education, responsibility, university students.

Türkiye'de Yabancı Dil Öğreniminde Yaşanan Sorunlar Üzerine Bir Derleme Çalışması

Z. Zuhal GÜVEN[1]

[1]Yrd.Doç.Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, zzuhalguven@gmail.com

Özet

Değişen ve gelişen dünya koşulları çeşitli nedenlerden dolayı İngilizce bilmeyi giderek daha önemli ve gerekli hale getirmektedir. Yabancı dil olarak İngilizce öğretiminin başarılı bir şekilde yürütülebilmesi için çeşitli eğitim programları uygulanmış olmasına rağmen, mevcut verilere göre Türkiye'de İngilizce öğretimi henüz istenen başarı düzeyine ulaşamamıştır. Bu nedenle çeşitli araştırmalara göre, eğitimin çeşitli kademelerinde bulunan öğrenciler İngilizce öğrenmeye yönelik motivasyon eksikliği, kaygı, endişe ve öğrenilmiş çaresizlik gibi olumsuz tutumlar sergilemektedirler. Bu araştırma Türkiye'de İngilizce öğreniminde bireylerin karşılarına çıkan güçlükler ve bu güçlüklerin altında yatan nedenleri incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma derleme yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Konu hakkında farklı ve çeşitli kaynaklardan elde edilen bilgilerin değerlendirilmesi sonucunda İngilizce öğrenilmesinde yaşanan sorunlar ana dil ve hedef dilin kökenlerinin farklılığı; hedef dile maruz kalmada yaşanan güçlükler ve yabancı dil öğretim yöntemlerinden kaynaklanan sorunlar olarak üç ana başlık altında tartışılmıştır. Araştırmanın sonunda eğitim programlarında köklü, kalıcı ve sürdürülebilir politikaların geliştirilmesinin yanı sıra, öğrencinin kendi öğrenme durumu hakkında farkındalığının artırılması, kendi öğrenme sorumluluğunu üstlenmesi ve özerk öğrenme hakkında bilgilendirilmesi öneri olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İngilizce öğrenimi, sorun analizi, Türkiye

Kültürlerarası İletişimde Beden Dili

Erdinç YÜCEL[1]

Hasan YILMAZ[2]

[1]*Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, eyucel@konya.edu.tr*

[2] *Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, hayilmaz@konya.edu.tr*

Özet

İletişim denince genellikle akla ilk olarak sözlü iletişim gelir. Hâlbuki yapılan iletişim araştırmaları incelendiğinde kişilerin beden dillerini sözlü iletişime oranla daha etkili bir şekilde kullandıkları görülmektedir. Özellikle kültürlerarası iletişimde büyük bir öneme sahip olan beden dili, önemli "iletişim kazaları"na davetiye çıkarmaktadır. Yapılan bir dil bilgisi yanlışında iletişimin sağlanması bir şekilde mümkün olurken, beden dilinin yanlış kullanımı onarılması mümkün olmayan durumların ortaya çıkmasına sebebiyet vermektedir. Bu arzu edilmeyen sonuç, beden dilinin özellikle kültürlerarası iletişimdeki öneminin altını kalın çizgilerle çizmektedir.

Örneğin Bir Türk'ün elini göğsüne götürerek yabancı muhatabına teşekkür etmesi muhatabında anlam veremediği çağrışımlar uyandırabilmektedir. Ya da Türk kültürüne mensup olan bir kişinin kafasını arkaya atarak "hayır" cevabını vermesi birçok Batılı için "evet" anlamında yorumlanabilmektedir. Aynı şekilde, yabancı kültür mensuplarının gündelik hayatta kullandıkları beden dili de Türk kültürüne mensup olan kişiler için yanlış çağrışımlar uyandırabilmektedir.

Kültürlerarası iletişimde "iletişim kazaları"na sebebiyet veren beden dili özellikle de bazı tabular dikkate alınmadığında daha da yıkıcı sonuçlar doğurabilmektedir. Sözgelimi başparmağını ve işaret parmağını daire şeklinde birleştiren bir Japon bu jestiyle parayı sembolize ederken bir Türk aynı jesti cinsel içerikli ağır bir hakaret olarak algılamaktadır.

Bu çalışma bazı jest ve mimiklerin kültürden kültüre büyük değişiklikler gösterdiğini somut örneklerle ortaya koymaya çalışmaktadır. Bu sayede özellikle yabancı dil derslerinde ihmal edilen beden dilinin önemi vurgulanacaktır. Ayrıca, beden dilinin derslerde niçin karşılaştırmalı olarak ele alınması gerektiği sorusu da somut örnekler yardımıyla cevaplanmaya çalışılacaktır.

Anahtar kelimeler: Kültürlerarası iletişim, yabancı dil, beden dili

Etkili İletişimin Kurulmasında Edimbilimin Önemi

Hasan YILMAZ[1]

Erdinç YÜCEL[2]

[1]Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, hayilmaz@konya.edu.tr

[2]Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, erdincyucel@hotmail.com

Yabancı dil dersinin genel amacı, gerçek iletişim ortamlarında yazılı ya da sözlü olarak, ortama ve bağlama uygun bir şekilde, kendisini ifade edebilen bireyler yetiştirmektir.

Bir yabancı dil öğrenmeye çalışan kimse, ilgili dilin sözdizimsel özelliklerine, telaffuz inceliklerine ve o dile ait kapsamlı bir kelime hazinesine sahip olmakla dil öğreniminin büyük ölçüde gerçekleştiğine inanmaktadır. Fakat gerçekte durum hiç de böyle değildir. Çünkü yıllar süren yabancı dil öğretimine rağmen bireyler, dilbilgisi ve kelime hazinesi açısından yeterli olsalar bile, kendilerini özellikle sözlü olarak ifade edememektedirler. Bu aşamada dilin kullanım ortamlarının bilinmesi, hedef kültürün yeterince tanınması kısacası dilin kullanılacağı sosyal bağlamın farkında olunması son derece önemlidir. İletişimin devamı için hayati öneme sahip bu bilgilerin eksikliği, yabancı dil öğretimi noktasında edimbilim eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Başka bir ifadeyle, hedef kültüre mensup birisiyle iletişim kuracak bireyin, etkili iletişimde bulunabilmesi için "neyi, nerede, ne zaman, nasıl ve kiminle" gibi sorulara yönelik olarak bir ikilem içerisinde olmaması gerekmektedir. Etkili iletişimin birinci koşulu bu açılardan bireyin kafasında soru işareti bulunmamasını zorunlu kılar. Buradan hareketle edimbilim, yabancı dil derslerinde asıl hareket noktası olarak kabul edilmeli ve her bir ders bu gerçekten yola çıkılarak yürütülmelidir.

Dilbilimin bir alt kolu olan edimbilim, sosyo-kültürel bağlamda dil ile gerçekleştirilen iletişimsel eylemleri konu edinir. İletişim kurarken içinde bulunulan şartlara uygun olarak davranılması gerektiğinin altını çizen edimbilim, etkili iletişim için ifade ve bağlam arasındaki ilişkiyi analiz etmeye çalışır. Bu açıdan yabancı dil öğretimi edimbilim alanında yapılan tespit ve yaklaşımlardan bağımsız düşünülemez.

Yukarıda bahsedilen gerçekten hareketle bu çalışmanın amacı, yabancı dil dersleri bağlamında edimbilim ve etkili iletişim arasındaki ilişkiyi ortaya koymak ve derslerde verimliliği arttırmak için ülke bilgisinin aktarılmasında öncelikli olarak neler yapılması gerektiğine dair gerçekçi, uygulanabilir yaklaşım ve tespitlerde bulunmak olacaktır.

Anahtar kelimeler: Yabancı Dil, Edimbilim, Bağlam, İletişim

Bilgi Toplumunda Geleneksel Bilgi Kültürü

Kemaleddin TAŞ[1]

Yasemin APALI[2]

[1]*Prof.Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, kemaleddin@yahoo.com*

[2]*Yrd.Doç.Dr., Ardahan Üniversitesi yaseminapali.35@gmail.com*

Özet

Bilgi çağını yaşadığımız şu dönemde bilgi ve enformasyon kavramları çok önemli görülmektedir. Ancak bilgi ve enformasyon birbirlerinden oldukça farklı iki kavramdır. Enformasyon; modern çağlara ait bir kavram olup, bilgilendirme anlamında kullanılmaktadır. Bilgi ise; sosyal yaşama dair gerçeklik olarak nitelendirilen ne varsa, yani toplumsal olanla ilişki içinde olmayı gerektiren bir olgudur. Bu sebeple bilgi ve enformasyon aynı anlama gelmemektedir. Çünkü enformasyonun içerisinde fikirler, düşünceler, anlama ve algılama gibi durumlar bulunmamaktadır. Yani enformasyonda bilgi ve onun kaynağını görememekle birlikte, bilgiyi aktaranın sadece bilgilendirmesinden ibaret bir yaklaşımı görmekteyiz.

Bilgi toplumu, bilgi edinme süreçleri ve bilgi-toplum ilişkisi bağlamında yapılanan toplumu ifade etmektedir. Bilgi toplumu denildiği zaman; yüksek eğitim düzeyi, bilimsel bilginin ön planda olduğu, değerler ve amaçlar için bilginin organize edildiği, toplumsal kurumlarda ve toplumsal üretim biçimlerinde bilginin egemen olduğu bir toplum akla gelmektedir.

Nasıl ki geleneksel toplumlar modern toplumlara, modern toplumlar da bilgi toplumuna dönüştüler ise, bilgi sistemleri de bir değişim ve dönüşüm sürecine girmişlerdir. Toplum içerisindeki yani toplumu ilgilendiren bilgi sistemlerinin toplumsallıkları da erozyona uğramıştır. Sosyal yaşama dair ne varsa, bilgi olarak kabul edilen bir dönemden iletişimsel bir döneme geçiş yapılmıştır. Bu dönem içerisinde yani bilgi çağı olarak addedilen dönemde, hala geleneksel kültürün izlerini bulmak mümkündür. Bilgisel açıdan bakıldığında her ne kadar küresel bir değişim ve dönüşüm yaşansa da, bilgi toplumlarının kültürel gelişmişliklerine rağmen, geleneksel kültürün sosyal yaşantı içerisinde hala kendini hissettirmesi de aslında kültürün değişme potansiyelinin zayıf olmasından kaynaklanmaktadır.

Anahtar kelimeler: Enformasyon, Bilgi, Modern Kültür ve Geleneksel Kültür.

Yabancı Dil Öğretiminde Metinler İle Bağlam Eksenli Dil Öğretiminin Yeri Ve Önemi

Hasan YILMAZ[1]

Erdinç YÜCEL[2]

[1]Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, hayilmaz@konya.edu.tr

[2]Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, erdincyucel@hotmail.com

Özet

Dil öğretimi kapsamında yıllardan beri bazı yanlışların süregeldiği bir gerçektir. Ülkemizde ilkokul dönemlerinden itibaren dil öğretimi gerçekleştirilmesine rağmen kişinin kendisini gerçek ortamlarda yazılı ya da sözlü olarak ifade edebilecek yeterlikten çok uzakta olduğu yadsınamaz bir gerçek olarak karşımızda bulunmaktadır.

İstenen dil öğretim seviyesine ulaşılamamasının birçok nedeni vardır. Özgün materyal eksikliği, sınıf mevcudiyetinin fazlalığı, sınıfların ve ders kredisi sayılarının dil öğretimi açısından çok yetersiz olması, iletişim odaklı olmak yerine ezbere dayalı bir dil öğretimi kolaycılığına kaçılması ve dil öğretimini dilbilgisi öğretiminden ibaret görme yanlışlığı bu süreçte istenen hedefe ulaşılamamasının nedenlerinden sadece birkaçı olarak zikredilebilir.

Bu çalışmada herkesçe bilinen ve dillendirilen fakat nedense, bir türlü çözüme ulaştırılamayan genel hataların dışında, dil öğretim sürecinde önemli bir yere sahip olan ama önemi çok da anlaşılamayan kontekst yani "bağlam" üzerinde durulacaktır. Bunun için öncelikle sözlü ya da yazılı metinlerin oluşma ölçütleri anlamına gelen "Metinsellik" kriterlerinden yola çıkılarak, dil öğretiminde bağlamın önemi noktasında somut öneriler sunulacak ve kelime bilgisi/dilbilgisi kurallarının da bir bağlam içerisinde aktarılmasının yabancı bir dil öğretimindeki rolünün ve öneminin altı çizilecektir. Özellikle tutarlılık ve bağdaşıklık unsurlarının metin oluşumunda en önemli unsurlar olduğu gerçeğinden hareketle öğretilen dilbilgisi kurallarının bile bir bağlam içerisinde sunulmasının öğretimde kalıcılığı sağlaması açısından önemi ve gerekliliğine değinilecektir.

"Dilsel ifadelerin kullanıldıkları yere ve zamana göre, kendinden önce ve sonra gelen dilsel ögeler sebebiyle farklı anlamlar taşıması" olarak tanımlanabilen "bağlamın" dil öğretimi açısından önemine ve kelimelerin de bir bağlam içerisinde anlam kazandıklarına özellikle vurgu yapılacak ve bu kapsamda yabancı dil öğretimine yönelik olarak bazı somut önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar kelimeler: Dil öğretimi, Bağlam, Edimbilim, İletişim

Humanities Moving Away From Spirituality

Ertan ENGİN[1]

[1]Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, eengin@konya.edu.tr

When we think about the nature of humanities, we can say that one of its most basic and remarkable features represents human being's spirituality like its kinship and relationships. This basic quality is a result of the fact that spirituality is reflexive by its nature or people think, care about it. At the same time; in the Middle Ages, Renaissance and Enlightenment periods, it is also embodied by the fact that people idealize the act of reading parallel to the self-recognition/knowing impulse. This ideal and soul reaching the summit with enlightenment provided the energy/motivation to make progress in the development of humanities. It would not be wrong to say that the spirit/ideology has started to fade today, that human sciences are becoming technical in parallel to or because of our fast-moving lives, and these sciences are in a sense more mechanistic now. In humanities, which are beginning to be treated as if they are carried based on clarity and certainty like positive sciences under the university roof, some applications that evoke certainty and clarity (multiple choice exams, micronization of the ideas contained in the texts, knowing the texts in question, but not attempting to (re-)interpret) are remarkable. Many scholars and intellectuals have pointed out that the idea/concept of the university is mainly based on humanities and formed with liberal arts, and therefore these sciences play a central role in the desired university education such as critical or speculative thinking, the acquisition of talent in text analysis, and interpretation.

In summary, inspired by some ideas in the works of names such as Heidegger, J. Benda, G. Jusdanis, J. Ruskin, A. Manguel, Ahmet İnam and F. Furedi, this paper examines the face of humanities under today's university roof, the boundaries we believe to be drawn and it aims to think about the changes in the approaches of students/others working in humanities to knowledge.

Keywords: Humanities, geist/spirit, knowledge, reading

Marmara Bölgesinde Bina İçi İklim Koşullarında Odun Rutubeti Değişiminin Analizi

Kemal ÜÇÜNCÜ[1]
Aytaç AYDIN[2]
Sebahattin TİRYAKİ[3]

[1]Yrd. Doç. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği, Trabzon
kucuncu@ktu.edu.tr
[2]Yrd. Doç. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği, Trabzon
aytac@ktu.edu.tr
[3]Öğr. Gör, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Arsin Meslek Yüksekokulu, Mobilya ve Dekorasyon Programı, Trabzon
sebahattintiryaki@hotmail.com

Özet

Bulunduğu iklim koşullarında, gerek kurutma ve gerekse rutubet değişim aralığının odunun boyut değişimi üzerine etkisi bakımından, odun rutubeti miktarının bilinmesi gerekmektedir. Kullanım yerinde odun rutubetinin tartı yöntemiyle belirlenmesi zaman alıcıdır ve pratik değildir. Odun rutubetini hesaplayan yöntemler için sıcaklık ve bağıl nem veri olarak kullanılır. Benzer şekilde, bağıl nemin ölçümü de zaman alıcı ve pratik değildir. Bu araştırmada, Marmara Bölgesi'nde bina içi iklim koşullarında odun rutubetinin belirlenmesi için analitik bir yaklaşım kullanılmıştır. Bina içi iklim koşullarında havanın bağıl nemi nemli hava termodinamiği bağıntıları, odun rutubeti ise Hailwood-Horrobin modeli kullanılarak hesaplanmıştır. Elde edilen verilerin istatistiksel analizinde SPSS23 paket programı kullanılmıştır. Marmara Bölgesi'nde uzun yıllar iklim verilerine göre dış hava koşullarında odun rutubeti yıllık ortalaması $\% 14.2 \mp 1.5$ olup, aylık ortalamaları %12.2 ile %16.2 arasında değişmektedir. Bina içi iklim koşullarında ise odun rutubeti yıllık ortalaması $\%10.5 \mp 2.2$ olup, aylık ortalamaların %7.8 ile %12.9 arasında değiştiği görülmüştür. Gerçekleştirilen analizler sonucunda, Marmara Bölgesi'nin aylık odun rutubeti ortalamaları arasında %5 yanılma olasılığı ile anlamlı fark bulunmuştur ($p = 0.000$). Aylık rutubet ortalamaları Duncan testine göre 3 homojenlik grubuna ayrılmıştır. Bölge illerinin odun rutubeti yıllık ortalamaları arasında ise %5 yanılma olasılığı ile anlamlı fark bulunmamıştır ($p = 0.086$). Bina içi iklim koşullarında ısıtma döneminde (Kasım-Nisan) ortalama odun rutubeti %8.5, ısıtma dönemi dışındaki dönemde (Mayıs- Ekim) ise %12.5 olarak gerçekleşmiştir. Odun rutubeti, deniz etkisinde bulunmayan illerde deniz etkisinde bulunan illere oranla daha düşük bulunmuştur. İllerin odun rutubeti yıllık ortalamalarının en düşük değeri %9.4 ile Kırklareli'de, en yüksek değeri ise %11.5 ile Çanakkale'de meydana gelmiştir. İller itibariyle aylık odun rutubeti ortalamasının en düşük değeri %7.1 ile Ocak ayında Kırklareli'de, en yüksek değeri ise %14.4 ile Mayıs ayında Çanakkale'de tespit edilmiştir. Histerez etkisi, odun rutubetinin değişim aralığı ve kurutma ekonomisi dikkate alınarak, Marmara Bölgesi'nde bina içi iklim koşullarında kullanılacak odunların illere göre %9-10 arasında sonuç rutubetine kadar kurutulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Odun denge rutubeti, Bina içi iklim koşulları, Marmara Bölgesi

İlköğretim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Örgütsel Bağlılıklarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Ahmet ÖZCAN[1]

Ercan YILMAZ[2]

[1]*Okul Müdürü, Konya Karatay Göçü İlkokulu, aaaozcan@gmail.com*

[2]*Prof.Dr., NEÜ Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, ercanyilmaz70@gmail.com*

Özet

Bu araştırmada, resmi ilkokul ve resmi ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin örgütsel bağlılık seviyeleri çeşitli demografik etkenler açısından incelenmiştir. Ayrıca öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeylerinin farklı değişkenlerden etkilenme düzeyi saptanmaya çalışılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2016 -2017 eğitim öğretim yılı II. döneminde Konya ili merkez ilçelerdeki ve bunlara bağlı köy-kasabalardaki ilköğretim okullarında (ilkokul ve ortaokul) görev yapan 238 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın yöntemi iki ya da daha fazla sayıdaki değişkenler arasındaki değişimi ve aralarındaki farklılık düzeylerini ortaya çıkarmak amacıyla kullanılan İlişkisel Tarama Modelidir. Araştırmada örgütsel bağlılık; uyum, özdeşleşme ve içselleştirme olmak üzere üç farklı alt boyutta ele alınarak, ilköğretim okulu öğretmenlerinin bağlılık düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin bağlılık düzeylerinin cinsiyetlerine, öğrenim durumlarına, branşlarına, mesleki kıdemlerine, okullarının bulunduğu yere ve okullarındaki öğretmen sayılarına göre farklılık gösterip göstermediğine bakılmıştır. Analizler sonucu elde edilen bulgulara göre sınıf öğretmenlerinin branş öğretmenlerine göre, içselleştirme bağlılık düzeyinin yüksek olduğu, şehir merkezinde çalışan öğretmenlerin köy ve kasabada çalışan öğretmenlere göre özdeşleşme boyutunun daha yüksek, öğretmenlerin mesleki çalışma kıdemleri arttıkça özdeşleşme ve içselleştirme boyutlarının arttığı gözlemlenmiştir. Ayrıca öğretmen sayısının yüksek olduğu okullarda öğretmen sayısının az olduğu okullara göre özdeşleşme boyutunda örgütsel bağlılığın daha fazla olduğu saptanmıştır. Bunlara karşın örgütsel bağlılığın uyum, özdeşleşme ve içselleştirme alt boyutlarında cinsiyet ve eğitim durumu değişkenlerine göre anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bir başka deyişle öğretmenlerin kadın yâda erkek olması ile eğitim düzeylerinin lisans veya lisansüstü olması örgütlerine bağlılığını etkilememektedir. Bu sonuçlara göre eğitim yöneticilerine ve bu konuda araştırma yapacaklara önerilerimiz; mesleki kıdemi 1-5 yıl olan öğretmenlerin okullarıyla bağlılıklarının artırılması amacıyla okulda bütün öğretmenlerin katılımıyla sosyal etkinlikler düzenlenmesi, okul müdürlerinin öğretmenlerinin bağlılıklarını olumlu yönde etkileyen demokrat yönetici davranışları göstermeleri ve ilgisiz yönetici davranışlarından kaçınması, öğretmenlerin örgütsel bağlılık ve psikolojik sözleşme düzeylerinin artmasına yardımcı olarak okul yönetiminin okulla ilgili kararlarda öğretmenlere daha çok söz hakkı vermesidir.

Anahtar Sözcükler: Örgütsel bağlılık, öğretmen, uyum, özdeşleşme, içselleştirme.

2006 ve 2016 Yılları Türkçe Öğretim Programlarının Anlama ve Anlatma Becerileri Yönünden Karşılaştırmalı İncelemesi

Levent ERASLAN[1]

Hilal KILINÇ[2]

[1]*Doç. Dr, Kırıkkale Üniversitesi, leraslan@yahoo.com*

[2]*Öğretmen,Millî Eğitim Bakanlığı, hiyela@hotmail.com*

Özet

Eğitim, en bilinen tanımıyla bireyin davranışlarında yaşantıları yoluyla kasıtlı olarak ve istendik şekilde değişim meydana getirme sürecidir. İnsanlığın başlangıcından bu yana sürekli yeni durumlara uyum sağlamak ve toplumu ileriye taşımak için güncellenen eğitim vizyonundaki tüm faaliyetler de öğretim kapsamında değerlendirilir. Bir eğitim sisteminde ortaya çıkan sorunların çözümü, o ülkenin eğitim politikasında bulunan öğrenci profiliyle öğrenci davranışlarının uyumlu olmasına bağlıdır. Bu uyumluluk da eğitim politikalarının öğrencinin ihtiyaçlarına ve günümüz koşullarına hitap etmesiyle mümkündür. Bu anlamda eğitim programının hangi uygulamalarla amacına ulaşacağına kılavuzluk etmesi için öğretim programlarına ihtiyaç duyarız. Öğretim programını bu kapsamda tanımlayacak olursak öğrencilerin ve toplumun ihtiyaç duyacağı bilgi ve becerilere dair beklentilerin tamamıdır, diyebiliriz.

Toplumla bireyin ortak beklentilerin oluşup bir uzlaşma hâlinde olması kuşkusuz en önemli kültür taşıyıcısı konumunda olan ana dille mümkün olur. Türkçeyi etkin ve doğru kullanmak ise sadece dil bilgisi kurallarına sadık kalmaya bağlı değildir. Bir olguyu doğru anlama ve anlatma becerileri için de dili etkin kullanmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle anlama ve anlatma becerileri dil becerileri için en temel iki koşuldur. Anlama; dinleme ve okuma; anlatma ise konuşma ve yazma becerilerinden oluşmaktadır.

Çalışmamızın amacı bu kapsam doğrultusunda hazırlanan güncel Türkçe Öğretim Programı'nın "anlama" ve "anlatma" temel becerileri yönünden gösterdiği gelişmeleri 2006 Türkçe Öğretim Programı ile karşılaştırarak incelemektir. Çalışmada bu iki temel becerinin ele alınmasının sebebi ise hazırlanan yeni Türkçe Öğretim Programı'nın bu becerileri günümüz modernizmine uygunluğu açısından ihtiyaçları karşılayıp karşılamadığını irdelemektir. Ayrıca bu çalışma; temel dil becerileri bağlamında yeni programdaki eksiklikleri veya ilerlemeleri tespit etmek, Millî Eğitim Bakanlığı ve çalışanları için yol gösterici olmak içindir. Araştırmamızda nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmış, yöntem olarak da kategorisel içerik analizi ile değerlendirmeye tabii tutulmuştur.

Araştırma kapsamında veriler toplanmış olup çözümlenme işlemlerine başlanmıştır. Bu esnada çıkan bazı sonuçlar ise şöyledir: Anlama becerileri başlığı altında olan dinleme/izleme becerisi yeni programla birlikte "konuşma" becerisiyle birleştirilerek "sözlü iletişim" becerisi olarak yer aldığından konuşma ve dinlemenin bir bütün olarak kabul edildiği anlaşılmıştır. Ayrıca yeni programla okuma becerisi "anlama, akıcı okuma ve söz varlığı" başlıklarına ayrılarak "dil bilgisi" kazanımları "söz varlığı" altında verilmiştir. Bu durum program hazırlayıcılarının, dil bilgisi terimlerinin sadece söz varlığını geliştirmek için var olduğu düşüncesinde oldukları izlenimini vermiştir.

Anahtar kelimeler: Türkçe Öğretim Programı, anlama, anlatma

Karar Destek Sistemleri Yardımıyla Amaca Uygun Programlama Dili Belirlenmesi

Muhammer İLKUÇAR[1]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, imuammer@mehmetakif.edu.tr*

Özet

Bilgisayar ve bilgisayarlı sistemlerin yaygınlaşması ve kullanım alanlarının çeşitlenmesi ile birlikte farklı amaçlar için farklı yeteneklere sahip çok sayıda programlama dili geliştirilmektedir. Dolayısıyla programlama dili için pek çok alternatif mevcuttur. Bir konuda hangi programlama dilini kullanmalıyım sorusunun cevabını verebilmek için detaylı analiz, tecrübe ve uzman görüşüne ihtiyaç duyulmaktadır. Çalışmada kullanım amacına göre belirlenecek programlama dilleri, uzman görüşleri alınarak, dilin özellikleri ve piyasadaki belirli kriterlere göre (popülerlik, iş imkanları, kodlama kolaylığı, vb.) değerlendirilip analitik hiyerarşik programlama (AHP) yardımıyla sıralama yapılarak, karar vermeye yardımcı olunması amaçlanmıştır. Çalışmada yeni başlayan ve az bilen programcı adaylarının uygulama geliştirmek için belirlenmiş popüler programlama dillerinden C, C++, C#, Visual Basic .NET ve Java programlama dilleri, kullanıcı ara yüzü, kodlama kolaylığı, popülerlik, iş bulma olanakları, doküman bulma kolaylığı gibi kriterler dikkate alınarak uzman görüşleri doğrultusun ikili karşılaştırmalar yapılarak AHP ile bir sıralama yapılmıştır. Sıralama sonucunda yeni başlayan uygulama geliştirici için %28 ile Java ilk sırada, ikinci sırada %26 ile C# ve C++,C ve VB. Net sırasıyla %16, %15 ve %15 olarak sıralanmıştır.

Anahtar Kelimeler: AHP, programlama dilleri, çok kriterli karar verme.

Çağdaş Sanatta İmgenin Evrenselliği ve Geçerliliği

Zafer GÜNGEN[1]

[1]*Yrd. Doç., Uşak Üniversitesi, zafer.gungen@usak.edu.tr*

Özet

Düşünme, anlamlandırma ve ifade bağlamında imgesel anlatım olanaklarının kullanımı sıklıkla ortak bir dil oluşturma yönünde gelişmektedir. Günümüzün teknolojik olanakları ile birlikte bu kapsamın genişlediği görülmektedir. Sanat yapıtlarının da bu teknolojik imkanların değişim ve dönüşümü sırasında oldukça farklı kültürlerin ortak paydası haline gelmesi için erişilebilirliği hızlanmıştır. Ortak payda, yapıt görsellerinin ya da imgesel evrenin herkes tarafından daha kolay ulaşılabilir hale gelmesi olarak düşünülebilir.

Bu evrenselliğin yanı sıra, sanatçının öncelikli yerelliğiyse genellikle göz ardı edilmektedir. Günümüzde, görsel ve imgesel kaynağın tüm sanat yapıtlarına neredeyse aynı merkezden, farklı biçimlerde sağlandığı bir kütüphane tasviri yapılmaktadır. Özellikle göstergebilim çalışmaları bağlamında, böyle bir evrenin daha da daraltılmış anlamı ile kaynakları sanatçı ekseninde değerlendirmek gerekmektedir. Bu çalışmada, nitel bir literatür ve seçilmiş ilgili yapıt örnekleri üzerinden çıkarımlar yapılarak, imgenin sanatsal alanda kullanımının temellerinin ve yerellik, evrensellik ayrımında sanatçının ifade alanının doğru belirlenmesi hedeflenmektedir.

Anahtar kelimeler: Çağdaş Sanat, İmge, Evrensellik

İlkokul, Ortaokul ve Liselerde Görev Yapan Öğretmenlerin Dönüşümcü ve Etkileşimci Liderlik Algıları

Selçuk YİĞİTEL[1]

Süleyman ÜNAL[2]

Leyla YİĞİTEL[3]

[1]*Öğretim Görevlisi, Milli Savunma Üniversitesi, syigitel@hho.edu.tr*

[2] *Öğretim Görevlisi, Milli Savunma Üniversitesi, sunal@hho.edu.tr*

[3]*Yüksek Lisans Öğrenci, Gazi Üniversitesi, yigitelleyla@gmail.com*

Özet

Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin algıladığı liderlik tarzlarının cinsiyete, öğrenim durumuna, eğitim verdiği kademeye ve mesleki deneyim süresine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemektir. Öğretmenlerin algıladıkları liderlik tarzları araştırmanın bağımlı değişkenini oluştururken, cinsiyet, öğrenim durumu, eğitim verdikleri kademe ve mesleki deneyim süreleri de araştırmanın bağımsız değişkenini oluşturmaktadır.

Araştırmada nicel yöntemi kullanılmış olup, nicel araştırma desenlerinden boylamsal tarama deseni kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak anket kullanılmış olup, veri toplama aracı olan "anket" iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; araştırmaya katılan öğretmenlere ilişkin kişisel bilgiler, ikinci bölümde ise; Bass ve Avalio tarafından geliştirilen "Çok Faktörlü Liderlik (MLQ) Anketi" kullanılmıştır. Çok Faktörlü Liderlik Ölçeği dönüşümcü liderlik ve etkileşimci liderlik tarzlarından oluşmaktadır. Liderlik ölçeğine dair 36 soru bulunmakta ve ölçeğin alt boyutlarına ait güvenirlik katsayıları (Cronbach Alpha); dönüşümcü liderlik için, 974, etkileşimci liderlik için ,870 ve ölçeğin tamamı için ise ,940 olarak hesaplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel ve çıkarımsal analizler yapılmış olup, veriler SPSS 23 yardımıyla analiz edilmiştir.

Araştırmanın evreni, Kırıkkale ilindeki 104 okulda (ilk-orta-lise) görev yapmakta olan 2570 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini belirlemek için Kırıkkale İl Milli Eğitim Müdürlüğünden resmi yollarla alınan okulların sıralı tam listesinden, kolaylama örneklem yoluyla 15 okul seçilmiştir. Araştırmanın örneklemi bu okullarda görev yapan 350 öğretmenden oluşmaktadır.

Öğretmenlerin algıladığı dönüşümcü liderlik tarzı; cinsiyet, öğrenim durumu ve mesleki deneyim süresine göre anlamlı bir farklılık göstermezken eğitim kademesine göre anlamlı farklılıklar göstermektedir. Ortalamalara bakıldığında ilkokulda görev yapan öğretmenlerin dönüşümcü liderlik tarzı algılarının (ortalama:3,74) ortaokulda görev yapan öğretmenlere göre (ortalama:3,38) anlamlı derecede yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Algılanan etkileşimci liderlik tarzı ise cinsiyete ve eğitim kademesine göre anlamlı bir farklılık göstermezken öğrenim durumu ve mesleki deneyim süresine göre anlamlı farklılıklar göstermektedir. Ortalamalara bakıldığında, lisans mezunu öğretmenlerin etkileşimci liderlik tarzı algılarının 3,14, yüksek lisans mezunu öğretmenlerin 2,86, 21 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenlerin etkileşimci liderlik tarzı algılarının 3,23 olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sayılan grupların, 0-5 yıl arası görev yapan öğretmenlere(2,91) göre anlamlı derecede yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Anahtar kelimeler: Liderlik, dönüşümcü liderlik, etkileşimci liderlik

Yaratıcı Düşünme Becerisi Konusunda Hazırlanan Doktora Tezlerinin İçerik Analizi

Elif Nur BOZER ÖZSARAÇ[1]

Süleyman Alpaslan SULAK[2]

[1]*Arş.Gör., Necmettin Erbakan Üniversitesi, elifnurbozer@outlook.com*

[2]*Yrd.Doç.Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, suleymansulak@gmail.com*

Özet

Yaratıcı düşünme becerisi, bireyin algılama, özgün olma, esnek düşünme yapısına sahip olma, kavrama yeteneği, sezgi gibi zihinsel süreçlerini içinde barındıran bir beceridir. Bireylerin yaratıcı düşünmeye sahip olma düzeyleri onların toplum içinde edindikleri yerleri de etkileyen bir faktör halini almıştır. Yaratıcı düşünmenin günden güne önemli hale gelmesi bu konuda yapılan çalışmaların sayısını da artırmaktadır. Özellikle 2005 ten bu yana, yaratıcı düşünme becerisinin öğretim programlarında temel beceri olarak yer almasından itibaren, lisansüstü çalışmalarda da ciddi artış olmuştur. Bu araştırmanın amacı da yaratıcı düşünmeyi doktora tez konusu olarak seçmiş ve çalışmış araştırmacıların tezlerini çeşitli değişkenlere (üniversite, yıl, konu, araştırma deseni, vb.) göre incelemektir. Bu çalışmada, metin veya metinlerden oluşan bir kümenin içindeki belli kelimelerin veya kavramların varlığını belirlemeye yönelik yapılan içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Bu bağlamda YÖK'ün ulusal tez merkezinde, 2007 yılından 2017 yılına kadar "Eğitim Bilimleri Anabilimdalında" hazırlanan tezler içinde erişime açık, "yaratıcı düşünme" çalışılan 23 doktora tezine ulaşılmış, bu tezler analize tabi tutulmuştur. Elde edilen bulgulara göre araştırmacıların 15'inin bayan,8'inin erkek olduğu ve ölçek olarak çoğunlukla Torrance yaratıcı düşünme ölçeğinin kullanıldığı görülmüştür. Ayrıca ders bazlı yapılan çalışmaların önemli bir kısmının sayısal alan dersleri üzerine odaklandığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yaratıcı düşünme, içerik analizi, eğitim bilimleri

Akademisyenlerin Örgütsel Bağlılık Tutumlarının İncelenmesi

Selçuk YİĞİTEL[1]

Süleyman ÜNAL[2]

Leyla YİĞİTEL[3]

[1]*Öğretim Görevlisi, Milli Savunma Üniversitesi, syigitel@hho.edu.tr*

[2] *Öğretim Görevlisi, Milli Savunma Üniversitesi, sunal@hho.edu.tr*

[3]*Yüksek Lisans Öğrenci, Gazi Üniversitesi, yigitelleyla@gmail.com*

Özet

Bu araştırmanın amacı, akademisyenlerin örgütsel bağlılık tutumlarının cinsiyete, öğrenim durumuna ve mesleki deneyim süresine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemektir. Akademisyenlerin örgütsel bağlılık tutumları araştırmanın bağımlı değişkenini oluştururken, cinsiyet, öğrenim durumu ve mesleki deneyim süreleri de araştırmanın bağımsız değişkenini oluşturmaktadır.

Araştırmada nicel yöntemi kullanılmış olup, nicel araştırma desenlerinden boylamsal tarama deseni kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan veri toplama aracı olan "anket" iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; araştırmaya katılan akademisyenlere ilişkin kişisel bilgiler, ikinci bölümde; Allen ve Meyer tarafından geliştirilen "Üç Boyutlu Örgütsel Bağlılık Ölçeği" kullanılmıştır. Örgütsel Bağlılık Ölçeği; duygusal bağlılık, devam bağlılığı ve minnet bağlılığından oluşmaktadır. Örgütsel bağlılık ölçeğine dair 18 soru bulunmakta ve ölçeğin alt boyutlarına ait güvenirlik katsayıları (Cronbach Alpha); duygusal bağlılık için ,925, devam bağlılığı için ,781, minnet bağlılığı için ,828 ve ölçeğin tamamı için ise ,915 olarak hesaplanmıştır.

Araştırmanın evreni, İstanbul Kültür Üniversitesi ile Yalova Üniversitesinde görev yapmakta olan akademisyenlerden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemi bu üniversitelerde görev yapan ve kolaylama örnekleme yolu ile seçilen 139 akademisyenden oluşmaktadır.Akademisyenlerin örgütsel bağlılık düzeyi alt boyutlarına ilişkin dağılım incelendiğinde; duygusal bağlılık tutumları cinsiyete, öğrenim durumlarına ve mesleki deneyim sürelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Devam bağlılığı tutumları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermezken, öğrenim durumuna ve mesleki deneyim sürelerine göre anlamlı farklılıklar göstermektedir. Ortalamalara bakıldığında lisans mezunu akademisyenlerin (ortalama:3,27) devam bağlılığı tutumlarının, doktora mezunu akademisyenlere (ortalama:2,90) göre anlamlı derecede farklı olduğu anlaşılmaktadır. Aynı zamanda 21 yıl ve üzeri (ortalama:3,41) görev yapan akademisyenlerin devam bağlılığı tutumlarının, 0-5 yıl arası (ortalama:3,05) ve 11-15 yıl arası (ortalama:3,02) görev yapan akademisyenlere göre anlamlı derecede farklı olduğu anlaşılmaktadır.

Minnet bağlılığı tutumları ise cinsiyete ve mesleki deneyim sürelerine göre anlamlı farklılıklar gösterirken, öğrenim durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Ortalamalara bakıldığında erkek akademisyenlerin minnet bağlılıkları (ortalama:3,35), kadın akademisyenlere (ortalama:3,20) göre, 21 yıl ve üzeri (ortalama:3,46) görev yapan akademisyenlerin minnet bağlılığı tutumlarının, 11-15 yıl arası (ortalama:3,06) görev yapan akademisyenlere göre anlamlı derecede yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Anahtar kelimeler: Örgütsel bağlılık, duygusal bağlılık, devam bağlılığı, minnet bağlılığı

Suskunluk Sarmalı Kuramı Bağlamında Sosyal Medyanın Bireyin Sosyalleşmesine Etkisi

Dilar DİKEN YÜCEL[1]

[1]*Research Asistant, Gazi University, Communication Faculty, dlra-35@hotmail.com*

Çalışmada sosyal medyanın bireyin sosyalleşmesine olan etkisi, Elisabeth Noelle Neumann'ın geliştirmiş olduğu "Suskunluk Sarmalı" kuramı çerçevesinde incelenmiştir. Neumann, bireylerin en başta toplumdan dışlanma korkusu ile düşüncelerini özgürce ifade etmekten kaçındıklarını ve suskun kalmayı tercih ettiklerini söyler. Yalnız kalma korkusu ile baş başa kalan ve suskunluğu seçen bireylerde, toplumda kendini ifade edememe ve zamanla bulunduğu ortamda deyim yerindeyse "erime" hali görülmektedir. Peki, günümüzde hayatlarımıza eklemlenmiş ve hatta bir uzvumuz haline gelmiş olan sosyal medya aracılığıyla Suskunluk Sarmalı'ndan kurtulmak mümkün müdür? Çalışma bu sorunun cevabını bulma doğrultusunda şekillenmiştir. Sosyal medya ortamlarında bireyler, yüz yüze iletişim ortamlarına nazaran kendilerini daha kolay ifade ederler. Zira kişiler arası yüz yüze iletişimde var olan jest ve mimikler sosyal medyada yoktur ve bu durum iletişim sırasında verilen anlık tepkilerin oluşumunu engeller. Aynı fiziksel ortamda bulunmamanın bireylerde yarattığı rahatlık, kendilerini daha kolay ifade edebilmelerini sağlamaktadır.

Fakat bu noktada devreye sosyal medya ortamlarında sık sık karşılaşılan sanal kimlikler girer. Kişiler, sosyal medya ortamlarında dahi olsa fiziki hayatta yüz yüze gelme ihtimali olduğu kişilere karşı temkinli yaklaşmayı tercih edip, kimliklerini gizleyebilirler. Bu durumda Suskunluk Sarmalı kırılmış olmaz, zira kişi kendi olmaktan çıkmıştır ve sadece kendini ifade edebilmenin anlık hazzını yaşamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Araştırma Görevlisi, Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi, dlra-35@hotmail.com

Hayat Var Filmi Özelinde Reha Erdem Sinemasında Mekân

Dilar DİKEN YÜCEL[1]

[1]*Araştırma Görevlisi, Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi, dlra-35@hotmail.com*

Özet

Sinemada her öykünün gerçekleşmek için bir mekâna ihtiyacı vardır. Bu sebeple sinema ve mekân arasında koşulsuz bir ilişki vardır. Mekânlar yönetmenler için kimi zaman hikâyesini anlatmada bir yardımcı kimi zaman ise en temel unsur olmuştur. Zira sinemada, bir oyuncuya gerek olmadan dahi mekânla birçok şeyi anlatabilmeyi başarmış filmler vardır. Mekândan kasıt dört tarafı duvarlarla çevrili olan betonarme yapılar değildir elbette. Lefebvre'nin de vurguladığı gibi mekânlar canlıdır. Bazen bir beden, mekân olarak nitelendirilebilir. Çalışma kapsamında Reha Erdem'in 2008 yapımı *Hayat Var* filmi analiz edilmiştir. Analiz yapılırken Lefebvre'nin algılanan, tasarlanan ve yaşanan mekân ayrımı gözetilmiş ve analiz sonucunda filmin mekânlarının yoğunlukla tasarlanan mekân olduğu çıkarımına varılmıştır. Zira filmin ana karakteri Hayat, deyim yerindeyse iktidarlarca örülmüş devasa bir örümcek ağının içinde yaşama tutunmaya çalışmaktadır. Bu sebeple onu çevreleyen mekânların birçoğu da etrafındaki iktidar odaklarınca şekillendirilmekte, karakter ise bir mekândan diğerine sürüklenmektedir. Nihayetinde, mekâna dair film boyunca edinilen tüm izlenimlerden karakterin yersiz yurtsuz olduğu çıkarımı yapılabilir. Hiçbir mekâna tutunamayan ve kendini hayatın akışına bırakan bir kız çocuğudur Hayat.

Anahtar Kelimeler: Sinema, Mekân, Lefebvre, Reha Erdem, Hayat Var

Öğretmenlerin Algıladığı Liderlik Tarzları İle Karara Katılma Durumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Selçuk YİĞİTEL[1]
Süleyman ÜNAL[2]
Ahmet Burak SÖKMEN[3]
[1]*Öğretim Görevlisi, Milli Savunma Üniversitesi, syigitel@hho.edu.tr*
[2] *Öğretim Görevlisi, Milli Savunma Üniversitesi,* bsokmen@hho.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin algıladığı liderlik tarzları ile karara katılma durumları arasındaki ilişkiyi incelemek ve algılanan liderlik tarzları ile karara katılma durumları arasındaki ilişkide; cinsiyetin, öğrenim durumunun, idari görev durumunun ve mesleki deneyim süresinin belirleyici bir rolü olup olmadığını ortaya koymaktır.

Araştırmada nicel yöntem kullanılmış olup, nicel araştırma desenlerinden boylamsal tarama deseni kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak "anket" kullanılmış olup, bu anket üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; araştırmaya katılan öğretmenlere ilişkin kişisel bilgiler, ikinci bölümde; Conway, Davis ve Speed (1979) tarafından geliştirilen "Karara Katılma Ölçeği", üçüncü bölümde ise; Bernard Bass (1985)'ın geliştirmiş olduğu "Çok Faktörlü Liderlik Ölçeği" yer almaktadır.

Karara Katılma Ölçeği yönetimsel karara katılma ve öğretimsel karara katılma boyutlarından oluşmaktadır. Karar katılma ölçeğine dair 27 soru bulunmakta ve ölçeğin alt boyutlarına ait güvenirlik katsayıları (Cronbach Alpha); yönetimsel karara katılma için ,760, öğretimsel karara katılma için ,812 olarak hesaplanmıştır.Çok Faktörlü Liderlik Ölçeği dönüşümcü liderlik ve etkileşimci liderlik tarzlarından oluşmaktadır. Liderlik ölçeğine dair 36 soru bulunmakta ve ölçeğin alt boyutlarına ait güvenirlik katsayıları (Cronbach Alpha); dönüşümcü liderlik için ,952, etkileşimci liderlik için ,840 olarak hesaplanmıştır.

Araştırmanın evreni, Bursa ili Nilüfer ilçesinde 96 okulda (ilk-orta-liselerde) görev yapmakta olan 2370 öğretmenden oluşmakta olup, bu okulların sıralı tam listesinden kolaylama örneklem yoluyla 20 okul seçilmiştir. Araştırma örneklemi ise bu okullarda görev yapmakta olan 200 öğretmenden oluşmaktadır. SPSS 23 yardımıyla betimsel ve çıkarımsal istatistikler yapılmıştır. Yapılan analiz sonuçları incelendiğinde; algılanan liderlik tarzları ile karara katılma arasında anlamlı derecede orta düzey bir ilişki olduğu anlaşılmıştır.

Araştırmanın devamında öğretmenlerin algıladıkları liderlik tarzları ile karara katılma durumları arasındaki ilişkide demografik değişkenlerin belirleyici bir rolü olup olmadığı incelenmiştir. Algılanan liderlik tarzları ile karara katılma durumları arasındaki ilişkide idari görev ve deneyim süresi değişkeninin belirleyici bir rolü olduğu, cinsiyetin ve öğrenim durumu değişkeninin ise herhangi bir belirleyici rolü olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Liderlik, karara katılma, dönüşümcü liderlik, etkileşimci liderlik, yönetimsel karara katılma, öğretimsel karara katılma

Bir Duvar Resmi Sihirbazı: Banksy

Rasim SOYLU[1]

[1]*Yrd.Doç.Dr., Aksaray Üniversitesi, rasimsoylu@hotmail.com*

Özet

İngiltere'de başlayıp dünyanın pek çok ülkesinde boy gösteren bir sokak sanatçısı olan Banksy aslında grafiti den çok stencil yani şablon baskı tekniği ile çalışan birisidir. Sokak sanatı başlığı altında toplanan grafiti veya diğer eylemlerin sanat boyutu veya legal-illegal olma boyutu hala tartışılırken, Banksy kimliği de gizlenerek ünlü olmuş önemli bir sanatçıdır. Her ne kadar sokaklarda ve duvarlarda uygulanan çalışmalar belediyeler tarafından boyanıp temizlense de şehir kültürünün bir parçası olan grafiti, aslında Pop-art sanat akımı içerisinde yer alan avangard bir tarzdır. Sokak sanatçıları, izinsiz ve illegal olarak duvarlara, kule, baca, trafo gibi kamusal yapılara kaçak olarak çalıştıklarından, gençler için adrenalin içeren heyecan verici bir eylemdir. Ayrıca gerilla sanatı deyimi ile mevcut düzene başkaldıran bir imajı da beraberinde taşır. Ancak bilhassa belediye görevlileri açısından, şehri kirleten vandalizm olarak ta algılanmaktadır. Bu çalışmanın amacı, daha çok savaş karşıtı, tüketim kültürünü eleştiren, çevreci ve hayvan hakları savunuculuğu gibi konular çalışan Banksy'nin, popüler ve basit tüketim kültürüne karşı olma mesajları ile yola çıkan, ancak kendisi de sonunda bu kültürün bir parçası olma ironisiyle karşı karşıya kalan duvar resimlerindeki karikatüristik ve ironik anlatımları ortaya çıkarmaktır. Bu çalışmada Banksy'nin, toplumsal sorunlara parmak basan karikatür tadındaki stencil'leri ve en büyük başarılarından birisi olarak kabul edilen ve Filistin sorununa parmak basmak için Beytüllahim'de yaptığı duvar resimleri, göstergebilim çözümleme metodları ile incelenecektir. Yöntem olarak seçilen duvar resimleri göstergeler, gösteren, gösterilen, düz anlam, yan anlam ve derin anlam şeması ile anlamlandırılacak, ayrıca karşıt anlamlar şeması ve Gremias'ın göstergebilimsel dörtgen şemasına göre de çözümlenecektir. Sonuç olarak Banksy'nin yaptığı düşündürücü duvar resimleri ve grafitiler, mizah içerdiklerinden daha fazla ironi ve hiciv içermektedirler.

Anahtar kelimeler: Banksy, Stencil, Grafiti, Gerilla Art.

Çocuk Kitaplarında Gerçeklik ve Gerçekliğin Anlatımı

Sevgi Arkılıç SONGÖREN [1]

Fikriye KARA[2]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, sevgisongoren@akdeniz.edu.tr*

[2]*Öğretim Görevlisi, Akdeniz Üniversitesi, fikriye kara@akdeniz.edu.tr*

Özet

Çocuk ve gençlik edebiyatı yetişkin edebiyatına geçişte bir köprüdür. Bu nedenle genç okurların geleceğe hazırlanmasında büyük rol oynar. Ülkemizde bu alan maalesef yavaş gelişmekte olup, konu ve anlatım biçimi olarak baktığımızda çocuk eserlerinde çocuk gerçekliği genellikle göz ardı edilmektedir. Konular, büyük ölçüde didaktik bakış açısı ile ele alınmakta, yazarlarımızın eğitimci rolü ön plana çıkarak, çocuklara ders verme, onları doğruya ve güzele yönlendirme çabaları görülmektedir. Bu anlatım biçimlerindeki kitaplar hem çocuk gerçekliğini hem de toplumsal gerçekleri gerçeklik boyutu ile ele almadığı gibi, bu olumlu yaklaşım içerisinde mutlu sonla biter. Çocuk ve gençlik eserlerinde günlük, toplumsal ve yaşanılan olayların, gerçekçi bir biçimde ele alınması, onların sorunlarla karşı karşıya getirilmesi, genç okurlara olay kahramanları ile kendisini özdeşleştirme ve toplumla bütünleşme olanağı sağlar. Eserlerde sadece çocuğun anlayabileceği, kendisine yönelik sorunları dile getirmek, yaşadığı toplumdan ve yetişkinlerin dünyasından soyutlamak, çocuğu gerçek dünyanın dışında tutmaktır. Çocuk ve genç bireylerin örnek yaşam biçimleri, mutlu aile tabloları, başarılı okul yaşamları, engelsiz barış dolu bir dünya gibi yaşamdan uzak konularla karşı karşıya gelmeleri, çocuğun toplumsal yaşamdan uzak kalmasına ve eleştirel bakış açısından yoksun bireyler olarak yetişmelerine neden olacaktır. Elbette ki tabuları kırarak özellikle çocuk ve genç okurları toplumsal gerçeklerle karşı karşıya getirmek, aile ve okulda şiddet, boşanma, alkol, bedensel özürler, savaş ve etkileri gibi konularla yüzleştirmek kolay değildir. Burada kullanılan dil, konunun ele alınma ve anlatım biçimine oldukça özen göstermek gerekir. Çocuğun bilişsel ve psikolojik gelişimi, çocuk ve çocuk gerçekliğine uygunluk, çocuğa görelik ön planda tutulmalıdır. Bu çalışmanın amacı, çocuk ve gençlik eserlerinde gerçeklik olgusunu seçilen örnek metinlerle, belirtilen bakış açıları ile incelemektir.

Anahtar kelimeler: çocuk edebiyatı, anlatım, bilişsel gelişim

İlkokul Öğrencilerinin Matematik Dersine Yönelik Tutumunda Mozart Müziğinin Etkisi

Yıldız ÇAY[1]

Ömer BEYHAN[2]

[1]*Sınıf Öğretmeni, Saffet Arslan İlkokulul/KAYSERİ, yildizcayyy@hotmail.com*

[2]*Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, obeyhan@konya.edu.tr*

Özet

Araştırmalar öğrencilerin eğitim öğretim hayatları boyunca en çok korktukları, çekindikleri dersler arasında matematik dersinin olduğunu göstermektedir. Bu durumda öğrencilerin matematik dersine karşı olan bu çekince ve korkularını ortadan kaldıracak ya da en aza indirecek öğretim yöntemlerinden yararlanmak gerekmektedir. Yapılan çoğu araştırma müziğin matematik öğrenme ve öğretmede önemli bir etkisinin olduğunu göstermektedir. Özellikle Mozart müziğinin matematik başarısı üzerinde olumlu etkisinin olduğunu gösteren çalışmalar vardır. Bu araştırmada da müziğin matematik dersine yönelik tutum üzerindeki etkisi incelenmek istenmiş ve "Mozart müziği dinleyerek matematik dersi işleyen grup ile müzik dinlemeyen grubun matematik dersine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark var mıdır?" sorusuna cevap aranmıştır. Araştırma ön-test son-test kontrol gruplu, yarı deneysel desenli, karma yöntemin kullanıldığı bir çalışmadır. Kayseri Hacılar İlçe merkezinde bulunan bir ilkokulun, iki dördüncü sınıfında uygulanan çalışma üç hafta sürmüştür. Seçkisiz yöntemle sınıflardan biri kontrol diğeri de deney grubu olarak belirlenmiştir. Deney ve kontrol gruplarında 12'şer öğrenci bulunmaktadır. Deney grubunda matematik dersi işlenirken Mozart'ın bazı müzik eserleri ders süresince arka plan yayınlanmıştır. Kontrol grubunda ise mevcut yöntem kullanılmıştır. Veriler 15 maddelik "Matematik Dersine Yönelik Tutum Ölçeği" ile toplanmıştır. Mozart müziği eşliğinde matematik dersi öğretimine ilişkin öğrenci görüşleri beş adet açık uçlu soru belirlenmiştir. Verilerin analizinde, SPSS 22.0 programından yararlanılmıştır. Gruplar arası ön test ve son test puan ortalamalarının karşılaştırılmasında parametrik olmayan testlerden Mann-Whitney U Testi, gruplar içi ön test ve son test puan ortalamalarının karşılaştırılmasında parametrik olmayan testlerden Wilcoxon işaretli Sıralar Testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre Mozart müziği dinleyerek matematik dersi işleyen grup ile müzik dinlemeyen grubun ön test- son test matematik tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark yoktur. Matematik dersinin Mozart müziği eşliğinde işlenmesine ilişkin öğrenci görüşleri ise olumludur. Öğrenciler Mozart müziği ile ders işlerken rahatladıklarını, dinlendiklerini matematik dersini daha iyi anladıklarını ve dersin daha zevkli olduğunu ifade etmişlerdir. Mozart müziğinin matematik dersi başarısına ve matematik dersine yönelik tutuma etkisini araştıran başka çalışmalar yapılması alana katkı sağlayacaktır.

Anahtar kelimeler: Mozart müzik parçaları, derse yönelik tutum, ilkokul, matematik öğretimi

Sanatta Ve Kültürde Öpme Ritüelinin Göstergebilim Açısından İncelenmesi

Rasim SOYLU[1]

[1]*Yrd.Doç.Dr., Aksaray Üniversitesi, rasimsoylu@hotmail.com*

Özet

Öpme ve öpüşme, insanların içinden gelen doğal bir içgüdü veya davranış biçimi olmakla birlikte insanların aralarındaki yakınlığı ve ilişkileri sembolize etmesi açısından bir gösterge olma özelliği kazanmaktadır. Öpme ve öpüşme tek başına bir sevgi ve yakınlık anlamı taşıyan bir gösterge olmakla birlikte farklı kültürlerde ve toplumlarda farklı anlamlar içermektedir. El, ayak, yüz, göz, dudak, baş, boyun, alın ve diz öpmek gibi insanlar arasında farklı anlamlar içeren öpme göstergeleri vardır. Ayrıca insanların, insanlar dışında canlı veya cansız nesneleri de öptükleri görülmektedir. Örneğin evcil hayvan, ekmek, kutsal kitap, etek, bayrak, toprak veya eşik öpmek gibi. Göstergebilim açısından ele alındığında öpme ve öpüşmenin sevgi, yakınlık, cinsellik gibi anlamları yanısıra, değer verme, özlem, veda, minnet, kutsallık ve saygı ifadeleri de içerdiği görülmektedir. İlk insanlardan itibaren gelişen öpme kültürü, toplumsal yapı içerisinde bireysel bir hareket olmaktan çıkmış ve toplumsal kodların gelişmesini sağlamıştır. Dinlerin de etkisi ile öpmeye, kutsallık ritüeli de dahil olmuştur. Öpme kültürünün toplumsal kabulü her millette farklı özellikler göstermektedir. Bazı toplumlar da öpmek sevgi, saygı ve kutsallık göstergesi olarak kabul edilirken bazı toplumlarda bir tabu veya negatif davranış göstergesi olarak görülmektedir. Öpme ve öpücük, Giotto, Francesco Hayez, Auguste Rodin, Pablo Picasso, Gustav Klimt, Henri de Toulouse-Lautrec, Constantin Brancusi, Marc Chagall, Rene Magritte and Roy Lichtenstein gibi sanatçıların meşhur olmuş eserleri yanı sıra fotoğraf, reklam ve sinema sanat çalışmalarında da önemli bir gösterge olarak yorumlanabilir. Bu çalışmada farklı dönemlere ve farklı kültürlere ait öpme ritüelleri, göstergebilim açısından ele alınacak ve incelenecektir.

Anahtar kelimeler: Öpme, Öpücük, Göstergebilim

Psikolojinin Alt Bilim Alanı Endüstri ve Örgüt Psikolojisi Kapsamındaki Bazı Araştırmalarda Etik Sorunu

Aydın ÇİVİLİDAĞ[1]

[1]*Yrd.Doç.Dr., Akdeniz Üniversitesi, aydinc@akdeniz.edu.tr*

Özet

Bilimsel araştırmalarda araştırmacılar nesnel bilgiye ulaşmaya çalışırlar ancak gerek araştırma yaparken gerekse araştırmayı raporlarken etik kurallar araştırmacılar tarafından ya görmezden gelinir ya da ihmal edilir. Endüstri ve Örgüt Psikolojisi, Psikoloji biliminin çalışma yaşamındaki insan davranışlarını incelediği bir alanıdır. Modern iş yaşamında olumlu işgören davranışları ve olumsuz işgören davranışları Endüstri ve Örgüt Psikolojisinin başlıca araştırma konularındandır. Bu çalışmada olumlu işgören davranışlarından iş doyumu ve örgütsel bağlılık ile olumsuz işgören davranışlarından iş stresi ve işyerinde psikolojik taciz (mobbing) konuları hakkında Türkiye'de ve diğer ülkelerde yapılan araştırmalarda etik inceleme yapılması amaçlanmıştır. Bu amaçla araştırma için belirlenen araştırma konuları doğrultusunda veri tabanlarında tarama yapılarak elde edilen araştırmalar üzerinde doküman analizi yapılmıştır. Bunun için, araştırma verileri Akdeniz Üniversitesinin kütüphanesinin abone olduğu veri tabanlarından Türkiye'de ULAKBİM veri tabanından; Yurt dışındaki ülkeler için ise Web of Science (WoS) ve EBSCO Host veri tabanlarından elde edilmiştir. Üç farklı veri tabanına 2010- 2017 yılları arasında olumlu ve olumsuz işgören davranışlarıyla ilişkili olgular araştırmacı tarafından anahtar kelime olarak girilmiş ve listelenen çalışmalardan uygun örnekleme yoluyla seçilen 232 araştırmada, araştırmacıların etik izin alıp almadıkları veya katılımcılardan katılımcı bilgilendirilmiş onam formu alıp almadıkları ve araştırmayla ilgili etik ilkeleri gözetip gözetmedikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Sonuçlara göre; Türkiye'de ULAKBİM veri tabanında yer alan araştırma kapsamındaki iş doyumu, örgütsel bağlılık, iş stresi ve işyerinde psikolojik taciz konulu 72 araştırmanın 17'sinde etik onay veya katılımcı bilgilendirilmiş onam formu alınırken, 55 araştırmada etik onay veya katılımcı bilgilendirilmiş onam formu alınmadığı belirlenmiştir. Diğer ülkelerde yapılan çalışmalarda WoS veri tabanında yer alan iş doyumu, örgütsel bağlılık, iş stresi ve işyerinde psikolojik taciz konulu 80 araştırmanın 37'sinde etik onay veya katılımcı bilgilendirilmiş onam formu alınırken, 43'ünde etik onay veya katılımcı bilgilendirilmiş onam formu alınmadığı belirlenmiştir. EBSCO Host veri tabanında yer alan iş doyumu, örgütsel bağlılık, iş stresi ve işyerinde psikolojik taciz konulu 80 araştırmanın 38'sinde etik onay veya katılımcı bilgilendirilmiş onam formu alınırken, 42'sinde etik onay veya katılımcı bilgilendirilmiş onam formu alınmadığı belirlenmiştir. Elde edilen diğer sonuçlar çalışmada ayrıntılı olarak açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Etik ihlal, İş doyumu, İş Stresi, İşyerinde Psikolojik Taciz ve Örgütsel Bağlılık.

Üniversite Öğrencilerinde Toplumsal Cinsiyet Rolü, Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Üzerinde Etkili midir?

Aykut AYDIN[1]

Aylin AYDIN SAYILAN[2]

Dilek DEMİRCİ[3]

Hümeyra ASLAN[4]

Yeliz MERCAN[5]

[1]*Arş. Gör., Kırklareli Üniversitesi İİBF, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Ana Bilim Dalı, aykutaydn@hotmail.com*

[2]*Yrd.Doç. Dr., Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, aylin.sayilan@klu.edu.tr*

[3]*Sağlık Yönetimi 4. Sınıf Öğrencisi, Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, dlkdmrc-@hotmail.com*

[4]*Sağlık Yönetimi 4. Sınıf Öğrencisi, Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, humeyraslan29@gmail.com*

[5]*Yrd.Doç. Dr., Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, mercan. yeliz@gmail.com*

Özet

Amaç: Araştırmada, üniversite öğrencilerinde cinsiyetin, yaşam boyu öğrenme eğilimleri üzerine etkisinin belirlenmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel tipte olan araştırma, Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu'nda, Nisan-Mayıs 2017 tarihleri arasında yürütüldü. Evreni, Hastane Sağlık Kurumları İşletmeciliği, 3. ve 4. sınıfta öğrenimini sürdüren 148 öğrenci oluşturdu. Katılım oranının %89,18 olduğu çalışmada; Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği kullanıldı. Çalışma için ölçeğin geçerlik-güvenirlik çalışmasını yapan Yelkin Diker Coşkun'dan ve Kurumdan resmi izin alındı. Verilerin çözümlenmesinde SPSS 22.0 kullanıldı. Çözümlemede; tanımlayıcı istatistikler, Kolmogrow Smirnow ve Mann Whitney-U testinden yararlanıldı. Anlamlılık düzeyi, $p<0,05$ olarak kabul edildi.

Bulgular: Araştırma grubunun yaş ortalaması 21.75±1.14 (Min:19, Max:25) 'tir. Grubun %58,8'i, 22 ve üstü yaşta; %67,4 'ü bayandır. Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği toplam puan ortalaması 64.12±22.22 (Min: 27, Max: 115) 'dir. Alt boyutlarını oluşturan; motivasyon, sebat, öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk, merak yoksunluğu puan ortalamaları sırasıyla; 10.62 ±4.01 (Min:6, Max:26); 14.31±5.13 (Min:6, Max: 31); 14.88±7.66 (Min:6, Max: 34); 24.28 ±11.53 (Min:9, Max:52)'dir.Araştırma grubunda yaşam boyu öğrenme eğilimi puan ortalamaları, erkeklerde; bayanlara göre anlamlı düzeyde yüksek (F:60.87±22.23, M:10.83±20.88, $p=0.012$) olarak belirlendi ($p<0.05$). Araştırma grubunun, yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeğinin sebat (F:13.57±4.99, M:15.86±5.15, $p=0.019$); öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk (F:13.91±7.57, M:16.90±7.54, $p=0.013$); merak yoksunluğu (F:23.15±11.98, M:10.29±20.88, $p=0.034$) alt boyutlarında erkeklerin yaşam boyu öğrenme eğilimi puan ortalamaları,bayanlara göre anlamlı düzeyde yüksek belirlendi ($p<0.05$). Motivasyon alt boyutunda bayanlar ile erkekler arasında yaşam boyu öğrenme eğilimi puan ortalamaları açısından anlamlı bir fark (F:10.23±3.71, M:11.44±4.51, $p=0.122$) saptanmadı ($p>0.05$).

Sonuç ve Öneriler: Araştırma grubunda yaşam boyu öğrenme eğilimi, erkek öğrencilerde kız öğrencilere göre daha yüksektir. Her iki cinsiyette de, motivasyon puanları çok düşük; öğrenmeye eğilimleri yetersiz düzeydedir. Öğrencilerin ilgilerini çekecek, merakını arttıracak farklı ortamların yaratılması ve eğitim programlarının yapılandırılması gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Üniversite öğrencisi, Cinsiyet, Yaşam Boyu Öğrenme, Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi

Öyküleyici Metinlerin 7. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Motivasyonuna Etkisi*

Levent ERASLAN[1]

Dilan AKDOĞAN[2]

[1]*Doç.Dr., Kırıkkale Üniversitesi, leraslan@yahoo.com*

[2]*Yük.Lis.Öğr., Kırıkkale Üniversitesi, dilanakd@hotmail.com*

Özet

Günümüzde eğitimin temel amacı öğrenen, gelişen ve geleceğine yön veren bireyler yetiştirmektir. Bu durum dil eğitiminde yapılandırıcı yaklaşım, öğrenci merkezli eğitim, beyin temelli öğrenme, aktif öğrenme gibi çağdaş yaklaşım ve yöntemleri ön plana çıkarmaktadır. Bu yaklaşımlarda öğrencilerin dil, zihinsel ve sosyal becerileri üzerinde durulmakta ve sürekli geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Eğitim sürecinde okuma, yazma, anlama, öğrenme, zihinde yapılandırma gibi işlemler dille gerçekleştirilmektedir. Günümüzde ise "Dil, sosyal etkileşim aracıdır." görüşü gündeme gelmiştir. Bu anlayışa göre bireyler toplumda çeşitli rol ve görevleri yerine getiren "sosyal aktörler"dir. Sosyal aktörler görevlerini yerine getirirken dili çeşitli alanlarda kullanırlar. Bu nedenle dil öğretiminde öğrencilerin dil, zihinsel, duygusal ve sosyal becerilerin geliştirilmesi ön plana alınmakta, çeşitli etkinlik, görev ve projelerle dil öğretimi yapılmaktadır. Öğretim sürecinde edebi metinler yanında eğitim, kültür ve iletişim içerikli metinler de kullanılmaktadır. Metin, bilgi, duygu ve düşüncelerin çeşitli biçim, anlatım ve noktalama özelliklerine göre yerleştirildiği yapılardır. Geleneksel yöntemlere göre dil, edebî metinlerle daha iyi öğretilmekte, öğrencilere model veya örnek olarak sunulmakta, eğitim sürecinde özel bir destek olarak kabul edilmektedir. Literatür incelendiğinde okumayı sevmenin akademik başarıyı etkileyen etmenlerden biri olduğuna dair çalışmalar görülmektedir. Okumayı sevmede yani okuma motivasyonunda metin türlerinin de etkili olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda araştırmada metin türlerinden olan öyküleyici metinlerin 7. Sınıf öğrencilerinin okuma motivasyonuna etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel desene başvurulmuştur. Biri deney biri kontrol olmak üzere iki grup rastgele oluşturularak deney grubunda öyküleyici metin türü, kontrol grubunda ise mevcut yöntemlere dayalı öğretim uygulamaları yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir kamu okulunda 7. Sınıf düzeyinde eğitim- öğretime devam eden öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışmada ölçme aracı olarak "Okuma Motivasyonu Ölçeği", araştırmacı tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" ile, Milli Eğitim Bakanlığı 1-8. Sınıflar Türkçe Öğretim Programı'nda 7. Sınıf öğrencileri için önerilen öyküleyici metin türleri kullanılacaktır. Araştırmanın sonunda deney grubu öğrencilerinin okuma motivasyonu ön test ve son test puanları arasında son test lehine anlamlı farklılık olup olmadığı, kontrol grubu öğrencilerinin okuma motivasyonu ön test ve son test puanları arasında anlamlı farklılık olup olmadığı tespit edilecektir. Verilerin analizinde SPSS 20.0 paket programı kullanılarak analiz edilecektir. Deney ve kontrol gruplarının eğitimden önceki ve sonraki başarı düzeyleri arasında istatistiksel açıdan manidar bir fark olup olmadığını test etmek için bağımlı gruplarda t-testi; deney ve kontrol gruplarının uygulamadan önceki başarı düzeyleri ile her iki grubun uygulamadan sonraki başarı düzeyleri arasında manidar bir fark bulunup bulunmadığını test etmek için ise bağımsız gruplarda t-testi istatistiksel tekniğinden yararlanılacaktır.

Anahtar kelimeler: Öyküleyici Metinler, Okuma Motivasyonu, Ortaokul Öğrencileri

*İkinci yazarın Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde yürütmekte olduğu yüksek lisans tezinin bir kısmından üretilmiştir.

Evlilik Doyumunun Cinsiyet ve Evlenme Biçimi Açısından İncelenmesi: Bir Meta-Analiz Çalışması

Rüstem Göktürk HAYLI[1]

Emine DURMUŞ[2]

Ali KIŞ[3]

[1]*Aratırma Görevlisi, İnönü Üniversitesi, gokturk.hayli@inonu.edu.tr*

[2]*Yrd. Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, emine.durmus@inonu.edu.tr*

[3]*Yrd. Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, ali.kis@inonu.edu.tr*

Özet

Türkiye'de evlilik doyumunun cinsiyet ve evlenme biçimi açısından incelendiği çalışmalara bakıldığında farklı sonuçların elde edildiği; bu değişkenlerin evlilik doyumu üzerinde anlamlı etkisinin olup olmadığının net olmadığı görülmektedir. Bu durum cinsiyet ve evlenme biçiminin evlilik doyumu üzerindeki etkisinin mevcut araştırmaların sonuçlarından hareketle geniş bir bakış açısıyla incelemesi gerektiğine işaret etmektedir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, Türkiye'de yapılan tezler kapsamında veri toplanan evli bireylerin evlilik doyumuna ilişkin cinsiyet ve evlenme biçimi bulgularının meta-analiz yöntemi ile sentezlenerek evlilik doyumu ile cinsiyet ve evlenme biçimi arasındaki etki büyüklüklerinin ve yönünün belirlenmesidir.

Bu araştırmada kullanılan yöntem, bir sistematik sentezleme şekli olan meta-analizdir. Araştırmanın verilerini Türkiye'de evlilik doyumu konusunda hazırlanan lisansüstü tezleri oluşturmaktadır. Bu tezlerden dahil edilme kriterlerine uygun 27 tez, meta analize dahil edilmiştir. Örneklem, 3418'i (%50,6) kadın, 3337'si (%49,4) erkek olmak üzere toplam 6755 bireyden oluşmaktadır. Bu çalışmada kullanılan etki büyüklüğü, alanyazında Cohen d olarak bilinen Standardize Ortalamalar Farkı (SOF)'dır. Meta-analize dahil edilen çalışmaların etki büyüklükleri CMA 2.0 programı kullanılarak hesaplanmıştır. Araştırmada meta-analize dahil edilen çalışmalarda yayın yanlılığı olup olmadığını belirleyebilmek için huni grafiği, Orwin'in Güvenli N Sayısı, Egger'in Regresyon Testi ve Duval ve Tweedie'nin Kırp ve Doldur yöntemi kullanılmıştır.

Cinsiyet değişkeni yayın yanlılığı testi sonucunda Orwin'in Güvenli N Sayısının 295; Duval ve Tweedie'nin Kırp ve Doldur Yöntemi'nde kırpılan çalışmanın 7, gözlenen etki büyüklüğünün -0,12; doldurulan etki büyüklüğünün -0,21; Egger Testi'nde p=.05 bulunması ve cinsiyet huni saçılım grafiğinde ise 27 çalışmanın etki büyüklüğü dikey çizgisinin iki yanına simetrik ve birleştirilmiş etki büyüklüğüne yakın dağılması cinsiyet için yayın yanlılığı olmadığını göstermektedir. Cinsiyet için yapılan temel analiz sonucunda araştırmanın cinsiyet için heterojen ($Q=94.83$ $p<0.05$, $I^2=72.58$) olduğu belirlenmiştir. Rastgele etkiler modeline göre erkekler lehine -0,08'lik (CI -0,18; 0,02); yani önemsiz düzeyde bir fark olduğu saptanmıştır. Evlenme değişkeni yayın yanlılığı testi sonucunda Orwin'in Güvenli N Sayısının 207; Duval ve Tweedie'nin Kırp ve Doldur Yöntemi'nde kırpılan çalışmanın 0; Egger Testi'nde p=.81 bulunması ve evlenme biçimi huni saçılım grafiğinde ise 13 çalışmanın etki büyüklüğü dikey çizgisinin iki yanına simetrik ve birleştirilmiş etki büyüklüğüne yakın dağılması evlenme biçimi için yayın yanlılığı olmadığını göstermektedir. Evlenme biçimi için yapılan temel analiz sonucunda araştırmanın evlenme biçimi için heterojen ($Q=82.73$ $p<0.05$, $I^2=85.49$) olduğu belirlenmiştir. Rastgele etkiler modeline göre flört ederek evlenenler lehine -0,19'lik (CI -0,44; 0,07); yani önemsiz düzeyde bir fark olduğu saptanmıştır.

Araştırmanın sonucunda, erkeklerin evlilik doyumunun kadınlardan; flört ederek evlenenlerin evlilik doyumunun görücü usulü evlenenlerden daha yüksek olduğu, ancak aradaki farkların önemsiz düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Evlilik doyumu, cinsiyet, evlenme biçimi, meta-analiz.

Yediden Yetmişe Baba Kavramı: Bir Prototip Analiz

Emine DURMUŞ[1]

Rüstem Göktürk HAYLI[2]

Ezgi SUMBAS[3]

[1]*Yrd. Doç. Dr, İnönü Üniversitesi, emine.durmus@inonu.edu.tr*

[2]*Araştırma Görevlisi, İnönü Üniversitesi, gokturk.hayli@inonu.edu.tr*

[3]*Araştırma Görevlisi, İnönü Üniversitesi, ezgi.sumbas@inonu.edu.tr*

Özet

Ailede babanın çocuğun gelişimi ve aile bütünlüğünün sağlanması gibi başlıca rolleri vardır. Alanyazına bakıldığında "babalık rolü" ve "baba algısı" konularında çok az sayıda çalışmaya rastlanmıştır. Özellikle bütün yaşam dönemlerini kapsayan "baba" algısının nasıl olduğuna dair herhangi bir araştırmaya rastlanılmamıştır. Bu araştırmanın amacı çocukluktan orta yaş dönemine kadar bireylerin "baba" denilince akıllarına daha çok nelerin geldiğini, "baba" kavramını hangi ifadelerle açıkladıklarını belirlemektir.

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya ilkokul, ortaokul, lise, üniversite, genç yetişkinlik ve orta yaş döneminde bulunan, bu çalışmaya katılmaya gönüllü toplam 241 adet katılımcı dahil edilmiştir. Uygulama için gönüllü olan katılımcılara, üzerinde bir kavramı ifade etmenin örnekle somutlaştırıldığı ve baba kavramının ne anlam ifade ettiğinin sorulduğu bir form verilmiştir. Katılımcılardan örneğe ve soruya dayanarak formun boş bırakılan kısmına baba kavramının kendisi için ne ifade ettiğine dair düşüncelerini yazmaları istenmiştir. Araştırmada, bireylerin “baba” kavramı ile ilgili algılarının ne olduğunu incelemek amacıyla Prototip Analiz Yöntemi (Kearns ve Fincham, 2004) kullanılmıştır. Her katılımcının formu incelenerek “baba” kavramına dair katılımcıların ifadelerinde gözlenen özelliklerin frekansı hesaplanmıştır. Frekansı hesaplanan ifadeler, cinsiyete göre sınıflandırılarak ve yüzdelikleri hesaplanarak en çok tekrarlanandan en az tekrarlanana doğru sıralanmıştır. Benzer anlama gelen bazı özellikler tek bir özellik altında gruplandırılmıştır.

İlkokul dönemindeki çocuklar için baba, daha çok bir “sevgi unsuru” (%16,1) anlamına gelmekte ve onların “maddi ihtiyaçlarını karşılayan” (%15,5) bir bireydir. Ortaokul dönemindeki öğrencilerin baba algısına bakıldığında, babayı genellikle “evin direği” (%27,4) olarak algıladıkları ve bir “sevgi” unsuru (%17,5) olarak gördükleri belirlenmiştir. Lise dönemindeki bireylerin babayı, ailede “evi geçindiren” (%18), “koruyucu” (%14,5) birey ve “evin direği” (%12,3) olarak algıladıkları gözlenmiştir. Üniversite dönemindeki bireyler için baba kavramı en çok, “koruyucu” (%15,4), “dayanak” (%13,5), “mutluluk kaynağı” (%12,5) ve “güven” (%12,5) anlamına gelmektedir. Genç yetişkinlik dönemindeki bireylerin babayı algılayış biçimlerine bakıldığında, bu dönemdeki bireyler için baba kavramının başlıca anlamları, babanın “güven veren” (%15,8) ve “koruyucu” (%10) bir insan olması, “otorite” (%10), “fedakâr” (%9,2) ve “yol gösterici” (%8,8) olmasıdır. Orta yaş dönemindeki bireyler için “baba” kavramının, “destek olan” kişi (%15), “aile reisi” (%13,3) ve “koruyan” kişi (%11,3) anlamına geldiği saptanmıştır.

Araştırmanın sonucunda hem ilkokul ve hem de ortaokul dönemindeki bireylerin baba kavramı ile “sevgi” özelliğini bağdaştırdığı, her iki dönemde de babayı sevgi unsuru olarak görme oranının yüksek olduğu bulunmuştur. Lise, üniversite, genç yetişkinlik ve orta yaş dönemlerindeki bireylerin ise baba kavramını “koruyucu” olarak tanımlamaları ortak ve baba kavramını bu şekilde tanımlama düzeyi yüksektir.

Anahtar Kelimeler: Baba algısı, gelişim dönemleri, prototip analiz.

Zaman Yönetimi Becerileri Grup Rehberliği Programının Üniversite Öğrencilerinin Zaman Yönetimi Becerilerine Etkisi

Rüstem Göktürk HAYLI[1]

Mustafa KUTLU[2]

[1]Araştırma Görevlisi, İnönü Üniversitesi, gokturk.hayli@inonu.edu.tr

[2]Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, mustafa.kutlu@inonu.edu.tr

Özet

Üniversite öğrencilerinin zamanlarını düzenleme ve kullanma konusunda eksikliklere sahip olması, yerine getirmeleri gereken sorumluluklar ve kendilerine zaman ayırabilmeleri gibi konularda yetersizlik yaşamalarına ve bu nedenle akademik başarılarının düşmesine sebep olduğu için genel iyilik halinden ve uzun vadeli hedeflerinden uzaklaşmalarına sebep olabilir. Buradan hareketle, üniversite öğrencilerinin ihtiyaç duydukları zaman yönetimi becerilerini kazanabilmelerine yardımcı olmak önemlidir. Dolayısıyla bu araştırmanın amacı, zaman yönetimi becerilerini geliştirmeye yönelik bir grup rehberliği programı geliştirmek ve bu programın üniversite öğrencilerinin zaman yönetimi becerilerine etkisini incelemektir.

Bu araştırma, ön test-son test kontrol gruplu seçkisiz desende deneysel bir araştırmadır. Araştırmada üniversite öğrencilerinin zaman yönetimi düzeylerini belirlemek amacıyla Britton ve Tesser (1991) tarafından geliştirilen ve Alay ve Koçak (2002) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Zaman Yönetimi Envanteri kullanılmıştır. Deneysel çalışma için İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nden grup rehberliğine katılmaya gönüllü 32 öğrenci alınmış olup, bunların 16'sı deney, 16'sı kontrol grubu olarak ayrılmıştır. Bu öğrencilere Zaman Yönetimi Envanteri (ZYE) uygulanmış, elde edilen toplam puanlar dikkate alınarak biri deney, diğeri kontrol grubu olmak üzere, iki adet homojen grup oluşturulmuştur. Bu iki grup, seçkisiz olarak deney ve kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Deney ve kontrol gruplarını oluşturan öğrencilerin 19'u kız, 13'ü erkek öğrencidir. Fakat deney grubundaki dört öğrenci çeşitli nedenlerle uygulamayı bırakmak durumunda kalmıştır. Bu nedenle kontrol grubunda, deney grubundan ayrılan öğrencilerin ZYE ön test puanlarına yakın puan almış olan dört öğrenci çıkarılmıştır. Sonuçta deney ve kontrol grupları 12'şer kişi olmak üzere toplam 24 öğrenci araştırma kapsamına alınmıştır. Bu öğrencilerden 15'i kız, 9'u erkektir. Deney grubu ile sekiz hafta boyunca haftada bir oturum olmak üzere sekiz oturumluk grup rehberliği etkinliği yapılırken, kontrol grubu herhangi bir işleme tabi tutulmamıştır. Deney gruplarına son test verildiği günlerde kontrol grubundaki öğrencilere de ZYE ikinci kez uygulanmıştır. Uygulanan ön test ve son testten elde edilen puanlar SPSS 22 programı ile analiz edilmiştir. Grup rehberliği programının etkililiğini belirlemek amacıyla deney ve kontrol gruplarının son test ve ön test puanları arasındaki farklar hesaplanmış ve bu farklar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için t testi uygulanmıştır.

Yapılan t testi sonucunda, zaman yönetimi becerilerini geliştirmeye yönelik grup rehberliğine katılan öğrencilerin ilerleme puanlarının ortalamasının ($\bar{X}_{deney} = 6.17$), gruba katılmayan öğrencilerin ilerleme puanlarının ortalamasından ($\bar{X}_{kontrol} = -0.75$) anlamlı derecede farklı olduğu görülmüştür ($t_{(22)} = 2.27, p < 0.05$). Bu durumda, yapılan zaman yönetimi becerileri grup rehberliğinin zaman yönetimi becerilerini geliştirme üzerinde anlamlı düzeyde etkili olduğu ileri sürülebilir.

Araştırmanın sonucunda, araştırmacılar tarafından hazırlanan zaman yönetimi becerilerini arttırmaya yönelik grup rehberliği programının üniversite öğrencilerinin zaman yönetimi becerilerini arttırma konusunda etkili ve faydalı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Zaman yönetimi, grup rehberliği, üniversite öğrencileri.

Öğretmenlerin Motivasyonlarının Öğrenen Okul ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Ercan YILMAZ[1]

Atila YILDIRIM[2]

Ali YALÇIN[3]

[1]*Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, ercanyilmaz70@gmail.com*

[2] *Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, ayildirim@konya.edu.tr*

[3]*MEB Okul Müdürü, aliyalcin0@yahoo.com.tr*

Özet

Araştırmamız öğretmenlerin motivasyonlarının, öğrenen okul ve bazı değişkenler açısından ne derece etkilendiğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmamızda ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma grubumuz, 2016-2017 eğitim öğretim yılında Konya il merkezi ve Altınekin ilçesinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kurumlarda görev yapan 302 öğretmenden meydana gelmiştir. Araştırmanın verileri Öztürk, Uzunkol (2013) tarafından geliştirilen ''öğretmen motivasyon ölçeği'' ve Uğurlu, Doğan, Yiğit(2014) tarafından geliştirilmiş ''öğrenen okul ölçeği'' kullanılarak elde edilmiştir. Öztürk, Uzunkol (2013)tarafından "öğretmen motivasyon ölçeği'' güvenilirlik (crombachalpha) katsayısı .87 bulunmuş bizim araştırmamızdaysa .90 elde edilmiştir Aynı şekilde Uğurlu, Doğan, Yiğit(2014) tarafından "öğrenen okul ölçeği'' güvenilirlik (crombachalpha) katsayısı .92 bulunmuş bizim araştırmamızdaysa .94 elde edilmiştir. Araştırmamız da bağımsız değişkenler arasındaki farkın ortaya koyulabilmesi için t-testi uygulanmıştır.Araştırmanın sonuçlarına göre, öğretmenlerin öğrenen okul algıları ile mesleki motivasyonları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Öğretmen motivasyonun mesleğe yönelik tutum ve mesleki başarı alt boyut puan ortalaması; öğretmenlerin cinsiyet ve medeni durum değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermekteyken, öğretmenlerin okullarının bulunduğu yer bakımından önemli farklılık göstermemektedir. Öğretmen motivasyonun takdir edilme ve mesleki mutluluk boyut puan ortalaması;cinsiyete değişkenine göre anlamlı farklılaşma görülürken medeni duruma ve okulunun bulunduğu yere göre farklılaşmadığı görülmektedir. Öğretmen motivasyonun meslekten kaçınma alt boyut puan ortalaması; sadece cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılaşma göstermektedir. Öğretmen motivasyonun mesleği özümseme alt boyut puan ortalaması hiçbir değişkene göre anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir. Bu bulgular ışığında öğretmenlerin öğrenen okul becerileri arttıkça motivasyonlarının da arttığı söylenebilir. Bayan öğretmenlerin mesleki motivasyonlarının erkeklere nazaran daha yüksek olduğu sonucuna ulaşabiliriz.

Anahtar sözcükler: Öğretmen motivasyonu, öğrenen okul, öğretmen

Kırşehir Açık Yeşil Alan Yeterliliğinin Peyzaj Mimarlığı Açısından İrdelenmesi

Canan CENGİZ[1]

Tülin AYDIN[2]

[1] *Doç.Dr., Bartın Üniversitesi, Orman Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü,canankapuci@yahoo.com*

[2] *YL Öğrencisi, Bartın Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı ABD,*

tulinaydin91@gmail.com

Özet

Nüfusun kentlerde yoğunlaşması ile yapısal alanlardaki artış kentlerdeki açık ve yeşil alanlardaki dengenin bozulmasına sebep olmaktadır. Bugün kentlerde yeşil alanların yetersiz ve sistemsiz olduğundan kaynaklanan sorunlar vardır. Kentsel açık ve yeşil alanlar toplumun bütün kesimi tarafından kullanılan; kent halkının rekreasyonel ihtiyaçlarını karşılayan alanlardır. Açık ve yeşil alanlar günümüzün sosyal ve ekonomik koşullarına göre toplum isteklerini ve gereksinimlerini yerine getirmelidir. Kentlerin ekolojik, fiziksel ve toplumsal işlevlerini yerine getirebilmesi; açık ve yeşil alanların kent içindeki dağılımlarının büyüklüklerinin ve özelliklerinin sistemli bir planlama ve tasarım anlayışı içerisinde gelişmesi ile mümkün olacaktır.

Çalışmada İç Anadolu Bölgesi'nde Orta Kızılırmak Bölümü'nde yer alan Kırşehir kent merkezi araştırma alanı olarak seçilmiştir. İç Anadolu Bölgesi'nin bozkır kuşağı içinde kalan Kırşehir, genellikle orman örtüsünden yoksun olup, hakim doğal bitki örtüsü bozkırdır. Bu kapsamda çalışmanın amacı, Kırşehir kent merkezinin mevcut imar sınırları içerisindeki kentsel açık ve yeşil alanların mahalle ölçeğinde alan kullanım, planlama ve tasarım açısından değerlendirilmesidir. Bu çalışmada öncelikle açık ve yeşil alanlara ait tanım ve standartlara yer verilerek, daha sonra kentsel açık ve yeşil alanların mahallelere göre alansal büyüklükleri ortaya koyulmuştur. Kişi başına düşen açık yeşil alan miktarları ile mahallelere göre dağılımları ve bulundukları fonksiyonlara ait envanterleri çıkarılmıştır. Açık yeşil alanlara yönelik kullanıcı tercihlerini belirlemek ve mevcut duruma ilişkin analizler yapmak amacıyla anket çalışması uygulanmıştır. Bu kapsamda Kırşehir kenti açık yeşil alanlarına ilişkin analizler değerlendirilerek, kentsel işlevsellik açısından kullanıcı ihtiyacına uygun, kent içerisinde erişilebilir dağılımda, aktif kentsel açık yeşil alan sistemine yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Kırşehir, Açık ve Yeşil Alan Yeterliliği, Kentsel Açık ve Yeşil Alan Sistemleri, Erişilebilirlik

Tarihi Çevrelerde Kentsel Mekansal Koridorların Peyzaj Mimarlığı Açısından İrdelenmesi: Ankara-Hamamönü Örneği

Canan CENGİZ[1]
Gülşah YÜCEKAYA[2]
[1]*Doç.Dr., Bartın Üniversitesi Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü,canankapuci@yahoo.com*
[2]*Yüksek Lisans Öğrencisi, Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı ABD, gulsahyucekaya71@gmail.com*

Özet

Geçmiş uygarlıklardan günümüze ulaşmış doğal ve yapılı çevre, tarihi çevreyi oluşturmaktadır. Belli bir dönemde insan yerleşimlerini oluşturan, arkeolojik, mimari, tarih öncesi, tarihi, bilimsel, estetik, sosyo-kültürel ve ekolojik açıdan önemli değerler taşımaktadır. Tarihi kent dokuları geçmiş uygarlıklardan bugüne kalmış, dönemin yaşam felsefesi ve tarzını, sosyo-ekonomik yapısını yansıtmanın yanı sıra, kente özgü karakterlerin, kentin gelişimini ve niteliğini belirleyici olan öğelerin tek payda da buluştuğu insanlığın ortak mirası niteliğinde yerlerdir. Mekânsal tarihi bilgi kaynağı olarak tarihi çevrelerde, sürdürülebilir gelişim ve korumanın doğal ve kültürel değerlerin entegrasyonu ile halkın yaşam standartlarını yükseltmek, yapıların işlevlerini yeniden ele almak, kentsel yapılaşma baskısından kurtarmak, kaynak sorununu ortadan kaldırmak şeklinde yapılması önem taşımaktadır.

Tarihi çevrelerde önemli mekansal bileşenler arasında yer alan koridorlar; doğal, kültürel kaynakları ve rekreatif alanları birbirine bağlayan çizgisel bağlantılardır. Kentsel koridorlar; açık ve yeşil alanlar, yeşil yollar, yollar ve yakın çevresinin oluşturduğu koridorlar, yaya bölgeleri, akarsu kıyıları olarak nitelendirilen; kentlerdeki parkları, doğal alanları, tarihi ya da kültürel özellikteki alanları birbirlerine ve yerleşim alanlarına bağlayan, rekreasyonel alan gereksiniminin karşılanmasında önemli mekansal öğeler olarak yer almaktadır.

Araştırma alanı olarak seçilen Hamamönü, Ankara'nın Altındağ ilçesinde yer alan tarihi çevre özelliği ile öne çıkan önemli bir turizm alanıdır. Bu çalışmanın amacı, kentin mekânsal kurgusunda önemli roller üstlenen kentsel koridorların, Ankara-Hamamönü örneğinde irdelenmesi ve kente katkılarının ortaya koyulmasıdır. Çalışma kapsamında, "yaya bölgesi koridorları" başlığı altında toplam 4 adet yaya bölgesi koridoru saptanmış belirlenen bütün koridorlar için peyzaj karakter tanımlamaları yapılmış, yerinde gözlem ve analiz çalışmalarının devamında anket çalışması uygulanmıştır. Sonuç olarak yapılan analizler ve değerlendirmeler ile karakterleri belirlenen koridorların, kentsel yaşam standardı, kentsel çevre estetiği, kentsel fonksiyon ve kentsel kalite özellikleri açısından araştırma alanına katkıları ortaya koyulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tarihi Çevre, Tarihi Çevre Koruma, Kentsel Koridor, Peyzaj Mimarlığı

Öğretmen Adaylarının Nitelikli Öğretmen Özellikleri Hakkındaki Görüşleri

Işıl SÖNMEZ EKTEM[1]

Süleyman A. SULAK[2]

[1]*Yrd.Doç.Dr., Necmettin Erbakan Üniverstesi, isilektem@gmail.com*

[2] *Yrd.Doç.Dr., Necmettin Erbakan Üniverstesi, suleymansulak@gmail.com*

Özet

Eğitimde ve öğretim programlarında değişiklikler öğretmen niteliklerini de etkilemekte, öğretmenlerin geleneksel rollerinden sıyrılarak öğrenme sürecinde rehber olmalarını zorunlu kılmaktadır. Öğretmen, öğrenme ve öğretme süreçlerinin temel ögelerinden birisidir. Öğrenciyle devamlı etkileşim halince bulunan, eğitim programını uygulayan, öğretimi yöneten ve hem öğrencinin hem de öğretimin değerlendirilmesini yapan kişidir. Öğretmenin nitelikleri bu süreçlerin niteliğini de etkilemektedir (MEB, 2010). Bu araştırmanın amacı, geleceğin öğretmeni olan öğretmen adaylarının görüşlerine göre, öğrenme sürecinde nitelikli öğretmen özelliklerine ilişkin görüşlerini belirlemektir.

Bu araştırma betimleyici bir durum çalışması olup, ele alınan tek durum öğretmen adaylarının nitelikli öğretmen özelliklerine yönelik görüşlerini belirlemektir. Araştırma Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği programında öğrenim gören 20 öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarına, "Size göre, nitelikli bir öğretmende bulunması gereken özellikler nelerdir?" sorusu sorulmuş elde edilen cevaplar içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Elde edilen veriler, mesleki beceriler ve kişisel özellikler temaları altında özetlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayları, öğretmen nitelikleri

Öğretmenlerin Örgütsel Bağlılıklarının Duygusal Zekâları ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Emre AYDIN[1]

Ercan YILMAZ[2]

[1]*Öğretmen, Mehmet Beğen Ortaokulu, aydinemre42@gmail.com*

[2]*Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, ercanyilmaz70@gmail.com*

Özet

Problem Durumu

Son yıllarda yapılan araştırmalarla duyguların çalışma yaşamındaki rolüne odaklanılmış, çalışanların başarılı olabilmesi için duygusal zekâya sahip olmalarının gerekliliği ifade edilmiştir (Gürbüz ve Yüksel, 2008). Günümüzde ekip çalışmaları artmakta, bu nedenle insanların birbirleriyle uyum sağlamasına yardımcı olan duygusal zekânın önemi giderek artmaktadır (Goleman, 2016). Duygularını tanıyan ve onları etkin bir şekilde yönetebilen çalışanlar daha uyumlu bir şekilde çalışmakta, böyle bir ortamda çalışanların örgüte olan bağlılıkları yüksek olmaktadır (Güner, 2016). Bu nedenle duygusal zekâ, insan ilişkilerinin ön planda olduğu eğitim ve öğretim başta olmak üzere, insan ilişkilerinin etkin olduğu birçok alanda kendine yer bulmuştur. Bu çalışmanın amacı öğretmenlerin örgütsel bağlılıkları ile duygusal zekâ düzeyleri arasındaki ilişkiyi ve bu ilişkinin demografik özelliklere göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemektir.

Yöntem

İlişkisel tarama modelinde gerçekleştirilen araştırmanın örneklemini Konya ilinde görev yapan 327 öğretmen oluşturmaktadır. Öğretmenlerin duygusal zekâ düzeylerini ölçmek için Petrides ve Furnham (2000, 2001) tarafından geliştirilen, Türkçe versiyonunun geçerlik ve güvenirlik çalışması Deniz, Özer ve Işık (2013) tarafından gerçekleştirilen Duygusal Zekâ Özelliği Ölçeği–Kısa Formu kullanılmıştır. Öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyini ölçmek için ise Üstüner (2009) tarafından geliştirilen Öğretmenler İçin Örgütsel Bağlılık Ölçeği kullanılmıştır. Öğretmenlerin demografik özelliklere göre öğretmen örgütsel bağlılık puan ortalaması arasındaki farkın önem kontrolü bağımsız t testi ile sınanmıştır. Öğretmenlerin duygusal zekâları ile örgütsel bağlıkları algıları arasındaki ilişki Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı Tekniği ile test edilmiştir.

Bulgular

Araştırma bulgularına göre öğretmenlerin örgütsel bağlılıkları ile hem toplam duygusal zekâları hem de duygusal zekânın alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Erkek öğretmenlerin örgütsel bağlılık puanlarının kadın öğretmenlerden anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin medeni durumlarına göre örgütsel bağlılık puanlarında anlamlı farklılaşma görülmemektedir. Sınıf öğretmenlerinin örgütsel bağlılık puanları branş öğretmenlerinden anlamlı şekilde yüksektir.

Tartışma

Sezer (2005), Karcıoğlu ve Türker (2010) ve Ay ve Koç (2014) erkeklerin örgütsel bağlılık puanlarının kadınlardan yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bakır (2013) da erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlerden daha yüksek örgütsel bağlılık duyumsadıklarını, bunun sebebinin okullarından sağladıkları maddi olmayan kazanımlar ve bu kazanımların onlarda yarattığı özdeşleşme duygusu olabileceğini belirtmiştir. Bu sonuçların aksine erkek ve kadınların benzer örgütsel bağlılık düzeylerinde sahip olduğunu

gösteren çalışmalar da mevcuttur (Koç vd., 2016; Atik ve Üstüner, 2014; Selvitopu ve Şahin, 2013). Diğer taraftan bizim çalışmamızda medeni durum ve örgütsel bağlılık arasında anlamlı ilişki görülmemiştir. Madenoğlu vd. (2014) ve Koç vd. (2016) de aynı sonuçlara ulaşmışlardır. Örgütsel bağlılık ve branş arasındaki ilişki açısından yapılan literatür taramasında Ay ve Koç (2014), Atık ve Üstüner (2014) ve Bakır (2013) öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeylerinde branş değişkeni açısından bir farklılaşma olmadığını tespit etmiştir. Bizim çalışmamızda sınıf öğretmenlerinin örgütsel bağlılık puanları branş öğretmenlerinden anlamlı şekilde yüksek çıkmıştır. Bu sonucu Kızıl'ın (2013) çalışması desteklemektedir. Öğretmenlerin hem toplam duygusal zekâ puanları hem de duygusal zekânın alt boyutları ile örgütsel bağlılıkları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Bu sonucu Özyer ve Alici (2015), Bal ve Gül (2016), Özcan, Geçici ve Günlük (2016), Beltekin (2015) ve Civanoğlu'nun (2015) çalışmaları destekler niteliktedir.

Sonuç ve Öneri

Çalışanların örgütsel bağlılığını artırmak için duygusal zekâ düzeylerini artıracak eğitimler düzenlenebilir. Pozitif yönde mali düzenlemeler çalışanların örgüte olan bağlılıklarını artırabilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Duygusal Zekâ, Örgütsel Bağlılık

The Effects of Common Knowledge Construction Model (CKCM) on Students' Views on Critical Thinking Skills

Huriye YILDIZBAŞ[1]

Hatice GÜZEL[2]

[1]*Öğretmen,Karaman Nefise Sultan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, hsybs@hotmail.com*

[2]*Doç. Dr, Necmettin Erbakan Üniversitesi, hguzel@konya.edu.tr*

Abstract

The aim of this research is to investigate the effects of teaching material created based on common knowledge construction model (CKCM) as well as the instruction process of the lectures based on CKCM and its effects on students' views on critical thinking skills and to investigate the relationship between critical thinking skills and conceptual comprehension level of students where subject of "Light and Sound" belonging to the 6th grade science course of middle school was taught. Semi-experimental method was used in the study. In the experimental group, CKCM strategy -based teaching model was used whereas 5E teaching model was used the control group was used in the teaching process. The sample of the study consists of 64 students, 33 of them are in the experimental group and 31 of them are in control group who are 6th grade students in Alparslan Middle School in Karaman city center in 2014-2015 Academic year. Data collection tool of the study was The Critical Thinking Test for the Subject of Light (CTTSL) and the Conceptual Comprehension Test for the Subject of Light (CCTSL). Comparisons of the findings obtained from CTTSL and CCTSL applied to the experimental and control groups were analyzed by using independent t test. Also Pearson Correlation Coefficient was used to reveal the relationship between students' critical thinking test scores and conceptual comprehension test scores. According to the results of the analysis, it was found that the effect of CKCM strategy in the experimental group in terms of the critical thinking skills of the 6th grade students had been higher than the the control group where the instruction was based on 5E model . At the same time, CKCM strategy was seen to enhance their critical thinking skills of the students. On the other hand, it was concluded that the students had a positive relationship between the critical thinking score and the conceptual understanding score.

Key Words: Common Knowledge Construction Model, Critical Thinking Skills, The Subject of Light.

Öğretmenlerin Örgütsel Sessizliklerinin Örgütsel Bağlılıkları ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Ergun ÇAKIR[1]

Ercan YILMAZ[2]

[1]*Matematik Öğretmeni, Beyşehir İhsan Kabadayı Ortaokulu, erguncakir70@gmail.com*

[2]*Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, ercanyilmaz70@gmail.com*

Özet

Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin örgütsel bağlılıkları ile örgütsel sessizlik algıları arasında nasıl bir ilişki olduğunu ortaya koymak ve öğretmenlerin cinsiyet, medeni durum ve okulun bulunduğu yerleşim yeri değişkenlerine göre örgütsel sessizlik algılarının farklılaşıp farklılaşmadığını saptamaktır. Araştırmanın modeli ilişkisel taramadır. Araştırmanın çalışma grubunu Konya'nın Beyşehir ve Selçuklu İlçelerinde görev yapan 339 öğretmen oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak Üstüner (2009) tarafından geliştirilen "öğretmenler için örgütsel bağlılık ölçeği" ve Kahveci ve Demirtaş (2013a) tarafından geliştirilen "öğretmenler için örgütsel sessizlik ölçeği" gerekli izinler alınarak kullanılmıştır. Yapılan korelasyon testi sonucunda öğretmenlerin örgütsel bağlılıkları ile örgütsel sessizlik algıları arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki çıkmıştır. Öğretmenlerin demografik bilgilerine göre yapılan t testi ve varyans analizi sonucunda; öğretmenlerin örgütsel sessizlik alt boyut puan ortalamaları cinsiyet ve okulun bulunduğu yerleşim yerine göre farklılaşmazken, yönetici alt boyut puan ortalamaları medeni durum değişkenine göre farklılaştığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel bağlılık, örgütsel sessizlik, öğretmen

Öğretmenlerin Sahip Oldukları Liderlik Stillerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Abdullah AKTÜRK[1]

Ercan YILMAZ[2]

[1]*Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, abdullahakturk2@gmail.com*

[2]*Prof. Dr. Necmettin Erbakan Üniversitesi ercanyilmaz70@gmail.com*

Özet

Bu araştırmada öğretmenlerin sahip oldukları liderlik stilleri bazı değişkenlere göre incelenmiştir. Araştırma 2016/2017 eğitim öğretim yılında Konya ilinde çalışan 323 öğretmenden oluşturulan araştırma grubu ile ilişkisel tarama metoduyla yürütülmüştür. Araştırmada Deniz ve Hasançebioğlu (2003)'nun geliştirdiği liderlik stilleri ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın analizleri SPSS paket programı ile yapılmıştır. Araştırmada öğretmenlerin cinsiyet, medeni durum, branş, eğitim durumu, çalışılan okul türü, mesleki kıdem ve yaş değişkenlerine göre sahip oldukları liderlik stilleri incelenmiştir. Araştırmanın bulgularına göre öğretmenlerin sahip oldukları liderlik stilleri puanları cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Erkek öğretmenlerin liderlik stili puan ortalaması kadın öğretmenlerin liderlik stili puan ortalamasından anlamlı bir şekilde düşüktür. Medeni durum değişkenine göre öğretmenlerin liderlik stilleri puan ortalamaları anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Öğretmenlerin sahip oldukları liderlik stilleri puan ortalamaları branş değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Sınıf öğretmenlerinin puan ortalamaları, branş öğretmenlerinin puan ortalamalarına göre anlamlı şekilde yüksektir. Eğitim durumu değişkenine göre öğretmenlerin liderlik stilleri puan ortalamaları anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Öğretmenlerin çalıştıkları okul türüne göre sahip oldukları liderlik stilleri puan ortalamaları anlamlı şekilde farklılaşmaktadır. Yapılan ikili karşılaştırmalara göre okul öncesi kurumlarında çalışan öğretmenlerin puan ortalamalarının orta öğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin puan ortalamalarından anlamlı şekilde yüksektir. Öğretmenlerin sahip oldukları liderlik stilleri puan ortalamalarının mesleki kıdem ve yaş değişkenine göre anlamlı şekilde farklılaşmadığı görülmüştür. Araştırmanın bulguları ışığında kadın öğretmenlerin yarı demokratik liderlik stili sergilerken erkek öğretmenlerin otokratik/baskıcı liderlik stili sergilemeleri, erkek öğretmenlerin liderlik tutumlarının demokratikleşmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır. Öğretmenlerin branşlarına ve çalıştıkları okul türlerinne göre oluşan anlamlı farklılık da sınıf öğretmenlerinin branş öğretmenlerine göre, okul öncesi öğretmenlerinin orta öğretim kurumlarında çalışan öğretmenlere göre daha demokratik bir tutum sergiledikleri sonucunu çıkarmaktadır. Bu farklılaşmanın medeni durum, yaş, kıdem ve eğitim durumu değişkenlerinde görülmediği araştırmanın bulgularından anlaşılmaktadır. Araştırmanın bulgularına göre elde edilen ortalama puanlar dikkate alındığında, öğretmenlerin hiçbir değişkende demokratik/katılımcı liderlik tarzı sergilemediği anlaşılmaktadır. Bu bulgu öğretmenlerin sahip oldukları liderlik stillerinin demokratikleşmeye ihtiyacı olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar kelimeler: Öğretmen, Liderlik Stilleri, Demografik Değişkenler

Sınıf ve Matematik Öğretmeni Adaylarının Matematik Öğretimi ve Öğrenimine İlişkin İnanışlarının İncelenmesi

Murat PEKER[1]

[1]*Prof. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, peker@aku.edu.tr*

Özet

Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmeni adayları ile matematik öğretmeni adaylarının matematiğin öğretimi ve öğrenimine ilişkin inanışlarını incelemektir. Araştırmaya 239 sınıf öğretmeni adayı ve 244 lise matematik öğretmeni adayı olmak üzere toplam 483 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının 137'si erkek, 346'sı ise bayandır. Araştırmada nicel araştırmanın türlerinden genel tarama yöntemi kullanılmış olup, verilerin toplanması için Kayan, Haser ve Işıksal Bostan (2013) tarafından geliştirilen, "Matematik Hakkındaki İnanışlar Ölçeği" kullanılmıştır. Matematik Hakkındaki İnanışlar Ölçeği 26 maddeden oluşan 5'li likert tipi iki faktörlü bir ölçektir. Bu alt faktörler; 20 maddeden oluşan "Yapılandırmacı İnanışlar" ve 6 maddeden oluşan "Geleneksel İnanışlar" alt faktörleridir. Ölçekte olumsuz herhangi bir madde olmayıp, öğretmen adaylarının verdikleri cevaplara göre elde edilen puanlar her bir öğretmen adayının geleneksel inanış ve yapılandırmacı inanış puanını oluşturmuştur. Verilerin analizi için betimsel istatistik ve bağımsız örneklemler için t-testi kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizi sonucunda sınıf ve matematik öğretmeni adaylarının matematiğin öğretimi ve öğrenimine ilişkin inanışlarında cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir. Bununla birlikte sınıf öğretmeni adayları arasında bayanların yapılandırmacı inanışta, erkeklerin ise geleneksel inanışta önde oldukları, matematik öğretmeni adayları arasında ise hem yapılandırmacı inanışta hem de geleneksel inanışta bayanların önde oldukları görülmüştür. Araştırmada elde edilen diğer bir sonuçta ise matematik hakkındaki inanışlar ölçeğinin yapılandırmacı inanışlar alt faktöründe öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri programa göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir. Bununla birlikte yapılandırmacı inanışta sınıf öğretmeni adaylarının matematik öğretmeni adaylarına göre daha önde oldukları görülmüştür. Ancak matematik hakkındaki inanışlar ölçeğinin geleneksel inanışlar alt faktöründe öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri programa göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Geleneksel inanışlara ilişkin aritmetik ortalamalar incelendiğinde, geleneksel inanışlarda matematik öğretmeni adaylarının sınıf öğretmeni adaylarına göre daha önde oldukları görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Matematik, öğretim, öğrenim, inanış, öğretmen adayı

Öğretmen Adaylarının Matematik Öğretimine Yönelik Kaygılarının İncelenmesi

Murat PEKER[1]

[1]*Prof. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, peker@aku.edu.tr*

Özet

Bu araştırmada sınıf ve matematik öğretmeni adaylarının matematik öğretimine yönelik kaygılarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nicel araştırma türleri içinde yer alan genel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya öğretmenlik uygulaması dersi için uygulama okullarına gitmekte olan toplam 471 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının % 72,2'si bayan, % 27,8'i erkektir. Katılımcıların % 50,5'i sınıf öğretmeni adayı, % 49,5'i matematik öğretmeni adayıdır. Verilerin toplanması amacıyla araştırmaya katılan sınıf ve matematik öğretmeni adaylarına Peker (2006) tarafından geliştirilen, "Matematik Öğretmeye Yönelik Kaygı Ölçeği" uygulanmıştır. Matematik Öğretmeye Yönelik Kaygı Ölçeği 23 maddeden oluşan, 5'li likert tipi, dört faktörlü bir ölçektir. Bu alt faktörler; 10 maddeden oluşan "Alan Bilgisinden Kaynaklanan Kaygı", 6 maddeden oluşan "Öz-güvenden Kaynaklanan Kaygı", 4 maddeden oluşan "Matematik Öğretmeye Yönelik Tutumdan Kaynaklanan Kaygı" ve 3 maddeden oluşan "Alan Eğitimi Bilgisinden Kaynaklanan Kaygı" şeklindedir. Ölçekteki olumlu maddeler ters puanlanarak elde edilen toplam puan, her bir öğretmen adayının matematik öğretimine yönelik kaygı puanı olarak hesaplanmıştır. Benzer şekilde her bir alt faktör için de öğretmen adaylarının ilgili kaygı puanları belirlenmiştir. Daha sonra toplam puan madde sayısına bölünerek her bir adayın ölçeğin genelinden ve alt faktörlerden aldığı puanların 5'li likert tipindeki karşılığı elde edilmiştir. Verilerin analizi için betimsel istatistik analizi ve bağımsız örneklemler için t-testi kullanılmıştır. Sonuç olarak, sınıf öğretmeni adaylarında ölçeğin öz-güvenden kaynaklanan kaygı, matematik öğretmeye yönelik tutumdan kaynaklanan kaygı ve alan eğitimi bilgisinden kaynaklanan kaygı alt faktörleri için cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Bu farklılığın erkekler lehine olduğu, yani erkeklerin bu alt faktörler için kaygı düzeylerinin daha az olduğu görülmüştür. Matematik öğretmeni adaylarında ise ölçeğin sadece alan eğitimi bilgisinden kaynaklanan kaygı alt faktörü için cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bu farklılığın bayanlar lehine olduğu, yani bayanların bu alt faktör için kaygı düzeylerinin daha az olduğu görülmüştür. Diğer taraftan, ölçeğin alan eğitimi bilgisinden kaynaklanan kaygı alt faktörü dışındaki diğer alt faktörlerinde ve ölçeğin genelinde öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri programa göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Bu farklılığın matematik öğretmeni adayları lehine olduğu, yani matematik öğretmeni adaylarının bu alt faktörler için kaygı düzeylerinin daha az olduğu görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Matematik, öğretim, kaygı, öğretmen adayı, sınıf

“Gerçeği Gören Aslan” Fablı İle Besin Zinciri Konusuna Bütünleşik Bir Bakış

Dilek CERAN[1]

Ahmet Selçuk ONARICIOĞLU[2]

[1]*Doç.Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, dceran@konya.edu.tr*

[2]*Öğretmen, Konya Şehit Ömer Halisdemir İmam Hatip Ortaokulu, ahselona@gmail.com*

Özet

21. yüzyılın eğitim anlayışı, giderek çoğalan bilginin öğrenme için en alt basamak olduğu, edinilen bilgilerin bireyi eleştirel ve yaratıcı düşünme, problem çözme, girişimcilik gibi temel becerilere ulaştırması gerektiği üzerine kurulmuştur. Edinilen bilgilerin bir kısmı zaman içinde unutulabilir. Ancak bilgilerden hareketle kazanılmış temel beceriler bireyin hayat boyu kullanacağı niteliktedir. Elindeki bilgi ya da veriyi yorumlayan, tartışan ve sorgulayan bireyler yetiştirebilmenin yollarından biri de bireylerin farklı disiplinlerden edinilen kazanımları bir arada değerlendirebilmelerini sağlamaktır. Bir bilgiyi, olayı, durumu ya da olguyu çeşitli öğrenme alanlarının yaklaşımı ve bakış açısıyla birlikte öğrenerek çok yönlü bir algıya sahip bireyler yetiştirmek, eğitimde disipliner yaklaşımın yanında disiplinler arası yaklaşımı kullanmayı da zorunlu hâle getirmektedir. Bir ders ve öğrenme alanı olarak Türkçenin imkânlarından disiplinler arası yaklaşımla pek çok alanda faydalanmak mümkündür.

Alan yazın üzerine yapılan taramada fen ve Türkçe öğrenme alanlarının disiplinler arası bir yaklaşımla ele alındığı çalışmaların az olduğu dikkati çekmektedir. Buna karşın özellikle Türkçenin ana materyalleri olan metinler ile bazı fen konularının bütüncül bir yaklaşımla ele alınabilir. Bu çalışmada Türkçe öğrenme alanındaki fabl metinlerinin fen öğrenme alanındaki “besin zinciri” konusunun kavratılması sürecinde bütüncül olarak kullanılabileceği ortaya konmaya çalışılmıştır. Çalışma, Fen ve Teknoloji dersinin konularından biri olan “Besin Zinciri” ile fabl metinlerinde besin zincirine ait unsurların disiplinler arası bir yaklaşımla ele alınabileceğini değerlendirmeye yönelik bir çalışma olduğundan betimsel niteliklidir ve tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmada öncelikle Fen ve Teknoloji ve Biyoloji dersi öğretim programlarında “Besin Zinciri ve Hayvan Etkileşimi” konusunun içeriği ve kazanımları “Gerçeği Gören Aslan” fablıyla bütünleştirilerek disiplinler arası bir yaklaşımla ortaya konmaya çalışılmıştır. Gerçeği Gören fabl metninde besin zinciri tablosunda yer alan üreticiler, 1.dereceden tüketiciler, 2. dereceden tüketiciler, 3. dereceden tüketiciler olmak üzere zincirin bütün ögeleri yer almaktadır. Ayrıca metinde toplam beş basamak olan besin zincirinin bazı basamaklarına birden fazla örnek bulmak mümkündür. Bu bağlamda bir fen konusu olan besin zinciri ve hayvan etkileşimi konusu “Gerçeği Gören Aslan” fablıyla bütünleştirilerek daha eğlenceli ve etkili olarak öğretilebilir.

Anahtar kelimeler: Bütünleşik öğrenme, besin zinciri, fabl

İngilizce Öğretmenlerinin Öz Yeterlik İnançlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

Dildar ÖZASLAN[1]

Süleyman A. SULAK[2]

[1]*Arş. Gör., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Fakültesi,* dildarozaslan@hotmail.com

[2] *Yrd.Doç.Dr., Necmettin Erbakan Üniverstesi, suleymansulak@gmail.com*

Özet

Öz yeterlik ilk kez Bandura tarafından ortaya atılan ve Sosyal Bilişsel Kuram içerisinde kullanılan bir kavramdır. Öz yeterlik kavramı belli bir davranışı göstermek için gerekli etkinliklerin düzenlenmesi ve başarılı bir şekilde yapma kapasitesine ilişkin kendi yargıları şeklinde tanımlanır. Bireyin gelecekte karşılaşabileceği güç durumların üstesinden gelmede ne derece başarılı olabileceğine ilişkin kendi hakkındaki inancıdır. Bandura'ya göre öz yeterlilik, bireyin belirli bir etkinliği başarabilme yeterliliğine ilişkin, kendisini algılayış biçimi olarak tanımlanmaktadır.

Bu araştırmanın amacı Milli Eğitim Bakanlığında ve Milli Eğitim Bakanlığına bağlı özel eğitim kurumlarında görev yapmakta olan İngilizce öğretmenlerinin öz yeterlik inançlarını bazı değişkenlere (cinsiyet, yaş, hizmet yılı, mezun olunan fakülte türü) göre incelemektir. Araştırma grubunu Kahramanmaraş ilinde Milli Eğitim Bakanlığında ve Bakanlığa bağlı özel kurumlarda görev yapmakta olan İngilizce öğretmenleri oluşturacaktır. Araştırmada veriler Tschannen-Moran ve Woolfolk Hoy (2001) tarafından geliştirilen ve Çapa, Çakıroğlu ve Sarıkaya (2005) tarafından Türkçeye uyarlanan öğretmen öz yeterlik ölçeği vasıtasıyla toplanacaktır. Bu araştırmada verilerin analizi aşamasında kişisel bilgiler için frekans (f) ve yüzde (%) değerleri, değişkenlere göre anlamlı fark olup olmadığını saptamak amacıyla t testi kullanılacaktır. Yapılan araştırmada verilerin analizi aşamasında SPSS istatistik paket programından yararlanılacaktır. Araştırmada p manidarlık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilecektir. Araştırma süreci halen devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öz yeterlik inancı, İngilizce öğretmenleri, dil eğitimi

The Effects Of Common Knowledge Construction Model (CKCM) on Students' Views on the Nature of Science

Huriye YILDIZBAŞ[1]

Hatice GÜZEL[2]

[1]*Öğretmen, Karaman Nefise Sultan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, hsybs@hotmail.com*

[2]*Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, hguzel@konya.edu.tr*

Abstract

The aim of this research is to investigate the effects of common knowledge construction model (CKCM) on students' views on the nature of science which was taught as the subject of "Light and Sound" belonging to the 6th grade science course of middle school. Semi-experimental method was used in the study. In the experimental group, CKCM strategy -based teaching model was used whereas 5E teaching model was used the control group was used in the teaching process. The sample of the study consists of 64 students, 33 of them are in the experimental group and 31 of them were in control group who were 6th grade students in Alparslan Middle School in Karaman city center in 2014-2015 Academic year. Opinion Survey on Nature of Science (BIDGA) was used as data collection tool in the study. BIDGA was applied as pre-test and post-test before and after application to experimental and control groups. Instrument Views on Nature of Science was used as a data collection tool. IVNS was applied as pre-test and post-test before and after the instruction process of experimental and control groups. After these applications, frequency values of weak, changeable and sufficient levels of opinions of experiment and control groups were calculated. Students' opinions were also included in the answers given by the students with the help of descriptive analysis. When the analysis results were examined, it was seen that the work carried out with IVNS has a significant contribution to the opinions of the students about the nature of science. When the control group students' pre- and post-test data on the nature of science were taken into consideration, a insignificant change was observed.

Key Words: Common Knowledge Constructıon Model, Nature of Science, The Subject of Light.

Okuma Öğrenme Alanı Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi

Dilek CERAN[1]

Mustafa AYDIN[2]

Ahmet Selçuk ONARICIOĞLU[3]

[1]*Doç.Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, dceran@yahoo.com*

[2]*Yrd. Doç.Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, maydinselcuk@gmail.com*

[3]*Öğretmen, Ömer Halisdemir İmam Hatip Ortaokulu, ahselona@gmail.com*

Özet

Örgün eğitim sürecinde bireylere kazandırılması hedeflenen temel amaçların başında okuma becerisi ve okuma alışkanlığı gelmektedir. Gelişen dünyada bilgiye farklı kanallardan ulaşmak mümkün olmakla birlikte, bu kanalların pek çoğu iyi bir okuyucu olmaktan geçmektedir. Dolayısıyla lisansüstü çalışmalarda okuma becerisinin çok yönlü ve derinlemesine ele alınması gerekmektedir.

Okuma, hem Türkçe öğretimindeki yeri hem de diğer disiplinlerdeki önemi sebebiyle pek çok akademik çalışmaya farklı yönleriyle konu olmuştur. Okuma üzerine yapılan çalışmaları bir bütün olarak değerlendirmek, okumayla ilgili çalışmaların farklı değişkenlere göre genel eğilimlerini tespit edebilmek ve aynı zamanda az çalışılmış ya da çalışılması gereken taraflarını ortaya koyabilmek için önemlidir.

Okuma gelişebilen ve geliştirilebilen bir beceridir. Bu sebeple akademik sürecin önemli çıktıları arasında yer alan yüksek lisans ve doktora tezlerinde okuma ve okuduğunu anlama üzerine ele alınan konular, incelemeler ve araştırmalar, ortaya konan sonuçlar hem söz konusu becerinin geliştirilmesi hem de bundan sonraki çalışmalara rehberlik etmesi bakımından önemlidir.

Bu çalışmada Türkiye'de son 5 yılda okuma becerisini temel alarak hazırlanmış yüksek lisans ve doktora tezlerinin çeşitli yönlerden değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Tarama modelinin kullanıldığı çalışmada veriler, doküman analizi tekniğiyle irdelenmiştir. Böylelikle okuma çalışmalarına yönelik eğilimler hakkında genel bir görüş ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu doğrultuda YÖK Ulusal Tez Arşivinden 2012-2016 yılları arasında okuma üzerine yapılan tezler araştırmacılar tarafından belirlenen anahtar kelimelerle taranmış ve 39'u doktora olmak üzere toplam 168 tez inceleme kapsamına alınmıştır. Okuma ve okuduğunu anlama öncelikli olarak Türkçe dersinin öğrenme alanlarından biridir. Ancak farklı bilim dallarında da okuma üzerine yapılmış lisansüstü tezler mevcuttur. Araştırma kapsamında bilim dalı olarak bir ayırıma gidilmeyip okuma üzerine farklı alanlarda yapılan bütün tezler değerlendirilmeye alınmıştır. Veri toplama aşamasında erişim izni olmayan tezler, sadece özetlerinden hareketle sağlam veri elde edilemeyeceği düşüncesiyle araştırma kapsamı dışında bırakılmıştır. Erişilen çalışmaların sınıflandırılmasında araştırmacılar tarafından geliştirilen sınıflandırma formu kullanılmıştır.

Lisansüstü tezler, içerik analizi yoluyla yapıldıkları düzey, konu, yöntem ve desen, veri toplama araçları, örneklem ve veri analiz yöntemleri bakımından sınıflandırılmıştır. Elde edilen bulguların bütün derslerin temel becerilerinden olan okuma becerisi üzerine bundan sonra yapılacak çalışmalara kaynaklık edeceği ön görülmektedir. Ayrıca söz konusu beceriyle ilgili bugüne kadar yapılmış tezlerin bütüncül olarak bir çalışmada toplanması araştırmacılar için kolay ulaşılabilir özet bilgi niteliğinde olacaktır.

Anahtar kelimeler: Okuma, lisansüstü tezler, içerik analizi.

Türk Tarih Tezi ve Tarih IV Kitabı

Hacer KARABAĞ[1]

[1]Dr., Uludağ Üniversitesi, hkarabag@uludag.edu.tr

Özet

Tarih, insanın aklını kullanarak, çevresini anlamak ve onu etkilemek için yaptığı uzun mücadeledir. Fakat çağdaş dönem keskin bir şekilde bu mücadeleyi genişletmiştir. İnsan şimdi yalnızca çevresini değil, kendisini de anlamaya ve etkilemeye çalışmaktadır. Bu durum akla yeni bir boyut, tarihe yeni bir boyut eklemiştir.

Tarih anlatımını oluşturmada yararlanılan hammaddeler hemen hemen sınırsızdır. Sınırsız seçenek içerisinden geliştirilen iyi bir tarih anlatımı, toplumun bütünleşmesini, gelecekte kendini yenileme ve yeni koşullara uyum sağlama kapasitesini etkiler. Bu bağlamda milli eğitim ve özellikle vatandaşlık ve tarih eğitimi, milli-devletin inşasının en önemli araçlarından biridir. Milli kimliğin, tarihi bir toprak ya da ülke kadar önemli olan temel unsurlarından, ortak mitler ile tarihi bellek ve ortak bir kitlesel kamu kültürünün oluşturulması şüphesiz ki eğitimle mümkün olacaktır. Büyük bir toplumsal grubu birleştiren en güçlü bağlardan biri, üyelerinin ortak tarih bilincidir. Bu bilinç olmaksızın insanlar, geniş soyutlamalara bağlılık göstermeleri yolundaki talepleri kolay kolay kabul edemezler.

Genç Türkiye Cumhuriyeti de tarih eğitiminin bu kabiliyetini kullanmış, kurulduğu 1920'li yıllardan günümüze kadar hem geleneksel eğitim mecralarında hem de medya gibi kitle eğitim araçlarında tarih yazımı üzerinden geçmişi ve geleceği şekillendirmeye çabalamıştır. Bu çalışmada ilk olarak, millet-inşa süreci ile ilgili geliştirdikleri milliyetçilik kuramları ile Benedict Anderson ve Anthony D. Smith'in düşünceleri üzerinden kuramsal bir giriş yapılacak, ardından cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye'nin bu süreci nasıl geçirdiği anlatılacaktır. Daha sonra ise, Türk Tarih Tezi'nin içeriği ve işlevinden bahsedilecek ve son olarak da ön çalışmasına 1929 yılında başlanmış ve 1931 yılında yayımlanmış dört ciltlik lise tarih kitabı *Tarih*'in dördüncü cildi, *Tarih IV* kitabı bu bağlamda incelenecektir.

Çalışmamız sonucunda, Türk Tarih Tezi'nin hem çağdaşlaşma amacı taşıyan Türk devrimi açısından hem de milletleşme çabası içerisindeki Türk halkı açısından başarılı sonuçlar doğurduğunu söyleyebiliriz. *Tarih IV* kitabında net bir şekilde görülen tezin etkileri, sadece 1930'lu yılların tarih kitaplarında değil, günümüze kadar yazılmış ve liselerde okutulmuş olan hemen hemen tüm tarih kitaplarında bulunabilir. Bununla birlikte, Türk Tarih Tezi'nin, geliştirildiği dönemin şartları dahilinde değerlendirilmesi gerekmektedir. Tez, milli kimlik inşası ile birlikte, belki de ondan daha fazla, Türk milletinde özgüven inşası amacıyla kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tarih Eğitimi, Milliyetçilik, *Tarih IV* Kitabı.

Hatay İlinde Bezemeli Çeyiz Sandıkları

Servet ÇAYAN[1]

[1]Arş. Gör., Mustafa Kemal Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü, cayanservet@gmail.com, servetcayan@mku.edu.tr

Özet

Türk toplumunda çok eski dönemlerden beri varlığını sürdüren çeyiz, önemli bir gelenek olarak yüzyıllarca devam etmiştir. Gelinin evlenirken evinden getirdiği değerli eşyalar, Türk kültüründe çok güzel ve kaliteli işçilikte üretilmiş olan ahşap sandıklarda saklanmıştır. Anadolu'nun farklı bölgelerinde farklı malzeme ve tekniklerde üretilmiş, çoğu zaman da üretildiği bölgenin adı ile anılmış pek çok sandık örneği mevcuttur. Bu üretim yerleri içinde boyama tekniği ile Edirne, Kabaralı sandıklarıyla Kapadokya, oyma tekniğinde sandıklarıyla Kahramanmaraş gibi yöreler ön plana çıkmıştır. Çeyiz sandığı üretiminin ve geleneğinin yaygın olduğu yerlerden biri de Hatay'dır. 2011 yılından bu yana Kültür ve Turizm Bakanlığı izni ile Yrd. Doç. Dr. F. Mine TEMİZ başkanlığında yürütülen ve kısaca "ASAYİK" olarak kodlanan "Hatay İli, Antakya, Samandağı, Yayladağı, Altınözü İlçeleri ile İskenderun Körfezi'nde 7. Yüzyıl ve Sonrası Türk ve İslam Dönemine Ait Kültür Varlıklarının Tespitine Yönelik Yüzey Araştırması" kapsamında, bölgedeki pek çok mahallede taşınmaz kültür varlığı ile çeşitli nitelikte etnografik eser tespit edilmiştir. Etnografik eserler içinde önemli bir kısmı malzeme, teknik ve süsleme açısından özellik gösteren çeyiz sandıkları oluşturmaktadır. Antakya ve Arsuz olarak iki merkezde, farklı ustalar elinde üretimi yapılmış olan bu sandıklar, Hatay'daki ahşap işçiliğini yansıtan örnekler olarak günümüze ulaşmıştır. Bezeme programı itibariyle Anadolu'daki sandık örnekleri ile benzer olanların yanı sıra motif ve tekniği açısından farklılık gösteren sandık örneklerine de rastlanmıştır. Toplumumuzda geçmişten günümüze önemli bir kültürel değer olarak gelen çeyiz ve çeyiz sandığı geleneği ne yazık ki kaybolmaya yüz tutmuştur. Hatay'da da karşılaşılan sandık örneklerinin nadiren kullanıldığı ve genellikle atıl durumda olduğu gözlemlenmiştir. Giderek kullanım alanı daralan sandıklar, yerinde incelenmiş ve belgelemiştir. Sandıklarının sanatsal değerlerini irdeleyerek bilim camiasına tanıtmak bildirinin asıl amacını teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hatay, Çeyiz, Çeyiz Sandığı, Antakya, Arsuz.

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Bir Yöntem Önerisi: Televizyon Programlarının Kullanımı

Tülay Yeter ÖZKAN[1]

Sevgi ARKILIÇ SONGÖREN[2]

[1]*Okutman, Akdeniz Üniversitesi, tulayozkan@akdeniz.edu.tr*

[2]*Yrd. Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, sevgisongoren@akdeniz.edu.tr*

Özet

Çağımızda en büyük teknolojik gelişmeler iletişim alanında gerçekleşmektedir. Bu alanda önemli bir yere sahip olan televizyon; yaygın, ulaşılması kolay ve insan üzerindeki etkileri evrensel olan bir kitle iletişim aracıdır. Günümüzde daha çok eğlence aracı olarak kullanılsa da eğitim amaçlı kullanımı da yıllardır birçok ülkede yapılmaktadır. Yapılan araştırma sonuçlarına göre Türkiye dünyada en çok televizyon izlenme oranına sahip ülke olmuştur. Bunun sonucu olarak da dizilere, filmlere ve diğer programlara yapılan yatırımlar artmıştır. Televizyonun dil öğretimine pozitif etkisi olan bir araca çevrilmesi mümkündür çünkü dil öğretiminde görsel-işitsel araçların olumlu etkisi tartışılmaz. Televizyonun etkin olarak kullanımı, dil öğretiminin hedef ve amaçlarına ulaşmasında büyük fayda sağlayacaktır. Yıllardır dil öğretiminde bazı konuları öğrencilere aktarmak, öğretimi kalıcı ve eğlenceli kılmak için film, belgesel ve müzik kullanılmaktadır. Televizyon tüm bunları ve daha fazlasını içeren etkili bir araçtır. Farklı programlar sayesinde, bilgi aktarımı öğrenciyi daha fazla motive ederek, hatırlamayı daha kolay kılarak ve eğlenceli bir öğrenme ortamı sağlayarak gerçekleşir. Türkiye'de Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi son yıllarda yaygınlaşmış böylece dil öğretiminde kaynak ve materyal arayışları hız kazanmıştır. Bu bağlamda televizyon, ulaşılması kolay, görsel ve işitsel etkiye sahip, içerik bakımından zengin programlarıyla etkin bir dil öğretim aracı olabilir. Televizyon çok fazla kanal ve program seçenekleri sayesinde, farklı konular üzerine ve farklı yapıda materyaller hazırlamaya kolaylık sağlamaktadır. Ayrıca televizyon ülke kültürünün ulusal ve uluslararası alanda bireylere ulaşmasında çok önemli bir araçtır. Türkiye'de Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin dil öğrenimlerini ve ülkeye uyum süreçlerini televizyon programları ile yapılan etkinlikler hızlandıracaktır. Bu çalışmada, farklı televizyon programları örnek alınarak geliştirilmiş materyaller ve bunların uygulanış esaslarına yer verilecektir.

Anahtar kelimeler: Türkçe, yabancılara Türkçe öğretimi, televizyon, dil öğretimi

Dede Korkut Hikayeleri ve Kutadgu Bilig'de Çocuk Eğitimi

Mesut AYDIN[1]

Fatih KAYA[2]

Rüstem Göktürk HAYLI[3]

[1]*Prof. Dr, İnönü Üniversitesi, mesut.aydin@inonu.edu.tr*

[2]*Arş.Grv. İnönü Üniversitesi, fatih.kaya@inonu.edu.tr*

[3]*Arş. Grv. İnönü Üniversitesi, gokturk.hayli@inonu.edu.tr*

Özet

Türk dilinin en güzel ve en dikkate değer eserlerinden birisi olan Dede Korkut kitabı yarım asra yakın bir zamandan beri bilinmektedir. Asıl adı "Kitab-ı Dede Korkut alâ Lisan-ı Taife-i Oğuzhan" olan günümüzde en bilindik adıyla Dede Korkut Hikâyeleri, şüphesiz ki Türk Edebiyatının en önemli yapı taşlarından birisini oluşturur. Dede Korkut kitabı, mukaddimesi ve mukaddimenin somut hikâyeleri sayılabilecek on iki boyuyla Türk Mitolojisi açısından geçmişi anlatan, geleceğe örnek insan tipleri sunan bir Töre kitabıdır. İşte Türk töresine göre olması gerekenler ve olmaması gerekenler gerek bu hikâyelerdeki kahramanlarla özdeşleştirilerek gerekse de bu kahramanların çevresinde cereyan eden olaylarla anlatılmaya çalışılmıştır.

Dünyada her ulusun değer verdiği kültürel mirası vardır. Bu miras; O milletin geçmişidir, gelenek ve göreneklerdir, dilidir, atasözleridir, türküleridir, ninnileridir, destanlarıdır. Dede Korkut Öyküleri ve Kutadgu Bilig de bu kültürel mirasın birere taşıyıcılarıdır, güçlü kollarıdır. Türk geleneğini, Türk töresini, Türk ahlak anlayışını, Türk dilini bu kadar iyi yansıtan başka yapıtlar bulmak oldukça güçtür. Bu bağlamda, bu değerlerin yeni nesillere ulaştırılması, kendi dönemine göre üstün ahlakî nitelikler taşıyan bu eserlerin ve kahramanlarının yeni nesiller tarafından tanınması bir zarurettir. Öykülerdeki sembolize edilmiş kahramanların geçmişin tozlu raflarından geçerek günümüz çocuklarına ulaşması, ahlakî yönü gelişmiş, etik değerlere saygılı, geçmişine değer veren, bilinçli nesillerin yetişmesi için son derece önemlidir.

Bu çalışmada Dede Korkut Hikayeleri'ndeki ve Kutadgu Bilig'deki çocuk eğitimine örnek teşkil edebilecek ideal kişilikleri incelerken; onların ahlakî, fiziki ve sosyal gelişim süreçlerini de yansıtmaya çalışacağız. Araştırmamızın amacı, Türk tarihinin iki büyük başyapıtı olan Dede Korkut Kitabı ve Kutadgu Bilig'i çocuk eğitimi nazariyesiyle değerlendirmektir. Çalışma; tarama modelinde olup, doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dede Korkut, Kutadgu Bilig, Çocuk Eğitimi.

Günümüz Liderlik Anlayışına Göre Kutadgu Bilig'de Liderlik Eğitimi

Fatih KAYA[1]

Rüstem Göktürk HAYLI[2]

Servet ATİK[3]

[1]*Arş.Grv. İnönü Üniversitesi, fatih.kaya@inonu.edu.tr*

[2]*Arş. Grv. İnönü Üniversitesi, gokturk.hayli@inonu.edu.tr*

[3]*Arş.Grv.Dr. İnönü Üniversites, servet.atik@inonu.edu.tr*

Özet

Günümüzde Kutadgu Bilig ile alakalı bilgilerimiz kulaktan dolma bilgilerden ileri gitmemektedir. Bu durum kültürel, tarihsel ve zihinsel olarak yetersiz bir nesil ortaya çıkarmakta ve geçmişimizle geleceğe bakmamızda sorun teşkil etmektedir. Buna paralel olarak liderlik eğitimi ülkemizde eğitim programlarında fazla yer edinmemektedir. Bunun nedenlerinden biri Türkiye' de eğitim programlarının öğretim odaklı düzenlenmesi diğeri ise öğrencilerin çağın gerektirdiği vizyona sahip olmamaları, gelişme ve değişimlerden uzak sadece sınıfla sınırlı eğitime tabi tutulmalarıdır. Bunlar kültür ve değerlerimizin sürdürülmesinde yeterli desteği sağlayamadığı gibi, yetişmiş, donanımlı ve ülke gereksinimlerini karşılayacak düzeyde nesiller yetişmesinde de yetersiz kalmaktadır.

Bu çalışma milli hafızaya duyarlı bireyler yetişmesinin yanı sıra daha güvenilir yöneticiler, liderler, eğitimciler yetiştirilmesi açısından da son derece önemlidir. Ayrıca bu çalışma, bundan sonraki bilimsel çalışmalarda, konuyla ilgilenenlere bilimsel veri oluşturması, vizyon kazandırması, öneriler ve yol göstermesi açısından da dikkate değerdir.

Bu araştırmanın amacı, Türk kültür tarihinin başyapıtlarından birisi olan Kutadgu Bilig'i Günümüz Liderlik Anlayışına Göre yorumlayıp değerlendirmektir. Bu kapsamda günümüz liderlik anlayışıyla doğrudan ilintili olan beyitler, Kutadgu Bilig'de bulunduğu şekliyle tespit edilmiş ve bu beyitler konumuza kaynaklık edecek şekilde değerlendirilmiştir. Çalışma; tarama modelinde olup, doküman incelemesi yöntemine dayalı olarak yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, Kutadgu Bilig, Liderlik Eğitimi.

Kutadgu Bilig'de Devlet Adamlığı

Mesut AYDIN[1]

Fatih KAYA[2]

Mehmet Korkud AYDIN[3]

[1]*Prof. Dr. İnönü Üniversitesi, mesut.aydin@inonu.edu.tr*

[2]*Arş.Grv. İnönü Üniversitesi, fatih.kaya@inonu.edu.tr*

[3]*Okt. Kırıkkale Üniversitesi, korkudaydin@hotmail.com*

Özet

Kutadgu Bilig adından da anlaşılacağı gibi, insana her iki dünyada tam anlamıyla kutlu olmak için gerekli yolu göstermek maksadıyla yazılmış bir eserdir. Birbiriyle çok sıkı ilişkiye sahip olan birey, toplum ve devlet hayatının ideal bir şekilde düzene konması için lazım gelen anlayış, bilgi ve vasıfların ne olduğu, bunların ne şekilde elde edileceği ve nasıl kullanılacağı üzerinde özellikle duran yazar. Bu eseriyle dönemin devlet adamları ve halkının düşüncelerine tercüman olmuştur.

O, çoğunun söylediği gibi, iyi olmaları için mevki sahiplerine tatsız mecazlarla ahlak dersi veren sade bir öğütçü değildir. Yusuf Has Hacib, bu eseriyle insan hayatının anlamını kavrayan ve toplumun, dolayısıyla da devletin içindeki görevini belirleyen bir hayat felsefesi sistemi kurmuştur.

Hacib'in eserinin bir bölümünde, hatırları kıldan ince, dilleri kılıçtan keskin olan bu şairlerin vazifelerinin makam sahiplerini övmek veya yermekten ibaret olduğunu; buna karşılık makam sahiplerinin ise; onlara her istediklerini vermek suretiyle iyi geçindiğini ve onların dilinden kurtarmanın bu şekilde mümkün olduğunu söylüyor; fakat görüyoruz ki, o bu şairlerden değildir. Yusuf eserinde, göze girme, iltifat görme ve kişisel çıkar sağlama maksadı gütmemiştir. Aksi takdirde Yusuf Has Hacib'in eseri de bir methiye mecmuası olurdu. Oysa o, burada bireylerden ve makam sahiplerinden yapmaları her devirde güç olan erdem ve fedakârlıkları sıralamıştır. Başka bir deyişle devlet adamlığının ilkelerini ortaya koymuştur.

Eserin yazılma amacına da kısaca baktığımızda, "bir taraftan Türklerin ahlak, hukuk ve devlet idaresi alanındaki gelenek, görenek ve telakkilerini bir kaynakta tespit etmek ve bu telakkilerin gelecek nesillere öğretilmesini temin, diğer taraftan da hükümdarlara ve diğer devlet adamlarına bu gelenekleri izah ve telkin etmek olduğunu açıkça görmekteyiz.

Araştırmamızın amacı, Türk tarihinin başyapıtlarından birisi olan Kutadgu Bilig'i devlet adamlığı naziriyesiyle değerlendirmektir. Bu kapsamda devlet adamlığı, yönetim ilkeleri ve yönetme erdemi vb konularda Kutadgu Bilig'de var olan beyitler belirlenmiş ve bu beyitler konumuza kaynak teşkil edecek şekilde değerlendirilmiştir. Çalışma; tarama modelinde olup, doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yönetim, Kutadgu Bilig, Devlet adamlığı.

Öğretmen Adaylarının Yapılandırmacı Öğrenme Ortamına İlişkin Algıları

Işıl SÖNMEZ EKTEM[1]

[1]*Yrd.Doç.Dr., Necmettin Erbakan Üniverstesi, isilektem@gmail.com*

Özet

Bilim ve tekonolojide hızlı değişim ve yeniden yapılanma, ülkeleri ve eğitim sistemlerini bu değişime ayak uydurmaya mecbur bırakmış, çoğu ülkede yapılandırmacı yaklaşım programların özünü oluşturmuştur. Ülkemizde de 2004 yılından itibaren yapılandırmacı yaklaşıma uygun hazırlanan programlar uygulanmaya konulmuş ve bu doğrultuda öğretmenlerden beklenenler de değişmiştir. Yapılandırmacı öğretmen, öğrenme sürecini kolaylaştırır, rehberlik eder, cesaretlendirir, zihinsel becerileri geliştirmeye yardım eder. Sınıfta zihinsel etkileşimi sağlar, çeşitli sorularla, öğrencilerle düşünceler arasına girer, öğrencileri düşünmeye ve sorgulamaya yönlendirir (Güneş, 2007).

Yapılandırmacı yaklaşımın öğretmen rolüne getirdiği değişiklik, gelecek nesilleri yetiştirecek öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri öğrenme ortamlarına ilişkin algıları açısından önem arz etmektedir. Bu sebeple araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının yapılandırmacı öğrenme ortamına ilişkin algılarını belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda,

1. öğretmen adaylarının yapılandırmacı öğrenme ortamına ilişkin algıları cinsiyetlerine göre farklılaşmakta mıdır?

2. öğretmen adaylarının yapılandırmacı öğrenme ortamına ilişkin algıları sınıf seviyesine farklılaşmakta mıdır?

3. öğretmen adaylarının yapılandırmacı öğrenme ortamına ilişkin algıları öğrenim gördükleri bölüme göre farklılaşmaktamıdır? Sorularına yanıt aranmıştır.

Betimsel nitelik taşıyan bu araştırma nicel araştırma desenine uygun olarak hazırlanmıştır. Araştırma 2016-2017 öğretim yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencileri üzerinde toplam 182 öğretemn adayı ile yürütülmüştür. Yapılan bu araştırmada, Argün & Aşkar (2010) tarafından geliştirilen "Yapılandırmacı Öğrenme Ortamlarını Değerlendirme Ölçeği" kullanılmıştır.

Araştırma bulgularına göre, kız ve erkek öğretmen adaylarının yapılandırmacı öğrenme ortamına ilişkin algıları arasında anlamlı bir farkın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının yapılandırmacı öğrenme ortamına ilişkin algıları ile sınıf düzeyi arasında anlamlı bir farklılık yoktur. Araştırmanın bir diğer bulgusuna göre öğretmen adaylarının yapılandırmacı öğrenme ortamına ilişkin algıları öğrenim gördükleri bölüme göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

Anahtar Kelimeler: Yapılandırmacı öğrenme ortemı, öğretmen adayları

Öğretmen Adaylarının Sosyal Medya Kullanım Profilleri ve Eğitime Katkısına Yönelik Algıları

Mustafa KOÇ[1]

Abbas UYSAL[2]

[1]*Doç.Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, mustafakoc@sdu.edu.tr*

[2]*Öğrenci, Süleyman Demirel Üniversitesi, abbasuysal03@gmail.com*

Özet

Sosyal medya ağları gençler arasında yaygın bir şekilde kullanılmakta olup günlük yaşamlarının vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Kullandıkları Web 2.0 teknolojileri sayesinde insanlar önceden olduğu gibi pasif kullanıcılar olmaktan çıkmış ve dinamik bir şekilde içerik geliştirebilir ve paylaşabilir aktif kullanıcılar haline gelmiştir. Bu mecralar, sosyal ilişkiler kurma ve devam ettirme, bilgi ve haber paylaşma gibi bir takım olanaklar sunduğu gibi, farklı sektör ve kültürlerdeki bireyler arasında etkileşim ve işbirliği sağlayarak eğitsel bir potansiyele de sahiptir. Nitekim sosyal ağların iletişim becerileri ve sosyalliği artırdığına yönelik araştırma bulguları göze çarpmaktadır. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının sosyal medya kullanma profillerini ortaya çıkarmak ve bu mecraların eğitsel amaçlar doğrultusunda kullanılmasına yönelik görüşlerini tespit etmektir. Çalışma betimsel araştırma yöntemlerinden genel tarama modeli ile desenlenmiştir. Araştırmanın örneklemi Süleyman Demirel Üniversitesindeki öğretmenlik lisans programlarında öğrenim görmekte olan 134 gönüllü üniversite öğrencisinden oluşmuştur. Verilerin toplanmasında demografik bilgi formu ve alanyazında bulunan sosyal medya kullanımı ve eğitsel potansiyeline yönelik görüşleri ölçen ölçeklerden oluşan anket formu kullanılmıştır. Sonuç olarak, katılımcıların büyük çoğunluğunun sosyal ağları her gün kullandıkları, bu ortamlara en çok cep telefonları ile bağlandıkları ve en sık Facebook ve Instagram sitelerine girdikleri görülmektedir. En yaygın kullanma gerekçeleri arasında gündemdeki gelişmeleri takip etme, arkadaşlar ile iletişim kurma ve bilgi ve kaynak paylaşma bulunmaktadır. Öğretmen adayları bu ağların, okullarda derslerle ilgili duyuru ve kaynak paylaşımında, öğrenciler arasında iletişim kurulmasında ve grup çalışmalarının yürütülmesinde katkı sağlayacağını düşünmektedirler. Ayrıca, sosyal medyanın ücretsiz içerik paylaşma imkânı sunmasını yararlı bulmakta ve eğitimde fırsat eşitliği olarak görmektedirler. Dolayısıyla, bu ortamların eğitim ortamlarına entegre edilmesini beklemektedirler.

Anahtar kelimeler: Sosyal medya, eğitsel potansiyeli, öğretmen adayları, kullanım düzeyi, görüşler

Bilişim Teknolojileri Öğretmen Adaylarının Mesleki Kaygı Düzeylerinin Demografik Özelliklere Göre İncelenmesi

Mustafa KOÇ[1]

Merve ÇAKALLI[2]

[1]*Doç.Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, mustafakoc@sdu.edu.tr*

[2]*Öğrenci, Süleyman Demirel Üniversitesi, mervecakalli@hotmail.com*

Özet

Toplumda yaşanan sosyal, politik, ekonomik ve teknolojik gelişmeler bireylerin duygu ve düşüncelerinde de değişimlere sebep olmaktadır. İnsanların duygusal ve psikolojik durumlarının, kişisel ve profesyonel hayatlarındaki davranışlarının şekillenmesinde önemli rol oynadığı bilinen bir gerçektir. Örneğin, mesleki kaygı bireylerin iş yaşamlarındaki başarı, kusur, aidiyet ve mesleki kimlik gelişimlerini doğrudan etkilemektedir. Söz konusu olan meslek gelecek nesilleri yetiştirme misyonuna sahip öğretmenlik ise, bu tür kaygıların mümkün olduğunca erken teşhis edilmesi ve çözülmesi oldukça önemlidir. Dolayısıyla, öğretmen adaylarının hizmet öncesi dönemlerinde mesleki kaygılarının belirlenmesi; hem bu kaygıların giderilmesine yönelik eğitim politikalarının uygulanmasına hem de olumlu tutum ve motivasyona sahip öğretmenlerin yetiştirilmesine katkı sağlayacaktır. Bu araştırmanın amacı; bilişim teknolojileri öğretmen adaylarının mesleki kaygı düzeylerini belirlemek ve bir takım demografik değişkenlerle ilişkisini incelemektir. Araştırma nicel paradigmaya dayalı ilişkisel tarama modelinde desenlenmiştir. Çalışma grubu, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Süleyman Demirel Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümünde okuyan ve elverişli örnekleme yoluyla ulaşılmış 116 öğrenciden oluşturulmuştur. Araştırmanın verileri öğretmenlik mesleğine yönelik kaygı ölçeği ve kişisel bilgi formunu kapsayan anket yoluyla toplanmıştır. Sonuç olarak katılımcıların genel olarak mesleki kaygılarının orta düzeyde olduğu bulunmuştur. En çok kaygı duyulan konular arasında KPSS sınavından yeterli puan alma ve atanma, okullarda teknolojik altyapı eksiklikleri, öğrenci sayılarının fazla olması ve bilişim teknolojileri ders müfredatının yetersiz olması yer almıştır. Mesleki kaygı düzeyleri cinsiyete ve anne-baba tutumuna göre anlamlı düzeyde farlılaşırken gelir durumuna göre benzerlik göstermiştir. Ayrıca, yaş, akademik not ortalaması ve arkadaşlık ilişki düzeyi ile mesleki kaygı düzeyi arasındaki ilişkilerin anlamlı olmadığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Bilişim teknolojileri, öğretmen adayları, mesleki kaygı, demografik özellikleri

İlköğretim Matematik Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Yaz Okuluna Katılma Nedenlerinin İncelenmesi

Furkan ÖZDEMİR[1]
Abdullah KAPLAN[2]
[1]*Arş. Gör., Atatürk Üniversitesi, f.ozdemir@atauni.edu.tr*
[2]*Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, akaplan@atauni.edu.tr*

Özet

Yaz Okulu; Üniversite eğitim ve öğretim olanaklarını güz ve bahar yarıyılları dışında da değerlendirerek eğitim öğretim kapasitesini artırmayı amaçlayan; düşük AGNO'lu öğrencilere AGNO'larını yükseltme; herhangi bir dersten başarısız olan öğrencilere yaz döneminde bu dersleri başarabilme; başarılı öğrencilere ise daha kısa sürede mezun olabilme olanağını sağlayan, aynı zamanda Yan Dal ve Çift Ana Dal Programına kayıtlı öğrencilerin programı izlemelerini kolaylaştıran ek bir eğitim öğretim programıdır. Ancak aynı öğretim yılına ait üçüncü bir yarıyıl değildir. Yaz aylarında yapılan eğitim-öğretim faaliyetidir. Yaklaşık 7-8 hafta süren yoğunlaştırılmış program takip edilmektedir. Bu çalışmanın amacı yaz okuluna katılan İlköğretim Matematik Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin yaz okuluna katılma nedenlerini incelemektedir. Çalışma 2016-2017 öğretim yılının Yaz Döneminde İlköğretim Matematik Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören 351 öğrenci ile yürütülmüştür. Öğrenim gören 351 öğrenciden 177 öğrenci yaz okuluna katılmıştır. Çalışmada nicel araştırma yaklaşımı esas alınarak tarama modeli kullanılmıştır. Verilerin analizinde yüzde (%) değerleri hesaplanmıştır. Elde edilen bulgulara göre, yaz okuluna katılan öğrencilerin %31'ü hem kaldığı dersi almak hem de üst dönemlerden ders almak amacıyla yaz okuluna katılmışlardır. %23 ile dönem uzatma nedeniyle yaz okuluna katılan öğrenciler takip etmektedir. Diğer kategoriler ve yüzdelikler ise şu şekilde sıralanmaktadır: %22 – Sadece kaldığı dersleri almak için, %14 – sadece üst dönemlerden ders almak için, %6 – hem almış olduğu bir dersi yükseltmek hem de üst dönemlerden ders almak için, %3 – hem kalmış olduğu dersleri almak hem de almış olduğu bir dersi yükseltmek için ve son olarak %1 – sadece almış olduğu dersleri yükseltmek için yaz okuluna katılmışlardır. Bunun dışında sınıf seviyeleri ve kategoriler ayrı ayrı incelenerek yorumlanmış ve tartışılmıştır. Ayrıca, çalışmadan elde edilen sonuçlar ilgili alan yazındaki mevcut araştırmalarla karşılaştırılarak tartışılmış ve konu ile ilgilenen araştırmacılara öneriler sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Yaz okulu, ilköğretim matematik eğitimi, üniversite öğrencileri.

Müziğimi Kendim Yapabilir miyim Öğretmenim? Müzik Derslerinde Yaratıcı Uygulamalar Konusunda Öğretmen Görüşleri

Nurtuğ BARIŞERİ AHMETHAN[1]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, nurtug@hotmail.com*

Özet

Günümüzde bilgiyi bulmak ve öğrenmek kolaylaşırken, var olan bu bilgiyi analiz edip dönüştürmek, etkili şekilde kullanmak ve yeni bilgiyi üretmek daha önemli hale gelmiştir. Bu güncel şartlar bireylerin, toplumda sorgulayan, farklı düşünen, problem çözen ve grup içinde çalışabilen nitelikte olmasını gerektirmektedir. Bu sistem içerisinde var olabilmek için, eğitim politikacılarının, programcıların ve okul yöneticilerinin bu nitelikleri meydana çıkartacak şartları hazırlaması, ve öğretmenlerin bunları sınıflarında uygulayabilecek beceri ve motivasyona sahip olması gerekmektedir. Öğretmenler, öğrencinin içindeki potansiyeli açığa çıkarmak için, bilgiyi aktarırken çocuğun düşünmesine, soru sormasına ve deneyimlemesine yardım etmelidir. Derslerde hangi bilginin, ne kadar aktarılması konusundan öte, çocuğun bir sorununu çözmek için ihtiyaç duyduğu yaratıcı düşünce ve davranışları nasıl oluşturulabileceği üzerinde durulmalıdır. Öğretmenler yaratıcı düşünceyi öğretme-öğrenme sürecinin merkezine koymalıdır. Bu anlayışın oluşmasında da öğretmenlerin yaratıcılık konusundaki düşünceleri tutumları ve motivasyonları oldukça önemlidir.

Bu çalışmanın amacı, müzik öğretmenlerinin yaratıcılık ve ortaokul müzik derslerinde uygulama durumlarına ilişkin düşüncelerine ulaşmaktır. Bu araştırma, beş ile on yıl arası öğretmenlik tecrübesine sahip, devlet okullarında görev yapan 14 müzik öğretmeni ile yapılmıştır. Öğretmenlerle yapılandırılmış veri toplama formu kullanılarak görüşme yapılmıştır. Öğretmenlere yaratıcılığın müzik öğrenmedeki rolü, yaratıcı öğrenci anlayışları, müzik eğitimi programlarında yer alan yaratıcılık öğrenme alanı konuları, derslerde yaptıkları uygulamalar, karşılaştıkları güçlükler, fiziksel şartlar ve bu konudaki yeterlilikleri sorulmuştur. Veriler betimsel analiz tekniği kullanılarak çözümlenmiş ve raporlaştırılımıştır.

Sonuç olarak; öğretmenler kendi yaratıcılıklarını da geliştirmeleri gerektiğini düşünmekte, öğrencinin ilgisini ve pozitif tutumunu oluşturabilmek için derslerini sevdirmeleri gerektiğini vurgulamışlardır. Öğretmenler, kolaya kaçmadan, bir şarkıyı öğrettikten sonra o şarkının farklı versiyonlarını öğrencileriyle tartışarak yeni müzikal fikirler bulmanın önemi üzerinde durmuşlardır. Bununla beraber, öğrencilerin kendi çalgılarını yapabilmesi gibi uygulamalardan da örnekler vermişlerdir. Öğretmenler, sınıf mevcudunun fazla olmasının, okulun yetersiz fiziki şartlarının ve ders sürelerinin kısa olmasının yaratıcı fikirleri oluşturmada engel olarak görmektedirler. Bu durumlarda derslerini geleneksel öğretim modelinde işlediklerini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelime: Müzik öğretmeni, yaratıcılık, müzik öğretim programı

Yabancı Dil Öğrenme Sürecinde Öğrencinin Başarısını Etkileyen Etkenler

Neslihan KÖK[1]

Cahit GÜLER[2]

Gülçin MUTLU[3]

Ece SARIGÜL[4]

[1]*Okt, Necmettin Erbakan Üniversitesi,neslihangonulluoglu@yahoo.com*

[2]*Öğr.Gör., Necmettin Erbakan Üniversitesi, cguler10@hotmail.com*

[3]*Öğr. Gör., Necmettin Erbakan Üniversitesi, gulcin_berkil@yahoo.com*

[4]*Yrd.Doç.Dr.,MEF Üniversitesi, e.sarigul@yahoo.com.tr*

Özet

Yabancı dil öğretmenleri olarak bazı öğrencilerimizin hızlı bazılarının ise yavaş yabancı dil öğrendiğini farketmişizdir. Öğrenmenin merkezinde öğrenci olmasına rağmen, öğrencinin kontrolü dışında olan birçok etken vardır. Yabancı dili öğrenmeyi ve yabancı dilde başarılı olmayı etkileyen öğrencinin yaşı, algı düzeyi, duygu durumu, öğrenme ortamı ve motivasyon gibi bir çok etken bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı yabancı dil öğrenim sürecinde öğrencinin başarısını etkileyen etkenleri detaylı olarak incelemektir. Çalışma nitel bir çalışma olup çalışmanın katılımcılarını İngilizce'yi yabancı dil olarak öğrenen ve üniversiteye yeni başlamış 12 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmanın verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış ve 5 sorudan oluşan görüşme formu sonuçları oluşturmaktadır. Görüşme formunda kullanılan sorular öncelikle konu uzmanı iki öğretim üyesiyle paylaşılmış ve pilot çalışma olarak 3 öğrenciye uygulanmıştır. Uzman görüşleri ve pilot uygulama sonucuna göre sorular yeniden değerlendirilmiş ve formun son hali verilerek kullanıma hazır hale getirilmiştir. Katılımcılar soruları yazılı olarak cevaplamışlardır. Katılımcılar çalışmaya gönüllü olarak katılmışlardır. Ayrıca çalışmadan elde edilen sonuçların sadece çalışma için kullanılacağı ve katılımcıların kimlik bilgilerinin saklı tutulacağı bilgisi kendileriyle paylaşılmıştır. Katılımcıların yarı yapılandırılmış görüşme formuna verdikleri cevaplar öncelikle kullanım sıklığına göre kategorilere ayrılmış ve daha sonra ise tablolar halinde açıklanmıştır. Öğrencilerden alınan cevapların incelenmesi sonucunda öğrencilerin yabancı dildeki başarısını etkileyen bir çok etken bulunmakla birlikte en başarılı öğrencilerin öğrenme sürecine dahil edilen ve özerk öğrenenlerin olduğunu söylemek mümkündür. Bu nedenle eğer öğrencilerimizin kendi öğrenmelerinde daha aktif olmalarını istiyorsak öğrencilerimizi öğrenme sürecine dahil etmemiz gerektiği önerilebilir. Öğretmenin sınıftaki rolünü merkezden alarak öğrenciyi merkeze aldığımız durumlarda ise öğrencilerin başarılı olması kaçınılmaz bir durum olacak ve öğrenci başarısı artarken öğretmende kendisini daha verimli bir öğretmen olarak görmeye başlayacaktır.

Anahtar kelimeler: Yabancı dil öğrenme,öğrenci,İngilizce

Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği Programı'na İlişkin Farkındalıkları ve Tutumları

Aslıhan SABAN[1]

Selin (İNAG) ÇENBERCİ[2]

Engin ÇENBERCİ[3]

[1] *Doç.Dr., Necmettin Erbakan Üniv. A. K. Eğt.Fak. Bilgisayar Teknolojileri Eğt. Bölümü aslihansaban@yahoo.com,*

[2] *Yrd.Doç.Dr., , Necmettin Erbakan Üniv. A. K. Eğt.Fak. Matematik Eğt. Bölümü scenberci@konya.edu.tr*

[3] *Dr., engincenberci@gmail.com*

Özet

Bu çalışmada, Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi öğrencilerinin Erasmus Öğrenci Öğrenim hareketliliği programına ilişkin farkındalık düzeylerini ve tutumlarını ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma evrenini 2015–2016 eğitim-öğretim yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışmaya Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesine bağlı, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, Eğitim Bilimleri, Güzel Sanatlar Eğitimi, İlköğretim Eğitimi, Ortaöğretim Fen ve Matematik Alanları Eğitimi, Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi, Özel Eğitim, Türkçe Eğitimi ve Yabancı Diller Eğitimi olmak üzere dokuz bölümde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi bu öğrenciler arasından seçkisiz örnekleme (tesadüfi) yoluyla seçilen toplam 888 öğrenciden meydana gelmektedir. Üniversite öğrencilerinin "Erasmus Öğrenci Öğrenim Haraketliliği Programına" ilişkin farkındalıklarını ve tutumlarını belirlemek amacıyla yapılan bu araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmada elde edilen verilerin analizi ve yorumlanmasında frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır. Öğrencilerin görüşleri arasında anlamlı düzeyde farklılık olup olmadığını belirlemede bağımsız gruplar t testi, üç ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği Programı hakkında yeterince bilgiye sahip olmadıkları ve Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği Programına katılma noktasında öğrencilerin kendilerini yetersiz gördükleri tespit edilmiştir. Bölüm bazında düşünüldüğünde Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü öğrencilerin olumlu diğer bölümlerin olumsuz tutum sergiledikleri, cinsiyet değişkeni açısından düşünüldüğünde genel olarak Öğrenci Öğrenim Hareketliliği ile ilgili tutumlarda kız öğrencilerde erkek öğrenciler lehine anlamlı farklılık olduğu anlaşılmaktadır. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha olumlu tutuma sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte yabancı dil düzeyi yüksek olan öğrencilerin daha olumlu tutuma sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Yabancı dili çok iyi olan öğrenciler, öğrenim hareketliliği programının öğrencilerin akademik yaşamına katkı sağlayacağına ve bu programa katılmanın mezun olduktan sonra yurt içi ve yurt dışında daha kolay iş bulmaya yardım edeceğine inanmaktadırlar. Yabancı dil seviyesi düşük olan öğrenciler ise, Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği programının bir gezi etkinliği olduğunu ifade etmişlerdir.

Anahtar kelimeler: Erasmus Programı, Öğrenci Öğrenim Hareketliliği, Eğitim Fakültesi Öğrencileri

Kadına Karşı Şiddeti Önlemede Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü

Kübra KÜÇÜKŞEN[1]

[1]*Yrd. Doç. Dr. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümüm*
kubrakucuksen@konya.edu.tr

Özet

Şiddet kavramı aslında cinsiyet farkı olmaksızın aralarında güç asimetrisi olan tüm kişiler ve gruplar arasında olabilmektedir. Etnik köken, din, ekonomik statü gibi faktörler şiddetin biçimini belirlese de, şiddet, her toplum ve kültürde rastlanan bir olgudur. Ancak tarihsel araştırmalar ve antropolojik çalışmalar, tarihsel süreçte kadınların erkeklere oranla daha fazla şiddete maruz kaldığını göstermektedir. Sosyal psikolojik bir olgu olan kadına karşı şiddet çoğunlukla kadınların aileleri içerisindeki eş, partner, baba, erkek kardeş gibi erkekler tarafından işlenmektedir. Kadına yönelik şiddet coğrafi sınır, ırk, ekonomik gelişmişlik ve öğretim düzeyine bakılmaksızın tüm dünyada ve kültürlerde son derece yaygın görülen bir olaydır. Kadınlar üzerinde yapılan araştırmalar kadınların azımsanmayacak bir oranda hayatlarının bir döneminde şiddetin fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik türleriyle karşılaştığını ortaya koymaktadır. Ülkemizde kadına yönelik şiddete ilişkin yasal düzenlemeler ve uygulamalardaki yaptırımlar son yıllarda artmasına rağmen, henüz ciddi bir azalma görülmemekte, hatta şiddetin her türü artarak devam etmektedir. Şiddet uygulayan bireyler için yasal düzenlemelerde ön görülen negatif tutum ve cezalandırmaların işe yaramadığı görülmektedir. Yasal düzenlemelerin yanı sıra toplumun bu konuda çok daha farklı mücadele mekanizmalarını işlevselleştirmesi gerekmektedir. Sivil toplum kuruluşları (STK) bu mücadelede çok önemli görevleri üstlenebilecek bir alandır.

Bu çalışmanın amacı kadına yönelik şiddetle mücadelede STK ların rol ve işlevlerinin araştırılmasıdır. Çalışma betimleyici bir çalışmadır. Konya'da faaliyet gösteren bir dernek ve farklı derneklerin oluşturduğu bir platformun son bir yıllık program ve çalışmaları ile her türlü basılı materyalleri içerik analizi tekniğiyle incelenmiştir. Program ve çalışmaları hakkındaki bilgiler kurumsal web sayfaları taranarak elde edilmiştir.

Araştırma verilerine göre, başka amaçlarla birlikte, kadına karşı şiddetle mücadeleye program ve tüzüklerinde yer veren sivil toplum kuruluşları, seminer konferans vb. etkinliklerle bu konuda oldukça başarılı farkındalık çalışmaları gerçekleştirmişlerdir. Ancak hedef kitle olarak sadece kendi üyeleriyle sınırlı kaldıkları, toplumun tüm katmanlarına ulaşamadıkları görülmektedir. Şiddetin faili erkekler olmasına rağmen eğitim programlarına erkekleri dâhil edememişlerdir. Araştırmamızdan elde edilen bulgular, kadına karşı şiddetle mücadele konusunda, STK ların yapmış oldukları faaliyetlerin sistematik olmadığını ve ortak çalışma kültürüne sahip olmadıklarını ortaya koymaktadır.

Sürekli değişen dünyada uluslararası yerel ve özel alanlarda hakkaniyet ve adaletin hüküm sürdüğü dengeli bir sosyal yapının kurulması adına sivil toplum kuruluşları toplumsal hayata önemli katkılar sunmaktadır. Kadına karşı şiddetle mücadele konusunda sivil toplum kuruluşları, zaman enerji ve maddi kaynak harcamalarına rağmen etkili bir mücadele stratejisi ortaya koyamamışlardır. Sivil toplum kuruluşlarının kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yaparak ve STK lar ağı oluşturarak, eylem planlarını hayata geçirmeleri gerekmektedir. Sivil Toplum Kuruluşları koordineli olarak deneyim ve bilgi paylaşımı yapmalı, şiddete maruz kalmış bireylere hukuksal, ekonomik ve psikolojik olarak koordineli bir şekilde destek verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Kadına karşı şiddet, sivil toplum kuruluşları, sosyal destek

Ortaokul Çocuklarında Fiziksel Aktivite Düzeyi ile Akademik Başarı İlişkisi

Mehmet Emin YILDIZ[1]

[1]*Öğretim Üyesi, Batman Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, toriemin@gmail.com*

Özet

Bu çalışmayla, ortaokulda okuyan 11 ve 12 yaş grubu çocukların fiziksel aktivite durumları ile akademik başarı düzeyleri arasındaki ilişkinin araştırılması amaçlanmıştır. Spor takımlarına katılımın ve fiziksel aktiviteye zaman ayırmanın ortaokul öğrencilerinde akademik başarıyı düşürdüğü yönündeki algının doğru olup olmadığı test edilmiştir. Ayrıca bu yaş grubunda yapılmış benzer spesifik çalışma sayısının az olması mevcut çalışmanın önemini arttırmaktadır. Araştırma, 2015 - 2016 eğitim yılı sonunda Batman il merkezinde kesitsel araştırma deseni ile yapıldı. Araştırmanın hedef popülasyonu, Batman il merkezindeki ortaokullarında öğrenim gören 11 ve 12 yaş grubu çocuklardı. Araştırma örneklemi olarak, daha çok orta seviyede sosyoekonomik düzeye sahip çevreden öğrenci barındırdığı varsayılan Batman Fatih Ortaokulu seçildi. Spor takımlarında yeralan 55 kişi ve spor takımlarında yeralmayan 273 kişi olmak üzere 328 öğrencinin verisi değerlendirmeye alınmıştır. Türkçe ile sosyal bilgiler dersinin ağırlıklı not ortalaması sözel not olarak ve matematik ile fen bilgisi dersinin ağırlıklı not ortalaması da sayısal not olarak belirlendi. Bu dört dersin birlikte ağırlıklı not ortalaması da Akademik Başarı değeri olarak kaydedildi. Sonuçlar incelendiğinde; erkek öğrenciler ile kız öğrencilerin sayısal not ortalamaları anlamlı farklılık göstermedi. Ancak kızların sözel not ortalamaları erkek değerlerinden daha yüksek bulundu. Erkek çocukların (% 23.2) kız çocuklardan (% 10.4) daha fazla oranda spor takımlarında yeraldığı tespit edildi. Spor takımlarında yeralan öğrencilerin spor takımlarında yer almayanlara göre akademik başarı değerleri farklılaşmadı. Benzer araştırmalarda spor takımlarında yeralan yüzücülerde akademik başarı değerleri arttığı bildirilmiştir. Öğrencilerde fiziksel aktivite gün sayısı arttıkça sayısal not değerinin arttığı ancak sözel not değerinin değişmediği görüldü. Fiziksel aktivite düzeyinin akademik başarıyla doğru orantılı pozitif ilişkisini gösteren ancak korelasyon değeri düşük olarak kabul edilen benzer çalışmalarla uyumlu sonuçlar elde edildi. Ayrıca BKİ (Beden Kitle İndeksi) ile akademik başarı değerleri arasında herhangi bir ilişki bulunamadı. Sonuç olarak; spor takımlarına katılmanın akademik başarıyı düşürmediği söylenebilir. 11-12 yaş ortaokul öğrencilerinde çok az da olsa, fiziksel aktivite düzeyi arttıkça akademik başarının da arttığı tespit edildi. Fiziksel aktivite sıklığı arttıkça özellikle erkek öğrencilerde akademik başarı da artaca değerlendirilmektedir. Aileler, öğretmenler ve okul yöneticileri çocukları fiziksel aktivite programlarına ve ders dışı egzersiz aktivitelerine yönlendirmelidir.

Anahtar Kelimeler: Akademik Başarı, Fiziksel Aktivite, Ortaokul Öğrencileri

Friendship Networks of International Students Attending Long-Term Programs in Turkey: Implications and a Need for Intervention

Eva MREKAJOVA[1]

[1]Department of Sociology, Institute of Social Sciences, Uludağ University, mrekajova1@gmail.com

Abstract

Building on Bochner's (1977) functional model for the development of overseas students' friendship patterns this study examines the friendship networks of international students attending long-term programs in Turkey concentrating primarily on their close friendships with host country nationals established after their arrival in Turkey as well as facilitating and hindering factors of this friendship formation with a special attention to students' motivations which had led them to come to Turkey as one of the relevant factors. This study included 20 international students from 19 different countries with whom semi-structured, in-depth interviews were conducted. At the time of the interview (April - May 2017) all participants were attending a Turkish Preparatory Course in ULUTÖMER (Uludağ Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi) in Bursa. In line with Bochner, our findings have confirmed a strong preference for co-national friendships (i. e. people from the same, similar or neighboring countries) and limited interaction with Turkish students. The lack of proficiency in Turkish language and a cultural distance (especially different religious background) were the most common reasons why closer bonds with Turkish students have not been formed. Further research is necessary to establish the link between international students' motivations to pursue their studies in Turkey and their friendship networks. However, international students motivated to come to Turkey by their prior interest in Turkish culture and/or Turkish language seem to be better adapted to life in Turkey compared to international students motivated by other factors. It is also shown that the negative consequences of limited contact between both groups go beyond the international students and an institutional intervention facilitating meaningful cross-cultural communication is needed. Therefore a design for a photography and storytelling project as a tool to increase the interaction among international and domestic students, inspired by the concept of *homophily* is provided. The aim is to make Turkish students understand better the backgrounds of international students and their different cultural perspectives as well as to analyze the potential of similar initiatives to challenge the status quo.

Keywords: International students, Turkey, Friendship networks, Socio-cultural adaptation, Student experiences, Storytelling

Sınıf Öğretmenlerinin Derslerde Materyal Kullanım Düzeyleri (Ordu İli Örneği)

Abdullah BEHRİZ[1]

Murat KURT[2]

[1]*Sınıf Öğretmeni, MEB, abehriz@hotmail.com*

[2]*Doç. Dr., Amasya Üniversitesi, murat.kurt@amasya.edu.tr*

Özet

Bu araştırmada, sınıf öğretmenlerinin eğitim-öğretim sürecinin parçası olan derslerde öğretim materyallerinin kullanım düzeylerinin, tarama modeli yaklaşımı kullanılarak belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada sınıf öğretmenlerinin öğretim materyallerini ne sıklıkla kullandıkları, materyal kullanımı konusundaki genel yargı, düşünce ve tutumları tespit edilmiştir.

Araştırmanın amacına bağlı olarak sınıf öğretmenlerinin derslerde materyal kullanma düzeyleri, derslerini bilgisayar, tepegöz gibi teknolojik materyal destekli işleme düzeyleri, öğretmen kılavuz kitaplarından faydalanma, derslerinde posterlerden yararlanma, çalışma yaprağı, etkinlik ve proje ödevleri gibi değerlendirme materyalleri kullanma düzeyleri, okulun imkânların kısıtlı olduğu durumlarda imkânları ölçüsünde basit materyal geliştirme düzeyleri, öğretmenlerinin bulundukları okulda ihtiyaç duyduğu materyalleri bulabilmeleri veya temin etmek için öğretim materyalini sağlayabileceği kuruluşları bilme düzeyleri, derslerini gerektiğinde fen laboratuarında yürütme düzeyleri belirlenmiştir. Bu doğrultusunda sınıf öğretmenlerinin cinsiyeti, yaşı, mesleki deneyimi, eğitim durumu ve hâlihazırda okuttukları sınıf mevcuduna göre durumları ele alınmıştır.

Araştırma 2016-2017 eğitim öğretim yılında Ordu İlinde görev yapan 143 sınıf öğretmeni ile yürütülmüştür. Elde edilen verilere göre araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin derslerde materyal kullanım düzeylerinin, cinsiyet, yaş, mesleki deneyim, mezun olunan okul türü ve sınıf mevcutlarına göre farklılıkları SPSS programı ile t- testi ve tek yönlü varyans analizi ANOVA kullanılarak incelenmiştir.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgularından hareketle sınıf öğretmenlerinin derslerde materyal kullanım düzeylerinin cinsiyet değişkeni bakımından kadın ve erkek sınıf öğretmenleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı söylenebilir. Sınıf öğretmenlerinin yaş ve mesleki deneyimi arttıkça derslerde materyal kullanım düzeyinin de arttığı görülmüştür. Öğrenim durumları açısından yüksek lisans ve üstü mezunu olan sınıf öğretmenleri diğer öğretmenlere göre öğretim materyallerine karşı tutumları daha yüksektir sonucuna varılmıştır. Sınıf öğretmenlerinin mesleki deneyimi arttıkça teknolojik materyal destekli ders işleme düzeyinin arttığı görülmüştür. Sınıf mevcudu arttıkça derslerinde daha fazla kişiye en etkili şekilde öğretim sunabilmek için birden çok duyuya hitap eden, tepegöze (projeksiyona, slayta) yer veren öğretmenlerin de arttığı görülmüştür. Yaşı ve mesleki deneyim arttıkça kılavuz kitaplarından yararlanma düzeyinde arttığı, ancak eğitim seviyesi arttıkça kılavuz kitaplarından yaralanma düzeyinin azaldığı görülmüştür. Sınıf öğretmenlerinin mesleki deneyimi arttıkça ihtiyaç duyulan materyali temin edebileceği kurum ve kuruluşların bilgisine sahip olduğu görülmektedir. Sınıf öğretmenlerinin yaşı ve mesleki deneyimi arttıkça derslerinde fen laboratuarından yararlanma düzeyeninde arttığı görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Sınıf Öğretmeni, Öğretim Materyali, Materyal Kullanımı

İşletmelerin Üretim ve Pazarlama Sorunları: Konya Üzerine Bir Çalışma

Hasan GEDİK[1]

[1]*Yrd.Doç.Dr. Hasan GEDİK, KTO Karatay Üniversitesi, İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi, Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik Bölümü, hasan.gedik@karatay.edu.tr*

Özet

Günümüzde işletmelerin belirli noktalara gelebilmeleri, karlılıklarını artırabilmeleri ve kalıcı olmaları gibi çok önemli konular pazarlama ve üretim yönetiminin doğru şekilde yönetilmesinin sonuçlarıdır. Ekonomik kalkınmayı sağlama yolunda işletmeler hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkeler için çok önemlidir. Ekonomisi gelişmekte olan bir ülke olarak Türkiye için işletmelerin karşılaştıkları problemlerin tespiti ve sorunlarına yönelik çözümlerin geliştirilmesi gerekmektedir.

Bu amaçla, Konya'da yer alan işletmelerin üretim ve pazarlama alanlarında karşılaştıkları temel sorunları tespit etmek üzere bu çalışma yapılmıştır. Çalışmada 5 Ocak 2016 ve 28 Şubat 2016 tarihleri arasında Konya'da yapılmıştır. Araştırmanın evreni Konya organize sanayi bölgesinde faaliyet gösteren 450 firmadır. Araştırma ile sektör farkı gözetmeksizin, üretim ve pazarlama yapan 300 firma ile anket çalışması yapılmıştır. Araştırmanın modeli olarak tanımlayıcı araştırma modeli kullanılmıştır. Araştırma için gerekli verilerin toplanmasında anket yöntemi kullanılmıştır. Anketin düzenlenmesi aşamasında ilgili literatür kaynakları ile geçmiş dönemde yapılan benzer anket çalışmalarından yararlanılmıştır. Yöneltilen soruların basit ve anlaşılır olmasına özen gösterilmiştir. Soru sayısı olabildiğince az, konunun özünü yansıtacak miktarda tutulmaya çalışılmıştır. Anket formunun hazırlanmasında sorulardaki eksik ve hataların belirlenmesi için araştırmanın ilk aşamasında anket formu örneklemi temsil eden işletmelerin bir bölümünde yapılan ön çalışmayla denenmiştir. Gerekli düzeltmeler yapılarak anket formuna son şekli verilmiştir. Anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümdeki anket soruları; işletmelerin ve ankete cevap verenlerin demografik özelliklerini kapsamaktadır. İkinci bölümde ise işletmelerin pazarlama, ar-ge, üretim konularında faaliyet alanlarını, özelliklerini ve sorunların tespit etmek amaçlı düzenlenmiştir. Anketler MS Excel ve SPSS 22 yardımı ile analiz edilmiştir.

Anket verilerine göre işletmelerin en önemli sorunu finansman problemidir. Bu konu hem üretim, pazarlama, kalite, ar-ge gibi tüm faaliyet alanlarını olumsuz etkilemektedir. Anket sonuçlarına göre firmaların üretim ve pazarlama departmanları arasında entegrasyon seviyesi yüksek olduğu, AR-Ge faaliyetlerine önem verdiği görülmüştür. Firmalar genel olarak; finansman problemleri ve finansman sorunlarının beraberinde getirdiği üretim, pazarlama ve tutundurma faaliyetlerinde ki sorunlar, teşvik programları konusunda yeterli bilgi eksikliği, AR-GE, dış ticaret ve pazarlama departmanlarında kalifiye eleman eksikliği ve mevcut elemanların kişisel gelişim çabalarının yetersizliği gibi sorunlar ile karşılaştığı tespit edilmiştir. Son olarak pazarlama konusunda işletmelerin eğitime önem vermesi gerekmektedir. Firmanın pazarlamada eğitimli eleman istihdam etmesi veya çalışanları eğitmesinin önemli olduğunu söyleyebiliriz. Ürünü üretmek kadar satmak da önemlidir. Firmaların sipariş bazlı çalıştığını düşünürsek satışın bu türlü işletmeler için üretimden önemli olduğunu görebiliriz

Anahtar Kelimeler: Pazarlama, Üretim, İşletmelerin Sorunları, İşletme

Preference of Purchase and Use of Licensed Sports Products for University Students

Fatih ÇELİK[1]

Hasret AKTAŞ[2]

[1]*Lecturer, Karadeniz Technical University Vakfikebir Vocational High School, fatihcelik@ktu.edu.tr*

[2]*Assoc. Prof., Selcuk University Faculty of Communication, h.aktas@selcuk.edu.tr*

Abstract

Along with globalization, the sports industry is developing like other production and consumption areas. Within this industry, licensed product sales also take an important place along with revenues from publications, sponsorships, advertisements, game day income and sportsman transfers.In today's society where consumption is popular at all ponts, the clubs are trying to make the club gain a more strategic understanding of the continuity of providing income for clubs by offering more choices to its fans and productive consumers. Sports clubs that offer sales in many product stores ranging from uninhabited races, raindrops, muffin tie, scarf to scarf, handkerchief to towel, etc. earn serious income depending on the sporting and marketing success.

The purpose of this study is to identify the licensed product types used by university students in the most important and active target masses of sports clubs and what kind of relationships are there between variables such as gender, age, department, average monthly expenditure amount and residence status. The study was conducted with 412 participants selected from random sampling from the departments (social, science and health) in Selçuk University Alâeddin Keykubat Campus.

As a result of the research, it was determined that university students were mostly using *"uniforms and shorts, sweat, t-shirts, sweaters and knits, scarves, shawls and gloves and accessories"* among the licensed product categories. Male students prefer form and shorts, while female students use more of the products in the accessory category. When the relationship between age of participants and licensed product categories is examined; the participants in the form and shorts, sweat, t-shirt, sweater and knitwear and accessory categories are mostly used by the participants aged 21 years and over. In the use of weft, shawls and gloves, the participants between the ages of 17-20 are in front. Another finding of the study is that students with higher monthly spending spend more on licensed products than students with lower spending. Furthermore, when looking at the forms of residency and licensed product use of students, the residences of the private dormitories, government dormitories, the students' houses and the homeless are more likely to choose the form and the shorts than the other products.

Keywords: Sports Clubs, Licensed Product (Merchandise), Fan

Yan Flüt Eğitiminde Ters Yüz Öğrenmenin Öğrenci Motivasyonu Üzerine Etkileri

Yalçın YILDIZ[1]

[1]*Arş. Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, yyildiz@ktu.edu.tr*

Özet

Bu araştırmada, ters-yüz öğrenme modeli ile gerçekleştirilen bireysel çalgı yan flüt eğitimi derslerinin, başlangıç, orta ve ileri seviyedeki öğrencilerin çalgı eğitimi dersine yönelik motivasyonunun arttırılmasında önemli bir etken olduğu düşünülmekte ve bu doğrultuda oluşturulan 10 haftalık ters-yüz öğrenme modeline dayalı öğretim programının, geleneksel öğretime kıyasla etkinliğinin sınanması amaçlanmaktadır. Araştırmada bu etkiyi tespit etmek amacıyla öntest-sontest kontrol gruplu (gerçek-tam) deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu (n=30) 2016-2017 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılı, Karadeniz Teknik Üniversitesi Müzik Eğitimi Programı I. II. III. ve IV. sınıflarda öğrenim gören bireysel çalgı flüt eğitimi öğrencileri arasından seçilen 30 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma grubu, seviyelerine göre denklikleri göz önünde bulundurularak başlangıç (n: 10), orta (n: 10) ve ileri (n: 10) olmak üzere üç gruptan oluşturulmuştur. Bu açıdan çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin seçiminde amaçlı örnekleme (Purposive Sampling) yöntemi kullanılmıştır. Bu örnekleme yöntemin kullanılmasında gözetilen durum da uygulamanın başlangıç, orta ve ileri seviyelerdeki öğrencilere yönelik etkisinin belirlenmek istenmesidir. Ardından deney ve kontrol grupları, başlangıç deney (n: 5), kontrol (n:5); orta deney (n: 5), kontrol (n: 5) ve ileri deney (n: 5), kontrol (n: 5) olmak üzere yansız atama yöntemiyle oluşturulmuştur. Çalışmada yine deney ve kontrol gruplarının denkliğini incelemek amacıyla gruplara uygulanan öntestten de faydalanılmış ve deney ve kontrol gruplarının seviyelerinin denk olduğu belirlenmiştir. Araştırmanın verilerini elde etmek için öntest ve sontest için deney ve kontrol grubuna uygulanmış; Girgin (2015, s.1723-1736) tarafından geliştirilmiş olan "Bireysel Çalgı Dersi Motivasyon Ölçeği" kullanılmıştır. İstatistiksel çözümlemelerde frekans, yüzde ve aritmetik ortalama gibi tanımlayıcı istatistiklerden faydalanılmış; elde edilen veriler normal dağılım özellikleri göstermediği için parametrik olmayan Mann Whitney-U ve Wilcoxon İşaretli Sıralar testleri uygulanmıştır. Çalışmanın bulgularına göre; deney grubu öğrencilerinin çalgı dersine yönelik motivasyonlarında başlangıç, orta ve ileri seviye gruplarında kontrol grubu başlangıç, orta ve ileri seviye gruplarına göre daha yüksek oranda ve anlamlı bir artış olduğu görülmüştür. Sonuç olarak, flüt eğitimi alan deney grubu öğrencilerine uygulanan ters-yüz öğrenme modeli etkinliklerine dayalı programın, geleneksel öğretime kıyasla öğrencinin çalgı dersine yönelik motivasyonunun arttırılmasında daha etkili ve geliştirici olduğu söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Ters-yüz öğrenme, motivasyon, yan flüt eğitimi

Yan Flüt Eğitiminde Ters Yüz Öğrenmenin Çalgı Performansı Üzerine Etkileri

Yalçın YILDIZ[1]

[1]*Arş. Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, yyildiz@ktu.edu.tr*

Özet

Bu araştırmada, ters-yüz öğrenme modeli ile gerçekleştirilen bireysel çalgı flüt eğitimi derslerinin, başlangıç, orta ve ileri seviyedeki öğrencilerin flüt çalgı performans başarısı düzeyinin arttırılmasında önemli bir etken olduğu düşünülmekte ve bu doğrultuda oluşturulan 10 haftalık ters-yüz öğrenme modeline dayalı öğretim programının, geleneksel öğretime kıyasla etkinliğinin sınanması amaçlanmaktadır. Araştırmada bu etkiyi tespit etmek amacıyla öntest-sontest kontrol gruplu (gerçek-tam) deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu (n=30) 2016-2017 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılı, Karadeniz Teknik Üniversitesi Müzik Eğitimi Programı I. II. III. ve IV. sınıflarda öğrenim gören bireysel çalgı flüt eğitimi öğrencileri arasından seçilen 30 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma grubu, seviyelerine göre denklikleri göz önünde bulundurularak başlangıç (n: 10), orta (n: 10) ve ileri (n: 10) olmak üzere üç gruptan oluşturulmuştur. Bu açıdan çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin seçiminde amaçlı örnekleme (Purposive Sampling) yöntemi kullanılmıştır. Bu örnekleme yöntemin kullanılmasında gözetilen durum da uygulamanın başlangıç, orta ve ileri seviyelerdeki öğrencilere yönelik etkisinin belirlenmek istenmesidir. Ardından deney ve kontrol grupları, başlangıç deney (n: 5), kontrol (n:5); orta deney (n: 5), kontrol (n: 5) ve ileri deney (n: 5), kontrol (n: 5) olmak üzere yansız atama yöntemiyle oluşturulmuştur. Deneysel çalışmalarda deney ve kontrol gruplarının yansız olarak atanması, çalışmaların geçerli sayılabilmesi için ön koşul niteliğinde görülmektedir. Çalışmada yine bu ön koşul göz önünde bulundurularak deney ve kontrol gruplarının denkliğini incelemek amacıyla iki gruba da öntest uygulanmış ve deney ve kontrol gruplarının seviyelerinin denk olduğu belirlenmiştir. Araştırmanın verilerini elde etmek için öntest ve sontest için deney ve kontrol grubuna uygulanmış; geçerlik ve güvenirliği araştırmacı tarafından sağlanmış olan "Performans Gözlem Formu" kullanılmıştır. Araştırmanın problemi, ana hipotezleri ve alt hipotezleri çerçevesinde, çalışmadan elde edilen veriler bilgisayara ortamına aktarılarak istatistiksel çözümlemeler yapılmıştır. İstatistiksel çözümlemelerde frekans, yüzde ve aritmetik ortalama gibi tanımlayıcı istatistiklerden faydalanılmış; elde edilen veriler normal dağılım özellikleri göstermediği için parametrik olmayan Mann Whitney-U ve Wilcoxon İşaretli Sıralar testleri uygulanmıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre; deney grubu öğrencilerinin performans başarısında tüm seviyelerde kontrol grubu öğrencilerine göre daha yüksek oranda ve anlamlı bir artış olduğu görülmüştür. Sonuç olarak, flüt eğitimi alan deney grubu öğrencilerine uygulanan ters-yüz öğrenme modeli etkinliklerine dayalı programın öğrencinin çalgı performansının arttırılmasında geleneksel öğretime kıyasla daha etkili ve geliştirici bir program olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Ters-yüz öğrenme, çalgı performansı, flüt eğitimi

Yan Flüt Eğitiminde Ters Yüz Öğrenmenin Akademik Başarı Üzerine Etkileri

Yalçın YILDIZ[1]

[1]*Arş. Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, yyildiz@ktu.edu.tr*

Özet

Bu araştırmada, ters-yüz öğrenme modeli ile gerçekleştirilen bireysel çalgı flüt eğitimi derslerinin, başlangıç, orta ve ileri seviyedeki öğrencilerin yan flüt dersi akademik başarısının arttırılmasında önemli bir etken olduğu düşünülmekte ve bu doğrultuda oluşturulan 10 haftalık ters-yüz öğrenme modeline dayalı öğretim programının, geleneksel öğretime kıyasla etkinliğinin sınanması amaçlanmaktadır. Araştırmada bu etkiyi tespit etmek amacıyla öntest-sontest kontrol gruplu (gerçek-tam) deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu (n=30) 2016-2017 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılı, Karadeniz Teknik Üniversitesi Müzik Eğitimi Programı I. II. III. ve IV. sınıflarda öğrenim gören bireysel çalgı flüt eğitimi öğrencileri arasından seçilen 30 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma grubu, seviyelerine göre denklikleri göz önünde bulundurularak başlangıç (n: 10), orta (n: 10) ve ileri (n: 10) olmak üzere üç gruptan oluşturulmuştur. Bu açıdan çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin seçiminde amaçlı örnekleme (Purposive Sampling) yöntemi kullanılmıştır. Bu örnekleme yöntemin kullanılmasında gözetilen durum da uygulamanın başlangıç, orta ve ileri seviyelerdeki öğrencilere yönelik etkisinin belirlenmek istenmesidir. Ardından deney ve kontrol grupları, başlangıç deney (n: 5), kontrol (n:5); orta deney (n: 5), kontrol (n: 5) ve ileri deney (n: 5), kontrol (n: 5) olmak üzere yansız atama yöntemiyle oluşturulmuştur. Deneysel çalışmalarda deney ve kontrol gruplarının yansız olarak atanması, çalışmaların geçerli sayılabilmesi için ön koşul niteliğinde görülmektedir. Çalışmada yine bu ön koşul göz önünde bulundurularak deney ve kontrol gruplarının denkliğini incelemek amacıyla öntestten de faydalanılmış ve deney ve kontrol gruplarının seviyelerinin denk olduğu belirlenmiştir. Araştırmanın verilerini elde etmek için öntest ve sontest için deney ve kontrol grubuna uygulanmış; geçerlik ve güvenirliği araştırmacı tarafından sağlanmış olan olan "Akademik Başarı Testi" kullanılmıştır. Araştırmanın problemi, ana hipotezleri ve alt hipotezleri çerçevesinde, çalışmadan elde edilen veriler bilgisayara ortamına aktarılarak istatistiksel çözümlemeler yapılmıştır. İstatistiksel çözümlemelerde frekans, yüzde ve aritmetik ortalama gibi tanımlayıcı istatistiklerden faydalanılmış; elde edilen veriler normal dağılım özellikleri göstermediği için parametrik olmayan Mann Whitney-U ve Wilcoxon İşaretli Sıralar testleri uygulanmıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre; tüm seviyelerdeki deney grubu öğrencilerinin akademik başarılarında kontrol grubu öğrencilerine göre daha yüksek oranda ve anlamlı bir artış olduğu görülmüştür. Sonuç olarak, flüt eğitimi alan deney grubu öğrencilerine uygulanan ters-yüz öğrenme modeli etkinliklerine dayalı programın öğrencinin akademik başarısının arttırılmasında geleneksel öğretime kıyasla daha etkili ve geliştirici bir program olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Ters-yüz öğrenme, akademik başarı, flüt eğitimi

Öğretmenlerin Yönetimsel Kararlara Katılımı

Fatih BAYDAR[1]

[1] *S. Zaim Üniversitesi, Eğitim Yönetimi ve Denetimi ABD, Doktora Öğrencisi, fthbaydar@gmail.com*

Özet

Okullar eğitim sisteminin temel taşlarıdır. Eğitim sistemi içerisinde gerek duyulduğu alanlarda öğrenenlere eğitim vermek okulun temel görevleri arasında yer almaktadır. Okulların varoluş amaçlarını yerine getirmelerinde öğretmenlerin önemli bir yeri olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Öğretmenler eğitim-öğretim faaliyetlerinin düzenlenmesi, devamının sağlanması ve değerlendirilmesinde birinci sorumudurlar. Bu nedenle faaliyetlerin etkin bir şekilde yürütülmesi ve beklenen verimin alınması için öğretmenlerin okulun işleyişine katılımı mutlaka sağlanmalıdır. Bu da ancak demokratik bir okul kültürünün yerleştiği ortamlarda gerçekleşmektedir. Çağcıl toplumların demokratik bakış açılarının okullara yansıması ancak değişime ve gelişime açık insanlarla mümkün olacaktır.

Araştırmanın amacı; öğretmenlerin karara katılma düzeylerini ve karara katılmanın ne kadar önemli olduğuna ilişkin düşüncelerini karşılaştırılarak ortaya çıkan bulgulara göre önerilerde bulunmaktır. Tarama modeliyle desenlenen bu araştırma; öğretmenlerin yönetimsel kararlara katılma durumunu ve bu kararlara katılmanın kendileri açısından ne kadar önemli olduğunu ortaya koymaya yönelik betimsel bir araştırmadır. Araştırma, bir durum tespiti niteliğinde olup araştırmanın evrenini İstanbul ili Sultanbeyli ilçesinde bulunan okullarda 2016-2017 eğitim-öğretim yılında görev yapmış olan öğretmenlerden oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi, araştırmanın yapıldığı evrenin İstanbul ili Sultanbeyli ilçesinde 2016-2017 eğitim-öğretim yılında görev yapan ve tesadüfi örneklemle seçilen 157 öğretmenden oluşmaktadır.

Katılımcılardan elde edilen bulgulara göre, öğretmenler yönetimsel kararlara katılmayı oldukça önemli görmektedir ancak yöneticilerin yönetimsel karar almada öğretmenleri sürece dahil etmedikleri görülmektedir. Öğretmenlerin, alınacak kararların sadece yukarıdan aşağıya doğru hareketliliğine karşı olduğu ve kararın aşağıdan yukarıya ve yatay şekilde de kurgulanmasını istedikleri görülmektedir. Katılmalı yönetim anlayışını kadınların erkeklerden daha çok istedikleri, merkezden yönetim anlayışıyla kurgulanmış yasa ve yönetmeliklerin yerel unsurları dikkate almadığı, sınıf öğretmenlerinin branş öğretmenlerine göre daha fazla yönetime katıldıkları ve katılmayı diğer branşlara göre daha önemli buldukları görülmektedir.

Sonuç olarak; Öğretmenler yönetimsel kararlara yeterince katılmadıklarını düşünmekte ve yönetime katılımın önemli olduğunu düşünmektedir. Okul yönetimi katılmalı bir yönetim anlayışı benimseyerek öğretmeni sürece dahil edebilir ve onların iş tatminini sağlayabilir, hizmet içi eğitim faaliyetleriyle demokrasi kültürünü benimsemiş ve katılımcı bir yönetim anlayışı benimseyecek okul müdürlerinin yetişmesi sağlanabilir, Milli Eğitim Bakanlığının mevcut yapısı gözden geçirilerek karar mercii merkezden daha yerel unsurlara devredilebilir. Böylelikle okullar kendi programlarını hazırlayabilir, kendi bütçelerini oluşturabilir, kendi personel ihtiyacını kendi kriterleri doğrultusunda gerçekleştirebilir. Okulların yapılanması ve eğitimin planlanmasında, çalışanların kendi sorumluluklarını almalarını sağlayacak ortam oluşturulabilir.

Anahtar Sözcükler: Okul Yönetimi, Karara Katılma, Katılmalı Yönetim, Okul Merkezli Yönetim, Yönetimsel Kararlar, Karar Verme

Investigation of High School Students' Conceptions on Constructing Proof and Skill Perceptions on Problem Solving (Preparatory Class Sample)

Furkan ÖZDEMİR[1]
Hüsra ÖZDEMİR[2]
[1]*Arş. Gör., Atatürk Üniversitesi, f.ozdemir@atauni.edu.tr*
[2]*Matematik Öğretmeni, Erzurum Türk Telekom Nurettin Topçu Sosyal Bilimler Lisesi, husra9165@gmail.com*

Abstract

Undoubtedly, proof is an essential part of mathematics and mathematics education. Mathematical processes start with looking for patterns, discovering relationships, apprehending by intuition, making a conjecture, and ends with more formal processes such as proving and defining. Selden and Selden (2003) refer to proofs as "texts that establish the truth of theorems" and define validation of proofs as "readings of, and reflections on proofs to determine their correctness". Proving involves "constructing a deductive argument using valid rules of inference, axioms, definitions and previously proven conclusions" According to Stylianides and Stylianides (2009), an argument for the truth of a statement that is "general valid and accessible to the members of the community" qualifies as proof. Proof plays an important role in mathematics education, and many studies have been conducted in recent years; investigating teachers, pre-service teachers and high school students' understanding of proof across all grades. Mathematical proofs contribute to the development and systematization of mathematics Mathematical proofs increase mathematical knowledge of students and help to develop mathematical thinking. The aim of this study is to examine high school students' conceptions on constructing proof and their skill perceptions on problem solving and to reveal the relationship between these two affective variables. The survey model was used in this study. The study was conducted with 104 high school students who were at the preparatory class in the one high school in Erzurum. In view of the study, it was found that the students' conceptions on constructing proof and their self-efficacy beliefs towards mathematics were at a moderate level. It was determined that skill perceptions on problem solving was a significant predictor of the conceptions on constructing proof, and 23% of total variance of the conceptions on constructing proof could be explained with skill perceptions on problem solving

Keywords: Mathematics education, high school students, conceptions on constructing proof, problem solving

1946 Genel Seçimleri Öncesinde Cumhuriyet Halk Partisi'nin Propaganda Metni Analizi "Neleri Unutmamalıyız, Ne Diyorlar, Neleri Söylemiyorlar"

Fatih ÇELİK[1]

Aytaç Burak DERELİ[2]

[1]*Öğretim Görevlisi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Vakfıkebir MYO, fatihcelik@ktu.edu.tr*

[2]*Öğretim Görevlisi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Beşikdüzü MYO, abdereli@ktu.edu.tr*

Özet

Siyasal iletişimin ikna sürecine yönelik en önemli araçlarından birisi propagandadır. Tüm siyasi aktörler seçmenlerini ikna etmek ve davranışlarını şekillendirebilmek için propaganda yöntemlerine başvurmaktadırlar. Çok partili hayata geçiş ile birlikte Türkiye'nin siyasal yaşamına giren, en önemli ve dikkat çekici muhalefet partisi, Cumhuriyet Halk Partisi'nden (CHP) ayrılan Celal Bayar, Adnan Menderes, Mehmet Fuat Köprülü ve Refik Koraltan gibi milletvekillerinin kurduğu Demokrat Parti (DP) olmuştur. DP, kuruluşundan itibaren hızlı bir şekilde ülke genelinde teşkilatlanmaya ve örgütlenmeye başlamıştır. CHP ilk başlarda DP'nin hızla büyüyen siyasal etkisini fark edememiştir. Bu süreçte DP'nin kısa sürede halk tarafından büyük bir ilgi görmesi, CHP'lileri endişelendirmiş ve DP'nin teşkilatını daha fazla geliştirmesine zaman ve imkân tanımamak için CHP, önce belediye seçimlerini ardından da 1947'de yapılması gereken milletvekili genel seçimlerini DP'nin sert muhalefetine karşı erkene almıştır. 1946 yılında gerçekleşen genel seçim sürecinde CHP propaganda faaliyetleri ile seçmenleri etkilemeye ve yönlendirmeye çalışmıştır.

1946 Genel Seçimleri öncesinde Cumhuriyet Halk Partisi tarafından propaganda amacıyla hazırlanan "Bir Yazı: Neleri Unutmamalıyız, Ne Diyorlar, Neleri Söylemiyorlar, Sonuç" isimli propaganda metninin incelenmesini içeren bu çalışma, dönemini tarihsel ve toplumsal bakış açısıyla analiz etmeyi amaçlamaktadır. İncelemeler nicel içerik analiz yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma, 10 maddeden oluşan propaganda tekniklerinin, 8 maddeden oluşan propaganda sınıflandırmalarının ve tavsiye, vaat, eleştiri ve denetim gibi maddelerden oluşan siyasal söylem kategorilerinin kodlanmasıyla analiz edilmiştir. Bu incelemelerin yanı sıra, metin içi frekans analizi gerçekleştirilerek ön plana çıkarılan konular irdelenmiştir. İncelemeler sonucunda Cumhuriyet Halk Partisi'nin propaganda amaçları, teknikleri, söylemleri ve kullandığı yöntemler ortaya konularak siyasal propaganda açısından değerlendirilmektedir.

Çalışmamız kapsamında ele alınan propaganda metninde CHP; Türk, halk, devlet, hükümet ve memleket temalarını öne çıkarmaktadır. CHP propaganda maksadıyla hazırladığı bu çalışmasında askeri, siyasi ve ekonomik propaganda yaparken dini bir propaganda yapmamaktadır. Hem yazarının belli olmaması hem de bilgilerin kaynaklarının bilinememesinden dolayı bu propaganda metni kaynağına göre

kara propaganda sınıfında yer almaktadır. Ayrıca metinde yer yer propaganda yer yer DP'nin söylemelerine yönelik karşı propaganda yapılmaktadır.

Metinde vatanseverlik, millet gibi kavramlar ile simgeleştirmeler yapılırken abartı, çağrışım ve genelleme yöntemleri kullanılmaktadır. Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu M. Kemal Atatürk inanılır ünlü olarak sıklıkla kullanılmaktadır. Önemle vurgulanması gereken bir başka konu ise, metinde dost ve düşman yaratılmaya çalışılmıştır. Bu propaganda metni özelinde, toplum içerisinde kutuplaşma maksatlı söylemlere yer verilmektedir. Siyasal söylem olarak propaganda metninin; devletçilik, halkçılık, milli güvenlik, eşitlik ve huzur gibi konular ekseninde şekillendirildiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: 1946 Seçimleri, Siyasal Propaganda, Cumhuriyet Halk Partisi, Demokrat Parti

Çeşitli Ülkelerde Ve Türkiye'de Sınıf Öğretmenlerinin Özlük Haklarının Karşılaştırılması Ve Türkiye'deki Sınıf Öğretmenlerinin Özlük Haklarına İlişkin Görüşlerin İncelenmesi

Havva BAYDAR[1]

Gönül SAKIZ[2]

Nurdan BAYSAL[3]

[1]*Mdr Yr.,Milli Eğitim Bakanlığı, havvabaydar@gmail.com*

[2]*Doç.Dr., Marmara Üniversitesi, gonul.sakiz@marmara.edu.tr*

[3]*Doç.Dr., Marmara Üniversitesi, znbaysal@marmara.edu.tr*

Özet

Devlet görevlilerinin, yasaların öngördüğü koşul ve biçimlere bağlı olan hakları özlük hakkı olarak adlandırılmaktadır. Bir ülkenin geleceğinin inşasında oldukça önemli bir yeri olan öğretmenlerin sahip oldukları hakların geliştirilmesi eğitime çok boyutlu değer katmaktadır. Öğretmenlerin mesleğine saygınlığını arttırarak toplum nezdinde hak ettiği konuma ulaşması, öğretmenlerin sosyal ve ekonomik açıdan kalkınmış olması eğitimde verimliliği doğrudan etkilemektedir.

Bu araştırmanın amacı; Almanya, Avustralya, İngiltere, Japonya, Singapur'daki sınıf öğretmenlerinin sahip oldukları temel özlük haklarının Türkiye ile karşılaştırılmasının yapılarak; Türkiye'de sınıf öğretmenlerinin temel özlük haklarına ilişkin görüşlerin incelenmesidir. Çalışmada, Avrupa'da eğitimde başarılı bir grafik çizen Almanya, PISA sınavlarındaki istikrarlı başarısından dolayı Avustralya ve Singapur, Avrupa Birliğinin en güçlü ülkelerinden biri olan İngiltere ve hem eğitimdeki başarısı hem de dünyanın en köklü eğitim sistemlerinden birine sahip olması nedeniyle Japonya seçilmiştir. Seçilen ülkelerdeki öğretmenlerin çalışma koşulları, yer değiştirmeleri, terfi ve ilerlemeleri, maaşları ve ek ödemeleri, tatilleri, işten çıkarma ve disiplin cezaları ve emeklilik durumlarına yer verilmiştir.

Araştırma sürecinde 2016-2017 eğitim-öğretim yılında İstanbul İli Kartal, Sultanbeyli ve Pendik ilçelerinde görev yapan sınıf öğretmenlerinin özlük haklarına ilişkin görüşlerini almak amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak görüşmeler yapılmıştır. Elde edilen bulgulara göre; Türkiye'de sınıf öğretmenlerinin çalışma koşulları her geçen gün daha iyiye gitmekle birlikte özellikle büyük şehirlerde sınıf mevcutlarının fazla olduğu, öğretmenlerin başlangıç maaşlarının OECD ortalamasına yakın olmakla beraber ancak tecrübeye bağlı maaş artışının oldukça düşük olduğu, sınıf öğretmenlerinin kariyer gelişimi ile ilgili var olan uygulamaların diğer ülkelerle karşılaştırıldığında eksik ve yetersiz görüldüğü, sınıf öğretmenlerinin yer değiştirmelerinin diğer branşlara kıyasla oldukça zor olduğu ve öğretmenlerin emeklilik haklarının diğer ülkelere oranla yetersiz olarak görüldüğü tespit edilmiştir.

Bu araştırmanın Türkiye'deki sınıf öğretmenlerinin hak ve sorumluluklarını, uluslararası sınavlarda başarı gösteren İngiltere, Almanya, Avustralya, Singapur ve Japonya'daki sınıf öğretmenlerinin hak ve sorumlulukları ile karşılaştırıp mevcut durumu ortaya koymuş olması niteliği nedeni ile benzer araştırmalara katkı sağlayacağı umulmaktadır. Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığının eğitimde başarıyı yükseltmek adına uygulayacağı, öğretmenlerin motivasyonlarını arttırmayı hedefleyen özlük haklarını iyileştirmeye yönelik atılacak adımlara katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Özlük hakları, öğretmen hakları, Almanya, Avustralya, İngiltere, Singapur, Japonya, Türkiye

Türkiye'de Arabuluculuk İle İlgili Yapılan Tezlerin İncelenmesi

Nurten SARGIN[1]

Firuzan YEĞİN[2]

Okan YILMAZ[3]

[1]*Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, nurtensargin@hotmail.com*

[2]*Yüksek Lisans Öğrencisi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, firuzanyegin@gmail.com*

[3]*Yüksek Lisans Öğrencisi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, okanyilmazzzz@gmail.com*

Özet

Son yıllarda tüm Dünya'da, özellikle yaşadığımız coğrafyada çatışma ve şiddet olaylarında ciddi artışlar gözlenmektedir. Çatışma ve şiddetin toplumsal yaşamın her yerinde özellikle ailede ve okulda olduğu görülmektedir. Çatışmaların kaynakları olarak kişilerarası farklılıklardan, kaynakların paylaşımına kadar pek çok neden bulunmaktadır. Bu nedenler de çatışmayı kaçınılmaz kılmaktadır. Yaşanan çatışmalar ise yapıcı ve yıkıcı olarak iki şekilde ele alınmaktadır. Dünya'da ve Türkiye'de insan yaşamında doğal ve kaçınılmaz olan çatışma, yapıcı yaklaşım içerisinde olan alternatif çözüm yolları ile ele alınan bir konu olmaktadır. Çatışma çözümünde oy birliği, müzakere ve arabuluculuk olarak yapıcı yöntemler kullanılmaktadır. Bu yöntemler arasında arabuluculuk son yıllarda Dünya'da olduğu gibi, Türkiye'de de kullanılmaya başlanmıştır. Arabuluculuk okullardan, adalet sistemine, aileye kadar pek çok alanda kullanılmaktadır. Arabuluculuk uygulamalarının yaygınlaşmasına paralel olarak akademik çalışmalarda da artış gözlenmektedir. Türkiye'de arabuluculuk ile ilgili makale ve tezlere rastlanmaktadır. Yapılan incelemelerde Türkiye'de arabuluculuk ile ilgili tezlerin incelenmesine yönelik bir araştırmaya rastlanmamıştır. Yapılan bu çalışma ile arabuluculuk ile ilgili tezler incelenmeye çalışılmıştır.

Bu çalışmanın amacı Türkiye'de arabuluculuk konusunda yapılmış olan lisansüstü tezlerin değerlendirilmesidir. Araştırma tarama modelinde tasarlanmış bir içerik analizi çalışmasıdır. Araştırmanın örneklemini; YÖK Ulusal Tez Veri Tabanında yer alan ve tam metin olarak ulaşılabilen 34 tez oluşturmaktadır. Araştırma 1996-2017 yılları arasında Türkiye'de arabuluculuk konusunda yapılmış olan ve "arabuluculuk" anahtar sözcüğüyle taranarak tam metnine ulaşılabilen yüksek lisans ve doktora tezleriyle sınırlıdır. Ulaşılabilen tezler; tezin yayınlanma yılı, danışmanın unvanı, alanı, enstitü, enstitünün bağlı olduğu üniversite, tezin türü, çalışılan değişken türü, anahtar sözcük sayısı, yöntem, model, örneklem grubu, veri toplama aracı değişkenlerine göre incelenmiştir. Verilerin analizinde "içerik analizi" tekniği kullanılmıştır. Arabuluculuk ile ilgili tezlerin daha çok 2008-2014 yıllarında yapıldığı ve bunların çoğunlukla yüksek lisans tezi olduğu belirlenmiştir. Ayrıca tezlerde arabuluculukla birlikte daha çok cinsiyet, arabuluculuk eğitim programı, çatışma çözme becerileri, müzakere değişkenlerinin çalışıldığı görülmektedir. Arabuluculuk ile ilgili çalışılan alanların ise rehberlik ve psikolojik danışmanlık, psikoloji, hukuk, uluslararası ilişkiler gibi alanlar olduğu belirlenmiştir. Rehberlik ve psikolojik danışmanlık alanında yapılmış tezlerin daha çok Dokuz Eylül Üniversitesi'nden çıktığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Arabuluculuk, lisansüstü, tez inceleme

Madde Bağımlılığı İle İlgili Yapılan Tezlerin Önerilerinin İncelenmesi

Nurten SARGIN[1]

Okan YILMAZ[2]

Firuzan YEĞİN[3]

[1]*Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, nurtensargin@hotmail.com*

[2]*Yüksek Lisans Öğrencisi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, okanyilmazzzz@gmail.com*

[3]*Yüksek Lisans Öğrencisi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, firuzanyegin@gmail.com*

Özet

Son yıllarda tüm Dünya'da olduğu gibi Türkiye'de de madde kullanımında artışlar olduğu belirtilmektedir. Gerçekte tarihsel sürecine bakıldığında madde kullanımının insanlık tarihi kadar eski olduğu ve tedaviden keyif almaya kadar çeşitli amaçlarla kullanıldığı literatür bilgilerinde yer almaktadır. Günümüzde madde bağımlılığı önlenmesi, tedavi edilmesi gereken küresel bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır ve bunlara yönelik ulusal ve uluslararası düzeyde çalışmalar yapılmaktadır. Son zamanlarda ülkemizde madde bağımlılığı sonucu ölüm veya yoksunluk krizi haberlerine sıklıkla rastlanmaktadır. Ayrıca madde kullanım yaşı Türkiye'de 11 yaşın altına düştüğü bilgisine ulaşılmaktadır. Madde bağımlılığı ile ilgili çalışmalar tıp, eğitim, sağlık, hukuk gibi birçok alanda yürütülmektedir. Madde bağımlılığı ile ilgili çeşitli akademik çalışmalar da yapılmakta, farklı bilim dallarında makaleler, lisansüstü çalışmalar yayınlanmaktadır. Yapılan bu çalışmalarda üzerinde çalışılan problem durumuna sorunların çözümüne ilişkin önerilere yer verilmektedir. Yapılan araştırmalarda madde bağımlılığı ile ilgili yapılan tezlerin önerilerini incelemeye yönelik bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle yapılan bu çalışmada da çözülmesi gereken bir sorun olan madde bağımlılığına ilişkin yapılan tezlerde geliştirilen öneriler incelenmeye çalışılmıştır.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de madde bağımlılığı konusunda yapılmış lisansüstü tezlerin önerilerinin incelenmesidir. Araştırma tarama modelinde tasarlanmış bir meta-değerlendirme çalışmasıdır. Araştırmanın örneklemini; YÖK Ulusal Tez Veri Tabanında yer alan ve tam metin olarak ulaşılabilen 38 tez oluşturmaktadır. Araştırma, 1987 – 2016 yılları arasında Türkiye'de madde bağımlılığı konusunda yapılmış olan ve "madde bağımlılığı" anahtar sözcüğüyle taranarak tam metnine ulaşılabilen yüksek lisans, doktora ve tıpta uzmanlık tezleriyle sınırlıdır. Ulaşılabilen tezler; tezin yayınlanma yılı, danışmanının unvanı, alanı, enstitü, enstitünün bağlı olduğu üniversite, tezin türü ve öneriler değişkenlerine göre incelenmiştir. Verilerin analizinde "doküman analizi" tekniği kullanılmıştır. Madde bağımlılığı ile ilgili tezlerin daha çok 2015 yılında yapıldığı ve bunların çoğunlukla yüksek lisans tezi olduğu belirlenmiştir. Tez önerileri incelenerek tartışma yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Madde bağımlılığı, lisansüstü, tez inceleme

Beliren Yetişkinlerin Benlik Kurgusunun İncelenmesi*

Bahadır ÖZCAN[1]

Selahiddin ÖĞÜLMÜŞ[2]

[1]*Dr., Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi, e-posta: bhdozcan@yahoo.com*

[2]*Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, e-posta: ogulmus@ankara.edu.tr*

Özet

Benlik kurgusu, benliğin kültürden etkilenen boyutunu ifade etmektedir. Kağıtçıbaşı (1999), benlik kurgusunu kişini gereksinim, yetenek, güdü ve haklarını içeren bireye ait içsel özelliklerden oluşan bir yapı olarak tanımlamıştır. Bu özelliklere her birey farklı düzeylerde sahiptir ve sahip olduğu bu özellikleri farklı sosyal ortamlarda duygu, düşünce ve davranışlarını düzenlemede kullanır. Benlik kurgusu kişiden kişiye, toplumdan topluma farklılıklar gösterir. Bu nedenle kültürler arasındaki duygu, düşünce ve davranış farklılıkları, kültürler arasındaki benlik kurgusu farklılıklarından kaynaklanmaktadır. Benlik kurgusu kendimizi, başkalarını ve dünyayı nasıl algılayacağımızı belirler ve böylece duygu, düşünce ve davranışımızı da etkiler.

Bu çalışmada benlik kurgusunun aynı kültür içerisindeki farklılaşması incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla beliren yetişkinlerin benlik kurgusu cinsiyet, aile türü, eğitim görülen program ve sınıf, anne-baba eğitim düzeyi, aile geliri, kardeş sayısı ve yaşamın çoğunun geçirildiği yer çeşitli değiş, aileden ve arkadaştan algılanan sosyal destek değişkenlerine göre karşılaştırılmıştır.

Araştırmanın katılımcıları 662 beliren yetişkinden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından oluşturulan demografik bilgi formu ve Özcan (2017) tarafın Türk kültürüne uyarlanan benlik kurgusunu altı boyutta ölçen Altılı Benlik Kurgusu Ölçeği (6BKÖ) uygulanmıştır. Bu ölçekte ölçülen benlik kurgusu boyutları; ilişkisel dikey benlik kurgusu, ilişkisel yatay benlik kurgusu, toplulukçu yatay benlik kurgusu, toplulukçu dikey benlik kurgusu, kişisel benlik kurgusu ve insancıl benlik kurgusudur.

Araştırmada altı benlik kurgusunun demografik değişkenlere göre karşılaştırıldığı t-testi ve tek yönlü ANOVA sonucu elde edilen bulgular, beliren yetişkinlerin ilişkisel dikey benlik kurgusu cinsiyet, aile türü, öğrenim görülen program ve sınıf düzeyi, anne öğrenim durumu, aile geliri ve yaşamın çoğunun geçirildiği yerleşim merkezi değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermektedir. İlişkisel yatay benlik kurgusu ise sadece öğrenim görülen programa göre anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir. Toplulukçu yatay benlik kurgusu cinsiyet, öğrenim görülen program, anne öğrenim durumu, kardeş sayısı ve aile gelirine göre anlamlı farklılık göstermektedir. Toplulukçu dikey benlik kurgusu ise, sınıf düzeyine ve yaşamın çoğunun geçirildiği yere göre anlamlı farklılık göstermektedir. Kişisel benlik kurgusu ise cinsiyet, aile türü, baba öğrenim durumu ve aile gelirine göre anlamlı farklılık göstermektedir. Son olarak insancıl benlik kurgusu ise aile türüne, sınıf düzeyine, kardeş sayısına ve yaşamın çoğunun geçirildiği yere göre göre anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir. Bu araştırmada, benlik kurgusunun kültürler arasında farklılaşmakla beraber aynı kültür içerisinde de çeşitli demografik değişkenlere göre de farklılaştığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar kelimeler: benlik kurgusu, demografik değişkenler, beliren yetişkinler,

**. Bu çalışma, ilk yazarın doktora tezinin bir bölümünden üretilmiştir.*

Ortaokulda Matematik Başarısının Yordayıcıları: Matematik Öz-Yetkinlik Kaynakları, Aile, Arkadaş ve Öğretmenden Algılanan Matematik Başarı Beklentisi

Bahadır ÖZCAN[1]

Hakkı KONTAŞ[2]

[1]*Dr., Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi, e-posta: bhdozcan@yahoo.com*

[2]*Yrd.Doç. Dr., Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi, e-posta: hkontas@adiyaman.edu.tr*

Özet

Uluslararası sınav sonuçları Türk öğrencilerin matematik başarısının beklenen düzeyde olmadığını göstermektedir. İçinde bulunulan bağlama göre bazı bilişsel ve duyuşsal özellikler matematik başarısını etkilemektedir. Araştırma sonuçları, bireyin duygusal boyutunun başarıyı etkileyen önemli bir boyut olduğunu göstermektedir. Öz-yeterlik inancı kişinin bir faaliyeti seçmesini, öğrenmesini, hedef yönelimlerini, çeşitli alanlardaki başarısını, öğrenme, çaba ve azmini içerir. Öz yetkinlik inançları, bireyler tarafından dört kaynaktan gelen bilgilerin yorumlanmasıyla gelişmektedir. Bu öz-yetkinlik kaynakları; doğrudan öğrenme deneyimleri, dolaylı öğrenme deneyimleri, sosyal cesaretlendiriciler ve fizyolojik durumdur. Ailelerin, arkadaşların ve öğretmenlerin öğrencilere aktardıkları onlara yönelik başarı beklentisi öğrencilerin akademik hedef oluşturmada ve bu hedefe ulaşmada onları etkileyen önemli çevresel kaynaklardandır. Bu üç çevresel kaynak öğrencilerin bu gelişimsel dönemde en fazla etkileşime girdiği, en yakın sosyal kaynaklardır. Bu kaynaklar öğrencinin başarısını onlara yönelik başarı beklentileri aktararak etkileyebilmektedir. Bu bağlamda bu araştırmada, öz-yetkinlik kaynaklarının ve aileden, arkadaştan ve öğretmenden algılanan matematik başarı beklentisinin matematik başarısını yordama düzeyi incelenmiştir.

Araştırmanın katılımcıları 338 ortaokul 8. Sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak Usher ve Pajares (2009) tarafından geliştirilen ve Türk kültürüne Kontaş ve Özcan (2017) tarafından uyarlanan Ortaokul Matematik Öz-yetkinlik Kaynakları Ölçeği kullanılmıştır. Aile, arkadaş ve öğretmenden algılanan matematik başarı beklentisini ölçmek için ise araştırmacılar tarafından geliştirilen birer maddelik yedili derecelemeli matematik başarı beklentisi ölçekleri kullanılmıştır. Matematik başarısı ise öğrencilerin TEOG sınavından aldıkları matematik sınav sonuçlarının öğrencilere sorulması suretiyle elde edilen matematik başarı verisini içermektedir.

Araştırma sonuçları, doğrudan öğrenme deneyimleri, dolaylı öğrenme deneyimleri, sosyal cesaretlendiriciler ve aileden algılanan matematik başarı beklentisinin matematik başarısının anlamlı yordayıcıları olduğunu göstermiştir. Bu dört değişken matematik başarısına ilişkin varyansın % 51'ini açıklamaktadır. Yordayıcı değişkenlerin matematik başarısı üzerindeki göreli etkisi yüksekten düşüğe doğru; sosyal cesaretlendiriciler, doğrudan öğrenme deneyimleri, aileden algılanan matematik başarı beklentisi ve dolaylı öğrenme deneyimleri şeklinde sıralanmaktadır. Diğer tarafta ise fizyolojik durum ve öğretmenden ve arkadaştan algılanan matematik başarı beklentisi ise matematik başarısının anlamlı yordayıcıları değildir. Sonuç olarak, ortaokul 8. Sınıf öğrencilerinin matematik başarısını sosyal cesaretlendiriciler, doğrudan öğrenme deneyimleri, dolaylı öğrenme deneyimleri ve aileden algılanan matematik başarı beklentisinin etkilediği görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Öz-yetkinlik kaynakları, matematik başarısı, algılanan matematik başarı beklentisi, ortaokul

2015 Yılı Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programına Yönelik Bir Değerlendirme Çalışması

Ayşe Derya ESKİMEN[1]

[1] *Dr., Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi, deryaeskimen@hotmail.com*

Özet

Eğitim, öğretim, öğrenme, öğretme kavramları değişim, gelişim ve yenilenme unsurlarını bünyesinde taşıyan, hayat boyu devam eden bir süreçtir. Eğitim Terimleri Sözlüğü'nde, "Belli bir amaca göre gereken şeyleri öğretme işi; bir eğitim kurumunda bir küme öğrenciye belli dal ya da konularda bilgi verme" olarak tanımlanan öğretim, okullarda çeşitli programlar, programın şekillendirdiği ders kitabı ve eğitim-öğretim sürecinin doğru şekilde kurgulanmasıyla gerçekleştirilmektedir. Öğretim programı ise, "Toplumun ihtiyaçlarına bağlı olarak (Williamson & Payton, 2009), toplumun ne tür ihtiyaçları olduğuna dayanarak, öğrencilerin ne bilmeleri ve yapmaları gerektiğinin beklendiği (Levin, 2008: 8) bir vizyon (Williamson & Payton, 2009: 3)" olarak tanımlanmaktadır. Nitekim, konumuz olan 2015 yılı Türk Dili ve Edebiyatı dersi öğretim programında da öğrencilere kazandırılması hedeflenen birtakım bilgi, beceri, tutum ve değerler söz konusudur. Çalışmada bu öğretim programı temel felsefe ve genel amaçlardan başlamak üzere, programın yapısı, öğrenme-öğretme yaklaşımı, ölçme-değerlendirme, yeterlik ve beceriler, değer eğitimi ve diğer başlıkları da kapsayacak şekilde ele alarak değerlendirilecektir. 2015 yılı programından önce, Türk Dili ve Edebiyatı dersi için özellikle 2005 yılından itibaren gerek öğretim programı gerekse ders kitaplarında çeşitli yaklaşımlar yoluyla birtakım değişim ve dönüşümlere gidildiği ifade edilebilir. 2005 yılı itibarıyla Türk Dili ve Edebiyatı dersi, Türk Edebiyatı ile Dil ve Anlatım olarak ayrılmış; bu programlarda bilginin yapılandırılmasının esas alındığı ifade edilmiştir. Ancak bu programlar 2015 yılında, Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı'nca Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Programı olarak yeniden birleştirilmiştir. Bunun yanı sıra programda içerik, eğitim durumları, ölçme değerlendirme yönleriyle de birtakım yenilenme ve değişimlere gidilmiştir. Zira 2005 yılı programında kronolojik bir sıralamanın yapıldığı; dolayısıyla verilen bilginin de geçmişten günümüze olduğu; buna sebep bilginin de güncelden, yakından, bilinenden ve işlevsellikten uzaklaştığı çeşitli çalışmalarda ifade edilmiştir. Bunun da öğrencilerin motivasyon, ilgi ve merakını azalttığı yönünde eleştiriler yapılmıştır. Dolayısıyla bu çalışmanın amacı, 2015 yılı Türk Dili ve Edebiyatı Dersi öğretim programını değerlendirmek, yer yer 2005 yılı Türk Edebiyatı ile Dil ve Anlatım programlarına yönelik karşılaştırmalarla her iki programın olumluluklarından faydalanmaktır. Araştırma, betimleyici bir çalışma olup veriler doküman incelemesi yöntemiyle toplanmıştır.

Anahtar kelimeler: Öğretim programı, 2015 yılı türk dili ve edebiyatı dersi öğretim programı, türk edebiyatı ile dil ve anlatım dersi öğretim programları

2015 yılı Öğretim Programına Göre Hazırlanmış Türk Dili ve Edebiyatı Ders Kitaplarının Değerlendirilmesi

Ayşe Derya ESKİMEN[1]

[1] *Dr., Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi, deryaeskimen@hotmail.com*

Özet

Ders kitapları, bir kılavuz niteliği gören öğretim materyalleridir. Eğitim-öğretim sürecinde hem öğretmen hem öğrenci açısından faydaları vardır. "En kolay erişilebilir kaynaklardır. Her sınıf düzeyi için, konular hakkında birtakım bilgiler sağlar. Modeller, örnekler ve örnek aktiviteler sunar" (Tompkins, Bright, Pollard & Winsor, 2002: 48). Genel olarak liselerde gerçekleştirilen Türk dili ve edebiyatı eğitiminin dört ayağından bahsetmek mümkündür. Bunlar; başta öğrenci olmak üzere öğretim programı, ders kitabı ve öğretmendir. Dolayısıyla ders kitapları da öğretim programları yoluyla şekillenmektedir. 2015 yılı itibarıyla öğretim programlarında gerçekleştirilen değişiklikler ders kitaplarına da yansıtılmıştır. Buna sebep, 2015 yılında kabul edilen ve Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı dersi öğretim programında belirtilen esaslara göre hazırlandığı belirtilen Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarında da birtakım yenilenmeler gerçekleştirilmiştir. Ders kitapları için kademe kademe gerçekleştirilen bu yenilenme, öncelikli olarak 9. ve 10. sınıf ders kitaplarını kapsamaktadır. Kitap yazarlarının belirttiği üzere, bu öğretim materyalinin öncekilerden iki önemli farkı bulunmaktadır. Bunlardan birincisi "Türk Edebiyatı" ile "Dil ve Anlatım" derslerinin "Türk Dili ve Edebiyatı" adı altında birleştirilmiş olması; ikincisi ise Türk edebiyatını devirlere dayalı bir yaklaşımla ele alan anlayışın yerine metin türlerine dayalı bir öğretim uygulamasının esas alınmasıdır. Dolayısıyla bu çalışmada amaç, 2015 yılı öğretim programına göre hazırlanmış Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarını incelemek; yer yer 2005 yılı Türk Edebiyatı ile Dil ve Anlatım kitapları ile karşılaştırarak elde edilen bulgular doğrultusunda çeşitli değerlendirmeler yapmak ve öneriler sunmaktır. Çalışmanın evrenini 2015 yılı öğretim programına göre hazırlanmış Türk Dili ve Edebiyatı ders kitapları, örneklemini ise MEB ve özel yayınevlerince yeni programa uygun olarak hazırlanmış 9. ve 10. sınıf Türk Dili ve Edebiyatı ders kitapları oluşturmaktadır. Araştırma, betimleyici bir çalışma olup veriler doküman incelemesi yöntemiyle elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ders kitabı, türk dili ve edebiyatı, 9. ve 10. sınıf türk dili ve edebiyatı ders kitapları

Otantik Liderliğin Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Alan Üniversite Öğrencilerinin Bireysel Kariyer Planlaması Üzerine Etkisi

Emine YILMAZ[1]

Cafer TOPALOĞLU[2]

[1]*Arş. Gör., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Turizm Fakültesi, emine_yola@hotmail.com*

[2]*Doç. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Turizm Fakültesi, ctopaloglu@mu.edu.tr*

Özet

Kariyer planı çizilirken, hiç kuşkusuz gerek kendisi gerekse fikirleri örnek alınan insanlar olabilir. Bu insan anne, baba, ünlü bir sanatçı olabileceği gibi, okuldaki öğretmen de olabilir. Öğrencilerin, okulda derslerine giren hocaları da kariyer planlarında etkili olabildiğinden, dersin lideri kabul edilebilir. Buradan hareketle, bu araştırma, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Turizm Fakültesi öğrencilerinin bireysel kariyer planlamaları ile hocalarının otantik liderlik derecesinin ilişkisini ortaya çıkarmak amacıyla hazırlanmıştır. Nicel yöntemle yapılmış çalışmada, kolayda örnekleme yoluyla 407 öğrenciden anket toplanmıştır. Toplanan veriler istatistik programı ile analiz edilmiştir. Ölçeğin güvenilirliğini test etmek için, güvenilirlik analizi uygulanmış ve Cronbach's Alpha modeli kullanılmıştır. Bu analiz neticesinde, araştırma ölçeğinin güvenilirlik katsayısı 0, 954 olarak ortaya çıkmıştır. Çalışmada, öncelikle otantik liderlik ve bireysel kariyer planlama kavramlarına değinilmiştir. Daha sonra katılımcıların demografik özelliklerine ve kariyer planlamalarına ilişkin bulgular sunulmuş ve bireysel kariyer planlamasına ilişkin ifadelere faktör analizi uygulanmıştır. Bu bağlamda, bireysel kariyer planlaması çalışma koşulları ve özfarkındalık, hedef belirleme ve kurumsal yönlendirme olarak üç boyutta ortaya çıkmıştır. Otantik liderlik ise, literatürde kabul görmüş dört boyutuyla değerlendirilmiştir. Bu boyutlar; benlik bilinci, dengeli işleme, ilişkisel şeffaflık ve ahlâki bakış açısıdır. Son olarak, otantik liderliğin öğrencilerin bireysel kariyer planlaması üzerindeki etkisini belirlemek için regresyon analizi uygulanmıştır. Sonuçlar, turizm eğitimi almalarına rağmen, öğrencilerin turizm sektöründe çalışmak istemediklerini göstermiştir. Özellikle ahlaki perspektif ve benlik bilincinin bireysel kariyer planlaması üzerinde anlamlı etkisi ortaya çıkmış; bilginin dengeli değerlendirilmesinin anlamlı bir etkisi görülmemiştir. Sonuç olarak, otantik liderliğin lisans düzeyinde öğrenim gören turizm öğrencilerinin bireysel kariyer planlamaları üzerinde önemli bir etkisi ortaya çıkmıştır. Nitekim, katılımcıların yaklaşık %20'sinin kariyer hedefinde öğretim elemanı olmak istediğini belirtmesi dahi bunu kanıtlar niteliktedir.

Anahtar Kelime: Otantik Liderlik, Bireysel Kariyer Planlama, Turizm.

Öğretme-Öğrenme Anlayışları ve Öğretim Programına Bağlılık: İlişkisel Bir Araştırma

Gökhan BAŞ[1]

Cihad ŞENTÜRK[2]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, gokhanbas51@gmail.com*

[2]*Yrd. Doç. Dr., Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, cihadsenturk@gmail.com*

Özet

Bu çalışmanın amacını, öğretmenlerin öğretme-öğrenme anlayışları ile öğretim programına bağlılık düzeyleri arasındaki ilişkiyi araştırmak teşkil etmiştir. Yapılan araştırmada, nicel araştırma yaklaşımlarından "ilişkisel tarama modeli" benimsenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu Niğde ilinde devlete bağlı liselerde görev yapmakta olan öğretmenler (n = 215) oluşturmuştur. Yapılan çalışmada, veri toplama araçları olarak "Öğretme-Öğrenme Anlayışları Ölçeği" ile "Öğretim Programına Bağlılık Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analiz edilmesinde Pearson momentler çarpımı korelâsyon analizi ile çoklu regresyon analizi teknikleri kullanılmıştır. Yapılan çalışmada elde edilen bulgulara göre, öğretmenlerin yapılandırmacı öğretme-öğrenme anlayışı ile öğretim programına bağlılık düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki (r = .232, p < .05) olduğu görülürken, geleneksel öğretme-öğrenme anlayışı ile öğretim programına bağlılık düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığı (r = .019, p > .05) tespit edilmiştir. İşe koşulan çoklu regresyon analizi sonucuna göre ise, öğretme-öğrenme anlayışlarının öğretim programına bağlılık düzeyini anlamlı bir şekilde yordadığı (R = .239, R^2 = .057, p < .05) görülürken, yapılandırmacı öğretme-öğrenme anlayışının (β = .242), geleneksel öğretme-öğrenme anlayışının (β = .058) aksine öğretim programına bağlılık düzeyinin anlamlı bir yordayıcısı olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar kelimeler: Öğretme-Öğrenme Anlayışları, Öğretim Programına Bağlılık, İlişkisel Araştırma

Resimli Çocuk Kitaplarında Yardımlaşma Ögesinin İşlenişi

İrem Ayça FIRATLI[1]
Murat ŞİMŞEK[2]
[1]*Sınıf Öğretmeni, MEB, firatliirem@gmail.com*
[2]*Sınıf Öğretmeni, Sınav Eğitim Kurumları, murat.simsek.fb@hotmail.com*

Özet

Çalışmanın amacı çocuk edebiyatındaki kitapları ögelerine ayırıp belirli bir öge üzerinden giderek o öge ile çocuklara verilmek istenen iletiyi saptamak ve buna farklı çerçeveler aracılığıyla bakabilmektir. Bu doğrultuda yardımlaşma ögesi esas alınıp on resimli çocuk kitabı seçilerek kitapların içeriği ve bu içerikle bağlantılı olan resimler incelenmiştir. İncelenen kitaplar: KAKTÜS İLE KİRPİK(THORVALD STEEN),3 KEDİ 1 DİLEK(SARA ŞAHİNKANAT), YÜZYÜZ(LEO LIONNI), BU KIŞ KİMSE ÜŞÜMEYECEK(FERİDUN ORAL), KİRPİ MASALI(CAN GÖKNİL),DEĞİRMENCİ İLE BAYKUŞ(GÖKNİL GENÇ),KÜÇÜK EŞEK VE CANAVAR BUU!(R.K.A.VAN HAERİNGEN), BÖĞÜRTLEN CİNİ VE SARI GAGA(FERİDUN ORAL), FARKLI AMA AYNI(FERİDUN ORAL) ve KIRMIZI ELMA(FERİDUN ORAL).

Bu çalışmada amacımıza uygun olduğu düşünülen içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Çünkü içerik analizi, benzer verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır(Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Kitaplarda "Yardımlaşma hangi konu çerçevesinde işlenmiştir?","Karakterin yaşadığı sorun nasıl çözülmüştür?","Resimleyici kitapta bir ana çizim ögesi kullanmış mı, kullandıysa bunu nasıl aktarmıştır?","Kitaptaki karakter sayısının çokluğu/azlığı, okuyucuya temanın doğrudan aktarılmasına nasıl etki etmiştir?","Ana tema, okuyucunun kitaptaki olayları günlük yaşamla bağdaştırabileceği şekilde düzenlenmiş midir?","Yardımlaşma fizyolojik bir ihtiyaç için mi yapılmıştır?", "Yardımlaşma bir karakteri yüceltmek için mi yapılmıştır?","Yardımlaşma karakterin çevresindekiler tarafından kabul görmesi için mi yapılmaktadır?","Yardımlaşma karakterin duygusal bir ihtiyacını karşılamak için mi yapılmıştır?" sorularına cevaplar bulunmuştur.

Çocuk edebiyatında resimli çocuk kitaplarının yeri ve önemi büyüktür. Çocuklara aktarılmak istenen değerler, kısa ve öz yazılar ile derinliği olan resimlerle uyum içinde aktarılabilir. Böylece çocuk kendi iç dünyasında, anlatılanı daha çabuk ve kolay kurabilir. Yaşamına, bu karakterlerin sergilediklerini uyarlayabilir. Çocuk kitaplarında yardımlaşmanın hayvanlar üzerinden aktarılması kitaplar arasında sıklıkla karşılaşılan bir durumdur. Yardımlaşmanın direkt “yardım ettiler, yardımına koştular...” gibi ifadelerle verilmeyip tüm kitap bittikten sonra sezdirilmesi de amaca ulaşmada katkı sağlamaktadır. Hem kitabın sonuna kadar merakın korunması hem de verilmek istenen iletinin öğüt niteliğinde olmaması bakımından bu işleniş şeklinin uygun olduğu söylenebilir.

Anahtar kelimeler: İçerik analizi, resimli çocuk kitapları, yardımlaşma ögesi.

Divan Şairlerinin Gözünden Bir Göz Hastalığı: Remed

Fatih SONA[1]

[1]*Yrd.Doç.Dr., Çankırı Karatekin Üniversitesi, fatihsona@yahoo.com*

Özet

Divan edebiyatı şairleri toplumsal hayattan kopuk kalmamış, kendi kültürlerini şiirlerinde yansıtmışlardır. Bu edebiyat, kendi devrinde yazar ve şairleriyle, okuyucusuyla, edebî mahsulleriyle edebî faaliyet içinde bulunmaktadır. Bu edebiyatın kendine has estetiği, dünya görüşü, üslubu, özellikleri vardır. Divan edebiyatı şairleri, halkın âdetleri, inanışları, bilmeceleri, türküleri, ninnileri, mânileri, atasözü ve deyimleri dinleyerek, oyunlarını oynayarak büyüdüler. Bütün bunlar onların şahsiyetlerinin oluşmasında önemli bir rol oynadı. Divan edebiyatının şairleri, kendi şiirlerini çevirdikleri vadide Osmanlı hayatının siyasi, sosyal, kültürel, tarihi, coğrafi özelliklerinin belirlediği farklı ve orijinal bir ifade tarzını benimsemişlerdir.

Divan Şiirinin konularından birisi, eskilerin tabâbet dedikleri, tıp ilmi, hekimlik ve sağlıktır. Sağlık ve sağlığa ilişkin mefhumlar, tabip olsun olmasın şairlerimizi etkilemiştir. Şair, mazmunların yanında hasta ve hasta yakınlarında gözlemlediği durumları, hastane ortamı, hekim, hekimin hastasına yaklaşımı, hastalık çeşitleri, tedavi yolları ve kullanılan ilaçlar ve manevi tedavi yöntemlerini şiirlerinde işlemişlerdir.

Eski tıpta insan vücudunda var olduğu kabul edilen, safra, sevdâ, dem ve balgam adlı dört unsura ahlât-ı erbaa denirdi. İnsanların bu dört sıvı dengeli olduğu zaman sağlıklı; denge birinin lehine bozulduğu zaman da hasta olduğuna inanılırdı. Bunlar bozulduğu zaman çeşitli hastalıklar ortaya çıkardı.

Bu hastalıklardan bir tanesi de bir göz hastalığı olan remeddir. Remed-i mütekayyih ise irinli ve sulu göz nezlesidir. Divan şairleri de bir göz hastalığı olan remedi şiirlerinde göstermişlerdir. Bunlardan birisi de Kütahyalı Rahîmî'dir. Şair, sevgili uğruna nesi var nesi yok bütün hepsini sermiştir. Varlığında gönlünde üzüntü ve sıkıntılar; gözlerinde ise remed yani göz hastalığı kalmıştır. Şairin gözü ağlamaktan remed hastalığına tutulmuştur:

Yoluña nem var ise ser-cümle îsâr eyledüm Varlığumda dilde gam kalmış durur gözde remed Kütahyalı Rahîmî Dîvânı G.40/4 Celîlî'nin gözleri sevgilinin hayali ile dolup kan ile remed olmuştur. Şair, kendisini görenlerin, onu arzu ve istek peşinde koşan biri sanmamasını istemektedir. Zira o sevgilinin ayrılığıyla perişan olmuş bir hasta gibidir:

Göreli sende remed kan ile toldı çeşmüm Sanma kim saña Celîlîyi hevâdâr degül Celîlî Divanı G.233/7

Sonuç olarak Divan şairleri bu ve benzeri beyitlerde görüldüğü gibi hayattan kopmamış; hayatın inceliklerini şiirlerine soktukları gibi göz hastalığı olan remedi de şiirlerinde göstermişlerdir.

Anahtar Sözcükler: Divan Edebiyatı, Hastalık, Deva, Remed.

İsmail Hikmetî Divanı'ndaki İlginç Bir Şiir: Gazel-i Satranç

Fatih SONA[1]

[1]*Yrd.Doç.Dr.,Çankırı Karatekin Üniversitesi, fatihsona@yahoo.com*

18.yüzyılda edebiyatın umumi tekâmülünde bir değişiklik olmamış, divan şiiri estetiğinin lüzum gösterdiği bütün teferruata dikkat edilerek geleneğe bağlı kalınmıştır. Bu asırda edebiyatımızda İran tesiri zayıflamış, artık geçen asırların büyük Türk üstatlarının eserleri örnek alınmaya başlanmıştır; çünkü bu üstatlar yetiştikleri bu edebiyatın sanat anlayışı içinde kendilerine örnek aldıkları İran modelleriyle aynı mükemmeliyette eserler meydana getirmişlerdir.

Bu dönemdeki şairlerden birisi de İsmail Hikmetî'dir. Şairin asıl adı İsmâil, mahlası Hikmetî'dir. Edirne'de dünyaya gelmiştir. Doğum tarihi bilinmemektedir. Devrin önemli şahsiyetleri olan Koca Râgıb Paşa'ya (d.1699-ö.1763), Halîmî Mustafa Paşa'ya (ö.1760) ve yaptırdığı hayır eserleriyle meşhur olan Beşir Ağa'ya (ö.1746) kasideler yazmıştır. *Dîvân*'ında, Edirne ve İstanbul'un çeşitli semtlerinden bahseden şiirleri vardır. Halvetîliğin Uşşâkî yoluna mensuptur. Edirne'de yaşayan Ahmed Sâkî'nin halifesidir. İsmail Hikmetî 1187/1773-74 yılında vefat etmiştir. Hüseyin Vassâf'taki bilgiye göre, hocası Ahmed Sâkî'nin Edirne'de bulunan türbesinde defn edilmiştir. Ancak bu türbe şu an mevcut değildir.

İsmail Hikmetî hakkında şuara tezkirelerinde herhangi bir bilgiye rastlanmamaktadır. Şair hakkında Hüseyin Vassaf, *Sefîne-i Evliyâ* isimli eserinde, onun hakkında "Saltanat-ı irfâniyye tahtına oturmuş, safâ sürmüş." Demektedir. Şair, şiirlerini ilahi bir bakış açısıyla yazmıştır. Şiirlerinde Allah aşkını, peygamber sevgisini ve zaman zaman da beşeri aşkı işlemiştir. Dîvân sahibi mutasavvıf bir şair olan Hikmetî, şiirlerinde tekke şiirine değil divan şiiri geleneğine bağlı kalmıştır.

Satranç, iki oyuncunun altmışdört kareye ayrılmış bir tahta üzerinde değerleri farklı onaltışar taşı birbirlerine karşı kullanarak oynadıkları bir oyundur. Satranç, onaltışar taşı olan iki hasım arasında bir çarpışmadır. Her hasımda bir kral(şah), bir vezir, iki fil, iki at, iki kale ve sekiz piyon bulunur. Oyunda amaç karşı tarafın şahını almaktır. Divan şiirinde maddi unsur olarak kullanılan çeşitli konulardan biri de satrançtır. Şairler, satrançla ilgili kelimeleri ve ıstılahları beyitlerde kullanarak çeşitli edebî sanatlarla yoğururlar ve değişik mazmunlar çerçevesinde okuyucularına sunarlar. Satranç taşları ve hatta satranç tahtası oyuncularla birlikte çeşitli tasavvurlara konu olur. Bu tasavvurlar, şairlerin hayal dünyasına bağlı olarak değişiklik gösterir.

16. yüzyıl şairi Manastırlı Celâl, sevgilinin güzellik unsurlarını satranç terimleri ile birlikte kullanmıştır. Şair, bu gazelinin her beytinde sevgilinin yanağını anlatmış, bununla birlikte ikinci anlamlarından faydalanarak satranç terimlerini şiirine yerleştirmiştir.

İsmail Hikmetî de satranç terimlerini konu alan bir gazel yazmıştır. Şair, kılavuzluk eyleyip zor bir yoldan geçmiştir. Hikmet sırrından kurulmuş muazzam bir şehre girmiş, orada kendisini görmüştür. Kerbelâ sahrasına kesret kılıcını çekmiş, nur askeri ile mücadele etmiştir. Otuz iki kapıdan hücum edip gaflet yolundan dünyanın meydanına at sürmüştür. Fil, süvari olup ecel sopasını eline almıştır. Şair, onun mihnet hamlesinden kurtulamamıştır. Ruh yani kale şah çekmiş, gönüller şahı ise mat olmuş, yani yenilmiştir. Kesret kalesini ise piyade almıştır.

Anahtar Sözcükler: İsmail Hikmeti, Divan, Gazel, Toplumsal Yaşam, Satranç,

Yabancı Dil Öğretiminde Drama Tekniğinin Kullanımı

Cahit GÜLER[1]

Neslihan KÖK[2]

Ece SARIGÜL[3]

[1]*Öğr.Gör., Necmettin Erbakan Üniversitesi, cguler10@hotmail.com*

[2]*Okt, Necmettin Erbakan Üniversitesi,neslihangonulluoglu@yahoo.com*

[3]*Yrd.Doç.Dr.,MEF Üniversitesi, e.sarigul@yahoo.com.tr*

Özet

Bu çalışmanın amacı yabancı dil öğretiminde drama tekniğinin önemini ve kullanımını incelemektir. Yabancı öğretiminde birçok yöntem ve teknikten yararlanılmaktadır. Son zamanlarda yabancı dil eğitiminde kullanılan iletişimsel yaklaşım tekniklerinden biri olan drama teknikleri sayesinde öğrenciler dili sosyal bir etkileşim aracı olarak kullanabilmektedirler. Özellikle küçük çocuklara yabancı dil öğretiminde drama tekniklerinin kullanımı oldukça yararlıdır. Çalışmamızda öncelikle dramanın tarihçesi ve gelişimi incelenmiş ve daha sonra ise farklı yazarların bakış açısına göre tanımlanmıştır. Dramanın çocuklardaki dil gelişimine katkısı, fiziksel koşullar, katılımcılar, uygulama ve öğretmenin rolü gibi drama sürecini etkileyen faktörlerde detaylı olarak incelenmiştir. Ülkemizde yabancı dil öğretimi alanında birçok yöntem ve teknikten yaralanılmasına rağmen drama tekniklerinin yeterince tanınmaması sebebiyle kullanımı yaygın değildir. Çalışmamızda dramanın uygulama basamakları ve çeşitli drama örnekleri anlatılarak yabancı dil öğretmenlerine katkıda bulunulmaya çalışılmıştır. Drama ders kitaplarında bulunan diyologlarla doğal kullanımı sayesinde gerçek yaşam durumları arasında bir köprü oluşturabilir ve dildeki düşünce ve ifade arasındaki bağları güçlendirebilir. Aslında drama gerçek hayatın sınıfa yansımasıdır. Bu özellikleriyle drama öğrencilerin yabancı dili konuşma ve dili anlama becerilerini geliştirir. Böylece öğrencilerin kendilerine olan güvenleri artar ve dili iletişim amaçlı kullanmaya başlayabilirler. Çalışmamızda birçok örnek drama etkinliğine yer verilmiş olup, bu örnek etkinlikler sunum sırasında katılımcılarla paylaşılacaktır. Ayrıca öğretmenlere dil öğretiminde drama tekniklerini nasıl kullanacakları ile ilgili tavsiyelerde bulunulacaktır.

Anahtar kelimeler: Drama, yabancı dil, dil öğretimi, çocuklara yabancı dil öğretimi

Akıllı Tahta İle Hazırlanan Etkinliklerin Öğrenilen Bilgilerin Kalıcılığına Etkisi

Mahmut Sami KILIÇ[1]

Abdullah AYDIN[2]

[1]*Arş. Gör., Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, mkilic@kastamonu.edu.tr*

[2]*Prof. Dr., Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, aaydin@kastamonu.edu.tr*

Özet

Fen konuları, çoğu zaman öğrencilerin anlamada zorlandığı, soyut kavram ve olayları içermektedir. Bu durum öğrencilerde fen dersinin zor olduğu kanısının oluşmasına neden olmakta ve fen derslerindeki başarıyı olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Ortaokul 7. sınıf fen ve teknoloji dersi "yaşamımızdaki elektrik" ünitesi de öğrencilerin anlamada zorlandığı, soyut kavramlar içeren konuları kapsamaktadır. Bu araştırmada akıllı tahta ile hazırlanan etkinlikler kullanılarak, yaşamımızdaki elektrik ünitesindeki soyut kavram ve olaylar somutlaştırılmaya ve günlük hayatla ilişkilendirilerek daha anlaşılabilir hale getirilmeye çalışılmıştır. Bu amaç doğrultusunda, 2013-2014 eğitim-öğretim yılı Kastamonu il merkezinde bir ortaokulun 7. sınıflarında öğrenim gören, ön bilgileri birbirine yakın iki şubede bulunan ve rasgele olarak biri deney, diğeri ise kontrol grubu olarak belirlenen toplamda 75 öğrenci bu araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Çalışmada veri toplama aracı olarak yaşamımızdaki elektrik ünitesi ile ilgili çoktan seçmeli bir başarı testi kullanılmıştır. Bu test 25 sorudan oluşmuş, geçerlik ve güvenirliği test edilmiştir. Bu test, her iki grubun ön bilgilerinin denkliğini ölçmek için ön-test, uygulama bittikten sonra akademik başarılarını ölçmek için son-test ve bu çalışmanın amacı olan öğrenilen bilgilerin ne kadarının hatırlandığını ölçmek için ise 4 hafta sonra kalıcılık testi olarak çalışma grubuna uygulanmıştır. Ünite konuları uygulama sürecinde, kontrol grubundaki öğrencilere programa göre işlenirken, deney grubu öğrencilerine ise bu konu başlıkları akıllı tahta ile hazırlanan etkinliklerle işlenmiştir. Uygulama bittikten 4 hafta sonra, her iki grubun öğrenilen bilgilerin ne kadarının hatırlandığını ölçmek için, hazırlanan bu test, kalıcılık başarı testi olarak tekrar uygulanmıştır.

Araştırmanın sonunda kalıcılık başarı testinden elde edilen verilere göre; deney grubundaki öğrencilerin ünite ile ilgili öğrendikleri bilgileri hatırlamaları, kontrol grubundaki öğrencilerin hatırlamalarına göre daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fen ve teknoloji, akıllı tahta, kalıcılık başarı testi, yaşamımızdaki elektrik

Batman'da Çalışan Kadınların Özel Eğitime İlişkin Algıların İncelenmesi: Nitel Bir Çalışma

M. Emin ŞANLI[1]

İlhan ÇİÇEK[2]

Rukiye ARSLAN[3]

[1]Öğretim Görevlisi, Batman Üniversitesi, m.emin—4747@gmail.com

[2]Öğretim Görevlisi, Batman Üniversitesi, ciceikilhan7272@gmail.com

[3]Öğretim Görevlisi, Batman Üniversitesi, rkyarslan@gmail.com

Özet

Özel eğitim; kişinin bedensel, duygusal, iletişimsel, zihinsel ve sosyal gelişimlerindeki özellikleri nedeniyle normal eğitimden yararlanamayan bireylere özel yetişmiş elemanlar tarafından bir ekip çalışması anlayışıyla ve özel müfredat, farklı metot ve/veya özel eğitim materyalleri kullanılarak verilen eğitim olarak tanımlanmaktadır. Diğer bir tanımla özel eğitim, ortalama öğrenci özelliklerinden önemli ölçüde farklılaşan öğrencilere sağlanan, bireysel olarak planlanmış ve bireyin bağımsız yaşama olasılığını en üst düzeye çıkarmayı hedefleyen eğitim hizmetlerinin bütünüdür. Bu tanımdan yola çıkarak; bireysel özellikleri ve eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından beklenen düzeyde anlamlı farklılık gösteren bireylere "özel eğitim gerektiren bireyler" denilmektedir.

Toplumun en önemli yapı taşlarından biri olan ailenin özel eğitim ile ilgili bilgi ve algı düzeyi önem arz etmektedir. Bu nedenle özel eğitim konusunda ailenin eğitimi son derece önemlidir. Aile eğitimi anne babaların çocuklarını sağlıklı bir şekilde yetiştirmelerini sağlamak amacı ile geliştirilmiş etkinliklerin tümünü kapsamaktadır. Söz konusu aile eğitiminde özellikle kadın aktif rol almaktadır. Çalışan kadın toplumda hem ekonomik bir role, hem de annelik rolüne sahiptir. Bu nedenle kadının özel eğitime dair bilgi düzeyinin nasıl olduğunun bilinmesi, özel eğitimle ilgili yeni çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı, Batman'da çalışan kadınların özel eğitime ilişkin algıların incelenmesidir.

Çalışma nitel araştırma modeli olarak tasarlanmıştır. Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanmaktadır. Araştırmanın örneklemi, Batmandaki kamu kurumlarında çalışan 20 kadından oluşmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır.

Ortaya çıkan sonuçlar, Batman'da çalışan kadınların özel eğitime ilişkin algılarının istenilen düzeyde olmadığı, özel eğitim ile ilgili bilgi düzeylerinin düşük olduğu görüldü. Ayrıca özel eğitim ile ilgili uygulamalardan haberdar olmadıkları, özel eğitim ile ilgili temel kavramlara ilişkin görüşlerinin çok yavan olduğu söylenebilir.

Sonuç olarak, Batman'da çalışan kadınların özel eğitim ile ilgili bilgilerinin yetersizliği, toplumda özel eğitime ilişkin farkındalık düzeyinin hala istenilen düzeyde olmadığı söylenebilir.

Toplumda özel eğitim farkındalığının artırmasına dönük, özellikle görsel ve yazılı medyada çalışmalara daha çok yer verilebilir. Periyodik olarak özel eğitim ile ilgili bilgilendirme çalışmaları, seminer ve benzeri faaliyetler kamu kurumlarında çalışanlarına yönelik yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Çalışan Kadın, Özel Eğitim, Algı

Vergi Kayıp ve Kaçaklarının Önlenmesinde Türkiye'de Uygulanan Devlet Politikaları ve Bazı AB Üyesi Ülkelerle Karşılaştırılması

Erkan UZUN[1]

Ayşegül ŞAHİN[2]

[1]*Öğretim Görevlisi, Şırnak Üniversitesi Silopi Meslek Yüksekokulu, erkanuzun@sirnak.edu.tr*

[2]*Öğretim Görevlisi, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Akseki MYO, aysegul_sahin@alanya.edu.tr*

Özet

Ülkeler, vatandaşları için yapmış olduğu kamu harcamalarını, elde ettikleri kamu gelirlerinden karşılamaktadır. Kamu gelirlerini oluşturan kaynaklar dikkate alındığında, bu gelirler arasında en büyük finansman kaynağı olarak vergi gelirleri ilk sırayı almaktadır. Vergi kayıp ve kaçakları her ülkenin ortak sıkıntısı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sıkıntı Ülkemiz için Osmanlı döneminden bu yana devam eden bir sorundur. Bu kayıp ve kaçakların önlenmesinde uygulanan politikalar farklı olsa da amaç vergi kayıp ve kaçaklarını önlemektir. Türkiye olarak, refah düzeyinin artırılması ve vatandaşları daha kaliteli ve kalıcı hizmet sunulması kamu gelirlerinin artırılması ile gerçekleşecektir. Bunun mümkün olması için de vergi kayıp ve kaçaklarının önlenmesi amacıyla bazı yaptırımların hayata geçirilmesi gerekmektedir. İlk olarak, vergi kaçakçılığının mali, ekonomik, siyasi, hukuki ve idari nedenlerinin iyi analiz edilmesi gerekecektir. Daha sonra vergi kaybının nasıl ortaya çıktığı tespit edilmeli, vergi mevzuatında ve vergi idaresinde alınılması gereken önlemler üzerinde çalışılmalıdır. Bu çalışmalara ek olarak, Türkiye genelinde il veya ilçeler bazında vergi bilincini geliştirecek seminer ve eğitimlerin gerçekleştirilmesi ve özellikle mükelleflerin bu seminer ve eğitimlere karılması sağlanmalıdır. Vatandaşlarda vergi bilincinin geliştirilmesi, vergi kayıp ve kaçaklarının önlenmesinde temel nokta kabul edilmelidir.

Bu çalışmada, vergi kayıp ve kaçakçılığının nasıl ortaya çıktığı, mükelleflerin bu yollara neden başvurduğu ve bu kayıp ve kaçakların önlenebilmesi amacıyla yapılan uygulamaların neler olduğu açıklanacaktır. Ayrıca, bazı AB üye ülkelerinin vergi kayıp ve kaçaklarını önlemede benimsemiş olduğu uygulamalar karşılaştırılacaktır. Böylece, vergi kayıp ve kaçaklarını önlemede eksik olduğumuz yanlarımızı daha kolay ortaya koyacağız. Yöntem olarak, vergi kayıp ve kaçaklar hakkında daha önce yapılan teorik çalışmalar ve devletin vergi kayıp ve kaçaklarını önlemek amacı ile geliştirmiş olduğu uygulamalar dikkate alınacaktır.

Anahtar kelimeler: Vergi Geliri, Devlet Politikası ve Mükellefler

Zihinsel Engelli Çocuklarda Cinsel İstismarın Etkileri

Nurten SARGIN[1]

Fehmi TURAN[2]

Firuzan YEĞİN[3]

[1]*Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, nurtensargin@hotmail.com*

[2]*Uzm. Psk. Dan., Necmettin Erbakan Üniversitesi, fhm_trn@hotmail.com*

[3]*Yüksek Lisans Öğrencisi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, firuzanyegin@gmail.com*

Özet

Çocuklar zaman zaman yetişkinler veya akranları tarafından istismar durumlarına maruz kalmaktadırlar. İstismar türlerine bakıldığında bunların fiziksel, duygusal, sosyal, cinsel ve ihmal olduğu görülmektedir. Hiç kuşkusuz karşılaşılan istismar türü ne olursa olsun bireyleri olumsuz etkilemekte ve yıkıcı etkileri olabilmektedir. İstismar türlerinden olan cinsel istismar olayları tüm toplumlarda karşılaşılan, hem sağlıklı, hem de engelli çocukları tehdit eden, onların ruhsal ve sosyal gelişimlerini olumsuz etkileyen, ciddi davranış problemlerine yol açan önemli bir sorun olarak ele alınmaktadır. Ne yazık ki Türkiye'de son yıllarda cinsel istismar olaylarında yalnızca sağlıklı çocuklarda değil, engelli çocuklara da yönelik olarak rastlanmaktadır. Özellikle zihin engelli çocuklarda yaşanan cinsel istismar vakalarına gazete haberlerinde sık sık rastlanmaktadır. Zihinsel engelli çocuklar fiziksel gelişimlerinde gerilik olmayan, ancak zihinsel işlevlerde gerilik olan çocuklardır. Belki de bu nedenle cinsel istismara uğrama durumları yaşamaktadırlar.

Engel türleri arasında zihin engelli çocuklar ve gençler, özellikle ergenlik çağında diğer bireylerden daha karmaşık cinsel sorunlar yaşamakta, dürtü kontrolü yaşayamamakta ve bu durum onları hem aile içinde, hem de sosyal çevrelerinde cinsel istismara daha açık hale getirmektedir. Zihin engelli çocuk ve gençlerin cinsel tacize uğrama riski daha fazla olduğu, yapılmış bazı araştırma sonuçlarında da ortaya çıkmaktadır. Bu risk durumu uzmanlar, öğretmenler ve aileler tarafından farkında olunması ve önlenmesi gereken toplumsal bir sorun olarak belirmektedir. Türkiye'de zihinsel engelli çocukların cinsel istismarına yönelik çok az sayıda çalışma bulunmaktadır. Konunun önemli olan bu boyutundan yola çıkılarak bu çalışmada zihin engelli çocuklarda cinsel istismarın etkileri araştırılmaya çalışılmıştır.

Çalışmanın amacı zihin engelli çocuklarda cinsel istismara yol açan faktörleri ve istismar sonrası ortaya çıkan duygusal, sosyal ve davranış sorunlarına ilişkin bilgileri ortaya koymaktır. Araştırma nitel araştırma desenlerinden doküman analizi yöntemi ile yapılmıştır. Elde edilen literatür bilgileri tartışılmış ve önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Zihinsel engel, çocuk, cinsel istismar, etki

Öğrencilerin Öğrenme Yaklaşımları ve Motivasyonları Üzerine Bağlam Temelli Öğretimin Etkisi

F. Merve MUSTAFAOĞLU[1]

Ayşem Seda YÜCEL (ÖNEN)[2]

[1]*Araştırma Görevlisi, Hacettepe Üniversitesi, fmerveulusoy@gmail.com*

[2]*Prof. Dr., Hacettepe Üniversitesi, aysemseda@gmail.com*

Özet

Bu araştırmanın amacı, bağlam temelli kimya etkinliklerinin lise öğrencilerinin öğrenme yaklaşımlarına ve bağlam temelli motivasyonlarına etkilerinin belirlenmesidir. Araştırmanın örneklemini Ankara ilindeki bir Anadolu Lisesinde öğrenim gören 135 dokuzuncu sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmada, öğrencilerin öğrenme yaklaşımı türlerini belirlemek amacıyla Biggs, Kimber ve Leung (2004) tarafından geliştirilen ve Türkçeye Fer ve Çolak (2007) tarafından uyarlanan Öğrenme Yaklaşımı Envanteri kullanılmıştır. Envanter 22 maddeden oluşmaktadır ve iki faktörlü yapıdadır. Derin Yaklaşım ve Yüzeysel Yaklaşım olarak adlandırılan bu faktörlere ait Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları sırasıyla 0.82 ve 0.71 olarak hesaplanmıştır. Öğrencilerin bağlam temelli kimya öğretimine yönelik motivasyonlarını belirlemek amacıyla ise Ulusoy & Önen (2013) tarafından geliştirilen 20 maddeden oluşan "Bağlam Temelli Kimya Motivasyon Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlılık 0.91 olarak hesaplanmıştır. Araştırma tek grup öntest-sontest desen ile yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemi ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile uygulamayı yapacak öğretmenin kimya dersini verdiği 4 şubedeki öğrenciler olarak belirlenmiştir. Uygulamada kullanılmak üzere üç farklı konuya yönelik bağlam temelli kimya materyali hazırlanmıştır. Kullanılan bağlam temelli kimya materyalleri, 5E Öğrenme Modeline uygun olarak araştırmacıların desteği ile kimya dersi öğretmeni tarafından hazırlanmış ve uygulanmıştır. Yapılan analizler sonucunda, öğrencilerin bağlam temelli kimya motivasyon ön test puan ortalaması ile son test puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir [$t_{(134)}$= -12.93, p< 0.05]. Araştırmaya katılan öğrencilerin etkinlikler öncesi bağlam temelli kimya motivasyon puan ortalaması 60.4 iken uygulama sonrasında anlamlı bir artış göstererek 78 olmuştur. Uygulama sonrasında öğrencilerin yüzeysel öğrenme puan ortalamaları düşerken, derin öğrenme puan ortalamalarında artış gözlenmiştir. Öğrencilerin yüzeysel öğrenme ve derin öğrenme yaklaşımları ön test- son test puan ortalamaları arasındaki farkların istatistiksel olarak anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır [Yüzeysel öğrenme: $t_{(134)}$= 2.35, p< 0.05]; derin öğrenme: $t_{(134)}$= -13.23, p< 0.05]. Uygulama öncesinde derin öğrenme yaklaşımını benimseyen 48 öğrenci varken uygulama sonrasında 93 öğrencinin derin öğrenme yaklaşımını benimsediği belirlenmiştir. Bu bulgular ışığında, bağlam temelli öğrenme etkinliklerinin, öğrencilerin bağlam temelli kimyaya yönelik motivasyonlarını arttırdığı; yüzeysel öğrenme yatkınlıklarını azaltarak derinlemesine ve öğrencileri anlamlı öğrenmeye teşvik ettiği söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Bağlam temelli öğrenme, motivasyon, öğrenme yaklaşımı, lise öğrencisi

Lise Öğrencilerinin Bilişsel Esneklikleri ve Başarı Amaç Yönelimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

F. Merve MUSTAFAOĞLU[1]

Ayşem Seda YÜCEL (ÖNEN)[2]

[1]*Araştırma Görevlisi, Hacettepe Üniversitesi, fmerveulusoy@gmail.com*

[2]*Prof. Dr., Hacettepe Üniversitesi, aysemseda@gmail.com*

Özet

Bu araştırmada lise öğrencilerinin bilişsel esneklikleri ve bireysel başarı amaç yönelimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, öğrencilerin bilişsel esneklikleri, bireysel başarı amaç yönelim türlerine göre belirlenmiştir. Araştırmanın örneklemini 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Ankara ilinde farklı liselerde öğrenim gören 275 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmada öğrencilerin bilişsel esnekliklerini belirlemek amacıyla Bilgin (2009) tarafından geliştirilen Bilişsel Esneklik Ölçeği (BEÖ) kullanılmıştır. Öğrencilerin başarı amaç yönelimlerini belirlemek için ise Midgley ve arkadaşları (2000) tarafından geliştirilen, Türkçeye uyarlama çalışması Demirtaşlı (2005) tarafından; ortaöğretim öğrencilerine yönelik geçerlik-güvenirlik uyarlamaları ise Kalay (2009) tarafından yapılan Bireysel Başarı Amaç Yönelim Ölçeği (BBAYÖ) kullanılmıştır. BEÖ, 19 maddeden oluşmaktadır ve Cronbach Alpha içtutarlık katsayısı 0.92 olarak hesaplanmıştır. BBAYÖ, 14 maddeden oluşan Uzmanlık Amaç Yönelimi, Performans-Yaklaşma Amaç Yönelimi ve Performans-Kaçınma Amaç Yönelimi olarak adlandırılan 3 faktörlü yapıya sahip bir ölçektir. Ölçek faktörlerinin Cronbach Alpha içtutarlık katsayısı sırasıyla 0.85; 0.89; 0.74 olarak hesaplanmıştır. Söz konusu ölçekler öğrencilere birer kez uygulanarak değişkenler arasındaki ilişkinin incelenmesi hedeflenmiştir. Yapılan analizler sonucunda, öğrencilerin bilişsel esneklikleri ve bireysel başarı amaç yönelimleri arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif yönde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($r= 0.39$; $p<0.01$). Ayrıca BBAYÖ faktörleri ile BEÖ arasındaki ilişki de incelenmiştir. Buna göre, bireysel başarı amaç yönelimi alt faktörleri ve bilişsel esneklik arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki olduğu belirlenmiştir ($r = 0.39$; $r = 0.25$; $r = 0.29$; $p<0.01$). Öğrencilerin bilişsel esneklikleri bireysel başarı amaç yönelimlerine göre incelendiğinde, uzmanlık amaç yönelimini benimseyen öğrencilerin bilişsel esnekliklerinin performans-yaklaşma ve performans-kaçınma amaç yönelimini benimseyen öğrencilere oranla daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Bilişsel esneklik, başarı amaç yönelimi, lise öğrencisi

Osmanlıdan Günümüze Sanata Verilen Değer ve Sanat Eğitiminde Devamlılık

Çiğdem ÖNKOL ERTUNÇ[1]

Mustafa İLBOĞA[2]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, certunc@konya.edu.tr*

[2]*Yrd. Doç. Dr. Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, mustafailboga@sdu.edu.tr*

Özet

Sanat, tarihin her döneminde değer görmüş ve sanatsal etkinlikler devletler tarafından veya nüfuzlu kişiler tarafından himaye edilmiştir. Bunun önemli nedenlerinden birisi de şüphesiz sanatsal etkinliği gerçekleştiren sanatçının nadir bulunan yeteneğidir. Estetik anlamda yaşama değer katan, onu daha güzel hale getiren sanatsal eylem ve bunu gerçekleştiren sanatçının ortaya koyduğu sanatsal etkinlikler devletler tarafından çeşitli yapıların inşasından süslemesine kadar karşılık bulmuştur. Geçmişten günümüze kadar ulaşmış tarihi eserleri incelediğimizde, bu yapıları değerli kılan şeyin yalnızca malzemeden ibaret olmadığı, bunun ötesinde tarihsel yapıların tasarımlarından süslemelerine kadar dönemlerinin sanat anlayışlarını, bilgi birikimlerini bizlere kadar aktarmış olmaları bakımından daha büyük değere sahiptirler.

Böylesi önemli bir yeteneğe sahip olan sanatçıların, sahip oldukları bilgileri muhafaza etmek, dahası yeteneğe eğitim yoluyla diğer insanların ya da öğrencilerin de sahip olabilmeleri için sanat eğitimi, sistematik bir yapıya kavuşturulmaya çalışılmıştır. Bireylerin yeteneklerine göre sanat eğitimi almaları sağlanmış, bu eğitimi veren kişiler ise genellikle sanatsal etkinliklerde yetkin olan sanatçılar tarafından gerçekleştirilmiştir.

Tarihin ilerleyen dönemlerinde gittikçe kurumsal bir yapıya dönüşen sanat eğitimi, kendi içerisinde de akademik hiyerarşisini oluşturmuştur. Bu sayede gelişen sanat eğitimi, günümüzde profesyonel anlamda uğraşılan bir uzmanlık alanına dönüşmüştür. Günümüzde dünya üzerindeki tüm devletlerin eğitim sistemi içerisinde kendine yer bulan sanat eğitimi konusu, çalışmamız sınırları içerisinde Osmanlı'dan günümüze kadarki tarihsel çizgisi içerisinde ele alınmaktadır. Çalışmamız boyunca Osmanlı devletinin ve Türkiye Cumhuriyeti eğitim sisteminin sanatsal eğitime verdiği önem tartışılmış ve bu çerçevede oluşan kurumsal yapılar ve sözü edilen kurumsal yapılar içerisindeki akademik hiyerarşi konusu ele alınmıştır.

Türkiye'de sanat eğitiminde henüz tam manasıyla düzenli bir sistem bulunmamaktadır. Güncel olayları izleme, güncel etkileri öğrenme veya yeni kuramları uygulayabilme açısından eksik kalan imkânlar topluluğu sanat eğitimi konusunda ciddi bir problem teşkil etmektedir. Yeni ve özgün çalışmalar, akademik öneriler, eksiklikler ışığında güncelliğini ve özgünlüğünü yitirmekte, büyük bölümü belki de hiç incelenememektedir. Bu açıdan sanat eğitimcilerinin ve sanatçıların yani uygulayıcıların ise büyük bir kuramsal bilgi eksikliği bulunmaktadır. Selçukludan Osmanlıya kimi zaman kendi döneminin sanat ve sanatçılarının ışığı altında, çoğu kez kural koyucu ama ahlaki ölçülere saygılı, hiyerarşik bir düzende ilerlemiştir. Kanımızca sanat eğitimi bu düzen içerisinde günümüz olanaklarının, güncel hayatın getirilerinin yenileşen toplum kuralları ve yaşantısının ışığında devam ettirilmelidir.

Anahtar kelimeler: Sanat, estetik, icazet, sanat eğitimi.

Tezyinat Sanatımızda Geleneksel Metod

Ali Fuat BAYSAL [1]
Çiğdem ÖNKOL ERTUNÇ [2]
A. Zehra SAYIN[3]

[1] *Yrd. Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü, afbaysal@gmail.com*
[2]*Yrd. Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, certunc@konya.edu.tr*
[3]*Öğr. Gör.,Necmettin Erbakan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü, aysezehra42@gmail.com*

Özet

Tezyinat, Geleneksel Türk Sanatları içerisinde yer alan ve günümüzde büyük bir şevkle farklı materyaller üzerine uygulanan bir sanattır. İsminden de anlaşılacağı üzere kültürel ve tarihsel bağlarımızın olduğu Orta Asya'dan süzülerek gelen bir geleneğin devamıdır. Bu geleneğin günümüze kadar ulaşmasında en etkili yöntem ise usta çırak ilişkisine dayanan eğitim ve öğretim metodudur. Söz konusu eğitim sayesinde sanata gönül veren öğrenci**,** hocasından almış olduğu bilginin yanı sıra yine hocasının yardımları ve icazeti ile icra ettiği sanatını, herhangi bir karşılık beklemeksizin gelecek nesillere aktarmıştır. Türk devletlerinin hemen hepsinde var olan nakkaşhaneler bu aktarım için en önemli merkezler olmuştur. Bu sayede sanatta disiplin sağlanmış, denetim mekanizması, kalite kontrolü mükemmel işlemiş ve sanatta milli kimlik korunabilmiştir. Nakkaşhanenin başında bulunan başnakkaş ve alt kademedeki birçok sanatkâr, gelenekten kopmadan devletin tezyînat kültürünü sürdürebilecek tasarımlar üretmiş; bunun yanında yeni üsluplar ortaya koymuştur. Bizler biliyoruz ki elbette her toplumun kendi öz kültürünü yansıtan motifleri vardır. Bu motiflerin gerek mistik gerek mitolojik pek çok kaynağı bulunmaktadır.

Günümüz geleneksel tezyinat sanatındaki en önemli meşguliyet tezhip, kalem işi ve çini gibi sanatlarda sürdürülmektedir. Sanatın icrasında ve sürdürülebilirliğinde "Güzel Sanatlar Fakülteleri" bünyelerinde yer alan "Geleneksel Türk Sanatları" bölümleri ve serbest çalışan atölyeler yer almaktadır. Gerek üniversite bünyesinde olsun, gerekse serbest atölyelerde olsun tezyinat sanatlarımız hoca talebe, usta çırak ilişkisine dayanmaktadır. Bu araştırmanın amacı tezyinî sanatlarımızdaki geleneksel metodları; nakkaşhanelerden günümüzdeki güzel sanatlar fakültelerine kadarki süreç içerisinde inceleyerek bu metodların geleneksel sanatlarımızın icrasına, devamlılığına, korunmasına, niteliklerine yapmış olduğu katkıları ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel, sanat, icazet, tezyînat, nakkaşhane.

Ortaöğretim Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeylerinin, Algılanan Sosyal Destek ve Öznel İyi Oluş Açısından İncelenmesi*

Selim GÜNDOĞAN[1]

Nurten SARGIN[2]

[1]*MEB'de Uzman Psikolojik Danışman, selimgundogan1453@hotmail.com*

[2]*Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi PDR Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, nurtensargin@hotmail.com*

Özet

Doğuştan gelen saldırganlık hem hayvanlarda hem de insanlarda bulunmaktadır. Saldırganlık kavramı bilim adamlarınca farklı şekillerde tanımlanmış ve farklı boyutlarda ele alınmıştır. Aynı şekilde bilim dünyasınca farklı değişkenlerle ilişkisi araştırılmıştır ve araştırılmaya devam etmektedir. Bu araştırma ise, ortaöğretim öğrencilerinin saldırganlık düzeylerinin, algılanan sosyal destek ve öznel iyi oluş açısından incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma "Betimsel Tarama Modeli''nde bir araştırmadır.

Araştırmanın evrenini 2014-2015 eğitim öğretim yılında Niğde ilindeki liselerde öğrenim gören öğrenciler oluştururken örneklemini ise rastgele örnekleme yöntemi ile seçilen Yavuz Sultan Selim Anadolu Lisesi, Cumhuriyet Anadolu Lisesi, Atatürk Anadolu Lisesi, Fatih Anadolu Lisesi ve Merkez Anadolu Lisesi' nde öğrenim gören yaşları 14 ile 18 arasında değişmekte olan 293'ü kız ve 255'i erkek olmak üzere toplam 548 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada öğrencilerin saldırganlık durumlarını belirlemek için Tuzgöl (1998) tarafından geliştirilen "Saldırganlık Ölçeği", algılanan sosyal destek durumlarını belirlemek için Zimet, Dahlem ve Farley (1988) tarafından geliştirilen ve Türkçe'ye adaptasyonu Eker ve Arkar (1995) tarafından yapılan "Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği" ve öznel iyi oluş durumlarını belirlemek için Özen (2005) tarafından geliştirilen "Öznel İyi Oluş Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin normal dağılım göstermekte olduğu görülmüştür. Araştırmada elde edilen veriler, korelasyon tekniği ve regresyon analizi kullanılarak analiz edilmiştir.Bulguların anlamlı olup olmadığının yorumlanmasında $p<.05$ ve $p<.001$ anlamlılık düzeyi ölçüt olarak alınmıştır.

Yapılan korelasyon analizi sonucunda saldırganlık ile algılanan sosyal destek($r=-.170$, $p<.001$) ve öznel iyi oluş ($r=-.403$, $p<.001$)arasında negatif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Ayrıca,yapılan çoklu regresyon analizinde öznel iyi oluş ve algılanan sosyal destek, saldırganlığın %16'sını [$F_{(2,545)}= 53.209$; $p<.01$] açıklamıştır. Yordayıcı değişkenlerin modele katkıları değerlendirildiğinde öznel iyi oluş'un($\beta = -.418$, $p<.01$) saldırganlığın istatistiksel olarak anlamlı bir yordayıcısı olduğu, algılanan sosyal desteğin ($\beta = .030$, $p>.05$) ise anlamlı bir yordayıcısı olmadığı görülmüştür. Elde edilen bulgular alanyazın bağlamında tartışılmış ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Saldırganlık, algılanan sosyal destek, öznel iyi oluş

*. Bu bildiri Selim Gündoğan'ın Ortaöğretim Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeylerinin, Algılanan Sosyal Destek ve Öznel İyi Oluş Açısından İncelenmesi başlıklı Doç. Dr. Nurten SARGIN danışmanlığında hazırlanan ve 03/06/2016 tarihinde savunulmuş olan yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Bir Kavram Olarak Öznel İyi Oluş*

Selim GÜNDOĞAN[1]

Nurten SARGIN[2]

[1]*MEB'de Uzman Psikolojik Danışman selimgundogan1453@hotmail.com*

[2]*Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi PDR Anabilim Dalı Öğretim Üyesi nurtensargin@hotmail.com*

Özet

Son yıllarda pozitif psikolojinin Türkiye'de de araştırma konusu yapılmasının ardından pozitif psikolojinin kavramlarından birisi olan öznel iyi oluş kavramı da araştırmacılar tarafından ele alınan ve farklı boyutlarda incelenen bir kavram olmuştur. Diener'a (2006) göre; öznel iyi oluş insanların kendi yaşamlarını değerlendirmesi olarak tanımlanmaktadır. Bu değerlendirmeler daha çok evlilik memnuniyeti ya da sahip olunan şeylere ilişkin ya da daha geniş anlamda yaşam memnuniyeti ve kendine ilişkin memnuniyete odaklanmaktadır. Öznel iyi oluş kavramı kişilerin içsel deneyimleriyle tanımlanmaktadır. Öznel iyi oluş, dışsal faktörlerden daha ziyade kişinin kendi bakış açısına göre ölçülmektedir.

Öznel iyi oluş araştırmacılar tarafından farklı şekillerde tanımlanan ve farklı kuramlarca değişik boyutlarda ele alınan bir kavram olmuştur. Ereksel kuramlar öznel iyi oluşun kaynağını, insanların ihtiyaçlarının ve isteklerinin karşılanmasında ve az çok farkında oldukları amaçlara ulaşabilmelerinde görmektedir (Türkdoğan, 2010). Ryff'in (Akt. Canbay, 2010) psikolojik iyi-oluş kuramı öznel iyi oluş kavramını altı boyuttan ele almaktadır; bu boyutlar bireyin geçmişteki yaşadıklarına veya kendisine ilişkin olumlu değerlendirmelerini (kendini kabul etme), bir birey olarak devamlı olarak büyüyüp geliştiği duygusunu (bireysel gelişim), bireyin yaşamının anlamlı ve belli amaçları olduğu inancını (yaşam amacı), bireyin kişilerarası ilişkilerinde sıcaklık ve güvenin olmasını (diğerleriyle olumlu ilişkiler), bireyin kendi istek ve ihtiyaçları doğrultusunda çevresindeki yaşamı etkili ve düzgün bir şekilde yönlendirebilme kapasitesini (çevresel hakimiyet) ve kendi kendine etkili karar verme duygusunu (özerklik-otonomi) içermektedir. Öznel iyi oluşu açıklamaya çalışan yargı kuramlarına göreyse, bireyin öznel iyi oluş düzeyi, belli standartlar ile gerçek koşullar arasında yaptığı kıyaslamaların sonucu ile ilişkili olmaktadır ve gerçek durum bireyin belirlemiş olduğu ölçütün üzerinde ise mutluluk oluşacaktır, eğer altındaysa mutluluk oluşmayacaktır (Diener, 1984). Dinamik denge kuramına göreyse, pek çok insan için öznel iyi oluşun oldukça istikrarlı bir şekilde olduğu öne sürülmektedir (Tuzgöl, 2004). Görüldüğü gibi öznel iyi oluş kavramı son yıllarda insanların hayatını anlamlandırmasında nelerin etkili olduğu, mutluluğun nasıl elde edildiği ve elde edilen mutluluğun nasıl sürdürülebildiği gibi sorulara cevap aramak için araştırma konusu yapılmış bir kavramdır. Bu nedenle araştırılması önemli bir konu olarak görülmektedir.

Yapılan bu çalışmanın amacı son yıllarda pozitif psikolojide önemli bir kavram olan öznel iyi oluş ile ilgili bilgilere, ilgili araştırmalara yer vermektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Çalışmada öznel iyi oluş kavramının genel açıklamalarına, kuramsal açıdan öznel iyi oluşun ele alınışına, öznel iyi oluşu etkileyen faktörlere, yurt içinde ve yurt dışında yapılmış belli başlı çalışmalara yer verilmiştir. Konuyla ilgili araştırma yapmayı düşünen araştırmacılar için önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öznel İyi Oluş, kavram, araştırma

*. Bu bildiri Selim Gündoğan'ın Ortaöğretim Öğrencilerinin Saldırganlık Düzeylerinin, Algılanan Sosyal Destek ve Öznel İyi Oluş Açısından İncelenmesi başlıklı Doç. Dr. Nurten SARGIN danışmanlığında hazırlanan ve 03/06/2016 tarihinde savunulmuş olan yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Ortaokul Öğrencilerinin Ev Ödevleri Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi

Ergun ÇAKIR[1]

Ali ÜNAL[2]

[1]*Matematik Öğretmeni, Beyşehir İhsan Kabadayı Ortaokulu, erguncakir70@gmail.com*

[2]*Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, aliunal37@gmail.com*

Özet

Araştırmanın amacı; ortaokul öğrencilerinin sevdikleri ve sevmedikleri ödev türleri ile ödeve ilişkin hoşlandıkları ve hoşlanmadıkları öğretmen davranışlarını ortaya çıkarmaktır. Araştırmada insanların deneyimlerini açığa çıkaran ve bireylerin olgulara verdikleri anlamları paylaşmaya odaklanan nitel araştırma yöntemi olan Fenomenolojik Yaklaşım tercih edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu; 2016-2017 eğitim öğretim yılında Konya'nın Beyşehir ilçesinde bir ortaokulda öğrenim görmekte olan 8. Sınıf öğrencileri içerisinden maksimum çeşit örnekleme yöntemi ile seçilen 16 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrenciler merkezi sınav başarılarına ve cinsiyetlerine göre seçilmiştir. Veriler, öğrencilere yarı yapılandırılmış iki sorunun sorulduğu, görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Toplanan veriler tümevarım analizi ile çözümlenmiştir. Çözümleme sonuçlarına göre ortaokul öğrencileri test ödevleri ile ilgi alanına giren ödevleri severek yaparken, bilginin aynen aktarıldığı yazma ödevleri, zaman alıcı ödevler, öğrencilerin özelliklerine uygun olmayan ödevler ve kişisel ihtiyaca uygun olmayan ödevleri yapmaktan hoşlanmamaktadırlar. Bunun yanında el becerisi gerektiren ödevler ile araştırma ödevleri bazı öğrenciler tarafından sevilerek yapılırken bazıları tarafından sevilmeden yapılan ödevlerdir. Ödev konusunda öğrenciler, ödevi yapanı fark etme, katı olmama, kolay ödev verme ve destek olma şeklindeki davranışları beklemekte, ödevi kontrol etmeme, yeterli zaman vermeme ve kıyaslama davranışlarından hoşlanmamaktadırlar. Bu bulgulara dayalı olarak öğrencilerin ödevi sevme ya da sevmemesinin belirleyicisinin, ödevin merkezi sınavlara hazırlayıp hazırlamaması olduğu, öğretmenden de ödev konusunda vermeden önce iyice düşünme ve sonrasında mutlaka dönüt verme şeklinde özenli davranışlar bekledikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ev Ödevi, Öğrenci, Öğretmen

Okul Müdürlerinin Tutum ve Davranışlarının Öğretmenlerin Çalışma Motivasyonlarına Etkisi (Tokat İli Örneği)

Muhammet YILMAZ[1]

Murat KURT[2]

[1]*Öğretmen, Tokat Erbaa Necip Fazıl Kısakürek İlkokulu, muhammetinpostasi@gmail.com*

[2]*Doç. Dr, Amasya Üniversitesi, murat.kurt@amasya.edu.tr*

Özet

Okullar, ülkenin gelecekteki insan gücünü yetiştirmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı'nın dolayısıyla okulların, bilim ve teknolojiyi üreten ve yönlendiren beyin gücünü yetiştirebilmesi için insan kaynakları yönetimi anlayışıyla yönetilmesi gerekmektedir. Okulların en önemli insan kaynağı öğretmenlerdir. Öğretmeler, eğitim sisteminde en aktif olması gereken ve sistemin en temel öğesi durumundadır.

Eğitim öğretim süreçlerinde öğrenci ile direkt iletişim içerisinde olan ve öğrencinin eğitim süreçlerine rehberlik eden öğretmenlerdir. Öğretmenin iş performansı öğretim süreçlerinin kalite ve niteliğine etki etmektedir. Okul yöneticileri arasında müdür, öğretmenin sicil amiridir. Öğretmenin performansını izleyen ve ona dönütler veren kişidir. Okul yöneticisinin demokratik tutum ve davranışları okulda görev yapan en önemli insan kaynağı öğretmenlerin motivasyonunu pozitif yönde etkilemektedir. Antidemokratik uygulamalar çalışan motivasyonunu düşürmekte ve iş verimini azaltmaktadır. Bu yüzden okul müdürleri öğretmenlerin, işlerine motive olmalarına yardımcı olmalıdır çünkü işine kendini adamış, bütün enerjisini bu yönde harcayan bireyler okul örgütünün amaçlarına ulaşılmasına kuşkusuz katkı sağlayacaklardır.

Bu araştırmanın temel amacı; Milli Eğitim Bakanlığına bağlı devlet okullarında görev yapan okul müdürlerinin tutum ve davranışlarının öğretmen motivasyonuna etkisinin incelenmesi ve önerilerin ortaya konulmasıdır. Araştırma verilerinin kaynağını katılımcılara uygulanan anket oluşturmaktadır. Araştırma evreni, Tokat ili genelinde devlet okullarında görev yapan öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırma örneklemi ise Tokat ili genelinde resmi ilkokul, ortaokul, lise ve özel eğitim okullarından random (tesadüfi örneklem seçme) yöntemle seçilmiş 394 öğretmenden oluşmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlere uygulanan anketlerden elde edilen veriler SPSS programı ile analiz edilmiş; yüzde, frekans ve aritmetik ortalama hesaplamaları yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; öğretmenler ile okul müdürlerinin yüksek düzeyde kaliteli iletişim kurduğu, birbirleri ile her konuda rahatlıkla konuşabildiği, müdürlerin öğretmenlerin görüş ve önerilerini önemsediği ve bu durumun öğretmen motivasyonu artırdığı, genel olarak müdürlerin öğretmenlerin çalışma motivasyonuna olumlu yönde katkı sağladığı sonuçlarına ulaşılmış düşük düzeyde de olsa okulların fiziki şartlarından kaynaklanan yetersizliklerinin öğretmenlerin çalışma motivasyonunu olumsuz yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Okul müdürü, öğretmen, motivasyon

Kamu Sektöründe Örgütsel Bağlılığın İşgücüne ve Sektöre Yansımaları

Murat AK[1]

[1]*Doktor, Bartın İl Sağlık Müdürlüğü, efe_2288@hotmail.com*

Özet

Kamu sektörü, devlet tarafından halkın sağlık, eğitim, güvenlik, ulaşım gibi kamusal ihtiyaçlarının karşılandığı, adalet ve hukuk sisteminin düzenlendiği, dışişlerin ve uluslar arası örgütlerle ilişkilerin nizam edildiği çok boyutlu bir hizmet, düzenleme ve kontrol alanını kaplamaktadır. Bu iş ve işlemlerin sürdürülebilmesi için kamu sektörü, genellikle bakanlıklar, başkanlıklar, kurumlar, kuruluşlar şeklinde yapılanabilmektedir. Türkiye'de de kamu sektörü devletin ve halkın temel ihtiyaç ve düzenini sağlayacak şekilde özel sektörün uhdesinde olan alanları ise denetleyici ve düzenleyici bir misyonla yasal mevzuat çerçevesinde yapılandırılmış bulunmaktadır. Örgütsel bağlılık ise işgörenlerin çalıştıkları örgüte karşı duygusal, tutumsal ve davranışsal gibi farklı şekillerde aidiyet hissetmeleri şeklinde tanımlanabilmektedir. Türk kamu sektöründe örgütsel bağlılık ile ilgili literatürde bazı çalışmaların yapıldığı fakat kamu yönetiminde ise çalışanların örgütsel bağlılığına ilişkin yeterli analizlerin ve uygulamaların yapılmadığı söylenebilir. Nitekim birçok bilimsel çalışmada, kamu çalışanlarının örgütsel bağlılık seviyeleri ile iş tatmini, performans gibi değişkenlerin analiz edildiği görülmektedir. Ülkemizde kamu çalışanlarının, örgütsel bağlılık seviyelerinin artırılması bağlamında, yetki ve otorite sahibi yöneticiler tarafından genel olarak yeterince önem ve hassasiyetin gösterilmediği, bu konuda yeterli ve nitelikli uygulamaların yapılmadığı ifade edilebilir. Nitekim kamuoyunda oluşturulan algı, kamu çalışanlarının iş güvencesine ve belli bir ücret seviyesinde gelir elde etme olanağına sahip oldukları, bu nedenlerle kurumlarına bağlılık göstermelerinin bir nevi zorunluluk ve görev olduğu şeklindedir. Halbuki örgütsel bağlılığı etkileyen faktörlerin, kamu sektöründe de etkin ve sağlıklı biçimde uygulanması halinde, bunun kamunun sunduğu hizmetlerden yararlanan geniş kesimlerde olumlu yansımaları rahatlıkla görülebilecektir. Bu bağlamda kamuda görev yapan çalışanların bağlılık seviyeleri, kamunun hizmet verimliliği ve standartlarında oldukça etkili olabilmektedir. Kamu sektöründe çalışanların bağlılıklarının güçlü veya düşük olmasının bir takım faktörleri olumlu veya olumsuz etkilemesinden söz edilebilir. Bu çalışmada "Kamu Sektöründe Örgütsel Bağlılığın İşgücüne ve Sektöre Yansımaları" başlığı altında; kurumsal hizmet etkinliğinin ve verimliliğinin artması, devamsızlık, işe geç gelme, işgücü devri, kalifiye işgücünün örgüte kazandırılması, performans, iş tatmini, örgütsel güven konuları değerlendirilmektedir.

Anahtar kelimeler: Kamu Sektörü, Örgütsel Bağlılık, Kamu İşgücü, Kamu Personeli

Psikolojik İyi Oluş İle Sınırlılık Şemaları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

M. Emin ŞANLI[1]

İlhan ÇİÇEK[2]

Rukiye ARSLAN[3]

[1]Öğretim Görevlisi, Batman Üniversitesi, m.emin—4747@gmail.com

[2]Öğretim Görevlisi, Batman Üniversitesi, cicekilhan7272@gmail.com

[3]Öğretim Görevlisi, Batman Üniversitesi, rkyarslan@gmail.com

Özet

Literatürde psikolojik iyi oluş, yaşamda karşı karşıya kalınan varoluşsal meydan yönetme olarak tanımlanmıştır. Psikolojik iyi oluş bakış açısına göre insanın iyi oluşu, kendini iyi hissetmekten öte, daha çok iyi yaşama ve iyi şeyler yapma olarak karakterize edilmiştir. Psikolojik iyi oluş kuramı, olumlu işlevde bulunan insanın özelliklerini inceleyen kuramların bir birleşimi durumundadır. Psikolojik iyi oluş ile ilişkisi olabilecek sınırlılık şemaları ise, insanların, olanakların sınırlı ölçüde var olduğunu ve bu nedenle ulaşılmasının güçlüğünü ve çok az insanın sahip olabileceği güvenilir ilişkiler ve sınırsız yaşam olanakları olmayan kişilerin durumunun değişmezliği gibi varsayımlardır.

Bir diğer bakış açısıyla sınırlılık algısı, kişilerin hedeflerini gerçekleştirme konusundaki motivasyonları üzerinde etkili olan dünyadaki gelişim olanaklarına ve kişiler arası ilişkilere dair bilişsel şemalardan kaynaklanan olumsuz değerlendirmeleri içermektedir. Sınırlılık algısı bu iki motivasyon alanına ilişkin üç ayrı kategoride sınıflanabilecek bilişsel eğilimleri içermektedir. Bunlar sınırlılık değerlendirmeleri, değişmezlik inancı ve bağımlılıktır. Sınırlılık değerlendirmeleri, kişinin gelişimine hizmet eden yaşam olanakları ve kişiler arası ilişkileri kısıtlı olarak değerlendirme eğilimini gösteren şemaları içermektedir. Değişmezlik inancı, kişinin yaşam olanakları ve ilişkiler konusunda olumlu yönde bir artışın olmayacağına ilişkin inancını ifade etmektedir. Bağımlılık ise kişilerin kendisi dışındakiler tarafından yaşam olanaklarına ulaşılması ve ilişkiler konusunda kendisinden daha aktif olunması halinde kendisinin bu alanlarda geride kalacağı ve dezavantajlı bir konuma geleceği konusundaki inancının bir göstergesidir. Sınırlılık algısı psikopatolojinin ortaya çıkışında bir bilişsel yatkınlık unsurudur

Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin sınırlılık algı şemaları ile psikolojik iyi oluş ilişkisi incelenmiştir. Bu minvalde, sınırlılık şemaları ile psikolojik iyi oluş arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığına bakılmıştır.

Çalışmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemi Batman üniversitesi Sağlık Meslek Yüksekokulundaki değişik bölümlerden 269 öğrenciden (184 erkek/85 erkek) oluşmaktadır. (İlk ve Acil Yardım 124, Çocuk Gelişimi 61, Yaşlı Bakımı 38 ve Tıbbı Dökümasyon 46). Bu çerçevede öğrencilere kişisel bilgi formu, Psikolojik İyi Oluş Ölçeği ve Sınırlılık Şemaları Ölçeği uygulanmıştır.

Araştırmada öncelikle Pearson momentler korelasyon analizleriyle psikolojik iyi oluş ile sınırlılık algı şemaları değişkenlerinin ilişkisi incelenmiştir. Sonuçlara göre psikolojik iyi oluş ile sınırlılık şemaları arasında -,078 ile -,20 arasında negatif yönde bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Ancak sınırlılık şemalarının ilişkide sınırlılık alt ölçeği ile psikolojik iyi oluş arasında +,020 aralığında pozitif yönde bir ilişkinin olduğu saptandı. Bağımsız T testi ve ANOVA analizlerine göre ise, öğrencilerin sınıf düzeyleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılık görülmedi.

Araştırma sonucunda sınırlılık şemalarının üniversite öğrencilerinin psikolojik iyi oluşlarını negatif yönde anlamlı düzeyde yordadığı bulunmuştur. Ancak, çıkan sonuçların hem psikolojik iyi oluşun hem de sınırlılık şemalarının çok da birbirinden ayrışmadığı görüldü.

Öğrencilerin hayata ilişkin daha geniş bir pencereden bakmalarını sağlayacak çalışmaların yapılmadı yerinde olacaktır. Öğrencilerin kendi dünyalarını keşfetmelerini kolaylaştıracak etkinlikler dersler konulabilir.

Anahtar Kelimeler: Sınırlılık Şemaları, Psikolojik İyi Oluş, Üniversite Öğrencileri

Okul Öncesi Eğitimde Dezavantajlı Ailelerin Deneyimleri: İlişkiler, Etkileşimler ve Beklentiler Ekseninde Aile Katılımı

Arzu ARIKAN[1]

[1]*Yrd. Doç.Dr, Anadolu Üniversitesi, arzuarikan@anadolu.edu.tr*

Özet

Problem Durumu: Bu çalışmanın amacı sosyoekonomik açıdan dezavantajlı ailelerin okul öncesi eğitimdeki rolleri ile ilgili deneyimlerini betimlemektir. Ailelerin eğitimdeki rollerine yönelik olarak alan yazında aile katılımı, ailelerle işbirliği, ailelerle ortaklık, aile eğitimi, anne-baba eğitimi gibi farklı temelleri olan kavramlara ve uygulamalara rastlanmaktadır. Bu farklı kavramların ortak vurgusu ise çocukların eğitimi ve gelişimi konusunda ailelerin etkin bir rol üstlenmesinin önemli olduğudur. Ailelerin üstlendiği bu rolün önemi her ne kadar yadsınamayacak bir gerçekse de tüm ailelerin eğitim konusunda bir kalıptan çıkmışçasına hareket etmelerini beklemek de gerçeklikten oldukça uzaktır. Çünkü bu aileler farklı toplumsal tabakalardan gelmekte ve farklı kültürel, psikolojik, sosyal ve ekonomik özellikler sergilemektedir. Dolayısıyla, ailelerin eğitimde üstlenebilecekleri roller de bulundukları toplumsal tabaka içinde kaynaklara erişimleri, aile içi dinamikler ve genel olarak ailelerin özelliklerinden bağımsız değildir. Özellikle toplumun alt tabakalarında yer alan sosyoekonomik açıdan dezavantajlı aileler bu konuda eğitimcilerin beklentilerini karşılayacak roller üstlenememektedir. Alan yazın da bu gruptaki ailelerin eğitime katılımının düşüklüğüne işaret etmekte; uygulamada ise bu durum ailelerin eğitime ve çocuklara "ilgisiz" olması ile açıklanmaktadır. Bu ailelerin bazı tutum ve davranışlarına dayalı olarak ilgisiz şeklinde etiketlenmesi, hem aile-öğretmen ilişkilerinin hem de sosyoekonomik açıdan dezavantajlı olmanın karmaşık arka planını göz ardı eden bir yaklaşımdır. Bu çalışma ile okul öncesi çağında çocuğu olan dezavantajlı ailelerin yaşamlarından ve okul öncesi eğitime yönelik deneyimlerinden kesitler sunarak bu karmaşık arka plana nitel araştırma yöntemleri ile ışık tutmak amaçlanmaktadır.

Yöntem: Araştırma resmi bir kuruma bağlı olarak hizmet veren iki sınıflı bir anaokulunda yürütülmüş olup, okula devam eden tüm çocuklar özel ölçütlerle seçilerek ücretsiz eğitim almaktadır. Bu çalışma da bu okulda yürütülen, eylem araştırması ve durum çalışmasının bir sentezi olan daha büyük çaplı bir araştırma projesinin ailelerle ilgili verilerinin değerlendirilmesine dayanmaktadır. Proje yaklaşımının uygulandığı bu araştırma kapsamında, aileler, öğretmenler ve çocuklarla yapılan yarı-yapılandırılmış görüşmeler, araştırmacı günlükleri, gözlemler ve çeşitli belgeler tümevarım ve sürekli karşılaştırma yöntemleri ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde farklı veri kaynakları kullanılarak çeşitlemeye başvurulmuştur.

Bulgular: Araştırmanın bulguları kapsamında sosyoekonomik açıdan dezavantajlı ailelerden eğitimde görece etkin rol üstlenenler ile etkin olamayanlar karşılaştırılarak bu ailelerin deneyimlerindeki ortak ve ayrılan yönler ortaya konulmuştur. Araştırmaya katılan ailelerin demografik çeşitliliğine işaret edilerek, ailelerin eğitime katılımında öne çıkan özellikleri betimlenmiştir. Dezavantajlı ailelerin eğitime etkin katılımında aile-okul etkileşimleri ve eğitimcilerle ilişkilerin niteliğinin önemli bir payı olduğu bulunmuştur. Dezavantajlı ailelerin eğitime ve eğitimcilere yönelik olumlu tutumları da betimlenmiş ve nitelikli uygulamalar ve etkin iletişimle bu ailelerin okuldan beklentilerinin "temel bakım" sağlamasından "eğitsel temel" oluşturması yönünde değiştiği vurgulanmıştır.

Sonuç: Bu çalışma, dezavantajlı ailelerin eğitimde etkin rol üstlenmesinde eğitimcilerin tutumlarının önemine işaret etmekle birlikte farklı ailelerle çalışma deneyimi sınırlı olan öğretmenler de mesleki tükenmişlik yaşamaktadır. Bu kapsamda, özellikle öğretmen eğitiminde orta sınıf aile söylemlerinin yeniden gözden geçirilerek öğretmenlere farklı ailelerle çalışma becerilerinin kazandırılması ve ailelerin eksiklik ve zayıflıklarını vurgulayan etiketlerden kaçınılması önerilmiştir. Öğretmenlerin de aileleri yakından tanıyarak güçlü yönlerini desteklemeleri, iletişimlerinde sosyal hizmet anlayışından ziyade eğitsel odağa yönelmeleri; empati, etkili iletişim ve profesyonellik gibi konularda hizmet içi eğitimlere katılmaları önerilmiştir.

Anahtar kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Dezavantajlı Aileler, Aile Katılımı, Nitel Araştırma

Sanat Yapıtında Biçim ve Yazı İlişkisi

Bülent ORAL[1]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Karabük Üniversitesi, bulentoral7@gmail.com*

Özet

İlk insanın mağara duvarlarında, doğada gözlemlediği hayvan figürlerine, gündelik yaşamının bir parçası olan av sahnelerine ve bazı soyut betimlemelere yer verdiği görülmektedir. Araştırmacıların birçoğu bu duvar resimlerinin geçmişte insanların birbirleri ile kurdukları iletişimin bir sonucu olduğunu düşünmektedir. Henüz yazıyı kullanamayan insanın metinsel iletişim aracı, doğada gördüğü haliyle benzetebildiği oranda realist hayvan, insan ve av sahneleri gibi betimlemeler oluşturmuştur. Yazının Sümerler tarafından icat edilmesi ile birlikte insanın kültürel gelişimi yeni bir boyut kazanmıştır. Yazının icadı üzerine yapılan araştırmalar ve Sümer tabletleri incelendiğinde Paleolitik Çağ insanının mağara duvarlarına betimlediği çeşitli resimlerin iletişim amacıyla çizildiğini destekleyecek özellikler gösterdiği görülür. İlk yazılı Sümer metinlerinde resim ile bazı eylemleri belirtmek amacıyla çizilen soyut çizgiler birlikte kullanılmıştır. Resim, gözlemin bir yansımasıdır ve ilk Sümer yazılı metinlerinde iletişimin resimle -bir noktaya kadar- desteklenmiş olması oldukça muhtemeldir ve yazının ortaya çıkışı ile gelişimi sürecinde ilk yazılı metinlerin bir parçasını resimlerin oluşturması oldukça tutarlıdır. Kaldı ki, Antik Mısır'da da neredeyse bütün yazılı metinler resimli anlatımlardan (hiyeroglif) oluşmaktadır.

Sümerler tarafından yazının icadı, biçimle (figür ve doğa betimleri) yazıyı (soyut şekil) ilk kez buluşturmuş olması hasebiyle oldukça önemlidir. Antik Mısır'da yazının tamamen biçimlerden (figür ve doğa betimleri), Anadolu'da ise çoğunlukla soyut şekillerden oluşturulması Sümer yazısının Mezopotamya'dan diğer bölgelere hızla yayılmasının bir sonucudur. Tarihi süreç içerisinde alfabenin -soyut şekilllerin- kullanılmasıyla biçim ve yazı (soyut şekil) birbirinden ayrılmıştır. Yazı, dil ve edebiyatta gelişim göstermeye devam ederken, biçim ise özellikle resim, heykel ve mimaride anlatım diline dönüşmüştür. Bununla birlikte farklı sanat dönemlerde -özellikle postmodern dönem- biçim ve yazı arasındaki ilişki yeni boyutlar kazanmıştır.

Bu çalışmada biçim (figür ve doğa betimleri) ve yazı (soyut şekil) arasındaki farklı sanat dönemlerindeki kesişmeler ile bu kesişmelerin dönem içerisindeki anlam ve ilişkileri irdelenmiştir. Böylece birbirinden doğan biçim ve yazının, kesişimine etki eden unsurlar irdelenerek bu iki ögenin kesişmesinin günümüze değin farklı sanat dönemlerinde kazandığı yeni biçimsel özellikler ve anlam ilişkilerinin ortaya konması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yapıt, Yazı, Biçim, Sanat Dönemleri, Resim.

Küresel Rekabette Üniversiteler ve Değişim

Devrim Vural YILMAZ[1]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, devrimvural@sdu.edu.tr*

Özet

21. yüzyıl her alanda olduğu gibi yükseköğretim alanında da *"küreselleşme"* söylemini sahneye çıkarmış, önemli bir dönüşüm sürecinin habercisi olmuştur. Küreselleşen ekonomi üniversitelerin küresel düşünen-hareket eden işgücü yetiştirmedeki rolünü arttırmaktadır. İletişim ve bilişim teknolojilerinin gelişmesi, insanların ve düşüncelerin hareketliliğinin artması, kültürel kimliklerin benzeşmesi, öğretimin standartlaşması, küresel araştırma ağlarının hızla yayılması, eğitim hizmetlerinde küresel bir piyasanın sınırları gözetmeksizin gelişmesi ile birlikte ulus devlet ile yükseköğretim arasındaki bağ zayıflamaktadır. Yükseköğretim uluslararası bir hizmet olarak değerlendirilmekte, ulusal sınırlar anlamını yitirmektedir. Yükseköğretimde hareketlilik, sınır ötesi eğitim faaliyetleri, uluslararası rekabet ve bölgesel işbirlikleri yaygınlaşmaktadır. Üniversitelerin uluslararası derecelendirilmesi-karşılaştırılması, kalite güvencesi ve akreditasyon çabaları giderek öne çıkmaktadır.

Bu doğrultuda birçok ülkede ekonomik kalkınmanın ve küresel vizyonun ön planda olduğu yeni bir yükseköğretim yaklaşımı yaygınlık kazanmaktadır. Uluslararası kuruluşlar tarafından da desteklenen yükseköğretim politikaları ile birbirine benzer reform programları yaşama geçirilmektedir. Geleneksel üniversite anlayışından Multiversite / Bilgi Toplumu Üniversitesi / Üçüncü Kuşak Üniversite/ Girişimci Üniversite gibi birçok farklı şekilde adlandırılan bir küresel üniversite modeline doğru yönelim yaşanmaktadır. Girişimci üniversite, başta bu uygulamaların anavatanı olan ABD'de olmak üzere, Avrupa üniversitelerinde de farklı düzeylerde uygulanan bir model haline gelmektedir. Yükseköğretime ayrılan kamu kaynaklarının kısılması ve üniversitelerin hesap verebilirlik ilkesi doğrultusunda özel sektör benzeri bir yönetim anlayışıyla yeniden yapılandırılması gündeme gelmektedir.

Bu dönüşüm kurumsal yapılanma, insan kaynakları yönetimi, örgütsel yönetim ve uluslararasılaşma eksenlerinde birçok yeniliği beraberinde getirmektedir. Üniversiteler bir yandan küreselleşmenin getirdiği yeni koşullar ile karşılaşmakta, diğer yandan geleneksel konumlarını muhafaza etmeye çalışmaktadır. Yükseköğretim alanındaki tüm bu gelişmelerle birlikte küreselleşme-neo-liberalizm-yükseköğretim odağındaki tartışmalar büyümekte ve eleştirilerin sesi yükselmektedir. Yükseköğretimin temel olarak bir kamusal hizmet olduğu vurgulanmakta, fırsat eşitliği, adalet ve sosyal haklar bağlamında tartışılmaktadır. Bu bildiride üniversitelerin karşı karşıya olduğu bu dönüşüm süreci ile buna yönelik eleştiriler farklı boyutlarıyla ele alınmakta, bu eksende geleneksel üniversite değerleriyle yeni üniversite paradigmasının uzlaşabilirliği tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Girişimci üniversite, küreselleşme, yükseköğretim

Üniversite Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Uşak Üniversitesinde Bir Araştırma

Şakir MİRZA[1]

İ. Ethem DAĞDEVİREN [2]

[1]*Öğretim Görevlisi Uşak Üniversitesi Eşme Meslek Yüksekokulu sakir.mirza@usak.edu.tr*

[2]*Öğretim Görevlisi Uşak Üniversitesi Eşme Meslek Yüksekokulu ethem.dagdeviren@usak.edu.tr*

Özet

Bireyler hayatlarını sürdürebilmek için birtakım fizyolojik ve sosyolojik ihtiyaçlarını karşılamak zorundadırlar. Bu ihtiyaçlarını karşılayabilmek için ise birtakım ekonomik faaliyetlerde bulunmak zorundadırlar. Aynı zamanda bireyler günlük ihtiyaçlarını karşılarken gelecekle ilgili planlar yaparak ellerinde tasarruf ettikleri ekonomik unsurları değerlendirmek isterler. İşte bu işleri doğru ve karlı bir şekilde yapabilmesi için bireylerin gerekli finansal bilgiye sahip olması ve ekonomik gelişmeleri yorumlayabilmesi gerekmektedir. Bu da ancak finansal okuryazarlık düzeyinin yükselmesine bağlı olarak yapılabilir. Diğer taraftan teknolojik gelişmelerle birlikte finansal sistem içerisindeki finansal araçların türlerinde gelişmeler meydana gelmiştir. Günümüzde seyahat halinde iken veya evde otururken telefon veya bilgisayar aracılığıyla kredi çekilebilir ve yatırımlarımızı değerlendirebilir hale gelmiş bulunmaktayız. Ayrıca emeklilik sistemindeki ve sosyal güvenlik sistemindeki değişiklikler bireyleri tasarruf yapmaya zorlamakta ve bu tasarruflarını değerlendirebilmek amacıyla da finansal okuryazarlık düzeylerinin daha iyi seviyelere çıkarmalarını gerekli kılmaktadır.

Gelecekte önemli kararlar alacak olan üniversite öğrencilerinin de mezuniyetten sonra ekonomik sistem içerisinde etkin rol alabilmeleri için finansal okuryazarlık düzeylerinin yüksek olması kendilerine avantaj sağlayacaktır. Bu yüzden çalışmada Uşak Üniversitesi İşletme Yönetimi, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları ve Bankacılık ve Sigortacılık Programında öğrenim görmekte olan öğrencilerin mevcut finansal okuryazarlık düzeyinin belirlenmesi ve öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyi ile demografik özellikleri arasındaki ilişkinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Bu amaca ulaşmak için çalışmada birincil verilerin elde edilmesi için anket yönteminden faydalanılmıştır. Anket, Gerek ve Kurt (2011) tarafından kullanılan form olup 5'li Likert ölçeğine göre hazırlanmıştır. Kolayda örnekleme yöntemi neticesinde elde edilen veriler gerekli analiz tekniklerine tabi tutularak sonuçlara ulaşılmıştır. Analizler sonucunda Uşak Üniversitesinde İşletme, Muhasebe ve Bankacılık ve Sigortacılık programında öğrenim görmekte olan öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyleri belirlenmiş, finansal okuryazarlık düzeyleri ile demografik özellikleri arasındaki ilişkiler incelenmiştir.

Yapılan analizler sonucunda araştırmaya katılan öğrencilerin %59.7'lik kısmının elektronik bankacılık sistemini kullanmadığı, kredi kartı kullananlarının oranının ise kredi kartı kullanmayanların oranına eşit oluğu tespit edilmiştir. Katılımcıların %67'si finansal durumunu yönetmede kendilerinin başarılı bulduklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların %54.3 gibi bir çoğunluğu ekonomi haberlerini nadiren takip ettiklerini beyan etmişlerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin ekonomi bilgi düzeylerinin orta düzeyde, ekonomik akılcılık, toplumsal ekonomik yansımalar, bireysel ekonomi planlama ve finansal okuryazarlık genel düzeylerinin düşük olduğu saptanmıştır.

Geleceğin yetişkinleri olarak çalışma yaşamına katılacak olan öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyinin yükseltilmesi piyasanın etkinliği açısından önem taşımaktadır. Bunun için gerekenlerin yapılması hem ülke için hem de bireyler için faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Finansal, Finansal Okuryazarlık, Finans Bilgisi.

BIST 100 Endeksi Değerlerindeki Değişimlerin Destek Vektör Makineleri ve Karar Ağaçları ile Sınıflandırılması

Selman PARALI[1]

Ersoy ÖZ[2]

[1]*Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, İstatistik Bölümü, selman.parali@ibb.gov.tr*

[2]*Doç. Dr. Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, İstatistik Bölümü, ersoyoz@yildiz.edu.tr*

Özet

Bist 100 endeksi değerinde meydana gelen değişiklikler finansal anlamda oldukça önemli olup, yurt içindeki ve yurt dışındaki piyasalar, kurumsal yatırımcılar, bireysel yatırımcılar ve pek çok firma tarafından takip edilmektedir. Bist 100 endeksi değerinde meydana gelen değişiklikler siyasi nedenlere ve birçok ekonomik veriye bağlıdır. Bu çalışmada bu değişikliklerin oluşmasına neden olan ekonomik verilerden literatürde en sık kullanılan değişkenlerden petrol fiyatları, dolar değeri, para arzı, tüketici fiyat endeksi, dış ticaret endeksi, S&P500 değeri, mevduat faizi ve altın fiyatları değerleri dikkate alınmıştır. Çalışmanın amacı Bist100 endeksi değerinde meydana gelen değişimlerin bir sınıflandırmasını yapmaktır. Bu sınıflandırmada Bist100 endeksi değişim değerleri bağımlı değişken olarak bir önceki ayın değerine göre artma veya azalma şeklinde kullanılacak ve Bist100 değerinin etkilendiği ekonomik veriler bağımsız değişken olarak bir önceki aya göre artma azalma veya yüzde değişim olarak kullanılacaktır. Bu bağlamda 2003 Şubat ile 2016 Kasım ayları arasındaki 166 aylık veri kullanılarak veri seti oluşturulmuştur. Sınıflandırma yöntemi olarak, veri madenciliği yöntemlerinden olan destek vektör makineleri ve karar ağaçları kullanılacaktır. Veri madenciliği yöntemlerinde veri setinin eğitim ve test verisi olarak ayrılması gerektiğinden çalışmada bu ayırma 10-katlı çapraz doğrulama yöntemi ile yapılmıştır. Sınıflandırma sonunda doğru sınıflandırma oranları destek vektör makinelerine ait PolyKernel (%58,4), NormalizedPolyKernel (%61,4), PukKernel (%64,5) ve RbfKernel (%59,6) şeklinde iken karar ağaçlarına ait J48 (%66,9), RandomTree (%60,2), RepTree (%60,2) ve RandomForest (%70,5) şeklinde elde edilmiştir. Bu sonuçlara göre en başarılı sonuç destek vektör makinelerinde PukKernel ile karar ağaçlarında ise RandomForest ile ilde edilmiştir. Tüm yöntemler bir arada değerlendirildiğinde ise en başarılı sınıflandırıcı karar ağacı algoritması RandomForest ile elde edilmiştir. Bu sonuca göre RandomForest algoritması kullanılarak, Bist100 endeksi değeri değişiminin, çalışmada ele alınan bağımsız değişkenlerin değerlerinin veya değişimlerinin bilinmesi durumunda %70,5 oranında doğru olarak tahmin edilebileceğini göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Bist100, destek vektör makineleri, karar ağaçları, sınıflandırma

Muhasebe Programı Öğrencilerinin Meslek Etiği Algılarının Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma

İ. Ethem DAĞDEVİREN[1]

Şakir MİRZA[2]

[1]*Öğr. Gör., Uşak Üniversitesi Eşme Meslek Yüksekokulu, ethem.dagdeviren@usak.edu.tr*

[2]*Öğr. Gör., Uşak Üniversitesi Eşme Meslek Yüksekokulu, sakir.mirza@usak.edu.tr*

Özet

"Gelenek, görenek anlamına gelen etik, neyin doğru neyin yanlış olduğunu ortaya koyan bir felsefe dalıdır".Belirlenen etik ilkeler bireylere iş hayatı boyunca yol göstererek doğru karar almalarında yardımcı olmaktadır. Muhasebe meslek mensuplarının topluma karşı sorumlulukları daha fazla olmasından dolayı onlara etik konusunda daha fazla sorumluluk yüklenir. Çünkü muhasebe, ortaya koyduğu finansal veriler aracılığıyla çalışanları, işletmeleri, yatırımcıları ve birçok kesimi aydınlatır. Bu açıdan muhasebe meslek mensuplarının görevlerini yerine getirirken etik kurallara uygun davranmaları birçok kesim için büyük öneme sahiptir.

Dünya'da 1929 ekonomik buhranıyla birlikte muhasebede etiğin önemi ortaya çıkmaya başlamıştır. 2000'li yıllardan itibaren yaşanan Enron ve Worldcom gibi skandallar sonucunda daha da önem kazanmıştır. Ülkemizde ve Dünya da muhasebe meslek mensuplarına yönelik etik ilkeler belirlenmeye başlanmıştır. Araştırmalarda belirlenen etik ilkelere ilişkin etik eğitimi alan bireylerin verdikleri kararlarda ilkeler çerçevesinde verdikleri ortaya çıkmıştır. Bu yüzden ilerde muhasebe meslek mensubu elemanı olacak öğrencilerin etik hakkında bilgi sahibi olup olmadıklarının belirlenerek mesleki etik hakkında bilgi sahibi olmaları sağlanmalıdır. Bu bağlamda Uşak Üniversitesi muhasebe programında öğrenim görmekte olan öğrencilerin meslek etiği algılarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada Akın ve Özdaşlı (2014) tarafından geliştirilen meslek etiği algısı ölçeği kullanılmıştır. Öğrencilere ilişkin demografik değişkenler ile birlikte meslek etiği algıları incelenmiştir. Elde edilen verilere göre muhasebe mesleğinde belirlenmiş olan meslek etiği ilkelerine öğrencilerin bağlılık düzeyi orta seviyelerde olduğu ortaya çıkmıştır. Bu orta seviyedeki bağlılık üzerinde bireylerin cinsiyetlerinin, yaşlarının ve meslek etiği dersinin zorunlu olup olmamasının etkisinin olduğu ortaya çıkmıştır. Muhasebe öğrencilerinin orta düzeyde olan meslek etiğine bağlılıklarını artırmak amacıyla meslek etiği dersinin zorunlu olarak öğrencilere verilmesinin etik ilkelere uyum açısından faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Etik, Meslek Etiği, Muhasebe Meslek Etiği.

Lojistik Firmalarının Depolarında Karşılaşılan Sorunlar Ve Sahadaki Uygulamalara İlişkin Bir Araştırma

Mesut ATASEVER[1]

İbrahim Ethem DAĞDEVİREN[2]

Şakir MİRZA[3]

Makbule Hürmet ÇETİNEL[4]

[1]Yard. Doç.Dr. Uşak Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu mesut.atasever@usak.edu.tr

[2]Öğretim Görevlisi Uşak Üniversitesi Eşme Meslek Yüksekokulu ethem.dagdeviren@usak.edu.tr

[3]Öğretim Görevlisi Uşak Üniversitesi Eşme Meslek Yüksekokulu sakir.mirza@usak.edu.tr

[4]Öğretim Görevlisi Uşak Üniversitesi Eşme Meslek Yüksekokulu hurmet.cetinel@usak.edu.tr

Özet

Son yıllarda küreselleşmenin artması ile birlikte uluslararası şirketlerin sayısı giderek artmıştır. Uluslararası şirketlerin mal ve hizmet ticareti ile sermaye akışları geçmiş yıllarla kıyaslanamayacak derecede artışa ve karmaşıklığa ulaşmıştır. Bunun yanı sıra, ulusal şirketlerin de mal ve hizmet akışlarının giderek artış göstermesi lojistik faaliyetlerinin ayrı bir faaliyet dalı olarak ortaya çıkmasına neden olmuştur. Ülkemizin coğrafi konumunun da bu faaliyet dalının ortaya çıkmasında etkisinin olduğu söylenebilir.

Uluslararası ticari faaliyetlerin ekonomik ilişkilere bağlı olarak giderek karmaşıklaştığı görülmektedir. Bunun neticesinde firmaların dış ticaret işlemlerinin çeşitli belgelerini, finansman usullerini bilen alanında uzman kişilere büyük oranda ihtiyaç ortaya çıkmıştır. Bu nedenle lojistik alanında eğitim veren yükseköğretim kurumlarında ilgili bölüm ve programların sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu alanda yetişen meslek elemanları dağıtım, depolama, gümrükleme, uluslararası taşımacılık ve hizmet sektöründe çalışma imkanına sahip olmaktadırlar. Lojistik bölümünü seçen bireyler başarı ile bölümü tamamladıklarında, çalışma hayatında da başarı ile meslekte yükselebilecektirler.

Meslek yüksekokulumuzda, bireysel çalışmalar ve ekip çalışmaları yapma yoluyla sorumluluk alabilen yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerine sahip, yenilikçi düşüncelere açık, firmaların sorunlarını görebilen ve tartışabilen, bu sorunlar çerçevesinde çözümler üreten, düşüncelerini açık ve anlaşılır bir anlatımla aktarabilen lojistikçiler yetişmektedir. Bu lojistikçileri diğer lojistikçilerden farklı kılabilmek amacıyla lojistik firmaları için büyük önem arz eden depolarda ilgili akademisyenler tarafından araştırma yapılmıştır. Lojistik sektörünün önde gelen firmalarının depolarında yaşanılan sorunlara ilişkin ve depo içerisinde kullanılan bilişim sistemleri incelenmiştir.

Bu çalışma ülke ekonomisi için önem arz eden lojistik firmalarının depolarında karşılaşılan sorunları tespit etmek ve bu depolarda kullanılan bilişim sistemlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. İzmir'de yapılan anket çalışması neticesinde elde edilen veriler analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre depolarda daha çok ürünlerin hasarlı çıkması, adres eksikliği, randevu saatine uyulmaması, uygun olmayan teslim şekli, ürün eksikliği ve yetersiz veriye sahip olma sorunları ortaya çıkmıştır. Depo programı kullanan firmalar ise, Rainbow Quadro ve SAP programlarını yoğunlukla kullanmayı tercih etmektedir. Bu depo programlarının kullanımında karşılaşılan sorunların % 27'si teknik sorun, % 19' u el terminal okuma problemi olduğu belirlenmiştir. Araştırmada yer alan firmalar bu sorunların aşılması için eğitim faaliyetlerine önem vermektedirler. Bu çerçevede, bu sorunların çözüme ulaşması için gönderici ve taşıyıcı firmaların da daha dikkatli davranması ve hassasiyet göstermesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Lojistik Firmaları**,** Lojistik Firmalarında Depolama Faaliyetleri**,** Depolarda Yaşanılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Küreselleşen Dünyada İnsan Hakları

Betül ÇATAL[1]

[1]*Öğretim Görevlisi, Selçuk Üniversitesi, betul.catal@selcuk.edu.tr*

Özet

Ekonomik, siyasi, sosyal ve kültürel alanlarda bazı ortak değerlerin yerel ve ulusal sınırları aşarak dünya çapında yayılması olarak bilinen küreselleşme; yaşadığımız dünyanın en önemli olgularından biridir. Kimilerine göre küreselleşme çok daha öncelerden gelen bir söylem, kimilerine göre ise 20. yüzyılda iletişim araç ve gereçlerinde meydana gelen değişimle sonucunda meydana gelmiştir. Küreselleşme, son yirmi yıl içerisinde dünyada en çok tartışılan konuların başında gelmektedir. Küreselleşmenin avantajları olmasına rağmen pek çok da dezavantajı bulunmaktadır. Küreselleşme kimilerine göre pek çok iyi sonuçları olmakla birlikte, kimilerine göre de dünyadaki eşitsizliğin, açlığın ve sefaletin simgesi olmuştur. Küreselleşme kimi devletlerin zenginliğine zenginlik katarken, kimi devletlerin de daha çok fakirleşmesine sebep olmuştur. Bütün bunlara baktığımızda ister olumlu, ister olumsuz anlamda olsun, hiçbirimizin henüz tam olarak anlayamadığımız hızlı bir değişim ve gelişim sahnesinde rol almaktayız. Küresel değişim ve gelişim diyebileceğimiz küreselleşme insan hakları olgusunun boyutlarını da yakından etkilemektedir. Bu çalışmada "Küreselleşme ve insan hakları sürecinin, bütün dünyada insan haklarının korunmasına ve gelişmesine katkıda buluna bir süreç midir yoksa tam aksine, insan haklarını olumsuz etkileyen bir süreç midir?" sorusunun cevabı aranacaktır. Kaynakların ışığı altında küreselleşme gözden geçirilecektir. Uygulamalar ve küreselleşme sürecinin günümüzdeki durumu ele alınacak, küreselleşme ve insan haklarının uygulayıcısı konumundaki kurumların teşkilat olarak etkinlikleri değerlendirilecektir. Çalışmanın birinci bölümde küreselleşmenin ne olduğu konusuna kısaca değinildikten sonra, ikinci bölümde insan haklarının teorik çerçevesi ortaya konulacak, son bölümde de küreselleşmenin insan haklarını hangi unsurlarla ve nasıl etkilediği anlatılacaktır. İnsan hakları ve küreselleşme kavramları arasındaki ilişki değerlendirilecektir. Yapılan bu çalışmada küreselleşmenin ortaya çıkarmış olduğu zorunlu haller, kuruluşlar ve devletüstü olgular ele alınacaktır.

Anahtar kelimeler Küreselleşme, insan hakları, yerelleşme, ekonomik ve sosyal haklar.

İnsan Haklarının Korunmasında Ulusal, Bölgesel ve Uluslararası Mekanizmalar

Betül ÇATAL[1]

[1]*Öğretim Görevlisi, Selçuk Üniversitesi, betul.catal@selcuk.edu.tr*

Özet

İnsan hakları kavramının temelinde 'doğuştan var olan insan hakları' bulunmaktadır. Sırf insan olması sebebiyle insan hakları ekseninde elbette 'insan' olgusu vardır. Akla sahip, düşünen ve aynı zamanda psikolojik varlık olarak insanın doğuştan bazı haklarının varolduğu savı insan hakları düşüncesinin başlangıcı olmuştur. İnsan haklarının temelini insan ve doğa sevgisi teşkil eder. İnsan hakkı, her zaman pozitif hukuktan önce gelir. Bu hak kimliğe bağlı olarak var olur; devredilemez ve vazgeçilemez. İnsan hakkı, Anayasa ve yasalar önünde eşit ve yetkin bir şekilde kullanılmasıdır. Tanımladığımız insan hakları; evrenseldir, insan olmanın önceliği gereği doğuştandır, kayda ve şarta bağlanamaz mutlaktır, kişinin kendi rızasıyla bile vazgeçilemezdir, bireyseldir, devredilemez ve özgürlükçüdür. Tarihi süreç içerisinde düşünsel boyutta ortaya konulmaya çalışılan insan ve hak kavramı, daha sonra da yazılı hukuk ile uygulama alanı bulmuştur. İnsan hakları hukukta yazılı olmayan hakları da kapsamaktadır. İnsan hakları bir değerler bütünüdür ve evrensel niteliktedir. Bütün evrensel bildirgelerin temelini, insanın kendi başına bir değer olduğu düşüncesi oluşturur. Özetle belirtilen değerlerin değişik yasa dışı güçler tarafından ihlalinin ve insanın temel haklarından mahrum bırakılmasının engellenmesinin en büyük sorumluluğu iktidarlardadır. İnsan haklarının korunması ve kollanması, en evvel ulusal hukuk sistemi ile devamında da uluslararası boyutta korunması Birleşmiş Milletler Örgütü ve bölgesel örgütlerin görevidir. Bu maksatla ulusal, bölgesel ve uluslararası birçok insan hakları mekanizmaları kurulmuş bulunmaktadır. Çalışmamızın temel amacı bu mekanizmaların insan haklarını korumada yeterli olup olmadığını araştırmak olacaktır. Bu çalışmanın birinci bölümünde genel olarak insan hakları kavramı üzerinde durulmuştur. İkinci bölümde insan haklarının ulusal boyutta, üçüncü bölümde de uluslararası boyutta, son bölümde de bölgesel boyutta korunması ele alınmıştır. Sonuç bölümünde insan haklarının korunması, barışın ön koşulu olduğu tezi vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İhlal, insan hakları, Birleşmiş Milletler, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi.

Tüketim Toplumunda Din ve Yeni Dindarlık Tipolojileri

Kübra KÜÇÜKŞEN[1]

[1]*Yrd. Doç. Dr. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü*
kubrakucuksen@konya.edu.tr

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı modernleşme süreciyle birlikte sekülerleşen ve tüketim toplumu olarak adlandırılan günümüz toplumlarında din ve dindarlık tipolojilerinde yaşanan değişim ve dönüşümün sosyolojik bağlamda tartışılması amaçlanmıştır.

Tüketim toplumu, yaşamdaki varoluşunu tüketim üzerinden anlamlandıran değerlerini, hayat standartlarını, tüketim üzerinden oluşturan bir toplumsal yapıyı ifade eder. Böyle bir toplumsal yapıda tüketimin işlevi sadece ihtiyaçları karşılamak değil bir beğeni ve tüketim kültürü oluşturarak bireylere beğenilerine göre farklı statüler atfetmektir. Maddi zenginliğin güç ve otorite aracı olarak görüldüğü tüketim toplumlarında yaşamın anlam ve amacı haz ve tüketime dayalı bir mutluluktur. Kutsaldan arındırılmış tüketim toplumlarında metalarda olduğu gibi her tür değer ve inanç da sürekli tükettirilerek seküler bir dindarlık tipolojisi oluşturulmaktadır. Medya bireylere günlük hayatta yaşadığı huzursuzluk, başarısızlık, eksiklik gibi duygularını satın alarak, alışveriş yaparak gidermesini, metalara sahip olursa güç ve tahakküm araçlarına da sahip olabileceğini empoze etmektedir. Tüketim toplumunda din'in kendisi de giderek artan bir şekilde ticari kazanç konusu haline gelmektedir. Kitle iletişim araçları sayesinde her tür dini semboller birer tüketim objesi olarak sunulmakta, böylece gerçek işlevlerinden uzaklaştırılmakta, kapitalist piyasa ekonomisinin tüketme ve tükettirme işlevi dini de araçsallaştırarak kullanılmaktadır. Böyle bir toplumda din ve dindarlığın görünürlüğü artmasına rağmen değer ve anlam kaybına uğramış seküler bir dindarlık tipolojisi hakim görünmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tüketim toplumu, sekülerleşme, din, dindarlık, medya

Çevre kavramından ne anlıyorsunuz? Biyoloji öğretmen adayları örneği

Hakan Kurt[1]

[1]*Doç. Dr, NEÜ, kurthakan1@gmail.com*

Özet

Bu çalışmanın amacı, biyoloji öğretmen adaylarının çevre kavramıyla ilgili algı ve anlama düzeylerini tespit etmektir. Bu çalışma nitel araştırma modelinde hazırlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu biyoloji eğitim programına kayıt yaptıran (1, 2, 3 ve 5. Sınıf) 71 öğretmen adayı oluşturmuştur. Öğretmen adaylarının seçiminde amaçlı örneklem seçimi yapılmıştır. Verilerin toplanmasında çizme-yazma tekniğinden yararlanılmıştır. Öğretmen adaylarına A4 boyutunda boş bir kağıt verilerek çevre kavramından ne anladıklarını 5 dakikalık süre içerisinde çizerek anlatmaları istenmiştir. Çizimlerden elde edilen veriler içerik analizine göre değerlendirilerek Tunnicliffe ve Reis (1999)'den yararlanılarak kavramsal kategorilere ayrılmıştır. Verilerin analizi sonuçlarına göre, biyoloji öğretmen adaylarının sınıflara göre çevreyle ilgili çizimlerin farklılaştığı görülmüştür. Mezun durumundaki biyoloji öğretmen adaylarının kavramsal çizimlerinin yüksek olduğu, üçüncü sınıf düzeyindeki biyoloji öğretmen adaylarının ise yoğun olarak temsili olmayan çizimler yaptıkları tespit edilmiştir. Ayrıca her sınıf düzeyinde biyoloji öğretmen adaylarının alternatif kavram içeren çizimlere sahip oldukları belirlenmiştir. Ayrıca çizimlerinde anahtar kavram etrafında detaylandırmada yetersiz kaldıkları ve karıştırdıkları belirlenmiştir. Biyoloji öğretmen adaylarının çevreyle ilgili kavramsal yapılarında eksiklikler olduğu anlaşılmaktadır. Öğretmen adaylarının çevre kavramıyla ilgili temel kavramlar konusunda da kavram kargaşasına sahip oldukları tespit edilmiştir. Bu kapsamda ölçme aracıyla öğretmen adaylarının algılarının aldıkları eğitim, günlük yaşantı ve kültürel yaklaşımlar üzerine olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca bilişsel yapının önemli ifadelerinden biri olan çizimlerle kavramsal yapının anlatılması bağlamında biyoloji öğretmen adaylarının, çevreye yönelik olarak ara sınıf düzeyindeki katılımcıların nitelikli çizimler yapamadıkları belirlenmiştir. Araştırma sonuçları ilgili literatürle tartışılarak konuyla ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: öğretmen eğitimi, çevre, çizme-yazma tekniği

Biyoloji Öğretmen Adaylarının Laboratuvar Kavramına Yönelik Düşüncelerinin Çizme-Yazma Tekniğine Göre Analizi

Hakan Kurt[1]

[1]*Doç Dr, NEÜ, kurthakan1@gmail.com*

Özet

Bu çalışmanın amacı, biyoloji öğretmen adaylarının laboratuvar kavramıyla ilgili algı ve anlama düzeylerini tespit etmektir. Bu çalışma nitel araştırma modelinde hazırlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu biyoloji eğitim programına kayıt yaptıran (1, 2, 3 ve 5. Sınıf) 70 öğretmen adayı oluşturmuştur. Öğretmen adaylarının seçiminde amaçlı örneklem seçimi yapılmıştır. Verilerin toplanmasında çizme-yazma tekniğinden yararlanılmıştır. Öğretmen adaylarına A4 boyutunda boş bir kağıt verilerek laboratuvar kavramından ne anladıklarını 5 dakikalık süre içerisinde çizerek anlatmaları istenmiştir. Çizimlerden elde edilen veriler içerik analizine göre değerlendirilerek Tunnicliffe ve Reis (1999)'dan yararlanılarak kavramsal kategorilere ayrılmıştır. Verilerin analizi sonuçlarına göre, biyoloji öğretmen adaylarının sınıflara göre laboratuvarla ilgili çizimlerin farklılaştığı görülmüştür. Ancak her sınıf düzeyinde bulunan katılımcıların yoğun olarak temsili olmayan çizimler yaptıkları tespit edilmiştir. Mezun durumundaki biyoloji öğretmen adaylarının kavramsal çizimlerinin düşük olduğu, fakat kısmi çizimlerin diğer sınıflara göre fazla olduğu belirlenmiştir. Ayrıca üçüncü sınıf düzeyindeki dört katılımcının hiç çizim yapmadıkları görülmüştür. Mezun durumundaki biyoloji öğretmen adayları hariç diğer sınıflardaki katılımcıların alternatif kavramlar içeren çizimler yaptıkları belirlenmiştir. Ayrıca çizimlerinde anahtar kavram etrafında detaylandırmada yetersiz kaldıkları ve karıştırdıkları belirlenmiştir. Biyoloji öğretmen adaylarının laboratuvarla ilgili kavramsal yapılarında eksiklikler olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca bilişsel yapının önemli ifadelerinden biri olan çizimlerle kavramsal yapının anlatılması bağlamında biyoloji öğretmen adaylarının, laboratuvara yönelik olarak ara sınıf düzeyindeki katılımcıların nitelikli çizimler yapamadıkları belirlenmiştir. Araştırma sonuçları ilgili literatürle tartışılarak konuyla ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: öğretmen eğitimi, laboratuvar, çizme-yazma tekniği

Sağlık Nedir? Çizme-Yazma Tekniğine Göre Sağlık (Formasyon) Öğretmen Adaylarının Düşüncelerinin Analizi

Hakan Kurt[1]

[1]*Doç. Dr,NEÜ, kurthakan1@gmail.com*

Özet

Bu çalışmanın amacı, sağlık (formasyon) öğretmen adaylarının sağlıkla ilgili algı ve anlama düzeylerini tespit etmektir. Bu çalışma nitel araştırma modelinde hazırlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu sağlık (formasyon) programına kayıt yaptıran 68 öğretmen adayı oluşturmuştur. Öğretmen adaylarının seçiminde amaçlı örneklem seçimi yapılmıştır. Verilerin toplanmasında çizme-yazma tekniğinden yararlanılmıştır. Sağlık (formasyon) öğretmen adaylarına A4 boyutunda boş bir kağıt verilerek sağlık kavramından ne anladıklarını 5 dakikalık süre içerisinde çizerek anlatmaları istenmiştir. Çizme-yazmadan elde edilen veriler içerik analizine göre değerlendirilerek kavramsal kategorilere ayrılmıştır. Kategoriler sağlık okuryazarlığı kuramsal temelinde değerlendirilmiştir. Verilerin analizi sonuçlarına göre, sağlık (formasyon) öğretmen adaylarının sağlıkla ilgili çizimlerin tedavi-hizmet kategorisinde yoğunlaştığı görülmüştür. Yazımlardan elde edilen veriler sonucunda katılımcıların yine tedavi hizmet kategorisinde kelimeler yazdıkları tespit edilmiştir. Ayrıca sağlık (formasyon) öğretmen adaylarının alternatif çizimlere sahip oldukları belirlenmiştir. Ayrıca çizimlerinde anahtar kavram etrafında detaylandırmada yetersiz kaldıkları belirlenmiştir. Sağlık (formasyon) öğretmen adaylarının sağlıkla ilgili kavramsal yapılarında eksiklikler olduğu anlaşılmaktadır. Katılımcıların sağlık kavramıyla ilgili temel kavramlar konusunda da bazı eksiklere sahip oldukları tespit edilmiştir. Bu kapsamda ölçme aracıyla öğretmen adaylarının algılarının aldıkları eğitim ve günlük yaşantı üzerine olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca bilişsel yapının önemli ifadelerinden biri olan çizimlerle kavramsal yapının anlatılması bağlamında sağlık (formasyon) öğretmen adaylarının, sağlık kavramına yönelik olarak nitelikli çizimler yapamadıkları belirlenmiştir. Araştırma sonuçları ilgili literatürle tartışılarak konuyla ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: öğretmen eğitimi, sağlık, çizme-yazma tekniği

Ortaokul Çevre Eğitimi Dersinin Çevre Eğitiminin Amaçları Çerçevesinde İncelenmesi

Esra KIZILAY[1]

Mahmut Sami KILIÇ[2]

[1]Arş. Gör., Erciyes Üniversitesi, eguven@erciyes.edu.tr
[2]Arş. Gör., Kastamonu Üniversitesi, mkilic@kastamonu.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın amacı, 2016 - 2017 eğitim - öğretim yılında okullarda okutulan ortaokul çevre eğitimi öğretim materyalini (MEB, 2016) ve ortaokul çevre eğitimi dersi öğretim programını (MEB, 2015) çevre eğitiminin amaçları çerçevesinde incelemektir. Araştırma nitel araştırma yaklaşımına göre yapılandırılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Araştırmada öğretim materyalindeki (MEB, 2016) etkinliklerin ve ortaokul çevre eğitimi dersi öğretim programının (MEB, 2015) çevre eğitiminin amaçları ile ne kadar örtüştüğünü belirlemek için öncelikle alan yazın taraması yapılmış ve çevre eğitiminin amaçları belirlenmiştir. Çevre eğitiminin amaçları (Hungerford ve Peyton, 1994; Hungerford, Volk ve Ramsey, 1994); Seviye I - Ekolojik Temeller Seviyesi (Bireyler, popülasyon, kominite, ekosistem, enerji akışı, döngüler, adaptasyon gibi ekolojik kavramların bilgisi), Seviye II - Kavramsal Farkındalık Seviyesi (İnsan faaliyetlerinin, davranışlarının çevreye etkilerini ve çevresel konuları çözmede alternatif çözümleri kavramsallaştırmak), Seviye III - Araştırma ve Değerlendirme Seviyesi (Çevresel konuları araştırma, analiz etme ve alternatif çözümleri değerlendirme yeteneği geliştirmek), Seviye IV - Çevresel Etkinlik Yeteneği Seviyesi (Çevresel konuları çözmede vatandaşlık yeteneklerini uygulamak) şeklinde sınıflandırılmıştır. Belirlenen amaçlar çerçevesinde veriler incelenirken nitel veri analiz yöntemlerinden içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, ülkemizde okutulan ortaokul çevre eğitimi dersi öğretim materyalindeki (MEB, 2016) etkinliklerin ve çevre eğitimi dersi öğretim programındaki (MEB, 2015) kazanımların çevre eğitiminin amaçlarının tümünü içerdiği görülmüştür. Etkinliklerin ve kazanımların, çevre eğitiminin amaçlarından III. seviye ile daha çok örtüştüğü belirlenmiştir. Az sayıda etkinliğin, IV. seviye amaçları kapsadığı tespit edilmiştir. Elde edilen bu sonuçlara bakılarak, ülkemizde okutulan ortaokul çevre eğitimi dersi öğretim materyalindeki (MEB, 2016) etkinliklerin ve ortaokul çevre eğitimi dersi öğretim programındaki (MEB, 2015) kazanımların çevre eğitiminin amaçlarıyla örtüştüğü söylenebilir.

Anahtar sözcükler: Çevre eğitimi, ortaokul, öğretim materyali, kazanım

Sosyal Sınıf Kavramı ve Weberci Sınıf Kuramının Eleştirisi

Mümtaz Levent AKKOL[1]

[1]*Yrd.Doç. Dr., Bozok Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, mumtaz.akkol@bozok.edu.tr*

Özet

Sosyal Sınıf Kavramı, başta sosyoloji olmak üzere sosyal bilimlerin tamamında önemli bir yere sahiptir. Bunun için "Sosyal Sınıf Kavramının" incelemesini yaparak, daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunmak, sosyal bilimler alanının geneline sunulmuş bir katkıdır. Bu çalışma; toplumu anlama sürecinde karşılaşılan problemlere neden olarak gösterilen, bazen de toplumsal problemlerin bir sonucu olduğu söylenen Sosyal Sınıfları konu edinmiştir. Bir toplumda farklı sınıflarından söz ediliyorsa, o toplumda eşitlik yoktur. O halde; Toplumsal Eşitsizlik Kavramı, Sosyal Sınıf Kavramı ile aynı ya da benzer nedenlerle açıklanabilir. Buradan yola çıkarak Sosyal Sınıfların incelenmesiyle toplumun diğer sorunlarına ulaşmanın mümkün olduğunu söyleyebiliriz. Sosyal Sınıf Kavramı sosyoloji ve diğer sosyal bilimler alanlarında farklı kuramlar içerisinde yer almıştır. Sosyal Sınıf kavramının görüldüğü başlıca sosyal kuramlar Marksist ve Weberci sınıf kuramlarıdır. Bu çalışmada her iki Sosyal Sınıf kuramına yer verilmiş, Eleştirel Teoriden hareket edilerek Weber'in Sosyal Sınıf kuramının eleştirisi yapılmıştır. Marx; sınıf kuramında, Sosyal Sınıfları toplumsal olguların başlıca nedeni ve sonucu olarak görmektedir. Weber ise sınıf kuramında, sınıflar arası değişim ve bütünleşmeye açık bir tavır sergilemiştir. Sosyal Sınıfları belirleyen faktörler ele alındığında, Marx'ın ve Weber'in görüşleri benzerdir. Her ikisinin sosyal kuramında, Sosyal Sınıflar, ekonomik düzey ve toplumdaki saygınlık farklılıkları üzerinden kurulmuştur. Ancak bu benzerlik, Sosyal Sınıf ayrılıklarının ne yönde değişeceği ön görüsünde farklılaşmaktadır. Marx, Sosyal Sınıfları belirleyen eşitsiz durumların giderek derinleşeceğini ve Sosyal Sınıfların arasının belirgin bir biçimde açılmasıyla toplumda, bir "Sınıf Çatışmasının" yaşanacağını ön görmüştür. Weber ise, Sosyal Sınıfları belirleyen toplumdaki eşitsizliklerin giderek iyileşeceğini savunmuştur. Bu çalışmanın hedefi, ortak görüşleri vurgulayarak Sosyal Sınıf kavramının temelini güçlendirmek ve bu temelden yola çıkıp kavramın merkezine varan bir harita çizmektir. Kavramın merkezine doğru yolculukta, Sosyal Sınıf Kavramı üzerinde, Marx ve Weber'in ayrıldığı noktalar, Weber'in Sosyal Sınıf Kuramının eleştirisi yapılarak vurgulanmıştır. Böylelikle Sosyal Sınıf kavramını doğru anlamada yol gösterecek bir harita çizilmiştir.

Anahtar kelimeler: Sosyal Sınıf Kavramı, Weberci Sınıf Kuramı, Eleştirel Teori, Toplumsal Tabakalaşma, Toplumsal Eşitsizlikler

Türk Modernleşmesi ve Müzik

Mümtaz Levent AKKOL[1]

[1] *Yrd.Doç. Dr., Bozok Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, mumtaz.akkol@bozok.edu.tr*

Özet

Türk Modernleşmesi iki dönem üzerinden değerlendirilebilir. Türk Modernleşmesinin ilk dönemi Tanzimatın ilanını hazırlayan süreçlerle başlayıp Cumhuriyetin ilanına kadar süren dönemdir. Osmanlının son döneminde görülen modernleşme çabaları genellikle halkın yaşayış tarzındaki gönüllü değişimlerle ilerlemiştir. Bu dönemde pozitivist politikalardan söz etmek gerçekçi değildir. Türk Modernleşmesinin ikinci dönemi ise Cumhuriyetin ilanı ve onu izleyen "Tek Parti yönetiminin" yaşandığı yıllardır. Türk Modernleşmesinin Cumhuriyet sonrasındaki resmine bakıldığında pozitivizmin rengi hâkimdir. Pozitivizmin yön verdiği modernleşme politikaları toplumsal olguları değiştirmeyi/dönüştürmeyi hedeflemiştir. Bu politikalar geleneksel bir toplumdan modern bir topluma geçişi ön gören politikalar olmuştur. Toplumda görülmeyen bazı "modern" kurumların ve yapıların kurulması, yaşam tarzlarının oluşması/oluşturulması hedeflenmiş aynı zamanda toplumda görülen "geleneksel" kurum, yapı ve yaşam tarzlarının kaldırılmasına çalışılmıştır. Geleneksel yapıdan kurtulup modern bir yapıya kavuşma talebi halktan gelmemiştir. Bu politikaları belirleyenler toplumu modernleştirmek isteyen yöneticilerdir. Bunun için Cumhuriyetin ilk yıllarında, tek parti yönetimi altındaki Türk Modernleşmesinin halktan uzak kaldığı, halkın talepleri doğrultusunda politikalarla yürütülmediği söylenebilir. Türk Modernleşmesi sürecinde toplumsal alanın neredeyse tamamında görülen modernleşme/modernleştirme çabaları, halktan uzak oluşu ve tepeden inmeci karakteriyle müzik alanında da görülmüştür. Hatta; Cumhuriyetin ilanından sonra ilk uygulamaya konan modernleşme politikaları arasında müzik politikası da vardır. Ziya Gökalp'in fikir önderliğinde "milli müzik" politikası oluşturulmuş, bu politika kapsamında yeni bir müzik yaratılmaya çalışılmıştır. Cumhuriyet öncesi dönemde, Batı müziğinin icra edilip dinlendiği, öğretildiği uygulamalar vardır. Çalışmada bu uygulamalara ve örneklere yer verilmiştir. Ancak "Türk Modernleşmesi ve Müzik" başlığı altında değerlendirilen müzik politikaları ağırlıklı olarak Türk Modernleşmesinin ikinci dönemi olarak adlandırdığımız Cumhuriyetin ilk yılları ve Tek Parti dönemine ait politikalarıdır. Çünkü bu politikalar, çok daha kapsamlı, devlet eliyle yürütülen, olumlu ve olumsuz yönleriyle toplum genelinde etkili olmuş politikalardır. Bu çalışmada hedeflenen, bu politikaların uygulama alanlarını, önem ve sonuçlarını olumlu ve olumsuz yönleri ile ele alarak toplum üzerindeki etkilerini görünür kılmaktır.

Anahtar kelimeler: Modernleşeme, Müzik, Türk Modernleşmesi, Pozitivist Modernleşeme Politikaları, Milli Müzik

I. Alâeddin Keykubat Dönemi Saraylarındaki Çini Eserlerde Gezgin Sanatçı İzleri

Çetin ÖZTÜRK[1]

Zeyneb BAYSAL[2]

[1] *Yrd. Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, cetinozturk2001@gmail.com*

[2] *Yüksek Lisans, Necmettin Erbakan Üniversitesi, zeynebbaysal@hotmail.com*

Özet

Selçuklu ordusunun 1071 yılında Bizans ordusuna karşı Malazgirt Savaşı'nı kazanmasıyla Türklere Anadolu'nun kapıları açılmış, Türkler Anadolu'yu hızla fethederek iskân faaliyetlerine girişmişlerdir. İlhanlıların Anadolu Selçuklu hükümdarını tahttan indirmesine kadar 200 yılı aşkın süre bu bölgede hüküm sürmüş olan devletin, siyasi, ilmî, kültürel ve sanatsal alanda en parlak zamanını Alâeddin Keykubat Dönemi (1220-1237) oluşturmuştur. Bu dönemde inşa faaliyetleri hız kazanmış, birçok sivil mimari yapı (köşkler, saraylar) inşa edilmiştir. Çini malzeme, bu yapıları süslemek için yoğun olarak kullanılmış ve çinilerde figürlü bir anlatım dili tercih edilmiştir. Saray çinileri, sarayların inşa edildiği yerlerdeki yerel atölyelerde gezgin sanatçılar tarafından üretilmiştir. Farklı saraylar için üretilen çinilerle birbirleri arasında ve diğer bölgelerdeki sanat eserleri arasında ciddi benzerlikler mevcuttur. Bu benzerlikler çinilerin hangi sanatçılar tarafından yapıldığını öğrenmeyi zorlaştırmaktadır. Aynı zamanda çinilerde sanatçı adı bulunmaması da sanatçıların kimler olduğunu tespit etmeyi güçleştirmektedir.

Bu çalışmada I. Alâeddin Keykubat dönemi sanat anlayışını etkileyen olayları, devletin diğer devletlerle olan siyasi ve kültürel ilişkileri, Anadolu'ya yapılan göçler ve etkileri araştırıldı. Anadolu'daki ve ilişkili devletlerdeki sanatsal faaliyetler, Anadolu'da inşa edilen sanat yapılarında adı geçen sanatçılar, ulusal ve uluslararası müzelerde ve kütüphanelerde yer alan, döneme ait birçok seramik eser, minyatürlü yazma, metal eser incelendi. Alâeddin Keykubat Dönemi'nde inşa edilen saray yapılarındaki çiniler, bu eserlerdeki figürlerle ve motiflerle karşılaştırıldı. Bu saraylardaki çinilerin hangi ustalar tarafından yapıldığı böylece çinilerin yapımında hangi kültürlerin etkili olduğu tespit edilmeye çalışıldı.

Yapılan araştırmalar sonucunda dönemin saray yapılarında kullanılan çinilerin saraya bağlı bir örgüt tarafından merkezi bir sistemle üretildiği ve bundan dolayı sanatçıların isimlerinin eserler üzerinde yer almayıp, eserlerin anonim bir karakter taşıdığı tespit edildi. Bunun yanı sıra dönem eserlerdeki çinilerin başta Anadolulu ustalar olmak üzere, göçlerle ve sarayın özel isteği doğrultusunda, İran çevresinden, Zengî Devleti, Eyyubi Devleti, Artuklu Beyliği hâkimiyeti altında olan bölgelerden gelen sanatçılar ile Rum ve Ermeni sanatçılar tarafından yapılmış olduğunu gösterdi.

Çini sanatı birçok aşamadan oluşan disiplinler arası bir sanattır. Bu açıdan çalışmamız diğer disiplinler için önemli bir kaynak teşkil edecek ve bahsi geçen döneme ışık tutacaktır. Ayrıca sadece seramik eserlerin değil diğer sanat alanlarındaki eserlerin de tarih ve sanatçı etkeni göz önüne alınarak incelenmesi ve karşılaştırması bu alandaki çalışmalara ilham kaynağı olacaktır.

Anahtar kelimeler: Çini, Gezgin Sanatçı, Alaeddin Keykubat, Anadolu Selçuklu Devleti, Sivil Mimari.

Türkiye'de Gelir Vergisi Tarifesinin Vergi Uyumu Üzerindeki Etkisinin Değerlendirilmesi

Nagihan BİRİNCİ[1]

Yasemin ARIMAN[2]

[1]*Yrd.Doç.Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, nbirinci@ktu.edu.tr*
[2]*Arş.Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, yariman@ktu.edu.tr*

Özet

Devletin sunduğu kamu hizmetlerinin temel finansman kaynağı olan vergi, mükelleflerin gelirlerinin bir kısmının zorunlu olarak devlete aktarılması anlamını taşıması nedeniyle mükelleflerce yük olarak algılanmaktadır. Bu nedenle mükellefler vergiye karşı çeşitli tutum ve davranışlar sergilemekte ve üzerlerine düşen vergi yükünden kısmen ya da tamamen kurtulmanın yollarını aramaktadırlar. Bu noktada karşımıza vergi uyumu kavramı çıkmaktadır. Mükelleflerin vergi ile ilgili yükümlülüklerini vergi kanunlarına uygun bir şekilde doğru ve zamanında yerine getirmesi olarak ifade edilen vergi uyumu birçok faktörden etkilenebilmektedir. Bu kapsamda genel ahlak, vergi ahlakı, demografik faktörler, sosyal normlar gibi unsurlar mükelleflerin vergi uyumu üzerinde etkili olabileceği gibi mevcut vergi sisteminin özellikleri ve dolayısıyla uygulanmakta olan vergi tarifesinin türü ve yapısı da etkili olabilmektedir. Günümüzde vergi tarifesinin vergi uyumu üzerindeki etkisi, önemli modern siyasi ve ekonomik tartışma konuları arasında yer almaktadır. Bu anlamda dolaysız vergiler kategorisinde yer alan ve sübjektif bir vergi olan gelir vergisi, vergi uyumu bakımından ayrı bir önem arz etmektedir. Günümüzde ülkelerin büyük bir çoğunluğu gelir vergisi açısından matrah arttıkça vergi oranının da arttığı artan oranlı vergi tarifelerini uygulamaktadır. Ülkemizde ise gelir vergisi üzerinden, gelir vergisi ile kurumlar vergisi alınmakta olup gelir vergisi açısından artan oranlı tarife uygulanırken, kurumlar vergisi açısından her matrah seviyesinde vergi oranının sabit kaldığı düz oranlı tarife uygulanmaktadır. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, Türkiye'de 1993-2016 dönemi için gelir vergisi ve kurumlar vergisi tarifelerinin vergi uyumuna etkisi üzerine bir değerlendirmede bulunmaktır. Bu doğrultuda, öncelikle söz konusu tarifeler, diğer değişkenler sabit kalmak koşuluyla, özellikle tarife değişikliklerinin yapıldığı dönemlerdeki vergi tahsilatı, mükellef sayısı, tahsilat/tahakkuk oranı ve GSYİH artış oranı açısından değerlendirilmiştir. Sonrasında ise, vergi tarifesi ile vergi uyumu arasındaki ilişki için hem gelir hem de kurumlar vergisi açısından çıkarımlarda bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Vergi Tarifesi, Vergi Uyumu, Gelir Vergisi, Kurumlar Vergisi

Vergi Denetiminin Vergi Uyumu Üzerindeki Etkisinin Değerlendirilmesi: 1991-2016 Dönemi İçin Türkiye Örneği

Mehmet TUNÇER[1]

Yasemin ARIMAN[2]

[1] *Doç.Dr.,Karadeniz Teknik Üniversitesi, mehmettuncer1@yahoo.com*

[2] *Arş. Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, yaseminariman@hotmail.com*

Özet

Vergi uyumu, toplumsal sözleşmeye dayanarak tanımlanan vergisel yükümlülüklerin mükelleflerce tam ve zamanında yerine getirilmesi olarak tanımlanabilir. Bilindiği gibi, günümüzde dünyada ve Türkiye'de vergi sistemleri ağırlıklı olarak beyan esasına dayanmaktadır. Bu sistemin temel mantığı çerçevesinde, vergi idareleri mükelleflerin vergi ile ilgili yükümlülüklerini tam ve zamanında yerine getirmelerini beklemektedir. Ancak durumun her zaman böyle olmadığı da bilinmektedir. Buna göre, dünyada vergi uyumuna tam ulaşmış ya da net vergi açığı bulunmayan bir ülke olmadığı göz önünde bulundurulduğunda, her zaman için yükümlülüklerinden kaçmak isteyen yani tasarruflarının bir kısmını vergi olarak ödemek istemeyen mükellefler olacaktır. Mükellef beyanlarının her zaman doğru olmayabileceği durumu, ilk olarak M.Ö. 3000'li yıllarda ortaya çıkan denetim olgusunun gerekliliğini ve bunun bilhassa vergi uyumu çalışmaları için olan önemini ortaya koymaktadır. Mükelleflerin beyanda bulunma kararı, ilk olarak Allingham-Sandmo'nun 1972 yılındaki ekonomik modeli ile açıklanmaya çalışılmış, daha sonra vergi ahlakı, eşitlik algısı, hükümet-birey ilişkileri, vergi yönetiminin etkinliği, sosyal normlar, demografik değişkenler gibi ekonomik olmayan pek çok faktörün de göz önünde bulundurulması suretiyle açıklanmaya çalışılmıştır. Her ne kadar son yıllarda ekonomik olmayan faktörlerin vergi uyumu üzerindeki etkisi daha çok araştırılsa da, ekonomik bir faktör olan denetimin vergi uyumu üzerindeki etkisi de her zaman önemini korumaktadır. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, Türkiye'de 1991-2016 dönemi için vergi denetim oranı ve tahsilat/tahakkuk oranları arasındaki ilişkinin diğer değişkenler sabit kalmak kaydıyla değerlendirilmesi ve böylelikle söz konusu oranlar arası ilişki için bir değerlendirmede bulunmaktır. Bunu yaparken ilk olarak vergi denetim oranı ile tahsilat/tahakkuk oranı verileri karşılaştırılmıştır. Daha sonra bu karşılaştırmada öne çıkan hususlar belirlenerek bunlar üzerinden çıkarımlarda bulunulmuştur. Çalışmanın sonucunda; Türkiye'deki vergi denetim oranının vergi gelirleri tahsilat/tahakkuk oranı üzerinde etkili olduğu, bu etkinin de özellikle vergi uyumunu artırma yönünde olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Vergi Uyumu, Vergi Denetimi, Vergi Gelirleri Tahsilat/Tahakkuk Oranı

“dA” Bağlacının Diğer Bağlaçlarla Birlikte Kullanımına İlişkin Bir Analiz

Mehmet YEŞİLKAYA[1]

[1]*Öğretmen, MEB, mehmetyes34@gmail.com*

Özet

Anlam ve işlev bakımından birbiri ile ilgili sözcükleri, söz öbeklerini veya cümleleri birbirine bağlayan sözcüklere bağlaç denmektedir. Türk dilinde kullanılan bağlaçların bir kısmı Arap ve Fars dillerinden gelmektedir, bir kısmı ise Türkçenin öz varlığıdır. Tarihten günümüze kadar kullanılan, anlam ve şekil bakımından çeşitli değişikliklere uğrayan sözcük türlerinden biri de bağlaçlardır.

Dil devriminden bu yana “dA” bağlacında basın dilinde farklı bir kullanım dikkat çekmektedir. “ne … ne”, “ya …. ya”, “hem … hem” gibi bağlaçlarla birlikte “dA” bağlacının kullanılmasına dil devriminden sonra sıkça rastlanır. “**Ya** istiklal, **ya** ölüm.”, “**Ne** düşmanlarımız var bizim, **ne** dostlarımız.” gibi kullanımlar yaygın iken, cumhuriyet döneminde bu bağlaçların sonuna “dA” bağlacı da getirilmiştir. Cumhuriyet yıllarında yaygınlaşan bu form edebi eserlere, şiirlere de yansımış, dA bağlacının anlamsal özelliklerini de beraberinde getirmiştir.

Dilin gelişim sürecine bakıldığında benzer iki ifadeden daima kolay olanının geliştiği, yaygınlaştığı, kullanıldığı görülmüştür. Dilde *en az çaba yasası* olarak bilinen bu duruma göre; tarihin hiçbir evresinde aynı anlamı veren iki ifadeden daha zor söylenebilenin, kolay olana tercih edildiği dilin olağan akışı içinde görülmemiştir. Anılan sebeple “dA” bağlacının önceki bağlaçlara eklenerek oluşturulan yeni formun eski formla aynı anlamı vermediği, farklılık arz ettiği söylenebilir.

Bu çalışmada, yapılan eser incelemeleri sonucunda “dA” bağlacının kullanılmadığı form ile, kullanıldığı formların verdiği anlamın aynı olmadığı görülmüştür. “**Hem** sen, **hem** ben bu işin nasıl yapıldığını biliyoruz.” cümlesinde **hem** bağlacı iki zamiri birbirine bağlamış, araya başka zamir veya isimlerin gelmesine engel bir durum bulunmamaktadır. Hem sen, hem ben, hem o, hem Ali gibi örneklerle ifade dallandırılabilmektedir. Ancak ikinci bağlacın soruna getirilen “dA” bağlacı örneklerin artırılmasını sınırlamaktadır.

İlgili eser incelemelerinde yapılan analizler sonucunda, ilk formun cümle içinde verdiği seçenekleri sınırlamadığı, ikinci formun ise seçenekleri sınırladığı, bitmişlik anlamı verdiği sonucuna ulaşılmıştır. Örneklerde verilen bu yeni formun da cumhuriyet döneminde özellikle “ya … ya”, “ne … ne” bağlaçları ile birlikte kullanılarak “ya … ya da”, “ne … ne de” formuna bürünerek yaygınlaştığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Dil Devrimi, Bağlaç, dA, Söz dizimi

Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Sorumlu Çevresel Davranış Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Ayşe ÜNALAN[1]

Ahmet ÜNAL[2]

Kadir KARATEKİN[3]

Zekeriya YERLİKAYA[4]

[1]*Öğretmen, Karaköprü İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, science-ayseunalan@hotmail.com*

[2]*Araştırma Görevlisi, Kastamonu Üniversitesi, aunal@kastamonu.edu.tr*

[3]*Doç. Dr., Kastamonu Üniversitesi, kkaratekin@kastamonu.edu.tr*

[4]*Prof. Dr., Kastamonu Üniversitesi, zyerlikaya@kastamonu.edu.tr*

Özet

Bu çalışmanın amacı, Fen Bilimleri öğretmenlerinin sorumlu çevresel davranış düzeylerinin belirlenmesi ve çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir. Bu amaçla, M.E.B'de görev yapmakta olan 221 Fen Bilimleri öğretmenine "Kişisel Bilgi Formu" ve Karatekin (2011) tarafından Türkçe 'ye uyarlanan "Çevre Davranış Ölçeği" uygulanmıştır. Veri analizi SPSS istatistik programı kullanılarak yapılmıştır. Verilerin analizinde; betimsel istatistik, ilişkisiz örneklemler için t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda; Fen Bilimleri öğretmenlerinin, sorumlu çevresel davranış düzeylerinin orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Cinsiyet değişkeni, anne-baba eğitimi değişkeni ve mesleki deneyim değişkeni göz önüne alındığında Fen Bilimleri öğretmenlerinin sorumlu çevresel davranış düzeyi puanlarının istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaşmadığı gözlemlenmiştir. Bununla beraber yaşam yeri değişkeni Fen Bilimleri öğretmenlerinin sorumlu çevresel davranış düzeyi puanı üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip olmuştur. Benzer şekilde Sivil Toplum Kuruluşu üyeliği değişkeni Fen Bilimleri öğretmenlerinin sorumlu çevresel davranış düzeyi puanlarını istatistiksel olarak anlamlı şekilde etkilemiştir.

Anahtar kelimeler: sorumlu çevresel davranış düzeyi, fen bilimleri, çevre eğitimi

Öz Düzenleme Beceri Eğitimi Programının Altı Yaş Grubu Çocukların Sosyal Duygusal Davranışlarına Etkisinin İncelenmesi

Belgin LİMAN[1]

Kezban TEPELİ[2]

[1] *Dr., Niğde Milli Eğitim Müdürlüğü, yliman@mynet.com.tr*

[2] *Doç. Dr., Selçuk Üniversitesi Çocuk Gelişimi Bölümü, ktepeli@selcuk.edu.tr*

Özet

Sosyal gelişim, bireyin doğumdan itibaren diğer insanlarla olan ilişkilerini ve çevresine karşı geliştirdiği davranışların tümünü içeren bir süreçtir. Bu süreç içinde, yaşanılan toplumun bir üyesi olma, bunun bilincine varma ve kişinin öğrenmeleri yer almaktadır. Bireylerin kendini tanıması, düşüncelerini, duygularını ve ihtiyaçlarını fark edebilmesi ve çevresini tanıması, bu doğrultuda kişisel ve akademik amaçlara ulaşmak için duygularını ve davranışlarını kontrol edebilmesi sosyalleşme süreci için önemlidir. Duygusal ve sosyal gelişim birbiriyle bağlantılı ve birbirini kapsayan bir gelişim sürecidir. Duygular sosyal bağların oluşmasında önemli bir işleve sahiptir. Bireyin diğer insanlarla olan ilişkilerini içeren sosyal gelişim, duygusal gelişimi etkileyen en önemli unsur olarak görülmektedir. Erken çocukluk dönemindeki sağlıklı sosyal gelişim, ileriki dönemlerdeki sosyal duygusal davranışların temelini oluşturmaktadır. Okul öncesi eğitim öz düzenleme becerilerin geliştirilmesi çocukların olumlu sosyal duygusal davranışlar edinmeleri ve kazanımların desteklemek için en etkili ve uygun ortamdır. Bu doğrultuda erken dönemlerden itibaren çocukların olumlu sosyal duygusal davranış geliştirmelerini sağlayan sistemli ve planlı eğitim programlarına ihtiyaç vardır. Araştırmanın amacı Öz Düzenleme Beceri Eğitimi Programı'nın altı yaş grubu çocuklarının sosyal duygusal davranışlarına etkisini incelenmektir. Araştırma deneme modelinde olup öntest/ sontest kontrol gruplu model kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Niğde il merkezindeki bağımsız anaokulları arasından seçilen iki bağımsız anaokulunda eğitim alan 40 çocuk oluşturmaktadır. Araştırmada çocukların sosyal duygusal davranış düzeylerini değerlendirmek amacı ile, Türk Psikologlar Derneği, Okul Öncesi Komisyonu (1998) tarafından geliştirilen, "Okul Öncesi Çocuklar için Psikolojik Gözlem Formu" nun, Sosyal Duygusal Davranışlar alt ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada deneme grubu çocuklarının sosyal duygusal davranış sontest puan ortalamalarının, öntest puan ortalamalarından anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Deneme grubu çocukların sosyal duygusal davranış sontest puan ortalamalarının, kontrol grubu çocukların sontest puan ortalamalarından daha yüksek olduğu saptanmıştır. Elde edilen bu bulgular doğrultusunda ulaşılan sonuç; Öz Düzenleme Beceri Eğitimi Programı, altı yaş grubu çocukların öz düzenleme becerilerini geliştirerek, sosyal duygusal davranışlarının gelişimini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Öz Düzenleme, Sosyal duygusal davranış

Türkiye'deki Öz Düzenleme İle İlgili Araştırmalar: 2000-2017 Yılları Arasındaki Araştırma Yayınlarının İncelenmesi

Belgin LİMAN[1]

Kezban TEPELİ[2]

[1] *Dr., Niğde Milli Eğitim Müdürlüğü, yliman@mynet.com.tr*

[2] *Doç. Dr., Selçuk Üniversitesi Çocuk Gelişimi Bölümü, ktepeli@selcuk.edu.tr*

Özet

Sosyal bir varlık olan insan, sosyal çevresiyle sürekli etkileşim ve iletişim halindedir. Öz düzenleme kavramı, birey yaşantısının her aşamasında önem kazanan, bireyin içinde bulunduğu çevreye doğmasıyla gelişip, genişleyen bir olgudur. Bireyin kendini ve çevresini tanıması, hedeflerini gerçekleştirmede çevre ile etkileşim yöntemlerini belirlemesiyle gelişen sosyal bir süreçtir. Öz düzenleme, davranışların ve isteklerin ertelenmesi ya da bastırılması, sosyal kurallara uyma, duyguları kontrol etme ve düzenleme, hedefe yönelik uyarana odaklanma ve dikkati sürdürebilmeyi kapsamakta; her bir bireyin yaşamında başarılı olmak için geliştirmek zorunda olduğu bireysel beceriler olarak görülmektedir. Öz düzenleme kavramının bireysel düzeydeki değerler yanında, sosyal hayatın yapılandırılmasında da önemi vurgulanmaktadır. Öz düzenleme ayrıca kültürel ve toplumsal değerler gibi bireyi çevreleyen dış öğeleri de içermektedir. Toplumsal açıdan insanların duygularını, kişiler arası ilişkilerini, bilişlerini düzenleme ve gelişimsel kontrollerini sağlayabilmelerine imkân sağlayan, sosyalleşmesinde büyük rol oynayan uyumlayıcı bir beceri olduğu belirtilmektedir. Öz düzenleme becerileri gelişmiş bireylerin akademik ortamlarda, sosyal ilişkilerinde ve iş hayatında daha başarılı olduğu vurgulanmaktadır. Bu doğrultuda, erken yıllarda bireyin içinde bulunduğu çevre, çevre olanakları, yaşam deneyimleri ve eğitim önemli olmakta; bireyin gelişimi ve geleceğini büyük ölçüde etkilemektedir. Öğrenmede, gelişimde ve toplumsal hayata katılımda önemli bir yer tutan öz düzenlemenin, özellikle erken dönemlerden itibaren desteklenmesi sosyal, duygusal ve bilişsel gelişim açısından önemli görülmektedir. Bu araştırmanın amacı, 2000-2017 yılları arasında öz düzenleme ile ilgili Türkiye'de gerçekleştirilmiş araştırmaların incelenmesidir. Araştırma betimsel nitelikte bir taramadır ve belirli kriterler doğrultusunda incelenen yayınların değerlendirilmesinin amaçlandığı nitel bir çalışmadır. Araştırmada epistemolojik doküman analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamı, öz düzenleme ile yapılmış 13 doktora tezi, 11 yüksek lisans tezi ve 16 araştırma makalesinden oluşmuştur. Araştırma sonucunda Türkiye'de öz düzenleme ile ilgili araştırmaların 2012 yılından itibaren yaygınlık kazandığı, özellikle okul öncesi dönemi kapsadığı ve bireyin öğrenmesi, gelişimi ve sosyal yaşama katılımıyla bütünleşen öz düzenlemenin önemi vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Öz Düzenleme

Ortaokul Öğrencilerinin Müzik ve Çalgı Eğitimine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

Ali AYHAN[1]

Fatma Betül KAYA[2]

Serap Yağmur İLHAN[3]

[1]*Yrd. Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, ali.ayhan@inonu.edu.tr*

[2]*Yüksek Lisans Öğrencisi, İnönü Üniversitesi,fatosmutlu10@gmail.com*

[3]*Yüksek Lisans Öğrencisi, İnönü Üniversitesi,ymlhan7@gmail.com*

Özet

Bu çalışmada, ortaokul öğrencilerinin müzik ve çalgı eğitimine yönelik görüşleri, dinledikleri türler, ilgi alanlarına giren çalgıları ve müzik dinleme alışkanlıklarının ne şekilde olduğu incelenmiştir. Çalışmanın örneklem grubu Osmaniye ili Mustafa Özden Ortaokulu'nda öğrenimine devam eden 446 ve Malatya ili Özel Doğa Okulları'nda öğrenime devam eden 295 olmak üzere toplam 742 öğrenciden oluşmaktadır. Öğrencilerin tamamına anket uygulanmış ve verdikleri cevaplar değerlendirilmiştir. Okullar arasında sosyoekonomik, sosyokültürel ve çevresel faktörlerden kaynaklanan anlamlı farklılıklar ortaya çıkmıştır. Özel Doğa Okullarında öğrenimine devam eden öğrencilerin büyük bir çoğunluğu özel ders olarak müzik eğitimi almış ve bir çalgıya yönelmişlerdir. Mustafa Özden Ortaokulu öğrencileri müzik alanında hiçbir çalgıya yönelik herhangi bir eğitim almamıştır. Devlet okulunda öğrenim gören öğrenciler daha önce müzik öğretmeni ile ders yapmadıklarını, diğer branş öğretmenlerinin de müzik derslerinde etkin olmadığını ayrıca belirtmişlerdir. Özel okulda öğrenim gören öğrenciler ağırlıklı olarak klasik ve pop müzik dinlerken, devlet okulu öğrencilerinin daha çok Türk Halk müziği, arabesk müzik ve rap müzik dinlediği ortaya çıkmıştır. Ayrıca müzik dinleme tercihlerinde devlet okulu öğrencilerinde radyo, televizyon gibi iletişim araçları kullanılırken, özel okulda öğrenim gören öğrencilerin daha çok MP3 çalar, bilgisayar gibi araçları tercih ettiği gözlemlenmiştir. Çalgı eğitimi alan öğrenciler bir çok çalgı olmakla birlikte ağırlıklı olarak gitar ve piyano dersi almışlardır.

Anahtar kelimeler: Müzik eğitimi, okul türü, gelir düzeyi, çalgı.

Türk İş Hukukunda İşçinin Psikolojik Tacize Karşı Korunması

İştar CENGİZ[1]

[1]Doç. Dr., Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, istarcengiz@hotmail.com

Özet

Mobbing, cinsiyet, yaş, tecrübe, eğitim, hiyerarşi gibi farklar gözetmeksizin, tüm kültürlerde ve tüm iş kollarında ortaya çıkan bir davranış biçimidir. Emeğin üretim sürecine girmesiyle birlikte işçiler ile işverenler arasında çatışmalar da başlamıştır. Ancak mobbingin kavram olarak ortaya çıkışı ve tanımlandırılması çok yenidir. Günümüzde çalışma hayatında genellikle işverenler tarafından, mevzuatın işçiyi koruyan hükümlerinden kurtulmak için ve işçinin kendi isteğiyle işten ayrılmasını sağlamak amacıyla kullanılan bir yöntem olarak karşımıza çıkmaktadır.

Mobbing olgusu, yalnızca hukuk düzeninin özünü oluşturan temel insan hak ve özgürlüklerine ilişkin kuralların ihlali anlamına gelmemekte, aynı zamanda Anayasa ile güvence altına alınan çalışma hakkının da ihlali niteliği taşımaktadır.

Mobbing, hukuk alanında kullanılan bir kavram olmakla birlikte özellikle psikoloji alanında da mobbingle ilgili önemli araştırmalar yapıldığı görülmektedir. Çalışmamızda, mobbing kavramı hukuki boyutu ile ele alınmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler : Mobbing, psikolojik taciz, psikolojik terör, insan onuru, iş ve çalışma hürriyeti.

Geleneksel Sanatların Günümüz Modern Tasarım Anlayışı İle Yorumlanmasına Öneriler

Emine NAS[1]

Şerife DOĞAN[2]

Ayşegül PARALI[3]

[1]*Doç. Dr. Selçuk Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, eminenas@selcuk.edu.tr*

[2]*Arş. Gör. Selçuk Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, serifedogan@selcuk.edu.tr*

[3]*Arş. Gör. Selçuk Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, agulparali@selcuk.edu.tr*

Günümüzde geleneksel el sanatlarının korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması bir problemdir. Diğer bir ifade ile geleneksel el sanatları açısından en önemli gerçek, onların bir kısmının yok olduğu ve bir kısmının da yok olmak üzere olduğudur. Bu olgunun arkasındaki gerekçeler oldukça farklıdır. Halbuki geleneksel el sanatları, bir toplumun geçmiş yaşantılarının somut kanıtlarını sunarlar. Bu da onun kuşaklar arasında köprü vazifesi gören bir araç olduğunu gösterir. Bu bakımdan geleneksel el sanatlarını yeni tasarımlarla yaşatmak ve gelecek kuşaklara aktarmak bir ülkenin kültür değerlerini korumak için son derece önemlidir. Tasarım; bir fikri şekil olarak ortaya sunmak için yaratma, geliştirme ve zihinde canlandırma sürecidir. Bu süreç yaratıcı düşünce ile paralel ilerler ve estetik, özgünlük, sanatsal değer, işlevsellik ve farklı alanlarda sürdürülebilirlik gibi unsurları da beraberinde taşır. Tasarım eğitimi alanlarında, tasarım kalitesi ve özgünlüğü önemli bir konudur. Var olan bir olguyu yeniden yorumlamak tasarım sayılamayacağı gibi bu durum ürünün değerini ve buna bağlı olarak beğenisini de düşüren bir etki yaratır. Ancak, yeni bir değer yaratabilmek için geçmişte aynı alana ait yaratılmış değerleri bilmek gereği vardır. Bu durum bireye aranıp bulunacak değer yönünde yeni yaratıcılığa ipuçları verdiği gibi yeni değer bulmanın yöntemlerini de öğretir. Bu bağlamda bireylerin; "içinde yaşadığı toplumun tarihini-kültürünü-sanatını tanıma", "parçası olduğu coğrafya ve doğanın anlamına ulaşma arzusu", "kültürel varlıkların korunması ve yeni tasarımlarda yaşatılması" düşünceleri ile tasarımlar hazırladıkları görülmektedir. Bu şekilde; gelenek ile gelecek arasında sentezler kurulmaya başlanmış, özgür ancak özgünlüğü tartışılabilen tasarımlar şekillenmeye başlamıştır. Çalışma kapsamında incelenen örnekler geleneksel unsurlardan beslenen, kavramsal (sembol, çağrışım, fikir barındıran) tasarım ve süsleme tasarımlarından oluşmaktadır. Çalışmada; geleneksel motif ve kavramlarının tasarım kuramı ve pedagojisi içinde kullanılmasının "özgün tasarlamaya bir yönlenme" olduğu vurgulanmaya çalışılacaktır. Tasarım yapan bireyin, becerileri doğrultusunda sanatsal gelişim kaynaklarını ve onları oluşturan nedenleri iyi araştırması, sorgulaması gereği vurgulanarak tarihsel biçimlerin hiçbir katma değer olmadan yeniden kullanımının birer nitelikli/niteliksiz kopya örnek olma vasfından ileri gidemeyeceği ancak kapsamlı bir düşünce ve eğitim ile özgün önermeler olabileceği tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel, tasarım, modern.

Moda-Mimari İlişkisine Bir Selçuklu Örneği "Karatay Medresesi" Üzerine Denemeler

Emine NAS[1]

Ayşegül PARALI[2]

Şerife DOĞAN[3]

[1]*Doç. Dr. Selçuk Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, eminenas@selcuk.edu.tr*

[2]*Arş. Gör. Selçuk Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, agulparali@selcuk.edu.tr*

[3]*Arş. Gör. Selçuk Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, serifedogan@selcuk.edu.tr*

Özet

Moda ve mimarlık disiplinleri arasındaki ortak dil insan bedenidir. Tarih içinde insan odaklı olarak birbirine doğru orantılı ilerleyen bu iki disiplinde *barınma* kavramı önemli bir rol üstlenirken, zamanla estetik görüşler, zevkler ve tasarım ögeleri her iki alanda da etkisini bariz biçimde göstermeye başlamıştır. Kimi zaman çok belirgin kimi zamanda sadece detaylarda minimal ölçüde kaynaşan bu iki disiplinin temelinde insan ölçeği vardır. Özellikle mimarlığın kullandığı kavramların, modadaki yansımaları 20. yy dan itibaren kurumsal anlamda marka değeri yaratmasa da önemli bir değişimin ve gelişimin adımı olmuştur. Çevresel ve kültürel koşulların benzer şekilde etkilediği moda-mimari ilişkisinde dönem mimarileri de moda tasarımında oldukça etkilidir. Bu etkileşim küresel dünya üzerinde, toplum değerleri ve kültürel değerler açısından da dikkat çekici bir etki yaratmaktadır. Hızlı gelişim gösteren görsel kültür ögeleri olan mimari yapılar gerek tekstür gerekse strüktürleri ile toplum ve çevre içinde popüler kimlik kazanan somut unsurlardır. Kıyafet biçimleri ile şehirleri karakterize eden yapılar melezlenerek marka iletişimi sürecinin de temel yapı taşını oluşturmaya başlamıştır. Dünya trendlerinde moda markaları ve tasarımcıları mimarlık dünyasıyla yakınlaşmakta ve mekânda hayat bulan tasarımların ortaya çıkması sağlanmaktadır. Çalışmada, bir Selçuklu Dönemi mimari örneği olan Konya Karatay Medresesi mimari elemanlarında bulunan yüzey süslemelerinin moda tasarımına aktarılarak bir tekstür elemanı olarak kullanımına önermeler yapılacaktır. Temel amaç, moda ve mimarinin birbirini besledikleri kaynaklardan tarihi- kültürel ögelerin odak olmasını sağlamak ve her iki alanın sahip oldukları 'tasarım' ortak noktasında özgün bakış açısı ile yenilikçi tasarımların oluşmasına imkân vermektir. Mimari eserde yer alan süsleme dokularına moda gözü ile bakabilmek, giyim üzerinden mimariyi görebilmek amacıyla moda kalıplarıyla mimari dokulara bir bakış çalışması yapılmıştır. Hazırlanan model tasarımlarda, Konya Karatay Medresesindeki süsleme detayları artistik dışavurumda bir araç olarak kullanılmıştır. Bu şekilde; toplum üzerinde belirleyici etki sahibi olan ve sürekli gelişim-değişim gösteren teknolojiler, yöntemler ve trendlerin, giysi modası ve mimari alanında sanatsal ve estetik birlikteliklere yeni değerler ve bakış açıları getirebileceği vurgulanmıştır. Mimarinin durağan yapısı içinde kıyafet modasının baş döndürücü hızı kültürel ögelerle desteklenerek estetik birliktelik sağlanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Moda, Mimari, Tasarım, Karatay Medresesi

Konya'da Bulunan Kapı Tokmaklarında Gözlenen Tasarım Özelliklerinin Değerlendirilmesi

Şerife DOĞAN[1]

Emine NAS[2]

Ayşegül PARALI[3]

[1]*Araştırma Görevlisi, Selçuk Üniversitesi, serifedogan@selcuk.edu.tr*

[2]*Doçent Doktor, Selçuk Üniversitesi, emşnenas@selcuk.edu.tr*

[3]*Araştırma Görevlisi, Selçuk Üniversitesi, agulparali@selcuk.edu.tr*

Özet

Mimarinin vazgeçilmez elemanlarından olan kapılar, kendi içinde barındırdığı öğeleriyle bir bütündür. Koruyucu özelliğinin yanında, yapıldığı ve kullanıldığı döneme ait toplumsal, kültürel ve sosyolojik bilgiler vermesi açısından önemlidir.

Asıl işlevleri ses çıkarmak olan kapı tokmakların ve kapıyı açıp kapatmaya yarayan halkaların da süsleme unsuru bakımından önem teşkil etmektedir. Tokmak; hareketli kısım, sabit kısım ve tokmağın değdiği yerde daha çok ses çıkarmasını sağlayan bir kabaradan oluşmaktadır.

Kapı tokmakları erkeklerin ve kadınların ayrı ayrı kullanımına ayrılmış, kalın ve ince sesler çıkaran tokmaklar, gelenekler doğrultusunda bezenmiştir. Yabancı erkek misafirler için olanı üstte bulunan kalın sesli kapı tokmağıdır. Ev halkı ve kadın misafirler kullanılan tokmak altta bulunur ve ince ses verir. Böylece ev halkı hazırlıksız yakalanmamış olur; kapı tokmağının çıkardığı sese göre misafir karşılanır. Bu tür ev kapılarının sayısı yok denecek kadar azalmıştır.

Özellikle kapı tokmakları, ev sahibini haberdar etmek için kullanılırken, kapıların süsleme kompozisyonlarının tamamlanmasına katkı sağlamıştır. Anadolu maden sanatının hem yapım hem de süslemede estetik kaygıların gözetildiği en güzel örneklerini yansıtmaktadır. Estetik değeri ve fonksiyonunun yanı sıra kültürel ve sosyal mesajlar da barındırmaktadır. Geleneksel Türk evlerinde mahremiyet anlayışı kapı tokmakları ile anlam kazanmıştır. Türk El Sanatlarında diğer sanat dalları gibi zirveye ulaşan ve önemli bir yere sahip kapı tokmakları, ait oldukları yerin karakteristik form ve süsleme özelliklerini de günümüze aktarır.

Çalışmada, Konya İli merkezinde bulunan Etnografya Müzesi, Koyunoğlu müzesi ve özel koleksiyonlardan seçilen metal kapı tokmakları incelenmiştir. Yapım tekniği olarak dövme ve döküm teknikleri tercih edilmiştir. Kullanılan malzeme demir ise; dövme tekniği, pirinç ve tunç ise döküm tekniği kullanılmıştır. Süsleme tekniği olarak ise genellikle kabartma ve kazıma tekniği uygulanmıştır ve süsleme özellikleri ile ilgili ayrıntılı bilgiler analiz edilmiştir. İncelenen örneklerin görselleri alınarak belgelenmiştir. Bu çalışma da yapısal özellikleri ve işlevsel özellikleri dikkate alınarak tasarımları üzerine karşılaştırma ve değerlendirmelerle Türk maden sanatı içindeki geleneksel değerleri gün ışığına çıkartılmaya çalışılacaktır.

Anahtar kelimeler: Konya, mimari, kapı tokmağı, tasarım

Konya' da Geleneksel İşlemeli Bohçalar ve Özgün Değerleri

Şerife DOĞAN[1]

Ayşegül PARALI [2]

Emine NAS[3]

[1]*Araştırma Görevlisi, Selçuk Üniversitesi, serifedogan@selcuk.edu.tr*

[2] *Araştırma Görevlisi, Selçuk Üniversitesi, agulparali@selcuk.edu.tr*

[3] *Doçent Doktor, Selçuk Üniversitesi, emşnenas@selcuk.edu.tr*

Özet

El sanatları uygulamalarından olan işleme; işleme yapanın kendi iç dünyasını ürüne dönüştürerek yaşantısının her döneminde yer almıştır. Hayatlarını konar- göçer olarak sürdüren atalarımız hareket halindeki yaşam tarzında eşyalarını koruma güdüsüyle bohçalama yöntemini kullanmışlardır. Eşyalarını kolay taşınabilme, toplama ve saklama pratiği Türklerin göçer evlilikten getirdikleri alışkanlıklardandır. Yerleşik düzendeki Türkler de değerli eşya, giysi, dokuma ürünlerini ve çeyizlerini bohçaya sararlardı. Bohçalar eşyayı toz ve kirden korumak, taşımak amaçlı gündelik yaşantımızda yararlı ürünler olarak hazırlanmıştır. Geçmişte kullanılan konutların duvarlarına sabitlenmiş sedir, yüklük, gibi bazı nesnelerin yerleştirildiği üniteleri estetik bir yaklaşımla bezemek, eşyaları saklamak, sarmak amacıyla bohçalar kullanılmıştır. Bohçalar da doğanın güzelliğini, renklerini ahenkli bir şekilde işlemeye yansıtan çeşitli yorumlar getiren örnekler dikkatimizi çekmektedir.

Bohça kültürünün, taşınmalarda veya geçici yerleşkelerde insanların ev veya giyim eşyalarını sarıp sarmalamakla başlamış olduğunu düşünülebilir. İnsanlar, av malzemesini, çadırını, yatağını, yiyecek erzakını, yorganını, bohçalayarak taşımışlardır. Günümüzde Konya'da bohçalar, özellikle söz, nişan, kayınvalide-kayınpeder için dürü bohçası, gelin bohçası, damat bohçası, bebek bohçası gibi adlarla geleneklerde kullanıldıkları yere göre isim alırlar. Bu bağlamda bohçalama ile eşyaların muhafaza edilmesi çok önemliydi. Genç kızın ve ailesinin varlığı bohça üzerindeki süslemeler kadar bohça sayısının fazlalığı ile anlaşılırdı. Çeyiz malzemesinin miktarı ve maddi değeri ne kadar fazlaysa kız tarafının saygınlığı da o derece artardı.

Bu çalışma, Konya Etnografya müzesi koleksiyonundan seçilen 3 adet işlemeli bohça ile sınırlandırılmıştır. Bohçanın işlemesinde yapım teknikleri, kullanım alanları, kompozisyon ve motif özellikleri ile ilgili bilgiler verilmiştir. El sanatları arasında önemli bir yere sahip olan işlemeli bohçalar da diğer el sanatlarımız gibi yok olmaya yüz tutmuştur. Bu nedenle geçmişten günümüze gelen bohça örneklerinin gelecek nesillere aktarılması sağlanmalıdır. Çalışma ile, yok olan bohça geleneğinin geleceğe taşınan yeni tasarımlarla fonksiyonel bir şekilde kullanılabilirliğinin sağlanması, tanıtılması ve gelecek nesillere aktarılması düşünülmüştür.

Anahtar kelimeler: Türk el sanatları, İşleme, Geleneksel, Bohça

Üniversitede Yer Alan Akademik Ve İdari Personelin Mobbinge Yönelik Algılarının Demografik Özelliklere Göre Analizi

İbrahim FIRAT[1]

Sümeyra CEYHAN[2]

İlhan ÇİÇEK[3]

M. Emin ŞANLI[4]

[1]*Öğretim Görevlisi, Batman Üniversitesi, İbrahim.firat@batman.edu.tr*

[2]*Öğretim Görevlisi, Bingöl Üniversitesi, sceyhan@bingöl.edu.tr*

[3]*Öğretim Görevlisi, Batman Üniversitesi, ilhan.cicek@batman.edu.tr*

[4]*Öğretim Görevlisi, Batman Üniversitesi, mehmetemin.sanli@batman.edu.tr*

Mobbing (psikolojik şiddet), gerek çalışanın gerekse örgütün verimliliğini önemli derecede tehdit edebilecek bir olgudur. İşyerlerinde mobbingin önlenmesi en azından azaltılabilmesi için çalışanların bu konudaki farkındalığı önemlidir. Oldukça eski bir fenomen olmasına karşın, 1980'li yıllarda bilimsel olarak araştırılmaya başlanmıştır.

Araştırmanın amacı, üniversitelerde yer alan gerek akademik gerekse de idari çalışanların mobbinge yönelik algılarını, çeşitli demografik özelliklere göre farklılaşıp farklılaşmadığını analiz etmektir. Daha önce üniversitelerde mobbing ile alakalı olarak yapılan çalışmalarda akademisyenlerin psikolojik şiddete uğramaları ele alınmışken bu çalışma ile akademisyenler ve idari personeller bir arada ele alınarak daha kapsamlı bir boyut kazandırılmaya çalışılmıştır.

Çalışmada mobbing kavramı tanımlandıktan sonra gelişimi açıklanmış, mobbing'in ortaya çıkma nedenleri, olası sonuçları/etkileri ele alınmış, ayrıca mobbing'i önlemek ve mobbing ile başa çıkmak için yapılması gereken bir takım politikaların altı çizilmiştir. Son olarak araştırmanın uygulama kısmı ile hipotezler analiz edilerek değerlendirilmiştir.

Veri toplama aracı olarak birincil veri toplama yöntemlerinden anket yöntemi kullanılmış olup; daha önce sağlık alanında çalışan akademisyenler üzerinde geliştirilen Yıldırım ve Yıldırım'ın (2010) kullandığı ölçek çalışmaya uyarlanmıştır.

Araştırma, basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle Güneydoğu Anadolu bölgesinde yer alan bir devlet üniversitesindeki 370 akademik ve idari personele bizzat ulaşılarak uygulanmış, anketlerden 314 tanesi geri alınmıştır (dönüş oranı %85). Geri dönen anketlerden 9 tanesi eksik doldurulduğundan, anketlerden 305 tanesi değerlendirmeye alınmıştır. Veriler, SPSS 22 paket programı kullanılarak (%95 güven seviyesi ve %5 hata payı ile), betimsel istatistiksel teknikler ile analiz edilmiştir.

Katılımcıların mobbing algılarının demografik değişkenlere göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için T testi ve Tek Faktörlü ANOVA testleri yapılmıştır. Çalışma neticesinde çalışanların mobbing algılamalarının cinsiyet, yaş, öğrenim durumu, haftalık çalışma saati ve iş tecrübesi değişkenleri açısından bir farklılık oluşturmadığı ancak buna karşılık medeni durum ve kadro durumu değişkenlerinin mobbing algısı açısından anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla bekâr

bireylerin evli bireylere nazaran daha çok psikolojik şiddet mağduru oldukları ve idari personelin de akademik personele nazaran daha fazla psikolojik şiddete maruz kaldıkları anlaşılmıştır. Böylesi bir durumda bireylerin (çalışanların) huzuru ve örgütün verimliliği açısından sürecin kontrol altına alınmasında kurum yöneticileri ile şirket politikalarının önemi bir kez daha ön plana çıkmaktadır.

Bu alanda çalışacak olan araştırmacılara şu öneriler sunulabilir. Bekâr çalışanların neden daha fazla mobbinge maruz kaldıkları konusunda yeni çalışmaların yapılması yerinde olacaktır. Mobbing kavramının farklı değişkenlerle incelenerek konunun daha detaylı bir şekilde anlaşılmasında fayda sağlayacaktır. Ayrıca, idari personelin mobbinge ilişkin algılarının yeniden ele alınması ve değişik ölçme araçlarıyla ölçülmesi yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Mobbing, Psikolojik Şiddet, Akademik ve İdari Personel

İlk ve Ortaokullarda Farklı Branşlarda Görev Yapan Öğretmenlerin Sorumlu Çevresel Davranış Düzeylerinin Karşılaştırılması

Ayşe ÜNALAN[1]
Ahmet ÜNAL[2]
Kadir KARATEKİN[3]
Zekeriya YERLİKAYA[4]
[1]*Öğretmen, Karaköprü İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, science-ayseunalan@hotmail.com*
[2]*Araştırma Görevlisi, Kastamonu Üniversitesi, aunal@kastamonu.edu.tr*
[3]*Doç. Dr., Kastamonu Üniversitesi, kkaratekin@kastamonu.edu.tr*
[4]*Prof. Dr., Kastamonu Üniversitesi, zyerlikaya@kastamonu.edu.tr*

Özet

Bu araştırmada ilk ve ortaokullarda görev yapan Sınıf, Fen Bilimleri, Matematik ve Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin sorumlu çevresel davranış düzeylerinin belirlenerek birbiriyle karşılaştırılması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, Türkiye'nin farklı illerinde görev yapan 792 öğretmene "Kişisel Bilgi Formu" ve Karatekin (2011) tarafından Türkçe 'ye uyarlanan "Çevre Davranış Ölçeği" uygulanmıştır. Çalışmaya 185 Matematik Öğretmeni, 184 Sosyal Bilgiler Öğretmeni, 202 Sınıf Öğretmeni ve 221 Fen Bilgisi Öğretmeni katılmıştır. Veriler SPSS istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde; betimsel istatistik ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; fiziksel koruma alt boyutunda Matematik öğretmenleri ile Sosyal Bilgiler öğretmenleri arasında Sosyal Bilgiler öğretmenleri lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bireysel ve toplumsal ikna alt boyutunda ve yasal ve politik davranış alt boyutunda branşlar arasında istatistiksel olarak herhangi bir fark ortaya çıkmamıştır. Genel olarak çalışmaya katılan öğretmenlerin sorumlu çevresel davranış düzeylerinin branşlara göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı gözlemlenmiştir.

Anahtar kelimeler: çevre eğitimi, sorumlu çevresel davranış,

Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Anksiyete Düzeylerinin Akran İlişkileri Üzerindeki Etkisi

Rukiye ARSLAN[1]

M. Emin ŞANLI[2]

İlhan ÇİÇEK[3]

[1]*Öğretim Görevlisi, Batman Üniversitesi, rkyarslan@gmail.com*

[2]*Öğretim Görevlisi, Batman Üniversitesi, m.emin—4747@gmail.com*

[3]*Öğretim Görevlisi, Batman Üniversitesi, cicekilhan7272@gmail.com*

Özet

Sosyal anksiyete, kişinin tanımadık insanlarla karşılaştığı veya başkaları tarafından izleneceği sosyal ortamlarda ya da performans sergilemeyi gerektiren durumlarda ortaya çıkan korku durumudur. Başka bir deyişle, sosyal anksiyete, bireyin yaşamını sınırlandırarak sosyal etkileşimini, romantik arkadaşlık ilişkilerini, iş, eğitim ya da meslek hayatındaki performansını açık bir şekilde bozması ve yaşam kalitesinin zarar görmesine yol açmasıdır. Sosyal anksiyete ile ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında, sosyal ankisyetesi olan bireylerin, alay konusu olmamak ve hata yapmamak için ellerinden geldiğince diğer insanlardan uzak durmaya çalıştıkları gözlemlenmiştir. Bu noktadan hareketle sosyal anksiyetenin akran ilişkileri üzerinde nasıl bir etkisinin olduğu önem arz etmektedir. Akran ilişkileri, bireyin aile denetimden uzaklaşıp, ortak ilişkileri paylaştıkları akran gruplarına yönelme ve bu gruplar tarafından onaylanma gereksinimi olarak görülebilmektedir. Bir yönüyle akran ilişkileri, ergenin yaşamında merkezi bir yer tutmaktadır. Araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin sosyal anksiyete düzeylerinin akran ilişkileri üzerindeki etkisinin incelenmesidir.

Çalışmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubu, 2017-2018 eğitim-öğretim yılı güz yarıyılında Batman üniversitesi Sağlık hizmetleri MYO ile Kozluk MYO'da okuyan öğrencilerdir. Çalışmaya 62'i erkek, 139'ı kız olmak üzere 201 öğrenci katılmıştır. Çalışmada sosyal anksiyete ile akran ilişkileri ölçekleri uygulanmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre, yapılan T testi ve ANOVA analizlerine göre, öğrencilerin sosyal anksiyete düzeyleri ile akran ilişkileri cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Pearson momentler korelasyon analizine göre, sosyal anksiyete ölçeğinin hem kaygı alt ölçeği hem de kaçınma alt ölçeğinin akran ilişkileri ölçeğinin her üç alt ölçeği (güven, iletişim ve yabancılaşma) ile negatif bir ilişkinin ,-171 ile ,-052 aralığında olduğu ortaya çıktı. Bu sonuçlara göre, üniversite öğrencilerinde görülen kaygı düzeyleri arkadaşlık ilişkilerine negatif yönde etki ettiği söylenebilir. Kaygı düzeyi yükseldikçe, arkadaş ilişkilerinin de olumsuz etkilendiği söylenebilir.

Öğrenciler üniversite hayatına başladıkları andan itibaren, öğrencilere dönük sosyal çalışmaların yapılması, öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerine olumlu katkılarda bulunabilir. Özellikle üniversitede yer alan öğrenci kulüplerinin daha aktif bir şekilde öğrencilerin kullanımlarına sunulması öğrencilerin kaygılarının azaltılmasında önemli işlevlerde bulunabilir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Öğrencileri, Sosyal Anksiyete, Akran İlişkileri

The Investigation of Children's Effects on Concept Development in Pre-School Educational Materials of Game Materials

Cengiz ÇELİK[1]

[1]Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, TÜRKİYE, celik6642@hotmail.com

Abstract

The investigation of children's effects on concept development in pre-school educational materials of game materials

The aim of this study is, to search the effects of educational toys learning time concept level on the 6 age group children who are going on kinder garden schools. This study has been designed as pre-test and last-test control group experiment model.

This study has been done in 2004-2005 education year, on Kuvayi Milliye Kinder garden school in Karatay District in Konya. The Experiment Group of this study includes 6 girls and 6 boys; the control group includes 6 girls and 6 boys, totally 12 students.

During 3 weeks, "educational toys time concept education program" has been applied 5 times in a week to experiment group. Knowing Time Concept of Experiment and Control groups students has been measured with Time Concept Success Evaluation Scale (Z.K.B.D.Ö./ T.C.S.E.S) at the pre-test and last-test steps. The school syllabus has been applied to control group students by the class teacher, "time concept educational toys program" which has been constituted by the researcher, has been applied to experiment group by the researcher.

This "educational toys time concept education program" has been tested at this search and can be measured with Success Evaluation Scale, includes 3 time concepts. The educational toys at this program have been applied free time activities.

Mann Whitney U test has been used to expose the score differences of control and experiment groups at the pre-test and last-test, Time Concept Success Evaluation Scale (Z.K.B.D.Ö./ T.C.S.E.S) for the unrelated groups. At the end of analysis, 0,01 level a significant difference has been found out between control and experiment group at three levels of the pre-test and last-test, Time Concept Success Evaluation Scale (Z.K.B.D.Ö./ T.C.S.E.S) average points. The study result has been discovered that the "time concept educational toys program" is effective on learning time concept of 6 years kinder garden students.

According to acquired results, "time concept educational toys program" is effective on learning time concept of 6 years kinder garden students and it is suggested that this method can be used to assist learning time concept of 6 years children.

Key Words: Concept Teaching, Educational Matrials, Time Concept

Sosyal Medyada İkna Kuramlarının Kullanılması: Sivil Toplum Kuruluşları Üzerinde Bir Araştırma

Mustafa Yalçın[1]

[1]*Araş. Gör., İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, mustafa.yalcin@ikc.edu.tr*

Özet

Demokratik toplumların önemi artıkça sivil toplum kurumlarının da önemi artmaktadır. Bu bağlamda kar amacı gütmeyen kuruluşlar toplumun problemlerine çare üretmek, onların sorunlarını resmi kurumlara iletmekle yükümlü sivil bir sistem olarak yapılanmaktadır. Açık sistem özelliği günümüz sivil toplum kuruluşları iç ve dış çevrelerden bağımsız hareket etmeyerek onlarla sürekli etkileşim içinde olarak ve uzun soluklu iletişim kurmaktadır. Toplum ve yönetimler arasında köprü görevi gören sivil toplum kuruluşları genellikle iletişim maliyetlerini karşılamada sınırlı kaynaklara sahip olmaktadır. Fakat Web 2.0'ın düşünsel ve teknoloji temelli ortaya çıkmış olan sosyal medya iletişim kurma ve sosyalleşme konusunda bireylere, işletmelere olduğu gibi sivil toplum kuruluşlarına da maliyet ve hızlılık bağlamında kolaylıklar sunmaktadır.

Sosyal medya, sivil toplum kuruluşlarının bilgi paylaşımından, duyurular yapması, toplumu bu kurumlara gönüllü üye yapması açısından önemli fırsatlar sunmaktadır. Fakat Sivil toplum kuruluşlarının sadece sosyal medya siteleri açmaları ve orada paylaşımlar yapmaları yeterli olmamaktadır. Özellikle toplumu bağış yapmaya, gönüllü olmaya, farklı meşru eylemlere çağıran sivil toplum kuruluşları onları ikna etmek adına belirli stratejiler üzerinden hareket etmeleri gerekmektedir.

Bu doğrultuda araştırmada örnek inceleme alanı olarak Türkiye'de faaliyet gösteren LÖSEV, TEMA ve Dünya Engelliler Vakfı tercih edilmektedir. Bu bağlamda sosyal medya kullanımını ikna kuramları bağlamında amaçlı örneklem yöntemine göre seçilen söz konusu üç kurumun Facebook, Twitter hesaplarındaki içerik ve hareketler bir ay boyunca incelenecek ve içerik analizine tabi tutulacaktır. Elde edilecek bulgularla sivil toplum kuruluşlarının, sosyal medya ortamlarını ikna kuramları bağlamında nasıl yönettiklerinin ortaya konması amaçlamaktadır.

Anahtar kelimeler: Sosyal Medya, İkna, Sivil Toplum Kuruluşları

Öğretmen Adaylarının Öz Yeterlik Algıları İle Mizah Tarzları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Sadık Yüksel Sıvacı[1]

Bahadır Gülbahar[2]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Ahi Evran Üniversitesi, sysivaci@ahievran.edu.tr*

[2]*Yrd. Doç. Dr., Ahi Evran Üniversitesi, bahadirgulbahar@hotmail.com*

Özet

Bireylerin kendilerine yönelik algıları yaşamdan aldıkları doyum üzerinde doğrudan bir etkiye sahiptir. Öğretmenlik mesleğinin uygulayıcısı olan öğretmenlerin de kendilerine ve mesleklerine yönelik algıları, psikolojilerini ve fizyolojik sağlıklarını etkilemektedir. Öz yeterlik algısı bireylerin davranışlarını organize etmesinde etkilidir. Öz yeterlik, bireyin bir işi başaracağına dair kendine yönelik algısını ifade etmektedir. Öz yeterliğin, öğretmenlik mesleğinin etkili bir şekilde gerçekleştirilmesinde kritik bir faktör olabileceği düşünülmektedir.

Mizah günlük hayatın tartışılmaz bir parçası ve sosyal hayatta çokça yer alan bir ögedir. Mizah, alanyazında bireylerin zorluklarla başa çıkmasında ve kendine yönelik olumlu algısı üzerinde etkili bir kavram olarak kendini göstermektedir. Mizah tarzları, bireylerin sosyal yaşantılarını doğrudan etkileyen bir faktör olarak düşünülmektedir. Aday öğretmenlerin mizah tarzlarının mesleklerini icra ederken ve öğrencilerle iletişimlerinde etkili olacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda öğretmen adaylarının davranışlarını organize ederken etkili olan öz yeterlik kavramıyla, kendilerine yönelik algılarını, mesleki algılarını ve sosyal algılarını etkileyen mizah tarzları arasında anlamlı bir ilişkinin olabileceği varsayılabilir.

Araştırmanın çalışma evrenini Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu, "Öğretmen Öz Yeterlik Ölçeği" ve "Mizah Tarzları Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analiz süreci devam etmektedir. Sonuçlar ilgili literatür eşliğinde tartışılarak sunulacaktır.

Anahtar kelimeler: Öğretmen eğitimi, öz yeterlik algısı, mizah tarzları.

Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri Algıları İle Sınıf Yönetimi Yeterlik Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Bahadır Gülbahar[1]

Sadık Yüksel Sıvacı[2]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Ahi Evran Üniversitesi, bahadirgulbahar@hotmail.com*

[2]*Yrd. Doç. Dr., Ahi Evran Üniversitesi, sysivaci@ahievran.edu.tr*

Özet

Dünden bugüne gelişen dünya düzeni içerisinde bireylerin birbirleri ile arasındaki iletişimi etkileyen unsurlar çeşitlenmiş ve değişim göstermiştir. İletişim, insanların biyolojik, psikolojik ve sosyal yapısındaki temel dinamikler üzerinde çeşitli etkileri olan geniş bir kavram olarak görülebilir. Bireylerin, hayatlarında önemli bir yer tutan okulda da çeşitli iletişim örüntüleri ve becerileri geliştirmeleri, deneyimlemeleri beklenmektedir. Bireylerin istenen davranış örüntülerini kazanmalarında öğretmenlerin iletişim becerilerini işe koşmaları önemli bir faktör olarak düşünülebilir. Bu bağlamda öğretmenlerin iletişim becerileri önem arz etmektedir.

Sınıf yönetimi yeterliği, öğretim verimliliğin artırılması açısından kritik bir öğretmen yeterliliği olarak alanyazında yer almaktadır. Sınıf yönetimi yeterliği, öğretmenlerin öğretimden aldıkları doyumu da etkileyen bir faktör olarak düşünülmektedir. İletişim becerilerine sahip öğretmenlerin sınıf yönetiminde yeterli olacakları düşünülebilir. Zira iyi bir iletişimci olan öğretmen, öğrencileriyle ilişkilerini geliştirebilir. Böylelikle sınıf yönetimi kolaylaşır, sınıf yönetiminde etkililik sağlanır. Buradan hareketle sınıf yönetimi yeterliliği ile öğretmenlerin iletişim becerileri arasında bir ilişki olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmada öğretmen adaylarının iletişim becerileri ve sınıf yönetimi yeterliliklerine ilişkin algılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın çalışma evrenini Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu, iletişim becerileri ölçeği ve öğretmenlerin sınıf yönetimi yeterlilikleri ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analiz süreci devam etmektedir. Sonuçlar ilgili literatür eşliğinde tartışılarak sunulacaktır.

Anahtar kelimeler: Öğretmen eğitimi, iletişim becerileri, sınıf yönetimi.

Cam Tavan Sendromu

Aykut AYDIN[1]

Dilek DEMİRCİ[2]

Hümeyra ASLAN[3]

Aylin AYDIN SAYILAN[4]

[1]*Arş. Gör., Kırklareli Üniversitesi İİBF, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Ana Bilim Dalı, aykutaydn@hotmail.com*

[2]*Sağlık Yönetimi 4. Sınıf Öğrencisi, Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu,* dlkdmrc-@hotmail.com

[3]*Sağlık Yönetimi 4. Sınıf Öğrencisi, Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, humeyraslan29@gmail.com*

[4]*Yrd.Doç. Dr., Kırklareli Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu, aylin.sayilan@klu.edu.tr*

Özet

Cam Tavan (glass ceiling) kavramı ilk kez 1986 yılında Wall Street dergisinde Hymowitz ve Schellhardt'ın röportajında görülmektedir (Yoğun Erçen, 2008). Cam Tavan, kadının yeteneklerinin göz ardı edilerek yönetim kademelerine yükselmesinde ayrımcılık engellerine takılmasıdır.

Toplumların geleneksel değerleri, kadın ve erkeğin cinsiyet özelliklerinin farklı olması nedeniyle kadın ve erkeğe yıllarca farklı roller yüklenmiş; kadının doğurabiliyor olması çocuklarla ilgilenmesine ve onun ev içindeki işlerde görev almasına yol açmış; bunun sonucunda kadın ekonomik olarak erkeğe bağlı kalmıştır.

Kadınlara karşı oluşan bu önyargılar yıllarca kadınların meslek seçiminde olumsuzluğa yol açmıştır. Kadınlar düşük statülü işlerde çalıştırılmış; iş yaşamında azınlık olarak görülmüştür. Bu görüşlerden ötürü erkek liderliğe daha uygun görülerek; kadının iş yaşamında liderliğe tırmanırken cam tavana uğramasına yol açmaktadır.

Literatürde, kadının cinsiyet kaynaklı yeteneklere sahip olduğu; bu durumun iyi bir yönetim becerisini getirdiği vurgulanmaktadır. Yine kadınların yönetici pozisyonundayken astlarıyla sağlıklı ilişkiler kurdukları da belirtilmektedir. 1970'lerden günümüze yönetimde fırsat verildikten sonra kadında olan esneklik gösterebilme, yüksek iletişim yeteneği ve adaletli yapının kurum çalışanlarını motive ettiği, bu motivasyonun da beklenenden daha fazla bir potansiyel ortaya çıkardığı fark edilmiştir.

Günümüzde farklı yetenekler farklı yönetim becerileri getireceği anlaşılmaya başlandığından beri kadınlara karşı cam tavan kırılmaya çalışılmaktadır. Bu nedenle kadınların ikinci plana atılmaması, azınlık olarak görülmemesi, önyargılar sonucu düşük statülü işlerde çalıştırılmaması gerekmektedir. Bu konuda eğitimin rolü yüksektir. Eğitim hem cam tavanın sebebi hem cam tavanı kırmaya yönelik bir stratejidir. Kadının toplumsal cinsiyetteki rolü aileden başlayan eğitimle düzeltilir. Bunun yanında kadının kendisinin de eğitim gereksinimi giderilmeli, kadının ailedeki rolü yadsınmamalıdır.

Anahtar kelimeler: Cam tavan, sendrom, kadınlar.

Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerini Örgütsel Prestij Algıları Ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Adnan ÇOŞGUN[1]

Ercan YILMAZ[2]

[1]*Matematik Öğretmeni, Şarkikaraağaç Anadolu Lisesi, adnan19866@gmail.com*

[2]*Prof. Dr. Necmettin Erbakan Üniversitesi, ercanyilmaz70@gmail.com*

Özet

Araştırmamız toplumun manevi liderleri olarak kabul edilen öğretmenlerin, yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile örgütsel prestij algıları arasındaki ilişkinin varlığını ve öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin cinsiyet, medeni durum, eş çalışma durumu değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmamızda ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma grubumuz; 2016-2017 eğitim öğretim yılında Isparta ilinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı kurumlarda görev yapan 303 öğretmenden meydana gelmiştir. Araştırmanın verileri Diker Coşkun (2009) tarafından geliştirilen ''Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği'' ile Meal ve Ashfort(1992) tarafından geliştirilen, Tak ve Çiftçioğlu (2009) tarafından Türkçe'ye uyarlanması yapılan; eğitim kurumlarına uyarlaması ise Özgür (2015) tarafından gerçekleştirilen ''Örgütsel Prestij Algısı Ölçeği'' kullanılarak elde edilmiştir. Diker Coşkun (2009) tarafından ''yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeği'' güvenilirlik (crombach alpha) katsayısı 0,89 bulunmuş bizim araştırmamızdaysa0,907 elde edilmiştir Aynı şekilde Özgür(2015) tarafından ''örgütsel prestij algısı ölçeği'' güvenilirlik (crombach alpha) katsayısı 0,85 bulunmuş bizim araştırmamızdaysa 0,86 olarak elde edilmiştir Araştırmamızda öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile örgütsel prestij algısı arasındaki ilişki korelasyon tekniği kullanılarak test edilmiştir. Yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin alt boyutlarının puan ortalamalarının cinsiyet, medeni durum ve eş çalışma durum değişkenine göre farklılaşması ise bağımsız t testi kullanılarak sınanmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, öğretmenlerin örgütsel prestij algıları ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında pozitif yönlü, anlamlı bir ilişki ortaya çıkmıştır. Yapılan t testlerinin sonucunda; cinsiyet değişkenine göre öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin alt boyutlarından, öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk ve merak yoksunluğu alt boyutlarında kadınların puan ortalamasının erkeklerin puan ortalamasından anlamlı düzeyde yüksek olduğu; Medeni durum değişkenine göre yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin hiçbir alt boyutunda evli ve bekar öğretmenler arasında anlamlı düzeyde bir farklılığın oluşmadığı; Eş çalışma durumu değişkenine göre yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutunda eşleri çalışan öğretmenlerin puan ortalamalarının, eşleri çalışmayan öğretmenlerden anlamlı düzeyde yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Araştırmamız sonuçları incelendiğinde öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini arttırabilmek için çalıştıkları örgüte ait prestij algılarını yükseltmek gerekmektedir. Öğretmenlerin örgütsel prestij algılarının yükselmesi içinde paydaşlar arasında daha yoğun bir rekabet, daha sık iletişim ortamları sağlanmalı aynı zamanda örgütün tanınılırlık derecesinin arttırılması için çaba harcanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Örgütsel Prestij, Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri

Investigation of Developed Metaphors on the Concept of "Obstacle" by Individuals with Disabilities

Gülşah Ünver[1]

[1]Lecturer, Alanya Alaaddin Keykubat University, glshunvr70@gmail.com

Abstract

Obstacle is the limitations that individuals face in meeting their life's needs. Individual with a disability is a person who is confronted with obstacles, some of which are restricted in some parts of life as a result of illness and / or accident resulting from birth or later. The purpose of this research is to determine through the metaphor analysis of the perceptions of disabled people about the concept of “obstacle”.The study group consists of 40 physically handicapped individuals who are not mentally disabled and have no communication or cognitive impairment. In order to collect data, a metaphor form was developed to detect the perceptions of disabled people on the concept of obstacle. Data was obtained from the individuals with disabilities’ completion of the sentences in form “Obstacle is like……; because …….”. The qualitative data collection methods and phenomenon science design were used. The data were analyzed by content analysis technique. From the findings of the study, it has been seen that individuals with disabilities have developed metaphors of perception which they have created in the social and spiritual direction rather than the perceptions of physical limitations for the concept of disability.

Keywords: Metaphor, Obstacle, Disabled individuals

Exercise in the Life of Physically Disabled Persons

Gülşah Ünver[1]

[1]Lecturer, Alanya Alaaddin Keykubat University, glshunvr70@gmail.com

Abstract

Regular, planned and individualized exercises in the lives of physically handicapped individuals are very necessary and effective. When exercise is done correctly, it contributes to the physical, social, mental and emotional development of disabled people. The purpose of this study is to determine how the physically challenged individuals look at and evaluate their exercise practices. The study's study group consisted of individuals with disabilities aged between 30 and 40 years. Phenomenology method was used in the study. Content analysis technique was used in the analysis of the data. According to the results of the study, it is seen that the perceptions of the physically disabled individuals for exercise are very positive. Individuals with physical disabilities perceive exercise more as physical movements to increase function and individuals with disabilities think that exercise has physical, social and psychological benefits. These individuals also think that most of the benefit at exercise practices is physically in the musculoskeletal system. Physically handicapped individuals do balance and strengthening exercises mostly but it is understood that they could not doing the exercises regularly and properly. Among the problems about not being able to exercise, the lack of space and the lack of equipment in the place where they live are pointed out mostly.

Keywords: Physical disability, Individuals, Exercise

Ergonomic Approaches for Disabled Persons

Gülşah Ünver[1]

[1]Lecturer, Alanya Alaaddin Keykubat University, glshunvr70@gmail.com

Abstract

The population of people with disabilities in the world and in our country is increasing and in this respect the desire for various services for disabled people also increases. Disabled individuals have many activities limitations, especially in their daily life activities, depending on the situation of their disability, and therefore they can not perform activities independently. Ergonomic approaches are crucial to reduce the dependence of disabled individuals and to maximize their current potential. Spatial-environmental equipment for disabled people and their arrangements, selection of suitable and assistive devices that enhance the functionality and mobility of the obstacles and ensure the correct use of these devices, ensuring security and comfort based on anthropometric characteristics and preference levels of individuals, making any activity easier are among ergonomic approaches. It is clear that these approaches will be of maximum utility by facilitating the lives and treatment of individuals. In the current situation, non-ergonomic designs for disabled people make it difficult or even hamper many activities in their daily lives. All needs should be identified by taking physical, sensory and cognitive characteristics of disabled people into consideration and ergonomic principles should be established to meet these needs. The purpose of this study is to elicit appropriate ergonomic principles on the basis of user requirements-ergonomic design relationship, in order to make the lives of disabled individuals easier and more effective. In the study, ergonomic principles were determined by relating to the needs of the individual and the current situation. As a result of the study, ergonomic principles for disabled people are listed in the headings of environment-spatial factors, their organization, assistive device selection, device-equipment usage.

Keywords: Disabled individuals, Requirements, Ergonomics

Sosyal Bilimler Liseleri Ulusal Öğrenci Sempozyumlarının Öğrencilerin Düşünme Becerileri, Duyuşsal Özellikler ve Sosyalleşme Becerilerine Etkisi

Ercan TÜRK[1]

Yaşar KOÇAK[2]

Selma KAYA[3]

[1]Genel Müdür, MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, ercanturk28@gmail.com

[2] Daire Başkanı, MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, kocakys@gmail.com

[3]Millî Eğitim Uzmanı, MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, selmakaya14@gmail.com

Özet

Temel amacı öğrencileri hayata hazırlamak olan eğitim sisteminde ders programlarının yanı sıra gerçek yaşamda ihtiyaç duyacakları zengin içerikli öğrenme yaşantılarını içeren, öğrencinin merkezde ve aktif olduğu, öğrenme ortamlarının sağlanması büyük önem taşımaktadır. Öğrencilerin; kendini ifade edebilme, özgüvenli, sosyal yönü kuvvetli, insanlarla rahat iletişim kurabilen ve bilimsel süreç, öğrenmeyi öğrenme gibi bilişsel becerilerinin gelişiminde yararlı ve etkili yöntemler kullanmak ortam kadar önemli bir faktördür. Münazara, çalıştay, sempozyum, kongre ve konferanslar etkili verimli olabilecek yöntemlerdendir. Bu yöntem ve ortamların katkı sağlayıp sağlamadığına ve bu katkıların ne tür becerilerde ya da hangi boyutlarda olduğunu değerlendirmek gerekmektedir. Bu doğrultuda gerçekleştirilen çalışmada; MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Sosyal Bilimler Liseleri Ulusal Öğrenci Sempozyumlarının etkisini belirlemek amaçlanmıştır. Çalışma tarama modelinde olup veri toplanması için araştırmacılar tarafından ölçek geliştirilmiştir. Ölçeğin deneme uygulamasından sonra geçerlilik ve güvenirliğine yönelik analizler yapılmıştır. Açımlayıcı faktör analizi ve madde analizleri sonucunda ölçeğin üç boyuttan ve 38 maddeden oluştuğu görülmüştür. İlgili maddelerin içeriği incelenerek birinci boyut düşünme becerileri, ikinci boyut duyuşsal özellikler ve üçüncü boyut sosyalleşme becerileri olarak adlandırılmıştır. Ölçeğin .84 düzeyinde yüksek güvenirliğe sahip olduğu tespit edilmiştir. Geliştirilen ölçek asıl uygulama da kullanılmıştır. Verilerin analizi SPSS 20.00 paket programı kullanılarak bilgisayara aktarılmış ve veriler aritmetik ortalama, standart sapma, iki değişkenler için bağımlı gruplar t testi, üç değişken için ise tek yönlü varyans analizi ve varyans analizinde fark çıkması durumunda ise Posthoc tekniklerinden Tukey testi yapılarak çözümlenmiştir. Sosyal Bilimler Liseleri Öğrenci Sempozyumlarının etkileri sempozyum öncesi ve sonrası ele alınarak değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda; gerek düşünme becerileri, gerek duyuşsal özellikler gerekse sosyalleşme becerileri bakımından yönetici, öğretmen ve öğrenci görüşlerinin sempozyum öncesine göre sempozyum sonrasında daha yüksek olduğu, görüşler de çıkan bu farklılığın istatistiki olarak 0.05 düzeyinde sempozyum sonrası lehine manidar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca katılımcı değişkenine göre anlamlı farklılık olup olmadığı da incelenmiştir. Katılımcı değişkenine ilişkin; düşünme becerilerinde sempozyum öncesinde yönetici ve öğretmenlere göre öğrenciler kendilerini daha yeterli görürken duyuşsal özelliklerde, sosyalleşme becerilerinde ve ölçeğin genelinde sempozyum sonrasında fark olduğu ve bu farkın öğrencilerin daha düşük değerlendirmelerinden kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ulusal Öğrenci Sempozyumu, Düşünme Becerileri, Duyuşsal Özellikler, Sosyalleşme Becerisi

MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğünce Düzenlenen Sosyal Bilimler Liseleri Ulusal Öğrenci Sempozyumlarının Değerlendirilmesi

Ercan TÜRK[1]

Yaşar KOÇAK[2]

Selma KAYA[3]

[1]Genel Müdür, MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, ercanturk28@gmail.com

[2] Daire Başkanı, MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, kocakys@gmail.com

[2] Millî Eğitim Uzmanı, MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, selmakaya14@gmail.com

Özet

Araştırmanın amacı, MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü tarafından 2009-2017 yılları arasında düzenlenen Sosyal Bilimler Liseleri Ulusal Öğrenci Sempozyumlarını, sempozyumlara katılmış olan yönetici, öğretmen ve öğrenci görüşlerine dayalı olarak değerlendirmektir. Nitel araştırma yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilen araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile toplanmıştır. Katılımcıların seçiminde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme benimsenmiş olup ölçüt olarak sempozyuma katılmış olma şartı aranmıştır. Verilerin analizinde ise nitel araştırma yöntemi kapsamında içerik analizi ve betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlardan bazıları şu şekildedir: Sempozyumlar nitelikli Birey Özelliklerini ve Kurum Özelliklerine olumlu yönde etki yaparak sosyal bilimler liselerinin amaçlarına hizmet etmektedir. Öğrencilerin "akademik", "sosyal" ve "duyuşsal" becerilerini geliştirdiği gibi "üst öğrenime hazırlama (yüksek öğretime)", "kurumsal gelişim" ve "bilimsel ortam oluşturma" gibi kurumu geliştirici özelliklere de katkısı bulunmaktadır. Ayrıca sempozyumlarda belirlenen konuların; hedefleri gerçekleştirmeye yönelik "İlgililik" özelliği taşıdığı, güncel ve sorunlara duyarlı olma gibi içerikle "Yaşama Yakınlık" özelliği taşıdığı, bilimsel bilgiyi ve sistematikliği içermesi ile "Akıl Yürütme Becerisini Geliştirici" ve öğrencinin gelişim özelliklerine uygun olma gibi özellikleri ile de "Öğrenciye Görelik" özelliklerini taşıdığı tespit edilmiştir. Araştırma da katılımcı görüşleri doğrultusunda elde edilen bir diğer sonuç; sempozyum düzenleyen okula yönelik katkılarıdır. Bu katkılar; "Kurumsal Kültürün Gelişimi" başlığı altında toplanmıştır. Kurumsal Kültür Gelişimi kapsamında ise "okulun tanıtımı", "organizasyon becerisinin gelişimi", "okula bağlılık duygusunun gelişimi" ve "sorumluluk bilincinin gelişimi" olmak üzere 4 ana boyut ortaya çıkmıştır. Öğretmenlere yönelik katkısı olduğu sonucuna da ulaşılmıştır. Bu çerçeve de yönetici ve öğretmenlerin ortak görüşü; öğretmenlerin mesleki yeterliğine ilişkin olup bu katkılar, "Mesleki Gelişim" ve "Kişisel Gelişim"dir. Mesleki Gelişim de "mesleki gelişimleri izleme ve katkı sağlama", "mesleki bilgi ve becerilerini yenileme" ile "öğrenciyi tanıma" yönünden; Kişisel gelişim de ise "sosyalleşme", "gelişim ve değişimlere açıklık" ve "değerlendirme yapma" yönlerine ilişkin sağladığı katkıdır.

Ayrıca yöneticilerin öğretmenlerden, öğretmenlerinde yöneticilerden farklı olarak ifade ettiği görüşlerde tespit edilmiştir. Yöneticiler; sempozyumların “Değerler” kapsamında “Sosyal Bilimler Liselerine aidiyet bilinci”ni ve “ortak değerler”i geliştirici yönde katkı sağladığını; öğretmenler ise, “Kişisel Gelişim” başlığı altında yer alan “mesleki sevgi” ile “iş doyumu” ve “Öğrenciyi Tanıma” kapsamında “öğrencisinin başaracağına inanma” yönlerinden etkili olduğunu düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Ulusal Öğrenci Sempozyumları, Sosyal Bilimler Liseleri

Perakende Sektöründe Yerel Marka Farkındalığı : Karaman Örneği

Murat ÖZ[1]

Mustafa Enes TEPE[2]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, muratoz@kmu.edu.tr*

[2]*Arş. Gör., Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, menestepe@kmu.edu.tr*

Özet

Tüketiciler evreninde seçilebilecek olan alternatiflerin varlığı rakipler, rakiplerin ürünleri ve onların hayalleri ile sınırlıdır. Bu sınır günümüz işletmeleri için kendi başlarına üstesinden gelemeyecekleri kadar büyük bir alanı ifade etmektedir. Bu geniş alanda işletmeler, piyasaya sunmuş oldukları mal ve hizmetleri rakiplerinden evvel tüketici alternatif sepetinin içine yerleştirebilmelidirler. Bu ise ancak işletmelerin sunmuş oldukları ürün ve hizmetlerin rakiplerininkinden evvel fark edilmesine ve markalar arası farklılıkların tüketiciler için anlamlı olmasına bağlıdır. Bu bağlamda, marka oluşturmak işletmelerin kendi ürün ve hizmetlerini ön plana çıkarabilmek için gerçekleştirebilecekleri en uygun alternatif olmaktadır. Markalaşma bir ön koşul iken, markaların arasından kendi markasını ön plana çıkarma yine bir problem olarak ortaya çıkmaktadır. Bu problem işletme markalarının rakip markalara göre tüketicilerin zihninde ilk çağrışım yapan marka olması hedeflenerek aşılmaya çalışılmaktadır. Bu hedefini ise çeşitli tutundurma çabaları ile marka farkındalığı oluşturarak gerçekleştirir. Bir markanın bilinme, tanınma, anımsanma kabiliyeti olarak ifade edilen marka farkındalığı, tüketicilerin markaya yönelik birincil kasti adımıdır. Tüketicilerin marka hakkında geliştirdikleri pozitif veya negatif tutumların ön şartı marka ile ilgili farkındalık oluşumudur. Farkındalığın oluşmaması, markaya yönelik bir tutumun ve neticesinde satın alma niyetinin de oluşmaması anlamına gelmektedir.

Tüketicilerin özellikle perakende ürün grubunda zihinlerinde ilk çağrışım yapan markayı alma eğiliminde olmalarından ötürü marka açısından farkındalık önem arz etmektedir. Ürün grubunda tüketicilerin diğer marka isim veya çağrışımlarını bilmemesi, tanımaması veya anımsamaması ilgili markanın tercih edilme ihtimalini yükseltecektir. Özellikle birçok markanın yoğun rekabet halinde olduğu gıda sektöründe marka baskınlığı daha da önem kazanmaktadır. Kolayda mallar sektörünün önemli ölçüde geliştiği Karaman bu alanda Türkiye'nin önemli işletmelerini bünyesinde barındırmaktadır. Uluslar arası boyutta faaliyet gösteren firmaların yanında daha dar bir pazarı hedefleyen firmalar da faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu çalışma Karaman özelinde, tüketicilerin yerel marka farkındalık düzeylerini incelemektedir. Veriler anket yöntemiyle toplanıp, SPSS ile analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Marka, marka farkındalığı, perakendecilik, marka bilinirliği

İkameli Ölüme Bağlı Tasarruflar

Fatma HIZIR[1]

[1]*Araştırma Görevlisi, Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi, ftmhzr@hotmail.com*

Özet

Kişilerin ve eşyaların birbirleri yerine geçmeleri miras hukukunda sıkça rastlanan bir durumdur. İkame, bağımsız bir ölüme bağlı kazandırma olmayıp ölüme bağlı kazandırmaya eklenen bir sınırlayıcıdır. Başka bir deyişle ikame yoluyla mirasçılık bir başkasının yerine ya da onun ardından mirasçılık anlamına gelmektedir ve kazandırmanın kendisi demek değildir. Mirasçı atanması ve belirli mal vasiyeti tasarruflarında yapılabilecek ikameler konusunda hukukumuzda (TMK. md. 520-525) Roma Hukukunda ve müşterek hukukta olduğu gibi iki tür ikame kabul edilmiştir. Bunlar; yedek mirasçı atama (Alelade -Olağan- ikame) ve art mirasçı atamadır (fevkalade ikame). Miras bırakan yedek ve art mirasçı atayarak ikameli ölüme bağlı işlemler yapabilmektedir. Türk Medeni Kanunu'nda, miras bırakana yedek ve art mirasçı atamasına imkan tanınarak miras bırakanın irade serbestisi daha da genişletmiştir.

Miras bırakan tarafından mirasçı ya da vasiyet alacaklısı olarak atanan kişi ya da kişiler her hangi bir sebeple mirasçı ya da vasiyet alacaklısı sıfatını kazanamazsa, bunların yerine kimin mirasçı olacağının tayin edilmesine yedek mirasçı atama denir (MK md. 520). Bu düzenlemeyle, ölüme bağlı tasarrufla lehine kazandırma yapılan kimsenin herhangi bir sebeple bu kazandırmayı elde edememesi durumunda, onun yerini yasal mirasçıların alacağı kuralına da bir istisna getirilmiştir.

Tük Medeni Kanunu md. 521-525 arasında düzenlenen art mirasçı atamaya ilişkin hükümlerden de anlaşılacağı üzere art mirasçılık yedek mirasçılıktan tamamen farklıdır. Zira art mirasçılıkta, miras bırakan hem ön mirasçının hem de art mirasçının, mirasçı olmasını sağlamaktadır.

Art mirasçı atamada miras bırakana tanınan irade serbestisi sınırsız değildir. Zira sınırsız art mirasçı atama hakkı terekeye ait malların ekonomik olarak tedavülden kalkması sonucunu doğurabilir ki bu da ekonominin temel ilkeleriyle bağdaşmaz. Kanun koyucu bu tehlikeyi ortadan kaldırmak için TMK. md. 521/II'de "Aynı yükümlülük art mirasçıya yüklenemez." diyerek art mirasçılığı bir dereceli olarak sınırlamıştır.

Eski Türk Medeni Kanun'unda yedek mirasçı atanması için 'alelade ikame' (eTMK. md. 467) art mirasçı atanması için de 'fevkalade ikame' (eTMK. md. 468) kavramları kullanılmaktaydı. Çalışmamızda bu kavramlar ve ilgili hükümler incelenmeye çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler: İkameli ölüme bağlı tasarruflar, mirasçı atama, yedek mirasçı, art mirasçı.

Aile Stresörleri İle Baş Çıkma Yöntemleri Ölçeği Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Halil EKŞİ [1]

Pınar ÖZDEMİR-KEMAHLI[2]

Kemal ABDULLAYEV[3]

[1] *Prof.Dr. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Ana Bilim Dalı, h.eksi70@gmail.com*

[2] *Arş. Gör.,Marmara Üniversitesi,Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Ana Bilim Dalı, haticepinarozdemir@gmail.com*

[3] *Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, RPD Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi. kabdullagil@gmail.com*

Özet

Problem Durumu: Ailelerde stres kaynaklarının yarattığı rahatsızlığın giderilmesi için çeşitli başa çıkma stratejileri kullanılmaktadır. Bu çalışma evli bireylerin aile içerisindeki stres faktörlerine karşı kullandıkları baş etme yöntemlerini ölçmek için geliştirilen "Aile Stresörleri ile Başa Çıkma Yöntemleri Ölçeği"nin Türkçe'ye uyarlama çalışmasıdır. **Amaç**: Bu araştırmada amaç, Clark, Michel, Early ve Balteş, (2014) tarafından geliştirilen, evli bireylerin aile stres faktörlerine karşı kullandıkları yöntemlerin ne olduğunu ve ne düzeyde olduğunu ortaya çıkaran Aile Stresörleriyle Başa Çıkma Ölçeği'ni Türkçe'ye uyarlamak ve ölçme aracının geçerlik ve güvenirlik çalışmalarını yapmaktır. **Yöntem:** Ölçeği Türkçe'ye uyarlamak için İstanbul'da 400 gönüllü evli bireyle çalışılmıştır. ASBYÖ'nin dil geçerliğini belirlemek amacıyla konu ile ilgili yedi uzmandan yardım alınmış gerekli işlem basamakları uygulanmıştır. Çalışma kapsamında elde edilen istatistiksel verileri analiz etmek için SPSS for Windows 22.0, Mplus ve AMOS paket programlarından yararlanılmıştır. **Bulgular:** ASBYÖ'nin yapı geçerliğini kontrol etmek için Doğrulayıcı Faktör Analizi teknikleri kullanılmıştır. Ölçeğinin 15 alt boyutlu ve 45 maddeli yapısı DFA ile analize tabi tutulmuş ve kabul edilebilir uyum indeksleri elde edilmiştir ($X2/sd=1.799$, $p<.001$, RMSEA=0.045, SRMR=0.048, CFI=0.926, TLI=0.913, GFI=0.852, NFI=0.850, IFI=0.927). Ölçeğin iç tutarlılığı için Cronbach Alfa katsayılarına bakılmış, her bir alt boyutu için değerler sırasıyla .753, .748, .816, .780, .905, .759, .753, .789, .931, .726, .876, .726, .892, .789 ve .877 olarak bulunmuştur. Elde edilen bu değerler ele alındığında bütün değerlerin (>.70) üzerinde bir değere sahip oldukları görülmektedir. Ölçeğin kapsam geçerliği için uzmanların fikirleri dikkate alınmıştır. Ölçüt geçerliği için Aile Ortamı Ölçeği (AOÖ) ve Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği (SBTÖ) alt boyutlarıyla pozitif; İş-Aile Yaşam Çatışması Ölçeği (İAÇÖ) ile negatif anlamlı ilişkiler bulunmuştur (.560, .478, .426, .540, -.454, -.425, .466, .542, .460, .496, .536, .449, .467; $p\leq.01$). Ölçeğin tutarlılığı/kararlılığı için de test tekrar test yöntemi kullanılmış, güvenirlik katsayıları sırasıyla .801, .870, .736, .884, .618, .871, .916, .709, .861, .869, .886, .862, .901, .809 ve .532 olarak bulunmuştur. Görüldüğü üzere puanların korelasyon değerleri yüksektir ($p\leq.01$) **Sonuç:** Yapılan analizler neticesinde ölçeğin orijinal hali olan on beş faktörlü yapısı (görev paylaşımı, programları yenileme, planlama, eşler arası iletişim, aile-iş ayrımı, iş-aile ayrımı, becerileri geliştirme, bilişsel yapılandırma, davranış değiştirme, sosyal destek arama, rahatlama egzersizleri, fiziksel egzersizler, birlik-beraberlik, eşler arası ilgi, bütçeyi ayarlama) doğrulanmıştır. Bu çalışma kapsamında yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgular, uyarlaması yapılan çalışmanın Türkçe'de kullanılması için yeterli geçerlik ve güvenirlik değerlerine sahip olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Aile stres faktörleri, stresle baş etme yöntemleri, stresör, ölçek uyarlama, güvenirlik, geçerlik

Kampus Binalarında İç Mekan Bitkisel Tasarım: Bartın Üniversitesi Örneği

Bülent CENGİZ[1]
Bayram KAYA[2]
Oğuz Erdi YAKAN[3]

[1]Doç. Dr., Bartın Üniversitesi Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, bulent_cengiz@yahoo.com
[2]Yüksek Lisans Öğrencisi, Bartın Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı ABD, byrm190314@gmail.com
[3]Yüksek Lisans Öğrencisi, Bartın Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı ABD, oguz_yakan@hotmail.com

Özet

Hızlı kentleşmeyle birlikte insanların yeşil mekanlara olan isteği artmaktadır. Nitekim gerek dış mekan gerekse iç mekan organizasyonlarında bitkisel tasarımlar günümüzde artan bir öneme sahiptir. İç mekan tasarımında doğala yakın yapılan bir tasarımın temel elemanlarından biri bitkilerdir. Tekniğine ve koşullarına uygun olarak yapılan iç mekan bitkisel tasarımında mekan konforunu arttırıcı etkiye sahiptir. İç mekan tasarımında bitkilerin seçiminde ışık, sıcaklık, nem vb. ekolojik isteklerin yanı sıra mekana ilişkin işlevsel, estetik ve yapısal özelliklerin dikkate alınarak amaca en uygun bitkileri seçmek uygulamanın başarısı açısından oldukça önemlidir. Tasarımda iç mekan bitkilerinin mimari bir eleman olarak kullanılması ile daha yaşanabilir işlevsel ve estetik mekanlar düzenlenebilmektedir. Bu kapsamda, bildiride, Bartın Üniversitesi Ağdacı Kampusü Kütüphane bina girişi, çalışma alanı olarak seçilmiştir. Çalışma alanı çok amaçlı kullanıma sahiptir. Üniversite kütüphanesi, konferans salonu, akademisyen yemekhanesi ve Rektörlük idari birimlerinin ortak kullanım mekanıdır. Ayrıca, alan, sergi ve kokteyl alanı olarak da kullanılmaktadır. Çalışmanın amacı, üniversitenin ortak kullanım mekanı özelliğine sahip Kütüphane Binası girişine yönelik kullanıcıların ihtiyaçlarına cevap verebilecek öneri iç mekan bitkisel tasarım projesinin geliştirilmesidir. Bu bağlamda, iç mekan bitkisel tasarım ilkeleri ışığında Bartın Üniversitesi Kütüphane Binası örneğinde binanın mevcut kullanım amaçları dikkate alınarak, "Bartın Üniversitesi Ağdacı Kampüsü Kütüphane Binası Fuaye Alanı İç Mekan Bitkisel Tasarım Projesi" başlıklı çok fonksiyonlu iç mekan bitkisel tasarım projesi üretilmiştir. Projeye ilişkin kesitler-görünüşler ve üç boyutlu görselleştirmeler yapılmıştır. Sonuçta, kampus binalarında iç mekan bitkisel tasarımın kullanıcıların yaşam kalitesi ve mekansal konfor düzeyi üzerindeki etkileri tartışılmıştır.

Anahtar kelimeler: İç mekân bitkileri, iç mekan bitkisel tasarım, üniversite binaları, yaşam kalitesi, mekansal konfor

Güncellenen İngilizce Öğretim Programında Dinleme Ve Konuşma Becerilerine Yönelik Öğretmen Görüşleri

Dildar ÖZASLAN[1]

Süleyman A. SULAK[2]

[1]*Arş. Gör., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Fakültesi,* dildarozaslan@hotmail.com

[2] *Yrd.Doç.Dr., Necmettin Erbakan Üniverstesi, suleymansulak@gmail.com*

Özet

Birçok ülkenin öğretim programında zorunlu olarak yer alan yabancı dil ülkemizde de büyük önem taşımaktadır. Ülkemizde okullarda yabancı dil olarak öğretilen İngilizceye verilen önem gün geçtikçe artmaktadır. Uygulanan İngilizce öğretim programlarında zaman zaman iyileştirilmelere gidilmektedir. Değişen öğretim programlarıyla birlikte yabancı dil eğitimi ilkokul seviyesine indirilmiştir. Hali hazırda uygulanan öğretim programlarıyla ilgili sorunların devam etmesiyle öğretim programları üzerinde güncelleme çalışmalarına gidilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı taslak öğretim programı ile öğretim programlarının asıl uygulayıcıları öğretmenlerden görüş alınmıştır. Bu çalışmada güncellenen İngilizce öğretim programındaki dinleme ve konuşma becerilerine yönelik öğretmen görüşleri ele alınmıştır.

Veriler Konya'da ilkokul, ortaokul ve lisede görev yapan İngilizce öğretmenleriyle görüşme tekniği kullanılarak elde edilmiştir. Öğretmenlerin araştırmaya katılımında gönüllülük esas alınmıştır. Katılımcılarla yapılan görüşmede şu ana soruya cevap aranmaya çalışılmıştır:

"Güncellenen İngilizce eğitim programındaki dinleme ve konuşma becerilerine yönelik görüşleriniz nelerdir?"

Sorular sohbet tarzına ve günlük dil kullanımına uygun bir şekilde seçilmiştir. Veri çözümlemesi ve ortaya konulmasında katılımcıların gerçek isimleri kullanılmamıştır. Kaydedilen sözel veriler dikkatli bir şekilde ve eksiksiz bir şekilde yazıya dökülmüştür.

İngilizce öğretmenlerinin İngilizce dersine ve değişen İngilizce programına ilişkin görüşleri incelendiğinde, öğretmenlerin olumlu ve olumsuz çeşitli görüşlere sahip oldukları görülmüştür. İngilizce öğretmenlerinin bir kısmı İngilizce ders içeriğinin öğrenci düzeyine uygun olduğunu düşünmektedir.

Öğretmenlerin diğer bir kısmı ise yenilenen İngilizce öğretim programını mevcut olan programdan farklı görmemekte ve eksikliklerin olduğunu ifade etmektedirler. Yeni programda eskiye paralel olarak eğitimde esas olan "yakından uzağa" ilkesinin göz önünde bulunmadığı, "hayatın içinden" kavramının ihlal edildiği gözlemlenmektedir. Kimi zaman İngilizce ders kitaplarında bulunan birtakım yabancı kültürel kavramlar dersin anlaşılmasını güçleştirmekte, öğrencilerin sosyo-ekonomik ve kültürel özellikleri bir set oluşturmaktadır. Özellikle kırsal kesimde bulunan öğrenciler günlük hayatta karşılaşmadıkları ve

deneyimlemedikleri durum, mekân ve kişilere adapte olmakta zorluk yaşamaktadır. Bu açıdan bakıldığında yabancı dil öğretiminde hayati önem taşıyan “authenticity” teriminin içi doldurulamamakta, gerçek hayattan kopuk bir öğretim gerçekleştirilmektedir.

Bu gibi sorunların ortadan kaldırılabilmesi ve öğretim niteliğinin artırılması için şöyle öneriler sunulabilir:

- Yeni İngilizce programının tanıtılmasına yönelik hizmet içi eğitimler düzenlenerek İngilizce öğretmenleri program konusunda daha aktif hale getirilebilir.
- Üniteler hazırlanırken “basitten karmaşığa”, “yakından uzağa” ve “somuttan soyuta” gibi ilkeler ön plana çıkarılabilir. Böylece program içeriği öğrenci düzeyine uygun hale getirilebilir.
- Kitaplardaki dinleme metinleri aynı aksanda konuşan kişiler tarafından seslendirilerek tutarlı bir dil kullanımı izlenebilir.
- Dinleme metinlerine konu edilen olay, durum ve mekânlar “authentic” ve aynı zamanda öğrenci seviyesine uygun olarak tasarlanabilir. Öğretmen görüşleri ele alındığında dinleme metinleri hayattan kopuk ve öğrencinin ilgisini çekmekten uzaktır.

Anahtar Kelimeler: İngilizce eğitimi, dil eğitimi, öğretim programında değişiklikler

B1 Seviyesi İçin Hazırlanmış İstanbul Yabancılara Türkçe Öğretim Seti Ve Yunus Emre Enstitüsünün Yedi İklim Setinin Kültürel Aktarım Açısından Karşılaştırılması

Okt. Gülnaz ÇETİNOĞLU

Okt. Meral GÜLLÜLÜ

[1]Okutman,*Uludağ Üniversitesi Rektörlüğe Bağlı Bölümler Türk Dili Bölümü ve ULUTÖMER, gulnazc@uludag.edu.tr*

[2]*Okutman,Uludağ Üniversitesi Rektörlüğe Bağlı Bölümler Türk Dili Bölümü ve ULUTÖMER, meralgullulu@uludag.edu.tr*

Özet

Günümüzde var olan ve kabul gören çağdaş, eğitsel yaklaşımlar, dil ve kültür arasındaki çok sıkı ilişki olduğunu kabul eder. Kültür ögeleri ile ilişkilendirilmeyen bir dil birkaç dersle öğretilemez ve öğrenilemez. Bunun için kültür aktarımı yabancı dil öğretiminde önemli bir yer tutar. Bu sebeple dil öğretimi, aynı zamanda kültür öğretimi şeklinde adlandırılır.

Yabancı dil öğretiminde kaynak dile ait kültürel kodların aktarılmasında metinler önemli bir görevi üstlenir. Başta ders kitapları olmak üzere, bu ders kitaplarında yer alan metinler kültürün asıl aktarıcısı ve öğreticisi konumundadırlar. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimine yönelik hazırlanan İstanbul Yabancılara Türkçe Öğretim Seti ve Yunus Emre Enstitüsünün hazırladığı Yedi İklim Seti Türk kültürünün aktarımı açısından önem taşımaktadır. Bu nedenle bu çalışmada İstanbul Yabancılara Türkçe Öğretim B1 Seti ve Yunus Emre Enstitüsünün hazırladığı Yedi İklim B1 Seti yer alan metinleri kültür aktarımı açısından karşılaştırmak ve hangi kültür ögelerine yer verdiklerini tespit etmektir. Çalışma sonunda elde edilen verilerden hareketle yabancılara Türkçe öğretimi B1 seviye öğrencileri için hazırlanan ders kitaplarında kültür aktarımının karşılaştırılması yapılarak önemi vurgulanmış ve konuyla ilgili öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kültür aktarımı, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi ders kitapları.

Öğrenme Stratejilerinin Öğrenme Stilleri Ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Demet YILMAZ[1]

[1]*Psikolojik Danışman/Rehber Öğretmen,MEB, demetarinyilmaz@gmail.com*

Özet

Eğitimin amacı, öğrencilerin belirlenen hedeflere ulaşmasını sağlamaktır. Bu belirlenen hedeflere ulaşmayı kolaylaştırmak için öğrencilerin öğrenme stillerinin tespit edilip buna göre bir eğitim verilmesini gerekli kılar. Ayrıca öğrenme sırasında bilgiye ulaşmalarını kolaylaştıran ve onları özümsemelerine yardımcı olan kimi stratejileri kullanıp kullanmadıklarını ve bunların neler olduğunu bilmeleri gerekmektedir. Yani etkili öğrenme için öğrencilerin öğrenme stillerini ve öğrenmelerini kolaylaştıran öğrenme stratejilerini bilmeleri gerekmektedir. Bu araştırma ortaokul öğrencilerinin öğrenme stratejilerinin öğrenme stilleri ve bazı değişkenler açısından incelenmesini içermektedir. Araştırma verileri Bayram Tay (2002), tarafından geliştirilen öğrenme stratejileri ölçeği ile öğrencilerin öğrenme stillerinin belirlenmesi amacıyla Kolb (1984)'un öğrenme stilleri ölçeği kullanılmıştır. Araştırmaya 6.7.8. sınıf öğrencilerinden 296 kişi katılmıştır. Araştırma bulgularına göre öğrencilerin öğrenme stratejilerini kullanma, öğrenme stiline, cinsiyet ve sınıf değişkenlere göre farklılaştığı bulunmuştur.

Anahtar sözcükler: Öğrenme, Öğrenme stratejileri, Öğrenme stilleri

Sigorta Sektörüne Yeni Bir Yaklaşım Olarak Tekafül: Türkiye'deki Finansal Sistemdeki Rolü ve Uygulamaları

Mehmet Levent ERDAŞ[1]

[1]*Yrd. Doç. Dr. Akdeniz Üniversitesi Serik İşletme Fakültesi Ekonomi ve Finans Bölümü leventerdas@akdeniz.edu.tr*

Özet

Tüm insan faaliyetleri bir risk altındadır ve öngörülemeyen faaliyetlerden dolayı bu faaliyetler maddi ve manevi yönden kayba uğrayabilir. Sözkonusu bu yükü bireyler için hafifletmek için sigorta ve sigortacılık kavramı M.Ö. 215'den beri var olmuştur. Sigorta ve sigortacılık kavramı 1400 yılı aşkın bir süredir çeşitli isimlerde ve biçimlerde uygulandığı görülmektedir. Risk yönetiminin bir biçimi olan sigorta, risklerin gerçekleşmesi sonucu meydana gelebilecek olası zararları güvence altına almak için kullanılmaktadır. Sigorta, bir risk pirimi karşılığında sigortacı ile sigortalı arasındaki sigorta sözleşmelerini içeren bir finansal koruma sistemini ifade eder. Sigorta sektörü özellikle hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ekonomilerde önemli bir rol oynamaktadır. Finansal sistemdeki klasik enstrümanlar faiz, belirsizlik, kumar gibi haram olan unsurları içermektedir ve bu unsurlar Kuran-ı Kerim'de yasak olduğu tebliğ edilmiş ve fetva makamları ile Müslüman bilim adamları tarafından haram olduğu söylenmiştir. Dolayısıyla, Müslüman kesim bu yasakları içeren enstrümanlardan uzak durduğu geçmişten günümüze kadar görülmektedir. Bu durum ise bazı problemlere neden olmaktadır. Bu problemlerin en önemlilerinden birisi ise Müslüman kesiminin elinde bulundurduğu fonların finansal sisteme aktarılamaması ve bu fonların atıl kalması durumudur. Bu doğrultuda İslami finans sistemi klasik finansal sistemlere yeni yaklaşımlar önermekte ve bu problemlerin üstesinden gelebilmek için klasik finansal sisteme alternatif enstrümanlar sunmaktadır. Bu enstrümanların en önemlilerinden birisi de tekafül enstrümandır. Klasik sigorta sistemi faiz getiren varlıkları ve yatırımlarda aşırı belirsizlikleri barındırması sebebiyle dini açıdan uygun olmadığı düşünülmektedir. Tekafül klasik sigorta sisteminin aksine, Müslüman kesim için uygun bir finansal enstrümandır. Tekafül terimi Arapça kelime "kafalah"dan türetilir ve bu kelime sorumluluk, garanti, kefalat veya gözetmek anlamlarına gelmektedir. Literatürde ise tekafül kelimesi genelde İslami sigorta olarak kullanılır. Bunun nedeni kafalah ile sigorta sözleşmesi arasındaki benzerlikten kaynaklanmaktadır. Tekafül karşılıklı yardım, karşılıklı sorumluluk ve karşılıklı koruma olmak üzere üç unsurdan oluşmaktadır. Dolayısıyla finansal yönetimde tekafül belirli bir gruptaki üyeler arasında gönüllü katkı ve karşılıklı yardım anlaşması ilkelerine dayanan İslami bir sigorta sistemidir. Tekafül ilk olarak antik Arap kabileleri içinde farklı bir kabileye karşı suç işlenmesi sonucu oluşan mağduriyetin giderilmesi için ilgililerine tazminat ödemekle yükümlü olan bir birleşik sorumluluk olarak ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada tekafül ve klasik sigortanın kavramsal ve düzenleyici çerçeveleri bakımından belirlenmesi, güncel gelişmelerle birlikte bu sistem uygulamalarındaki benzerliklerin ve farklılıkların ortaya konulması ve neden fetva makamları tarafından klasik sigorta sisteminin kabul edilmediğinin belirlenmesi analiz edilecektir. Sonuç olarak tekafül sadece İslami finans sisteminin bir kolu değil aynı zamanda önemli İslami finansal araçlardan birisidir. Tekafül sigortası ayrıca İslam ekonomisine yeni bir yaklaşım ve klasik sigorta sistemine alternatif bir araç olarak karşımıza çıkmıştır. Türk sermaye piyasasının uluslararası finans piyasalarında etkin bir oyuncu olması ve Avrupa ve orta doğu bölgelerindeki yabancı yatırımcılar açısından da cazibe merkezi olması için faizsiz finansman enstrümanlarının işlem hacminin arttırılması ve çeşitlendirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla ülkemizde hem iktisadilik hem de dini inançlar açısından uygun olan tekafül ve uygulamaları tam açıklanmalı ve uzmanlar tarafından vatandaşlarımıza eksiksiz ve iyi bir biçimde tanıtımı yapılmalıdır.

Anahtar kelimeler: İslami finans, katılım bankacılığı, tekafül, islami sigortacılık

Bankacılık Sektöründe Optimal Kredi Portföy Yönetimi: Doğrusal Programlamaya Dayalı Bir Model Önerisi: Ticari Bankalar Üzerine Bir Uygulama

Mehmet Levent ERDAŞ[1]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi Serik İşletme Fakültesi, Ekonomi ve Finans Bölümü, leventerdas@akdeniz.edu.tr*

Özet

Bankacılık sektörü tüm dünyada en önemli sektörlerden biri olarak kabul edilmektedir. Bankalar finansal faaliyetlerin tahmin edilmesinde ve planlanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Ekonomik faaliyetlerin can damarı olan bankalar, mevduat toplaması, devlete, kişilere ve işletmelere kredi sağlaması açısından değerleri tartışılmaz bir konudur. Bu nedenle finansal kurumlar arasında en aktif ve en önemli olan kurumlar bankalardır. Banka türleri arasında işlevsellik bakımından en önemli bankalardan biri ticari bankalardır. Çünkü ticari bankalar bir ekonomide arabuluculuk veya bir köprü görevi üstlenmesi bakımından önemli bir rol oynamaktadır. Ticari bankaların birincil faaliyeti hem kişilere hem de işletmelere kredi vermektir. Bu amaçla ticari bankalar mevduat veya borçlanma sertifikaları aracılığıyla fon arz edenlerden topladığı fonları kredi vasıtasıyla fon talep edenlere ulaştırılmasını sağlar. Ticari bankalar bu işlemi yerine getirirken müşterilerin kredi risklerini göz önünde bulundurarak kredi taleplerini yerine getirmek zorundadırlar. Çünkü kredi riski temerrüt riskini içerdiğinden dolayı önemli bir finansal risktir. Bu yüzden kredi riski özellikle kar veya zarar ortaklığı sözleşmelerinde diğer risk türlerinden daha fazla ortaya çıkmaktadır. Ticari bankalar ayrıca kredi riski ile diğer risk türleri arasındaki ilişkileri de dikkate almalıdırlar. Bankacılık sektöründeki bu değerlendirme sürecine kredi portföy yönetimi adı verilir. Kredi portföy yönetimi bankalar ve diğer finansal kurumlar için önemli bir işlevdir çünkü bankaların ve diğer finansal kurumların finansal başarısızlıklarının başlıca nedenlerinden biri bu kurumların uygulamış oldukları kredi değerlendirme süreçleridir. Kredi portföy yönetimi bankaların ve diğer finansal kuruluşlarının kredi risklerini daha doğru ölçülmesine cevap vermek için ortaya çıkmış bir disiplindir. Diğer bir ifadeyle kredi portföy yönetiminin birincil amacı ve görevi verilen kredilerden maksimum getiriyi ve minimum riski sağlayacak kredi miktarını belirlemektir. Bununla birlikte kredi riskinin bankalar ve diğer finansal kurumlar tarafından etkin bir şekilde yönetilmesi zor bir süreçtir. Bu yüzden temel sorulardan biri ticari bankalar tarafından sağlanan optimal kredi dağılımının ne kadar ve ne ölçüde olması ve portföyün hangi kredi türlerinden oluşması gerektiği sorusudur. Bu çalışma kredi portföy sürecinde minimum risk ile maksimum getiriyi sağlamak için ne kadar bir kredi miktarının sağlanması ve kredi dağılımlarının nasıl olması gerektiğinin cevabını vermeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla fonların dağılımı kararları konusunda banka yöneticilerine yardımcı olmak ve optimal kredi portföy dağılımı elde etmek için bazı kısıtlar altında doğrusal programlamaya dayalı bir model önerilmiştir ve uygulamalarıyla birlikte sunulmuştur. Bu çalışma banka yöneticilerinin banka varlıklarını daha verimli bir biçimde dağılımını sağlaması ve kredi işlemlerini daha sağlıklı gerçekleştirme konusunda yol göstereceği söylenebilir. Dolayısıyla, banka yöneticilerinin matematiksel yöntemleri öğrenmeleri ve bu yöntemleri kredi portföy yönetiminde ve varlıklarının dağılımında kullanmaları önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Ticari bankalar, kredi riski, optimal kredi portföy yönetimi, matematiksel yöntemler, doğrusal programlama

Pedagojik Formasyon Eğitimi Alan Öğrencilerin Müzik Eğitimi Ön Yaşantı Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Mehmet Yiğit ERSOYDAN[1]

Harun ŞAHİN[2]

[1] *Yrd. Doç, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, ersoydan07@hotmail.com*

[2] *Doç. Dr, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, harunsahin@mehmetakif.edu.tr*

Özet

Bu araştırmada, pedagojik formasyon eğitimi alan bireylerin müzik eğitimi ön yaşantı düzeylerinin; müziği sevme, müziği yetenek olarak görme, müzik yapabilme ve eğitim-öğretim durumları değişkenlerine göre belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma betimsel nitelikte olup tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu; 2017 yılı yaz döneminde Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nde pedagojik formasyon eğitimi sertifika programına devam eden öğrenci gruplarından yansız ve rastgele bir biçimde belirlenen, farklı mezuniyet türlerine sahip toplam 467 öğrenci oluşturmaktadır. Veriler, araştırmacılar ve uzman görüşü alınarak geliştirilen anket ile elde edilmiştir. İki bölümden oluşan ankette toplam 29 madde bulunmaktadır. Birinci bölümde; öğrencilerin demografik özelliklerine ilişkin 6 madde, ikinci bölümde ise; öğrencilerin müzik eğitimi ön yaşantılarına yönelik 23 madde yer almaktadır. Anket uygulamasında Cronbach Alpha değeri .87 olarak bulunmuştur. Elde edilen veriler SPSS 24.0 (Statistical Package for the Social Sciences) istatistik analiz programı kullanılarak yüzde (%) - frekans (f) değerlerine dönüştürülmüş ve yorumlanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre pedagojik formasyon eğitimi alan bireylerin geçmiş müzik yaşantıları dikkate alındığında yaklaşık % 60 oranında müziği sevdikleri, yaklaşık % 82 oranında müziği önemli bir yetenek olarak gördükleri, yaklaşık % 44 oranında kendilerini müzik yapabilir durumda değerlendirdikleri ve yaklaşık % 48 oranında da eğitim öğretim yaşantılarında müzik dersi ile ilgili okul içi ve okul dışı deneyimlerinin bulunduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Ön yaşantı, Pedagojik formasyon.

Sınıf Öğretmenleri ile Branş Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitiminin Değerlendirilmesine Yönelik Görüşleri

Fulya DURU[1]

Seyithan DEMİRDAĞ[2]

Gizem Hatice GÖREN[3]

[1]*Bülent Ecevit Üniversitesi, dereli_fulya@hotmail.com*

[2]*Bülent Ecevit Üniversitesi, seyithandemirdag@gmail.com*

[3]*Bülent Ecevit Üniversitesi, gizemgrn4@gmail.com*

Özet

Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmenleri ile branş öğretmenlerinin görüşlerine göre hizmet içi eğitim uygulamalarının gerekliliği, hizmet içi eğitim uygulamalarına katılma istekliliği, hizmet içi eğitim uygulamalarının etkililiği ve hizmet içi eğitim uygulamalarında karşılaşılan sorunların incelenmesidir. Çalışmaya yönelik veriler, 2016-2017 bahar döneminde toplanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Zonguldak iline bağlı bir ilçedeki seçkisiz (random) yöntemle seçilen ve devlet okullarında görevli olan 330 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada nicel yaklaşımlardan olan betimsel tarama modelinden yararlanılmıştır. Veri toplama aracı olarak Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarını Değerlendirme Anketi (HEUD) kullanılmıştır. Kullanılan veri toplama aracı dört boyuttan oluşmuştur. Elde edilen verilerin analiz edilmesi için t-testi, ANOVA ve Pearson korelasyonu kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, hizmet içi eğitimin değerlendirilmesine yönelik hizmet içi eğitim uygulamalarında karşılaşılan sorunlar alt boyutunda anlamlı bir farklılık görülmüştür. Branş değişkeni ve mesleki kıdem değişkenlerine göre ise bütün alt boyutlarda anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Katılımcıların katılmış oldukları hizmet içi programları sayısına göre uygulamaların etkililiği boyutunda anlamlı bir fark görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Hizmet içi eğitim, öğretmen görüşleri, Hizmet içi eğitimi değerlendirme

Orantısal Akıl Yürütme Çalışmaların Türkiye'deki Durumunun Betimsel Bir Analizi

Ahsen Seda BULUT[1]

Nazan MERSİN[2]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, as_kilic@windowslive.com*

[2]*Araştırma Görevlisi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, nazan09gunduz@gmail.com*

Özet

Ülkemizde matematik eğitimi ile ilgili çalışmalara bakıldığında orantısal akıl yürütme konusu ile ilgili çalışmaların da mevcut olduğu görülür. Bu araştırmada orantısal akıl yürütme konusu ile ilgili ulusal düzeyde yapılmış çalışmaların yayın türü, konusu, eğitim kademesi, örneklem büyüklüğü, kullanılan araştırma yöntemi, veri toplama aracı ve veri analiz yöntemleri incelenerek analiz edilmiştir. Bu amaçla, öncelikle YÖK ulusal tez merkezi veri tabanı kullanılarak Türkiye'de bu konuyla ilgili yapılan tezler taranmıştır. Daha sonra Türkiye'deki yazarların yaptığı SSCI, ESCI ve AHCI kapsamındaki dergiler ile ULAKBİM ve ASOS veri tabanlarındaki konu ile ilgili çalışmalara ulaşılmıştır. Son olarak Google Akademik Arama Motorundan oran-orantı, orantısal akıl yürütme anahtar kelimeleri ile ulaşılabilen tüm akademik yayınlar elde edilmiştir. Tüm bu yayınlar araştırmacılar tarafından incelenerek birbirini tekrar eden yayınlar elenmiştir ve bu yayınlar belirlenen kriterlere göre düzenlenerek elde edilen veriler betimsel olarak sunulmuştur. Elde edilen bulgular ışığında orantısal akıl yürütme konusunun Türkiye'de ele alınış şeklinin aydınlatılabilmesi için araştırmacılara ve öğretmenlere yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Orantısal akıl yürütme, Oran-orantı, Matematik eğitimi

Sayı Konuşmalarının Diskalkulik Ortaokul Öğrencilerinin Sayı Duyularına Etkisi

Müyesser ÖZTÜRK[1]

Burcu DURMAZ[2]

Derya CAN[3]

[1]*Yüksek Lisans Öğrencisi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Muyesser_28@hotmail.com*

[2]*Yrd.Doç.Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, drburcudurmaz@gmail.com*

[3]*Arş.Gör.Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, deryacakmak@mehmetakif.edu.tr*

Özet

Bu araştırmanın amacı matematik öğrenme güçlüğü yaşayan ortaokul öğrencilerine uygulanan sayı konuşmaları uygulamalarının, bu öğrencilerin sayı duyusu gelişimlerine olan etkisini incelemektir. Öğretimsel bir araç olan sayı konuşmaları, öğrencilere problemle ilgili ulaştıkları sonucu sorgulama ve çözüm yollarını açıklama olanağı sunmaktadır (Ruter, 2015). Ayrıca sayı konuşmaları, öğrencilerin hesaplama becerilerini geliştirmesinin yanında tüm sınıf seviyelerinde uygulanabilecek ve sınıf içi tartışma ortamını destekleyecek bir araçtır (Flick ve Kuchey, 2015). Bu araştırmada matematik öğrenme güçlüğüne sahip (diskalkulik) ortaokul öğrencilerine yapılan sayı konuşmaları uygulamalarının bu öğrencilerin sayı duyularına olan etkisini ortaya koymak amaçlandığından ön test son test tek gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, özgül öğrenme güçlüğü yaşayan ortaokul öğrencilerinden oluşturulduğu için amaçlı örnekleme yoluna gidilmiştir. Dolayısıyla 2016-2017 eğitim öğretim yılının 2. döneminde bir il merkezindeki Rehberlik ve Araştırma Merkezi (RAM) tarafından özgül öğrenme güçlüğü tanısı almış 16 5-8. sınıf öğrencisi ile çalışılmıştır. RAM tarafından diskalkuli için ayrıca tanılama yapılmadığı için alanyazında bu amaçla kullanılan bazı ölçme araçlarına başvurulmuş ve böylece araştırmanın çalışma grubu 15 öğrenciye düşmüştür. Deneysel uygulama 3 hafta sürmüş ve veriler Can (2017) tarafından geliştirilen "Sayı Duyusu Ölçeği (SDÖ)" ; Fidan (2013) tarafından geliştirilen "Matematik Başarı Testi (MBT)" ve De Vos' (1992) tarafından geliştirilip Olkun, Can ve Yeşilpınar (2013) tarafından Türkçeye uyarlama çalışması yapılan "Hesaplama Performans Testi (HPT)" aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmada kullanılan HPT öğrencilere uygulanacak olan MBT'nin sınıf düzeyini belirlemek; MBT öğrencilerin matematik öğrenme güçlüğü yaşayıp yaşamadıklarını tespit etmek ve SDÖ ise sayı konuşmaları uygulamalarının etkisini ortaya koymak amacıyla kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre sayı konuşmaları uygulamalarının matematik öğrenme güçlüğü yaşayan ortaokul öğrencilerinin sayı duyusu ölçeğinden aldıkları puanları istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde ve olumlu yönde etkilemektedir. Buna göre sayı konuşmaları uygulamaları matematik öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilerin öğretmenleri tarafından kullanılabilecek bir öğretim aracı olarak tavsiye edilebilir. Ayrıca araştırma daha fazla öğrenci ile daha uzun süre, farklı eğitim kademelerinde yürütülebilir; matematikle ilgili tutum vb. gibi duyuşsal özelliklerin değişimi incelenebilir.

Anahtar kelimeler: Diskalkuli, sayı duyusu, sayı konuşmaları

Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni Adaylarının Türkçenin Yaşadığı Sorunlara Yönelik Farkındalığı ve Çözüm Önerileri

Hasan BAĞCI[1]

Dilek BAZ[2]

[1] Doç. Dr. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fak. Öğretim Üyesi hbagci26@hotmail.com

[2] Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi d.ilekm.ahmutcan@gmail.com

Özet

Dil öğretiminin temel hedefi bireylerin anlama ve anlatma öğrenme alanlarından oluşan dil becerilerini (okuma, dinleme, görsel okuma, yazma, konuşma ve görsel sunu) geliştirmektir. Başlangıçta anneden, aileden ve yakın çevreden öğrenilen ana dili; birey, toplum ve kültür arasında sıkı bağlar oluşturan, onları birbirine kenetleyen önemli bir güçtür. Ana dili eğitiminin temellerinin atıldığı, ana dili sevgisi ve bilincinin uyandırılmaya çalışıldığı ilk ve ortaöğretim basamağında çocuğa ana dili sevgisini ve duyarlılığını kazandıracak kişi hiç şüphesiz öğretmendir. Öğretmen ana dili bilincine ve duyarlılığına sahipse ana dilinin bütün inceliklerini kullanarak öğrencisine model olabilir, bu bilinci ve duyarlılığı öğrencilerinde de uyandırabilir. Çocuklara ana dili öğretimini gerçekleştiren ve ana dilinin inceliklerini öğretecek başta Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri olmak üzere diğer branş öğretmenlerinin de bu bilinci ve duyarlılığı öğretim kurumlarından henüz mezun olmadan önce kazanmış olması ise beklenen bir durumdur. Ancak mezun olan bütün öğretmen adaylarının ana dili duyarlılığına ve ana dilimizin yaşadığı sorunlara aynı düzeyde sahip olmadıklarından bu araştırmada öğretmen adaylarının ana dilimizin yoğun olarak yaşadığı sorunlara yönelik farkındalıklarının ne durumda oldukları ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin neler olduğunu belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmada tarama modeli kullanılmıştır.

Araştırmanın evrenini Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği bölümü öğrencileri ile aynı üniversitenin bünyesinde açılan öğretmenlik formasyonu programına devam eden Türk Dili ve Edebiyatı bölümü öğrencileri, örneklemini ise Türkçe Öğretmenliği bölümü üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri ile Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenliği formasyonu programına devam eden öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesinin ilgili bölümü ile ilgili formasyon programında 2017-2018 öğretim yılı güz döneminde öğrenim gören öğretmen adaylarının açık uçlu sorulardan oluşan veri toplama materyaline (anketine) verdikleri cevaplarla sınırlıdır. Veri toplama materyalinde yer alan açık uçlu sorular, betimsel analiz yöntemi kullanılarak değerlendirilecek, bulgular nicel olarak sunulacaktır.

Anahtar kelimeler: Türkçenin sorunları, Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni adayları, ana dili bilinci, farkındalık.

Türkiye'de İşsizlik Histerisi: Fourier Birim Kök Testi

Oktay Kızılkaya[1]

[1]*Yrd.Doç.Dr., Hakkari Üniversitesi, o.kizilkaya.4@gmail.com*

Özet

Blanchard ve Summer (1986) tarafından ortaya atılan işsizlik histerisi, kısa dönemde meydana gelen şokların işsizlik oranını bozması ve uzun dönemde işsizlik oranının eski haline gelememesi durumu olarak ifade edilmektedir. Bir ülkede işsizlik histerisinin geçerliliği olup olmadığına durağanlık testi yapılarak karar verilebilmektedir. Bir zaman serisinin durağan olabilmesi için ortalaması ve varyansının sistematik olarak değişmemesi, iki dönem arasında hesaplanan kovaryansın ise hesaplandığı döneme değil sadece bu iki dönem arasındaki uzaklığa bağlı olması gerekmektedir. Eğer ele alınan seri birim köklü yani durağan değilse işsizlik histerisi hipotezin geçerli olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Bu çalışmada 1923-2016 dönemi yıllık veriler kullanılarak ele alınan dönem için Türkiye'de işsizlik histerisinin geçerli olup olmadığı araştırılmıştır. Çalışmada Becker vd. (2006) tarafından geliştirilen Fourier-KPSS birim kök testi kullanılmıştır. Becker vd. (2006) kırılmaların zamanının ve yapısının bilinmesine gerek duyulmayan doğrusal olmayan bir birim kök testi geliştirmişlerdir. Fourier-KPSS birim kök testi sonuçlarına göre elde edilen F testi sonucuna göre doğrusal olmayan trendin anlamsız olduğunu ifade eden temel hipotez reddedilerek doğrusal dışı trendin varlığı kabul edilmiştir. Fourier fonksiyonu için uygun frekans değeri kalıntı kareler toplamının minimum olduğu değer olarak düzeyde ve trendde durağanlık şeklinde ele alınan her iki model için de için de 1 bulunmuştur. KPSS test istatistiği sonuçlarına göre işsizlik serisinin durağanlığını ifade eden temel hipotez reddedilerek serinin birim köklü olduğu sonucuna karar verilmiştir. Elde edilen sonuçlar Türkiye'de ele alınan dönem boyunca işsizlik histerisinin geçerli olduğunu göstermektedir. Yani ekonomide meydana gelen şokların ve ekonomik politikaların, işsizlik oranında kalıcı etkiler bıraktığı söylenebilir.

Anahtar kelimeler: İşsizlik, işsizlik histerisi, fourier birim kök testi

Internalization of Externalities from Roads: Road Pricing Practices

Setenay ŞEVİK[1]

Levent Yahya ESER[2]

[1]*Expert, Karadeniz Technical University, setenaysevik@gmail.com*

[2]*Assoc.Prof., Karadeniz Technical University, leventyahyaeser@gmail.com*

Abstract

The road transport services are housed in the locality; is a type of service that can find its place in the public or private sector economy because of its qualities such as marketability, exclusion and pricing, and therefore can be evaluated within the semi-public goods group. As scarce resources that benefit people are not priced and their use is not restricted, the demand for these resources is excessive. Road use pricing; the scope, financing, technological infrastructure, socio-economic impacts and sustainable transport policies. Today, in all major cities, there is a certain amount of demand on the roads. If there is a surplus number of vehicles and the demand for roads exceeds the supply of roads due to the limited number of roads that can be built in the settlements, the way of pricing of roads, which is a solution way to reduce the demand for excesses, is not possible because it is not possible to construct new roads to meet this demand. This method is aimed at using the roads in the most efficient way. It is priced for a number of purposes, such as generating revenue from roads, internalizing negative externalities resulting from vehicle use and managing demand, reducing traffic congestion, accidents, pollution and noise, protecting historic or agricultural areas, improving road network and quality of services and improving security services. Pricing policies are also partially applied in Turkey in many countries (USA, UK, Germany, Italy, France, Japan, Spain, Switzerland, Sweden, Belgium, Norway, Portugal, Netherlands, Singapore, Austria, Czech Republic etc.). Despite the increasing share of budgeted road investment expenditures each year, the demand for road use in direct proportion to the welfare level necessitates the development of new road pricing policies beyond supply. In the study, externalities originating from the roads are defined, and the place and the importance of pricing policies are evaluated in the internalization of externalities. In this context, it can be said that pricing policy for Turkey is successful in improving quality and quantity of road network and providing income. However, it has come to the conclusion that the need to carry out extensive studies at the point of internalizing negative externalities arising from vehicle use and providing demand management, achieving such goals as traffic congestion, accidents, pollution and reduction of noise, preservation of historical or agricultural areas.

Keywords: Road Pricing, Pricing Policies, Negative Externalities.

Charged in Health Institutions of the Staff Parking: KTU Farabi Hospital Example

Setenay ŞEVİK[1]
Levent Yahya ESER[2]
[1]*Expert, Karadeniz Technical University, setenaysevik@gmail.com*
[2]*Assoc.Prof., Karadeniz Technical University, leventyahyaeser@gmail.com*

Abstract

Health institution; There are many different types of health facilities, ranging from family medicine to health clinic, dispensary to private clinic, nursing home to hospital. Many types of health care facilities should take into account many details such as ambulance parking, parking for service and delivery vehicles, administrative staff, doctors and nurses, parking for the sidewalk, parking for the number of examination rooms used by outpatients. Hospitals are available 24 hours a day, and the parking lot of these facilities often does not meet incoming requests. This also affects the traffic intensity around the hospitals. Parking service is one of the most important links between parking policy and transportation and land use policy. For patients, the flexibility of demand for private cars is low; the advantages such as the comfort provided by the private car in terms of visitors, staff and other purposes to the hospital increase the need for parking in the hospitals. Overall related to parking and parking situation in hospitals literature that focuses on areas close to the service area and rarely think about the importance of patients and employees. However, since employees constitute a large portion of the hospital population and hospitals are 24-hour service providers, parking spaces can not be evacuated by the expiration of the previous shift staff's shift, and thus coincide with the arrival of personnel to start new shifts. Shift change hours cause higher parking needs. From the point of view of hospital staff, the duration of parking is usually between 8 and 12 hours, depending on the number of hours worked per shift, the number of staff working per shift, and also weekly and seasonal fluctuations. The increase in the number of patients referred to the KTÜ Farabi Hospital, which is the only tertiary university hospital in the Eastern Black Sea Region, increases the need for clinics, outpatient clinics, diagnosis and treatment units, academic and administrative staff. Considering the 2016 year data, the staff and patient figures that make up the daily hospital population are very interesting. The total number of patients in Farabi hospital is 2,005 while the number of personnel is 2,258, 579 of which are academic. It is seen that the hospital staff needs about 1,160 car parking spaces. For this reason, the parking space for 200 cars used is inadequate. In this study, the parking lot with safe, suitable capacity which can be used for the personnel of KTÜ Farabi Hospital for 24 hours, and the method of paying the parking lot of the personnel in order to meet this need, has been taken into consideration. With a demand management mechanism that limits the use of personnel tools, it is thought that excessive demand can be reduced and existing scarce areas can be used more effectively. As a result of the study, it has been concluded that the pricing system is a feasible method in terms of the effective use of parking lots in the KTÜ Farabi hospital and the control of vehicle demand with a charge method which can be valid in many health institutions.

Keywords: Hospital Parking, Parking Charge, Parking Management.

Matematik Tarihi ile İlişkilendirilmiş Etkinlik Yazabilmeye İlişkin Matematik Öğretmeni Adaylarının Yeterliklerinin Değerlendirilmesi

Nazan MERSİN[1]

Soner DURMUŞ[2]

[1]*Araştırma Görevlisi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, nazan09gunduz@gmail.com*

[2] *Prof. Dr., Abant İzzet Baysal Üniversitesi, sonerdurmus@gmail.com*

Özet

Matematik tarihi, matematik biliminin geçmişi ile geleceği arasında bağlantı kuran bir köprü niteliği taşımaktadır. Bu nedenledir ki; matematik tarihi, bugünün matematiğinin gelişimi için geçmişle nasıl bağ kurulacağına dair geniş bir örnekleme sahiptir (Grugnetti &Grugnetti, 2000). Bu geniş örneklemden yararlanarak gerek öğretmenler gerekse öğrenciler adına dersler daha verimli hale getirilebilir. Nitekim öğrenciler matematiksel problemlerle ilgili geçmişteki çözüm yolarıyla kendi çözüm yollarını karşılaştırma olanağına sahip olurlar, kavramların tarihsel gelişimini öğrenebilirler; öğretmenler ise yapacakları analizler ile öğrencilerin bazı konularda neden zorlandıkları hakkında fikir sahibi olabilirler (Grugnetti &Grugnetti, 2000). Matematik tarihinin katkılardan yararlanabilmek için matematik derslerine entegre edilmesi büyük önem taşımaktadır. Bunun yollarından biri ise matematik tarihini içeren etkinlikler geliştirip bunları derste kullanabilmekten geçmektedir. Etkinlikler, planlı olarak hazırlanan ve belli bir kazanıma yönelik öğrencide gelişmesi beklenen davranışlar için oluşturulan faaliyetler olarak ifade edilebilir. Öğrencilerin öğrenme sürecine aktif olarak katılabilmesi için etkinliklerin iyi bir şekilde tasarlanması oldukça önemlidir. İyi organize edilmiş etkinliklerle yapılan bir öğretimin, öğrenmeyi kalıcı hale getireceği söylenebilir. Matematik tarihinin önemi de göz önünde bulundurulduğunda, matematik tarihiyle ilgili nitelikli etkinliklerin tasarlanması ve kullanılması dersin etkiliğini arttıracak bir unsur olarak düşünülebilir. Buradan hareketle bu araştırmanın amacı matematik öğretmen adaylarının matematik tarihiyle ilgili etkinlik yazabilme yeterliklerinin belli kriterlere göre araştırmaktır. Bu amaçla bir 7 haftalık bir ders sürecinde her hafta öğrencilerden matematik tarihi ile ilgili o gün ele alınan konular dahilinde ortaokul matematik derslerinde kullanabilecekleri etkinlikler yazmaları istenmiştir. Yazacak oldukları etkinlikler öncesinde etkinlik yazma ile ilgili yapılandırılmış bir bilgilendirme yapılmamış, öğretmen adayları bu konuda serbest bırakılmıştır. Araştırma yöntemi betimsel araştırma yöntemidir. Elde edilen veriler Özmantar ve Bingölbali (2009) nin ortaya koyduğu etkinlik tasarım prensipleri doğrultusunda incelenecektir. Bu prensipler ise amaç, zaman kullanımı, sınıf organizasyonu, öğrenci ön bilgileri, kapsayıcılık, öğretmen ve öğrenci rolleri, öğrenci zorlukları, ölçme ve değerlendirme ve esneklik şeklindedir. Elde edilen veriler betimsel yollarla analiz edilecektir.

Anahtar kelimeler: Matematik Tarihi, Matematik etkinlikleri, Matematik Eğitimi, Ortaokul Matematik Programı

İlkokul Matematik Dersi Öğretim Programı (2017)'nda Sayı Duyusunun Yeri

Derya CAN[1]

[1]*Arş. Gör. Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, deryacakmak@mehmetakif.edu.tr*

Özet

Sayı duyusu, sayıları ve işlemleri anlamlandırmayı, etkili ve yararlı stratejiler geliştirebilmeyi, sayılar arasındaki ilişkileri farklı bağlamlarda inceleyebilmeyi ve matematiksel kararlar verirken bu beceriyi kullanabilmeyi gerektirmektedir. Ulusal Matematik Öğretmenleri Konseyi (National Council of Teachers of Mathematics [NCTM]) okul matematiği için gerekli ilke ve standartları oluştururken sayı duyusunun matematiğin temel yapı taşlarından birisi olduğunu belirterek öğrencilerin bu beceriyi kazanmaları durumunda akıcı hesaplama yapabilme, mantıklı tahminlerde bulanabilme, sayılar ve işlemler arasındaki ilişkileri anlama gibi birtakım becerileri edineceğini belirtmektedir. Çocukların özellikle okul öncesi ve ilkokul dönemlerinde sayılar, işlemler ve sayılarla işlemler arasındaki ilişkiyi kavramaları sayı duyusu becerilerinin gelişmesini ve dolayısıyla matematik dersi başarılarının artmasını sağlayacaktır. Bu nedenle, matematik eğitiminin önemli yapı taşlarından birisini oluşturan ve matematik başarısını doğrudan etkileyen sayı duyusu becerisine matematik dersi öğretim programında ne kadar ve nasıl yer verildiği sorusu oldukça önemlidir.

Türkiye'de 2005 yılında uygulanmaya başlayan İlköğretim Matematik Dersi 1-5. Sınıflar Öğretim Programı incelendiğinde programın temel hedeflerinden birisinin çocuklarda zengin ve sağlam bir sayı kavramı oluşturulması ve işlem becerilerinin geliştirilmesi olduğu görülmektedir (MEB, 2009). Fakat programda sayı duyusu kavramına doğrudan yer verilmemekte, zihinden işlem, tahmin gibi sayı duyusuyla ilişkili birtakım becerilere vurgu yapılmaktadır. 4+4+4 eğitim sisteminin uygulanmaya başlanmasıyla birlikte 2015 yılında hazırlanan ve 2016-2017 eğitim-öğretim yılından itibaren 1. sınıflardan başlanarak kademeli olarak uygulamaya konulan İlkokul Matematik Dersi Öğretim Programı (2015)'nda da sayı duyusu kavramına doğrudan yer verilmediği görülmektedir. Fakat her iki programın da temel amaçları, kazandırılması hedeflenen becerileri ve bazı kazanımları sayı duyusu gelişimini dolaylı yoldan desteklemeye yöneliktir. Sayı duyusunun matematik başarısıyla pozitif yönlü ilişkisi göz önünde bulundurulduğunda, 2017 yılında hazırlanan İlkokul Matematik Dersi Öğretim Programı'nda sayı duyusu gelişimini destekleyici unsurlara ne kadar ve nasıl yer verildiği sorusu oldukça önem taşımaktadır.

İlkokul Matematik Dersi Öğretim Programı (2017)'nı sayı duyusu gelişimini destekleyici unsurlar açısından incelemeyi amaçlayan bu çalışma betimsel modele dayanmaktadır. Öğretim programının sayı duyusu gelişimini desteklemedeki rolünü betimleyebilmek amacıyla nitel araştırma yöntemi kullanılmış olup doküman incelemesi yapılmıştır. Bu doğrultuda İlkokul Matematik Dersi Öğretim Programı (2017) araştırmacı tarafından incelenmiş olup sayı duyusu gelişimini ve sayı duyusu bileşenlerinin kullanımını destekleyen unsurlar içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. İlkokul Matematik Dersi Öğretim Programı (2017) sayı duyusu bileşenleri açısından incelendiğinde, programda yer alan öğrenme alanlarında hesaplamada esneklik, sayıların çoklu gösterimleri, referans noktasından yararlanma, çıkarımda bulunma, işlemlerin etkisini kavrama, sayı büyüklükleri gibi sayı duyusu bileşenlerine dolaylı yoldan vurgu yapıldığı ve bunlara yönelik kazanımlara yer verildiği görülmektedir. Fakat programda sayı duyusu kavramına doğrudan yer verilmemekte ve bu becerinin gelişimini destekleyici unsurlar açık bir şekilde ifade edilmemektedir. Bu bulgu, İlkokul Matematik Dersi Öğretim Programı (2017)'nın sayı duyusunu destekleyici unsurlar açısından önceki yıllara ait matematik dersi öğretim programlarıyla (2009, 2015) benzerlik gösterdiğini ortaya koymaktadır. Hem öğretim programında sayı duyusu kavramına doğrudan yer verilmemesi, hem de alanyazında yapılan çalışmalar sonucunda Türk öğrencilerin sayı duyusu kullanımlarının düşük çıkması programın sayı duyusu kavramına daha açık vurgu yapacak şekilde düzenlenmesi gereğini ortaya koymaktadır.

Anahtar kelimeler: Sayı duyusu, ilkokul matematik dersi, öğretim programı

İlköğretim Matematik Öğretmeni Adaylarının Oran ve Orantı Konusunda Soru Hazırlama Becerileri

Okan KUZU[1]

Sadık Yüksel SIVACI[2]

Yasemin KUZU[3]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Ahi Evran Üniversitesi, okan.kuzu@ahievran.edu.tr*

[2]*Yrd. Doç. Dr., Ahi Evran Üniversitesi, sysivaci@ahievran.edu.tr*

[3]*Arş. Gör., Ahi Evran Üniversitesi, yaseminkuzu@ahievran.edu.tr*

Özet

Birçok araştırmanın temelini oluşturan ve her geçen gün önemi artan matematik, bireylerin problem çözme ve yaratıcı düşünme becerilerine katkıda bulunmaktadır. Matematiğin öğrenilmesi ve öğretilmesi ise öğretim programlarının içeriği ile yakından ilişkilidir. Bir öğretim programı, hedef belirleme, öğretim durumları, içerik, ölçme ve değerlendirme olmak üzere dört öğeden oluşmaktadır. Ölçme ve değerlendirme eğitim öğretimin en önemli bileşenlerindendir ve amaçlara ne ölçüde ulaşıldığına, ders içeriğinin anlaşılıp anlaşılmadığına ve hangi becerilere sahip olunduğuna dair fikirler vermektedir. Bu değerlendirilmenin doğru yapılabilmesi için bir ölçüme, ölçümün doğru yapılabilmesi için ise doğru ölçme aracına ihtiyaç vardır. En temel ölçme araçları standart testler ve yazılı sınavlar olup rastgele değil, amaca ve hedefe yönelik hazırlanmalıdır. Hazırlanan soruların bilişsel düzeylerini belirlemek için geliştirilen birçok sınıflandırma sistemi bulunmaktadır. En çok kabul gören ise Bloom Taksonomisi olarak bilinen bilişsel gelişim düzeyi sınıflandırmasıdır. Bloom taksonomisi, düşük bilişsel becerilerden yüksek bilişsel becerilere doğru hiyerarşik bir şekilde sıralanmakta ve basitten karmaşığa doğru bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme olmak üzere altı basamaktan oluşmaktadır. Bloom, kazanımların sınıflandırması için tek boyutlu sınıflandırma önermesine rağmen zaman içerisinde yapılan çeşitli eleştiriler sonucunda tek boyutlu incelemenin yeterli olmadığı, bilgi ve bilimsel süreç olmak üzere iki boyutta eş zamanlı incelemenin yararlı olacağı düşünülmüştür. Revize edilmiş Bloom taksonomisinin bilişsel süreç boyutunda bulunan basamaklar isim formundan eylem formuna geçmiştir. Ayrıca sentez basamağının değerlendirme basamağından daha karmaşık zihinsel süreçleri içerdiği düşünülerek değerlendirme basamağı ile yerleri değişmiş ve hatırlamak, anlamak, uygulamak, analiz etmek, değerlendirmek ve yaratmak şeklinde yeniden adlandırılmış ve sıralanmıştır. Diğer taraftan, ortaöğretim matematik öğretim programları incelediğinde, matematiği günlük hayata transfer etmenin önemli olduğu görülmektedir. Öğrencilerin, oranları verilen çoklukları belirlemeleri, gerçek hayat durumlarını inceleyerek orantısal durumları tespit etmeleri, doğru ve ters orantılı çoklukları anlayarak ilgili problemleri çözmeleri beklenmektedir. Bu bağlamda, günlük hayatta sıklıkla kullanılabilecek konularından biri olan Oran ve Orantı üzerine ilköğretim matematik öğretmeni adaylarının soru yazma becerileri araştırılmıştır. Oran ve Orantı konusuna ait kazanımlar incelenmiş ve adayların bu kazanımlara yönelik sınav sorusu hazırlamaları istenmiştir. Hazırlanan sınav sorularının revize edilmiş Bloom taksonomisinde hangi basamağa karşılık geldiği belirlenmiş ve hedeflenen kazanım için uygun basamakta soru hazırlanıp hazırlanmadığı incelenmiştir. Araştırmada, belirli bir metnin ve belgenin özelliklerinin içerik çözümlemesiyle sayısallaştırılarak incelenmesini sağlayan doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır

Anahtar kelimeler: matematik eğitimi, oran ve orantı, Revize edilmiş Bloom taksonomisi, soru hazırlama

Not: Bu çalışma, Ahi Evran Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından Egt.A4.16.004 proje numarası ile desteklenmektedir.

Üniversite Tercihini Etkileyen Faktörlerin İkili Karşılaştırması

Yasemin KUZU[1]

Sadık Yüksel SIVACI[2]

Okan KUZU[3]

Gökhan Uğur YAĞMUR[4]

[1]*Arş. Gör., Ahi Evran Üniversitesi, yaseminkuzu@ahievran.edu.tr*

[2]*Yrd. Doç. Dr., Ahi Evran Üniversitesi, sysivaci@ahievran.edu.tr*

[3]*Yrd. Doç. Dr., Ahi Evran Üniversitesi, okan.kuzu@ahievran.edu.tr*

[4]*Öğretmen, Milli Eğitim Müdürlüğü, gokhanugur40@gmail.com*

Özet

Okul öncesi ile eğitim öğretim hayatına başlayan bireyler, hayatının en önemli ve en kritik dönemlerinden birisini yetişkinliğe hazırlık döneminde yaşamaktadır. Bu dönemde bireyler çocukluktan kurtulmanın ve yetişkinliğin sorumluluğunu almaya başlamanın tedirginliğini yaşamaktadır. Bir takım sorumluluklar yüklenmeye başlayan bireyler, bu dönemde, kendisinin ve çevresinin beklentileri ve isteklerini gerçekleştirebileceği, ilgi ve yeteneklerine uygun bir meslek seçiminin yapması gerektiğinin farkına varır. Araştırmalara göre meslek, bireylerin hayatını kazanmak için yaptığı, kuralları toplumca belirlenmiş ve belli bir eğitimle kazanılan bilgi, becerilere dayalı etkinlikler bütünü olarak tanımlanmaktadır. Meslek, bireyin başkaları ile ilişki kurmasına ve toplumda yer edinmesine katkı sağlayan önemli kimlik kaynağıdır. Bu denli öneme sahip bir tercih günümüzde çoğunlukla, üniversite giriş sınavları ile gerçekleşmektedir. Ülkemizde uzun yıllar süren yoğun çalışmalar sonucunda her ile bir üniversite kazandırılmış ve 2017 yılı itibariyle 119'u devlet üniversitesi olmak üzere toplam 186 üniversite yer almıştır. Üniversitelerin sayısının çok olması ise paralelinde bölüm sayılarının da sayısını arttırmış, böylece, öğrencilerin istedikleri üniversite ve bölümlere girebilme kolaylığını da ortaya çıkarmıştır. Ancak, ülkemizde iş imkânlarının kısıtlı olması ise üniversite sonrasındaki durumun da göz önüne alınması gerektiğini göstermiştir. Günümüzde, halen, ailelerinin ve kendilerinin beklentileri arasında bir çatışmaya düşüp, yanlış tercihler ile hayatının geri kalanında mutsuz olabilecek öğrenciler mevcuttur. Hızlı toplumsal değişim, farklı mesleklerin ortaya çıkmasına neden olurken, bir yandan da bazı mesleklerin toplumdaki statülerinin ve ekonomik olanaklarının düşmesine neden olmuştur. Bu durumda öğrencilerin meslek seçiminde olduğu gibi üniversite seçiminde de hangi kriterleri göz önünde bulunduracağı oldukça önemli olmaktadır. Üniversitelerin yakın ve uzak olması, adının ve prestijinin önemli olması, iş imkânın, gelirinin, toplumsal statüsünün yüksek olması ve çevrenin baskısı üniversite tercih kriterlerinden bazıları olabilir. Bu bağlamda, araştırmada, öğrencilerin üniversite tercihlerini belirleyen faktörler ele alınmış ve ikili karşılaştırma ile bu faktörlerin etkisi incelenmiştir.

Anahtar kelimeler: meslek seçimi, ikili karşılaştırma, üniversite tercihi.

Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri İhtiyaç Örüntüsü ve Yardım Arama Davranışları

Yemliha COŞKUN[1]

[1]*Yrd. Doç. Dr.,Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi,Eğitim Fakültesi, ycoskun@ksu.edu.tr*

Özet

Bu araştırma ile üniversite öğrencilerinin psikolojik danışma ve rehberlik konusundaki ihtiyaç örüntülerinin, yardım arama davranışlarının ve üniversitenin psikolojik danışma merkezine gitmeme nedenlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini 2016-2017 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, beden eğitimi ve spor, eğitim, fen-edebiyat, güzel sanatlar, tıp, işletme, ilahiyat, mühendislik, orman ve ziraat fakültelerinde eğitim gören öğrenciler arasından tesadüfi olarak belirlenmiş 476 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından geliştirilen 'Kişisel Bilgi Formu' ile birlikte öğrencilerin psikolojik danışma ve rehberlik ihtiyaç örüntülerini, belirlemek için Türküm, Kızıltaş, Sarıyer (2011); Erkan (1997); Erkan, Cihangir, Terzi, Özbay (2011); Deniz, Avşaroğlu ve Hamarta (2004) ve mebk12.meb.gov.tr (2017)' tarafından geliştirilmiş anket formlarından yararlanılarak oluşturulan anket; yardım aldıkları kaynakları ve üniversite psikolojik danışma merkezine gitmeme nedenlerini belirlemek için yine Türküm, Kızıltaş, Sarıyer (2011) tarafından geliştirilmiş anketlerden yararlanılmıştır. SPSS 15.0 paket istatistik programının kullanıldığı verilerin çözümlenmesinde, katılımcıların sosyo-demografik özelliklerini, psikolojik danışma ve rehberlik ihtiyaç örüntüleri, psikolojik gereksinimlerinde başvuru kaynaklarını ve üniversitedeki psikolojik danışma merkezine gitmeme nedenlerine ilişkin görüşlerine bağlı olarak öğrenci dağılımını belirlemek için, frekans ve yüzde dağılımları hesaplanmıştır. Araştırma sonucunda, üniversite öğrencilerinin yarısından fazlasının gereksinim duydukları psikolojik danışma ve rehberlik konularının sırasıyla, mesleki kariyer gelişimi, gelecek kaygısı, sınavda başarılı olma stratejileri, zamanı iyi kullanabilme, verimli ders çalışma, doğru ve çabuk karar verme olduğu görülürken, öğrencilerin psikolojik danışma merkezine gitmeme nedenlerinin başında çalışmalarla ilgili duyuruları görmemek, sorunlarla kendi kendine baş edebileceğini düşünmek, merkezin kampus içindeki yerini bilmemek maddelerinin geldiği görülmektedir. Diğer yandan öğrencilerin psikolojik yardım arayışlarında öncelikli olarak yakın arkadaş daha sonra, anne, kendi cinsinden kardeşler ve babayı tercih ettikleri, psikolog/psikolojik danışma ve psikiyatrisin ise son sıralarda yer aldığı görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Üniversite Öğrencileri, Psikolojik Yardım Gereksinimleri

Cari Açığın Sürdürülebilirliği: Türkiye Örneğinde Eşbütünleşme Analizi

Oktay KIZILKAYA[1]

Fatma KIZILKAYA[2]

Selim DEMEZ[3]

Mehmet DAĞ[4]

[1]*Yrd.Doç.Dr., Hakkari Üniversitesi, o.kizilkaya.4@gmail.com*

[2]*Öğr.Gör., Hakkari Üniversitesi, fatmakizilkaya@hakkari.edu.tr*

[3]*Yrd.Doç.Dr., Hakkari Üniversitesi, selimdemez@hakkari.edu.tr*

[3]*Yrd.Doç.Dr., Hakkari Üniversitesi, mehmetdag@hakkari.edu.tr*

Özet

Cari işlemler açığı, son yıllarda Türkiye ekonomisinin en büyük sorunlarından biri haline gelmiştir. Özellikle gelişmekte olan ülkelerde cari açık ile ilgili tartışmaların artmasıyla beraber bu konu üzerine birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmada 1992:01-2017:08 dönemi aylık veriler kullanılarak ele alınan dönem için Türkiye'de cari açığının sürdürülebilir olup olmadığı araştırılmıştır. Çalışmada kullanılan ihracat ve ithalat serilerinde mevsimsellik etkisi tespit edilmiş ve değişkenler Tramo/Seats yöntemi kullanılarak mevsimsel etkilerden arındırılmıştır. Analizde kullanılan her iki seri de logaritmik forma dönüştürülmüştür. Çalışmada Quintos (1995) tarafından önerilen ve değişkenler arasında eşbütünleşme ilişkisinin test edilmesine dayanan yöntem kullanılmıştır. Bu bağlamda ilk olarak; serilerin durağanlıkları, ADF birim kök testiyle incelenmiş ve serilerin düzey değerlerinde durağan olmayıp, birinci farkları alındığında durağan hale geldikleri görülmüştür. Seriler arasında eşbütünleşme ilişkisinin varlığı, Engle ve Granger (1987), Johansen (1991), Boswijk (1994), Banerjee vd. (1998) testlerinin kombinasyonu ile geliştirilen Bayer ve Hanck (2012) eşbütünleşme testi ile sınanmıştır. Bayer ve Hanck (2012), Engle ve Granger (1987), Johansen (1991), Boswijk (1994) ve Banerjee vd. (1998) eşbütünleşme testlerinin hesaplanan olasılık değerlerini (p-değerleri) Fisher (1932) formülleriyle birleştirmeyi önermişlerdir. Bayer ve Hanck (2012) tarafından önerilen bu testlerin en önemli avantajı, araştırmacıların bir karara varmak için eşbütünleşme testleri arasındaki isteğe bağlı ve çoğunlukla keyfi seçimden kurtulmalarını sağlamaktır. Eşbütünleşme testi sonucunda seriler arasında eşbütünleşme ilişkisinin var olduğu, yani serilerin uzun dönemde birlikte hareket ettikleri tespit edilmiştir. Uzun dönem eşbütünleşme katsayıları, Dinamik En Küçük Kareler (DEKK) yöntemiyle tahmin edilmiş ve ihracat ile ithalat değişkenleri arasında pozitif ve istatistiki olarak anlamlı bir ilişki bir ilişkinin var olduğu belirlenmiştir. Eşbütünleşme denklemine göre ithalat değişkeninin katsayısının 1.003 olarak elde edilmiştir. Modelde yer alan değişkenlerin eşbütünleşik olması dolayısıyla Türkiye'de cari açığının sürdürülebilir olduğu sonucuna varılmıştır. Bu sürdürülebilirliğin güçlü mü yoksa zayıf mı olduğunun tespit edilebilmesi için β katsayısının 1 değerinden farklı olup olmadığı Wald testi ile sınanmış ve katsayının 1 değerinden farklı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen sonuçlar Türkiye'de cari açığının güçlü sürdürülebilir olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Cari açık, sürdürülebilirlik, eşbütünleşme testi, dinamik en küçük kareler

Hizmet İşletmelerinde Ağızdan Ağıza Pazarlamanın Müşteri Satın Alma Davranışlarına Etkisi

Emine ARSLAN[1]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Selçuk Üniversitesi, arslan@selcuk.edu.tr*

Özet

Günümüz müşterileri ürün ya da hizmet satın alma kararı verirken birçok kaynaktan yararlanmaktadır. Hayatımızın her alanında olduğu gibi etrafımızda bulunan düşüncelerine değer verdiğimiz insanlar bulunmaktadır. Ağızdan ağıza pazarlama da genellikle yakın çevre tarafından birbirine aktarılan deneyimler önem kazanmaktadır. Ayrıca yakın çevremizdeki insanların olumlu ya da olumsuz deneyimleri reklamlardan daha etkili olmaktadır. Araştırmada daha önceden geliştirilmiş olan ölçeklerden yararlanılarak anket oluşturulmuştur. Araştırmanın örneklemi Ankara ilindeki 4 ve 5 yıldızlı otellerde konaklayan müşteriler oluşturmaktadır. Araştırma sonucu elde edilen verilerin değerlendirilmesi için SPSS 22.0 programı kullanılmıştır. İstatistik analiz yöntemlerinden t testleri, Anova ve korelasyondan faydalanılmıştır. Araştırmada müşterilerin otellerini seçerken ağızdan ağıza iletişime önem verdikleri görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Ağızdan ağıza pazarlama, ağızdan ağıza iletişim, termal otel

Vergi Müfettişlerinin İş Doyum Özellikleri Üzerine Bir Araştırma

Bilal BEKTAŞ[1]

Cengiz GÜNEY[2]

[1]*Vergi Müfettişi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi*

[2]*Öğr.Gör.Dr., Kocaeli Üniversitesi, Gazanfer Bilge MYO, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları, cengiz.guney@kocaeli.edu.tr*

Özet

Bu çalışmada; vergi müfettişliği mesleğinde iş doyumu özelliklerini anlamak amaç edinilmiştir. Çalışma da Vergi Denetim Kurulu, Kocaeli Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösteren vergi müfettişleri ve vergi müfettiş yardımcıları araştırma kapsamında incelenmiştir.

Çalışma da demografik özellikleri öğrenmeye yönelik kişisel bilgi formu ile birlikte 5'li likert skalasına göre geliştirilmiş Minesotta İş Doyum ölçeği kullanılmıştır. Araştırma verileri yüz yüze anket yöntemi ile elde edilmiştir ve veriler SPSS.16 programı aracılığı ile analiz edilmiştir. Araştırma verileri Bağımsız Örneklem t Testi ve ANOVA testleri ile analiz edilmiş, sonuçları tablolar aracılığıyla yorumlanmıştır. Araştırmaya katılan katılımcı sayısı 36'sı Vergi müfettişi, 64'ü Vergi müfettiş yardımcısı olmak üzere 100 adettir. Vergi Denetim Kurulu, Kocaeli Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığı bünyesinde 88 Vergi Müfettişi, 127 Vergi müfettiş yardımcısı olmak üzere toplam 215 meslek mensubu bulunmaktadır. Katılım oranı (100/215=0,46) olarak hesaplanmıştır. Ölçek güvenilirliği Cronbach's Alpha katsayısı 0,925 hesaplanmıştır.

Araştırma sonucunda Vergi Denetim Kurulu, Kocaeli Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösteren vergi müfettiş ve vergi müfettiş yardımcılarının iş doyum özellikleri demografik özelliklere göre analiz edilmiş, analiz sonuçları tablolar aracılığıyla yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Vergi Müfettişliği Mesleği, Minesotta İş Doyum Ölçeği, Kocaeli

Vergi Müfettişlerinin Kurumsal Aidiyet (Örgütsel Bağlılık) Özellikleri Üzerine Bir Araştırma

Bilal BEKTAŞ[1]

Cengiz GÜNEY[2]

[1]Vergi Müfettişi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi.

[2]Öğr.Gör.Dr., Kocaeli Üniversitesi, Gazanfer Bilge MYO, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları, cengiz.guney@kocaeli.edu.tr

Özet

Bu da vergi müfettişliği mesleğinde kurumsal aidiyet (örgütsel bağlılık) özelliklerini anlamak amaç edinilmiştir. Çalışma da Vergi Denetim Kurulu, Kocaeli Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösteren vergi müfettişleri ve vergi müfettiş yardımcıları araştırma kapsamında incelenmiştir.

Çalışma da demografik özellikleri öğrenmeye yönelik kişisel bilgi formu ile birlikte Meyer ve Allen'in 5'li likert skalasına göre geliştirdiği "Örgütsel Bağlılık Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma verileri yüz yüze anket yöntemi ile elde edilmiştir ve veriler SPSS.16 programı aracılığı ile analiz edilmiştir. Araştırma verileri Bağımsız Örneklem t Testi ve ANOVA testleri ile analiz edilmiş, sonuçları tablolar aracılığıyla yorumlanmıştır. Araştırmaya katılan katılımcı sayısı 36'sı Vergi müfettişi, 64'ü Vergi müfettiş yardımcısı olmak üzere 100 adettir. Vergi Denetim Kurulu, Kocaeli Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığı bünyesinde 88 Vergi Müfettişi, 127 Vergi müfettiş yardımcısı olmak üzere toplam 215 meslek mensubu bulunmaktadır. Katılım oranı (100/215=0,46) olarak hesaplanmıştır. Ölçek güvenilirliği Cronbach's Alpha katsayısı 0,791 hesaplanmıştır.

Araştırma sonucunda Vergi Denetim Kurulu, Kocaeli Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösteren vergi müfettiş ve vergi müfettiş yardımcılarının kurumsal aidiyet (örgütsel bağlılık) özellikleri, katılımcıların demografik özelliklerine göre analiz edilmiş, analiz sonuçları tablolar aracılığıyla yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Vergi Müfettişliği Mesleği, Kurumsal Aidiyet (Örgütsel Bağlılık) Ölçeği, Kocaeli

Vergi Müfettişlerinin Mesleki Tükenmişlik Özellikleri Üzerine Bir Araştırma

Bilal BEKTAŞ[1]

Cengiz GÜNEY[2]

[1]*Vergi Müfettişi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi*

[2]*Öğr.Gör.Dr., Kocaeli Üniversitesi, Gazanfer Bilge MYO, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları, cengiz.guney@kocaeli.edu.tr*

Özet

Bu çalışmada; vergi müfettişliği mesleğinde mesleki tükenmişlik özelliklerini anlamak amaç edinilmiştir. Çalışma da Vergi Denetim Kurulu, Kocaeli Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösteren vergi müfettişleri ve vergi müfettiş yardımcıları araştırma kapsamında incelenmiştir.

Çalışma da demografik özellikleri öğrenmeye yönelik kişisel bilgi formu ile birlikte 5'li likert skalasına göre geliştirilmiş 5'li likert skalasına göre geliştirilmiş Maslach Mesleki Tükenmişlik Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma verileri yüz yüze anket yöntemi ile elde edilmiştir ve veriler SPSS.16 programı aracılığı ile analiz edilmiştir. Araştırma verileri Bağımsız Örneklem t Testi ve ANOVA testleri ile analiz edilmiş, sonuçları tablolar aracılığıyla yorumlanmıştır. Araştırmaya katılan katılımcı sayısı 36'sı Vergi müfettişi, 64'ü Vergi müfettiş yardımcısı olmak üzere 100 adettir. Vergi Denetim Kurulu, Kocaeli Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığı bünyesinde 88 Vergi Müfettişi, 127 Vergi müfettiş yardımcısı olmak üzere toplam 215 meslek mensubu bulunmaktadır. Katılım oranı (100/215=0,46) olarak hesaplanmıştır. Ölçek güvenilirliği Cronbach's Alpha katsayısı 0,690 hesaplanmıştır.

Araştırma sonucunda Vergi Denetim Kurulu, Kocaeli Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösteren vergi müfettiş ve vergi müfettiş yardımcılarının mesleki tükenmişlik özellikleri demografik özelliklere göre analiz edilmiş, analiz sonuçları tablolar aracılığıyla yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Vergi Müfettişliği Mesleği, Masclach Mesleki Tükenmişlik Ölçeği, Kocaeli

Uluslararası Öğrenci Olmak: AKÜ Örneği

Osman METİN[1]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi,ometin@aku.edu.tr*

Özet

Uluslararası öğrenci hareketliliği son yıllarda sürekli artmaktadır. Ülkelerin yükseköğretim kurumları, daha fazla uluslararası öğrenci alabilmek için kıyasıya rekabet halindedir. Türkiye'deki üniversitelerin sayısal artışının yanında eğitim kalitesinin de yükselmesiyle uluslararası öğrenciler açısından Türkiye cazibe merkezi haline gelmektedir. Uluslararası öğrencilerin sayısında yer alan artışı sürekli kılmak ve Türkiye'yi yükseköğretimde daha önemli bir konuma taşımak için bu öğrencilerin yaşadıkları sorunları ve beklentilerini tespit etmek yerinde olacaktır.

Bu saha çalışmasıyla, Afyon Kocatepe Üniversitesinde öğrenim görmekte olan uluslararası öğrenciler örneğinde öğrenim, sağlık, barınma, kültürel yaşam ve sosyal ihtiyaçları çerçevesinde memnuniyetleri ve ihtiyaçlarına yönelik verilere ulaşmak amaçlanmıştır. Böylece yaşadıkları sorunların çözülmesine katkıda bulunabilecek çözüm önerilerinin ortaya çıkması düşünülmüştür. Nitel araştırma yönteminin uygulandığı çalışmada, farklı ülkelerden 22 uluslararası öğrenciyle derinlemesine mülakat tekniği kullanılarak sorunlar, memnuniyetler ve beklentilerin ölçülmesi hedeflenmiştir.

Elde edilen bulguların analizi yapılmıştır. Bu bulgular ışığında uluslararası öğrencilerin beklentileri öncelik sırasına göre kültürel yaşam, ekonomi ve iletişim alanlarından oluşmaktadır. Sağlıkta görülen en önemli sorun ise sağlık kurumların izlediği kurumsal işleyişe yabancı olmalarıdır. Çözüm önerisi olarak, oryantasyon etkinliklerini katılımcı sayısını artıracak şekilde daha dazla işlevsel bir hale getirmek olabilir. İlave olarak oryantasyon etkinlikleri kapsamını kültürel alanlarla genişleterek içerisinden bulunulan sosyal ve kültürel alanı tanıtacak ve uyum sağlamayı kolaylaştıracak şekilde yaygınlaştırılması ilave bir katkı olabilir.

Anahtar kelimeler: Uluslararası öğrenci, öğrenci hareketliliği, üniversite.

Multiculturalism: Are Pre-Service ELT Teachers Ready For It?

Ertan ALTINSOY[1]
Serkan BOYRAZ[2]
Tolga ÇITAK[3]
[1]*Lecturer, Aksaray University, ertanaltinsoy@gmail.com*
[2]*Lecturer, Aksaray University, serkan.boyraz@gmail.com*
[3]*M.A. Student, Çukurova University, tolga.citaktr@gmail.com*

Abstract

The role of the term "multiculturalism" that includes cultural, religious and ethnic variety in education has been a research interest in countries with diverse populations for long years while it is a new issue in Turkey where a considerable number of refugees has been included in different levels of education system in the recent years. Not only the refugee crisis but also the perspective of integrating the country to multicultural organizations such as EU and being an attractive place for "the international education" require a preparation for the issues related to multiculturalism that accompany these objectives. The aim of this study is to investigate pre-service ELT teacher's awareness of and attitudes towards multicultural teaching and learning. This will be a qualitative study that employs survey method and the data will be collected through the shortened version of "Preservice Teachers' Attitudes about and Awareness of Multicultural Teaching and Learning Scale". The scale includes 18 items in three sub- dimensions, namely awareness of multicultural issues, the effect of professional courses on dealing with multicultural approaches to education and interest in additional training in multicultural approaches to education. The sample includes pre-service ELT teachers in studying at Aksaray University in 2017-2018 academic year. The data collection continues and the results will be given through descriptive statistics such as frequencies and percent. The data will be also tested for statistically significant differences in terms of variables that might affect pre-service teachers' awareness of and attitudes towards multiculturalism.

Keywords: Multiculturalism, Pre-Service Teachers, Diversity in Education

Preservice ELT Teachers' Native Non-Native Language Teacher Perception

Ertan ALTINSOY[1]
Serkan BOYRAZ[2]
Tolga ÇITAK[3]
[1]*Lecturer, Aksaray University, ertanaltinsoy@gmail.com*
[2]*Lecturer, Aksaray University, serkan.boyraz@gmail.com*
[3]*M.A. Student, Çukurova University, tolga.citaktr@gmail.com*

Abstract

Native (NEST) non-native language teacher (NNEST) distinction has been a hotly debated issue for over a decade as it is argued that English speaking countries dominating the world impose on others that NESTs know best by nature. Despite the discrimination against NNESTs due to native-speakerism most of the ELT teachers around the world are non-native speakers of English. Considering this controversy, this study examines prospective ELT teachers' perceptions of native and non-native language teachers regarding the definition of NEST and NNEST, overall learning with NETSs and NNESTs, perceived weakness and strengths of NESTs and NNESTs and classroom behaviour and responsibility of NESTs and NNESTs . The data will be collected through Likert scale questionnaire which was developed by Hadla (2013) and are going to be administered to ELT students studying at Aksaray University. The collected data will be subjected to descriptive analysis such as percentages, frequencies and statistically significant difference will be tested between the groups. The study is expected to contribute to the literature by presenting significant insights about how future ELT teachers see themselves as NNESTs in terms of their strengths and weaknesses, teaching certain skills, classroom behaviour and responsibility and how they perceive native speakers as the instructors of English language.

Keywords: NEST, NNEST, perception, preservice ELT teacher

Ortaokul Öğrencilerinin STEM Eğitimine Karşı Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Yücel YÜCEL[1]

Ercan YILMAZ[2]

[1] *Hatunsaray İmam Hatip Ortaokulu, yucelyucel2017@gmail.com*

[2] *Necmettin Erbakan Üniversitesi, ercanyilmaz70@gmail.com*

Özet

Son yıllarda gelişen teknoloji ile birlikte toplumların ihtiyaçları değişmiştir. Bu ihtiyaçları karşılamak için de gerekli iş gücü ve kalifiye eleman ihtiyacı da önemli ölçüde değişmektedir. Örgün eğitim kurumlarında verilen bilgiler ve yapılan uygulamalar ile bu iş gücünün karşılanamayacağı bir çok araştırmada ifade edilmiştir. Halihazırda uygulanan öğretim programının revize edilerek gelecek neslin toplumun ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde yetiştirilmesi gerekmektedir. Bu gereklilikten yola çıkarak STEM eğitimine öğretim programlarında daha çok yer vermek faydalı olacaktır. Bu çalışmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin STEM eğitimine ilişkin tutumlarının cinsiyet, sınıf seviyesi, kendine ait bilgisayarı olup olmama durumu, günlük internet kullanma süreleri ve anne - baba mesleğine göre farklılaşma düzeyini incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu Konya ili Meram ilçesinde öğrenim görmekte olan 350 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada Guzey, Harwell ve Moore tarafından (2014) hazırlanıp Yılmaz, Koyunkaya, Güler ve Güzey tarafından (2016) Türkçeye uyarlanan STEM Eğitimi Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin bazı değişkenlere göre STEM tutumlarında anlamlı farklılaşma görülmüştür.

Anahtar Kelimeler : Ortaokul, STEM, tutum.

İş Sözleşmesinin İradi Devrinin İş Sözleşmesinin Kanuni Devri (İşyeri Devri) ile Karşılaştırılması

İştar CENGİZ[1]

[1]Doç. Dr., Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, istarcengiz@hotmail.com

Özet

Sözleşmede taraf değişikliği doğuran işlemler, sözleşmenin iradi devri ve sözleşmenin kanuni devri olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Kanaatimizce gerçek anlamda bir sözleşme devri ancak sözleşmenin iradi devri yoluyla mümkün olmaktadır. Sözleşmenin iradi devri, sözleşmede işveren tarafının değişmesini ve sözleşmenin sürekliliğini sağlayan bir işlemdir. İş sözleşmeleri söz konusu olduğunda önemli olan bu işlem sonucunda işçinin haklarının korunmasının sağlanmasıdır. 818 sayılı Borçlar Kanununda bir düzenleme bulunmamasına rağmen 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu sözleşmenin iradi devrini düzenlemiştir. Ancak yasal düzenlemenin bulunmadığı dönemde dahi Borçlar Hukukuna hâkim olan sözleşme serbestîsi ilkesi gereğince sözleşmelerin iradi devri mümkün görülmüş ve bu bağlamda yapılan sözleşmelere geçerlilik tanınmıştır.

Anahtar Kavramlar: İşveren, iş sözleşmesi, sözleşme devri, iş sözleşmesinin devri, iş sözleşmesinin iradi devri.

Türkiye'de Fen Bilgisi Eğitimi Alanında Yapılan Ölçek Geliştirme Çalışmalarının Tematik İçerik Analizi ile İncelenmesi

Adem YILMAZ[1]

Mahmut Sami KILIÇ[2]

[1]*Doktora Öğrencisi, Kastamonu Üniversitesi, adem_gantep@hotmail.com*

[2]*Arş. Gör., Kastamonu Üniversitesi, mkilic@kastamonu.edu.tr*

Özet

Günümüzde akıl almaz bir hızla ilerleyen bilim ve teknoloji, beraberinde bu hıza ayak uydurabilecek eğitim sistemlerinin de geliştirilmesini zorunlu hale getirmiştir. İlköğretimde bu görevi fen bilgisi eğitimi üstlenmiş bulunmaktadır. Kaliteli bir fen bilgisi eğitimi sunulabilmesi içinde sürekli olarak araştırmalar yapılmakta ve birçok konuda ölçekler geliştirilmektedir. Geliştirilen bu ölçekler sayesinde de sistemdeki eksik ve güçlü yönler belirlenmekte ve eğitimin kalitesi arttırılmaya çalışılmaktadır. Eğitim bilimleri alanında çalışma yapan birçok kişinin ölçek geliştirme çalışmalarına eğilim göstermiş olması ve ölçek geliştirme çalışmalarındaki sayının hızla artış göstermesi nedeniyle ve bu durumun fen bilgisi eğitimi alanındaki gelişimini incelemek üzere bu çalışmanın yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur. Çalışma kapsamında fen bilgisi eğitimi alanında 2000 yılından günümüze kadar ölçek geliştirme alanında yapılan girişimler ve yeni trendler incelenmeye çalışılmıştır. Araştırma sürecinde doküman analizi ve tematik içerik analizi (meta-sentez) yöntemi kullanılmıştır. Tematik içerik analizi; aynı konu üzerinde yapılan birden fazla araştırmanın bulgularını, belirlenen tema veya şablonlar çerçevesinde ve ham verilerden farklı olarak eleştirel bir bakış açısıyla inceleyen, sentezleyen ve yorumlayan çalışmalardır (Gül ve Sözbilir, 2015). Bu özelliği ile tematik içerik analizi aynı zamanda, belli bir konunun farklı boyutlarını ele alan çalışmalardaki ortak ve benzer yönlerinin nitel olarak sentezlenmesi ve örneklendirilmesini sağladığından, daha fazla çalışmaya ulaşma açısından araştırmacılara, öğretmenlere ve karar alıcılara zengin bir başvuru kaynağı oluşturur. Araştırma boyunca; ulusal ve uluslararası literatür de çeşitli kaynaklardan ulaşılan makale, tez, bildiri ve raporlar incelenmiş, çalışmanın içeriğine ilişkin her nokta dikkate alınarak geniş boyutlu bir kaynak oluşturulmuştur. Araştırma sonuçları çeşitli başlıklar altında incelenerek geniş bir çerçeve oluşturulmuş ve tavsiyelerde bulunulmuştur. Yapılan çalışmanın ölçek geliştirme çalışması yapmak isteyen araştırmacılara yol gösterici bir rehber niteliği taşıyacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tematik içerik analizi, Fen Bilgisi, Ölçek Geliştirme.

Ağ Araştırması (WebQuest)'na Dayalı Öğretim Yoluyla Okuduğunu Anlama Becerisi ve Okuma Stratejileri Üstbilişsel Farkındalığının Gelişimi

Hacer ULU[1]

Mustafa ULUSOY[2]

[1]*Dr. Öğr., Afyonkarahisar Milli Eğitim Müdürlüğü Bozhüyük İlkokulu, hacerulu03@gmail.com*

[2]*Doç.Dr.Gazi Üniversitesi İlköğretim Eğitimi Sınıf Öğretmenliği Eğitimi, mulusoy@gazi.edu.tr*

Özet

Günümüzde öğrencilerin görsel, işitsel ve yazılı unsurların bir arada yer aldığı internet, televizyon vb. çoklu ortamlarla (multimedia) etkileşim halinde olması görsel ve elektronik temelli okuryazarlık becerilerinin geliştirilmesini gündeme getirmiştir. Öğretmenler sınıflarda teknolojik araçların kullanımını gerektiren farklı strateji ve yöntemleri kullanmalıdırlar (Scanlon, Anderson ve Sweeney, 2010). Yapılan araştırmalarda teknolojinin okuduğunu anlama becerisine olumlu yönde etki ettiği ortaya konmuştur (Knezek ve Christensen, 2007; Regtvoort, Zijlstra ve Leij, 2013). Türkçe dersinde Ağ Araştırması'na dayalı öğretimin okuduğunu anlama becerisine ve okuma stratejileri üstbilişsel farkındalıklarına etkisini belirlemek amacıyla yapılan araştırma eylem araştırması deseninde tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2015-2016 eğitim-öğretim yılının ikinci döneminde Afyonkarahisar'a bağlı bir ilçe ilkokulundaki 24 dördüncü sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. 55 ders saati süren araştırmada öğrenciler grup, eşli ve bireysel olmak üzere üç Ağ Araştırması'na dayalı öğretim uygulamasına katılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin okuduğunu anlama puanlarında ön teste göre son test puanlarında anlamlı artış olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Dijital ortamda araştırma ve değerlendirme stratejilerini kullanma konusunda eğitim alan öğrencilerin belirgin konularda derin anlama ulaşmaları olasıdır (Hwang, Tsai, Tsai ve Tseng, 2008). AADÖ, yeni bilgiyi önceki bilgiyle bütünleştirerek zihinde şemalar oluşturmayı ve bu şemaların aktif kullanımını içerir (Cash ve Schumm, 2006, s.272). Öğrencilerin okuma stratejileri üstbilişsel farkındalıkları problem çözme stratejisi ve okuma stratejilerini destekleme düzeylerinde önteste göre sontest puanlarında anlamlı artışın olduğu tespit edilmiştir. Genel okuma stratejisi düzeyinde ise öntest-sontest ortalama puanları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı fakat sontest ortalama puanlarında artış olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. AADÖ öncesinde öğrencilere basılı metinlerden okuma becerisi kazandırılmalıdır. Nitekim elektronik ortamlarda okuma becerilerini kullanamayan bireylerin basılı metinlerde kullandıkları alışkanlık, beceri ve stratejileri üzerinde anlam oluşturacakları düşünüldüğünde; e-okuma-anlama becerilerinin basılı metinlerden okuma becerileri üzerine yapılandırılması daha işlevsel olacaktır.

Anahtar kelimeler: Ağ Araştırması, okuduğunu anlama, okuma stratejileri üstbilişsel farkındalığı

Dördüncü Sınıf Fen ve Teknoloji Derslerinin Diyalojik Öğretim Açısından Analizi Üzerine Bir Araştırma

Hacer ULU[1]

[1]*Dr. Öğr., Afyonkarahisar Milli Eğitim Müdürlüğü Bozhüyük İlkokulu, hacerulu03@gmail.com*

Özet

Günümüzde kendini ifade etmede bireyler en çok konuşma ve yazma becerilerini tercih etmektedir. Okul öncesinde edinilen konuşmaya okul ortamına geçişle birlikte yazma da eklenince, kendini ifade etme becerisini geliştirmek adına bireyin birtakım çalışmalar yapması gerekmektedir (Bacanlı, 1999). Konuşma, öğretmenlerin öğretim sürecinde kullandıkları en önemli becerilerden birisidir fakat çok az kişi söyleyeceklerini planlar, analiz eder veya anlattıklarının başarıyı nasıl etkilediğini düşünür (Lefstein ve Snell, 2011). Konuşma becerisinin öğretim sürecinde planlı ve sistematik yapılması oldukça önemlidir. Bir öğretim yöntemi olarak diyaloğun kullanımı, Sokrates'e kadar dayanmaktadır (Fisher, 2003). Bu araştırmanın temel amacı 4. fen ve teknoloji derslerinde uygulanan öğretimi diyalojik öğretim açısından analiz etmek ve bu öğretimi geliştirmeye yönelik öneriler geliştirmektir. Durum çalışması deseninde tasarlanan araştırmada elde edilen veriler Mercer'in (2007) önerdiği bilgi üzerinde çalışma, iletişim açısından değişim, öğretmen davranışı ve öğrenci katılımı ölçütlerine göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında yer alan iki sınıfta, öğrenme–öğretme sürecinde gerçekleşen konuşmaların diyalojik öğretime sahip olup olmadığı tespit edilmiştir. Gönüllü olarak araştırmaya katılan iki sınıf öğretmenin ve öğrencilerin fen ve teknoloji derslerindeki sınıf içi konuşmaları kayıt altına alınmıştır. Yapılan analiz sonucunda diyalojik öğretimin göstergeleri olan bilgi üzerinde çalışma ölçütünde sınıf içi konuşmaların diyalojik öğretimin özelliklerini gösterdiği tespit edilirken iletişim açısından değişim, öğretmen davranışı ve öğrenci katılımı ölçütlerine göre diyalojik öğretimin özelliklerini göstermediği ortaya konmuştur. Öğretmenler, sınıflarında meydana gelen diyalogları etkili diyaloglara nasıl dönüştürebilecekleri ile ilgili kendi yaklaşımlarını geliştirmelidir. İlk olarak diyalojik öğretime hangi faktörlerin yol açtığını belirlemelidirler. Sınıflarda bu öğretimin uygulanması konusunda farklı araştırmacılar tarafından öneriler sunulmuştur. Kaya ve Kılıç (2010) öğrencinin soru sorması veya öğretmen-öğrenci tartışması diyaloglarının oluşacağını hisseden bir öğretmenin diyaloğun içerisine kendinden önce öğrencilerini çekip öğrencilerin sahip olduğu fikir ayrılıklarını açığa çıkartacak durumlar yaratmasını, Grugen ve Hubbard (2006) dersin içeriğine ve içeriğin ne kadar iyi anlaşıldığını gösterecek sorulara odaklanılarak verilen cevaplara nasıl tepki verileceğinin düşünülmesini, Tajeddin ve Alizadeh (2015) diyalojik öğretimin avantajlarından yararlanılması için uygulayıcıların eğitim programları ve kursların organize edilmesini belirtmektedir.

Anahtar kelimeler: Diyalojik öğretim, sınıf içi konuşmaları, fen ve teknoloji dersi

Öğretmen Adaylarının Çok Katmanlı Okuryazarlık ile Eleştirel Okuma Öz Yeterlik Algıları Arasındaki İlişki

Hacer ULU[1]

Ayşegül AVŞAR TUNCAY[2]

Özlem BAŞ[3]

[1]*Dr. Öğr., Afyonkarahisar Milli Eğitim Müdürlüğü Bozhüyük İlkokulu, hacerulu03@gmail.com*

[2]*Arş. Gör., Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü, aaysegul@hacettepe.edu.tr*

[3]*Yrd. Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi, ozlembas@hacettepe.edu.tr*

Özet

Bu çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının çok katmanlı okuryazarlık ile eleştirel okuma öz yeterlik algıları arasındaki ilişkiyi ve öğretmen adaylarının çok katmanlı okuryazarlık düzeylerinin eleştirel okuma öz yeterlik algılarını ne oranda yordadığını incelemektir. İlişkisel tarama modeline göre desenlenen araştırmaya kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile seçilen bir devlet üniversitesinde bulunan öğretmen adayları katılmıştır. Yapılan bu çalışmada araştırma sorularına yanıt arayabilmek için gerekli olan veriler Çok Katmanlı Okuryazarlık (Bulut, Ulu ve Kan, 2015) ve Eleştirel Okuma Öz Yeterlik Algı (Karadeniz, 2014) Ölçeği ile toplanmıştır. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı analiz tekniği ile çoklu regresyon analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre, çok katmanlılık eleştirel okuma öz yeterlik algısının önemli yordayıcısıdır (R=.585; R2=.286) [F(3.341)=3.11, p< .000). Çok katmanlılık eleştirel okuma öz yeterlik algısının %.29'unu açıklamaktadır. Literatürde çok katmanlı okuryazarlık alt boyutlarının eleştirel okuma öz yeterlik algısına etkisini nicel yöntemlerle araştıran çalışmalara rastlanmamıştır. Bu açıdan araştırma bulgusu yapılan araştırmalarla ilişkilendirilememiştir fakat gerek teorik açıdan gerekse yapılan deneysel çalışmalarda çok katmanlı yapıyı kullanarak kendini ifade etme ve anlam oluşturma boyutunun eleştirel okuma becerisini etkilediğine dair bulgulara rastlanmıştır. Pendleton (2013) tarafından yapılan araştırmada öğrenciler internetten araştırma yaparak farklı unsurları (görsel, yazılı vb.) içeren hava raporları hazırlamıştır. Öğrenciler oluşturdukları projelerde farklı sitelerdeki içeriği eleştirel olarak değerlendirerek sunularını tasarlamıştır. Sewell ve Denton (2011) tarafından yapılan araştırmada öğrenciler dijital ortamda sunulan projelerin hedeflere uygunluğunu önermeleri ya da reddetmeleri için eleştirel düşünme egzersizleri yapmışlardır. Öğrenciler dijital ortamda görsel, yazı, animasyon vb. farklı unsurları kullanarak ürün hazırlayabilir. Öğretmenler onların dijital ortamda sunulan içeriği anlamlandırmalarına imkân tanıyabilir ve dijital ortamda öğrenme ortamı oluşturabilir.

Anahtar kelimeler: çok katmanlı okuryazarlık, eleştirel okuma, öz yeterlik

Investigation of the Perceptions of High School Students towards Unfavorable Teacher Behaviors

Hatice GÜZEL[1]

1 Necmettin Erbakan University Ahmet Keleşoğlu Education Faculty , Physics Education ABD.,42090, Konya, hguzel@konya.edu.tr

Özet

In student-teacher interaction, the behaviors of the teachers in their class are important since it can affect the learning attitude and social behavior of the students both at the individual level and at the group level as well as the academic achivements of the students.The aim of this research is to try to determine the perceptions of the students at the high school in Konya city center regarding the unfavorable teacher behaviors. The general screening model was used in the research. In 2016-2017 academic year, the population of this study consists from 913 students studying at the high school in Konya province center. The "Unfavorable Teacher Behavior Scale" developed by the researcher (Erben Keçici et al., 2013) was used as data collection tool. The scale is a likert type measure consisting of 38 questions with two factors, which are "Negative behaviors of teachers" and "Negative behavioral effects of teachers". Cronbach Alpha reliability coefficients of the scale were found to be 0.91 and 0.92, and the Cronbach Alpha internal consistency coefficient of scale was found to be 0.94. Analysis of the data was made with SPSS 20 computer package program. The perceptions of students about unfavorable teacher behaviors were determined by arithmetic mean and standard deviation values. The Mann-Whitney U test was used to examine whether there was a significant difference between the students' opinions and the gender according to the gender and the field of study in which the data are not normally distributed. The results of the research showed that there were the unfavorable teacher behaviors altough they are few, the students were adversely affected by this. The mean scores of the effects of high school students' unfavorable teachers and their behaviors on the students were statistically found to be insignificant. Despite the fact that the difference was insignifcant, it was seen that male students had higher mean scores of response to behavior toward unfavorable teacher behaviors and female students had higher mean scores of response to unfavorable teacher behaviors. It was determined that the students with numeric section had higher mean scores of unfavorable teacher behaviors and the response toward unfavorable teacher behaviors than the students with equal weight sections.

Key words: high school students, teacher, undesired behavior, gender, reaction

The Investigation of Academic Self-Efficacy Belief Levels of Students in Terms of Some Variables

Hatice GÜZEL[1]

[1]Necmettin Erbakan University, Ahmet Keleşoğlu Education Faculty, Physics Education ABD.,42090, Konya, hguzel@konya.edu.tr

Abstract

Self-efficacy belief is a concept expressing the belief that a person can accomplish a certain tas kor arrive certain goals. It was found that students with high academic self-efficacy beliefs were inclined to be more academically successful and able to use effective learning strategies than the students having low self-efficacy beliefs. For this reason, it was important to investigate the academic self-efficacy beliefs of high school students. In this study, the academic self-efficacy beliefs of the students who were in different departments in senior years in Konya province were determined and investigated for the reasons whether the academic self-efficacy belief level scores were significantly different in terms of gender, education part and internet usage time. The research was conducted in the spring period of 2015-2016. The population group of the study consisted of 280 students. The general screening model was used in the research and the research data were obtained by using the "Academic Self-efficacy Scale. The Cronbach Alpha reliability value of the scale was found to be. 79. The Academic Self-Efficacy Scale is applicable to all groups at high school and higher levels, in order to determine the self-efficacy beliefs in scientific areas according to the situation and needs. . The obtained data were analyzed with SPSS 20 program and the arithmetic mean and standart deviation values of students' opinions about academic self-efficacy beliefs were determined. Mann-Whitney U and Kruskal-Wallis tests were used for the data having no normal distribution. According to the results of the research, it was determined that students' academic self-efficacy beliefs were lower levels. Although some items of the scale had high values in favor of male students, these differences were not statistically significant. Female students have the belief that they will be more successful in examinations and that they are experiencing more confusion during the preparation phase of exams. It was seen that there was a difference among high school students' academic self-efficacy beliefs average scores in favor of students in equally weighted areas. But this difference is not statistically significant. According to the variable as internet use, it was seen that there was a significant difference between the average scores of high school students' academic self-efficacy beliefs. According to the variable of the internet usage period, it was seen that there was a significant difference between the academic self-efficacy beliefs point average of high school students. It has been determined that the level of academic self-efficacy beliefs of internet users who spend time about 2-3 hours in daily life is higher. It can be said that these students see themselves more adequate in the academic sense.

Keywords: Self-efficacy belief, High school students, Internet usage, Academic achievement.

The Investigation of the Lifelong Learning Tendencies of Students in terms of Some Variables

Hatice GÜZEL[1]

[1]Necmettin Erbakan University, Ahmet Keleşoğlu Education Faculty, Physics Education ABD.,42090, Konya, hguzel@konya.edu.tr

Abstract

Societies need individuals who are improving themselves and be able to use lifelong learning skills. It is extremely important to educate individuals who have critical thinking, problem solving, independent decision making and lifelong learning skills. For this reason, it was tought to be important to examine the lifelong learning tendencies of high school students for this research. It was aimed in this research to determine whether there were any significant differences among lifelong learning tendencies of high school students and their branches, gender, duration of internet use. The population group of the study consisted of 280 students who were studying in different branches in the last grades of a high school in Konya province in the spring semester of 2015-2016 education period. Research data was collected through "Lifelong Learning Tendency Scale" which had four subdimensions. The data was analyzed by SPSS program. Mann-Whitney U and Kruskal-Wallis tests were used for tha data that was not normally distributed. It has been determined that the lifelong learning tendencies of the students are in moderate level and their motivational level is low and they weren't concerned with learning new things. There were only a significant difference in the dimension of "lack of curiosity" in favour of the male students. There were significant differences among branches and the lifelong learning tendencies of the students studying equal weight subjects had higher values than the other students in different branches. It has been also determined that lifelong learning tendencies of the students varied depending on duration of internet use and lifelong learning tendencies of the students spending time for 2-3 hours on the internet have more higher values than the others.

Key Words: Lifelong Learning, Learning Tendency Scale, Internet Usace

Öğretmen Adaylarının E-Kitap Kavramına İlişkin Metaforik Algıları

Hacer ULU[1]

[1]*Dr. Öğr., Afyonkarahisar Milli Eğitim Müdürlüğü Bozhüyük İlkokulu, hacerulu03@gmail.com*

Özet

Bu araştırmanın amacı bir eğitim fakültesinin çeşitli bölümlerinde öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının e-kitaba ilişkin algılarını metafor analizi yoluyla incelemektir. Metaforlar bir kavramı anlatmak için başka kavramlar kullanmak, anlatımı kuvvetlendirmek, dili zenginleştirmek ve düşünceleri dilsel eylemlere en etkili bir biçimde dönüştürmek için kullanılan yapılardır. Metafor araştırmaları, herhangi bir kavramla ilgili insanların zihinlerinde var olan algıları doğrudan ortaya çıkarması bakımından güçlü araçlardır (Erginer ve Yalçın, 2012). Katılımcılardan "E-kitap …… gibidir. Çünkü….." ifadelerini metafor kullanarak doldurmaları istenmiştir. Elde edilen bu veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak incelenecektir. Analiz süreci devam etmektedir. Elde edilen veriler doğrultusunda öğretmen adaylarının e-kitaba ve etkileşimli kitaba yönelik ürettikleri geçerli metaforlar tespit edilmeye çalışılacaktır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının bilgiye erişim, taşınabilirlik vb. gibi olumlu metafor üretmeleri beklenirken sağlık, sayfanın bütününü görememe gibi olumsuz metafor üretmeleri beklenmektedir. Özer ve Kılıç Türel (2015) tarafından yapılan araştırmada bilişim teknolojileri öğretmen adaylarının e-kitaba yönelik geçerli 153, etkileşimli kitaba yönelik geçerli 151 metafor geliştirdikleri görülmüştür. Araştırmanın bulguları ışığında öğretmen adayları e-kitaba ilişkin olumlu ve olumsuz metaforlar üretirlerken, etkileşimli kitaba yönelik sadece olumlu metaforlar ürettikleri ve etkileşimli e-kitap kullanımını daha cazip gördükleri söylenebilir. Salt metin formatı dışında sunulan etkileşimli kitapların öğrenme sürecinde kullanımının önemi yine bu araştırma sonuçlarıyla desteklenmiştir. Araştırma sonucunda bilişim teknolojileri öğretmen adaylarının e-kitaba ilişkin geliştirdikleri metaforlar arasında ilk sırayı "kolay taşınabilir" metaforu almaktadır. Bu özellik e-kitabın avantajları arasında sayılmaktadır. Öğrencilerin etkileşimli kitaba yönelik geliştirilen metaforları arasında ise ilk sırayı "birden çok duyuya hitap eder" metaforu almıştır. Çoklu ortam materyalleri ile öğrenme ortamının desteklenmesinin öğrenciler için önemi, bu çalışmada vurgulanmıştır. Bu doğrultuda bu araştırma bulgularının yapılan araştırma sonuçlarıyla ilişkilendirilmesinde Özer ve Kılıç Türel (2015) tarafından yapılan araştırma referans alınacaktır.

Anahtar kelimeler: E-kitap, metafor, öğretmen adayı

Türk Yükseköğretiminde Kalite Süreçleri Üzerine Bir Değerlendirme

Devrim Vural YILMAZ[1]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, devrimvural@sdu.edu.tr*

Özet

Günümüzde tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de yükseköğretim alanı ile ilgili sıcak tartışmalarından bir tanesini kalite oluşturmaktadır. Yükseköğretimde kalite güvence sistemleri özellikle tüm dünyada İkinci Dünya Savaşından sonra yaşanan kitleselleşme evresinden sonra gündeme gelmiştir. Kitleselleşme, oldukça genişleyen yükseköğretim sistemlerinin getirmiş olduğu büyük maliyetleri yükseköğretimin ana finansörü olan devletlere yüklemiştir. Kitleselleşme, aynı zamanda, yükseköğretim kurumları, devlet ve toplum arasında var olan kabullerin ve güvenin de sorgulanmasına yol açmış, vergilerle karşılanan finansman yükünün üniversitelerce nasıl kullanıldığı sorgulanmaya başlamıştır. Bu sürece paralel olarak gelişen bir başka süreç de geleneksel üniversite anlayışından yeni bir üniversite paradigmasına geçiş olmuştur. Üniversitelerden beklentiler farklılaşmış, "bilim için bilim" yaklaşımının yerine üniversitelerin ekonomik kalkınmaya ve toplumsal gelişmeye hizmet rolü ön plana çıkmaya başlamıştır.

Günümüzde üniversiteler uygulamalı araştırmalara öncelik veren, öğrencilerini küresel piyasa koşullarına hazırlayabilen hizmet kuruluşları olarak değerlendirilmektedir. Başka bir deyişle yükseköğretim kurumları hizmet sunucusu/satıcısı olarak tanımlanmaya başlanmış, öğrenciler ve diğer paydaşlar da müşteriler olarak görülmektedir. Müşteriler aldıkları hizmetin kalitesini sorgularken, yükseköğretim kurumları da vermiş oldukları hizmetin kalitesini göstermeye zorlanmaktadır. Üniversitelerin yönetiminde hesap verebilirlik, şeffaflık, verimlilik, etkinlik gibi ilkeler ön plana çıkmaktadır.

Tüm bu gelişmeler yükseköğretimde kalite sorununu gündemin odağına taşımaktadır. Üniversitelerde kalite güvence sistemlerinin kurulması, izlenmesi ve akreditasyon çalışmaları hız kazanmaktadır. Türkiye'de de yükseköğretimin kitleselleşmesi, finansman sorunu ve dönüşen devlet-toplum-üniversite ilişkileri kalite konusunu üniversitelerin önemli uğraşlarından biri haline getirmektedir. Özellikle 2005 yılından itibaren Yükseköğretim Kurulu tarafından kalite konusunda izlenen politikalar üniversitelerdeki çalışmalara ivme kazandırmaktadır. Diğer yandan eğitimin ve yükseköğretimin diğer hizmet sektörlerinden çok farklı olduğu, bu alanda kalitenin ölçümlenebilmesinin zorluğu üzerinde de tartışmalar devam etmektedir. Kalite adı altında yapılan kimi uygulamaların üniversitelerin rolleriyle bağdaşmadığı, yukarıdan aşağıya bir süreçle ilerlediği, şekilsel değişikliklerden ibaret kaldığı gibi farklı eleştiriler yükselmektedir. Bu bildiride Türkiye'de üniversitelerde kalite konusu bu eksende ele alınmakta, güncel gelişmeler ve tartışmalar üzerinden bir değerlendirme yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kalite güvencesi, Türk yükseköğretimi, yükseköğretimde kalite, üniversiteler

Sözlüklerde Giysi Sözlük Maddelerinin Tanımlanması Üzerine Bir İnceleme

Bayram ÇETİNKAYA[1]

[1]*Yrd.Doç.Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, bcetinkaya@aku.edu.tr*

Özet

Kullanışlı bir sözlük, kullanıcısının aradığı sözcüğe kolayca ulaşmasını sağlar ve sözcüğün anlamı ile ilgili ihtiyaç oranında bir bilgiyi sunar. Bu ihtiyaç sözlük kullanıcısının dil düzeyi, eğitim durumu, sözlükten yararlanma amacı gibi etkenlere göre değişiklik arz edebilir.

Sözlüklerin hazırlanmasında en önemli, en çok özen isteyen iş olarak görülen *tanımlama*, bilinenden bilinmeyene ilkesini göz önünde bulundurularak şekillenmesi gerekir. Gerek tanım cümlesinin kurgusu gerekse tanımda kullanılacak sözcüklerin seçimi kullanıcıların bir sözcüğü zihnine kolayca yerleştirebilmesine katkı sağlamalıdır. Bunun için sözlükçülük alanında çalışmalar yapılmakta, sözlüklerin işlevselliğini daha üst düzeylere taşıma yönünde gayret gösterilmektedir. Bu çalışmalar içerisinde yayımlanmış olan sözlüklerin incelenmesi, sözlüklerdeki eksikliklerin ve artıların belirlenmesi önemli bir yere sahiptir.

Bu çalışma, sözlüklerin özellikle tanımlama bölümlerini geliştirilmeye yönelik araştırmalara bir katkı sağlamak amacıyla yapılmış ve sık kullanılan sözlükler arasında yer alan okul sözlüklerindeki giysi sözlük maddelerinin tanımları ile sınırlandırılmıştır. Doküman inceleme yönteminin kullanıldığı çalışmada ilköğretim öğrencilerine yönelik hazırlanmış 6 adet okul sözlüğü belirlenmiş ve sözlüklerdeki giysi bildiren sözlük maddelerinin tanımları toplanarak bir derlem oluşturulmuştur. Derlem içerisinde giysi sözlük maddelerinin tanımlanmasında hangi tanım yöntemlerinin kullanıldığı, tanımlamalarda hangi sözcüklere daha sık başvurulduğu, bu sözcüklerin giysi kavram alanı içerisindeki yerinin ne olduğu sorularına cevap aranmıştır.

Sözlüklerde sözcüklerin tanımlamasında yaygın olarak kullanılan yöntemler bulunmaktadır. Yaptığımız incelemede giysi sözcüklerinin tanımlamalarında gerek seçilen sözcükler gerekse tanım cümlesinin kurgusu yönünden benzerlikler tespit edilmiştir. Sıklıkla başvurulduğu gözlemlenen çözümleyici yöntemle yapılmış tanımlarda "elbise, giysi, giyecek" sözcüklerinin tür adı olarak kullanıldığı; giysilerin geçmişte veya günümüzde giyilme durumları, cinsiyet ve uzuvlar ile ilişkisi, giyilme zamanı ve yeri, yapısı, bileşenleri, giyilme amacı ile ilgili açıklamaların da tür içerisindeki ayırıcı özellikler olarak verildiği tespit edilmiştir.

Anahtar sözcük: okul sözlükleri, giysi sözlük maddeleri, tanım, tanımlama sözvarlığı.

Yüksekokul Öğrencilerinde Tükenmişlik Düzeyini Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi

Vedat AÇAR[1]

Safiye ŞAHİN[2]

[1] *Öğretim Görevlisi, Kırklareli Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sağlık Yönetimi Bölümü, Kırklareli, Türkiye, vedatacar40@hotmail.com*

[2] *Yrd. Doç. Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, İstanbul, Türkiye, safiye.sahin@medeniyet.edu.tr*

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, meslek yüksekokulu öğrencilerinin tükenmişlik düzeyini belirlemek ve öğrencilerin tükenmişlik düzeyine etki eden faktörleri değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Araştırmanın örneklemini, bir meslek yüksekokulunda öğrenim gören ve araştırmaya gönüllü katılan öğrenciler oluşturdu. Veri toplama aracı olarak, sosyo-demografik bilgi formunun yanı sıra, Maslach Tükenmişlik Envanteri-Öğrenci Formu kullanıldı. Veriler, SPSS for Windows 23.0 ve AMOS 22 paket programı ile analiz edildi.

Bulgular: Öğrencilerin, tükenmişlik alt boyutlarından 1,79±0,95 ortalama ile en yüksek düzeyde yetkinlik hissetmeme ve 0,95±1,03 ortalama ile en düşük düzeyde duyarsızlaşma puanına sahip oldukları belirlendi. Ayrıca öğrencilerin tükenmişlik düzeyleri ile cinsiyet, sınıf (birinci ve ikinci sınıf), bölüm (sağlık kurumları işletmeciliği, optisyenlik, çocuk gelişimi, tıbbi dokümantasyon ve sekreterlik, tıbbi laboratuar, yaşlı bakımı, tıbbi tanıtım ve pazarlama), öğretim türü(birinci ve ikinci öğretim), maaşlı bir işte çalışma durumu, kalınan yer (aile yanı, yurt, arkadaşlarla evde, apart ve diğer), bölümü isteyerek tercih etme, bölümden memnuniyet ve mezuniyet sonrası iş bulma umudu arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu. Ayrıca öğrencilerin üniversiteye giriş puanı ile tükenmişlik puanları arasında anlamlı bir ilişki belirlendi. Üniversiteye giriş puanı arttıkça tükenme ile duyarsızlaşma düzeyi artmakta ve yetkinlik hissetmeme düzeyi azalmaktadır.

Sonuç: Öğrencilerin genel tükenmişliği düşük düzeydedir (ortalama=1.61±0.83). Ayrıca öğrencilere ait bazı sosyo-demografik özelliklerin tükenmişlik düzeyini etkilediği ve özellikle bölümünü isteyerek seçen ve seçtiği bölümden memnun olan öğrenciler daha az tükenmişlik duygusu yaşamaktadırlar.

Anahtar Kelimeler: Tükenmişlik, Duyarsızlaşma, Yetersizlik,

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin İnternet Bağımlılığının Değerlendirilmesi

Vedat AÇAR[1]

Aygül YANIK[2]

[1] *Öğretim Görevlisi, Kırklareli Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sağlık Yönetimi Bölümü, Kırklareli, Türkiye. Tel:+90-5053475149, E-mail: vedatacar40@hotmail.com*

[2]*Doç. Dr. (PhD), İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, İstanbul, Türkiye. Tel:+90-2162803150, E-mail: aygul.yanik@medeniyet.edu.tr*

Özet

Amaç: Araştırmada, meslek yüksekokulu öğrencilerinin internet bağımlılık düzeylerinin belirlenmesi ve bu bağımlılığın sosyo-demografik değişkenlere göre değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel ve tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma, Türkiye'de Kırklareli Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'nda (7 bölümün öğrencileri dahil) gerçekleştirildi. Yüksekokul Müdürlüğünden izin alındı. Araştırmaya Yüksekokulda öğrenim gören tüm öğrenciler dahil edildi. Veriler anket formu ile toplandı. Anket formu, sosyo-demografik bilgi formu ve internet bağımlılığı ölçeğinden oluştu. Ölçeğin güvenirliği 0,915 bulundu. Araştırmanın amacı öğrencilere anlatıldı ve gönüllü katılım sağlandı. Eksiksiz yanıtlanan 687 anket değerlendirmeye alındı. Verilerin analizinde SPSS for Windows 23.0 paket programı kullanıldı.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 19,709±1,878'dir. Öğrencilerin %76'sının kadın, %43,4'ünün meslek lisesi çıkışlı, %54'ünün yurtta kaldığı, %87,7'sinin isteyerek bölümünü tercih ettiği, %87'8'inin bölümünden memnun olduğu ve %79,8'inin mezun olduktan sonra iş bulma umudu olduğu bulundu. Ayrıca, onların %12,2'sinin sınırlı internet bağımlılık belirtisi gösterdiği ve %1,0'nin patolojik internet bağımlılık belirtisi gösterdiği gözlendi. Öğrencilerin nadiren internet kullandığı ve internet bağımlılığı düzeyinin düşük olduğu bulundu. Öğrencilerin yaş, cinsiyet, isteyerek bölümü tercih etme, bölümünden memnuniyet ve çalışma durumu ile internet bağımlılığı arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu gözlendi.

Sonuç: Öğrencilerin internet bağımlılığı bazı sosyo-demografik değişkenlere göre farklılaşmaktadır. Beklendiği gibi, bu araştırma öğrencilerde internet bağlılığı konusunda yöneticilerin farkındalığını arttıracaktır.

Anahtar Kelimeler: Internet Bağımlılığı, Gençler, Semptom

İlköğretim Matematik Öğretmeni Adaylarının İkinci Dereceden Bir Bilinmeyenli Denklemler Hakkındaki Kavramsal Bilgilerinin İncelenmesi

Murat PEKER[1]

Muhammed Recai TÜRKMEN[2]

Ramazan EROL[3]

[1]*Prof. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, peker@aku.edu.tr*

[2]*Yrd. Doç. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, mrturkmen@aku.edu.tr*

[3]*Arş. Gör., Afyon Kocatepe Üniversitesi, rerol@aku.edu.tr*

Özet

Bu araştırmanın amacı ilköğretim matematik öğretmeni adaylarının 2. dereceden bir bilinmeyenli denklemlerin genel formu hakkında kavram bilgilerini incelemektir. Araştırmada nitel araştırmanın fenomenoloji yöntemi kullanılmıştır. Fenomenoloji yöntemi, nitel araştırmanın bir yada daha fazla katılımcının olay, durum veya kavramlar hakkındaki deneyiminin nasıl oluştuğunun açıklanmaya çalışıldığı bir yöntemidir (Sever, 2015). Araştırmanın örneklemini Ege Bölgesi'ndeki bir devlet üniversitesinin Eğitim Fakültesi'nde İlköğretim Matematik Öğretmenliği programında kayıtlı matematik öğretiminde kavram yanılgıları dersini almakta olan 65 öğretmen adayı oluşturmuştur. Araştırmaya katılan bu öğretmen adaylarının % 84,6'sı bayan, % 15,4' ünün de erkek olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarına "2. dereceden bir bilinmeyenli denklemlerin genel formunu yazınız." şeklinde açık uçlu tek bir soru yöneltilmiştir. Öğretmen adaylarının bu soruya verdikleri cevaplar incelenerek yapılan içerik analizi sonucunda ortaya çıkan temalar doğrultusunda eş metinler ele alınmıştır. Daha sonra temalar tablolaştırılarak kodlamaya dayalı içerik analizi yapılmıştır. Kodlama; veri toplama süresince toplanan veri veya resimlerin metne aktarımını, kategorilerin imgelere veya cümlelere ayrıştırılmasını ve genellikle katılımcıların güncel diline dayalı bir terim ile bu kategorilerin isimlendirilmesini içermektedir (Creswell, 2014). Burada da kodlar araştırmacılar tarafından belirlenmiştir. Bunun için öğretmen adaylarının soruya vermiş oldukları cevaplar alan eğitiminde uzman iki kişi tarafından kategorize edilmiş, bu kategorilerde yer alan cevapların yüzde ve frekans analizi yapılmıştır. Daha sonra bu kategorilerden öğretmen adaylarının 2. dereceden bir bilinmeyenli denklemin genel formuna ilişkin yanlış kavram bilgilerine yönelik 5 tema olduğu görülmüştür. Bu temalar; fonksiyonlarla (parabol) ilişkilendirme, ikinci derece terimlisinin katsayısının sıfırdan farklı olması gerektiğinin dikkate alınmaması, katsayıların birden fazlasının sıfırdan farklı olabileceğini düşünme, katsayıların ait olduğu kümenin doğru seçilememesi (sıralı ikili- üçlü; eksik katsayı, katsayıların hiçbirinin dikkate alınmaması, küme şeklinde gösterme), x'li ifadenin dikkate alınmaması şeklindedir. Sonuç olarak öğretmen adaylarının 2. dereceden bir bilinmeyenli denklemlerin genel formunu doğru bir şekilde tanımlama oranlarının çok düşük olduğu (%34) belirlenmiştir. Buradan öğretmen adaylarının eğitim gördükleri programlarda almış oldukları derslerde kavramsal temellerin oluşturulmasına dikkat edilmesi gerektiği önerisi getirilebilir. Bu çalışma kısıtlı sayıda bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiş olup, daha büyük örneklem üzerinde benzer çalışmalar yapılabilir.

Anahtar kelimeler: Matematik, ikinci derece, bir bilinmeyenli, denklem, öğretmen adayı

Uluslararası Karşılaştırmalar Kapsamındaki Ülkelerin Matematik Öğretim Programlarının Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımlarının Türkiye İle Karşılaştırılması

Yasemin YILMAZ[1]
Mehmet Akif KARABÖRK[2]
Soner DURMUŞ[3]
[1]*Arş. Gör., Abant İzzet Baysal Üniversitesi, yyasemyilmaz@gmail.com*
[2]*Öğretmen, Atatürk Ortaokulu, mehmet_akif_karabrk@hotmail.com*
[3]*Prof. Dr., Abant İzzet Baysal Üniversitesi, sonerdurmus@gmail.com*

Özet

Bu araştırmada Türkiye, Amerika Birleşik Devletleri, Almanya, Estonya, Finlandiya, Çin, İngiltere, Japonya ve Singapur'un matematik öğretim programları ölçme ve değerlendirme yaklaşımları açısından karşılaştırmalı bir şekilde incelenmiştir. Bu çalışma kapsamında ülkelerin nasıl bir değerlendirme yaklaşımını benimsediği, değerlendirme türlerinin ülkelere göre nasıl bir değişim gösterdiği ve hangi değerlendirme araçlarını kullandıkları araştırılmak istenmiştir. Araştırmada nitel yöntem kullanılmış ve doküman incelemesi yoluyla veriler karşılaştırmalı bir şekilde analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda, öğrencileri değerlendirmek için kullanılan testler ve yazılı sınavlar gibi geleneksel ölçme ve değerlendirme araçlarının ülkelerin büyük bir kısmında ortak olduğu tespit edilmiştir. Öz değerlendirme, portfolyo, gözlem gibi tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme araçlarının da çeşitli ülkelerde kullanıldığı ortaya çıkarılmıştır. Amaçlarına göre düzey belirleyici ve biçimlendirici değerlendirme türlerinin Türkiye, Estonya, Çin, Amerika Birleşik Devletleri, Finlandiya ve Singapur'da ortak olarak kullanıldığı görülmüştür. Ayrıca Singapur'un ve Türkiye'nin matematik öğretim programları, öğrencilerin matematikteki değerlendirme sürecine tanılayıcı değerlendirmeyi de katmışlardır. Ölçüte göre değerlendirme türleri olan norma ve kritere dayalı değerlendirmelerin Japonya'da kullanıldığı; İngiltere'de ise 2015-2016 eğitim-öğretim yılından itibaren öğrencilerin gelişimlerinin mutlak değerlendirmeden bağıl değerlendirmeye doğru değişerek değerlendirildiği tespit edilmiştir. Ayrıca İngiltere'de düzey belirleyici değerlendirmenin yanı sıra öğretmenin verdiği değerlendirme yargılarının da belirleyici olduğu görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Matematik öğretim programları, ölçme ve değerlendirme, karşılaştırmalı eğitim

Ülkelerin Cebir Öğrenme Alanında Yer Alan Genel ve Özel Hedeflerinin Türkiye İle Karşılaştırılması

Mehmet Akif KARABÖRK[1]

Yasemin YILMAZ[2]

Soner DURMUŞ[3]

[1]*Öğretmen, Atatürk Ortaokulu, mehmet_akif_karabrk@hotmail.com*

[2]*Arş. Gör., Abant İzzet Baysal Üniversitesi, yyasemyilmaz@gmail.com*

[3]*Prof. Dr., Abant İzzet Baysal Üniversitesi, sonerdurmus@gmail.com*

Özet

Ülkeler eğitim alanında yaptıkları yeniliklerin ne derece etkili olduğunu tespit etme ve diğer ülkeler ile mevcut durumlarını kıyaslama amacıyla uluslararası öğrenci yeterliklerini belirlemeye yönelik projelere katılmaktadırlar. Bu projelerin en önemlilerinden birisi de Trends in International Mathematics and Science Study (TIMSS) dir. Şüphesiz ki bir ülkenin eğitim alanındaki performansını etkileyen birçok etken bulunmaktadır. Ancak bu etkenlerin birçoğu öğretim programında belirlenen hedefler kapsamında dikkate alınmaya çalışılmaktadır. Doğal olarak öğretim programında belirlenen hedeflerin o dersin veya konu alanının öğretimindeki etkenler üzerindeki etkisi yadsınamaz. Uluslararası karşılaştırmalarda yüksek performans gösteren ülkeler ile ülkemizin ilgili alandaki hedeflerinin karşılaştırılmasının bu noktada önemli olduğu düşünülmektedir. Matematik öğretim programlarında yer alan her bir öğrenme alanının öğretiminde, öğrenme alanlarının sınıf seviyelerine göre dağıtılması ve belli sınırlılıkların konulması ilgili öğrenme alanının öğrencilere kazandırılmasında önemli olabilmektedir. Diğer öğrenme alanlarında olduğu gibi matematiğin soyut yapısının ön plana çıktığı cebir öğrenme alanında, somuttan soyuta geçiş için sıralama ve sınırlılıkların belirlenmesinin öğrencilerin soyutlama düzeyi gittikçe artan matematiksel bilginin kazanılmasını etkilediği söylenebilir. Bu nedenle bu çalışmada ülkemiz ve TIMSS sonuçlarına göre yüksek performans gösteren ülkelerin matematik öğretim programları cebir öğrenme alanında yer alan genel ve özel hedeflerin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Çalışmaya konu olan ülkelerin seçiminde TIMSS 2015 sonuçlarından faydalanılmış ve bu sonuçlara göre ortalamanın üzerinde olan ve öğretim programlarının tam metnine ulaşılabilen Singapur, Japonya ve Hong Kong, Amerika ve İngiltere matematik öğretim programları araştırmanın örneklemi olarak belirlenmiştir. Bu ülkelerin ülkemiz ile karşılaştırılması, benzer ve farklı yönlerinin ortaya konulması amaçlandığından nitel araştırma modellerinden tarama modeli seçilmiştir. Ayrıca bu çalışma karşılaştırmalı eğitim yaklaşımlarından yatay yaklaşıma sahip bir araştırmadır. Araştırmada elde edilen bulgular, ülkelerin benzer ve farklı yönleri karşılaştırmalı bir şekilde sunulmuştur. Kazanımlar dikkate alındığında, ülkemiz ve diğer ülkelerin sınıf düzeylerinin birbirine yakın olduğu görülmektedir. Performans düzeyi yüksek olan ülkelerde cebirsel muhakemeye vurgu ilk sınıflardan itibaren başlamıştır. Nitekim cebir öğrenme alanı ülkemiz 6-8. Sınıf Matematik Öğretim programında doğrudan yer almakta iken diğer TIMMS sonuçlarına göre ortalamanın üstündeki ülkelerde farklı başlıklarla birlikte birinci sınıf düzeyinde bile yer almaktadır. Diğer ülkelerde cebir öğrenme alanı altında yer alan kazanımların bazıları ülkemiz öğretim programında aynı sınıf seviyesinde ancak başka öğrenme alanı altında yer aldığı saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: Matematik öğretim programı, cebir öğrenme alanı, karşılaştırmalı eğitim

Matematik Öğretmen Adaylarının İspat Kavramlarının Fenomenografi Yaklaşımıyla İncelenmesi

Yasemin YILMAZ[1]

Selda YILDIRIM[2]

[1]*Arş. Gör., Abant İzzet Baysal Üniversitesi, yyasemyilmaz@gmail.com*

[2]*Doç. Dr., Abant İzzet Baysal Üniversitesi, seldacet@gmail.com*

Özet

Matematik öğretmenlerinin matematiksel kavramları nasıl anlamlandırdıkları, matematik öğretimlerine yansıyarak öğrencilerin matematiksel düşünme ve muhakeme yeteneklerinin gelişimi üzerinde önemli rol oynayabilir. Bu nedenle, matematik öğretmen adaylarının sahip oldukları matematiksel kavramların incelenmesi, öğretmen yetiştiren öğretim programlarının etkililiğinin değerlendirilmesine katkıda bulunabileceği için önemlidir. Bu çalışmada, matematik öğretmen adaylarının ispat kavramı ile ilgili anlamlandırmalarındaki ve deneyimlerindeki çeşitliliği incelemek amaçlanmıştır. Bu nedenle, deneyimler sonucu ortaya çıkmış olan kavramları analiz etme ve tanımlamayı sağlayan, nitel bir araştırma yaklaşımı olan fenomenografi kullanılmıştır. Öğretmen adayları ile görüşmeler yapılmıştır. Bir devlet üniversitesinde okuyan, matematik eğitiminde alana özgü lisans derslerinin çoğunu almış üçüncü sınıf öğretmen adayları seçilmiştir. Bu öğretmen adaylarının, ispat kavramına ait fenomenografik araştırma için gerekli olan deneyimleri yaşadıkları varsayılmıştır. Görüşme soruları, ispatın anlamı, amacı, matematiği öğrenme ve öğretmedeki rolü gibi, öğretmen adaylarının ispatı anlamlandırmalarını çeşitli açılardan görebilmeyi sağlayacak şekilde oluşturulmuştur. Veri analizi aşamasında kategori olarak sorular kullanılmamış, tüm sorulara verilen yanıtlar incelenerek kategoriler belirlenmiştir. Önce, her bir soruya verilen yanıtlar incelenerek kodlar oluşturulmuştur. İkinci aşamada, elde edilen bu kodlar birlikte değerlendirilerek, kodlar arasında benzerlik ve farklılıklar dikkate alınarak bir alt kategori listesi elde edilmiştir. Daha sonra bu alt kategoriler incelenerek, öğretmen adaylarının ispat kavramını nasıl anlamlandırdıklarının önemli boyutlarını ortaya çıkarabilecek birbirinden farklı sekiz kategori oluşturulmuştur. Bu kategorilere göre, matematik öğretmen adayları için ispat yapmak, a) problem çözmedir, b) formül üretmedir, c) kökenini bulmaktır, d) çıkarım yapmaktır, e) somutlaştırmaktır, f) iletişim-aktarmadır, g) farklı bakış açısıdır ve h) başarı ve özgüvendir. Elde edilen kategoriler, öğretmen adaylarının ispat kavramını farklı şekilde anlamlandırdıklarını ve fenomenografinin matematik öğretmen adaylarının ispat kavramını nasıl anlamlandırdıklarını anlamada uygun bir yaklaşım olabileceğini göstermiştir.

Anahtar kelimeler: İspat, matematiksel ispat, matematik öğretmen adayları, fenomenografi

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimin Sorunları ile Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni Adaylarının Öz Yeterlilikleri

Hasan BAĞCI[1]

Dilek BAZ[2]

[1] Doç. Dr. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fak. Öğretim Üyesi hbagci26@hotmail.com

[2] Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi d.ilekm.ahmutcan@gmail.com

Özet

Edebiyat eğitimi, bireyin kendisini geliştirme, başkalarıyla iyi ilişkiler kurabilme, kendi duygu ve düşüncelerini başkalarına ifade edebilme, kendisiyle ve çevresiyle barışık bir şekilde yaşamasını sağlama gibi özellikler bakımından bireysel gelişime katkıda bulunan önemli bir eğitim alanıdır. İşte bu gerçekten hareketle çalışmamızda edebiyat eğitim ve öğretiminin bireye kazandıracağı kazanımlar üzerinden bu eğitimi ve öğretimi verecek olan Türk dili ve edebiyatı öğretmeni adaylarının öz yeterlilik durumları belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışma, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi bünyesinde açılmış formasyon programına devam eden Türk dili ve edebiyatı bölümü öğrencileri ile yürütülmüştür. Veri analizi sürecinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Araştırma bulgularına göre, Türk dili ve edebiyatı öğretmeni adaylarının mesleki öz-yeterlik inançlarının düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Yine adayların mesleki öz yeterlilik düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre de farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Türk dili ve edebiyatı öğretmeni adaylarının, Türk dili ve edebiyatı öğretiminin sorunlarına yönelik farkındalıklarının olduğu ve adaylar tarafından ifade edilen belirlenmiş sorunların çözümüne yönelik önerilerinin de değişkenlik gösterdiği belirlenmiştir. Çalışmanın sonuç bölümünde elde edilen veriler, ilgili çalışmalar da taranarak yorumlanmış ve başta Türk dili ve edebiyatı öğretmenliği programlarının gözden geçirilmesi olmak üzere Türk dili ve edebiyatı öğretmen niteliklerini arttırmaya yönelik bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Türk Dili ve Edebiyatı eğitiminin sorunları, Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni adayı, öğretmen öz yeterliği.

Türkçe Öğretmenlerinin Sınıf İçi Etkili İletişim Becerilerine İlişkin Algılarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Bahadır GÜLBAHAR[1]

Gülşah AKSUNGUR[2]

[1]*Yrd.Doç.Dr. , Ahi Evran Üniversitesi, bahadirgulbahar@hotmail.com*

[2]*öğretmen, MEB, gulsahaksungur@hotmail.com*

Özet

Sınıf içi iletişimde başarılı bir öğretmenin, sınıfta iyi ilişkiler kurulmasını, verimli bir öğrenme-öğretme ortamını, öğrencilerin yüksek düzeyde öğrenmelerini ve olumlu davranışlar kazanmalarını sağlayacak en önemli faktör olduğu söylenebilir. Dolayısıyla öğretmenlerin sınıf içi etkili iletişim becerilerini ele alan araştırmalar önem arz eder.. Bu çalışmanın amacı, Türkçe öğretmenlerinin sınıf içi etkili iletişim becerilerine ilişkin algılarını bazı değişkenler açısından incelemektir.

Türkçe öğretmenlerinin sınıf içi etkili iletişim becerilerine ilişkin algılarının incelenmek istenmesinin nedeni ise bir beceri, bir eyleme ilişkin yeterlik algısıyla o becerinin, eylemin başarı düzeyi arasında ilişki olduğunun bilinmesidir. Nicel olan bu çalışma, tarama modellidir. Araştırmanın evrenini, 2016-2017 eğitim ve öğretim yılında, Kırşehir'in bütün ilçelerinde görev yapmakta olan 207 Türkçe öğretmeni oluşturmaktadır. Örneklem alma yoluna başvurulmamış, evrenin tamamına ulaşılmıştır. Veri toplama aracı olarak Bahadır ve Aksungur tarafından geliştirilen "Sınıf İçi Etkili İletişim Becerileri Algı Ölçeği (SİEİBAÖ)" kullanılmıştır. Ölçek etkili konuşma, etkin dinleme, empati kurma ve beden dilini etkili kullanma olmak üzere 4 alt boyuttan oluşmaktadır. Araştırmada, "Cinsiyet, mesleki kıdem, medeni durum, eğitim düzeyi, iletişimle ve liderlik ile ilgili bir eğitim alıp almama, yöneticilik yapmış olup olmama" demografik / bağımsız değişkenlerinin Türkçe öğretmenlerinin sınıf içi etkili iletişim becerileri algılarını etkileyip etkilemediği araştırılmıştır.

Araştırma sonucunda Türkçe öğretmenlerinin "Sınıf İçi Etkili İletişim Becerileri Algı Ölçeği"nin geneline ilişkin algı düzeylerinin çok yüksek olduğu; mesleki kıdemi yüksek olan öğretmenler, iletişim becerileri ve liderlik eğitimi alan öğretmenler lehine anlamlı farklılık olduğu; cinsiyet değişkeninde sadece beden dilini etkili kullanma alt boyutunda kadın öğretmenler lehine anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Diğer değişkenlerin anlamlı bir farklılık oluşturmadığı görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Etkili iletişim, iletişim, sınıf içi iletişim, Türkçe öğretmenleri.

Meslek Sosyolojisi Bağlamında Dolmuş Şoförlüğü

Osman METİN[1]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, ometin@aku.edu.tr*

Özet

Dolmuş-minibüs, kent yaşamında insanların ulaşım için kullandıkları toplu taşıma araçlarındandır. Dolmuş şoförlüğü, sanayileşme ile birlikte genişleyen kentlerde ulaşım sorununu çözmeye yönelik ortaya çıkmış mesleklerdendir. Bu anlamda gündelik yaşamda insanların en çok iletişim ve etkileşime girdikleri önemli meslek gruplarından birisidir. Modern zamanlarda ortaya çıkmış mesleklerden birisi olarak dolmuş şoförlüğünün sosyoloji disiplini kapsamında araştırılması gündelik hayata yönelik birçok sorunla ilişkilendirilmesi bakımından önemlidir.

Bu araştırmanın amacı meslek sosyolojisi bağlamında uygulamalı bir çalışma üzerinden dolmuş şoförlüğünün sosyolojik profilini ortaya çıkarmaya çalışmaktır. Araştırma Afyonkarahisar kent merkezinde çalışan dolmuş şoförleri örneği üzerinden gerçekleştirilmiştir. Araştırma ve saha çalışmaları nitel araştırma modeli üzerinden uygulanmıştır. Yarı yapılandırılmış derinlemesine mülakat tekniğinin kullanıldığı araştırmada elde edilen bulgular analiz edilerek araştırma sonuçlandırılmıştır.

Elde edilen bulgulara göre, gündelik yaşamın hızlı akışında yer alan dolmuş şoförleri çeşitli sınıf ve statüden insanlarla sürekli iletişim ve etkileşim halinde olmaktadırlar. Bu durum gerek trafikte sürekli yer almaları gerekse de verdikleri hizmetten dolayıdır. Dolayısıyla gündelik yaşamda ortaya çıkabilecek sorunlarla doğrudan veya dolaylı olarak ilişkili olma oranları oldukça yüksek olduğu görülmüştür. Şoförlerin sosyal, kültürel ve ekonomik sosyal alanlarının toplamı olarak görebileceğimiz sosyolojik profilleri bu gündelik yaşam olaylarında etkili olmaktadır.

Anahtar kelimeler: Meslek sosyolojisi, dolmuş şoförlüğü, sosyolojik profil.

Evde Hayvan Besleyen ve Beslemeyen 10-12 Yaş Çocukların Empatik Eğilim, Ahlaki Yargı ve Yaşam Doyumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Zeynep ALYÜZ[1]

[1] *Öğr. Gör. , Kafkas Üniversitesi, Sarıkamış Meslek Yüksekokulu, Çocuk Gelişimi Bölümü zeynepalyuzz@gmail.com*

Özet

Hayvanlar çocukların sevgi, anlayış, sorumluluk duyguları kazanmalarında, sağlıklı bir kişilik geliştirerek toplumda istenen bireyler olmaları açısından etkilidirler. Çocukların besledikleri hayvanla kurdukları sosyal iletişim ve dostluk onların ileride toplumda kuracakları ilişkilerinde önemli rol oynamasının yanı sıra zihinsel, fiziksel, duygusal ve sosyal gelişimlerine önemli katkı sağlamaktadır. Hayvan besleyen ve beslemeyen çocuklar arasındaki empatik eğilim, ahlaki yargı yeteneği, yaşam doyumlarını ölçmek için yapılmış olan bu araştırmadan elde edilen bulgularla çocukların hayatında oldukça etkili olan ve birbirini etkileyen empati, ahlaki yargı yeteneği, yaşam doyumlarının hayvan besleme ile olan ilişkisini ve çocuğun gelişim sürecindeki etkilerini görebilme olanağı olacaktır. Ayrıca araştırma sonuçlarının eğitim alanına katkı sağlayacağı ve kaynak oluşturacağı beklenmektedir. Evde hayvan besleyen ve beslemeyen 10-12 yaş çocukların, empatik eğilim, ahlaki yargı ve yaşam doyumları arasındaki ilişkilerin incelendiği araştırma ilişkisel tarama modelinde tasarlanmıştır. Araştırmanın örneklemini, Ankara İli'nin Yenimahalle, Çankaya, Gölbaşı, Mamak ilçelerinde 2016-2017 yılında öğrenim gören 10-12 yaş öğrencilerden rastgele yöntemle seçilmiş okullardaki öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada Ka-Si Empatik Eğilim Ölçeği, Ahlaki Yargı Testi (MUT), Çok Boyutlu Yaşam Doyumu Ölçeği (ÇBYDÖ) ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Araştırmaya toplam (N=415) birey katılım gerçekleştirmiştir. Araştırmadan elde edilen veriler SPSS istatistik programı ile analiz edilmiş, güvenirlilik geçerlilik sağlanmıştır. Cronbach's Alpha kat sayısı olarak 0.913 değeri elde edilmiştir. Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde betimleyici istatistikler, güvenilirlik analizi, t-testi analizi, Varyans analizi (ANOVA) , Kruskall Wallis test teknikleri uygulanarak araştırma genişletilmiştir. Öğrencilerin çoğunluğunun 2-3 kardeş ve doğum sırasına göre ilk çocuk oldukları, ebeveyn eğitim durumlarının çoğunlukla lise-üniversite düzeyinde olduğu bulunmuştur.

Hayvan besleyen çocukların çoğunlukla kuş beslemeyi tercih ettikleri, besledikleri hayvanla en az 7-12 ay süredir beraber oldukları, hayvanın bakımını evdeki bireylerin hep birlikte üstlendikleri, besledikleri hayvana sevgilerini sarılma-okşama ile ifade ettikleri, besledikleri hayvanla çok eğlendikleri bulunmuştur. Elde edilen veriler neticesinde öğrencilere ait bazı değişkenlerin (yaş, ailenin eğitim durumu, kardeş sayısı, cinsiyet vb.) farklı boyutlarda hayvan besleme veya beslememe tercih nedenleri üzerinde etkili olduğu bulunmuştur. Kız öğrencilerin empatik eğilimlerinin erkek öğrencilere göre daha iyi düzeyde olduğu,10-12

yaş öğrencilerinin yaşam doyumlarında anlamlı farklılıklar olduğu, doğum sırasına göre ortanca ve son çocuk olan öğrencilerinin yaşam doyumlarının daha yüksek düzeyde olduğu bulunmuştur. Çalışmadan hareketle düşünüldüğünde ailede ilk doğan çocuğun yaşam doyumunun daha iyi düzeye ulaşması için ev içinde sorumluluklarının azaltılmasının yaşam doyumunu artırmada etki gösterebileceği düşünülmektedir. Erkek öğrencilerin empatik eğilim becerisinin geliştirilmesi ve yaş grubu 10-11 olan öğrencilerin yaşam doyumlarının arttırılması için eğitim programlarına uygun modeller konulmasının ve rehberlik çalışmalarıyla birlikte ergenlerin kendilerini daha iyi hissetmeleri konusunda destek verilmesinin, öğrencilerin akademik becerilerine, sosyal duygusal gelişimlerine, psikolojik gelişimlerine olumlu yönde katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Evcil hayvan, empatik eğilim, ahlaki yargı, yaşam doyumu,

Natural and Cultural Heritage-Tourism Relationship in Bartın Province From a Local Perspective

Pelin KEÇECIOĞLU DAĞLI[1]
Canan CENGIZ[2]
[1]*Res. Assist., Bartın University Faculty of Forestry Department of Landscape Architecture, pkececioglu@bartin.edu.tr*
[2]*Assoc. Prof. Dr., Bartın University Faculty of Forestry Department of Landscape Architecture, canancengiz@bartin.edu.tr*

Abstract

Tourism classification is made according to different criteria due to the variety of the components that make up the concept of tourism as well as the relations between them. In this scope, culture tourism is generated as a result of the effects of cultural motivations and the interest of people in different forms of living and cultures. It is a protective, instructive and sustainable tourism activity based on nature and cultural heritage that protects the benefits of the local public. Culture tourism which is among the important components of sustainable tourism has gained on an important dimension with its cultural and natural sources with universal value as well as its unique living culture. According to UNESCO, cultural heritage values can be classified into two as tangible and intangible values. The objective of culture tourism is to share the products of tangible and intangible cultural heritage encompassing the natural areas, monumental or civil architectural structures, works of art, collections, cultural identities, traditions and languages and to introduce the areas of culture cultural tourism. Cultural landscapes, agricultural landscapes, industrial heritage areas, geomorphological formations, archeological sites, museums, historical buildings and gardens, religious structures and local culture are among the leading areas. Whereas culture tourism has important opportunities for protecting and sustaining the cultural heritage of our country, it brings forward new investment and work opportunities in addition to options for increasing economic development and competitive strength especially for local settlements. In the long term, cultural tourism serves to the purposes of sustainable tourism more in comparison with mass tourism. The interaction of the economic development in the region with tourism and cultural heritage stands out. The fact that the development of cultural tourism activities takes place especially in regions with a sensitive nature-environment-culture balance brings forth the interaction between tourism-environmental protection. Refunctioning of structures that have lost their functions is among the important contributions provided by historical buildings and environmental protection dimension of cultural tourism. In this scope, the city of Bartın was chosen as the study area due to its natural and cultural heritage potential. It is important within the scope of the sustainable tourism planning in the city of Bartın to develop a balanced approach that will bring forth both the tangible and intangible assets such as wire breaking, copperworking,

gastronomic activities (fish restaurants), wood carving, existence of registered structures, boat making, lava columns etc. In this study, strategies have been developed for the city of Bartın within the scope of sustainable tourism planning for putting forth; i) the natural heritage along with the tangible and intangible culturel heritage inventory for cultural tourism, ii) determining the cultural tourism potential, iii) the protection, sustaining and development of the natural heritage along with the tangible and intangible cultural heritage assets within the scope of cultural tourism. As a result, it is emphasized to raise awareness to the tangible and intangible cultural heritage in the city of Bartın as well as to form a cultural tourism vision and image for the future.

Keywords: Sustainable tourism, cultural tourism, UNESCO, natural and cultural heritage, Bartın**.**

Evaluation of Historical Buildings and Gardens with Regard to Garden Tourism in Bartın, Turkey

Bülent CENGIZ[1]
Canan CENGIZ[2]
Pelin KEÇECIOĞLU DAĞLI[3]

[1]*Assoc. Prof. Dr., Bartın University Faculty of Forestry Department of Landscape Architecture, bcengiz@bartin.edu.tr*
[2]*Assoc. Prof. Dr., Bartın University Faculty of Forestry Department of Landscape Architecture, canancengiz@bartin.edu.tr*
[3]*Res. Assist., Bartın University Faculty of Forestry Department of Landscape Architecture, pkececioglu@bartin.edu.tr*

Abstract

There are many historical gardens in the world which have been included in the UNESCO list and these are all important centers of attraction for tourists. The issue of preserving historic garden complexes was addressed in the Florence Charter, which was adopted on 21 May 1981 by the ICOMOS-IFLA International Committee and the International Committee on Historic Gardens. Garden tourism is classified as a type of ecotourism and mostly encompasses sightseeing in parks, historic gardens and arboreta, as well as participating in garden festivals and exhibitions. When traditional historical buildings are designed with their gardens for tourism, they are transformed into an important attraction center for tourists. Garden tourists are very interested in culture. The touristic use of historical gardens can create benefits for the local population, contribute to a cultural identity and be a part of sustainable regional development. In this framework, there are also important historical gardens in Turkey as well. In this study, a total of 10 registered historical buildings and their gardens which are in national conservation status located at the city centers of Bartın and Amasra have been taken into consideration as the study area due to their garden tourism potential. These buildings are among those which carry significant cultural traces of the period to our day with their gardens. An inventory study was carried out for defining these buildings and their gardens which have cultural asset characteristics. In the direction of field studies; i) determining the potential historical buildings and their gardens for garden tourism and putting forth their spatial characteristics, ii) determination of the study area along with the past and present uses iii) Evaluation of the study area with regard to garden tourism within the framework of the preservation, sustainability and development of buildings and gardens as a whole, and strategies were developed in this context. As a result, the Bartın garden tourism network suggested in the study guides for future studies with regard to sustainable tourism planning via heritage conservation approach. At the same time, it is emphasized that the integration of this approach to urban green infrastructure planning will increase the success of the project with regard to urban green space quality development.

Keywords: Historical gardens, cultural heritage, garden tourism, traditional Bartın houses, urban green infrastructure.

Enerji Tüketimi ve Ticarete Açıklığın Ekonomik Büyüme Üzerindeki Etkilerinin Araştırılması: Gelişmekte Olan Ülkeler Örneği

Erdoğan ÖZTÜRK [1]

Hakan BOZDAĞ[2]

[1]*Doç.Dr, Karabük Üniversitesi, Demirçelik Kampüsü, İşletme Fakültesi, Aktüerya ve Risk Yönetimi Bölümü, erdoganozturk@karabuk.edu.tr*

[2]*Arş. Gör., Süleyman Demirel Üniversitesi, İİBF, Ekonometri Bölümü, hakanbozdag@sdu.edu.tr*

Özet

Çalışmanın amacı, 1980-2014 yılları arasında on altı gelişmekte olan ülkenin enerji tüketimi ve ticaretinin ekonomik büyüme üzerindeki etkisini araştırarak literatüre katkıda bulunmaktır. Bu amaçla gelişmekte olan ülkeler için, kişi başı Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH), kişi başı enerji tüketimi (ET) ve kişi başı ticarete açıklık (TR) değişkenleri kullanılarak çok değişkenli panel veri modeli oluşturulmuştur. Modelde yer alan tüm serilerde yatay kesit bağımlılığı tespit edildiği için durağanlık analizleri Pesaran (2006) tarafından geliştirilen yatay kesit bağımlılığını dikkate alan CADF birim kök testi ile incelenmiştir. Tüm seriler 1 dereceden durağan oldukları belirlendikten sonra (I(1)), eşbütünleşme ilişkisinin varlığı yatay kesit bağımlılığını dikkate alan LM bootsrap panel eşbütünleşme testi ile incelenmiştir. LM bootstrap eşbütünleşme testi, Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH), kişi başı enerji tüketimi (ET) ve ticarete açıklık (TR) değişkenlerinin eşbütünleşik olduğunu yani uzun dönem bir ilişkinin varlığını göstermektedir. Ayrıca seriler arasında eşbütünleşme ilişkisine ait uzun dönem ülkelere ait eşbütünleşme katsayıları; Pesaran (2006) tarafından geliştirilen yatay kesit bağımlılığını ve heterojeniteyi dikkate alan CCE ile tahmincisi kullanılarak tahmin edilmiştir. CCE tahmin sonuçlarına göre gelişmekte olan ülkeler paneli genelinde ve Bangledeş, Şili, Endonezya, Peru, Tayland, Venezüela ülkeleri için istatistiksel olarak anlamlı katsayılar elde edilmiştir. Seriler arasındaki nedensellik ilişkisi yatay kesit bağımlılığını dikkate alan Dumitrescue Hurlin panel nedensellik testi ile araştırılmış ve nedensellik ilişkisi ve ilişkinin yönü belirlenmiştir. Dumitrescue Hurlin panel nedensellik testi sonuçlarına göre, Ekonomik Büyüme (GSYH) ile Ticarete Açıklık (TR) ve Enerji Tüketimi (ET) ile Ticarete Açıklık (TR) değişkenleri arasında çift yönlü Granger nedensellik ilişkisi, Ekonomik Büyüme (GSYH) ile Enerji Tüketimi (ET) arasında tek yönlü bir nedensellik ilişkisi olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar kelimeler: Ekonomik Büyüme, Enerji Tüketimi, Ticarete Açıklık, Yatay Kesit Bağımlılığı, Panel Veri Analizi.

İlköğretimde Performans Ödevlerinin Kaldırılmasının Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi

Murat AKDAĞ[1]

Hasan Hüseyin AKSU[2]

Temel TOPAL[3]

[1]*Öğretmen, İstanbul Sultanbeyli Anafartalar İmam Hatip Ortaokulu, sosyalci.muratakdag28@hotmail.com*

[2]*Doç. Dr., Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, hasan.huseyin.aksu@giresun.edu.tr*

[3]*Yrd. Doç. Dr., Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, temeltopal@hotmail.com*

Özet

Öğrencilerin belirli performans ölçütlerine göre hazırladığı etkinlik ya da ödevlerden oluşan öğretimsel çalışmaların bütünü performans ödevi olarak adlandırılmaktadır. Bu ödevler, öğrencilerin bilgilerini günlük yaşamda nasıl kullanabileceğini ve yaşama nasıl uyarlayabileceğini ölçmenin yanında yaşam becerilerini geliştirmeyi de amaçlamaktadır.

İlköğretimde performans ödevlerinin kaldırılmasının sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesinin amaçlandığı bu araştırma, tarama modeliyle yapılmış betimsel bir araştırmadır ve nitel yaklaşım benimsenmiştir.

Araştırmanın çalışma alanını, 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Giresun Merkez ve Bulancak ilçeleri ortaokullarında görev yapan Sosyal Bilgiler öğretmenleri oluşturmaktadır. Öğretmenlerden açık uçlu anket formu ile alınan görüşler betimsel olarak analiz edilmiştir.

Araştırma sonucunda sosyal bilgiler öğretmenlerin ilköğretimde performans ödevlerinin kaldırılmasının olumlu bir gelişme olduğu noktasında görüş birliği taşıdıkları görülmektedir. Performans ödevlerinin ders yoğunluğu olan öğrenciyi yeni uğraşlara iten ve öğrencinin zamanını alan bir uygulama şeklinde görülmesi, öğretmene değerlendirme işinde güçlük oluşturması, öğrenciden çok öğrenci dışı etkenlerin (veliler vb.) ödevlerde etkisinin baskın olduğu bir yapıya bürünmesi, öğrencileri hazır kaynaklara yönlendirip öğrencilerde bütünüyle araştırma becerilerini ortaya çıkaramaması gibi göstergeler sosyal bilgiler öğretmenlerinin performans ödevlerine ilişkin öne sürdükleri olumsuzlar arasında önemli yer tutmaktadır.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar, öğretmen-öğrenci etkileşiminin sağlanıp öğretmen gözetiminde performans ödevlerinin sınıf içerisinde hazırlanabilmesine olanak tanınmasının ödevin amacına ulaşmasına katkı sağlayabileceğini göstermektedir. Ayrıca sınıf ortamının gerekli materyallerle desteklenip fiziksel olarak uygun hale getirilmesiyle birlikte ders ve etkinlik saatlerinin artırılmasının performans ödevlerinin beklenen amaca daha çok hizmet edebileceği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara ek olarak öğrencilerin performans ödevlerini içselleştirilebilir hale getirebilmeleri amacına dönük olarak öğrencilerin düzeyi, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda söz konusu ödevlerinin zorunlu yapıdan uzaklaştırılmasının performans ödevlerinin verimliliğine daha üst düzeyde katkılar sağlayabileceğine yönelik görüşlerin ağırlık taşıdığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Performans ödevleri, Nitel Araştırma, Performans Değerlendirme, Öğretmen Görüşleri.

Yenilenen İlkokul Programına İlişkin (1-4. Sınıf) Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri

Temel TOPAL[1]

Hasan Hüseyin AKSU[2]

Mustafa ŞANAL[3]

Havva Hilal PUL[4]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, temeltopal@hotmail.com*

[2]*Doç. Dr., Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, hasan.huseyin.aksu@giresun.edu.tr*

[3]*Prof. Dr., Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Mustafa.sanal@giresun.edu.tr*

[4]*Öğretmen, Kilis Aslanbey İlkokulu, havva.pul@gmail.com*

Özet

Yetiştirilmesi hedeflenen insan profilinin nitelikleri ülkelerin eğitim politikalarının odak noktasını oluşturmaktadır. Eğitim programlarının, yetiştirilmesi öngörülen insan niteliklerinin ana belirleyici olması ülkeleri, vatandaşlarının çağdaş dünyanın seçkin bir ortağı ve üyesi olma hedefine ulaştırabilmek için sürekli olarak yeni arayışlara itmektedir. Bu durum, eğitim programlarının ortaya çıkan yeni ihtiyaçlara göre sürekli olarak gözden geçirilip güncellenmesini ve geliştirilmesini gerektirmektedir. Bu açıdan eğitim-öğretim hayatımızın alt yapısını oluşturan ilkokullarda, öğrencileri her alanda geliştirerek değişen ve gelişen dünyaya ayak uydurup kültürel ve toplumsal değerlerimizi destekleyen fonksiyonel bir eğitim programının uygulanması gerekmektedir. Bu amaç doğrultusunda yenilenen 2017 ilkokul programının eğitimin niteliğini artırmaya dönük olarak tasarlandığı görülmektir. Ana konuları 'Atatürkçülük' ve 'Değerler Eğitimi' olan programın temel beceri ve yeterlilikleri ulusal ve uluslararası birikime dayanılarak hazırlanmıştır. Bu durum, topluma karşı daha duyarlı ve vatandaşlık bilinci gelişmiş bireyler yetiştirilmesinin önemsendiğini göstermektedir. Bu çalışmada, 2017 yılında yenilenen ve 2017-2018 eğitim-öğretim yılından itibaren 1. sınıfta uygulanacak (sonraki yıllarda tüm sınıflarda) ilkokul programının uygulayıcısı olan sınıf öğretmenlerinin programa yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Çalışmanın örneklemini Giresun il merkezinde görev yapan 13 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Nitel araştırma yöntemiyle yürütülen bu çalışmada, bir olayı ortaya çıkaran ayrıntıları tanımlamak ve görmek, bir olaya ilişkin olası açıklamaları geliştirmek ve bir olayı değerlendirme amacı taşıyan durum çalışması deseni kullanılmıştır. Öğretmenlerden 9 açık uçlu soru ile elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Çalışma sonucunda elde edilen bulgular, sınıf öğretmenlerinin yeni ilkokul programına ilişkin genel düşüncelerinin olumlu olduğunu göstermektedir. Öğretmenler, özellikle bitişik eğik el yazısının kaldırılarak yerine dik temel harflere geçilmesinin yerinde bir karar olduğu görüşündedirler. Öğretmenler, öğrencilerin psikomotor becerileri gelişmediği için bitişik el yazısını kullanırken çok fazla zorlandıklarını vurgularken, dik temel harflerin öğrencilere okuma-yazmayı sevdireceğini düşünmektedirler. Ayrıca öğretmenlerin çoğu, yeni programın temel amaca uygun olduğunu ve verimliliği artıracağı görüşünü taşırken, bazı öğretmenler ise yeni programdaki kazanımların eskiye göre çok farklılık göstermediği görüşündedir. Sınıf öğretmenleri, yeni programın içerik boyutuna yönelik genel olarak olumlu görüş belirtirken, öğrenme-öğretme sürecinin daha fazla uygulamayla desteklenmesi gerektiğini düşünmektedirler. Bazı öğretmenler de ölçme ve değerlendirme kriterlerinin artırılması gerektiği görüşündedirler.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Programı, Öğretim Programı, Sınıf Öğretmeni, İlkokul

The Role of Culture on Organizational Citizenship Behavior

Yrd. Doç. Dr. Özgür DEMIRTAS [1]

Yrd. Doç. Dr. Ali BAYRAM [2]

Öğr. Gör. Fulya ALMAZ [3]

[1] *İnönü Üniversitesi, ozgur.demirtas@inonu.edu.tr*

[2] *Hitit Üniversitesi, alibayram@hitit.edu.tr*

[3] *Akdeniz Üniversitesi, fulyaalmaz@hotmail.com*

Abstract

An existing body of research evidence has shown that survival of organizations in today's globalized business environment requires that employees are proactive and take initiative in helping other employees and make suggestions for improving work flow and products (Farh, Zhong, & Organ, 2004; Podsakoff, Whitting, Podsakoff, & Blume, 2009). Cultural values provide a form of input in the organizational citizenship behavior literature. Because, these values are assumed to have an impact on employee behaviors, and the norms related to cultural values shape the expectations of behaviors (Hofstede, 1980). Countries with cultural variability may influence the expectations on specific behaviors at work, especially in terms of judgments of performance evaluations (Triandis, 1994) and supervisors may not assign the same weight on different components of employee's performance across cultures (Ployhart, Wiechmann, Schmitt, Sacco, & Rogg, 2003). In this sense, perception of OCB and its consequences may vary in different cultures (Podsakoff, et al., 2009).

A number of studies have focused on the relationship between culture and OCB (Blakely, Srivastava, & Moorman, 2005; Varela, Salgado, & Lasio, 2010). Thus, in this study we aimed to examine the role of culture on organizational citizenship behavior (OCB). Cultural values provide a form of input in the organizational citizenship behavior literature. Because, these values are assumed to have an impact on employee behaviors, and the norms related to cultural values shape the expectations of behaviors. In this paper, according to the "Hofstedean" paradigm, we focus on difference on only *individualism/collectivism* factor of cultures. Because, this paradigm has dominated the study of cross-cultural management research for the last 30 years (Steel & Taras, 2010).

Data in this study are obtaining from a randomly selected employees working in defense industry. The data process is continuing via face to face survey. We plan to present the study results in our 2018 study plan. In this study, we used Hofstede, Neuijen, Ohayv & Sanders (2010)' individualism/collectivism items. For the OCB, we used the scale that was suggested by Moon, Van Dyne & Wrobel (2004).

We believe that the findings of our study will add a value to the existing OCB literature according to a different cultural survey.

Keywords: Culture, Organizational Citizenship Behavior

Achieving the Better Task Performance in the Organizations

Yrd. Doç. Dr. Özgür DEMIRTAS [1]

Yrd. Doç. Dr. Ali BAYRAM [2]

Yrd. Doç. Dr. Mustafa KARACA [3]

Yrd. Doç. Dr. Mehmet BİÇKES [4]

[1] İnönü Üniversitesi, ozgur.demirtas@inonu.edu.tr

[2] Hitit Üniversitesi, alibayram@hitit.edu.tr

[3] İnönü Üniversitesi, mkaraca@inonu.edu.tr

[4] Nevsehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, dmbickes@nevsehir.edu.tr

Abstract

Due to the changing world and the innovative movements, human and its related components, especially in the emotional framework, have gained much momentum in the organizational behavior field (Grandey, 2000). Among these topics, one of the becoming important topic is emotion and emotional intelligence (Ashkanasy & Daus, 2005; Kormos & Trebits, 2012).

The emotional feeling refers to specific behavioral tendencies such as cognitive, psychological and physiological (Goleman, 1995) situations. From this point of view, researchers suggested that new researches on emotions should consider to "make specific predictions about the effects of individual processes, such as expression, recognition, and regulation" (Kluemper, DeGroot & Choi, 2013).

In this study, emotion management ability is taken into the consideration as a relevant predictor of task performance. It is proposed that emotion management ability has a direct effect on task performance. To test the stated hypotheses, a mail and online survey was started to manufacturing companies in Turkey. The data process is continuing now. We plan to present the study results in our 2018 schedule.

To meausere the *Emotion Management Ability,* we used the 21-item of the MSCEIT V.2.0 (Mayer, Salovey, & Caruso, 2004). It was measured on a 5-point scale in which 1= very ineffective; 5= very effective.

To meausere the *Task Performance,* we used the Williams and Anderson's (1991) study. It was measured on a 5-point scale in which 1= strongly disgaree; 5= strongly agree.

Keywords: Emotion, Emotion Management Ability, Task Performance

Bir Sinema Anlatısı Olarak Taxi Driver (1976) Filmi

Mehmet Emin SATIR[1]

Zühre Canay GÜVEN[2]

[1]*Arş. Gör., Necmettin Erbakan Üniversitesi, canayguven@hotmail.com*

[2]*Arş. Gör., Necmettin Erbakan Üniversitesi, mehmeteminsatir@gmail.com*

Özet

Toplumlar, kültürel sermayelerini oluşturabilmek ve gelecek nesillere aktarabilmek için anlatılara ihtiyaç duyarlar. Masallar, efsaneler, öyküler ya da romanlar temelde birer anlatı türüdürler ve içinde kök saldıkları toplumun bir noktada anlamsal göstergeleridirler. Diğer anlatı türlerinden daha genç ve dinamik olan sinema ise tekniğin olanaklarından daha etkili şekilde faydalanabilen bir anlatıdır. Roman, öykü, masal gibi anlatı türlerinin aksine tekdüze bir anlatı yapısına sahip olmayan sinema, görece kısa bir geçmişe sahip olsa da en etkili anlatı türlerinden birisi olmayı başarmıştır. Bunun nedenlerinden birisi olarak da sinemanın tüm sanat formlarından ve tekniğin olanaklarından beslenen bir yapıda olması gösterilebilir ki, bu noktada sinemanın çok sesli bir anlatı yapısına sahip olduğu söylenebilir. Özünde yaşanmış ya da kurgusal olayların temsilinin söz konusu olduğu sinemanın izleri tiyatroya dayanmaktadır. Tiyatro da sinema gibi bir temsil sanatıdır ve olaylar, kişiler yeniden kurgulanarak temsil edilir. Temsil üzerinden aktarılan sinema anlatılarında özünde tiyatro anlatıları için kavramsallaştırılmış olsalar da temel olarak iki tür anlatı türü bulunmaktadır. Bunlar; Aristoteles'in katarsise dayanan anlatısı ve Bertolt Brecht'in anti-katarsis olarak kavramsallaştırdığı epik tiyatro anlatısıdır. Birbirlerinden son derece farklı yapısal özelliklere sahip olan bu anlatı türleri, günümüz sinema anlatılarında kullanılmaktadırlar. Seyirciyi, izlemiş olduğu oyunla/filmle özdeşleşmeye iten Aristoteles anlatısının karşısında Brecht'in seyirciyi oyuna/filme yabancılaştıran ve özdeşleşmenin önüne geçen epik anlatısı bu noktada sinema anlatılarının iki zıt kutbunu belirlemektedir. Yapılmış olan bu çalışmada yönetmenliğini Martin Scorsese'nin yaptığı Taxi Driver (1976) filmi bir sinema anlatısı olarak ele alınmıştır. Brecht ve Aristoteles anlatı özelliklerinin sorgulandığı bu çalışmada Taxi Driver (1976) filminin barındırmış olduğu her iki anlatı özelliklerinin ortaya çıkartılması amaçlanmıştır. Bu noktada Taxi Driver (1976) filminin, iki anlatı türünden de özellikler barındırdığı belirlenmiş olup bir sinema anlatısı olarak kültleşen Taxi Driver (1976) filmi bu iki anlatı türü çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Film çalışmaları, anlatı, Taxi Driver

Stratejik İletişim Biçimi Olarak Lobicilik: Miss Sloane Filmi Örneği Çözümlemesi

Zühre Canay GÜVEN[1]

Yasin BULDUKLU[2]

Mehmet Emin SATIR[3]

[1]*Arş. Gör., Necmettin Erbakan Üniversitesi, canayguven@hotmail.com*

[2]*Doç. Dr. Necmettin Erbakan Üniversitesi, ybulduklu@konya.edu.tr*

[3]*Arş. Gör., Necmettin Erbakan Üniversitesi, mehmeteminsatir@gmail.com*

Özet

Ülkeler, kendilerine yönelik algının sürekli olumlu olmasını isterler. Bu durum ekonomik çıkarlara hizmet etmesinin yanında ülke vatandaşlarının aidiyeti üzerinde de önemli etkilere neden olmaktadır. İletişim araçlarının bu algıyı yaratmak ve ülke ya da toplum hakkına olumlu imaj oluşturmak için kullanımı, çağın gerekleri çerçevesinde ortaya çıkmaktadır. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte iletişim olanaklarının artması, tüm medya mecralarında ülke ya da toplumların kendi kültür ve değerlerini farklı amaçlarla bu araçlar üzerinden aktarması sonucunu yaratmıştır. Geleneksel yöntemler bu gelişmeler neticesinde hızla sayısallaşmaya başlamış; medya içerikleri ve göstergeler yoluyla farklı uygulamalar dijital ortamlara aktarılmıştır. Ülkeler, kendi ürettikleri mal, hizmet ya da kültürel içeriklere yönelik olumlu imaj oluşturmak veya haklarında alınacak kararları kendi lehlerine çevirmek için çeşitli iletişim tekniklerini kullanırlar. Lobicilik de bu iletişim tekniklerinden biridir. Stratejik bir iletişim şekli olarak lobicilik, karar alıcıların kararlarının etkilenmesine yönelik faaliyetlerin tümünü ifade etmektedir. Bu uygulamalar, ilk olarak 1946 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde yasal bir çerçeveye oturtulmuştur. Günümüzde birçok ülkede lobicilik faaliyetleri yasal kabul edilmektedir ve lobicilik işini üstlenen kişiler/kurumlar yasa yapıcıları belirli odakların çıkarları doğrultusunda etkilemeye çalışmaktadırlar. Bu noktada lobicilik faaliyetleri birer iletişim şekli olarak görülmektedir. Belirli çıkar grupları adına lobi faaliyeti yürüten kişi veya kurumlar, amaçlarıyla örtüşen yasaları çıkartabilmek adına birtakım çalışmalar yürütürler ve bu çalışmalar bir noktada stratejik halkla ilişkiler faaliyeti olarak da kabul edilmektedir. Lobiciliğin halkla ilişkiler (PR) çalışmalarından farklı olan özelliği ise direkt olarak karar alıcıları ya da kanun çıkarıcıları hedef almasıdır. Lobicilik faaliyetlerinin sonuçları, standart bir kurumsal iletişim sürecinde olduğu gibi kurum ve müşteriler arasındaki bir etkileşimin ötesinde bir topluluk, grup ya da bir toplumun lehine durumları ortaya çıkarmaktadır. Dolayısıyla lobicilik, gruplar, topluluklar, şirketler ve ülkeler için büyük öneme sahiptir. Bu çalışmada lobiciliğin ne olduğu, lobicilik faaliyetlerinin nasıl yürütüldüğü ya da yürütülmesi gerektiği, yeni bir silah kontrol yasasını geçirmek isteyen bir lobicinin (Elizabeth Sloane) silah lobisiyle vermiş olduğu mücadele kapsamında ele alınıp açıklanmaktadır. Filmin yapılışında bile bir imaj yaratma ve kendi lehine algıyı yönetme amacı açık olarak görülen Miss Sloane (2016) filmi, çalışmada göstergebilimsel olarak çözümlenmektedir. Çalışma ile bazı medya ürünlerinin ve özellikle sinemanın bazı iletişim kuram ve uygulamalarının öğretilmesinde nasıl kullanılabileceği de ortaya konulmaya çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Lobicilik, stratejik iletişim, Miss Sloane

Avrupa Birliği ve Medya Sahipliği Üzerine Bir Değerlendirme

Zühre Canay GÜVEN[1]

Mehmet Emin SATIR[2]

[1]*Arş. Gör., Necmettin Erbakan Üniversitesi, canayguven@hotmail.com*

[2]*Arş. Gör., Necmettin Erbakan Üniversitesi, mehmeteminsatir@gmail.com*

Özet

Bu çalışma Avrupa Birliği'nin medya sahipliğine yönelik politikalarının bir değerlendirmesidir. AB'nin medya sektörüne dair yürüttüğü politikanın temel yasal çerçevesini Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10. Maddesi, topluluğu kuran Roma Anlaşması'nın hizmet sunma ile ilgili hükümleri, Maastricht ve Amsterdam Anlaşmaları ve Nice Zirvesinde onaylanan Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı'nda yer alan 'medyanın hürriyetine ve çoğulculuğuna saygı gösterilir' ifadesi oluşturmaktadır. Medya sektöründe meydana gelen yoğunlaşma, çoğulculuk ilkesine engel teşkil eden bir sorundur. Bu sebeplerden dolayı Avrupa Birliği çerçevesinde hukuksal bir düzenlemenin olmaması, ve haksız rekabeti ortaya çıkarmıştır. Avrupa Parlamentosu'nun Avrupa Komisyonuna yaptığı baskılar sonucunda, çeşitli önlemler alınmaya çalışılmıştır fakat bu durum hala üye ülkelerin tasarrufundadır. Bunun yanı sıra Parlamento'ya ek olarak Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesi ve Avrupa Konseyi'nin de bu konuda çalışmaları da dikkate değerdir. Bu hususta ilk olarak iletişim çalışmalarında medya sahipliğine yönelik genel bir çerçeve sunulmaktadır. Yapılmış olan bu çalışmada medya sektöründeki dikey, yatay ve çapraz yoğunlaşma biçimlerinden bahsedilmekte ve bu durum farklı seslerin duyulamaması ve demokratik bir alan yaratılamaması gibi pek çok sorun ile ilişkilendirilmektedir. Medya sektöründeki bu yoğunlaşma biçimleri ve meydana getirdiği bağlamlar tartışıldıktan sonra ise AB çerçevesinde medya sahipliği meselesinin üzerinde öncelikli olarak durulmaktadır. Makalenin temellendiği ikinci husus ise AB ülkeleri ve uygulamalarının durumu olarak belirlenmiştir. Böylece bu araştırma AB politikaları ekseninde medya sahipliği hususunu iki bağlamdan ele almaktadır. Bu çalışma sonucunda medya sahipliği yapısındaki yoğunlaşmanın AB çerçevesindeki düzenlemeler dikkate alındığında AB içinde medyadaki yoğunlaşmayı kontrol altına alma ya da engelleme hakkında bir yaptırımın bulunmaması, medyanın temel işlevlerinden bir tanesi olan çok sesli bir alanın oluşmasını engellemektedir.

Anahtar Kelimeler: Medya sahipliği, Avrupa Birliği politikaları,

Çevresel Kuznets Eğrisi Hipotezinin G-20 Ülkeleri Kapsamında Araştırılması: İleri Panel Veri Analizi

Mehmet MERT[1]

Hakan BOZDAĞ[2]

[1]*Doç. Dr, 1Akdeniz Üniversitesi, İİBF, Ekonometri Bölümü, mmert@akdeniz.edu.tr*

[2]*Arş. Gör., Süleyman Demirel Üniversitesi, İİBF, Ekonometri Bölümü,, hakanbozdag@sdu.edu.tr*

Özet

Çalışmanın amacı, 1972-2014 yılları arasında G-20 ülkeleri için Çevresel Kuznets Eğrisi hipotezinin geçerliliğinin incelenmesidir. Bu amaçla G-20 ülkeleri için karbon dioksit emisyon seviyesi (CO2), gelir (GDP), gelirin karesi (GDPS), gelirin küpü (GDPC) ve finansal gelişme değişkenleri kullanılarak kübik panel veri modeli oluşturulmuştur. Modelde yer alan tüm serilerde yatay kesit bağımlılığı belirlendiği için birim kök analizleri yatay kesit bağımlılığını dikkate alan CADF birim kök testi ile incelenmiştir. Tüm serilerin 1 dereceden durağan oldukları belirlenmiş (I(1)), eşbütünleşme ilişkisinin varlığı yatay kesit bağımlılığını dikkate alan LM bootsrap panel eşbütünleşme testi ile incelenmiştir. LM bootstrap eşbütünleşme testi, CO2 emisyonlarının, gelir, gelirin karesi, gelirin küpü ve finansal gelişme değişkenlerinin eşbütünleşik olduğunu yani uzun dönem bir ilişkinin varlığını göstermektedir. Ayrıca seriler arasında eşbütünleşme ilişkisine ait uzun dönem ülkelere ait eşbütünleşme katsayıları; yatay kesit bağımlılığını dikkate alan CCE ile tahmincisi kullanılarak tahmin edilmiştir. CCE ile tahmin sonuçlarına göre panelin genelinde ÇKE geçerli olmadığı tespit edilmiştir. Panel grupları bazınnda ise Avusturalya, Brezilya, Canada, Hindistan ve Meksika için ÇKE geçerli olduğu tespit edilmiştir. Seriler arasındaki nedensellik ilişkisi ve ilişkinin yönü yatay kesit bağımlılığını dikkate alan Dumitrescue Hurlin panel nedensellik testi ile araştırılmıştır. Nedensellik analizi sonuçlarına göre, CO2 emisyonları ile finansal gelişim ve gelir ile finansal gelişim arasında çift yönlü Granger nedensellik ilişkisinin varlığı, gelirden CO2 emisyonuna tek yönlü bir nedensellik ilişkisinin varlığını ortaya koymaktadır. Analizlerden elde edilen sonuçlara göre, finansal gelişme değişkeninin ekonomik büyüme ve CO2 emisyonları üzerinde etkili olduğu görülmektedir. Ekonomik büyümenin finansal gelişmeyi artırdığı, finansal gelişmenin de ekonomik büyümeyi tetiklediği söylenebilir. Benzer şekildeki bir ilişkinin CO2 emisyonları ile finansal gelişme arasında olduğu görülmektedir. Ayrıca gelir arttıkça CO2 emisyonlarının arttığı saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: ÇKE, Ekonomik Büyüme, Finansal Gelişme, Yatay Kesit Bağımlılığı, Panel Veri Analizi.

Bedensel ve Görme Engelli Bireylerin Boş Zaman Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Erdi KAYA[1]

İhsan SARI[2]

[1] *Yrd.Doç.Dr., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, BESYO, kaerdikaya@gmail.com*

[2] *Yrd.Doç.Dr., Sakarya Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, sariihsan@yahoo.com*

Özet

Bu çalışmanın amacı, spor yapan ve yapmayan bedensel ve görme engelli bireylerin boş zamana karşı tutumlarını belirlenmesi ve katılımcıların boş zaman tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir. Iğdır ilinde bulunan Yeni Ufuklar, Sevgi Kuşağı ve Yeşil Iğdır Rehabilitasyon Merkezleri ve Ağrı ilinde bulunan Altı Nokta Körler Derneği, Ümit Aras Özel Eğitim Merkezi ve Serhat Bakım Merkezi'nde bulunan 87'si ortopedik, 21'i görme olmak üzere toplam 108 engelli birey çalışmamıza katılmıştır. Veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ve Ragheb ve Beard tarafından (Ragheb ve Beard, 1982) geliştirilen, Türkçe'ye uyarlaması Akgül ve Gürbüz (2011) tarafından yapılan 'Boş Zaman Tutum Ölçeği' kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 17 paket programı kullanılmıştır. Analizler Mann-Whitney U Testi ve Kruskall Wallis testleri ile analiz edilmiştir.

Boş zaman tutumu duyuşsal, bilişsel, davranışsal alt boyutlarından spor yapma durumuna göre yapılan analizde anlamlı bir farklılık belirlenmiştir. Bilişsel yönden spor yapanların anlamlı yönde daha yüksek boş zaman tutumuna sahip olduğu belirlenmiştir ($U= 645$; $p<.05$). Engel durumunun oluş zamanına göre yapılan analizlerde, davranışsal boyutta, sonradan engelli olan bireylerin boş zaman tutumları anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur ($U=986,5$; $p<0,05$).

Çalışmamızın sonuçları, spor yapan engelli bireylerin bilişsel yönden daha olumlu boş zaman tutumuna sahip olduğu, spor yapmanın engellileri boş zamana karşı bilişsel tutum açısından olumlu olarak etkileyebileceğini göstermektedir. Öte yandan, sonradan engelli olan bireylerin boş zamana karşı pozitif düşüncelerinin doğuştan olanlara göre daha iyi olması, sağlıklı dönemlerinde boş zaman kavramının katkılarını yaşayarak görmüş olmalarının etkili olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Engelli birey, boş zaman, tutum.

Öğretmen Adaylarının Temel Psikolojik İhtiyaçlarının Tatmininin Pozitif Negatif Duygu, Yaşam Tatmini ve Öznel Zindelik ile İlişkisi

İhsan SARI[1]

Erdi KAYA[2]

[1]*Yrd.Doç.Dr., Sakarya Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, sariihsan@yahoo.com*

[2]*Yrd.Doç.Dr., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, BESYO, kaerdikaya@gmail.com*

Özet

Bu araştırmanın amacı; öğretmen adaylarının öznel iyi oluş, yaşam tatmini ve öznel zindelikleri ile temel psikolojik ihtiyaçların doyumu arasındaki ilişkiyi incelenmektir. Araştırmaya 87 erkek ve 129 kadın olmak üzere toplam 216 öğrenci katılmıştır. Veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu, pozitif ve negatif duygu ölçeği, yaşam tatmini ölçeği, temel psikolojik ihtiyaçlar ölçeği ve öznel zindelik ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS programı kullanılmış ve veriler tanımlayıcı istatistikler, Pearson korelasyon analizi ve regresyon analizi ile analiz edilmiştir. Pearson korelasyon analizi sonuçlarına göre negatif duygu üç temel psikolojik ihtiyaç ile pozitif yönde anlamlı bir ilişki göstermiştir ($p<.05$). Pozitif duygu, yaşam tatmini ve öznel zindelik ise üç temel psikolojik ihtiyaç ile negatif yönlü ve anlamlı ilişki göstermiştir ($p<.05$). Ayrıca temel psikolojik ihtiyaçların tatmininin anlamlı olarak pozitif duygu, negatif duygu, yaşam tatmini ve öznel zindelik puanını açıkladığı belirlenmiştir. Bu bulgular doğrultusunda temel psikolojik ihtiyaçların tatmininin yukarıda ifade edilen bu değişkenler açısından önemli olduğu ve temel psikolojik ihtiyaçları olumlu olarak etkileyecek olanakların öğrencilere sağlanması gerektiği söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Temel psikolojik ihtiyaçlar, duygu, yaşam tatmini, öznel zindelik

Antrenör Sporcu İlişkisinin Kalitesi ve Sporcuların Duygusal Zekâsı Arasındaki İlişki

İhsan SARI[1]

[1]*Yrd.Doç.Dr., Sakarya Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, sariihsan@yahoo.com*

Özet

Bu araştırmanın amacı antrenör sporcu ilişkisinin kalitesi ve sporcuların duygusal zekaları arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Araştırmaya 111 erkek (%67.7) ve 53 kadın (%32.3) olmak üzere toplam 164 sporcu katılmıştır. Veri toplama aracı olarak *Antrenör-Sporcu İlişkisi Envanteri ve Sporda Duygusal Zeka Envanteri kullanılmıştır.* Verilerin analizinde SPSS 17 paket programı kullanılmıştır. Analizlerde tanımlayıcı istatistikler, Pearson korelasyon analizi ve regresyon analizi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi .05 olarak belirlenmiştir. Sporcuların algıladığı antrenör sporcu ilişkisinin tüm alt boyutları ile sporcuların duygusal zeka alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde pozitif korelasyon belirlenmiştir ($p<.05$). Yapılan standart (enter) yöntem regresyon analizi sonuçlarına göre antrenör sporcu ilişkisinin, sporcuların başkalarının duygularını değerlendirme boyutunu % 13 $F(3,151)=7.451$, $p<.05$; kendi duygularını değerlendirme boyutunu %19 $F(3,153)=11.690$, $p<.05$; duyguları düzenleme boyutunu %14 $F(3,152)=9.415$, $p<.05$; sosyal beceriler boyutunu %6 $F(3,153)=4.489$ ve duyguların kullanımı boyutunu ise %8 $F(3,151)=5.166$ oranında açıklamıştır. Araştırma bulgularına göre sporcuların algıladığı antrenör sporcu ilişkisinin tüm alt boyutları ile sporcuların duygusal zeka alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde pozitif korelasyon belirlenmiştir. Ayrıca regresyon analizi sonuçlarına göre antrenör sporcu ilişkisinin sporcuların duygusal zekasını yordayıcı bir rolü olduğu söylenebilir. Bulgular ilgili araştırmalar ışığında tartışılmış ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Antrenör sporcu ilişkisi, duygusal zeka, sporcu

The Effects of Experimental Group And Demonstration Techniques on The Students' Scientific Process Skills, on Their Achievements and on Their Memory of Exclusion Levels

Meltem ERDOĞAN ÖZDEMİR[1]

Renan ŞEKER[2]

[1]*EGM, meltem_erdogan_85@hotmail.com*

[2]*Yrd.Doç.Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, rseker@konya.edu.tr*

Abstract

The purpose of this study, is to research the effects of experimental group and demonstration techniques on the students' scientific process skills,on their achievements and on their memory of exclusion levels in teaching of science and technology. The universe of this study formed by the city of Kırşehir and Central Primary Schools;the sample of he study was formed by 6th classes of Cacabey Primary Schools.The study was carried out according to model pre-test post-test,an experiment-a control experience In the research,teached for a period of 3 weeks in 6th classes was described that "Electricity in Our Lives"unit.This unit,which was described to the control group with demonstration technique;to the experiment group was described,using with prepared materials according to experiment techniques.In the research,students' success level after the end of experiment,recieved points later 10 weeks at the end of lecture and scientific process skills test points was defined.The datas of tests which was practised for determining success level,using SSPS package program, was evaluated with independent groups t-test analysis model. The test which is a reliability coefficent(a=0.848) in determining student's level of success and is composed of 25 question was utilized.Evaluated over 25 points at the end of practice,post-test point was found 20.65 in experimental group, in control group was found 17.26,(P=0.000).But the recall test which was practiced 10 weeks after the end of practise the average of the experimental group was 17.91,in control group was 14.04 and the difference between them was found significant(P=0.000).That is to say,experimental group students remember what they have learned better than control group students. The purpose in seeing the effects of education techniques on scientific process skills of students was put in to practise of Scientific Process Skills Test at the beggining and at the end of the practise test.It occured a significant difference in Scientific Process Skills of experimental group students between pre-test and post-test conclusions.(p=0.000). At Scientific Process Skills of control group students was not able to define any occured significant difference in the conclusion of pre-test and post-test.(P=0.061) At the end of research,between demonstration and group experiment techniques was found statistically significant difference(P<0.05).In the education of Natural Sciences and Technology,group experiment technique increased students' success level in comparison with demonstration experiment technique.It was reached to a conclusion that group experiment technique improved student's scientific process skills and increased the recall level of knowledge.

Key Words: Science Laboratory,Education of Natural Science,Scientific Process Skills Group Experiment Technique,Demonstration Experiment Technique

Evaluation of the Assesment and Evaluation Tecniques in the Science and Technology Workbooks and Course Books of the Secondary School

Ayşe Nur ALKAN[1]

Renan ŞEKER[2]

[1]*Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, fen_aysenur@hotmail.com*

[2]*Yrd.Doç.Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, rseker@konya.edu.tr*

Abstract

The purpose of this study is to examine that which technique is used, how often it is used, and whether the used techniques are prepared properly or not among the assessment and evaluation (A&E) techniques utilized in the Science and Technology course books and workbooks at the 5th, 6th, 7th and 8th grade in the secondary schools. In the study, document examination was applied which is one of the qualitative data collection methods. To this end, A&E techniques have been examined in terms of frequency of use and it has been identified that whether some of the A&E techniques such as Structured Grid (SG), Diagnostic Tree (DT), Concept Map (CM) carry the necessary features or not. To achieve this, scales developed by Taşdere (2010) were used. The findings were discussed and interpreted. The Science and Technology course books that were prepared by the institutions and persons within the body of the Board of Education and Discipline appointed by Ministry of National Education constituted the sample of the research. In this study, it has been counted that how many times the assessment techniques mentioned in the program were used in total in each unit of the 5th, 6th, 7th and 8th grade Science and Technology course books and the results were presented in the table. According to the findings obtained in the research, the conclusion has been reached that some of the techniques (observation, interview, portfolio, drama, peer evaluation) that were included in the new Science and Technology Curriculum and recommended for implementation were not included at all in the course books, and some of them (word association test, project, performance evaluation, written report) were very limitedly included. As a result of the studies on SG, DT, and CM, the conclusion has been reached that these techniques did not have (appropriate instructions at the beginning of the test, information on the scoring process, etc.) or partially had, or had (the expressions are clear and understandable, the information given reflects the subject area of a whole, etc.) some technical features that they ought to have. Some suggestions have been made to the researchers in the light of these findings.

Key Words: Science and Technology Curriculum, Science and Technology Course Books, Assessment and Evaluation

Devletin Sınırlanması: Sözleşmeci Kuram *Versus* Organik Kuram

Fatih DUMAN[1]

Hakan TURAN[2]

[1]*Doç. Dr., Hitit Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, fatihduman@hitit.edu.tr*

[2]*Yrd. Doç. Dr., Hitit Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, hakanturan@hitit.edu.tr*

Özet

Modern dönemde devletin gittikçe artan gücü ve kapsayıcılığı, beşeri faaliyet alanlarına yönelik olarak kural koyma, yasaklama, düzenleme, denetleme vb. ile bir şekilde temas eden yapısı ve işleyişi, geniş anlamda siyasal çözümlemelerin devleti merkeze alan bir yönelim içine girmesine yol açmıştır. Bu itibarla devlet hem teorik hem de pratik düzeyde, toplumsal ve siyasal düşüncenin toplum, sivil toplum, halk, millet, yurttaş, eşitlik, özgürlük, hak, birey vb. gibi temel kavramlarıyla ya doğrudan ya da dolaylı olarak ilişkilendirilen asli ve merkezi bir kavram hâline gelmiştir ve bu durumunu korumaya devam etmektedir. Bu konuları ele alan devlet kuramları çok geniş bir literatürü kapsamakla birlikte, bizim bu çalışmada temel odak noktamız modern egemen devletin açıklanması, tanımlanması ya da meşrulaştırılması bağlamında ifade edilen toplum sözleşmesi fikri ile sözleşme kurgusuna karşı çıkan organik kuramların bir tür karşılaştırmalı analizini yaparak bazı sonuçlara ulaşmaya çalışmaktır. Bu itibarla öncelikle sözleşme kuramları bağlamında Hobbes, Locke, Rousseau ve Kant'ın düşüncelerine değinilecek; ikinci olarak ise daha geniş anlamda sözleşme karşıtları yahut daha dar anlamda organik kuramlar çerçevesinde Burke, Hume, Montesquieu, Hegel ve İskoç Aydınlanması düşünürlerinin görüşlerine kısaca göz atılacaktır. Son olarak devletin doğasına ve işleyişine dair bu iki kuramsal açıklama çabasının farlılıklarından hareketle bize sundukları toplumsal ve politik sonuçlar/argümanlar, devletin sınırlanması bağlamında analiz edilecektir. Genel bir eğilim olarak birey ve bireysel iradeye dayanan sözleşme kuramları, devletin sınırlanmasına imkân veren bir çerçevede, organik kuramlar ise devlet gücünü mutlaklaştırmayı mümkün kılan bir çerçevede değerlendirilmektedir. Bize göre bu argüman zorunlu bir mantıki bağlantıya dayanmamaktadır. Buradaki temel nokta, sözleşme kuramları ile organik kuramların devletin sınırlanmasında farklı araçları/argümanları kullanmaya çalışmasıdır. Özcesi, bize göre bu iki kuramsal perspektif devletin sınırlanması noktasında politik düzeyde birbirinden farklı sonuçlar doğurmak zorunda değildir. Çalışmamız bu temel argümanın örnekler üzerinden analiz edilmesiyle son bulacaktır.

Anahtar kelimeler: toplum sözleşmesi kuramları, organik kuramlar, devletin sınırlanması

Hükümet Sistemleri Bağlamında '*Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi*' Üzerine Bir Değerlendirme

Fatih DUMAN[1]

Hakan TURAN[2]

[1]*Doç. Dr., Hitit Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, fatihduman@hitit.edu.tr*

[2]*Yrd. Doç. Dr., Hitit Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü,:hakanturan@hitit.edu.tr*

Özet

Modern demokrasinin Batı dünyasındaki gelişim sürecine göz atıldığında karşımıza farklı modeller çıkmaktadır. Antik dünyadan günümüze dek ulaşan süreçte değişik demokrasi algıları ve uygulamalarıyla karşılaşmaktayız. Bazı durumlarda birbiriyle de çelişebilen bu farklı anlayışlar demokrasi kültürü açısından bir kazanım olarak değerlendirilmekle birlikte, bu çalışmadaki odak noktası çağdaş temsili demokratik düzenlerdeki hükümet sistemleridir. Çok genel olarak belirtecek olursak, modern demokratik düzenler İngiltere'deki tarihsel gelişmeler sonucu teşekkül eden 'parlamenter sistem', Amerika Birleşik Devletleri'nin kuruluşuyla somutlaşan 'başkanlık sistemi' ve Fransa'da karşımıza çıkan 'yarı başkanlık sistemi' şeklinde üç temel hükümet modelini içermektedir. Bu üç hükümet sistemi dünyanın diğer ülkelerince bir şekilde öykünülmüş ve az ya da çok taklit edilmiştir. Ülkemizdeki durum da dünyanın diğer ülkelerinden çok farklı değildir. Osmanlı döneminde 1876'da Kanun-i Esasi'nin kabulü ile 'parlamenter' olmasa da bir tür 'parlamentolu' sisteme geçilmesinden bu yana ülkemizde dönemsel olarak, en azından kâğıt üzerinde, farklı hükümet modelleri uygulanmıştır. Çoğunlukla parlamenter sistem tercih edilmiş ancak politik realite bazı durumlarda farklılaşabilmiştir. Son olarak ise 'cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi' olarak adlandırılan farklı bir model gündeme gelmiş ve referandumda halk tarafından kabul edilmiştir. Bu çalışma demokratik düzenlerin içerdiği parlamenter, başkanlık ve yarı-başkanlık hükümet sistemleri bağlamında, ülkemizde uygulanacak olan cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin çeşitli açılardan analiz edilmesini amaçlamaktadır. Bu itibarla öncelikle parlamenter, başkanlık ve yarı-başkanlık hükümet sistemlerinin birbirinden ayrılmasını sağlayan temel özellikleri ele alınacaktır. İkinci olarak ise Türkiye'de uygulanacak olan cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin asli nitelikleri açısından hangi konumda bulunduğu analiz edilecek ve son olarak ise bu yeni sistemin gerek teoride gerekse pratikte ne tür riskler ve avantajlar taşıdığı tarafsız bir bakışla değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar kelimeler: parlamenter sistem, başkanlık sistemi, yarı-başkanlık sistemi, cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi

Finansal/Genel Muhasebe Derslerinde Oluşan Kavram Yanılgıları: Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Örneği

Yasin ŞEKER[1]
Aykut İŞLEYEN[2]
[1]*Araştırma Görevlisi, Hitit Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, Muhasebe ve Finansman ABD, yasinseker@hitit.edu.tr*
[2] *Yardımcı Doçent Doktor,Hitit Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, Muhasebe ve Finansman ABD, aykutisleyen@hitit.edu.tr*

Özet

Bu çalışmanın amacı Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde finansal/genel muhasebe dersini alan öğrencilerin muhasebe öğrenimini zorlaştıran kavram yanılgılarının tespit edilmesi ve oluşan yanılgılara yönelik çözüm önerileri sunmaktır. Finansal/Genel Muhasebe derslerinin muhasebe öğrenimine başlangıç niteliğinde olduğu düşüldüğünde bu derslerde oluşan yanılgıların tespiti ve giderilmesine yönelik yapılacak öğretim uygulamalarının muhasebe öğrenimine oldukça önemli bir katkı sağlayacağı söylenebilir. Ayrıca öğretim elemanlarının bu çalışma sonucunda belirlenen öğrencilerde oluşan kavram yanılgılarını bilerek hareket etmesi derslerin daha verimli geçmesinde ve öğrencilerde oluşabilecek kavram yanılgılarına karşı önceden önlem alması noktasında katkı sağlayacağını söylemek yanlış olmayacaktır. Bu kapsamda çalışmada Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesindeki İşletme, Bankacılık ve Finans, İktisat, Maliye ve Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümlerinde genel muhasebe dersini alan tüm öğrencilere kavram yanılgılarına yönelik bir anket çalışması uygulanmıştır. Çalışmada örneklem seçimine gidilmeyip tamsayım yöntemi kullanılmıştır. Sonuç olarak ankete 644 öğrenci cevap vermiştir. Anket çalışması demografik değişkenler, kavram yanılgılarının oluşabileceği durumlar ve öğrenci önerileri bölümleri olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Anket uygulaması sonucunda elde edilen veriler IBM SPSS istatistik paket programına aktarılmıştır. Analizlerde ise güvenilirlik analizi, çarpıklık, basıklık, ortalama, standart sapma, bağımsız örneklem t testi ve tek yönlü varyans analizi yapılmış olup ve elde edilen bulgular yorumlanmıştır.

Anahtar kelimeler: *Muhasebe, Öğrenim, Kavram Yanılgısı*

Firma Değerine Finansal Oranların Etkisi: BİST KOBİ Sanayi Endeksi Üzerine Bir Uygulama

Yasin ŞEKER[1]
Fatih KONAK[2]
[1]*Araştırma Görevlisi, Hitit Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, Muhasebe ve Finansman ABD, yasinseker@hitit.edu.tr*
[2] *Yardımcı Doçent Doktor,Hitit Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, Muhasebe ve Finansman ABD, fatihkonak@hitit.edu.tr*

Özet

Finansal tablolar temel olarak işletmenin mevcut ve potansiyel yatırımcılarına, borç verenlerine, kredi verenlerine ve diğer taraflara bilgi sağlamakta ve işletmenin gelecekteki nakit akımlarını değerlendirmede yönetime gerekli bilgileri sunmakta olup ayrıca işletmenin varlıklar ve kaynaklarındaki değişimleri ve işletme faaliyetleri ile ilgili bilgileri vermektedir. Finansal tablolarda (finansal durum tablosu veya kâr ve zarar tablosu) yer alan en az iki kalemin oranlanarak analiz edilmesinde ve yorumlanmasında kullanılan yöntem ise oran analizidir. Modern finans anlayışı içerisinde firma değerinin tespiti ve firma değerine etki eden olası faktörlerin ortaya çıkartılması büyük önem arz etmektedir. Bu kapsamda çok sayıda teknik ve temel analiz yöntemleri araştırmacılar tarafından kullanılmaktadır. Firma değerine etki eden faktörlerin tespiti yalnızca firma yönetimi için değil aynı zamanda yatırımcılar ve kredi veren kuruluşlar gibi tüm bilgi kullanıcılarının kararlarının odak noktasını oluşturmaktadır. Bu kapsamda çalışmanın temel amacını, 2012-2016 yılları arasında BİST KOBİ Sanayi Endeksi'nde yer alan şirketlerin finansal oranları ile firma değerleri arasındaki ilişkinin ortaya konulması oluşturmaktadır. Bu perspektifte, çalışmada piyasa kapitalizasyonu (firma değeri) bağımlı değişken olarak seçilirken, Cari Oran, Asit-Test Oranı, Nakit Oran, Nakit Dönüşüm Süresi, Aktif Karlılığı, Özkaynak Karlılığı, Alacak Devir Hızı, Stok Devir Hızı, Borçlanma Oranı, Toplam Borç/Özkaynak Oranı gibi oranlar bağımsız değişken olarak analizde dâhil edilmiştir. Ayrıca, kontrol değişkeni olarak satışların doğal logaritması ile finansal kaldıraç kullanılmıştır. Sonuç olarak, seçilen finansal oranlar ile firma değeri arasındaki ilişki panel veri analiz yöntemi kullanılarak ortaya çıkarılmaya çalışılmış ve analiz sonuçları yorumlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Finansal oranlar, firma değeri, panel veri analizi

Dünyada ve Türkiye'deki Sorumluluk Sigortaları Uygulamaları Alanında Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Davut KARAMAN[1]
Ali KARAKOÇ[2]
[1]*Öğr. Gör. Dr., Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, davut.karaman@alanya.edu.tr*
[2]*Sigorta, alkkarkoc@hotmail.com*

Özet

Genel olarak sigorta, önceden öngörülemeyen fakat halihazırda mevcut risklerin varlıklarda meydana getirdiği zararları karşılama amacı taşımaktadır. Ortaya çıkan zararların karşılanması anlamında sigortacılık varlık sahipleri açısından büyük öneme sahiptir. Dünyada sigortanın ortaya çıkış süreci eski çağın sonlarına, orta çağın başlarına rastlamaktadır. Rodos hukukundan Roma hukukuna alıntılanmış olan Lex Rhodia de Lactu sorumluluk sigortasının ilk kaynakları arasında yer almaktadır. Zamanla genel sigortacılıktan özel sigorta alanlarına doğru büyük bir gelişme gösteren sektörün dünyadaki önemi her geçen gün artmaya devam etmektedir. Özel sigorta alanlarından biri olan modern sorumluluk sigortası ilk olarak, kaza ve kasko sigortası şeklinde 19'uncu yüzyılın ilk yarısında Fransa'da uygulanmaya başlamıştır. Mesleki sorumluluk sigortası kapsamında ise Fransa'da tapu memurları 1881 yılında, noterler 1895 yılında, avukatlar 1897 yılında sigortalanmaya başlanmıştır. Daha sonra sırasıyla doktor, eczacı, mimar ve inşaat müteahhidinin sorumlulukları sigorta ile güvence altına alınmıştır. 20'nci yüzyılda teknolojik alanda yaşanan hızlı gelişmelerle birlikte her geçen gün artan ve çeşitlenen tehlike kaynaklarının (atom reaktörleri, büyük yolcu kapasitesine sahip uçaklar, elektronik bilgi işlem araçları vb) büyük zararlara yol açma ihtimalleri yeni sorumluluk sigortası türlerinin (çevre sorumluluk sigortası, İmalatçının sorumluluk sigortası vb) ortaya çıkmasını sağlamıştır. Türkiye'de sigortacılık 19'uncu yüzyılın ikinci yarısında başlamış ve sorumluluk sigortalarının uygulamaya geçmesi 1953 tarihinde yürürlüğe giren 6085 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ile olmuştur. Daha sonrasında sigortacılık alanında tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de önemli gelişmeler yaşanmıştır. Bu çalışmada dünyada ve Türkiye'deki sorumluluk sigortaları kapsamında gerekli literatür araştırmaları yapılmıştır. Çalışmada detaylı olarak Türkiye'deki sistemin zaman boyutuyla gelişimi incelenmiş olup karşılaşılan sorunlar ele alınmıştır. Tespit edilen bu sorunlara yönelik uzman görüşlerine yer verilerek çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sigortacılık, sorumluluk sigortaları, mesleki sorumluluk sigortaları

Artan Rekabet Koşullarında Sigorta Sektöründe İlişki Pazarlamasının Önemi ve Alanya Örneği

Davut KARAMAN[1]
Ufuk AYDOĞMUŞ[2]
Ali KARAKOÇ[3]
[1]*Öğr. Gör. Dr., Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, davut.karaman@alanya.edu.tr*
[2]*Öğr. Gör., Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, ufuk.aydogmus@alanya.edu.tr*
[3]*Sigorta, alkkarkoc@hotmail.com*

Özet

Her geçen gün hızla yaşanan değişim ve artan rekabet ortamında işletmeler varlıklarını sürdürebilmek için yeni sistemler uygulamaya çalışmaktadırlar. 1980'lerde dünyada, 1990'dan sonra da Türkiye'de ortaya çıkan bu sistemlerin en önemlilerinden biri ilişki pazarlamasıdır. Son yıllarda uygulayıcılar ve akademisyenler tarafından da büyük ilgi gören ilişki pazarlaması; müşteriler ile sürdürülebilir, zamanla artırılabilir ve ticarileşen ilişkilerin oluşturulması esasına dayanmakla birlikte tarafların beklentilerinin en üst aşamada karşılanmasını amaçlamaktadır. Bu kapsamda tüm sektörlerde büyük önem taşımakla birlikte özellikle sigortacılık gibi hizmet sektörlerinde ilişki pazarlaması rekabet açısından işletmelere ciddi katkılar sunmaktadır. İşletmenin varlığı karlılığa, karlılık satışlara, satışlar ise müşteriye bağlıdır. Dolayısı ile müşteri sadakati veya sadık müşteri oluşturma politikaları sigorta acenteleri açısından daha fazla önem arz etmektedir. Günümüzde yeni müşteri elde etmenin maliyetinin, mevcut müşteriyi elde tutmaktan daha fazla olduğu bir rekabet ortamı söz konusudur. Avrupa'da kral, Amerika'da patron, Uzak doğuda ise insanüstü bir varlık olarak kabul edilen "müşteri" dünyanın neresinde olursa olsun işletme açısından en önemli ve vazgeçilmez unsurlardan biridir. Türkiye'de sigorta bilincinin yanında sigorta şirketleri ve acenteleri açısından da rekabet artmaktadır. Sektörde yaşanan belirsizliklerle birlikte karmaşık ve değişken müşteri özelliklerinden dolayı işletmelerin müşteri yenilenme oranı her geçen gün artmaya devam etmektedir. Dolayısıyla sigorta şirketleri ve acentelerinin geleceği açısından büyük risk taşıyan, ani ve büyük müşteri kayıplarını en düşük seviyeye indirmek istenmektedir. Müşteri memnuniyetine önem vermeyen sigorta şirketleri ve acenteleri, rekabet ortamından zararlı çıkmaktadır. Bu çalışmada ilişki pazarlaması sigorta sektörü odaklı olarak incelenmiş ve gerekli literatür araştırması yapılmıştır. Bununla birlikte farklı sigorta şirketleriyle çalışan sigorta acenteleri ile görüşmeler yapılmış ve bu kapsamda sektördeki sadık müşteri politikaları ekseninde tespit edilen sorunlara yönelik çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İlişki pazarlaması, sigortacılık, sadık müşteri

Müfredata Getirilecek Olan Beyin Fırtınası Metodu İle Eğitim Sisteminin İlişkilendirilmesi

Ceren KÖSEOĞLU[1]

[1]*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Öğrencisi /ceren_koseoglu@ıcloud.com*

Özet

Bir toplumun refah ve ilerleme durumu o toplumun eğitim seviyesiyle doğru orantılıdır. İyi bir eğitimin süzgecinden geçen toplum bireylerinin beşeri sermayeye ve dolayısıyle kalkınmaya fazlasıyla katkısı olacaktır. Türkiye'nin eğitim durumuna bakıldığında ise diğer dünya ülkelerine kıyasla PISA sonuçlarına göre 72 ülke arasında 50.sırada olduğumuz ve okumada OECD ortalamasının altında kaldığımız belirtilmiştir. Bunun nedeni ise okuma alışkanlığı kazandırıcı metodlar kullanmak yerine ezbere yönelik metodlar kullanmamızdır. Kitap okumanın bilimsel olarak faydaları ortaya konulduğundan dolayı okuma alışkanlığını kazanmış toplumların gelişmişlik seviyesi daha yüksek olacaktır diyebiliriz. Müfredata eklenecek olan okumaya yönelik zorunlu ders uygulaması ile öğrencilerin kitap okumaya teşvik edilmesi öğretmenlerin ise okunan kitaplar için beyin fırtınası metodu ile okunan kitaplar için sağlıklı tartışma ortamını sağlaması, kitap okuma oranlarının artması ve alışkanlığının kazanılması öğrencilerin sınavlardaki kavramaya ve yorum yapmaya yönelik açık uçlu soruların bulunduğu sınavlardaki başarı oranını olumlu etkileyecektir. Okuma alışkanlığı kazanılması ve beyin fırtınası metodunun kullanılması, eğitim sürecine ve sonrasında öğrencilerin rasyonel ve yaratıcı düşünme kabiliyeti kazanmalarına katkıda bulunacaktır. Bu yetenekleri kazanan eğitimli insan gücü yüksek kalitede bir beşeri sermaye anlamına gelmektedir. Günümüz bilgi ekonomilerinde kaliteli beşeri sermaye, ekonomik büyüme ve gelişmenin itici gücüdür. Gelişmiş ülkelerdeki kitap okuma oranlarının gelişmekte olan ülkelere oranla daha yüksek olması gelişmişlik ile kitap okuma alışkanlığı arasında ki bağlantının varlığını göstermesi bakımından önemlidir. Çalışmada kitap okuma alışkanlığının arttırılması problemine çözüm aranmış, kitap okuma alışkanlığı ile beyin fırtınası metodu arasında bir ilişki olup olmadığı üniversite öğrencilerine uygulanan bir anket çalışması ile ortaya konulmaya çalışılacaktır. Çalışmaların sonucunda okuma alışkanlığı kazanmış öğrencilerin daha önce beyin fırtınası çalışmaları yaptıkları veya okuma alışkanlığı olan öğrencilerin beyin fırtınası metodunu daha fazla tercih ettikleri sonucuna ulaşılacağı beklenmektedir. Ankete dayalı saha çalışmasına kullanılacak örneklem Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Biga İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinden oluşacaktır. Anket sonuçlarına göre yapılacak frekans analizi ile hipotezimiz test edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Beyin Fırtınası, kitap okuma, başarı oranı

Pedagojik Formasyon Eğitimi Alan Öğretmen Adaylarının Pedagojik Formasyon Eğitimine Yönelik Görüşleri

Işıl SÖNMEZ EKTEM[1]

[1]*Yrd.Doç.Dr., Necmettin Erbakan Üniverstesi, isilektem@gmail.com*

Özet

Geçmişten günümüze ülkemizde öğretmen eğitiminde farklı uygulamalar denenmekle birlikte günümüzde öğretmen eğitimindeki ana kaynağın halen eğitim fakülteleri olduğu bilinmektedir. Öğretmenlerin yetiştirilmesi ve istihdamı uzun yıllardır Türk Eğitim sisteminin en çok tartışılan sorunlarından biri durumundadır. Bu konuda farklı model arayışları süregelmekte; üniversiteler, eğitimciler ve MEB tarafından nitelikli öğretmen yetiştirmeye yönelik çeşitli çalışmalar yürütülmektedir. 1970'lerden itibaren öğretmen yetiştirme ve pedagojik formasyon programları sürekli değişim içerisinde olmuş ve bu değişim ve gelişim günümüzde de etkisini sürdürmektedir (Dalgıç, Doyran ve Vatanartıran 2012: 39). Öğretmen yetiştirmede yapılan son değişiklik, YÖK genel kurulunun 2010 yılında aldığı karar ile gerçekleşmiştir. Buna göre, tezsiz yüksek lisans programları kaldırılarak yerine tekrar pedagojik formasyon eğitimi getirilmiş, fen-edebiyat fakülteleri son sınıf öğrencilerinin ve beşinci yarıyılında olan öğrencilerin de formasyondan yararlanmasını sağlayacak kararlar yürürlüğe girmiştir (Dündar ve Karaca, 2013). Halen formasyon eğitimine yönelik uygulamalar da bu karar doğrultusunda devam etmektedir

Bu çalışmanın amacı, pedagojik formasyon sertifika programı alan öğretmen adaylarının pedagojik formasyon eğitiminin etkililiğne yönelik görüşlerini belirlemektir. Nitel araştırma deseninde olan bu araştırma, 2016-2017 öğretim yılında sertifika programına katılan 38 öğrenci ile yürütülmüştür. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmış ve verilerin analizinzde betimsel analiz kullanılmıştır.

Araştırma bulgularına göre, öğrencilerin pedagojik formasyon sertifika programını tercih etme nedenleri çoğunlukla, bir meslek sahibi olabilmek olarak belirtmişler, formasyon eğitiminin mesleki anlamda kendilerine katkıları olduğunu, dersleri önemli bulduklarını ifade etmişler, ancak öğretmenlik deneyimi edinmede yetersiz bulduklarını ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: pedagojik formasyon, öğretmen adayları, görüşleri

Osmanlı Devletinde İlk Defa İhdas Edilen Guano İmtiyazı (Fransız Araştırmacı Vital Cuinet Örneği)

Seda TAN[1]

[1]Yrd. Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, sedatan@akdeniz.edu.tr

Özet

Guano martı, pelikan, sümsük kuşu ve karabatak gibi deniz kuşlarının kurumuş dışkılarına verilen isimdir. Peru'nun Chincha adaları başta olmak üzere Güney Amerika'nın batı sahilleri açıklarındaki adalar, dünya üzerine en bol bulunduğu coğrafyayı oluşturmaktadır. Yoğun biçimde ihracatı başlamadan önce burada birkaç bin yıl boyunca birikmiş kuş dışkılarından oluşan onlarca metrelik tepelerin olduğu bilinmektedir. Guano modern dünyaya Prusyalı kaşif ve doğa bilimcisi olan A. von Humboldt tarafından 1800'lü yılların başlarında tanıtılmıştır. Ancak gübre olarak etkin şekilde kullanımı ancak 1840'ları takiben olabilmiştir. Bunda Alman kimyager Justus von Liebig'in *'topraktan ayrılan besin elementlerinin toprağa geri kazandırılmasının gerekliliği'* yönündeki görüşü çevresinde gelişen kimyasal gübre üretiminin başlıca etken olduğu söylenebilir. Yapılan kimyasal analizler guanonun fosfat ve nitrat yönünden çok zengin olduğunu gösterince, Kuzey Amerika ve Avrupa'nın sanayileşen şehirlerinde buna yönelik büyük bir talep piyasası oluşmuştur. Böylece literatüre *guano hücumu* veya *guano çağı* olarak geçen ve 1900'lerin başında daha ucuza mâl olan suni gübre kullanımına kadar devam eden süreç başlamıştır.

Guanonun Osmanlı topraklarında da ticari bir meta haline gelmesi XIX. yüzyılın son çeyreğine denk düşmektedir. Ünlü Fransız araştırmacı Vital Cuinet, toprağın verimliliğini arttırıcı bir dış unsur olarak guanoyu Anadolu'da tanıtan ilk kişi olmuştur. 1870'te elde ettiği 25 yıllık guano imtiyazı, guano ticareti hakkında Osmanlı hükümeti nezdindeki başarılı ilk girişim olarak görünmektedir. Ele alınan çalışma, Cuinet'in sözü geçen ticaret imtiyazını ve bununla ilgili gelişmeleri konu edinmektedir. Arşiv vesikaları, çalışmanın ana kaynağıdır.

Anahtar kelimeler: guano, kuş gübresi, Vital Cuinet, imtiyaz

Öğretmen Adaylarının Teknoloji Destekli İşbirliğine Dayalı Öğrenme Yönteminin Uygulandığı Öğrenme Ortamına İlişkin Görüşleri

Erhan ÜNAL[1]

Fatih ÖZDİNÇ[2]

[1]*Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi BÖTE Bölümü, erhanbote@gmail.com*

[2]*Yrd.Doç.Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi BÖTE Bölümü,fozdinc@aku.edu.tr*

Özet

Bu çalışmanın amacı, teknoloji destekli işbirliğine dayalı öğrenme yöntemine göre tasarlanan öğrenme ortamına ilişkin öğretmen adaylarının görüşlerini belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda pedagojik formasyon programı müfredatında yer alan öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı dersi işbirliğine dayalı öğrenme yöntemi ilkeleri ve çeşitli web 2.0 teknolojileri kullanılarak tasarlanmıştır. Bu derste öğretmen adayları 3-4 kişilik çalışma grupları oluşturmuşlar ve dönem sonuna kadar ders kapsamında çeşitli öğretim materyalleri geliştirmişlerdir. Öğretmen adayları dijital ortamda öğretim materyali olarak kavram haritası, sunu ve animasyon tasarlayıp geliştirmişlerdir. Öğretim materyali tasarım ve geliştirme süreci, tamamen işbirliğine olanak tanıyan web 2.0 teknolojileri (Mind42, Google Slides, Powtoon) ile gerçekleştirilmiştir. Ayrıca öğretmen adayları bu süreçte arkadaşlarıyla, öğretim elemanıyla ve çeşitli kaynaklarla iletişim ve etkileşim kurmak için web 2.0 teknolojilerinden (Edmodo, Google araçları) yararlanmışlardır. Çalışma nitel araştırma yöntemine göre tasarlanmıştır. Çalışmaya bir devlet üniversitesinde 2017 yaz dönemi pedagojik formasyon programı Görsel Sanatlar ve Müzik grubunda yer alan 49 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırma 4 hafta boyunca devam etmiştir. Araştırmada veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Görüşmede öğretmen adaylarına tasarlanan öğrenme ortamında memnun oldukları yönler, yaşadıkları zorluklar ve kendilerine katkıları gibi sorular sorulmuştur. Öğretmen adaylarıyla yapılan görüşmeler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. İçerik analizi sonuçlarına göre, teknoloji destekli işbirliğine dayalı öğrenme ortamına ilişkin beğenilen yönler, teknoloji destekli işbirliğine dayalı öğrenme ortamında yaşanılan zorluklar ve teknoloji destekli işbirliğine dayalı öğrenme ortamının kazandırdığı beceriler olmak üzere 3 tema ortaya çıkmıştır. Her bir tema altında kategori ve kod yapısı sunulmuş ve doğrudan alıntılarla desteklenerek yorumlanmıştır. Araştırmada teknoloji destekli öğrenme ortamının işbirliğine dayalı öğrenme ve web 2.0 teknolojilerinin kullanılması bakımından beğenildiği, işbirliğine dayalı öğrenme sürecinde yaşanılan zorluklar ve kullanılan teknolojilerden kaynaklı teknik sıkıntılar oluşturduğu, kişisel ve mesleki yönlerden öğretmen adaylarının becerilerine katkı sağladığı bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: İşbirliğine dayalı öğrenme, web 2.0 teknolojileri, öğretmen adayı, öğretim materyali

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Akademik Uğraşıları İle Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Erhan ÜNAL[1]

Hasan ÇAKIR[2]

[1]*Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi BÖTE Bölümü,03200, Afyonkarahisar, Türkiye erhanbote@gmail.com*

[2]*Doç.Dr., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi BÖTE Bölümü, 06500, Ankara, Türkiye hasanc@gazi.edu.tr*

Özet

Meslek yüksekokullarında yaşanan öğretimsel sorunları azaltmak için öğrencilerin derslerinde sergiledikleri akademik uğraşı düzeylerinin belirlenmesi ve çıkan sonuçlara çözüm önerilerinin üretilmesi öğrencilerin daha başarılı olmasını sağlayabilir. Bu nedenle araştırmanın amacı meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin derslerinde sergiledikleri akademik uğraşıları ile başarıları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmada meslek yüksekokulu öğrencilerinin derslerinde sergiledikleri akademik uğraşıları ile başarıları arasındaki ilişki olup olmadığını belirlemek için ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya 2015-2016 bahar döneminde bir devlet üniversitesinin meslek yüksekokulunda öğrenim gören uygun örnekleme yöntemi ile 278 öğrenci katılmıştır. Veri toplama aracı olarak için orijinali Meslek Yüksekokulu Öğrencileri Uğraşı Ölçeği (The Community College Survey of Student Engagement, 2016) olan ölçek ilgili kurum tarafından izin alınarak Türkçeye uyarlanarak kullanılmıştır. Araştırmada ölçeğin 4. bölümü uyarlanmış ve gerekli analizleri yapılmıştır. Uyarlama sonucunda ölçek aktif öğrenme ve işbirliğine dayalı öğrenme olmak üzere iki alt boyutlu olup 13 madde içermektedir. Ölçeğin güvenirliğini belirlemek için hesaplanan Cronbach Alpha İç Tutarlık katsayıları aktif öğrenme alt boyutu için .804, işbirliğine dayalı öğrenme alt boyutu için .718 ve ölçeğin tamamı için .902 olarak bulunmuştur. Ayrıca öğrencilerin başarı notları olarak genel not ortalamaları kullanılmıştır. Toplanan verilerin analizinde betimsel istatistikten ve korelasyon analizinden yararlanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin akademik uğraşıları düşük ve alt boyutlarından aktif öğrenme uğraşı düzeyleri düşük, işbirliğine dayalı öğrenme uğraşı düzeyleri orta olarak bulunmuştur. Ayrıca öğrencilerin akademik uğraşıları ve alt boyutları aktif öğrenme ve işbirliğine dayalı öğrenme uğraşıları ile akademik başarıları arasında düşük düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Araştırmadan çıkan sonuçlara göre, meslek yüksekokullarındaki öğrenme ortamları, derslerde uygulanan yöntemler, öğretim elemanı öğrenci iletişimi gibi hususların gözden geçirilerek daha iyi eğitimsel uygulamaların yapılması önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Akademik uğraşı, meslek yüksekokulu, öğrenci, başarı.

Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Yaşam Doyumlarının, Değer Algıları Ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Ercan YILMAZ[1]

Gülnar JAFAROVA[2]

[1]*Prof. Dr. , Necmettin Erbakan Üniversitesi, eyilmaz@konya.edu.tr*

[2]*Öğrenci, Necmettin Erbakan Üniversites, gulnar.ceferova94@gmail.com*

Özet

Bu araştırmanın amacı; Türkiye'de öğrenim görmekte olan yabancı uyruklu öğrencilerin yaşam doyumlarını cinsiyet, mezun oldukları lise türü ve değer algıları açısından incelemektir. Araştırmanın modeli ilişkisel tarama modelindedir. Araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 öğretim yılında Konya'da üniversitelerde öğrenim görmekte olan 251 yabancı uyruklu üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışma grubundaki öğrencilerin 104 tanesi erkek 147 tanesi kadındır. Araştırmada öğrencilerin yaşam doyumlarını ölçmek amacıyla, Diener, Emmons, Larsen, Griffin (1985), tarafından geliştirilen, Türkçe'ye uyarlanması Köker (1991) tarafından yapılan Yaşam Doyumu ölçeği kullanılmıştır. Öğrencilerin değer algılarını ölçmek amacıyla Dilmaç, Arıcak, Cesur (2014) tarafından geliştirilen değer eğitimi ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre yabancı uyruklu öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre yaşam doyumları puan ortalaması anlamlı bir farklılık gösterirken, mezun oldukları lise türüne göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Öğrencilerin yaşam doyumu puanlarıyla insani değerlerin toplumsal değer alt boyut puanlarıarasında anlamlı ilişki bulunmuşken diğer alt boyutlarda anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Anahtar Kelime: Yaşam doyumu, değer, yabancı uyruklu öğrenci

Müşterinin Firmaya Yönelik Algısının Kurumsal Sosyal Sorumluluk Başarısı Üzerindeki Etkisi

Betül ÇAL[1]

İpek CEBECİ[2]

[1]Yardımcı Doçent Dr., Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, betulcal@yahoo.com

[2]Yardımcı Doçent Dr., Giresun Üniversitesi, ipekdenizcebeci@gmail.com

Özet

Amaç: Günümüzün yüksek rekabet ortamında işletmelerin varlıklarını sürdürebilmeleri, temel finansal sorumlulukların yerine getirilmesi anlayışının ötesine geçerek amaç ve kapsam olarak genişlemiş, müşterilerin artan istek ve beklentilerinin optimal düzeyde karşılanmasını zorunlu kılmıştır. Bugün işletmelerin sürdürülebilirlikleri, kaynakların etkin kullanımı, toplumdaki dezavantajlı kesimlerin desteklenmesi, gelecek nesillere yaşanabilir bir çevre bırakmak gibi toplum yararını gözeten ve Kurumsal Sosyal Sorumluluk (KSS) olarak kavramsallaştırılabilecek bir anlayışa sıkı sıkıya bağlı bulunmaktadır. Bu çalışmayla amaçlanan, firmaların dahil olduğu KSS projelerinin kritik başarı faktörlerinin belirlenmesidir. Bu kapsamda müşterilerin firmanın işleyişine yönelik algılarının (toplum, doğa, çalışanlar, müşteriler ve hükümet açısından), bu firmanın KSS kapsamında sunduğu ürün/hizmete fazla fiyat ödemeye isteklilikleri üzerindeki etkisi araştırılmaktadır.

Yöntem: Araştırma hipotezlerinin test edilmesi amacıyla, KSS projelerinin yoğun olarak yürütüldüğü bankacılık sektörünü temsilen, Borsa İstanbul Sürdürülebilirlik Endeksinde yer alan 3 bankanın İstanbul'da bulunan çeşitli şubelerinde bir anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Toplam 3 aylık bir süre boyunca elde edilen 151 ankete yapısal eşitlik modeli uygulanmıştır.

Bulgular: Bankaların 1) doğaya ($p=0,03$), 2) çalışanlara ($p=0,02$), 3) hükümete ($p=0,02$), karşı sorumlu davrandığı algısı, müşterilerin bankaya yönelik marka güvenini olumlu düzeyde etkilerden, 1) topluma ($p=0,73$) ve 2) müşterilere ($p=0,10$) karşı sorumlu davrandığı algısının anlamlı etkisine ulaşılamamıştır. Bankaya yönelik duyulan marka güveni ise müşterilerin bu bankaların KSS projesi kapsamında sunduğu ürün/hizmete fazla fiyat ödemeye istekliliklerini ($p<0,01$), dolayısıyla proje başarısını olumlu etkilemektedir.

Sonuç: Müşterilerin, bankaların sunduğu KSS projesinin kapsamından bağımsız olarak, bankaya yönelik KSS algıları, o bankaya yönelik marka güveni oluşumunda kritik öneme sahiptir. Bu konuda müşterilerin öncelikleri, firmanın doğa, çalışanlara ve hükümete yönelik sorumlu davranmasıdır. Müşterisi olduğu bankaya yüksek düzeyde güven besleyen müşteriler aynı zamanda KSS kapsamında banka tarafından kendilerine önerilen ürün/hizmete fazla fiyat ödemeye de isteki olmaktadırlar. Ancak bankanın müşterilerine ve topluma karşı olan yaklaşımı, marka güveni üzerinde anlamlı etkiye sahip bulunmamıştır. Bunun sebebinin, KSS anlayışı ile müşteri/toplum memnuniyeti anlayışının çeliştiğini, müşteriyle bu kapsamda kurulacak bir ilişkinin iyi niyetli/tarafsız olmayacağını düşünmeleri olduğu sanılmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Bankacılık Sektörü, Marka Güveni, Fazla Fiyat Ödemeye İsteklilik

Sözlü Kültür Geleneğinin Eğitim Kurumları Olarak Tokat Masal Ortamları*

Mustafa SARGIN[1]

Mehmet Naci ÖNAL[2]

[1]*Arş. Gör., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi, msargin@mu.edu.tr*

[2] *Prof. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, onaci@mu.edu.tr*

Özet

Bireyde olumlu yönde davranış değişikliği geliştirme süreci olan eğitim, planlı olup olmamasına göre formel ve informel olarak iki şekilde ele alınmaktadır. Modern toplumlarda bireyde geliştirilmesi beklenen olumlu kazanımlar belli bir program dahilinde örgütlenmiş kurumlarda verilmektedir. İnformel eğitim ise belli bir progamı, sistemi ve düzeni bulunmayan ve sosyal yaşantının doğlallığı temeline dayanan eğitim olarak ifade edilebilir. Bu sebeple informel eğitimi doğal ortamda gerçekleşen eğitim olarak da belirtebiliriz.

Her ne kadar önceden belirlenmiş bir programı, düzeni, mekânı, zamanı, usta eğiticileri ve öğreticileri olmasa da informel eğitimin olumsuz yanlarının olduğu kadar olumlu taraflarının bulunduğu söylenebilir. İnformel eğitimin en önemli öğrenme yöntemi gözlem ve taklit etmedir. İnformel eğitimin temelinde yaparak ve yaşayarak öğrenmenin yattığı belirtilebilir. Çünkü birey, hayatının her anında sosyal yaşantının içerisinde yer almaktadır.

Eğitim, toplumsal anlamda milletin kendisini koruması sürekliliği için kültür kodlarını aktarma işlevini yerine getirirken bireysel anlamda kültürleşmeyi ve sosyalleşmeyi sağlamaktadır. Bu bağlamda folklorun eğlence, kültürün onayı, ritüellerin ve kurumların doğrulanması, eğitim ve davranış biçimlerinin sürdürülmesi işlevleri ile eğitimin işlevlerinin örtüştüğü görülür.

Formel eğitim kurumlarının yaygın olmadığı, sözlü kültür geleneğinin egemen olduğu dönemlerde bireyin eğitimine şekil veren masal anlatım ortamları, genel anlamda folklorun, özelde Türk Halk Edebiyatı'nın inceleme alanlarındandır. Köklü bir sözlü kültür geleneğine sahip Türk halkının hayallerinin, isteklerinin, duygularının, düşüncelerinin, inançlarının vs. sembolik bir dille ifade edildiği masallar halk edebiyatının en yaygın anlatı türlerindendir. Masalların anlatım ortamları dikkate alındığında bireyin eğitimine çeşitli katkılar sağladığı söylenebilir. Bilhassa çocuk eğitimi açısından hakkında en çok araştırma ve inceleme yapılan edebi türlerin başında gelen masalların icra edildiği ortamlara katılan birey, yapılan çeşitli etkinliklerle hem kısa vadede uygulayabileceği pratik somut bilgi ve beceriler hem de sürece yayılan soyut kazanımlar elde etmektedir.

"Tokat Masalları Üzerine Araştırma ve İncelemeler" adlı doktora tezi için 2011-2013 yıllarında Tokat ilinde belirli aralıklarla yapılan derleme süresince yüzyüze görüşülen kaynak kişilerden elde edilen veriler çerçevesinde hazırlanan bu çalışmada, kültür kalıtımlarının aktarıldığı masal anlatım ortamlarının nitelikleri ele alınarak bunların bireyin eğitimine sağladığı katkı ve kazanımların ortaya konulması amaçlanmıştır.

Yapılan araştırma neticesinde Tokat yöresinde masalların köy odası/cami odası, evler, kahvehaneler, yaylalar, düğünler vb. yerlerde anlatıldığı tespit edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre masal ortamları 1) yalnız erkeklerden oluşan, 2) yalnız kadınlardan oluşan ve 3) kadın-erkek karışık ortamlar olarak üç ana başlık altında incelenmiştir. Söz konusu masal ortamlarında gerçekleştirilen türlü etkinliklerin, informel eğitim anlamında bireyin yaparak ve yaşayarak öğrenme becerilerine katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Formel/informel eğitim, sözlü kültür, masal ortamları, halkbilimi, masalların işlevi

* Bu çalışma, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi 2012/70 nolu Bilimsel Araştırma Projesi (BAP) "Tokat Masalları Üzerine Araştırma ve İncelemeler"adlı doktora tezi için yapılan araştırma verilerine dayanarak hazırlanmıştır

Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Ve Normal Gelişim Gösteren Çocukların ve Annelerinin Jest Kullanımlarının Karşılaştırılmalı Olarak İncelenmesi

Işık Akın BÜLBÜL[1]

Selda ÖZDEMİR[2]

Gökhan TÖRET[3]

Görkem CEYHAN[4]

[1]*Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, isikakinbulbul@gmail.com*

[2]*Doç. Dr., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, seldaozdemir@gmail.com*

[3]*Dr. Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi gokhantoret@gazi.edu.tr*

[4]*Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi gorkemceyhan@gazi.edu.tr*

Çocukların jestler aracılığı ile sözel olarak ifade etmekte zorlandıkları düşünceleri karşılarındaki kişilere aktarabildikleri bu nedenle jestlerin dili öğrenmede önemli kolaylaştırıcılar olduğu bilinmektedir. Iverson ve Thal (1998) jestleri, iletişim kurmak amacıyla genellikle parmakların, ellerin ve vokallerin kullanımıyla gerçekleştirilen eylemler olarak tanımlamıştır. Otizm Spektrum Bozukluğu **(**OSB) olan çocuklarda jest kullanımı ele alındığında, dil ve jest kullanımındaki sınırlılıkların OSB'li çocukların yaşamlarının ilk yıllarında ortaya çıkan ve en erken dönemlerde gözlemlenen OSB semptomu olduğu kabul edilmektedir. Bu nedenle bu araştırmanın amacı OSB olan ve normal gelişim (NG) gösteren çocukların ve annelerinin jest kullanım düzeyleri ve anne ve çocuk jestlerinin birbirleri üzerindeki etkilerini incelenmektir. Bu amaçla Bruner tarafından iletişim işlevlerini tanımlayan sınıflamalar kullanılarak katılımcı anne ve çocuk çiftlerinin jestleri incelenmiştir. Bruner iletişim işlevlerine dayalı olarak jestleri ortak dikkat, sosyal etkileşim ve davranış düzenleme kategorilerinde incelemiştir. Çalışma ile OSB'nin doğasının daha iyi anlaşılmasına katkı sağlanması ve anne ile çocuk arasında jest kullanılarak kurulan karşılıklı etkileşimin çocukların ve annelerin jest kullanım oranları üzerindeki etkilerinin ayrıntılı olarak incelenmesi hedeflenmektedir. Araştırmanın katılımcılarını, dil öncesi dönemde olan OSB'li çocuk-anne çiftleri (n=30) ve dil öncesi dönemde bulunan normal gelişim gösteren çocuk-anne çiftleri (n=30) oluşturmuştur. Araştırmada anne-çocuk çiftlerinin jestleri serbest oyun bağlamında video ile kaydedilmiştir. Kayıt altına alınan etkileşimler ortalama 15 dakika sürmüştür. Verilerin analizi elde edilen video kayıtları üzerinden gerçekleştirilmiştir. Araştırmada ele alınan "OSB'li ve NG olan çocukların ve ebeveynlerin jest kullanımları farklılaşmakta mıdır?" sorusu ile ilişkili olarak araştırma bulguları OSB'li ve NG'li çocukların iletişim işlevlerine dayalı olarak sergiledikleri jestlerin gruplar arasında farklılık gösterdiğine işaret etmiştir. Benzer şekilde OSB'li ve NG'li çocukların annelerinin iletişim işlevlerine dayalı olarak sergiledikleri jestlerde gruplar arasında farklılık göstermiştir. OSB'li ve NG'li çocukların jest kullanımındaki farklılığın annelerden kaynaklanıp kaynaklanmadığına yönelik bulgular ise OSB'li ve NG'li çocukların sergiledikleri jestler üzerinde anne jestlerinin etkisi olmadığını göstermiştir. OSB'li ve NG'li çocuğu olan annelerin jest kullanımındaki farklılığın çocuklardan kaynaklanıp kaynaklanmadığına yönelik bulgular incelendiğinde ise sadece bir jest kategorisindeki farklılığın çocuklardan kaynaklandığı bulgulanmıştır. Araştırmada çalışma bulguları ilişkili alanyazın doğrultusunda ayrıntılı olarak tartışılmış, ileri araştırmalara yönelik önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Otizm Spektrum Bozukluğu, erken dönem jestleri, anne çocuk etkileşimi.

Erken Çocukluk Döneminde Özel Eğitim Alanında Kullanılan Müdahale Yaklaşımlarının İncelenmesi

Işık Akın BÜLBÜL

Selda ÖZDEMİR

Zahide TÖRET

Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, isikakinbulbul@gmail.com

Doç. Dr., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, seldaozdemir@gmail.com

Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, zahidetoret@gazi.edu.tr

Özet

Erken çocukluk dönemi, bireyin yaşantısında bir daha hiç bir zaman gerçekleşmeyecek hızda gerçekleşen gelişimsel ilerlemelerin görüldüğü bir dönemdir. Bu dönemde kazanılan birçok beceri sonraki gelişim dönemlerinde sergilenen yeterlilikler açısından kritik derecede önem taşımaktadır. Bu nedenledir ki yetersizlikten etkilenen bireylerin eğitiminde erken müdahale programları önemli bir yer tutmaktadır. Erken çocuklukta özel eğitiminin temel amacı gelişimleri çeşitli nedenlerle risk altında olan ya da gelişimsel yetersizlikler sergileyen 0-8 yaş aralığındaki çocukların gelişimlerini destekleyerek, bilişsel, fiziksel, duygusal alanda yaşadıkları sınırlılıkların etkilerini en aza indirmektir. Erken çocukluk döneminde yetersizlikten etkilenmiş bireylere yönelik gerçekleştirilen eğitim uygulamaları doğal yöntemlerin kullanıldığı doğal yaklaşımlardan, davranışçı yaklaşım uygulamaları arasında yer alan ayrık denemeler ile öğretim uygulamalarına kadar çeşitlenmektedir. Gelişimsel yanıt vericilik yaklaşımı ile Uygulamalı Davranış Analizi uygulamalarının avantajlarını birleştiren müdahale yaklaşımları ise etkileşimsel yaklaşımlar olarak alan yazındaki yerini almıştır. Tüm uygulamaların kendilerine ait güçlü ve zayıf yönleri bulunmakla birlikte, bu müdahale yaklaşımlarının altında yer alan müdahale programlarının her biri ele alınan hedef davranışlar ve beceriler üzerinde tek başına uygulanabileceği gibi birden fazla müdahale yöntemi bir arada da uygulanabilmektedir. Söz konusu müdahale yaklaşımları incelendiğinde çocuğun anlık odaklanmaları ve ilgilerini izlemeye yönelik eğilimleri, çocuk davranışlarına yönelik ipucunu sunma şekilleri ve çocuk ve yetişkin arasındaki olumlu ilişkinin kurulmasına yönelik yaklaşımları açısından bazı farklılıklar sergiledikleri görülmektedir. Bu kapsamında bu çalışmada erken çocukluk döneminde gerçekleştirilen erken müdahale uygulamalarında kullanılan müdahale yaklaşımları ve bu yaklaşımlar altında yer alan müdahale programları ve modelleri; a) çocuğun anlık odaklanmaları ve ilgilerini izlemeye yönelik eğilimleri, b) çocuk davranışlarına yönelik ipucunu sunma şekilleri ve c) çocuk ve yetişkin arasındaki olumlu ilişkinin kurulmasına yönelik yaklaşımları açısından ilgili güncel alanyazın çerçevesinde gözden geçirilerek var olan yaklaşımların avantajları ve sınırlılıkları alanyazında rapor edilen kanıt temelleri ile ilişkili bilgiler çerçevesinde tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Erken çocukluk özel eğitimi, erken müdahale, erken müdahale yaklaşım ve müdahaleleri.

Erken Çocukluk Döneminde Görme Yetersizliğinden Etkilenmiş Çocuklar ve Normal Gelişim Gösteren Çocukların Zihin Kuramı Becerilerinin Karşılaştırılması

Hale ÇOTUK[1]
Selda ÖZDEMİR[2]
[1]*Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, halecotuk@gmail.com*
[2]*Doç. Dr., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, seldaozdemir@gmail.com*

Özet

Zihin Kuramı becerileri diğer insanların davranışlarını anlama ve tahmin etmeyi sağlayan, inanç-arzu-bilgi gibi zihinsel süreçleri anlamayı içeren zihinsel bir beceridir (Premack ve Woodruff, 1978). Zihin Kuramı becerilerinin gelişimi bireylerin insanlarla sosyal etkileşim becerilerinin gelişimi açısından çok önemli kabul edilmektedir. Erken yıllarda diğer bireylerin bakış açısından olaylara bakma ve perspektif almada sınırlılıklar sergileyebileceği düşünülen görme yetersizliği olan bireylerin Zihin Kuramı becerileri gelişimi önemli bir merak konusu olmuştur. Bu çalışmada ağır görme yetersizliği olan, az gören ve normal gelişim gösteren çocukların Zihin Kuramı becerilerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Çalışmanın katılımcılarını Ankara ilinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okulların ana sınıfları ile Özel Özel Eğitim Kurumları ve Görme Engelliler İlköğretim Okulu'nda ana sınıfına devam eden 10 az gören, 10 ağır görme yetersizliği olan ve 10 normal gelişim gösteren çocuklar oluşturmuştur. Çalışmaya dahil edilen katılımcıların yaş aralıkları 5 ile 6 yaş arasında değişmektedir. Araştırmada katılımcı çocukların Zihin Kuramı becerileri değerlendirilmiştir. Zihin Kuramı becerilerinin değerlendirilmesinde Birinci Derece Yanlış Kanı Atfı görevleri kullanılmıştır. Uygulamalar çocukların devam ettikleri kurumların serbest oyun odalarında gerçekleştirilmiştir. Uygulamalarda kullanılan materyaller az gören ve ağır görme yetersizliğinden etkilenmiş çocuklar için dokunsallaştırılarak uygulama kısmında materyaller tanıtılarak dokunmaları sağlanmıştır. Çalışmada Zihin Kuramı Testi Birinci Derece Yanlış Kanı Atfı Becerileri dört farklı görevde incelenmiştir. Çocuklara iki hafıza bir kontrol sorusu olmak üzere toplam on iki soru yöneltilmiştir. Çocukların sorulara yönelik verdikleri tepkiler doğru ve yanlış olarak kodlanmıştır. Bu doğrultuda, çocukların toplam kaç görevde başarılı oldukları ve dört görevde toplam kaç doğru tepki verdikleri hesaplanmıştır. Çalışmanın verileri analiz edilerek gruplar arası farklar belirlenmiştir. Ayrıca çalışmada uygulama güvenirliği ve gözlemciler arası güvenirlik verileri toplanmıştır. Özel Eğitim Görme Engellilerin Eğitimi alanında doktora aşamasında olan bir uzman tarafından güvenirlik verileri elde edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre normal gelişim gösteren çocukların Zihin Kuramı becerilerinin görme yetersizliğinden etkilenmiş çocuklarla karşılaştırıldığında anlamlı derecede farklılaştığı gözlenmiştir. Araştırmanın verileri katılımcı grubun görme yetersizliğinin normal gelişim gösteren akranlarına oranla Zihin Kuramı becerileri üzerinde olumsuz yönde etkilediğini göstermiştir. Bu doğrultuda görme yetisinin Zihin Kuramı becerilerinin gelişimi üzerinde etkisi olduğuna dair çıkarımda bulunulabilir. Çalışmanın verileri tartışılarak ileriye yönelik araştırmalar için önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Zihin Kuramı, ağır görme yetersizliğinden etkilenmiş çocuklar, az gören çocuklar, normal gelişim gösteren çocuklar.

4. Sınıf Fen Bilimleri Öğretim Programının Değerlendirilmesi

Mecit ASLAN[1]

Kayahan ÇÖKÜK[2]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Yüzüncü Yıl Üniversitesi, maslan4773@gmail.com*

[2]*Öğretmen, MEB, K1y1h1n@hotmail.com*

Özet

Bu çalışmanın amacı 4. sınıf fen bilimleri öğretim programının Tyler'ın Hedefe Dayalı Program Değerlendirme modeline uygun olarak değerlendirilmesidir. Araştırmada desen olarak tek grup ön test-son test deseni kullanılmıştır. Çalışma 2016-2017 öğretim yılında Van ili Gevaş ilçesindeki bir ilkokulda öğrenim gören 36 4. sınıf öğrencisi ve 1 öğretmen ile yürütülmüştür. Araştırmada araştırmacılar tarafından geliştirilen çalışmada ön test ve son test olarak uygulanan akademik başarı testi, süreçte kullanılan gözlem formu ve sürecin sonunda öğretmene uygulanan yarı yapılandırılmış görüşme formu veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Akademik başarı testinin KR-20 güvenirliği .88 ve ortalama güçlüğü .52 olarak bulunmuştur. Nicel verilerin analizi için betimsel istatistikler, bağımlı gruplar t-testi ve Cohen's d testi kullanılırken; nitel verilerin analizi için betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Çalışma sonucunda, öğrencilerin toplam 11 kazanımın sadece 2'sine ulaştıkları, öğretim sürecinde öğretmen merkezli eğitim yapıldığı, geleneksel öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanıldığı, materyal olarak sadece ders kitabının kullanıldığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca, fiziki alt yapı ve velilerin eğitim sürecine katkısı ile ilgili sorunlar yaşandığı belirlenmiştir. Bununla birlikte, ön test-son test sonuçları karşılaştırıldığında 11 kazanımın 6'sında ve testten alınan toplam puanda son test lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Ulaşılan sonuçlar doğrultusunda, program geliştirme sürecinde farklı koşullarda başarılı olacak programların geliştirimesi, öğretmenlerin geliştirilen programın felsefesine uygun olarak olarak hareket etmeleri için hizmet içi ve hizmet öncesi eğitim çalışmalarının yapılması, ailelerin programdaki rolleri ile ilgili bilgilendirilmeleri ve eğitim sürecine daha fazla katılmalarının sağlanması, programın etkili şekilde yürütülebilmesi için okulun fiziki koşullarının uygun hale getirilmesi önerilmektedir. Ayrıca, geliştirilmiş olan programların farklı koşullardaki etkisinin belirlenebilmesi için farklı değerlendirme modellerinin kullanıldığı değerlendirme çalışmalarının yapılması gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Fen bilimleri öğretim programı, program geliştirme, program değerlendirme, Tyler'ın hedefe dayalı değerlendirme modeli

Otizm Spektrum Bozukluğu Risklerinin Belirlenmesinde Göz İzleme Teknolojileri

Selda ÖZDEMİR[1]

Işık Akın BÜLBÜL[2]

Hale ÇOTUK[3]

Zahide TÖRET[4]

Demet TİRYAKİ[5]

İbrahim KÖK[6]

Arif BABACAN[7]

Yasin GÜNLÜ[8]

Görkem CEYHAN[9]

[1]Doç. Dr., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, seldaozdemir@gmail.com

[2]Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, isikakinbulbul@gmail.com

[3]Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, halecotuk@gmail.com

[4]Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, zahidetoret@gazi.edu.tr

[5]Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, demetunaltir@gmail.com

[6]Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Mühendislik Fakültesi, ikok@gazi.edu.tr

[7]Özel Eğitim Öğretmeni, arifbabacan@anadolu.edu.tr

[8]Arş. Gör., Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi, yasingunlu@aksaray.edu.tr

[9]Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, gorkemceyhan@gazi.edu.tr

Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) sosyal duygusal gelişimi ve sosyal iletişim becerilerini önemli ölçüde etkileyen, ilk belirtilerinin 3 yaşından önce görüldüğü nörobiyolojik bir bozukluktur. OSB'li çocuklar göz kontağı kurma, sosyal etkileşimi başlatma, konuşmayı sürdürme, akranları ile karşılıklı etkileşime dayalı oyun oynama, başkalarının niyet ve hislerini anlama, değişikliklere uyum sağlama, sözel ve sözel olmayan sosyal iletişim becerileri sergileme gibi alanlarda yoğun problemler sergilerler. Sosyal iletişim becerilerinde görülen bu problemler OSB'li çocukların gelişimlerinin en erken dönemlerinden itibaren önce ebeveyn çocuk etkileşimini olumsuz etkilemekte daha sonra çocukların akran ilişkilerinde, okul yaşamlarında ve sosyal hayata uyum süreçlerinde bozucu etkiler göstermektedir. Otizm spektrum bozukluğunda günümüzde bilinen en etkili müdahale gelişimin en erken döneminde başlayan yoğun erken özel eğitimdir. Çocukluk döneminin erken yıllarında otizm spektrum bozukluğu risklerinin belirlenmesi, erken ve yoğun özel eğitim uygulamalarına başlamanın önünü açmaktadır. Klinik değerlendirmeler ve standardize edilmiş ölçme araçlarının kullanıldığı geleneksel değerlendirmelerin ayrıntılı ve uzmanlık gerektiren değerlendirmeler olması, geniş kitlelerin bu değerlendirmelere erken dönem erişimini güçleştirebilmektedir. Nitekim Dünya'da pek çok OSB'li çocuk, OSB tanısını 3 yaşından sonra alabilmektedir. Bu çalışmada bebeklerde ve küçük yaş grubu çocuklarda OSB risklerini değerlendirmede uygulanan, teknoloji temelli ve yenilikçi bir değerlendirme yöntemi olan göz izleme değerlendirmeleri ele alınacaktır. Göz izleme teknolojileri bilgisayar ekranını izleyen çocuğun göz bebeklerini takip ederek, görsel bir imajı çocuğun nasıl taradığını saptayabilmekte ve çocukların göz izleme örüntülerini kaydedebilmektedir. Alan yazında pek çok araştırmacı otizm spektrum bozukluğu olan çocukların gelişimin en erken dönemlerinden itibaren insan yüzlerine, özellikle de göz bölgesine bakmaktan aktif olarak kaçındıklarını göstermektedir. OSB'li çocukların göz izleme becerilerini incelemeyi amaçlayan araştırmalarda, OSB'li çocukların, sözel olmayan sosyal ipuçlarının ve iletişimsel davranışların farkında olma ve tepkide bulunma için gerekli yüz ifadelerini ayırt etmede, tanımlamada ve yanıtlamada sınırlılıklar sergiledikleri, normal gelişim gösteren çocuklar ile karşılaştırıldığında; OSB'li çocukların, diğerlerinin yüz ifadelerini, jestlerini izlemede daha az zaman

harcadıkları, yüze bakma tepki sürelerinin kısa olduğu ve sıra dışı göz izleme stratejilerine sahip oldukları belirlenmiştir (Bradshaw, Shic ve Chawarska, 2010; Dawson ve ark., 2004; Chawarska ve ark., 2007; Chawarska ve Shic, 2009; Chawarska ve Volkmar, 2007; Webb ve ark., 2010). Yüzün, OSB'li çocuklarda dikkat eğilimi gösterilen ve dikkatin sürdürüldüğü bir odak noktası olmadığı ve bu durumun OSB'ye özgü olduğu açıklanmaktadır (Bradshaw ve ark., 2010). Göz izleme teknolojisi aracılığıyla OSB'li çocukların erken dönemlerde atipik göz izleme örüntülerinin saptanması, OSB değerlendirmelerinde risk sergileyen bebek ve küçük yaş grubu çocukların değerlendirmelerinde önemli bir yöntem haline gelmektedir. OSB'li bireylerle yürütülen göz izleme araştırmaları, OSB'ye özgü göz izleme örüntülerinin belirlenmesinde umut vadetmektedir. 115K459 kodlu TÜBİTAK bilimsel araştırma projesi kapsamında gerçekleştirilen bu çalışmada küçük yaş grubu OSB'li bebek ve çocuklarla yapılan araştırmalar incelenerek, alanyazında var olan OSB'ye özgü göz atipik göz izleme örüntüleri ve parametreleri tartışılacak ve ileri araştırmalara yönelik önerilere yer verilecektir.

Anahtar kelimeler: Göz izleme, otizm spektrum bozukluğu, değerlendirme.

Jestlerin Bilişsel Süreçleri Kolaylaştırıcı Rolü

Zahide TÖRET[1]

Selda ÖZDEMİR[2]

[1] Gazi Universitesi Gazi Eğitim Fakültesi, zahidetoret@gazi.edu.tr

[2] Gazi Universitesi Gazi Eğitim Fakültesi, seldaozdemir@gazi.edu.tr

Özet

Konuşma ve konuşurken jestleri kullanma insana özgü bir yoldur. Jestler olmadan kurulan iletişimde dikkat yanlızca konuşmacının sözlü mesajına odaklanırken, jestlerin de işe koşulması ile konuşma görsel, uzamsal bilgi içeren bir hal almaya başlar. Bu bağlamdan bakıldığında jestlerin temelde dinleyiciye hizmet ettiği düşünülebilir. Jestler alanyazında konuşmacının konuşmasını akıcı hale gertirmek, görsel uzamsal bilgi paylaşmak ve konuşmayı anlamlı hale getirmek için kullandığı spontane el ve kol hareketleri olarak tanımlanmaktadır. İletişim boyunca jestler ifade edilmeyen bir kavramın yerine geçme, ek bilgi verme, kullanılacak ifadeyi kısaltma, vurgulama gibi pek çok iletişimsel rolü üstlenmektedir. Bununla birlikte jestlerin iletişimsel amaçlardan farklı olarak işe koşulduğu pek çok bilişsel süreç bulunmaktadır. Bu süreçlerde ise jestlerin görsel uzamsal bilgi aktarma, var olan bilgiyi toparlama, leksikal ulaşımı sağlama ya da hatırlanamayan bir kelimenin bellekten çağırılması gibi karmaşık bilişsel süreçleri düzenlemede kullanıldığı bilinmektedir (Alibali, 2005; Frick, 1991; Frick- Horbury & Guttentag,1998; Kendon, 1994; Kraus, 1998; Pine, Lufkin & Messer, 2004; Pine, Bird & Kirk, 2007). Nitekim günlük hayatta telefonda yol tarif ederken konuşmacının dinleyicinin görmediğini bildiği halde eliyle yön işaretleri yapması, bir yemek tarif ederken kişinin sanki o yemeği yapıyormuşçasına ellerini hareket ettirmesi ya da ismini hatırlayamadığı nesnenin şeklini elleriyle göstermesi bilişsel süreçlerde jestlerin üslendiği rolleri açıklayan örneklerdir. Bu çalışmada jestlerin leksikal ulaşım, dilimin ucunda etkisi ile başa çıkma, görsel uzamsal bilgiyi aktarma ve bilgi toparlama sürecindeki kolaylaştırıcı rolü, bu konulara ilişkin güncel teoriler ve jest kullanımının etkisi kanıt temelleri ışığında tartışılarak alan yazında bu konulara ilişkin yapılmış çalışmalara yer verilecektir.

Görme Yetersizliğinden Etkilenmiş Bireylerin Jest Kullanım Özellikleri

Zahide TÖRET[1]

Selda ÖZDEMİR[2]

[1]*Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, zahidetoret@gmail.com*

[2]*Doç. Dr., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, seldaozdemir@gmail.com*

Özet

Jestler konuşmaya yardımcı olarak kişinin iletişimini kolaylaştırmak, konuşmayı daha etkili ve akıcı hale getirmek için kullanılan el ve kol hareketleridir. Jestler kişinin konuşmada kullanmadığı bilgileri içerir, böylece konuşmayı akıcı hale getirme, ek bilgi sunma, somutlaştırma gibi pek çok fonksiyonu da yerine getirir. Gelişimsel sürece bakıldığında jestler yaşamın ilk yıllarında ihtiyaç ve istek belirtmenin yanı sıra ortak dikkati başlatmanın anahtarı olarak karşımıza çıkmaktadır. Jestler diğer iletişimsel araçların öncülleridir. Artan yaşla birlikte jestler yerini kelimelere bırakır. Birey jestleri bilişsel süreçleri kolaylaştırmak için kullanmaya başlar (Frick, 1991; Pine, Lufkin & Messer, 2004; Pine, Bird & Kirk, 2007). Jestlerin kullanımının kültür (Graham & Argyle,1975), cinsiyet (Mahl, 1968), yaş (Feyereisen & Havard, 1999), fiziksel ve bilişsel yeterlilik (Frick-Horbury & Guttentag, 1998) gibi değişkenlerden etkilendiği düşünüldüğünde, jest ediniminin görsel yaşantılarla ya da aktif fiziksel deneyimlerle geliştiği düşünülebilir (Hostetter& Alibali, 2008). Jestlerin görsel girdi ve motor becerierin yardımı ile öğrenileceği (Retting, 1994) görüşünden yola çıkıldığında ise görme yetersizliğinden etkilenmiş bireylerin jest edinim ve kullandıkları jestlerin özellikleri alan yazında bir merak konusu olmuştur. Bazı araştırmacılar görsel girdi ve motor öğrenmelerdeki dezavantajlarından dolayı görme yetersizliğinden etkilenen bireylerin jestleri edinme ve kullanmada sınırlılık yaşadığını ifade ederken (Sharkey vd. 2000) bazı araştırmacıların görme yetersizliğinden etkilenmiş çocukların benzer bağlamlarda ve benzer özelliklerde sözel olmayan iletişim becerilerini kullandıklarını ifade etmektedir (Iverson, Tencer, Lany & Goldin- Meadow, 2000; Mallineni, Nutheti, Shanimole & Thangadurai, 2006).

Bu çalışmada genel olarak jestlerin tanımlanması, sınıflandırılması, jestlerin gelişimi, görme yetersizliğinden etkilenmiş bireylerin gelişimsel olarak jest kullanım özelliklerine ve alan yazında bu konuda yapılmış çalışmalara yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Jestler, görme yetersizliği, jestlerin gelişimi.

Otizmli ve Normal Gelişim Gösteren Çocukların İnsan-Nesne Videolarında Göz İzleme Becerilerinin Karşılaştırılması

Selda ÖZDEMİR[1]

Işık Akın BÜLBÜL[2]

Zahide TÖRET[3]

Demet TİRYAKİ[4]

İbrahim KÖK[5]

Görkem CEYHAN[6]

Hale ÇOTUK[7]

Arif BABACAN[8]

Yasin GÜNLÜ[9]

[1]*Doç. Dr., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, seldaozdemir@gmail.com*

[2]*Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, isikakinbulbul@gmail.com*

[3]*Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, zahidetoret@gazi.edu.tr*

[4]*Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, demetunaltir@gmail.com*

[5]*Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Mühendislik Fakültesi, ikok@gazi.edu.tr*

[6]*Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, gorkemceyhan@gazi.edu.tr*

[7]*Arş. Gör., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, halecotuk@gmail.com*

[8]*Özel Eğitim Öğretmeni, arifbabacan@anadolu.edu.tr*

[9]*Arş. Gör., Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi,* yasingunlu@aksaray.edu.tr

Özet

OSB'li çocuklarda nörolojik gelişimsel süreci anlamaya çalışan pek çok araştırmacı, gelişen göz izleme teknolojileri aracılığıyla, çocukların göz izleme becerilerini ve bu becerilerin gelişimsel seyrini anlama odaklanmaktadırlar. Göz izleme becerileri ile beraber beyin dalgaları, kalp ritmi gibi diğer fizyolojik verilerin de incelendiği yeni dönem araştırmaları içerisinde göz izleme çalışmaları otizmin doğasını anlamak, bebeklik döneminden itibaren otizm risklerini belirlemek ve elde edilen bilgilerle teknoloji temelli eğitim uygulamaları geliştirme potansiyelleri açısından özellikle dikkat çekicidir. Çoklu duyusal beyin aktivitelerine dayalı olan ve yetersizlik yaşanılan ortak dikkat becerileri gibi sosyal iletişim becerileri ile ilişkili olan çok temel bir beceri olan göz izleme becerileri, göz hareketleri ile durağan veya hareketli durumdaki insan ve yüz resimlerine ilişkin veya doğal ortamlara ilişkin görsel dikkati yöneltme ve görsel algılama becerilerini gerektirmektedir (Chawarska ve ark., 2012). Alan yazında, göz izleme becerilerinin, hareket eden/konuşan insan veya nesne görüntüleri, durağan insan veya nesne resimlerine ilişkin sıklıkla yüz tarama ve yüz tanımlama becerileri olarak sınıflandırıldığı görülmektedir (Chawarska ve ark., 2007; 2009; 2010; 2012). Yüz üzerinde dikkatin sürdürülmesi ve işleme sınırlılıklarının, erken dönem sosyo-bilişsel ve dil gelişim üzerinde olumsuz etkileri olduğu olarak bilinmektedir (Kuhl ve ark., 1992; Leppanen ve Nelson, 2009; Pascalis ve ark., 2005; Thiessen ve ark., 2007). Nitekim, sosyal etkileşimi başlatma ve sürdürme sınırlılıklarının yoğun olarak gözlendiği OSB'li çocuklarda, sosyal yetersizliğinin altında yatan mekanizmanın daha iyi anlaşılması ve olası müdahale hedeflerinin tanımlanması için göz izleme becerilerinin incelenmesi ve OSB'de yaygın olarak gözlemlenen atipik gelişimsel seyrin doğru anlaşılması kritik ölçüde önemlidir. Bu kapsamda bu çalışmada 18-36 ay aralığında olan 57 ve 18-36 ay aralığında 72 normal gelişim gösteren çocuk katılmıştır. Çalışmada katılımcı çocuklara ekranın bir tarafında ışıklı ve sesli oyuncak, diğer tarafında insan insana etkileşim videosu sunumuştur. Üç set halinda sunulan videoların göz izleme sonuçları OSB'i çocukların NG'li çocuklardan açık olarak farklılaşarak, insan insana etkileşim videosu yerine ışıklı ve sesli videolara

odaklandıkları görülmüştür. NG'li çocuklar ise insan insana etkileşim videolarına daha fazla odaklanmışlardır. Araştırma bulguları OSB'li çocuklarda göz izleme araştırmaları alan yazını çerçevesinde tartışılmış ve ileri araştırmalara yönelik önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Otizm spektrum bozukluğu, göz izleme, değerlendirme.

Sosyal Bilgiler Konularının Öğretiminde Sanal Tur (Sanal Gezi)

Nusret KOCA[1]

Abdullah GÖKDEMİR [2]

[1]*Doç.Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, nkoca@aku.edu.tr*

[2]*Arş.Gör., Afyon Kocatepe Üniversitesi, gokdemir@aku.edu.tr*

Özet

Eğitim öğretim süreci içerisinde en önemli unsurlardan bir tanesinin de materyal kullanımı olduğunu söylemek mümkündür. Materyal kullanımı bilgiyi somut ve kalıcı hale getirmekte, öğrenmeyi kolaylaştırmakta ve öğrenme sürecini hızlandırmaktadır. Yapılan araştırmalar öğrencilerin; %83'ünün görme, %11'inin işitme, %3,5'inin koklama, %1,5'inin dokunma, %1'inin de tatma duyularıyla edinilen yaşantılar sonucu öğrendiğini ortaya koymuştur (Ulusoy, 2009). Aynı zamanda dinleyerek öğrenme %10 gerçekleşirken, görsel öğelerinde eklenmesiyle bu oran %80'lere yükselmektedir (Ateş, 2006). Sosyal bilgiler programı içerisinde yer alan coğrafya ve tarih konularıyla öğrencilere görmedikleri, yaşamadıkları dönemler, olaylar ve yerler anlatılmaktadır. Bu durumda her türlü iç ve dış mekânın bilgisayar aracılığıyla internet ortamında izlenmesine, kişinin kendini ortamdaymış gibi hissedebilmesine olanak sağlayan sanal turun (sanal gezi) öğrencilerin zihinlerinde bir şeyler canlandırarak, somutlaştırmak amacıyla kullanılabilecek olan materyallerden olduğu söylenebilir. Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler programında yer alan bazı konuların öğretiminde kullanılabilecek sanal turları (sanal gezileri) belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda çalışmamız da nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama tekniği olarak doküman incelemesi kullanılmış ve veriler içerik analiz yoluyla incelenmiştir. Sosyal bilgiler programında yer alan konuların öğretiminde kullanılacak sanal turların (sanal gezilerin) olduğunu söylemek mümkündür.

Anahtar kelimeler: Sosyal bilgiler, Sanal gezi, Materyal kullanımı

Ortaokul Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin Metafora Dayalı Coğrafya Kavramına İlişkin Algıları

Hakkı YAZICI[1]

Abdullah GÖKDEMİR [2]

Evren EKİZ[3]

Mehmet Tamer KAYA[4]

[1]*Prof.Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, hyazici@aku.edu.tr*

[2]*Arş.Gör., Afyon Kocatepe Üniversitesi, gokdemir@aku.edu.tr*

[3]*Arş.Gör., Afyon Kocatepe Üniversitesi, eekiz@aku.edu.tr*

[4]*Arş.Gör., Afyon Kocatepe Üniversitesi, mtkaya@aku.edu.tr*

Özet

Sosyal bilgiler öğretim programı incelendiğinde içerisinde birden fazla sosyal bilimin disiplinlerarası yaklaşımla yer aldığı görülmektedir. İlkokul ve ortaokul öğrencileri sosyal bilgiler programı içerisinde yer alan tarih, coğrafya, ekonomi, sosyoloji, antropoloji gibi sosyal bilimlere ait her bir kavrama yönelik algıladığı biçimde benzetmeler kullanabilir. Bu araştırmada ortaokul sosyal bilgiler öğrencilerinin metafora dayalı "coğrafya" kavramına ilişkin algıları ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu doğrultuda 2016-2017 eğitim öğretim yılında Afyonkarahisar il merkezinde öğrenim gören 400 Ortaokul öğrencisi araştırmaya katılmıştır. Bu öğrencilerin coğrafya kavramına ilişkin algısını belirlemek için öğrencilere "coğrafya.....gibidir/benzer. Çünkü.....dir. " yazılı bir form dağıtılmış ve doldurmaları istenmiştir. Çalışmanın verileri nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi yoluyla incelenmiştir. Araştırma sonucunda ortaokul sosyal bilgiler öğrencilerinin coğrafya kavramına yönelik çok sayıda metefor oluşturduğunu söylemek mümkündür.

Anahtar kelimeler: Sosyal Bilgiler, Coğrafya, Metafor

Nihai Tüketici Perspektifinden Hazır Giyim Sektörünün Gücünü Belirleyen Unsurlar

İpek CEBECİ[1]

Betül ÇAL[2]

[1]*Yardımcı Doçent Dr., Giresun Üniversitesi, ipekdenizcebeci@gmail.com*

[2]*Yardımcı Doçent Dr., Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, betulcal@yahoo.com*

Özet

Amaç: İmalat sanayi içinde ihracat geliri ve net döviz girdisi açısından büyük önem taşıyan hazır giyim sektörü, son dönemdeki iç ve dış talepteki bozulmalara rağmen Türkiye ekonomisi için önemini korumaktadır. 2016 itibariyle Türk hazır giyim sektörü gerçekleştirdiği 15 milyar USD'lik ihracat ile 8. sırada yer alırken, toplam ihracattan aldığı pay %3 seviyesine ulaşmıştır (Türkiye İş Bankası, Hazır Giyim Sektörü Raporu, 2017). Sektörün ulusal ekonomideki bahsedilen önemi bu araştırmaya zemin hazırlamış, sektörün başarısını belirleyen faktörlerin analiz edilmesi gerekliliğini ortaya koymuştur. Bu kapsamda bu çalışma ile amaçlanan, sektörün önemli müşteri portföyünü oluşturan genç tüketicilerin hazır giyim satın alımlarında etkili olan kritik unsurların belirlenmesi ve bu unsurlar üzerindeki demografik kırılımların ortaya konmasıdır. Sektöre yönelik tüketici bakış açısını temel alan bu çalışmanın nihai tüketicilere yönelik etkin pazarlama yöntemleri geliştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Yöntem: Araştırma kapsamında genç tüketicilerin giyim harcamalarını tespite yönelik veriler toplamda 200 Giresun Üniversite'si öğrencisine anket uygulanarak toplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS20 istatistik programından yararlanılarak açımlayıcı faktör analizi ve faktöriyel MANOVA testi yapılmıştır.

Faktör analizi ön koşulu olarak, değişkenler arasındaki korelasyon matrisi ve örneklem yeterliliği kontrol edilmiştir (Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)= 0,721; Bartlett Küresellik testi için $p<0,05$). Araştırmada geçerlilik ve güvenirlik ortaya konulduktan sonra hazır giyim satın alımlarını etkileyen faktörlerin cinsiyet, medeni durum, yaş ve gelire göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için faktöriyel MANOVA testi yapılmıştır.

Bulgular: Açımlayıcı faktör analizi sonucunda tüketicilerin hazır giyim ürün tercihine yönelik 4 alt boyut (Marka gücü, Görsel Sunum, Ürün Özellikleri, Fiyat Hassasiyeti) belirlenmiştir. "Marka gücü" olarak isimlendirdiğimiz faktör 1'in genç tüketicilerin hazır giyim ürün satın alımlarında en etkili (varyansa katkı %23,67) alt boyut olduğu tespit edilmiştir. Bunu sırasıyla "Görsel Sunum" (varyansa katkısı %13,52), "Ürün özellikleri" (varyansa katkısı % 9,98), "Fiyat Hassasiyeti" (varyansa katkısı % 9,40) izlemektedir.

Faktöriyel Manova testi sonucunda gençlerin hazır giyim satın alımlarında etkili olan unsurları ifade eden 4 faktörlerden sadece "Görsel Sunum" faktörüne yönelik verilen yanıtlar arasında araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet ve medeni durum değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir (Kız öğrencilerin ve bekarların görsel sunum puanları erkekler öğrencilerden ve evil öğrencilerden yüksektir.). Bu faktörlerde, yaş ve gelir değişkenleri açısından ise anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Sonuç: Genç tüketicilere yönelik gerçekleştirilen bu çalışmada hazır giyim satın alma tercihini etkileyen faktörlerin marka gücü, görsel sunum, ürün özellikleri ve fiyat hassasiyeti olduğu belirlenmiştir. Marka gücü olarak isimlendirdiğimiz faktör, genç tüketicilerin hazır giyim ürün satın alımlarında en etkili unsurdur ve bunu izleyen diğer faktörler sırasıyla görsel sunum, ürün özellikleri ve fiyat hassasiyeti faktörleridir.

Bu faktörlerin öğrencilerin demografik özelliklerine göre değişimine yönelik, olarak, görsel sunum faktörü ile araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet ve medeni durum değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Hazır Giyim Sektörü, Marka Gücü, Fiyat Hassasiyeti, Görsel Sunum

Medeniyetler Arası Etkileşimin Çini Sanatına Yansıması

Çetin ÖZTÜRK[1]

Kemal GÜLER[2]

Zeyneb BAYSAL[3]

[1] *Yrd. Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, cetinozturk2001@gmail.com*

[2] *Arkeolog, Çini Sanatçısı, antikkemal@gmail.com*

[3] *Yüksek Lisans, Necmettin Erbakan Üniversitesi, zeynebbaysal2@gmail.com*

Özet

Farklı kültürlerin birlikte yaşamasını kolaylaştıran unsurların en başında ortak fikir-düşünce-hedef ve kültür gelmektedir. Bu unsurlar arasında fark çoğalmaya başladıkça toplumlar bir arada yaşamaya daha fazla ihtiyaç duymuşlar ve sosyal hayatı düzenleyen kurallar ile bu farklılıkların ortaya çıkaracağı çatışmaları elimine etmişlerdir. Bunca farklılığın içerisinde sanatla birlikte doğal bir uyum yakalamışlar ve ortaya yüzyıllar boyunca etkilerinin devam ettiği eserler çıkarmışlardır. Bu eserlerden biri de çinidir. Çini; iç ve dış mimari süslemelerin yanı sıra toprağın pişirildikten sonra şekil verilip kap-kacak, tabak, vazo, sürahi vb. gibi eşyalar üretilmesine olanak sağlayan bir el sanatıdır.

Çini sanatı kültürlerin etkileşimleri ile gelişmiş ve nesilden nesile kültürel bir miras olarak aktarılmıştır. Örneğin çini sanatının gelişip aktarılmasında önemli rolü olan medeniyetlerden biri olan İslam kültür ve medeniyeti; Pers, Yunan, Bizans etkilerini bünyesinde barındırmış, bu kültürleri sentezleyerek kültürlerin fetihlerle dünyaya yayılmasını sağlamıştır. 8-12. yüzyıllar arasında en parlak çağını yaşayan İslam dünyası, Rönesans ve Reform hareketlerinin ortaya çıkmasında etkili olmuş, Asya ile Avrupa arasında köprü vazifesi görmüştür. Rönesans Dönemi'ne ait seramik eserlerde İslam seramiklerinin etkilerini görmemiz de Asya'dan Avrupa'ya uzanan kültür ve medeniyet etkileşiminin İslam toplumu aracılığıyla çini sanatına yansımasını göstermesi açısından önem taşımaktadır.

Çini sanatının toplumlar arası kültür geçişlerinde nasıl bir rol oynadığını tespit etmek günümüz teknolojisi ile oldukça kolaylaşmıştır. Biz bugün antik bir çini eserin hatta kırık bir çini parçasının bile üretildiği dönemin teknik seviyesini, üretim sistemini, coğrafi yayınımını, kimyasal yapısını, kullanım süresini, bu eserleri üreten toplumların sosyoekonomik, sosyopolitik yapılarını, inanç sistemlerini ve kültürel etkileşimlerini belirleyebiliyoruz.

Bu bildiride farklı kültürler ve milletler arasındaki etkileşimlerin çini sanatı üzerindeki etkileri ve çini sanatının bu milletlerin bir arada yaşamasına olan katkısı incelenmiştir. Birçok döneme ait çini çalışmaları teknik, dekor, üslup ve gelişim açısından incelenmiş, çinilerin birbirleriyle olan etkileşimleri tespit edilmiş ve çini sanatının bir medeniyetin oluşmasında ne denli büyük bir rol oynadığı örneklerle gösterilmiştir.

Anahtar kelimeler: Çini, Medeniyet, Sanat, Sivil Mimari.

Öğretmen Adaylarının Duygusal Zekâlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Behçet ÖZNAÇAR[1]

[1]Doç.Dr., Yakın Doğu Üniversitesi, oznacar.behcet@gmail.com

Özet

Bu araştırmanın amacı, üniversitede öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının duygusal zekalarını, cinsiyet, öğrenim gördükleri üniversitenin kumu veya özel üniversite olma durumları ve öğrenim gördükleri bölüm değişkenlerine göre incelemektir.

Araştırmanın çalışma grubunu 2016/2017 eğitim öğretim yılında Eğitim fakültelerinde öğrenim görmekte olan 375 öğretmen adayından oluşmaktadır. Eğitim fakültelerinde öğrenim görmekte öğretmen adayların duygusal zekalarını ölçmek için, Duygusal Zekâ Özelliği Ölçeği–Kısa Form kullanılmıştır**.** Petrides ve Furnham (2000,2001) tarafından geliştirilen ölçeğin Deniz, Özer ve Işık (2013) tarafından Türkçeye uyarlama çalışması yapılmıştır.

Araştırmanın sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının duygusal zekâlarını cinsiyetlerine göre duygusal zekanın iyi oluş, duygusallık ve sosyallik alt boyutları puan ortalamaları cinsiyet değişkenine göre farklılaşma tespit edilmiştir. Duygusal zekâlarını öğrenim gördükleri üniversite türü değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını anlayabilmek için yapılan t-testi analizi sonucunda duygusal zekanın iyi oluş, öz kontrol, duygusallık, sosyallik ve toplam duygusal zeka alt boyutları puan ortalamaları öğrenim gördükleri üniversite türü değişkenine göre anlamlı bir farklılaşma bulunmuştur. Öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri bölüm değişkenine göre duygusal zekânın toplam puan ortalaması ve tüm boyutlarındaki puan ortalaması anlamlı bir şekilde farklılaştığı gözlenmektedir.

Anahtar Kelime: Duygusal Zekâ, öğretmen adayı, cinsiyet

Türkiye'de Sağlık Harcamalarının Sağlık Göstergeleri Üzerindeki Etkisi: Ekonometrik Bir Analiz

Oktay KIZILKAYA[1]

Mehmet DAĞ[2]

Fatma KIZILKAYA[3]

[1]*Yrd.Doç.Dr., Hakkari Üniversitesi, o.kizilkaya.4@gmail.com*

[2]*Yrd.Doç.Dr., Hakkari Üniversitesi, mehmetdag@hakkari.edu.tr*

[3]*Öğr.Gör., Hakkari Üniversitesi, fatmakizilkaya@hakkari.edu.tr*

Özet

Ortalama hayat süresi, bebek ve çocuk ölüm oranları ve sağlık sistemine ilişkin göstergeler bir toplumun sağlık düzeyini etkileyen faktörler olarak sıralanabilir. Bu çalışmada 1975-2014 dönemi verileri kullanılarak sağlık harcamalarının (hex) (GSYİH'nin yüzdesi), doğumda yaşam beklentisi (le), bebek ölüm oranı (mri) (1000 Canlı Doğumda Bebek Ölüm Oranı) ve 5 yaş altı ölüm oranı (mr5) üzerindeki etkilerini test etmek amacıyla 3 farklı model kurulmuştur. Bu bağlamda ilk olarak; serilerin durağanlıkları, ADF birim kök testi ve Zivot-Andrews yapısal kırılmalı birim kök testiyle incelenmiş ve serilerin düzey değerlerinde durağan olmayıp, birinci farkları alındığında durağan hale geldikleri görülmüştür. Seriler arasında eşbütünleşme ilişkisinin varlığı Maki (2012) yapısal kırılmalı eşbütünleşme testiyle sınanmış ve seriler arasında eşbütünleşme ilişkisinin var olduğu, yani serilerin uzun dönemde birlikte hareket ettikleri tespit edilmiştir. Uzun dönem eşbütünleşme katsayıları ise FMOLS yöntemiyle tahmin edilmiştir. Elde edilen uzun dönem katsayıları incelendiğinde doğumda yaşam beklentisi (le) ve sağlık harcamaları (hex) arasında pozitif ve istatistiki olarak anlamlı bir ilişki elde edilmiştir. Eşbütünleşme denklemine göre sağlık harcamalarının GSYİH içindeki yüzdesinde meydana gelecek 1 puanlık artış doğumda yaşam beklentisini 0.53 birim arttıracaktır. Bebek ölüm oranı (mri) ve sağlık harcamaları (hex) arasında negatif ve istatistiki olarak anlamlı bir ilişki elde edilmiştir. Eş-bütünleşme denklemine göre sağlık harcamalarının GSYİH içindeki yüzdesinde meydana gelecek 1 puanlık artış bebek ölüm oranını 0.03 puan azaltacaktır. 5 yaş altı ölüm oranı (mr5) ve sağlık harcamaları (hex) arasında negatif ve istatistiki olarak anlamlı bir ilişki elde edilmiştir. Eş-bütünleşme denklemine göre sağlık harcamalarının GSYİH içindeki yüzdesinde meydana gelecek 1 puanlık artış 5 yaş altı ölüm oranını 0.03 puan azaltacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık harcamaları, eşbütünleşme testi, FMOLS

Akaryakıt Fiyatlarının Kırmızı Et Fiyatlarına Etkisi

Salih ARSLAN[1]

Macide ÇİÇEK[2]

[1]*Araştırma Görevlisi, Dumlupınar Üniversitesi - Kütahya/Türkiye, salih.arslan@dpu.edu.tr*

[2]*Profesör Doktor, Dumlupınar Üniversitesi - Kütahya/Türkiye, macide.cicek@dpu.edu.tr*

Özet

Türkiye'de son yıllarda kırmızı et fiyatlarındaki artışlar kontrol edilemez hale gelmiştir. Çalışmada et fiyatlarındaki bu artışlara sebep olan unsurlar araştırılmıştır. Bu doğrultuda akaryakıt fiyatlarının ve yem fiyatlarının kırmızı et fiyatlarına etkisi incelenmiştir. Türkiye'yi kapsayan çalışmada, 2005-2016 dönemine ait yıllık veriler Granger Nedensellik Test yöntemiyle analiz edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda, Türkiye'de yem ve mazot fiyatlarının kırmızı et fiyatlarını etkilediği, benzin fiyatlarının ise et fiyatlarına bir etkisinin olmadığı bulgularına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kırmızı Et, Et Fiyatları, Akaryakıt Fiyatı, Granger Nedensellik Testi, Türkiye

Doğrudan Yabancı Yatırımlar ve Kısa Vadeli Sermaye Hareketleri Volatilitesi Arasındaki Nedensellik Analizi

Macide ÇİÇEK[1]

Salih ARSLAN[2]

[1]*Profesör Doktor, Dumlupınar Üniversitesi - Kütahya/Türkiye, macide.cicek@dpu.edu.tr*

[2]*Araştırma Görevlisi, Dumlupınar Üniversitesi - Kütahya/Türkiye, salih.arslan@dpu.edu.tr*

Özet

Tarımsal dönemde yeteri kadar üretim ve sermaye birikimi olmadığından uluslararası sermaye hareketleri yok denecek kadar azdı. Sanayi devrimiyle birlikte üretim ve sermaye birikimi artmış ancak ekonomilerin dışa kapalı olmaları ve birinci dünya savaşı, büyük buhran, ikinci dünya savaşı gibi nedenlerden dolayı sermaye yatırımlarında uluslararası hareketlilik tam olarak sağlanamamıştır. 1970'li yıllarda ortaya çıkan petrol krizleri ve Bretton Woods sisteminin dağılmasıyla birlikte önce gelişmiş ülkeler, 1980'lerden itibaren de IMF ve Dünya Bankası'nın desteği ile gelişmekte olan ülkeler sermaye hareketleri önündeki engelleri kaldırmaya başlamışlardır. Finansal liberalizasyon olarak adlandırılan bu gelişmeden sonra, uluslararası sermaye hareketleri hızla artmıştır. Finansal liberalizanyonla birlikte yabancı yatırımcılar yeni yatırım sahalarına açılırken, yatırımların giriş yaptığı ekonomiler ise yatırım için ihtiyaç duydukları fonlara kavuşarak üretim miktarlarını artırma imkanını sağlamışlardır. Ancak doğrudan yabancı yatırımlar dışındaki sermaye hareketleri girdikleri ekonomilerdeki istikrar ve oynaklık durumuna göre hareket ederek, ülkede meydana gelen bir şok durumunda anında bulundukları ülkeyi terk edebilmektedir. Bu durumda ilgili ülkedeki şokun etkisi daha da artarak ekonomik krize dönüşebilmektedir.

Kısa vadeli sermaye hareketlerinin oynaklığını (volatilitesini) belirleyen faktörler tespit edilerek bu oynaklığı azaltıcı önlemler alınırsa, söz konusu sermaye hareketlerinin ekonomiler üzerindeki olumsuz şok etkileri de azaltılabilir. Bu doğrultuda ele alınan çalışmada, Türkiye'ye yönelen kısa vadeli sermaye hareketleri volatilitesi ile doğrudan yabancı yatırımlar arasındaki ilişki araştırılmıştır. Çalışmada, öncelikli olarak kısa vadeli sermaye hareketleri volatilitesini ölçmek için ARCH-GARCH modellerinden faydalanılmıştır. En uygun modelin GARCH (p,q) olduğu belirlenerek, kısa vadeli sermaye hareketleri volatilite değerleri tespit edilmiştir. Elde edilen volatilite değerleri ile doğrudan yabancı yatırımlar arasındaki ilişkiyi tespit edebilmek için 1986-2016 dönemine ait yıllık veriler Granger Nedensellik Analizi ile test edilmiştir. Analiz sonucunda doğrudan yabancı yatırımların kısa vadeli sermaye hareketleri volatilitesinin nedeni olmadığı, kısa vadeli sermaye hareketleri volatilitesinin ise doğrudan yabancı yatırımların nedeni olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Elde edilen bu sonuçlar kısa vadeli sermaye hareketlerine benzer araçlardan oluşan, yabancı portföy yatırımları volatilitesi ile doğrudan yabancı yatırımlar arasındaki ilişkiyi ele alan Hattari ve Rajan, 2011; ile Emir ve Kutlu, 2015'in bulgularının tersi yönündedir.

Çalışmada doğrudan yabancı yatırımların, kısa vadeli sermaye hareketleri volatilitesini etkilemediği görülmüştür. Ancak ülke sayısı artırılıp daha kapsamlı bir çalışma yapılarak daha net sonuçlar elde edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Kısa Vadeli Sermaye Hareketleri, Doğrudan Yabancı Yatırımlar, Granger Nedensellik Analizi, ARCH – GARCH Modelleri, Kısa Vadeli Sermaye Hareketlerinin Volatilitesi

Otizmli Bireylere Yabancı Kişilerin Kaçırma Girişimlerinden Korunma Becerisinin Öğretiminde Sosyal Öykülerin Etkililiği

Onur KURT[1]

Metehan KUTLU[2]

[1]*Doç.Dr., Anadolu Üniversitesi, onurk@anadolu.edu.tr*

[2]*Yrd.Doç.Dr., Hakkari Üniversitesi, metehankutlu@hakkari.edu.tr*

Özet

Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) sosyal etkileşim sorunları ve sınırlı/yinelenen ilgi ve davranışlarla ya da çoğunlukla olduğu gibi bu sorunların yanı sıra, dil ve iletişim becerilerinde gözlenen sınırlılıklarla ortaya çıkan ileri derecede ve karmaşık bir gelişimsel yetersizlik türüdür. Alan yazında OSB olan bireylerin toplumda bağımsız bireyler olarak yaşayabilmeleri için gereksinim duydukları davranış ve becerilerin öğretiminde kullanılmak üzere çeşitli öğretim uygulamaları geliştirilmekte ve uygulanmaktadır. Sosyal öyküler de bu uygulamalar arasında yer almaktadır. Alan yazında sosyal öykülerin sosyal beceriler, oyun becerilerinin arttırılmasında ve uygun olmayan davranışların azaltılmasında etkili olarak kullanılabildiğine dair araştırma bulguları bulunmaktadır. Bu çalışamanın amacı OSB olan çocuklara yabancı kişilerin kaçırma girişimlerinden korunma becerisinin öğretiminde sosyal öykülerin etkililiğinin incelenmesidir. 4-12 yaşları arasında OSB olan üç erkek çocuğun yer aldığı araştırmada tek denekli araştırma yöntemlerinden yoklama denemeli çoklu yoklama modeli kullanılmıştır. Araştırma bulguları araştırmaya katılan üç katılımcının da sosyal öykü uygulamasıyla yabancı kişilerin kaçırma girişiminden korunma becerilerisini öğrendiğini ve öğretim sona erdikten sonrada öğrendikleri becerileri sürdürdüklerini göstermiştir. Araştırmanın deney sürecinde yabancı kişilerin kaçırma girişimlerinden korunma becerisiyle ilgili gerçekleştirilen yoklama ve izleme oturumları farklı ortamlarda, farklı kişilerle ve farklı zamanlarda gerçekleştirilmiştir. Otizmli çocuklara yabancı kişilerin kaçırma girişiminden korunma becerisinin öğretimiyle ilgili yayımlanmış çalışmalarda sosyal geçerlik verileri sadece katılımcıların ailelerinden toplanmıştır. Ancak alan yazında uygulamadan etkilenen bireylerin yani katılımcıların sağlanan davranış değişikliğini yeterli bulup bulmadıkları, elde dilen sonuçların bireylerin yaşam kaliteleri üzerinde etkili olup olmadığı gibi araştırmanın sosyal açıdan önemli olabilecek taraflarının da sorgulanması gerektiği belirtilmektedir. Bu çalışmada sosyal geçerlik verileri annelerin yanı sıra araştırmada yer alan katılımcıların görüşlerine dayalı olarak toplanmasının çalışmanın olumlu yanlarından biri olduğu düşünülmektedir. Sosyal geçerlik bulguları, katılımcıların kendilerinin ve annelerinin çalışma hakkında olumlu görüşler ifade ettiklerini göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Sosyal öyküler, güvenlik becerileri, otizm

"Bu çalışma Hakkari Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu Tarafından Desteklenmiştir. Proje Numarası: SB2017BAP2"

Adaptive Model for Curriculum Optimization in Diploma Programs Based on Achievement through Computer Based Assessments

Mehmet KARAKOÇ[1]

[1]*Asst. Prof., Department of Software Engineering, Faculty of Engineering and Architecture, Antalya AKEV University, Antalya, Turkey, pamukkaleli@gmail.com*

Abstract

In every *diploma program* of any academic department of a university, various curriculums are followed for different student groups that might change year by year. Each curriculum includes the details forming the whole *educational issues* and *teaching activities* of the program for a set of *academic semesters*. Moreover, a curriculum consists of a number of courses with many *instructional things* such as objectives, content, teaching/learning/evaluation methodology and activities, and resources per each course. Depending on the relevant curriculum; (i) students are enrolled in the required and elective courses, (ii) lecturers give the lessons and apply some exams based on a number of *evaluation criteria* specified for each course, (iii) various homeworks/projects are done and applications are developed, and (iv) internship works and graduation dissertations are carried out. On the other hand, the required updates on the curriculum are addressed when needed while the change of *course plans* also changes the executions of lectures naturally. In this research, we aim at improving the *lecture executions* based on *achievement* through *Computer Based Assessments* (CBAs). Furthermore, we consider an *adaptive model* to optimize the existing curriculums dynamically for the future. Since moving to *an updated* or *a new* curriculum only comes true progressively, students give feedback, *course materials* are prepared accordingly and *course plans* get better. Eventually, the *optimized curriculums* can provide verified and validated courses to the program for later. In this scope we propose the following model: perform CBAs during the current semester/year; (1) identify wrong and/or insufficient relations between courses based on dependency, difficulty, necessity and priority, (2) find out the courses that are not appropriate for the program and the ones that need to be executed based on the *learning outcomes* and *program gains*, (3) organize the *course hierarchy* with the *balanced distribution* of course topics, and (4) update the course contents with better *execution order* of topics for more effective learning. Thus, every program can satisfy its own nationally/internationally accepted *specific criteria* that must be met for accreditation, performance and quality. Besides, additional costs and extra human effort may significantly be reduced in reaching the *department objectives*. To educate students for becoming *well qualified* graduates with more efficient environment for *research-and-application*, the proposed model may be followed in education. For this purpose, it is possible to improve the *course plans* fast with the help of *more participants* based on the existing CBA systems rather than classical *paper-and-pen* assessments.

Keywords: Adaptive model, curriculum, course plan, diploma program, computer based assessment, academic semester/year

Adil Yargılanma Hakkı Çerçevesinde Savunma Hakkının Zaman Bakımından Sınırları ile Ceza Muhakemesi Hukuku Bakımından Bazı Tespit ve Öneriler

Uğur ERSOY[1]

[1]*Yrd.Doç.Dr., Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi, avugurersoy@gmail.com*

Özet

Adil yargılanma hakkı, günümüz çağdaş hukuk sistemlerinde yargılamaya ilişkin temel hakların en önemlilerinden birisi olarak kabul edilmektedir. Kara Avrupası hukuk sisteminde ilk defa 1948 yılında İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi (m.10) ile temelleri atılmış bulunan bu hak, 1950 yılında Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (m.6) ile güvence altına alınmıştır. Türkiye de 1954 yılından bu yana Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin tarafı konumundadır.

Savunma hakkı, günümüz çağdaş hukuk sistemlerinde, suç şüphesi altında bulunan kişiye tanınmış temel hakların en önemlisi olarak kabul edilmektedir. Savunma hakkı, Anayasamızın 36. maddesinde, hak arama hürriyeti kapsamında teminat altına alınmış bulunan temel bir haktır. Anayasa'nın 36. maddesinin, temel hak ve hürriyetlerin niteliğini düzenleyen 12. maddesi ile birlikte yorumlanması sonucunda savunma hakkının, ilgilinin kişiliğine bağlı, dokunulamaz, devredilemez, vazgeçilemez temel hak ve hürriyetlerden olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun (CMK) 280/1-b ve 289/1-h maddelerinde, savunma hakkının sınırlandırılmış olması hukuka kesin aykırılık hali olarak kabul edilmiştir.

Savunma hakkı, yapısı itibariyle birçok hakkı bünyesinde barındırmaktadır. Bunlara örnek olarak, müdafiden yararlanma, soru sorma, kendi aleyhine işlemlere katılmama, tercümandan yararlanma, lehine delillerin toplanmasını isteme, duruşmada hazır bulunma vs. gösterilebilir.

Savunmanın hazırlanabilmesi için ne kadar zamanın gerekli olduğu, her somut olayın koşullarına göre ayrı ayrı değerlendirilecektir. Ancak kısa bir süreçten her halükarda kaçınılması gerekmektedir.

İnceleme konusuyla ilgili olarak CMK'da iki madde karşımıza çıkmaktadır: m.176 ve m.190.

"İddianamenin sanığa tebliği ve sanığın çağırılması" başlıklı 176. maddede iddianamenin, çağrı kağıdı ile birlikte sanığa tebliğ edileceği, çağrı kağıdının tebliğiyle duruşma günü arasında en az bir hafta süre bulunması gerektiği düzenlenmiştir. CMK m.176'da belirtilen sürenin hukuki niteliğine verilecek anlam büyük önem arz etmektedir.

CMK m.176'dan başka konuyla ilgili incelenmesi gereken bir diğer madde ise CMK'nın 190. maddesidir. *"Ara verme"* başlıklı 190. maddede şöyle denilmektedir: *"(1)Duruşmaya, ara verilmeksizin devam edilerek hüküm verilir. Ancak, zorunlu hallerde davanın makul sürede sonuçlandırılmasını olanaklı kılacak surette duruşmaya ara verilebilir. (2) 176'ncı maddede belirlenen süreye uyulmamış ise duruşmaya ara verilmesini istemeye hakkı olduğu sanığa hatırlatılır."*

Mevcut çalışmada bu temel hukuk metinlerinden hareketle adil yargılanma hakkı bağlamında savunma hakkının zaman bakımından sınırlarının ne olduğu belirlenecek, sonrasında ise CMK'daki düzenlemelerin içeriği ve amacı ortaya konulduktan sonra bazı tespit ve önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar kelimeler: Adil yargılanma hakkı, savunma hakkı, Anayasa, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Ceza Muhakemesi Kanunu.

The Concept of Heaven in Turkish Gardens

Canan CENGİZ[1]
Bülent CENGİZ[2]
Murat Ertuğrul YAZGAN[3]
[1] Assoc. Prof. Dr., Bartın University Faculty of Forestry Department of Landscape Architecture, canancengiz@bartin.edu.tr
[2]Assoc. Prof. Dr., Bartın University Faculty of Forestry Department of Landscape Architecture, bcengiz@bartin.edu.tr
[3]Prof. Dr. Emeritus, Ankara University Faculty of Agriculture Department of Landscape Architecture, me-yazgan@hotmail.com

Abstract

The aim of this study is to analyze the reflections of Islamic religion, philosophy, and literature in the Turkish garden. According to ancient Turkish belief, sky, mountains, stones, and trees are manifestations of God's existence; therefore, they are holy., This belief has been reflected in Turkish garden art ever since,. With the adoption of Islam by a group of Turks in the 10th century, the concept of nature and gardening took on a new dimension. For example, the idea of the "Heavenly Garden", which later became a religious belief in Eastern philosophy, is perhaps one of the most meaningful and concrete ones in these relationships. According to Erdogan et. al (2003), although in Quran there are many "garden" words that define "garden" or "heaven", it is hard to understand which expression literally refers to garden; but, clearly the concept of "heaven-garden" is stated. With reference to the story of Adam and Eve, which is referred to in the Bible that is an older Semitic origin resource, the place where the story occurred is a heavenly garden, the Garden of Eden, created by God. As a result, protecting and developing Turkish gardens, which have original examples; and designing new gardens with reference to this understanding will not only support cultural heritage but also contribute to bring Turkish culture to future

Keywords: Turkish garden, culture, landscape history, Heaven place

Classroom Research

Feyza Nur EKİZER[1]

Selma DURAK ÜĞÜTEN[2]

[1] *Dr., Selçuk University, fyznur@hotmail.com*

[2] *Asst. Prof. Dr. Necmettin Erbakan University, edam2005@gmail.com*

Abstract

One of the criticisms frequently leveled by educationalists at second language acquisition research, and educational research generally, is that research and researchers are too far removed from teachers and learners' immediate concerns. One response to this criticism has been to try to focus research more directly on issues clearly important to teachers and learners. In particular, the ways in which teachers and learners interact in the classroom have become a major concern in the attempt to make educational research more accessible and practical. Classroom research is a broad umbrella-term for empirical investigations that use the classroom as the main research site. Thus, the term concerns any study that examines how teaching and learning takes place in context. Although given the variety of possible teaching spaces (for example, seminar rooms, language labs, computer rooms, lecture theatres) it may not be absolutely straightforward to define what a 'classroom' is. The best thing is to rely on our common sense and include any physical space in which scheduled teaching takes place. This study aims at giving elaborate information about what classroom research is and the common techniques used in data collection.

Key Words: Classroom Research, Data Collection Techniques, Second Language Acquisition

Culture in Education or Education in Culture

Selma DURAK ÜĞÜTEN[1]

Feyza Nur EKİZER[2]

Fahritdin ŞANAL[3]

[1] *Asst. Prof. Dr. Necmettin Erbakan University, edam2005@gmail.com*

[2] *Dr., Selçuk University, fyznur@hotmail.com*

[3] *Asst. Prof. Dr. Necmettin Erbakan University,* fhsanal@gmail.com

Language teaching and learning seems to be simple at the first sight; however, it is a complicated prosedure which consists of many factors like teacher, learner, teaching materials, individual differences, etc. Culture is the most important element of teaching and learning a second language procedure as it is at the forefront from the first day of the class.

Why is culture so important? They are inseperatable parts of language teaching and learning; like two sides of a coin. Because, culture is the mirror of a community, showing the feelings of that society, how they live, what they eat, how they speak etc. This study is aimed to give detailed information about the influence of culture on language teaching and learning to a great extent.

Key words: culture, language teaching, importance

The Effect of Cooperative Speaking Activities on Oral Fluency

Feyza Nur EKİZER[1]

Özgül BALCI[2]

Selma DURAK ÜĞÜTEN[3]

[1]*Dr., Selçuk University, fyznur@hotmail.com*
[2]*Asst. Prof. Dr. Necmettin Erbakan University,* ozgulbalci@gmail.com

[3]*Asst. Prof. Dr. Necmettin Erbakan University, edam2005@gmail.com*

,

Abstract

Generally, the criteria among people for someone whether s/he knows the second language or not is his ability to speak that language. A large percentage of students attend second-language classes because they want to learn to speak the language. But, unfortunately, a majority of the students cannot or will not speak the second language at the end of the courses. The problem for those students is that they may be successful in linguistic activities performed in the classroom, but whenever they go out of the classroom, they cannot be successful in using what they have learnt. So what can be done to achieve real life communication in a language class room? The goal in learning to speak a second language is to be able to communicate orally with a native speaker. But realistically, we cannot and should not expect our students to be able to speak like the native. But, what we can expect from them is to be as close to the native speech as possible. This cannot be done with grammar knowledge only. We have to try to reach the level of fluency of the language spoken. Fluency does not mean speaking fast. A fluent speaker of a language is who speaks the language at its normal pace. The purpose of our study was to find out how far the intermediate level students in the Department Of International Affairs at Selcuk University could gain fluency through cooperative speaking activities. Structured Interview was carried out for the 19 participants who attended the classes for one academic term. As the study was qualitative, content analysis was used to analyze the data. The results showed that cooperative spoken activities contributed a lot to the participants' level of spoken fluency and hindered their anxiety to some extent.

Key Words: Communicative Activities, Spoken Fluency, Cooperative Learning

What is Sentence Parsing?

Selma DURAK ÜĞÜTEN[1]

Feyza Nur EKİZER[2]

Fahritdin ŞANAL[3]

[1] *Dr., Selçuk University, fyznur@hotmail.com*

[2] *Asst. Prof. Dr. Necmettin Erbakan University, edam2005@gmail.com*

[3] *Asst. Prof. Dr. Necmettin Erbakan University,* fhsanal@gmail.com

Abstract

A sentence is the basic unit of a language, for of all linguistic units it can best stand on its own and in everyday speech has the most coherent function. Most complex sentences are built out of smaller sentences, or clauses. Sentences in a language are made up of words, which in term form phrases, and ultimately phrases form sentences. The concept of sentence and clause as units of analysis is important since the contention is that our minds try to take in as many words as possible until they make sense of them either as a clause or a sentence. Sentence parsing or syntactic parsing is the activity of the mind to process a phrase or a sentence in terms of their smaller parts (words-morphemes). It is the process of assigning elements of surface structure to linguistic categories. Because of limitations in processing resources, we begin to parse sentences as we see or hear each word in a sentence. We may think of parsing as a form of problem solving or decision making in the sense that we are making decisions (although not necessarily in a conscious manner) about where to place incoming words into the phrase marker we are building. Just and Carpenter (1980), suggest that we make these decisions immediately as we encounter a word, a principle they call the immediacy principle. In this study, Sentence Parsing and parsing strategies will be defined and exemplified in detail.

Key Words: Sentence Parsing, Parsing Strategies, Sentence Structure

Okul Yöneticilerinin Türk Eğitim Sisteminin ve Okulların Hesap Verebilirliği ile İlgili Görüşleri

Ercan YILMAZ[1]

Rüştü YILDIRIM[2]

Ahmet TURAN KURŞUN[3]

[1]*Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, ercanyilmaz70@gmail.com*

[2]*Uzman, Konya/Karatay Halil Bahçeci İlkokulu, rustuyildirim12@gmail.com*

[3]*Doktora Öğrencisi, NEU Eğitim Bilimleri Enstitüsü, atrnkursun@gmail.com*

Özet

Serbest ekonominin yeniden önem kazanması ile kamu yönetimi kuramları da yeni bir değişim içerisine girmişlerdir. Kamu yönetimleri özellikle de siyasal ve kurumsal yönden değişime uğramışlardır. Bu değişim süreci beraberinde "yönetişim" kavramını getirmiştir (Güler, 2003). Yönetişim kavramı günümüz kamu yönetimlerinde olmazsa olmaz olan hesap verebilirlik ve hesap verebilirliğin 5-S modeli olarak da bilinen ve hesap verebilirliği artırıcı öneme sahip olan sorumluluklar, standartlar, saydamlık, sağlama ve sorgulayıcılık gibi kavramları gündeme getirmektedir (Aydın, 2009).

UNDP (2010) tarafından yapılan tanımda hesap verebilirlik, bir kimsenin veya bir kurumdaki görevlilerin, yetki ve sorumluluklarının kullanılmasına ilişkin olarak başka bir otoriteye karşı hesap verebilir olmaları, kendilerine yönelik eleştiri ve talepleri dikkate alarak bu yönde hareket etme zorunlulukları ve bir başarısızlık, yetersizlik ya da yolsuzluk durumunda sorumluluğu üzerlerine almalarıdır. Fabry (2008), ise hesap verebilirliği bir proses (süreç) olarak tanımlamış ve bilmeye hakkı ve yetkisi olanlara performansın tam ve doğru olarak bildirilmesini gerekli kılma süreci olarak tanımlamıştır (Akt: Kalkan ve Alparslan, 2009).

Türk eğitim sistemi ve okulların nasıl daha hesap verebilir bir şekilde yönetilebileceği konusuna ve eğitim sisteminde ve okullarda hesap verebilirliği artırma adına yapılan uygulamaların daha işlevsel hale getirilmesine katkıda bulunmak amacıyla yapılan bu araştırmada eğitim kurumlarında görev yapan okul idarecilerinin eğitim sisteminin hesap verebilirliği ve eğitimde hesap verebilirlik adına yapılan düzenlemeler hakkındaki görüşler sorularak yapılmıştır. Araştırmanın verileri Konya İlinde görev yapan okul yöneticileri arasından "çeşitlilik örnekleme" yaklaşımına göre seçilmiş ve gönüllü olarak araştırmaya katılan 19 okul yöneticisinden " yarı yapılandırılmış görüşme" yoluyla toplanmıştır. Görüşme formunda yer alan sorular "5-S Hesap Verebilirlik Modeli"nin alt öğelerine göre ilgili literatür incelenerek hazırlanmıştır. Veriler içerik analizi tekniğiyle analiz edilmiştir.

Okullar ve genel olarak eğitim sistemi, kime, hangi konularda ve nasıl hesap vermesi gerektiği hususunda okul yöneticilerinden alınan görüşlere göre en çok sorumlu olunan üst kuruma (bakanlık, il ve ilçe MEM) hesap verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Okul yöneticileri sorumlu oldukları işlerin sınırlarının en çok kanun, yönetmelik vb. mevzuatlarla belirlendiğini ifade etmişlerdir. Okul yöneticilerinin çoğunluğu eğitim sisteminin şeffaflığı konusunda eskiye nazaran daha iyi olduğunu, özellikle atama puanların yayınlanması gibi olumlu gelişmelerin olduğunu ancak şeffaflığın daha da geliştirilmesi gerektiği görüşünü belirtmişlerdir. Eğitim sisteminde şikâyet birimlerinin olması, şikâyet etmek, edilmek ve şikâyetlerin değerlendirilmesi ve sonuçlandırılabilmesi hususunda ise yöneticilerin çoğunluğu suiistimal olmadığı sürece şikâyet birimlerinin olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Eğitimde Hesap Verebilirlik, Sorumluluklar, Standartlar, Saydamlık, Sağlama, Sorgulayıcılık

Eğitim Bürokrasisinde Yeni Bir Uygulama: Doküman Yönetim Sistemi (DYS)

Ercan YILMAZ[1],
Rüştü YILDIRIM[2],
Abdullah BALIKÇI[3],

[1] *Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, ercanyilmaz70@gmail.com*
[2] *Uzman, Konya/Karatay Halil Bahçeci İlkokulu, rustuyildirim12@gmail.com*
[3] *Yrd. Doç. Dr, İstanbul Üniversitesi, balikciabdullah@hotmail.com*

Özet

Çağımız birçok yeni uygulamayı gündeme getirmeyi, uygulamayı ve geliştirmeyi beraberinde getirmektedir. Yeni uygulamalardaki bu sirkülasyon toplumda oluşturulan bütün örgütleri etkileyebilmekte, örgütleri buna yönelik yenilikçi hareketlere, uygulamalara sevk etmektedir. Bu uygulamalardan bir tanesi de resmi yazışma sistemi olan DYS'dir (Doküman Yönetim Sistemi). DYS Kasım 2014 tarihinden itibaren Milli Eğitim Bakanlığı'nın bütün İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerinde kullanılmaya başlanmıştır. 02 Mayıs 2017 tarihi itibariyle de Milli Eğitim Bakanlığına bağlı tüm kurum ve okullar DYS'ye geçmiş ve resmi yazışma ile ilgili bütün işlemler Doküman Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir. Okullarda bu sistem okul müdürleri, müdür yardımcıları ve varsa okuldaki memur tarafından kullanılmaktadır. Bu araştırmada okullarda uygulanmaya başlayan DYS'nin eğitim yönetimini, okul yönetimini, yöneticileri ve bürokratik yapıyı okul yöneticilerinin bakış açılarından hareketle nasıl etkilediği ve DYS'nin okul idarecileri tarafından nasıl görüldüğü araştırılmıştır. Araştırma nitel yaklaşım ve bu çerçeveye uygun olduğu düşünülen durum yaklaşımı deseninde tasarlanmıştır. Bu çerçevede araştırmanın katılımcıları 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Konya ili merkez ilçelerinde (Karatay, Meram, Selçuklu) görev yapmakta olan 5 okul müdürü 5 müdür yardımcısı oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda DYS'nin okul yöneticileri tarafından çok faydalı bir sistem olarak görüldüğü ama geliştirilmesi gereken kısımlarının olduğu, resmi yazışma ile ilgili iş ve işlemleri hızlandırdığı, resmi yazışmadaki bürokrasiyi azalttığı, şeffaflığı ve güvenirliği artırdığı, kâğıt tasarrufu yönüyle ekonomik olduğu, DYS ile ilgili verilen başlangıç eğitiminin yetersiz olduğu, sınıf içine (öğretime) doğrudan olmasa da dolaylı etkilerinin olduğu ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlardan hareketle eğitim örgütleri için olumlu sonuçlar doğurduğu için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından bu tür elektronik sistemlerin yaygınlaştırılması gerektiği, DYS'nin bazı eksik ve fazlalıklarının düzeltilmesi yönünde güncelleştirme çalışmalarının yapılması gerektiği, DYS kullanıcılarına yeni hizmet içi eğitimlerin verilmesi gerektiği, DYS'nin mail programlarına entegre edilmesi gerektiği, DYS'nin kullanılmaya başlanmasından sonra evrakların dosyalanıp dosyalanmayacağı konusunda MEB tarafından ayrıntılı bir bilgilendirmenin yapılması gerektiği, bazı alanlarda halen elden evrak götürme işlemlerin devam ettiği bunların tamamen bitirilmesi adına çalışmaların yapılması gerektiği, MEB bünyesi dışındaki Belediyeler, Mal müdürlükleri gibi kurumların DYS sistemine entegre edilmesi gerektiği önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Anahtar kelime, anahtar kelime, anahtar kelime

Moliere ve Balzac'ta Aşk

Leyla SÖNMEZ[1]

[1]Yrd.Doç.Dr., Mustafa Kemal Üniversitesi, *leyla.temu@hotmail.com*

Özet

Bu çalışmada amacımız, ünlü Fransız Edebiyatı'nın Klasik dönemine ait Moliere'in(1622-1673) ve Romantizmin hakim olduğu dönemde Realizmin öncülüğünü yapan Honoré de Balzac'ın(1799-1850) aşk konusunu, başrol oynayan karakterler aracılığıyla nasıl işlediğini anlamak ve görmektir. Jean Baptiste Poquelin bilinen adıyla Moliere,Don Juan adlı komedyasında Don Juan karakterinin aşkı nasıl tanımladığı incelenecektir.Don Juan karakteri basit,cani istediği zaman kadınları kandıran azgın bir hovardadır. Honoré de Balzac Fransa'da 1834'te gerçekçiliği başyapıtı Goriot Baba'nın yazarı olmuştur.Bu eserde Baş karakter Eugene de Rastignac karakterinin aşkı nasıl yaşadığını göreceğiz. Eugene de rastignac soylu ancak fakir düşmüş bir aileden gelen bir hukuk öğrencisidir. Sorunu çok hırslı olmasıdır ve belki de hırslarından daha da fazla karizmatik insani bir karakterdir. Bu çalışmada aşkın ayırtılı bir bakış açısı üzerinde çalışılacak. İki eserdeki başkarakterlerin aşkla iligili benzer bir görüşleri var fakat yazarlar tarafında yapılan betimlemeler çok farklı, görüşleri benzerdir. İki yazar da aşkı bir fetih olarak görüyorlar. Çalışmanın birinci bölümü, iki eserdeki karakterlerin benzer aşk sezgisi işlenecek. Don Juan'ın ve Madame de Nucingen'in baştan çıkarma oyunları görülecek. Don Juan'ın ve Eugene de Rastignac'ın aşkı bir kazanma arzusu olarak görmeleri, Sganarelle karakterinde ise ahlaki bir tutum sezgileniyor. İkinci bölüm, iki yazarda aşkın farklı betimlenmesi incelenecek, Moliere'in savunma tonalitesi, Balzac'taki iç bakış noktası ve sessizliğe karşı söz işlenecektir.

Anahtar Kelimeler: Don Juan,Le Pere Goriot,Aşk,Fetih,Ahlak,Anlatımsal Alan

Koleksiyon Hazırlama Süreci ve Örnek Koleksiyon Tasarımı

Ayşegül PARALI [1]

Emine NAS[2]

Şerife DOĞAN[3]

[1] *Arş. Gör. Selçuk Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, agulparali@selcuk.edu.tr*

[2]*Doç. Dr. Selçuk Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, eminenas@selcuk.edu.tr*

[3]*Arş. Gör. Selçuk Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, serifedogan@selcuk.edu.tr*

Özet

Bu çalışmada moda tasarımının en önemli ve en sancılı süreci olan koleksiyon hazırlama süreci incelenmiştir. Koleksiyon hazırlama sürecinde takip edilmesi gereken aşamalar sırası ile anlatılmıştır. Bu aşamaların tasarım sürecine etkileri incelenmiştir. Çalışmanın verileri yazılı ve görsel kaynaklar taranarak elde edilmiştir. Moda genel olarak belirli bir süre içinde toplum tüketim trendlerini belirleyen geçici yenilikler olarak ifade edilmektedir. Koleksiyon ise, firmaların müşteri ihtiyaç ve isteklerini moda, yaş, cinsiyet ve vücut özellikleri dikkate alınarak hazırladıkları kreasyonlardır. Moda tasarımcısının özgün, trendlere uygun koleksiyon hazırlaması için takip edilmesi gereken aşamalar vardır. Çalışmada koleksiyon hazırlama sürecinin en başından koleksiyonun tamamlanmasına kadar olan süreç ve bu süreçte yaşanan zorluklar anlatılmıştır. Çalışmanın sonunda ise anlatılan süreçler ve aşamalar takip edilerek ve çeşitli illüstrasyon teknikleri kullanılarak 10 parçadan oluşan bir koleksiyon hazırlanmıştır. Bu çalışmanın moda tasarımcılarına ve moda tasarımı öğrencilerine koleksiyon hazırlama sürecinde görsel ve yazılı kaynak oluşturması düşünülmüştür. Bu bağlamda; Çalışmanın amacı, koleksiyon hazırlama sürecinde tasarımların sistematik bir araştırma ve geliştirme süreci ile nasıl oluşturulabileceğini göstermektir.

Anahtar Kelimeler: Koleksiyon Hazırlama, Moda Tasarımı

Sürdürülebilirlik ve Sürdürülebilir Moda Kavramları Çerçevesinde Geleneksel Ögelerin Giysi Tasarımında Kullanılması

Ayşegül PARALI [1]

Emine NAS[2]

Şerife DOĞAN[3]

[1] *Arş. Gör. Selçuk Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, agulparali@selcuk.edu.tr*

[2]*Doç. Dr. Selçuk Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, eminenas@selcuk.edu.tr*

[3]*Arş. Gör. Selçuk Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, serifedogan@selcuk.edu.tr*

Özet

Bu çalışmada son yılların en popüler konusu olan sürdürülebilirlik kavramı ele alınmıştır. Sürdürülebilirlik kavramının özellikle üretim alanındaki önemine ve sürdürülebilir tasarıma yer verilmiştir. Sürdürülebilir tasarımın çevresel, ekonomik ve sosyal her alanda giderek artan önemine değinilmiştir. Günümüzde moda sektöründe de adından sıkça söz ettiren sürdürülebilir tasarım giderek popülaritesini arttırmaktadır. Bu bağlamda sürdürülebilir moda tasarımı kavramı, yöntemleri ve uygulama aşamaları anlatılmıştır. Sürdürülebilir moda tasarımı insanlığın gelecek kuşakların gereksinimlerine cevap verme yeteneğini tehlikeye atmadan giyim ihtiyaçlarını karşılayarak ekonomik kalkınma ve çevresel etkiyi sürdürülebilir kılma yeteneğidir. Çevresel, ekonomik ve sosyal sürdürülebilirlik sağlandığı takdirde sürdürülebilir gelişme gerçekleşmektedir. Sürdürülebilirlik çevreye duyarlılık olarak genellikle karşımıza çıkarken; aynı zamanda geleneklerimizin sürdürülmesi ve günümüz değerlerine aktarılması olarak da nitelendirilebilir. Bu bağlamda; bu çalışmada sürdürülebilirlik kavramı ve sürdürülebilir moda kavramı yazılı ve görsel kaynaklardan yararlanılarak literatür incelemesi yapılmıştır. Geleneksel değerlerimizin sürdürülebilir modaya aktarılması aşamasında Konya Etnoğrafya Müzesinde bulunan kese çeşitlerinin (saat, tütün, para keseleri vb.) motif ve kompozisyon odaklı süsleme özelliklerinden yararlanılarak giysi tasarımları yapılmıştır. Bu çalışma ile; geleneksel el sanatları ürünlerinde bulunan süsleme özelliklerinin günümüz çağdaş moda ve sürdürülebilirlik kavramı içindeki somut değeri ortaya çıkarılarak, sanat ve tasarım alanında sürdürülebilir tasarıma bir model olarak katkıda bulunması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Sürdürülebilir Moda, Geleneksel Bohçalar

Göç Ve Kadın: Van/Erciş Ulupamir Köyü Kadınları Üzerine Bir Değerlendirme

Berna Deniz DEMİR SARGUT[1]

[1]*Yüzüncü Yıl Üniversitesi*, demir_bernadeniz@hotmail.com

Özet

Göç, geçmişte olduğu kadar küreselleşme ile birlikte 20. Yüzyılın ikinci yarısından beri günümüzde de uluslar arası bir sorun olarak yerini hala korumaktadır. Savaş, yoksulluk, terör, iklim, küreselleşme, teknoloji, güvenlik vb. birçok nedenden ötürü göç dünyada giderek artış göstermektedir. İşte bu sebeplerle insanlar kimi zaman zorunlu kimi zaman da isteğe bağlı göç hareketinde bulunmuşlardır. Göç, ister zorunlu olsun ister isteğe bağlı, ister ulusal olsun ister uluslar arası tüm bireyleri etkilediği gibi sonuçları itibari ile kadınları daha da derinden etkilemektedir. Sovyetler Birliği'nin 1979 yılında Afganistan'ın kuzeyindeki Pamir Yaylasını işgal etmesiyle 1983 yılında Başbakan Turgut Özal tarafından Van'ın Erciş ilçesi Altındere Mahallesinde inşa edilen konutlara yerleştirilen Kırgızlı kadınlar da zorunlu göçün tarafı olarak bu derinden izleri taşımaktadırlar. Araştırma da göçten derinden etkilenen Ulupamir Köyünde yaşayan Kırgız kadınlarının bu süreçte ve sonrasında yaşamış oldukları zorlukları ve sıkıntıları ortaya koymaya çalışmaktadır. Çalışmada anket soruları hazırlanılarak yüz yüze görüşme tekniği kullanılmıştır. Elde edilen veriler Excel 2015 Office programıyla değerlendirilerek göçün Kırgız kadınlar üzerindeki etkisi ve sonuçları ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Uluslar arası Göç, Zorunlu Göç, Kadın

Seçilmiş mi, Atanmış mı Belediye Başkanı? : Erciş İlçesi Örneği

Berna Deniz DEMİR SARGUT[1]

[1]*Yüzüncü Yıl Üniversitesi*, demirbernadeniz@hotmail.com

Özet

15 Temmuz 2016 yılında gerçekleştirilen darbe girişimi ile ülkede olağanüstü hal ilan edilmiş ve bazı il ve ilçe belediyelerine kayyım atanmıştır. 1 Eylül 2016 tarihinde 674 sayılı KHK Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve toplumda "yerel yönetimlere kayyım ataması" olarak nitelendirilen belediyeler ile ilgili ciddi değişiklikler içeren düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Bu düzenlemelerle birlikte kamuoyunda "kayyum" olarak da dile getirilen "kayyım" kavramı gündeme oturmuştur. Kayyum, Türk Dil Kurumu'nun sözlüğüne göre "belli bir malın yönetilmesi veya belli bir işin yapılması için görevlendirilen kimse" olarak tanımlanırken, İslam Ansiklopedisi'nde ise Allah'ın isimlerinden biri, hiç kimseye ve hiç bir şeye muhtaç olmadan kendi kendine var olan, ayakta duran olarak tanımlanmaktadır. Bu sebeple de çalışmada kayyım sözcüğü kullanılacak olup, Erciş halkıyla yapılan görüşme ve anketlerden hareketle seçilmiş bir belediye başkanının mı yoksa atanmış bir belediye başkanının mı daha verimli ve üretken olduğu, beklentileri karşılayıp karşılamadığı ve bu sürecin şehir hayatına, kültüre ve kamuoyuna yansıması incelenmiştir.

Anahtar Sözcükler : Yönetim, Kayyım, Yerel Yönetim, Belediye Başkanı

Sanat Kuramlarının Lif Sanatına Etkileri

Cafer ARSLAN[1]

[1]*Doç. Dr., Anadolu Üniversitesi,* caferarslan@anadolu.edu.tr

Özet

Tekstil sanatları uluslararası literatürde lif sanatı çatısı altında değerlendirilir. Farklı sanat disiplinleri ve kuramları lif özlü materyaller sanat yapıtına dönüşmektedir. Sanat yapıtları felsefe kuramları ile görsel anlatıma dönüşerek anlamsal değerini kazanmaktadır. Sanatçılar güncel sanat uygulamalarında lif özlü kumaş yapılara ilginin arttığı görülmektedir. Sanatçı lif sanatını yapıtında kullanırken kendi başına yetkin bir yapıyı var eden öz olarak ele almakta ve onu objeye dönüştürerek yapıtını oluşturmaktadır. Sorun, Lif sanatı kendi disiplininde uygulamalarını sunmaktadır. Sanatçıların serbest kullandıkları lif kumaş yapılar, resim, heykel veya video gibi çoklu disiplin uygulamaları sanat yapıtına dönüşmektedir. Lif anlatım diline dönüşmektedir. Bu tür uygulamalarda kullanılmakta olan sanat kavramlarının analiz edilmesi gereklidir. Yöntem, Bauhaus tekstil sanatı uygulamaları, Lozan Tapestry Bianelleri ve çağdaş lif sanatı uygulamaları alan araştırması analitik inceleme ile elde edilen bulgular değerlendirilecektir. Sonuç, Sanat kuramlarının lif sanatı uygulamalarına nasıl yansıdığı ve nasıl tanımlandığına ilişkin değerlendirmeler sunulacaktır. Lif sanatı uygulamalarının anlatım dili olarak tercih edilip kullanılmasında hangi unsurların belirleyici olduğu sunulacaktır. Lif sanatı uygulamalarının algıda nasıl roller üslendiği örnekler ile sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Lif sanatı, tekstil sanatı, sanat kuramları

Anadolu Erkeklerindeki Yüz ve Burun Tiplerine Göre Yaşa Bağlı Değişiklikler ve Oranlar

Fikri ÖZDEMİR[1]

Vahdet ÖZKOÇAK[2]

[1]*Hitit Üniversitesi*, fikriozdemir@hitit.edu.tr

[2]*Hitit Üniversitesi,* vahdetozkocak@hitit.edu.tr

Özet

Bu çalışma, Anadolu erkeklerindeki yüz ve burun tiplerine göre, yaşla ilişkili değişiklikleri tanımlamak ve karşılaştırmak amacıyla yapılmıştır. Gönüllüler genç, yetişkin ve yaşlı olarak üç gruba ayrılmıştır. Rastgele örnekleme yöntemi kullanılarak seçilen erkekler (yaşları 20-40 arasında 100, 40-60 yaş 100 ve 60 yaş ve üzeri 100 kişi) toplam 300 sağlıklı gönüllü erkek olarak seçilmiştir. Yüzde şekil bozukluğu bulunanlar veya yüzünden ameliyat geçirmiş olanlar hariç tutulmuştur. Bütün erkekler, Frankfurt yatay düzleminde, aynı fotoğraf makinesinde ve aynı uzaklıktan (1,5 metre) fotoğrafları çekilmiştir. Tüm fotoğraflar, literatürde belirlenen noktalardan, 8 doğrusal mesafeden (toplam burun uzunluğu, burun genişliği, inter pupiler mesafe, yüz genişliği, alt ve toplam yüz yüksekliği vb.) Image J programı kullanılarak 5 oran hesaplanmıştır (Klasik yüz, burun, Bruges yüz, Vitruvian indeksi ve alt yüz yüksekliği / toplam yüz yüksekliği oranı). Veriler normallik açısından test edilmiş ve daha sonra varyans analizi (ANOVA) ve Kruskal-Wallis testine tabi tutulmuştur. Ortalama değerler arasındaki anlamlı farklar, Tukey HSD testi kullanılarak belirlenmiştir. Yaş grupları arasında yüz ve burun tipi arasındaki ilişkiyi araştırmak için Fisher exact testi kullanılmıştır. İstatistiksel analizler SPSS 21 (SPSS Inc., Chicago, Illinois, ABD) kullanılarak yapılmış, p-değeri <0.05 istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. Tüm bireylerde klasik yüz ve burun indeksi hesaplandıktan sonra, en fazla yüz ve burun tipi olarak hiperleptoprosopik tip (% 48, 48 ve 62) ve orta burun (% 59, 48 ve 48) olduğu gözlenmiştir. Yüz tiplerinin yaş gruplarına dağılımına bakıldığında, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktur (p = 0,130). Genç erişkin grup %22 dar, %59 orta ve %19 geniş burundur; yetişkin grupta %14 dar ,%48 orta, %35 geniş ve %3 çok geniş burun vardır ve yaşlılar için %17 dar, %48 orta, %29 geniş ve %6 çok geniş burun vardır. Burun tiplerinde yaş gruplarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar vardır (p = 0,046). Bu çalışmada toplanan veriler, normal büyüme, gelişme ve yaşlanma sırasında insan yüzü ve burun morfolojisi için bir veri tabanı görevi görebilir. Ortofasiyal cerrahi planlaması, kraniyofasiyal alterasyon, yüz rekonstrüksiyonu ameliyatı, kişisel kimlik bilgilerindeki adli antropoloji, yaşa dayalı veri bankalarında da faydalanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Burun, yüz tipi, oran, adli antropoloji, fiziki antropoloji

Genç Yetişkin, Yetişkin ve Yaşlı Anadolu Erkeklerinde Perioküler Antropometrik Ölçümler

Vahdet ÖZKOÇAK[1]

Fikri ÖZDEMİR[2]

[1] *Hitit Üniversitesi,* vahdetozkocak@hitit.edu.tr

[2]*Hitit Üniversitesi*, fikriozdemir@hitit.edu.tr

Özet

Bu çalışmada, Anadolu erkeklerinde genç, yetişkin ve yaşlılarda orbital bölgeye ait normatif ölçümlerle, yaşa bağlı büyüme değişikliklerini göstermek amaçlanmıştır. Rastgele örnekleme yöntemi kullanılarak, toplamda 300 erkek (20-40 yaş arasında 100, 40-60 yaş arasında 100 ve 60 yaş ve üzeri 100 kişi) seçilmiş, gözle görülür şekilde yüzünde travma veya ameliyatlı bireyler bu çalışmadan çıkarılmıştır. Bütün erkeklerin Frankfurt yatay düzleminde, aynı fotoğraf makinesinde ve aynı uzaklıktan (1,5 metre) fotoğrafları çekilmiştir. Tüm fotoğraflar Image J programı kullanılarak ölçülmüştür. Literatürde belirlenen noktalardan 10 doğrusal mesafe hesaplanmış ve yaş grupları için ortalaması alınmıştır. Veriler normallik açısından test edilmiş ve daha sonra varyans analizine (ANOVA) ve Kruskal-Wallis testine tabi tutulmuştur. Ortalama değerler arasındaki anlamlı farklar, Tukey HSD testi kullanılarak belirlenmiştir. İstatistiksel analizler SPSS 21 (SPSS Inc., Chicago, Illinois, ABD) kullanılarak yapılmış, p-değeri <0.05 istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. Üç yaş grubundaki yatay ölçümlerden palpebral fissür ortalaması 33,51±3,97, 32,06±3,87 ve 31,42±4.02 mm'dir. Dışkantal mesafelerin ortalaması üç grupta sırasıyla 110,15±9,18, 113,06±11,31 ve 116,26±11,69 mm'dir. Üç grubun intercanal mesafesi ortalaması sırasıyla 43,20±4,78, 48,80±6,40 ve 52,86±6,94 mm'dir. İnterkantal, dışkantal ve inter pupiller mesafelerde yaş gruplarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar vardır (p <0.05). Ancak burun kökü ölçümünde istatistiksel olarak anlamlı fark yoktur (p <0.05). Orbital yapının yumuşak doku ölçümlerinden, yatay palpebral fissür ölçümünde yaşa bağlı azalma gözlenirken, kemik yapının bulunduğu dış ve interkantal mesafelerde artış olduğu gözlenmiştir. Bu çalışmada toplanan veriler, normal büyüme, gelişme, yaşlanma ve yaşlılık dönemlerinde insanların perioküler antropometrik ölçümleri için bir veri tabanı görevi görebilir. Travmaların değerlendirilmesi, kranyofasyal operasyon, teratojenik orbital yaralanmalar, yaşlanma, ölüler; kişisel tanımlama, yaşa dayalı veri bankaları için de faydalı bir çalışma olabileceği kanısındayız.

Anahtar Kelimeler : Perioküler, Palpebral Fissür, İnterkantal, Dışkantal, Mesafe

İlkokul Öğretmenlerinin Psikolojik Sermaye Algıları

Zeynep ŞAHİN[1]

Ahmet KAYA[2]

[1]*Harran Üniversitesi, zeynep_demirci_18@hotmail.com*

[2]*Harran Üniversitesi, akaya574@hotmail.com*

Özet

Bu araştırmanın amacı; ilkokul öğretmenlerin psikolojik sermaye algı düzeylerini belirlemektir. Bu amaç kapsamında, ilkokul öğretmenlerin psikolojik sermaye düzeylerinin cinsiyet, yaş, okuldaki hizmet süresi ve yönetim şekli değişkenlerine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Araştırma betimsel-ilişkisel tarama modelinde bir araştırmadır. Araştırmanın evreni 2013-2014 eğitim-öğretim yılında İstanbul ili Sancaktepe ilçesinde bulunan ilkokullarda görev yapan öğretmenlerdir. Araştırmada basit-tesadüfi örnekleme yoluyla örneklem seçilmiştir. Araştırma 279 öğretmenden toplanan verilerle yapılmıştır. Araştırma verilerini toplamak amacıyla, öğretmenlerin demografik bilgilerini içeren ve bu araştırmanın amacına uygun olarak araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu, ve "Psikolojik Sermaye Ölçeği" kullanılmıştır.

Bu araştırmada toplanan verilerin çözümlenmesinde SPSS 21 istatistik programı kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde frekans, yüzde, ortalama, parametrik fark testleri ve regresyon analizi testler kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmenlerin psikolojik sermaye düzeyleri genel ortalamada ve tüm alt boyutlarda orta düzey olarak belirlenmiştir. Kadın öğretmenlerin psikolojik sermayeleri, erkek öğretmenlerden yüksek bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Sermaye, Özyeterlik, Umut, İyimserlik, Öğretmen.

İlk ve Ortaokullarda Görev Yapan Yönetici ve Öğretmenlerin Yönetsel Etkililik ve Örgütsel Bağlılık Algıları Arasındaki İlişki (Şanlıurfa Örneği)

Songül, TINAZ[1]

Ahmet KAYA[2]

[1]*Harran Üniversitesi*

[2]*Harran Üniversitesi, akaya574@hotmail.com*

Özet

Bu araştırmanın amacı, ilkokul ve ortaokullarda görev yapan yönetici ve öğretmenlerin yönetsel etkililik ve örgütsel bağlılık algıları arasındaki ilişkiyi betimlemek, ayrıca yönetsel etkililik ve örgütsel bağlılık algılarının, bazı değişkenlere göre anlamlı şekilde farklılık gösterip göstermediğini tespit etmektir. Bu kapsamda nicel ve nitel araştırma verileri birlikte kullanılmıştır. Nicel açıdan verilerin toplanmasında, yönetsel etkililik algısını belirlemek amacıyla özgün formu Murry (1993) tarafından geliştirilen, İra ve Şahin (2010) tarafından Türkçeye uyarlanan Yönetsel Etkililik Ölçeği kullanılmıştır. Yönetici ve öğretmenlerin örgütsel bağlılık algısını belirlemek amacıyla ise Balay (2000) tarafından geliştirilen Örgütsel Bağlılık Ölçeği kullanılmıştır. Örneklem, küme örnekleme yoluyla seçilmiş 362 yönetici ve öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmanın yönetsel etkililik boyutları arasında cinsiyete, yaşa, mezun olunan fakülteye, öğrenim durumuna, branşa, göreve, yöneticilikte çalışma süresine, bu okulda çalışma süresine, okulun ekonomik durumuna, fiziki donanımı ve teknolojik alt yapısına, okulun yönetim stiline, karar sürecine katılmasına ve öğretmenlik kariyerine göre gruplar arası anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Ayrıca, örgütsel bağlılık boyutları arasında cinsiyete, yaşa, medeni duruma, mezun olunan fakülteye, öğrenim durumuna, branşa, göreve, yöneticilikte çalışma süresine, bu okulda çalışma süresine, okulun ekonomik durumuna, fiziki donanımı ve teknolojik alt yapısına, okulun yönetim stiline ve karar sürecine katılmasına göre gruplar arası anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Katılımcıların yönetsel etkililik ile örgütsel bağlılık algıları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Buna göre yönetsel etkililiğin puanı arttıkça, örgütsel bağlılık algısı da artmaktadır. Sonuçlara göre bu artış orta düzeyde meydana gelmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yönetsel Etkililik, Örgütsel Bağlılık, Öğretmen, Yönetici, İlkokul, Ortaokul

Uluslararası Ticaret ve İşletmecilik Problemlerine Matematiksel Bir Teoriyi Stratejik Düzeyde Uygulama

Mualla Birgül HUBAN[1]

[1]*Süleyman Demirel Üniversitesi, btarhan03@yahoo.com*

Özet

Oyun teorisi, oyuncular arasındaki stratejik etkileşimleri inceleyen genel bir matematiksel teoridir. Ayrıca oyun teorisi uygulamalı matematiğin sosyal bilimler, endüstri, biyoloji, yöneylem araştırması, mühendislik, politik bilimler, bilgisayar bilimleri ve felsefe kullanılan bir alt dalıdır. Uluslar arası ticaret ve işletmecilik ise ülkelerin ve şirketlerin ekonomik açıdan kaynaklarını en verimli şekilde kullanmalarına olanak sağlar. Bu nedenle oyun teorisi, uluslar arası ticaret ve işletmecilikte anlaşılır, sade ve açıklayıcı modellerin kurulmasında ana araçtır. Oyun teorisinin farklı analiz düzeyleri ve formları vardır. Bunlardan en önemli olanlar; stratejik formda oyunlar (stratejik düzey) ve koalisyonel formda oyunlar (koalisyonel düzey) dır. Bu çalışmada, stratejik formda oyunları uluslar arası ticaret ve işletmecilik problemlerine uygulayacağız.

Anahtar Kelimeler: Uluslar Arası Ticaret Ve İşletmecilik, Oyun Teorisi, Stratejik Ve Koalisyonel Form

Matematiksel Bir Teoriyi Uluslar Arası Ticaret ve İşletmecilik Problemlerine Koalisyonel Düzeyde Uygulama

Mualla Birgül HUBAN[1]

[1]*Süleyman Demirel Üniversitesi, btarhan03@yahoo.com*

Özet

Oyun teorisi, uygulamalı matematiğin anlaşmazlık (çatışma) ve iş birliği durumları ile ilgilenen bir alt dalıdır. Uluslar arası ticaret ve işletmecilik ise ülkelerin ve şirketlerin ticari ilişkilerini en verimli hale getirmekle ilgilenir. Bundan dolayı oyun teorisi, uluslar arası ticaret ve işletmecilikte anlaşılır ve sade modellerin kurulmasında kullanılabilir. Oyun teorisinin stratejik formda oyunlar (stratejik düzey) ve koalisyonel formda oyunlar (koalisyonel düzey) olmak üzere iki önemli anlam düzeyi vardır. Bu çalışmada, koalisyonel formda oyunları uluslar arası ticaret ve işletmecilik problemlerinde kullanacağız.

Anahtar Kelimeler: Uluslar Arası Ticaret Ve İşletmecilik, Oyun Teorisi, Koalisyonel Form

Dünyada ve Türkiye'de Önemli Bir Kadın Sorunu: Çocuk Gelinler

Hacer TOR[1]

[1]*Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, hacertor59@gmail.com*

Özet

Uluslararası belgelere göre, on sekiz yaşının altında yapılan her evliliğe "çocuk evliliği" ve evlenen kıza cocuk gelin denilmektedir. "Save the Children" örgütünün 11 Ekim Dünya Kızlar Günü nedeniyle açıkladığı raporda dünya genelinde çocuk yaşta evlendirilmiş olan 700 milyon kişi bulunduğu ve bu sayının 2050 yılında bir milyar 200 milyonu bulacağı tahmin edilmektedir. Save the Children, örgütü çocuk yaşta evlilik, erken hamilelik, anne ölümleri gibi kriterlere göre dünya genelinde 144 ülkeyi kız çocuklarının yaşam kalitesine göre sıralamıştır. Buna göre kız çocukları bakımından yaşam kalitesi en iyi ülke İsveç olmuştur. Finlandiya, Norveç, Hollanda ve Belçika ilk beşte yer alan ülkelerdir. Türkiye 144 ülke arasında 55.sırada bulunmaktadır. Listenin son üç sırasında ise, Orta Afrika Cumhuriyeti, Çad ve Nijer yer almaktadır. TÜİK'in 2015 verilerine göre 2015'te toplam 602 bin 982 resmi evlilikten 31 bin 337'sinde 16-17 yaşındaki kız çocukları gelin olmuştur. Bu sayı, toplam evliliklerin yüzde 5,2'sine denk gelmektedir. İllerin içindeki evlilik oranlarında çocuk yaşta evliliğin en yüksek olduğu şehir yüzde 15,3 oranıyla Kilis gelmekte ve çocuk evliliklerin en düşük olduğu il ise Tunceli olmuştur. Bu çalışmada, Dünyada ve Türkiye'de çocuk gelinler konusundaki durumun incelenmesi ve erken yaşta yapılan evliliklerin önlenmesine yönelik önerilerinde bulunmayı amaçlamaktadır. Araştırma derleme niteliğinde bir çalışmadır. Erken evlilikler, özgürlüklerinin kısıtlanması, kişisel gelişim şansının alınması, sağlık ve eğitim hakkının elinden alınması, adil, erkeklerle eşit bir çalışma ortamından mahrum bırakılma ve erken gebeliklerle sonuçlanabilmektedir. Sonuç olarak, toplumda çocuklar ekonomik bir yük olarak değil, toplumun değerli bireyleri olarak görülmelidir. Önce ailede daha sonra toplumda, özellikle kız çocuklarının eğitimi için olanak sağlanmalı, kadının iş yaşamındaki yerini alması özendirilmelidir. Çocuk gelinlerin önlenmesinde en önemli koruyucu faktörler tüm çocukların, özellikle kız çocuklarının eğitiminin sağlanması ve sosyal eşitsizliklerin en aza indirilmesidir.

Anahtar Kelimeler: Erken evlilik, Çocuk gelinler

Engellilik ve Kadın

Hacer TOR[1]

[1]*Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, hacertor59@gmail.com*

Özet

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun kabul ettiği Sakat Kişilerin Hakları Bildirgesi'nde engelli tanımı şöyle yapılmaktadır. "Normal bir kişinin kişisel ya da sosyal yaşantısında kendi kendisine yapması gereken işleri, bedensel veya ruhsal yeteneklerindeki kalıtımsal ya da sonradan olma herhangi bir noksanlık sonucu yapamayanlar". Dünya Sağlık Örgütü (WHO) verilerine göre, genel olarak her hangi bir toplumun nüfusunun yaklaşık % 10'unu ve Dünya Bankası (WB) verilerine göre ise, dünyanın en yoksul toplumlarının nüfusunun % 20'sini engelli kişiler oluşturmaktadır. Türkiye'de Özürlü olan nüfusun 3 milyon 783 bin 1972'si erkek, 4 milyon 648 bin 740'ı kadın olmak üzere özürlü nüfusun toplam nüfusa oranı yüzde 12.29'dur. Cinsiyet bazında özürlülük oranı erkekler için yüzde 11.10, kadınlar için yüzde 13.45'tir. Tarihin her döneminde engelliler, toplum içerisinde çok çeşitli güçlüklerle karsılaşmışlardır. Kökleri toplumun derinliklerinde yer alan "normal ve normal olmayan" anlayışı, engellilerin dışlanma sürecinde önde gelen nedenlerden biridir. Kadın engellilerin, sosyal dışlanma ve ayrımcılığı daha ağır koşullarda yasadıkları bilinmektedir. Türkiye'de özürlü birey olmanın temel sosyolojik özellikleri ve sorunları üzerine yapılan sınırlı sayıdaki araştırmada genel olarak engellilerin ve özelde de kadın engellilerin önemli dezavantajlarla karşılaştıkları görülmektedir. Engelli kadınlar toplum içerisinde damgalanmakta, dışlanmakta ve ötekileştirilmektedirler. Bu durum ağırlıklı olarak toplumun engellileri ve dolayısı ile engelli kadınları, onların özelliklerini, sorunlarını ve gereksinimlerini yeterince iyi tanımamaktan kaynaklanmaktadır. Bu çalışma toplum içerisinde engelli kadınların yaşadıkları sorunları incelemek ve farkındalık yaratmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Literatür taramaya dayalı olarak kaleme alınan çalışmada engelli kadınların eğitim olanaklarından yeterince yararlanamadığı, bir işe girmekte zorlandıkları, çalışBuma yaşamında ayırımcılığa uğradıkları gibi sorunlarla karşılaştıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Engellilik, engelli kadın

Üniversite Öğrencilerinin Kadın Olgusuna ilişkin Algılarının Metaforlar Yardımıyla Analizi

Hacer TOR[1]

[1]*Prof.Dr., Gazi Üniversitesi, hacertor59@gmail.com*

Özet

Toplumsal hayat kadın ve erkekle birlikte şekillenmektedir. Kadın ve erkek kendine ait özellikleri ile toplumsal hayatta belli bir konumda yer almakta ve toplumsal işleyişe katkı sağlamaktadır. Fakat kadının çocuğun bakımına ve büyütülmesine olan doğuştan yatkınlığı, cinsiyete göre düzenlenmiş iş bölümünün olduğu toplumsal yapılar, kadına ve erkeğe biçilen kültürel roller ve kalıplar gereği zaman zaman kadının toplumsal hayata etkin katılımını engellemiş, birtakım eşitsizliklerin de ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Ancak dünya da yaşanan demokratik gelişmeler, hızlı toplumsal değişmeler, sanayileşmeye bağlı olarak çeşitlenen meslekler kadını ev hayatından iş hayatına çekmiş ve ekonominin vazgeçilmez parçası konumuna getirmekle birlikte, kadın, geçmişten günümüze toplum içinde önemli olduğu kadar birçok sorunla da karşı karşıya kalmıştır. Tarihsel süreç içerisinde, kadın konusu her zaman ve zeminde erkek olgusundan farklı olarak algılanmıştır. Bu algı daha çok erkek lehine bir ivme göstermiştir ve göstermeye devam etmektedir. Kadın her zaman "erkeğin gerisinde, yardımcı pozisyonda, erkek olmadan varlığını sürdüremeyecek ya da erkeğe bağımlı bir varlık olarak görülmektedir. Zamanla bu görüş değişmekte olsa da kadının erkeğin en azından bir gömlek gerisinde olduğu görüşü hala devam edegelmektedir. Bu durumun pek çok nedeni olmakla birlikte, kadın sorunu gerçekte bir erkek sorunu olarak düşünülmektedir. Toplumlarda kadın cinsiyetine ilişkin algı çocuklukta başta aile içinde öğrenilmekte bunu çevre, okul, toplumdaki vs. uygulamalar pekiştirmektedir. Aile içinde oluşan, çevrede, sosyal medyada, televizyon ve sinemalarda şekillenen ve okullarda pekişen kadın algısı, alışkanlığa ve davranışa dönüşmektedir. Bütün bunlar bireye kadının; sosyal, siyasal, kültürel ve ekonomik alanlarda erkeğe göre daha düşük bir konumda olduğunu öğretmektedir. Bu çalışma; Gazi Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin "kadın" kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgelerin (metaforların) belirlenmesi amacıyla planlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırmada öğrencilerin kadın olgusuna ilişkin olarak ürettikleri metaforlar canlı, otorite, tabiat, nesne, niteleme, soyut olmak üzere 6 kategoride toplanmaktadır. Araştırma sonucunda; kız öğrencilerin, erkek öğrencilere göre daha çok metafor ürettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Kadın Algısı,

Dünyada ve Türkiye'de Kadın Yoksulluğu

Hacer TOR[1]

[1]*Prof. Dr. Gazi Üniversitesi, hacertor59@gmail.com*

Özet

Yoksulluk, kişinin maddi gelirden mahrum olması nedeni ile temel ihtiyaçlarını karşılayamaması, yaşam standartlarını asgari düzeyde devam ettirememesi halidir. Yoksulluk, insanlık tarihi kadar geçmişi olan bir konu olup geçmişten bugüne kadar dünya'da ki bütün gelişmelere rağmen hala günümüzün en önemli toplumsal sorunu olmaya devam etmektedir. Yoksulluk bütün dünya ülkelerinde görülen ekonomik bir rahatsızlık durumu olup az gelişmiş ülkelerin daha ciddi bir rahatsızlığı olarak karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde küreselleşme ile birlikte yoksulluk bütün dünya ülkelerinde artarak, ülkeler arası gelir farklılıkları oldukça belirgin hale gelmiştir. Dünya Bankası tarafından 104 ülkede yapılan çalışmada 1,4 milyar insanın bir günde 1,25$ sınırının altında yaşadığı ve 1,56 milyar insanın (incelenen nüfusun %30'undan fazlası) ise çok boyutlu yoksulluk içinde yaşadığı tespit edilmiştir. Bu yoksulların kimler olduğunun tespitine yönelik yapılan araştırmalarda toplumdaki tüm bireyleri olumsuz etkileyen yoksulluğun yaşlılar, özürlüler, çocuklar ve kadınları daha derinden etkilediği tespit edilmiştir. Kadınların yoksulluk durumlarına ilişkin araştırmaların yapıldığında literatürde yoksulluğun kadınlaşması (the feminization of poverty) ifadesi ile karşılaşılmaktadır. Bu terim 1970'lerin sonlarında BM (Birleşmiş Milletler) tarafından gündeme getirilmiştir. Dünyada en fakir insanların her 10'undan 6'sı kadındır ve Dünya nüfusunun %50'sinden fazlasını oluşturan kadınlar dünya varlıklarının sadece %1'ine sahiptir. Yoksul olan kadınlar yetersiz beslenme, ağır iş yükü gibi sıkıntıların yanında sağlık hizmetleri, sosyal koruma, temiz su, eğitim, kayıtlı istihdamda çalışma ve diğer fayda alanlarındaki yetersizliklerle daha fazla karşı karşıya kalmaktadırlar. Kadın yoksulluğu bütün ülkeler için önemli bir sorun olmakla birlikte Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler için daha ciddi bir problemdir. 2008-2013 Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ulusal Eylem Planı'nda Türkiye'de kadının ekonomik ve sosyal durumunun istenilen düzeyde olmadığı vurgulanmıştır. Literatür taramaya dayalı olarak gerçekleştirilen bu çalışma da dünyada ve Türkiye'de kadın yoksulluğunun boyutları ve nedenlerini incelemek amaçlanmıştır. Çalışmada; yoksul kadınların; hane içinde şiddete ve cinsiyet ayrımcılığına uğradığını, toplumsal alanlarda eğitimsizlik ve beceri yokluğu gibi sıkıntıları çektikler, çalışma hayatında ise emek sömürüsü ve çeşitli olumsuzluklarla karşılaştıkları sonucuna varılmıştır

Anahtar Kelimeler: Yoksulluk, Kadın Yoksulluğu,

Matematik Öğretmen Adaylarının Ortaokul Öğrencilerinin Örüntü Genellemesine İlişkin Farkındalıkları

Seval Deniz KILIÇ[1]

[1]*Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi,* denizk12@hotmail.com

Özet

Öğretmenin sahip olması gereken bilginin, sadece alandaki kavram ve konuları bilmekten öte özel bir bilgi türü olduğunun anlaşılmasından bu yana, bu bilginin türü üzerine çeşitli yaklaşımlar ifade edilmektedir. Llinares'e (2013) göre, "uzmanlık gerektiren görevlerin üstesinden gelmek için bilgiyi kullanmak" öğretmen niteliklerinin önemli yapıtaşlarından birisidir. Bu yetkinlik noktasında, bilgiye sahip olunmasının yanı sıra, bu bilginin doğru biçimde kullanılması ve yorumlanması da önemlidir. Bu bağlamda, öğretmen niteliklerine farklı bir bakış açısı olarak "öğrencinin matematik düşüncesinin farkında olma (noticing)" olgusu ortaya çıkmaktadır. Bu farkındalık Jacobs ve arkadaşlarına(2010) göre, öğrencilerin kullandığı stratejileri tanımlamak, öğrenci anlamasını yorumlamak ve öğrencinin bu anlayışına nasıl tepki verileceğine karar vermek olarak ifade edilmiştir. Matematik öğretmen adaylarının farkındalığına ilişkin olarak tasarlanan bu çalışmanın amacı, aday öğretmenlerin ortaokul öğrencilerinin örüntülerin genellenmesi konusundaki yaklaşımlarını analiz etmelerini sağlamaktır. Farkındalık için özel olarak cebir konusunun seçilmesinde, son yıllarda yapılan gerek uluslar arası gerekse ulusal sınav sonuçlarının, cebir konusunda öğrencilerin yaşadığı güçlüklerin sona ermediğini ortaya koyması (Kieran, 2007; Erbaş, Çetinkaya, & Ersoy, 2009) etkili olmuştur. Jacobs vd'nin (2010) ortaya koyduğu teorik çerçeveden yararlanılarak, farklı yaklaşımlar içeren öğrenci görevlerine ilişkin olarak öğretmen adaylarının "anlama", "yorumlama" ve "tepki" yaklaşımları incelenmiştir. Çalışmaya ilköğretim matematik öğretmenliği 4. Sınıf öğrencisi olan 5 öğretmen adayı dahil edilmiş ve veriler örnek çözümleri içeren bir görev kağıdı ile toplanmıştır. Durum çalışması olarak tasarlanan araştırmada, veriler nitel araştırma tekniklerine göre analiz edilmiştir. Analiz süreci devam eden araştırmanın sonunda, öğretmen adaylarının farkındalık seviyelerinin ortaya çıkması beklenmektedir. Önceki çalışmaların ışığında, bu tür öğrenci görevlerinin, matematik öğretmen adaylarının öğrenci cevaplarını tanımlama ve yorumlama konusundaki becerilerini geliştirmede faydalı olabileceği de çalışmanın olası sonuçları içindedir

Anahtar Kelimeler: Fark Etme, Cebir, Örüntülerin Genellenmesi

Matematik Öğretmen Adaylarının 6. Sınıf Öğrencilerinin Kavram Yanılgılarına İlişkin Fark etme Becerileri

Seval Deniz KILIÇ[1]

[1]*Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi,* denizk12@hotmail.com

Özet

Öğretim programlarında önemli yer tutan matematiğin ana öğrenme alanlarından cebire ilişkin geçmişten günümüze uzanan çok sayıda ve çok boyutlu araştırmalara rastlanmaktadır. Bu çalışmaların bir bölümünde matematiğin farklı alanlarında olduğu gibi, cebir öğrenme alanında da öğrencilerin karşılaştığı farklı güçlükler ve kavram yanılgıları ortaya konmakta ve bunların giderilmesi için çeşitli önerilere yer verilmektedir. Karşılaşılan bu yanılgı ve güçlüklerin giderilebilmesi için, öncelikle hizmet öncesi eğitimlerini almakta olan öğretmen adaylarının bu alandaki farkındalıkları belirlenmelidir. "Farkındalık", öğretme aktivitesinin değişmez bir parçası olmakla beraber karmaşık ve zorlayıcı bir süreçtir (Jacobs, 2010). Sherin ve van Es tarafından matematik eğitiminde farkındalık üzerine gerçekleştirilen geniş çaplı bir dizi çalışma sonrasında, öğretmenlerin gözlemledikleri şeyi değiştirmek suretiyle farkındalıklarını arttırabilecekleri bulunmuştur (Sherin & Han, 2004; van Es & Sherin, 2008). Bu durum, farkındalık konusundaki gelişimin, kullanılan materyallerin zenginliğine bağlı olarak arttığını göstermektedir. Bu çalışmanın amacı, Jacobs vd (2010) tarafından ortaya konulan teorik çerçeve kapsamında, ilköğretim matematik öğretmenliğine devam eden 4 öğretmen adayının 6. sınıf öğrenci yanıtlarından kavram yanılgılarına ilişkin farkındalıklarını belirlemektir. Araştırmada veri toplama aracı olarak, öğretmen adaylarının 6. sınıfta yaygın olarak karşılaşılan kavram yanılgılarını test etmeye yönelik olarak kendi hazırladıkları sorulardan yararlanılmıştır. Nicel araştırma yöntemlerinin benimsendiği çalışmada, öğretmen adaylarının 6. Sınıfa devam eden orta ve yüksek akademik başarıya sahip öğrencilerle yaptıkları görüşmeler sesli olarak kaydedilmiş ve sonrasında yazılı dökümleri yapılmıştır. Verilerinin analizi devam etmekte olan araştırmanın sonucunda, öğretmen adaylarının öğrenci yanıtlarını fark etmede ne seviyede olduklarının belirlenmesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cebir, Kavram Yanılgısı, Fark Etme

Üniversite Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Programlara İlişkin Memnuniyet Düzeylerinin Ölçülüp Karşılaştırılması: Adnan Menderesi Üniversitesi Örneği: Atça, Kuyucak ve Nazilli Meslek Yüksekokulu Karşılaştırması

Şanser VURGUN[1]

Güliz Müge AKPINAR[2]

Zehra GÜLCAN[3]

Yıldırım, TOPRAK[4]

[1]*Adnan Menderes Üniversitesi, sanser_v@hotmail.com*

[2]*Adnan Menderes Üniversitesi, gmakpinar@yahoo.com.tr*

[3]*Adnan Menderes Üniversitesi,* gulcanzehra@hotmail.com

[4]yildirimtoprak@hotmail.com

Özet

Eğitim, herhangi bir bilim dalında kişilere belirli bir bilgi, beceri kazandırma ve onları geliştirme işi olarak tanımlanabilir. Toplumların ve dolayısıyla ülkelerin gelişmişlik düzeyi ekseriyetle eğitim ile ölçülmekte ve bu bağlamda yeniçağın gereklerine göre ülke içi yenilik faaliyetleri düzenlenmektedir. Bu hususta en önemli faaliyetlerin başında üniversite eğitimi gelmektedir. Bu eğitim; gençliğin dünyaya ve çevreye olan bakış açısını, algısını ve hatta kendi hayatını yorumlamasını sağlamakta ve buna katkıda bulunmaktadır. Birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de eğitim sistemi, işleyişi ile birlikte birçok sorunu da beraberinde getirmektedir. Bu sorunların çözümü ile ilgili olarak, öncelikle eğitim safhasında bulunan genç bireylerin eğitimden beklentileri ve bu konudaki memnuniyetleri irdelenmeli ve bu konuda çözüm önerileri getirilmelidir. Bu çalışmamızda; Adnan menderes Üniversitesi bünyesinde bulunan Atça, Kuyucak ve Nazilli Meslek Yüksekokullarında eğitim gören öğrencilerin öğrenim gördükleri programlara ilişkin memnuniyet düzeyleri ve hizmet kalitesi algıları incelenecektir. Bu bağlamda ortaya çıkan sonuçlar ışığında öğrencilerin sorunları belirlenecek ve ilgili konularda çözüm önerileri üretilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Öğrencileri, Memnuniyet

Mevsimlik İşlerde Çalışanların Çalışma Koşullarının İş Güvencesi, İş Güvenliği ve Hukuki Açıdan Değerlendirilmesi

Güliz Müge AKPINAR[1]

Şanser VURGUN[2]

Seda DUYGUN AĞIR[3]

[1]Adnan Menderes Üniversitesi gmakpinar@yahoo.com.tr

[2]*Adnan Menderes Üniversitesi, sanser_v@hotmail.com*

[3]Adnan Menderes Üniversitesi, sedaduygun985@gmail.com

Özet

Yıl içinde belirli periyotlarda artan üretim ya da iş yoğunluğuna bağlı olarak oluşan işler mevsimlik işler olarak tanımlanabilir. Ağırlıklı olarak tarım sektöründe olmak üzere, turizm, hizmet gibi sektörlerde de görülen bu işlerde vasıfsız, düşük nitelikli, deneyimsiz, yaşı küçük, askerlik görevini yerine getirmemiş, hiç eğitim almamış ya da eğitimi devam eden ve sahip oldukları özellikler açısından ucuz işgücü özelliği gösteren kişiler çalıştırılmaktadır. Mevsimlik işlerin özelliği, çalışma koşulları, işgücü maliyetlerini düşürmek için mevsimsel işlerde niteliksiz kişilerin tercih edilmesi ve İş Kanunu başta olmak üzere sair mevzuatlarda hukuki bir zemine oturtulmuş olmaması; bu işlerde çalışanların başta sigortasız çalıştırılmak olmak üzere, iş güvencesi ve iş güvenliğinden yoksun olunması gibi çeşitli sorunlarla karşı karşıya kalmalarına neden olmaktadır. Mevsimlik iş ilişkisi, iş ilişkisinin kuruluş şekli açısından (işveren ve bu işlerde çalışanlar arasında çoğu zaman bir sözleşme olmaması; sözleşme olması durumunda da mevsimlik işin olmadığı zamanlarda sözleşmenin askıda kalması v.b. gibi sebepler açısından) işçinin yaşadığı hak kayıplarıyla dikkat çekmektedir. Bu çalışmada yasal mevzuatlar ışığında mevsimlik işlerde çalışanların durumları farklı boyutlarda ele alınarak; doktrin ve Yargıtay Kararları ışığında iş güvencesi ve iş güvenlikleri değerlendirilecek; tespit edilen sorunlara çözüm önerileri getirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mevsimlik İşler, İstihdam, İş Hukuku, İş, İşçi, İş Güvenliği.

Kariyer Faktörleri Envanteri: Lise Öğrencilerinde Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Ümit Yaşar İSLAM[1]

Ayşenur BÜYÜKGÖZE KAVAS[2]

[1] Ondokuz Mayıs Üniversitesi, adriano_islam@hotmail.com

[2] Ondokuz Mayıs Üniversitesi, aysenur@omu.edu.tr

Özet

Kariyer kararsızlığı terimi genellikle kariyer gelişimi ile ilgili problemleri, özellikle kariyer ile ilgili kararlar alınırken karşılaşılan problemleri ifade etmek için kullanılmaktadır. Hawkins-Breaux (2004) kariyer kararsızlığını genel olarak bireyin kariyer gelişim sürecinde karar vermesi veya geleceği için eylemde bulunması gerektiğinde bazı sebeplerden dolayı bu süreçte ilerleyememesi şeklinde tanımlamıştır. Bu araştırmanın amacı Chartrand, Robbins, Morrill ve Boggs (1990) tarafından geliştirilen Kariyer Faktörleri Envanteri'nin lise öğrencilerinde geçerlik ve güvenirlik çalışmalarının yapılmasıdır. Bu amaca yönelik olarak 262 kız, 207 erkek olmak üzere toplam 469 lise öğrencisinden veri toplanmıştır. Araştırma verileri Kariyer Faktörleri Envanteri, Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği, Durumluk-Sürekli Kaygı Envanteri ve Kişisel Bilgi Formu ile toplanmıştır. Kariyer Faktörleri Envanterinin yapı geçerliğini incelemek amacıyla çalışma grubundan toplanan veriler üzerinde ölçeğin orijinalinde olduğu gibi (Chartrand, Robbins, Morrill ve Boggs, 1990) kariyer hakkında bilgi ihtiyacı, kişinin kendisi hakkındaki bilgi ihtiyacı, kariyer seçimi kaygısı ve genel kararsızlık alt ölçeklerinden oluşan dört faktörlü bir yapı doğrulayıcı faktör analizi ile sınanmıştır. Elde edilen bulgular x^2 değerinin (388.046, $p < .001$) anlamlı olduğunu ve x^2/sd oranının (2.18) 3'ten küçük olduğu ve mükemmel uyuma işaret ettiği görülmektedir. Modelin değerlendirilmesinde kullanılan diğer uyum iyiliği indeksleri (GFI = .93, CFI = .95, RMSEA = .050, SRMR = .049) dikkate alındığında, verilerin modele oldukça iyi düzeyde uyum sağladığı söylenebilir. Ayrıca, kariyer bilgi İhtiyacı alt ölçeğine ait iç tutarlılık katsayısı .83, kişinin kendisine ilişkin bilgi ihtiyacı alt ölçeğine ait iç tutarlılık katsayısı .82, kariyer seçim kaygısı alt ölçeğine ait iç tutarlılık katsayısı .82 ve genel kararsızlık alt ölçeğine ait iç tutarlık katsayısı .81 olarak bulunmuştur. Tüm maddelere ait iç tutarlık katsayısı .86 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen değerler, Kariyer Faktörleri Envanteri'nin lise öğrencileri için güvenilir ve kararlı bir ölçek olduğunu gösterir niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Kariyer Faktörleri Envanteri, Kariyer Kararsızlığı, Lise Öğrencileri

The Effects of Repetition and Presentation Type on the Coding of German Words in Semantic Memory

Hamit Coşkun[1]
İbrahim And Uyanık[2]
Yunus Uğur[3]
Abdullah Durakoğlu[4]

[1]*Prof. Dr., Abant Izzet Baysal University Faculty of Arts and Sciences Department of Psychology, hamitcoskun2000@gmail.com*
[2]*Asst. Assoc.. Dr., Abant Izzet Baysal University Faculty of Foreign Language Department of Modern Language, anduyanik@hotmail.com*
[3]*Res. Asst., Abant Izzet Baysal University Faculty of Arts and Sciences Department of Psychology, uguryunus89@gmail.com*
[4]*Asst. Assoc. Dr., Abant Izzet Baysal University Faculty of Arts and Sciences Department of Sociology, adurakoglu06@gmail.com*

Abstract

The purpose of this research is to examine the effect of repetition (through writing) of the terms given participants through different types of presentations in the context of working and semantic memory role at learning the foreign language. In cognitive psychology, it has been suggested that repetition of the term increases permanence in long-term memory. Studies have shown that this is also valid for foreign language learning (eg; Börner, 1994; Çelikkaya, 2012; Özerol, 2015). From this point of view, in the present study, half of the participants were given the direction of writing as far as they remembered the concepts after the concepts given them. In addition, the effect of presenting newly learned concepts in visual and written form was examined in this research. It was expected that visualization of presentation and repetition alleviates the burden of the working memory and increase the formation of new concepts or schemas in semantic memory. Participants (N = 49) of the senior grade of the university were randomly assigned to the conditions of the study. Participants who did not speak German were presented with written or visual terms in the German language with intervals of 3 seconds. After this presentation, half of the participants did the exercise by writing as much as they could remember the terms presented. Such an exercise was not performed by the participants in the control condition. The two-way ANOVA analysis showed that the effect of exercise on German recall was significant ($p = .000$, $\eta 2 = .26$). Participants in the exercise condition ($M = 5.31$) showed better recall performance than participants in the control condition ($M = 3.42$). However, there was no effect of presentation type and, presentation type with exercise on recalling foreign language. In addition, the effect of exercise on recall in Turkish was significant ($p = .000$, $\eta 2 = .30$). Participants in the exercise condition ($M = 3.31$) showed better Turkish recall performance than

participants in the control condition (M = 2.64). The main effect of presentation on the Turkish recall performance (p = .000, η2 = .85) and the interaction effect of the presentation type and exercise (p = .005, η2 = .17) were significant. The participants in the visual and written condition (M = 5.41) performed better Turkish recall performance than the participants in the written condition (M = .46). Participants who performed exercise and in the visual and written condition showed the best Turkish recall performance (M = 7.40) than the other conditions. When we take the results as a whole it can be said that the visual-written presentation and repetition alleviated the burden of the working memory and increased the formation of new concepts or schemas in semantic memory. It is important to note that participants in both written and visual presentations and exercise conditions have the highest recall performance in German and this effect is marginal (p = .13). In addition, the recall performance of the participants performed repetition exercise is about 40% higher than those who did not exercise. These findings are discussed in terms of dual coding theory (Paivio, 1986, 1991) in terms of working memory and activation in semantic memory. These findings are discussed in the framework of dual-coding theory (Paivio, 1986, 1991) in terms of working memory and activation in the semantic memory. Consistent with the prediction of the dual coding theory in the current study, the recall was better with two channels (visual and written) (Paivio, 1986;1991). Moving from these findings, in the foreign language learning in order to strengthen the storing of words in the long-term memory, giving the concepts in visual and written form and exercising these words will enhance the recall performance. In order to increase the vocabulary acquisition in the foreign language, book chapters should be written that will make it easier to perceive a word as both written and visual and presentations should be made. The amount and variety of these presentations should be increased in the textbooks. Also, when colors are thought to be influential on learning motivation, the presentation of stimuli in color will provide positive contributions to remember.

Keywords: Foreign Language, Working Memory, Semantic Memory, Visual and Written Presentation

İmgeleme Türlerinin Beyin Fırtınası Yoluyla Düşünce Üretimine Etkisi

Yunus Uğur [1]
Hamit Coşkun [2]
[1]*Prof. Dr., Abant İzzet Baysal Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü, uguryunus89@gmail.com*
[2]*Arş. Gör., Abant İzzet Baysal Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü, hamitcoskun2000@gmail.com*

Özet

İmgelemenin zihinsel bir görüntüleme olduğu ve bireyin algısı, duygusu ve performansını değiştiren bir fenomen olduğu açıktır. Literatürde imgelemenin yaratıcılığa olumlu etkisi olduğu savunulmasına rağmen, bu konuda son yıllarda yapılan çok az sayıda araştırma bulunmaktadır. Bu araştırmada imgeleme türlerinin yaratıcılık üzerinde etkisi deneysel olarak ilk kez yeni bir bakış açısıyla incelenmektedir. Paivio (1985), imgelemenin iki fonksiyona sahip olabileceğini öne sürmüştür: güdüsel ve bilişsel. Aynı zamanda imgelemenin hem özgün hem de genel davranışsal hedeflere yönelik olabileceğini öne sürmüştür. Bu bağlamda; güdüsel-genel imgelemenin bireylerin uyarılma düzeylerinin artacağını; bilişsel-genel imgelemenin insanların stratejik becerilerini ön plana getireceğini; güdüsel-özgün imgelemenin kişiler üzerinde hedef yönelimli davranışlara yol açacağını; bilişsel-özgün imgelemenin ise insanların becerilerine odaklanmalarını sağlayacağını iddia etmiştir. Mevcut araştırmada Pavio'nun öne sürdüğü model ile çift yönlü yaratıcılık modeli (De Dreu, Baas, & Nijstad, 2008) entegre edilmiştir. Çift yönlü yaratıcılık modeline göre yaratıcılıkta yaratıcılığa giden iki yol vardır. Bunlar esneklik ve sebatlıktır (derin düşünme). Esnek düşünme bir problemi farklı açılardan incelemeye işaret etmektedir. Sebatlık ise bir bireyin konu üzerinde odaklanıp derin bir inceleme yapmasına işaret etmektedir (De Dreu, Baas, & Nijstad, 2008). Araştırmanın amacı imgelemenin işlevinin (bilişsel ve güdüsel) ve imgeleme hedeflerinin (özgün ve genel) beyin yazımı yöntemiyle düşünce üretimine etkisini ortaya koymaktır. 112 üniversite öğrencisi deney ve kontrol gruplarına seçkisiz olarak atanmıştır. Elde edilen sonuçlar, beyin yazımı öncesinde yapılan imgelemenin kontrol koşuluna göre düşünce üretimini artırdığını göstermiştir. Kontrol koşulunda yer alan katılımcıların ürettikleri özgün düşünce sayısı (M = 14.42) güdüsel-özgün (M = 25.96), güdüsel-genel (M = 20.36), bilişsel-genel (M = 19.63) ve bilişsel-özgün (M = 19.08) koşulunda olanlara göre daha azdır. Özgün düşünce üretimi üzerinde imgelemenin işlevinin etkisi anlamlı bulunmuştur ($p < .05$). Güdüsel imgeleme koşulunda bulunan katılımcılar (M = 23.16) bilişsel imgeleme koşulunda bulunan katılımcılara göre (M = 19.34) daha fazla özgün düşünce üretmiştir. Buna ek olarak, güdüsel imgeleme derin düşünme aracılığıyla yaratıcılığı artırmaktadır. Güdüsel imgeleme koşulunda yer alan katılımcılar (M = 3.30), bilişsel imgeleme koşulunda yer alan katılımcılara (M = 2.55) göre daha fazla derin düşünce üretmişlerdir. Bu bulgular ilgili literatür ışığında tartışılmış ve yeni açıklamalar ortaya atılmıştır.

Anahtar kelimeler: İmgeleme, Beyin fırtınası, Düşünce Üretimi, Yaratıcılık

Birlik ve Beraberliğin Sağlanmasında Kur'ân Ayetlerinin Rolü

Ayşe Betül ORUÇ[1]

[1]*Necmettin Erbakan Üniversitesi,* a.bargun@hotmail.com

Özet

İnsan, yaratılış itibariyle sosyal bir varlıktır. Diğer insanlarla ilişkisini sürdürmeye, onlarla bir arada olmaya mecburdur. İnsanın diğer bir insanla, toplumla birlik içerisinde olması, içinde bulunulan grubun bütünlük arz etmesi bakımından önem taşımaktadır. Son yıllarda, özellikle ülkemizin içinde bulunduğu coğrafyada yaşananlar, toplumun birlik ve beraberliğinin ne denli önemli olduğunu gözler önüne sermiştir. Toplumsal barışın sağlanması, ayrılık ve çatışmanın sona erdirilmesinde insanlar arasında birliğin sağlanmasının değeri anlaşılmıştır. İnsanları ve onların ihtiyaçlarını elbette çok iyi bilen Yüce Allah, son ilahi vahiy olan Kur'ân'da farklı bağlamlar içerisinde birlik ve beraberliğe işaret etmektedir. Bu bağlamda "tevhid" ilkesi imanın temeli ve aslı olarak karşımıza çıkmaktadır. Allah Teâlâ'nın tevhid konusundaki vurgusu insanın yaratılışı meselesinde de dikkat çekmektedir. İlk yaratılışa işaret eden ayetlerde "nefs-i vâhide" ifadesi üzerinde durulduğu; yaratılıştaki birlik ve asıldaki tekliğe işaret edildiği görülmektedir. Toplumun temeli olan ailede beraberliğin sağlanmasını amaçlayan Kur'ân, ailenin fertleri arasındaki sevgi, merhamet ve huzura dikkat çekmektedir. Diğer yandan insanların bir cemaat olabilmesinin ipuçlarını da bizlere vermektedir. Ayetler Allah'a iman ilkesi etrafında insanlar arasındaki birliği esas almaktadır. Kur'ân-ı Kerim'de Müslümanlar arasındaki bağ, kan bağı yahut aynı memleketli olmaktan kaynaklı bağdan çok daha köklü ve sağlam olarak gösterilmektedir. İman konusu etrafında birlik sağlayan insanların birbirlerinin kardeşi, bir duvarın tuğlaları, bir insanın uzuvları olduğu gerek ayetlerde gerekse Allah Rasûlü'nün buyruklarında sıkça beyan edilmektedir. Kur'ân, pek çok yerde, bir Müslümanın diğer Müslüman kardeşine nasıl davranması; davranış bakımında nelerden kaçınması gerektiğini beyan etmektedir. Bu noktada Allah'a ve Rasûlü'ne itaat, Allah'ın ipine, Kur'ân'a sarılmak öncelenmekte; nifaktan, fitneden, kötü zanda bulunmaktan, iftiradan kaçınmak emredilmektedir. Müslüman toplumun birlik içerisinde olmasını sağlayıcı unsurlar sıralanmakta, bu birliği bozacak eylemler kötülenmektedir. Sonuç olarak; son İlahi vahiy olan Kur'ân'ın insanlar arasındaki ayrılığı sona erdirici, toplumda birlik ve beraberliği sağlayıcı önemli veriler içerdiğini; bu ifadelerin Müslüman topluma sunulmasının toplumsal birliği sağlayıcı bir fonksiyon icra edeceği ortaya çıkmaktadır. Çalışmamız, özellikle son dönemde değerini daha çok hissettiğimiz birlik ve beraberliğin sağlanmasında dinî referansların önemine işaret etmeyi amaçlamaktadır. Bu çerçevede insanlar arasında ortak değerlere işaret eden, birliği pekiştirici ifadelerin yer aldığı Kur'ân ayetleri etrafında tespitlere yer verilmesi planlanmaktadır. Söz konusu ayetlerin sunumu esnasında tefsir kaynaklarındaki değerlendirmelerin, sünnetten örneklerin ve Müslümanların tarihî tecrübelerinin de dikkatle ele alınması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Birlik, Toplum, Din, Kur'ân, Tefsir.

A Realistic Review of Augmented Reality and Language Learning

Tuba AYDINOĞLU[1]

[1]*Mustafa Kemal Üniversitesi, tubaaydinoglu@gmail.com*

Özet

The history of Augmented Reality dates back to 1950s nonetheless the academic research on Augmented reality has peaked in the recent years mainly due to the vast use of this technology in various fields along with games supported by mobile phones. With the emergence of the mobile game Pokemon Go the youngsters all over the world took a step beyond and started following a virtual animal on the streets. This picture guided educators positively and the technological potential and the interest of young generations are blended through advancements such as augmented reality. On the other side of the coin, there exists a bigger population of learners and educators who are uninformed or unaware of such technologies and educational practices due to the lack of technology, interest or economic capacity. Today we face a huge gap between the technologically wired populations and those who are missing the advancements of our era. Even in the most prosperous countries, there is a significant number of teachers and learners who are unable to make use of these technologies or who are not a part of the trend over insufficient interest. Hence as the educators and academicians, our initial responsibility is to research whether a prospective technology is needed in deed and whether it is beneficial regarding our immediate community or our target group. For instance, the learning and teaching stay as one of the fundamental problems regardless of globalization. Hence, without a proper feasibility study, the advancements of technology can play the role of a trigger in language learning or hinder it. In this paper, augmented reality is assessed according to its necessity and efficiency through various applications.

Anahtar Kelimeler: Augmented Reality,Eduction,Language Learning,EFL

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Arttırılmış Gerçekliğin Kullanılması

Tuba AYDINOĞLU[1]

[1]*Mustafa Kemal Üniversitesi, tubaaydinoglu@gmail.com*

Özet

Çok yakın bir tarihe kadar bilim kurgu ürünü olan arttırılmış gerçeklik günümüzde pratik birçok alanda kullanılmaktadır. Geçtiğimiz yıllarda özellikle mobil oyunlar sayesinde bilinirliği artan bu teknolojinin temeli 1950'lere dayanmaktadır. Kokpitte pilotun görüş hizasında bulunan akıllı paneller yükseklik, basınç, hız vb. bilgileri dijital olarak anlık vermekte yani pilotun var olan dünya gerçekliğini dijital bilgilerle zenginleştirilmektedir. Bu nedenle İngilizcede 'augmented reality' olarak geçen terim Türkçede zenginleştirilmiş veya arttırılmış gerçeklik adını almıştır. İnsanın edindiği dünya gözlemine günümüzde en yaygın olarak mobil cihazlar yoluyla elektronik zenginlik katan bu teknoloji dil öğretimi alanında da giderek büyüyen bir etkiye sahiptir. Genellikle hâlihazırda bulunan cep telefonları ve tabletlerden faydalandığı için erişimin kolay ve geliştirilmesinin daha az maliyetli olması bakımından birçok eğitimci ve yazılımcıyı cezbetmektedir. Yeni neslin basılı değil dijital kaynaklara daha çok yöneldiği göz önünde bulundurulduğunda yapılan çalışmaların dil öğretiminde geleceğe yatırım olduğunu söylemek doğru olacaktır. Dil öğretiminde arttırılmış gerçeklikten bahsederken hangi becerileri nasıl geliştirmeye katkı sağladığını, uygulamaların hangi standart ve sınırlamalarla geliştirildiği, buna ek olarak sınıf içi ve dışı etkinliklerle nasıl bütünleştiğini ve dahası kullanılacak öğrenme ortamı ve hedef kitleye uygun olup olmadığını sorgulamak ve ölçmek çok önemlidir. Tüm bu soruların temeli ise arttırılmış gerçekliğin öğrenmeye gerçekçi bir etkisi olup olmadığıdır, dolayısıyla bu çalışmanın temeli de aynı soruya dayanmaktadır. Yeni ve gelişmekte olan yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanı ile yeni ve gelişmekte olan arttırılmış gerçeklik teknolojisini birleştirmek heyecan verici olduğu kadar da çetrefillidir. Bu çalışmada dünyada farklı dillerde bulunan uygulamalardan yola çıkarak ve göz önünde bulundurulması gereken durumlar ve uyulması gereken standartlar belirlenerek arttırılmış gerçeğin YDTÖ'de kullanılmasının gerçekçi bir resmi çizilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler Arttırılmış Gerçeklik, Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi,Dil Eğitimi

Web Tabanlı Sınav Takvimi Oluşturma Sistemi

Hamit AKSOY[1]

Hasan ERBAY[2]

Hakan KÖR[3]

Ömer Faruk AKMEŞE[4]

[1]*Hitit Üniversitesi,* hamitaksoy@hotmail.com

[2]*Kırıkkale Üniversitesi, hxe68@yahoo.com*

Hitit Üniversitesi, hakankor19@gmail.com

Hitit Üniversitesi, ofakmese@hitit.edu.tr

Özet

Web tabanlı uygulamalar hayatımızdaki birçok probleme çözüm getirmektedir. Web teknolojileri ticaret, sağlık, bankacılık ve eğitim gibi birçok alanda kendini göstermektedir. Web tabanlı sistemlerin diğer alanlarda olduğu gibi eğitimde de kullanılması zaman mekân işgücü ve maliyetten kazanç anlamına gelmektedir. Sınav takvimi hazırlama doğrudan eğitim faaliyetlerinden birisi değildir. Ancak bu rutin faaliyet üniversitelerde her dönem en az iki defa planlanmakta, zaman ve işgücü kaybına neden olmaktadır. Ayrıca bu faaliyetin yürütülmesi esnasında ve sonrasında birtakım aksaklıklar ortaya çıkabilmektedir. Bu aksaklıkların başında sınav tarihlerinde veya sınav salonlarında meydana gelen çakışmalar, akademik faaliyetleri (yüksek lisans, doktora gibi) olan öğretim elemanları tarafından istenmeyen günlerde görevlendirilebilmeleri, sınav takvimi hazırlama sürecinde çok fazla emek harcanması, tekrarlanan toplantılar ve bu toplantılar sonucunda zaman kaybının yaşanması gibi konular gelmektedir. Çalışmadaki amaç yazılım teknolojilerini kullanarak sınavların ve gözetmenliklerin hazırlanmasının çevrimiçi gerçekleştirilmesi, bu süreçte harcanan işgücü zaman ve maliyetten kazanç sağlanmasıdır. Web Tabanlı Sınav Sorgulama Sistemi, Hitit Üniversitesi Sungurlu Meslek Yüksekokulu ve Osmancık Ömer Derindere Meslek Yüksekokulu'na ait bilgiler ve kısıtlar kullanılarak denenmiştir. Çalışmada, açık kaynak kodlu PHP web uygulama dili kullanılmıştır. Veri tabanı yönetim sistemi olarak açık kaynak kodlu MySQL kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sınav Programı, Sınav Takvimi Hazırlama, Web Tabanlı Uygulamalar, Uzman Sistemler

Antalya'daki Kadın Girişimci İşletmelerde, İşletme Yetenekleri ve İşletme Performansı Arasındaki İlişkinin İrdelenmesi

Şerife KARAGÖZ[1]

[1]*Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi,* krgz_srf@hotmail.com

Özet

Kadınların işgücüne katılımları ve girişimciliğe katkıda bulunmaları, sürdürebilir kalkınmanın önemli bir unsurudur. Küreselleşme süreci ile birlikte rekabet avantajı sağlayabilme, rekabet yaratan kaynak ve yeteneklerin neler olduğunu tespit edebilme işletmelerin temel gündemidir. Bu araştırma Antalya'da faaliyet gösteren kadın girişimci firmaların, işletme yetenekleri ile işletme performansı arasındaki ilişkinin irdelenmesine yöneliktir. Araştırma, Antalya'da faaliyet gösteren kadın girişimci işletmeleri kapsamakta olup, veri toplama aracı olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Kadın girişimci işletmelerde işletme yetenekleri ile işletme performansı arasındaki ilişkiyi tespit etmek maksadıyla korelasyon analizi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre kadın girişimcilerin işletme yeteneği ölçeğinin alt boyutlarından; yönetim yetenekleri, üretim yetenekleri, pazarlama ve satış yetenekleri, bilgi sistemleri yeteneği, öğrenme yeteneği, lojistik yetenekler ve dış ilişkiler yetenekleri ile performans ölçeği arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler çıkmıştır ($p<0.01$).

Anahtar Kelimeler: Kaynak Tabanlı Görüş, Yetenek, Performans, Kadın Girişimci

İş Sağlığı ve Güvenliği ile İlgili Düzenlemeler

Esin Sayın[1]

[1]*Yrd.Doç.Dr., Adnan Menderes Üniversitesi, essayin@adu.edu.tr*

Özet

İş yerinde güvenli çalışma ortamlarının yaratılması özel sektör ve aynı zamanda kamu sektöründe gün geçtikçe önem kazanmıştır. Özel sektör içerisinde özellikle vasıfsız işçilerin çalışma hayatında yeterli bilgiye sahip olmamalarından kaynaklı olarak ortaya çıkması muhtemel kazalar oluşmaktadır. Hem çalışan hem de işyeri hem işveren açısından zararlı durumlar ortaya çıkmasını engellemek için yeni düzenlemeler yapılmıştır. Bu durum özel sektörden sonra kamu sektörünü de içerisine almıştır. Bu durumun incelenmesi ve uygulanması ile birlikte aynı zamanda çeşitli uygulama örnekleri ortaya çıkmıştır. Özel sektör içerisinde önemli uygulamalar ve aynı zamanda işletme literatüründe içerinde zaten bulunan bir takım teknikler de uygulanmıştır. Neden sonuç analizi de bu tekniklerden birisidir.

Neden sonuç analizi Kaoru Ishikawa tarafından ilk defa kullanılmıştır. Neden sonuç analizi, kalite hatalarının engellenmesi, kalite iyileştirmelerinin sağlanması, iş kazalarının önlenmesinde üretim içerisinde uygulanabilir. Bu çalışmada iş kazalarının ortaya çıkışının araştırılmasında neden sonuç analizi kullanılmıştır. Problemlerin nedenleri belirlenmiştir. Nedenleri oluşturan alt nedenler belirlenerek çözüm önerileri sunulmuştur. Çözüm önerilerinin ileride yapılacak olan çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir. Öneriler ile ilgili olarak değerlendirmeler ve incelemeler bu çalışma içerisinde yer almaktadır.

Anahtar kelimeler: İş sağlığı, iş güvenliği, neden-sonuç analizi, iş kazaları

Ortaokul Öğretmenlerinin Sınıf İçi Lider Öğretmenlik Becerilerine İlişkin Algılarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Bahadır GÜLBAHAR[1]

[1]*Ahi Evran Üniversitesi, bahadirgulbahar@hotmail.com*

Özet

Liderlik becerilerini kullanabilen öğretmenlerin liderlik rolünü yerine getirdikleri söylenebilir. Lider öğretmenlik becerilerini, sınıf içi ve sınıf dışı beceriler olarak ayırmak mümkündür. Sınıf içi lider öğretmenlik becerileri, temelde nitelikli bir öğretim sağlamaya yöneliktir. Amacına ulaşan, nitelikli bir öğretim, kaliteli bir eğitimin en önemli gösterge ve boyutlarındandır. Nitelikli öğretimin gerçekleşmesinde temel ve belirleyici etkenin ise sınıf içi lider öğretmenlik becerilerini haiz öğretmen olduğu söylenebilir. Alanyazında, öğretmenlerin lider öğretmenlik davranışları, becerileriyle ilgili çalışmalar bulunmasına rağmen özellikle sınıf içi liderlik becerilerini konu edinen, inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmanın verilerinin toplanabilmesi için geliştirilen "Sınıf İçi Lider Öğretmenlik Becerileri Algı Ölçeği (SİLÖBAÖ)" de öğretmenlerin sınıf içi lider öğretmenlik becerilerinin ölçülmesinde kullanılabilecek tek ölçek olma özelliği taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı, ortaokul öğretmenlerinin sınıf içi lider öğretmenlik becerilerine ilişkin algılarını bazı değişkenler açısından incelemektir. Ortaokul öğretmenlerinin sınıf içi lider öğretmenlik becerilerine ilişkin algılarının incelenmek istenmesinin nedeni ise bir beceri, bir eyleme ilişkin yeterlik algısıyla o becerinin, eylemin başarı düzeyi arasında ilişki olduğunun bilinmesidir. Nicel olan bu çalışma, tarama modellidir. Araştırmanın evrenini, 2016-2017 Eğitim ve Öğretim Yılı'nda, Kırşehir'in bütün ilçelerinde görev yapmakta olan 850 ortaokul öğretmeni oluşturmaktadır. Olasılıklı örnekleme yöntemlerinden basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile belirlenen 614 öğretmen, verilerin toplandığı grup olmuştur. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen "Sınıf İçi Lider Öğretmenlik Becerileri Algı Ölçeği (SİLÖBAÖ)" kullanılmıştır. Araştırmadan, ortaokul öğretmenlerinin "Sınıf İçi Lider Öğretmenlik Becerileri Algı Ölçeği"nin geneline ve ölçeğin "olumlu sınıf atmosferi yaratma, öğrencileri etkileme, etkili öğretim" alt boyutlarına ilişkin algı düzeylerinin çok yüksek olduğu, ölçeğin "öğrencileri geliştirme / öğrencilere rehberlik" alt boyutuna ilişkin algı düzeylerinin ise yüksek olduğu bulgusu elde edilmiştir. Ayrıca sınıf içi lider öğretmenlik algısında, evli, yüksek lisans mezunu, liderlik ya da sınıf yönetimi ile ilgili bir eğitim almış, mesleki kıdemi daha fazla olan öğretmenlerin lehine anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Araştırmadan, ortaokul öğretmenlerinin "Sınıf İçi Lider Öğretmenlik Becerileri Algı Ölçeği"nin geneline ilişkin algı düzeylerinin çok yüksek olduğu sonucu elde edilmiştir. "Medeni durum", "eğitim düzeyi", "liderlik ya da sınıf yönetimi ile ilgili herhangi bir eğitim alıp almama durumu" ve "mesleki kıdem" değişkenlerinin ise öğretmenlerin sınıf içi lider öğretmenlik becerilerine ilişkin algıları arasında anlamlı farklılık yaratan değişkenler olduğu da araştırmada ulaşılan diğer önemli sonuçlar olmuştur.

Anahtar kelimeler: Lider öğretmenlik, öğretmenlik rolleri, ortaokul öğretmenleri

* Bu çalışma, Ahi Evran Üniversitesi Rektörlüğü Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü tarafından EGT.A3.16.017 numaralı küçük ölçekli araştırma projesi bütçesiyle desteklenmiş olan bir çalışmadır

Multicultural Counseling Competency of Turkish Counselors

Nizamettin KOÇ[1]

[1]*nizamkoch@gmail.com*

Abstract

Counselors must have multicultural counseling competency in order to serve every individual in the society efficiently. Multicultural competency is explained with three basic characteristics that include the three dimensions of multicultural counseling. The three characteristics of multicultural counseling competency are stated as: (a) counselor's active awareness of personal assumptions, values, and biases, (b) understanding the worldview of the culturally diverse client and, (c) developing strategies and techniques in accordance with culture in application of counseling. Multicultural counselling competenciesing students with appropriate attitudes, knowledge and skills to work successfully with clients from different cultural groups but also encourage them to advocate for equal rights, access and opportunities for all groups in a democratic society. Therefore, it is fundamental for every counselor to be equipped with these competencies. Hence, the educational and training activities to promote multicultural counseling competencies have a crucial importance among the counseling programs.
In Turkey, the necessary level of education to become a counselor is a four year undergraduate degree. Consequently, in Turkey, students get their training to become a counselor through an undergraduate degree and pursuing a graduate degree in counseling is more of a personal choice. In Turkey, the undergraduate counseling programs are named as Guidance and Psychological Counseling and as mentioned before by completing this undergraduate counseling degree graduates can work as counselors in Turkey. Graduates of the counseling programs who work in schools receive the title of guidance teacher although there are efforts to change that title to psychological counselor. Today, there are 62 public and private colleges that have Guidance and Psychological Counseling undergraduate programs that accept students to be trained as counselors and about 19000 students are currently enrolled to these programs The participants of this study were 97 Turkish counselors who currently work in private practice, in the K-12 school systems and in universities in Turkey and who have at least a bachelor degree or more in a Turkish counseling program. This was a survey research study using the Multicultural Counseling Inventory (MCI) to discover the multicultural counseling competency of counselors in Turkey based on their a) gender, b) ethnicity, c) religion, d) years of experience in counseling, and e) age. In order to answer research question, descriptive data such as frequencies and percents were summarized for participants in terms of gender, ethnicity, religion, years of experience in counseling, and age by using SPSS.

Keywords: multicultural counseling, multicultural competency, culturally diverse client

Osmanlı Ahidname ve Mâhedeleri Bağlamında Osmanlı-Amerika İlişkilerinin Başlaması Üzerine Diplomatik Tahlil ve Sonuçlar

Nejdet Gök[1]

[1]Doç.Dr.,Necmettin Erbakan Üniversitesi, ngok@konya.edu.tr

Özet

Diplomatik ilişkilerin öncelikle Mağrib Ülkeleri kanalıyla 18.yüzyıl sonlarında başladığı Osmanlı-Amerika ilişkileriyle alakalı bilimsel çalışmalar; sanılanın aksine Türkiye'de oldukça geç kabül edilebilecek tarihlerde başlamıştır.1930'lu yıllarda, İstanbul Üniversitesi'nde yapılan, Fuat Ezgü'nün "Osmanlı-Amerikan İlişkileri" adlı doktora tezinden sonra 1959 yılına kadar, yaklaşık 30 yıl boyunca dikkat çekici önemli bir bilimsel çalışma göremiyoruz. Ancak özellikle son yıllarda, sayısı ve kalitesi belli bir oranda artan çok sayıda önemli araştırmanın yapılmış olduğuna da şahit oluyoruz.

Bununla birlikte, sözkonusu çalışmaların neredeyese hiçbirisinde, *ahidname* ve *muâhede* metinleri üzerinde, arşiv dokümanları, özellikle de Osmanlı Arşivlerinde yer alan "*Amerika Ahkam* ve *Amerika Nişân Defterleri*" başta olmak üzere orjinal defterlere dayalı mukayeseli bir araştırma ve diplomatik tahlil konuya ilgi duyanları tatmin edecek oran ve kalitede henüz yapılabilmiş değildir. Ayrıca tasnif çalışmaları bütünüyle tamamlanmamış Osmanlı Arşivlerinde konuyla ilgili birçok yeni belge ortaya çıkmaktadır. Çeşitli fonlarda yer alan bu orjinal belgelerin Amerika arşivlerindeki orjinalleriyle kıyaslanması, ilişkilerin seyrine göre, diplomasi dilinde ortaya çıkan değişikliklere dikkat çekmek gerekir.

Ahidnameden (tek taraflı bağış ve ihsan) muâhedeye (iki taraflı barış-Peace agreement) ulaşılan yolun aşamalarını incelemek anlamına gelen bu çalışma henüz yapılamamıştır. Bir diğer önemli eksiklik de: Bazı araştırmacıların eserlerinde; orijinal dokümanlar yerine, ikinci el kaynak sayılabilecek *muahedât mecmualarınını* (collections of treaties) kullanmış olmalarıdır. Bilindiği üzere; genellikle dokümanların kısaltılarak ve özetlenerek kaydedildiği bu mecmualar, özellikle orjinal vesikalarla desteklenmedikçe; hem diplomasi hem de diplomatika bilimi açısından yeterli kaynak olarak kabül edilemez.

Bu tebliğ esas olarak; Osmanlı arşiv fonlarında yapılan araştırma ve taramalarla birlikte, ABD ve İngiltere'nin önemli arşiv ve kütüphanelerinde yapılmış inceleme ve araştırma sonuçlarına dayanmaktadır. İki ülke arasında öncelikle ticari kaygı ve amaçlarla başlayan ve kısa sürede hızlı bir gelişme gösteren ilişkilerin, genel olarak olumlu olan seyrini;günümüzün bazı sorunlarına bile ışık tutabilecek ahidname ve muahade metinleri ve maddeleri üzerinde açık bir şekilde görüyor ve takip edebiliyoruz.

Anahtar Kelimeler : Osmanlı-Amerika,Ahidnâme,Muâhede,Diplomatika

Uluslar Arası Üniversite Öğrencilerinin Duygusal Zekalarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Prof.Dr.Ercan YILMAZ[1]
Ülvi İSMAYILOV[2]
Yrd.Doç.Dr.Süleyman A. SULAK[3]

[1]*Prof.Dr., NEÜ Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, ercanyilmaz70@gmail.com*

[2]*NEÜ Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, ulvimeded@gmail.com*

[3]*Yrd. Doç. Dr., NEÜ Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, suleymansulak@gmail.com*

Özet

Bu araştırmanın amacı, üniversite de öğrenim görmekte olan öğrencilerin duygusal zekalarının öğrencilerin uyruğu ve cinsiyetleri açısından farklılaşma düzeylerini incelemektir. Araştırmada öğrencilerin duygusal zekalarını ölçmek amacı ile Petrides ve Furunham tarafından geliştirilmiş ve Deniz ve diğerleri tarafından Türkçe'ye uyarlanmış "Duygusal Zeka ölçeği" kullanılmıştır.

Araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 yılında Konya ilinde özel ve kamu üniversitelerinde öğrenim görmekde olan Türk, Azerbaycanlı, Kırgız, Kazak, Afkan ve Suriyeli öğrencilerden oluşan 532 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır.

Araştırmanın sonucuna göre; üniversite öğrencilerinin uyruklarına göre duygusal zekalarının iyi oluş, öz kontrol, duygusallık boyutlarında anlamlı bir farklılaşma varken, sosyallik boyutunda anlamlı farklılaşma bulunmamıştır. Üniversite öğrencilerinin cinsiyetlerine göre duygusal zekanın öz kontrol boyutunda anlamlı farklılaşma varken duygusal zekanın diğer boyutlarında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Duygusal zeka, duygusal zekanın boyutları, uyruk, cinsiyet.

Sırat-ı Müstakim Mecmuasına Göre XX. Yüzyılın Başlarında Buhara'da Sünni-Şii Çatışmaları

Ahmet YARAMIŞ[1]
Sinan ŞAHİN[2]
[1]Prof. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, ahmetyaramis@aku.edu.tr.
[2]Afyon Kocatepe Üniversitesi, snn_shnn@hotmail.com

Özet

Müslümanların çoğunluğunu oluşturan Sünnîler ile en büyük azınlığı temsil eden Şiiler arasındaki siyasi ve dini ihtilaflar, zaman zaman çatışmalara varan bir seyir izlemiştir. Sünniler ile Şiilerin beraber yaşadıkları coğrafyalar, iki kesim arasındaki tarihten gelen ihtilaflar nedeniyle gerginlik içinde geçmiştir. Gerginliğin fikri düzeyden çıkıp, çekişme veya çatışmaya dönüştüğü hallerde, idareyi elinde bulunduran yöneticiler duruma müdahale etmişlerdir. Bu müdahaleler, iki kesimin ileri gelenlerini bir araya getirerek çözüm bulma ya da askerin duruma el koyması şeklinde olmuştur. Orta Asya'nın kadim bir şehri olan Buhara, hem Sünni hem de Şiilerin uzun bir süredir birlikte yaşadıkları yer olmuştur. 1910 yılının başında Şiiler, Hz. Hüseyin'in şehit edilmesinin yıl dönümü münasebetiyle matem töreni düzenlemişlerdir. Şiilerin matem merasimine halkla birlikte 200 kadar Taşkent ve Hokand'dan gelen medrese talebesi de katılmıştır. Matem töreni yapılırken Hokand medresesi talebesinden birisinin gülmesini kendilerine hakaret sayan Şiiler, bu talebeyi öldürmüşlerdir. Bunun üzerine Taşkent ve Hokand medrese talebeleri, şehre dönüp oradaki talebeleri hukuklarını korumaya davet etmeleri üzerine genişleyen olaylar, Buhara'nın sokaklarına taşınmış ve günlerce devam etmiştir. Bu olaylarda, her iki taraftan da birçok insan hayatını kaybetmiştir. Olayların yatıştırılması için Rus birliklerinden de yararlanılmıştır. Sünniler, yaşanan olaylara devlet hizmetinde bulunan bir kısım Şii bürokratın sebep olduğunu düşünerek onların azlini yönetimden talep etmişlerdir. Bu bürokratların Buhara Emiri Abdulahad (1885-1911) tarafından görevlerinden alınmasıyla Sünniler sakinleşmiştir. Emir Abdulahad, yayınladığı bir tebligatname ile iki kesim arasında yeni olayların ortaya çıkmasının önüne geçmeye çalışmıştır. Yayınlanan tebligatname, Sünnilerin ve Şiilerin birbirlerine kardeşçe ve sadakatle muamelede bulunmaları, esnafın işiyle ve medrese talebesinin de tahsiliyle meşgul olmaları, birbirleri arasında ayrımcılık yapmamaları ve yapanların ise şiddetli olarak cezalandırılacağı şeklinde uyarıları içermektedir.

Anahtar Kelimeler: *Buhara, Şiiler, Sünniler, Emir Abdulahad, Rusya.*

Halk Hikâyesinden Manzum Tiyatroya: Kerem ile Aslı

Melih ERZEN[1]

[1]Doç.Dr., Yüzüncüyıl Üniversitesi, erzenmelih@gmail.com

Özet

Halk hikâyeleri, bir sözlü edebiyat türü olarak geleneksel Türk yazınında geniş yer tutmaktadır. Yüzyıllar boyunca anlatılagelen ve çeşitli varyantlar halinde gelişen Leylâ ile Mecnûn, Ferhad ile Şirin, Kerem ile Aslı, Vâmık ile Azra, Tahir ile Zühre, Hüsrev ile Şirin gibi hikâyeler halkın kültürünü, dilini, dünya algısını yansıtan ürünler olarak halkbilimi ve halk edebiyatı açısından büyük öneme sahiptir. Ancak bu hikâyeler, yalnızca sözlü edebiyat ürünleri olarak kalmamıştır. Klâsik Türk edebiyatında mesnevî formundaki eserler yoluyla bazıları yeniden yorumlanan bu anlatıların modern Türk edebiyatında da sanatçılar tarafından değerlendirildiği görülmektedir. Geleneksel anlatıları bir kaynak olarak gören yazarlar, kurguda ve formda birtakım değişiklikler yaparak bu hikâyeleri yeniden kaleme almışlardır. Cumhuriyet devri Tiyatro yazarlarından Selahattin Batu'nun 1943 tarihli Kerem ile Aslı adlı tiyatrosu bu duruma örnek gösterilebilir. Yazar, bu eserde Anadolu'daki en yaygın halk hikâyelerinden biri olan Kerem ile Aslı'yı yeniden yorumlamıştır. Eserde kurgunun klâsik yapısından yer yer uzaklaşılarak yeni yaklaşımlar sergilenmesi ve manzum tiyatro formuyla geleneksel anlatıların akıcılığına ulaşılmak istenmesi dikkat çekicidir.

Bu çalışmada, modern bir tiyatro eserinin geleneksel bir anlatıdan nasıl beslendiğini göstermek üzere halk hikâyesi Kerem ile Aslı'nın varyantları ile Selahattin Batu'nun Kerem ile Aslı adlı tiyatro eseri karşılaştırılarak incelenecek; oyundaki geleneksel unsurlar üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Edebiyat ve gelenek, Cumhuriyet devri Türk edebiyatı, Halk hikâyesi, Kerem ile Aslı, Tiyatro

Aday Öğretmenlerin Matematiğe Yönelik Tutumlarının Etkinlik Temelli Matematik Öğretimine Yönelik Görüşlerine Etkisi

Yeliz ÇELEN[1]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Amasya Üniversitesi, ycelen@meb.gov.tr*

Özet

Öğrencilerin matematiksel kavramları öğrenebilmeleri matematiği günlük hayatlarında kullanabilmeleri ve öğrenmeyi içselleştirebilmeleriyle mümkündür. Bunun gerçekleşmesi için en etkin yollardan biri de matematik öğretiminde etkinliklerin kullanılmasıdır. Matematik öğretiminde etkinliklerin kullanılması, öğrenciyi merkeze alarak onlara zenginleştirilmiş öğrenme yaşantıları sunmakta ve matematik öğretimini eğlenceli hale getirmektedir. Matematik öğretimini bir keşfetme süreci, öğrenciyi de matematiksel kavram ve sistemlere sezgileriyle ulaşan bir buluşçu gibi görmek matematik öğretiminin matematiğin doğasına uygun yapılanmasının bir gereğidir. Bunun için matematik öğretiminde öğrencinin derse aktif katılımını sağlayan, belirli bir kazanım ya da konunun öğretilmesini amaçlayan ve matematik kavramları arasındaki ilişkilerin planlı ve sistematik olarak verilmesini kolaylaştıran etkinliklerden faydalanılması gerekmektedir. Öğrenciler belirli alanlara ilişkin bilgileri keşfedecekleri ya da uygulayabilecekleri, deneyim yaşayabilecekleri, matematiğin soyutluğundan uzaklaşarak somut araç gereç ve materyallerle öğrenme gerçekleştirecekleri etkinliklerle matematiğe yönelik olumlu tutumlar geliştirebilirler. Bu araştırmada aday öğretmenlerin matematiğe yönelik tutumlarının etkinlik temelli matematik öğretimine yönelik görüşlerine etkisi tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu araştırma ilişkisel tarama modelindedir. Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile, evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir. Bu çalışmada verilerin toplanması için nitel, analizler için ise nicel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Amasya Üniversitesinde öğrenim gören 30 matematik öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen matematiğe yönelik tutum ölçeği ve aday öğretmenlerin görüşlerini almak için anket kullanılmıştır. Çalışmada yer alan öğretmen görüşleri süreksiz değişken olduğu için regresyon analizine kukla değişken olarak kodlanarak dahil edilmiştir. Araştırmanın sonucunda aday öğretmenlerin matematiğe yönelik tutumlarıyla etkinlik temelli matematik öğretimine ilişkin görüşleri arasında pozitif bir korelasyon olduğu görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Etkinlik temelli öğretim, matematik öğretimi, matematiğe yönelik tutum.

Etkinlik Temelli Öğretiminin Öğrencilerin Matematik Başarılarına Etkisi

Yeliz ÇELEN[1]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Amasya Üniversitesi, ycelen@meb.gov.tr*

Özet

Etkinlik, bir dersin belirli kazanım ya da kazanımlarına yönelik ürünleri ortaya koymayı hedefleyen, bazı materyal ve kaynaklar yardımıyla gerçekleştirilen ve öğrencilerin aktif katılımlarını gerektiren eylemlerdir. Etkinliklerin matematik eğitiminde kullanılmasının nedenleri arasında, ilgi çekici ve merak uyandırıcı eğitsel faaliyetler olması, öğrencilerin matematiksel dili kullanma ve zenginleştirmelerine olanak sağlaması, matematiksel kavram ya da kavramlar arası ilişkileri planlı ve sistematik olarak vermesi sayılabilir (Olkun ve ark. 2009; Altun ve Kayapınar, 2011). Matematik eğitiminde kullanılan etkinliklerin öğrenci başarısına olumlu katkıları olduğu görülmektedir. Matematik öğrenme ortamlarında etkinliklerin kullanımı; öğrencilere zenginleştirilmiş öğrenme ortamları sunarak matematiğin eğlenceli şekilde öğretimini kolaylaştırmakta ve matematiksel kavramların tartışılmasına imkan vererek öğrenci motivasyonunu artırmaktadır. Gürbüz'e göre (2008), matematik öğretiminde etkinlikler gibi eğlenceli ve günlük yaşamı temsil eden eğitim araçlarının kullanılması, öğrencilerin matematiksel algılarını geliştirmekte ve matematiksel kavramları öğrenmelerini kolaylaştırmaktadır. Bu çalışmada 9. Sınıf öğrencileriyle Kümeler konusu için gerçekleştirilen etkinlik temelli matematik öğretiminin öğrencilerin başarılarına etkileri araştırılmıştır. Çalışma betimsel nitelikte olup tarama modelinden yararlanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada deneysel araştırma yöntemlerinden "öntest-sontest kontrol gruplu araştırma yöntemi" kullanılmıştır. Bu kapsamda deney grubunda etkinlik temelli öğretim, kontrol grubunda ise öğretmen merkezli öğretim uygulanmıştır. Bu çalışmada, veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen ve 8 maddelik bir başarı testi kullanılmıştır. Öğretim sürecinde kullanılmak üzere araştırmacı tarafından 6 farklı etkinlik tasarlanmıştır. Araştırma sonucunda etkinlik temelli öğretimin öğrencilerin matematik başarısını arttırdığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Etkinlik temelli öğretim, matematik öğretimi, matematik başarısı.

7. Sınıf Öğrencilerinin Oran Orantı Konusuna İlişkin Kavram Yanılgıları

Yeliz ÇELEN[1]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Amasya Üniversitesi, ycelen@meb.gov.tr*

Özet

Kavram yanılgısı bireyin doğru kabul ettiği bilgilerin başka alan ya da uygulamalarda kaynak olarak kullanmasıyla oluşan yanlış kavram ya da kavramalardır. Bilimsel gerçekliklere ve düşüncelere ters düşen kavram yanılgıları, matematik dersi için öğrencilerin anlamlı öğrenmeler oluşturmasını engelleyici bir etkiye sahiptir. Bu kavram yanılgılarının mümkün olduğu kadar erken tespit edilmesi ve giderilmesi matematik öğretiminde büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmayla, ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin oran orantı konusundaki kavram yanılgılarının tespit edilmesi ve bunların giderilmesine katkıda bulunulması amaçlanmıştır. 7. sınıf öğrencilerinin 7. Sınıf matematik eğitim programında yer alan oran orantı kavramının öğretimi sonucunda bu kavramın formal tanımına ilişkin geliştirdikleri yanlış anlamaları ortaya koymayı amaçlayan bu araştırma mevcut durumu sorgulayan betimsel bir araştırmadır ve tarama modeliyle gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmanın örneklemini 7. sınıfta okuyan 100 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleminin seçiminde, derinlemesine araştırma yapabilmek amacıyla bilgi açısından zengin durumların seçilmesi amaçlandığından amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Amaçlı örneklem seçiminde ise tipik durum örnekleme modeli seçildiğinden, 7. sınıfta okuyan 100 öğrenci seçilirken öncelikle Ankara ili merkezinde bulunan görece geneli yansıtabilecek üç okul sonrasında ise bu okulların çeşitli sınıflarından toplam 100 öğrenci seçilmiştir. Yürütülen bu çalışmada veri toplama aracı olarak açık uçlu sorulardan oluşan yedi soru kullanılmıştır. Araştırma bulguları incelendiğinde 7. Sınıf öğrencilerinin oran orantı konusuna ilişkin çeşitli kavram yanılgılarına sahip oldukları görülmüştür. Bu yanılgılardan bazıları oranın bir kesir sayısı gibi algılanması, iki nicelik arasındaki aynı anda artma ya da azalma ya da bir nicelik artarken diğerinin aynı anda artmasına ya da tersi ilişkiye aralarındaki oran miktarına dikkat edilmeksizin oran adı verilmesi, doğru orantının iki çokluk arasında çarpmaya dayalı bir ilişkinin varlığından hareketle değil de standart bir bölüm ifadesiyle açıklanılmaya çalışılması şeklinde sıralanmıştır. Bu araştırma bulgularına dayalı olarak öğretmenlere oran orantı konusunun öğretilmesinde etkinlik temelli matematik öğretimi yaklaşımından faydalanmaları ve araştırmacılara da bu kavram yanılgılarına sebep olan önceki öğrenmelere ilişkin kavram yanılgılarıyla ilgili çalışmalar yapması önerilmiştir.

Anahtar kelimeler: Kavram yanılgısı, eğitim programı, matematik eğitimi

Mardin ve Kızıltepe'de Yaşayan İlköğretim 7.Sınıf Öğrencilerinin Tarihi ve Kültürel Mirası Tanıma ve Korunmasına Yönelik Farkındalıklarının Ölçülmesi

Hicran Hanım HALAÇ[1]

Haşim AKDAĞ[2]

Alper BEKKİ[3]

[1] *Doç.Dr. , Anadolu Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, hhhalac@anadolu.edu.tr*
[2] *Yüksek Lisans Öğrencisi, Mimar, Anadolu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, hasimakd@hotmail.com*
[3] *Yrd. Doç.Dr. , Anadolu Üniversitesi Fen Fakültesi, abekki@anadolu.edu.tr*

Özet

Ülkemiz kültürel miras bakımından oldukça zengin, ender ülkelerden birisidir. Tarihe tanıklık etmiş olan bu kültürel miraslarımız teker teker kıymetli oldukları gibi bir araya gelmesiyle oluşan bütüncül kıymetlerde söz konusudur. Ülkemizde ne yazık ki tek yapı ölçeğinde de bütüncülde de kültürel mirasımız hak ettiği değeri yeteri kadar görememekte ve yarınlara aktarılmasında ciddi sorunlar olduğu görülmektedir. Zamanla bu dokular çeşitli nedenlerle zarar görmekte hatta yok olmaktadır. Geleceğe aktarılmasında güçlük çekilen bu dokular aynı zamanda geleceğimiz olan gençlerimizin hafızasından da silinmektedir.

Kültürel mirasın gelecek nesillere özgün bir şekilde aktarılması tarihsel bir sorumluluktur. Bu sorumluluk nedeniyle her birey kültürel değerlerin farkında olarak bu değerleri korumak adına bir çaba göstermelidir. Çeşitli yollarla kültürel miras kavramı gelecek nesillere aktarılmaya çalışılsa da bu konuda henüz istenen düzeye ulaşılamadığı düşünülmektedir.

Bu nedenlerle çalışma amacı; ülkemizde yer alan bütüncül kıymetlerden, koruma sorununun yaşandığı dokulardan biri olan Mardin Kentsel Siti özelinde Mardin'de yaşayan ilköğretim 7.sınıf öğrencilerinin tarihi ve kültürel mirasın korunmasına yönelik bilinçlilik düzeylerini tespit etmektir. Araştırmanın verilerini toplamak için anket kullanılmıştır.

Araştırmanın örneklemini ise Mardin'de bulunan ilköğretim okullarından yeni kent dokusu içerisinde yer alması nedeniyle 1'i Aşağı Mardin, tarihi doku içerisinde yer alması nedeniyle 1'i Yukarı Mardin ve en büyük ilçesi olması nedeniyle 1'i Kızıltepe'den seçilme şartıyla her bölge için tesadüfî seçim yöntemi ile seçilmiş toplamda 3 ilköğretim okulu oluşturmaktadır. Seçilen ilköğretim okullarında 2016–2017 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören 7. sınıf öğrencilerinden gönüllülük esasıyla seçilen 84 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Anket sonuçları SPSS istatistik programında analiz edilmiş, frekans dağılımları elde edilerek yorumlanmıştır. Tarihi ve kültürel mirasın korunması bilinci konusunda araştırmada yapılan anket sonuçları paylaşılmıştır. Sonuçlarından hareketle çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Mardin, koruma bilinci, çocuklarda tarihi ve kültürel miras bilinci

Taşınmaz Kültür Varlıklarının Stratejik Planlarının Oluşturulmasında Swot Analizi Yöntemi; Mardin Kasımiye (Sultan Kasım) Medresesi Örneği

Hicran Hanım HALAÇ[1]
Haşim AKDAĞ[2]
[1] *Doç.Dr. , Anadolu Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, hhhalac@anadolu.edu.tr*
[2] *Yüksek Lisans Öğrencisi, Mimar, Anadolu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, hasimakd@hotmail.com*

Özet

Ülkemiz, geçmişten günümüze birçok medeniyete ev sahipliği yapmış bir yerdir. Bu nedenle kültürel miras bakımından zengin, ender ülkelerden birisidir. Tüm insanlığın ortak malı olan bu kültür miraslarımızın korunması, belgelenmesi ve gelecek nesillere aktarılması oldukça önemlidir. Gündelik hayatımızı kuşatan, her an birlikte olduğumuz ama çoğunun pek de farkında olmadığımız bu kültürel miraslarımızı tekrar görünür kılmak oldukça önemli bir konudur.

Bu nedenle günümüzde önemini, özelliklerini ve işlevini kaybetmiş Taşınmaz Kültür Varlıklarının yeniden topluma kazandırılıp, yaşanılır hale getirilip, gelecek nesillere aktarması konusunda nasıl çözümlemeler üretmek gerektiği araştırmanın çıkış noktasını oluşturmaktadır. Taşınmaz Kültür Varlıklarının en önemli vazifesi toplumsal gündelik hayata karışmasıdır. Eğer toplumsal ve gündelik hayata karışamıyorsa yok olmaya mahkûmdur. Ne yazık ki ülkemizde bu durumla karşı karşıya gelen birçok kültür mirasımız bulunmaktadır. Bunlardan biri de günümüzde işlevini kaybetmiş olan 'Medrese'lerdir.

Eğitim ve öğretim faaliyetleri camilerde başlamış olmasına rağmen daha sonra sistematik ve düzenli hale getirilmesi hedeflenerek eğitim kurumları oluşturulmaya başlanmıştır. Bu doğrultuda Medreseler açılarak eğitim ve öğretim faaliyetleri daha düzenli ve sistematik bir hale getirilmiştir. Günümüzde ise medreseler, işlevlerini yitirdiğinden kimi kaderine terk edilip harabe durumda bırakılırken, kimisi de müze ve kültür merkezi gibi yeni işlevler verilerek dönüştürüldüğü için toplumsal ve gündelik hayattan soyutlanmaktadır.

Bu araştırma aracılığı ile günümüzde El-Cezeri müzesi olarak kullanılan Mardin Kasımiye (Sultan Kasım) Medresesi'nin yaşadığı sıkıntılar keşfedilmeye çalışılacaktır. Tarihi kültür varlıklarına, stratejik planlar oluşturulmadan ve yeterli analizler yapılmadan önerilen işlevlendirme programlarının aslında yapının sürdürülebilirliğine zarar verdiği araştırılacaktır. Edinilen bilgiler ışığında da medreseye dair önermelerde bulunulacaktır.

Sonuç olarak; medresenin stratejik planlarının oluşturulması için SWOT analizlerinden yararlanarak, olumlu ve olumsuz yönlerin tespit edilip, medresenin sürdürülebilirliğini ve topluma entegre edilmesini sağlamak için stratejilerin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Kasımiye Medresesi(Sultan Kasım), Mardin, SWOT Analizi, Yeniden İşlevlendirme

Eğitsel Oyun Destekli Takım-Oyun-Turnuva Yönteminin 5.Sınıf Öğrencilerinin "Elektrik"Konusundaki Akademik Başarılarına ve Motivasyonlarına Etkisi

Melek Yavuzyılmaz[1]
Havva Yamak[2]
[1]*Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, mellek.ince@gmail.com*
[2]*Prof.Dr,Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Alanları Eğitimi Bölümü, Fen Bilgisi Öğretmenliği A.B.D., Ankara, havva@gazi.edu.tr*

Özet

Öğrencilerin fen bilimlerindeki temek kavramları derinlemesine öğrenmelerini sağlamak, fenle ilgili temel becerilerini geliştirmek ve fen bilimlerine karşı pozitif tutum takınmalarına olanak vermek için tercih edilebilecek yöntemlerden biri eğitsel oyunlardır. Eğitsel oyunlar öğrencilerin anlamlı öğrenmeler gerçekleştirmesi ve soyut kavramları somutlaştırabilmesini sağlar. Diğer taraftan işbirlikli oyunlar sayesinde öğrenciler grup çalışmaları gerçekleştirerek, başkalarının fikirlerine saygılı olmayı, hoşgörülü olmayı, tartışmayı öğrenmektedir. Öğrenme sırasında öğrencilerin birbirleriyle etkileşimde bulunması onlara zevk vermekte; öğretme-öğrenme ortamı onlar için eğlenceli hale gelmektedir. Bu araştırmanın amacı eğitsel oyun destekli takım-oyun-turnuva yönteminin, öğrencilerin "Elektrik" konusu ile ilgili akademik başarılarına ve fen bilimleri dersi motivasyonlarına etkisinin olup olmadığını araştırmaktır. Çalışmada yarı deneysel ön test-son test kontrol grubu deseni uygulanmıştır. Bu amaçla Ankara ili Sincan ilçesinden Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir ortaokulda öğrenim gören 5. sınıf öğrencilerinden oluşan 2 farklı sınıf seçilmiştir. Bu sınıflardan birine 5. sınıf "Elektrik" konusu, eğitsel oyunlarla gerçekleştirilen takım-oyun-turnuva yöntemi ile verilirken diğer sınıfa ise sadece geleneksel öğretim yöntemi ile anlatılmıştır. Uygulamadan önce her iki sınıfa araştırmacı tarafından geliştirilerek geçerlik, güvenirlik çalışması yapılan "Elektrik Konusu Başarı Testi" ön test olarak, uygulamadan sonra ise son test olarak verilmiştir. Benzer şekilde gruplara eğitsel oyun destekli takım-oyun-turnuva yöntemin öğrencilerin motivasyonunu artırmada etkili olup olmadığını tespit etmek için "Fen Öğrenimine Yönelik Motivasyon Ölçeği" ön ve son test olarak uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS paket programı ile değerlendirilmiştir. Verilerin analizi sonucunda deney ve kontrol grupları arasında akademik başarı açısından herhangi bir fark olmadığı tespit dilmiştir. Araştırma için bu durum her iki grubun da yöntemi uygulama açısından bir fark oluşturmadığını göstermektedir. Uygulanan yöntemin öğrencilerin motivasyonuna etkisinin incelenmesi amacıyla kullanılan motivasyon ölçeğinden elde edilen verilerin analizi sonucunda ise deney grubu lehine anlamlı farklılık elde edilmiştir. Ayrıca çalışmada deney grubu öğrencilerinin motivasyonlarına cinsiyetin, ön bilgi düzeyinin ve yöntemin etkisinin olup olmadığı çift yönlü ANOVA testiyle belirlenmiştir. Analiz sonuçlarına göre farklı cinsiyetteki öğrencilerin motivasyon puanlarının ortalamaları arasında fark olmadığı tespit edilmiştir.

Eğitsel oyun ve takım-oyun-turnuva yönteminin öğrencileri sosyalleşme, derse daha istekli katılma ve uygulama sırasında sıkıcı ders ortamından tamamen sıyrılıp öğrenmeye çaba gösterme gibi faktörleri bu yöntemin motivasyonuna etkisinin anlamlı çıkmasını kaçınılmaz kılmaktadır. Araştırma sonucunda eğitsel oyun destekli takım oyun turnuva yönteminin öğrencileri derse karşı bakış açılarını daha da olumlu hale getirmiş, onları istekli kılmış ve çeşitli sebeplerle derse katılmak istemeyen öğrencileri büyük bir hevesle derse ortak etmiştir. Bu sonuçlara göre öğretmenlere, çeşitli sınıf düzeyleri için farklı fen konularının öğretiminde eğitsel oyun destekli takım-oyun-turnuva tekniğinin kullanımı önerilmektedir. Araştırmacılara ise, eğitsel oyun destekli farklı işbirlikli öğrenme tekniklerinin kullanımının öğrencilerin başarı, motivasyon vb. gibi farklı değişkenler açısından bir etkisinin olup olmadığının tespit edilmesi üzerine çalışmalar önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Eğitsel oyun, Takım-oyun-turnuva tekniği, Fen bilimleri, Motivasyon

Sınıf Öğretmenlerinin Örtük Program Algıları

Burak YILDIRIM[1]

[1]*Öğretmen, MEB, burakneva58@gmail.com*

Özet

Eğitim insanlığın her döneminde olduğu gibi günümüzde de öneminden bir şey kaybetmemiş ve nicel olarak etki alanı çok geniş olan bir kavramdır. Eğitimin bir süreç olduğu gerçeğinden yola çıkarsak bu sürecin amacı ve bu amaca ulaşma yolları, bu kavramın temel kısmını oluşturmaktadır. Eğitim sürecinin belli bir düzen ve tertip içinde ilerlemesi için planlı ve programlı olması şarttır. Bu programı yazılı ve yazılı olmayan diye sınıflandırdığımızda resmi ve örtük program kavramlarıyla karşılaşmaktayız. Resmi program devlet tarafından oluşturulmuş ve kanunlarla güçlendirilmiş olup eski bir kavramdır. Örtük program kavramı ise literatürde yeni sayılabilecek kadar genç bir kavram olup, ülkemizde yeni doğmuş bir kavramdır diyebiliriz. Ülkemizde yüksek lisans ve doktora tezi düzeyinde bu kavramla ilgili çalışmalar yapılmıştır (Veznedaroğlu, 2007; Sarı, 2007; Tuncel, 2008; Türedi, 2008 ve Kuş, 2009). Yüksel (2004) kitap olarak ilk ve tek çalışmayı yapan kişidir. Bu çalışmalar dışında sınıf öğretmenliği kavramı ile örtük program kavramının beraber incelendiği çalışma olmadığı için, bu çalışmanın gerekliliği ortaya çıkmıştır.Bu çalışma, MEB'e bağlı okullarda görevli sınıf öğretmenlerinin örtük program kavramına ilişkin algıları temel alınarak yürütülmüştür. Araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin örtük program kavramına ilişkin algılarının görüşleri çerçevesinde değerlendirilmesidir. Çalışma, nitel araştırma türlerinden durum desenine uygun olarak yürütülmüştür. Araştırmanın evreni; 2012-2013 Eğitim-Öğretim yılında görev yapan Sivas ili Zara ilçesinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi kurumlarında görevli sınıf öğretmenleridir. Araştırmada Doç. Dr. Tuncay DİLCİ ve Burak YILDIRIM tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırma uygulanırken tüm görüşmeler yüz yüze yapılmış ve kayıt altına alınmıştır. Araştırmanın analizinde hem betimsel hem de içerik analizi yapılmıştır. Araştırmaya katılan 63 sınıf öğretmenine sorular tek tek okunmuş, katılımcının verdiği cevaplar anlamlılık açısından belirli kategoriler çerçevesinde kodlanmıştır. Katılımcıların verdiği cevaplar ve sebepleri arasında ilişki kurulmuştur.Araştırma sonucuna göre; araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin örtük program kavramı hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ders dışı etkinliklerin ve bazı sosyal etkinliklerin örtük programın kapsamına girdiğinden habersiz oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca katılımcıların eğitim-öğretim ortamında yapılan bazı etkinliklerin amacının farkında olmaları, örtük programın uygulamalı kısmının aktif olarak eğitim ortamında yer aldığı sonucunu ortaya koymaktadır. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin örtük program kavramı hakkında teorik olarak yetersiz oldukları fakat uygulamada herhangi bir sorun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Örtük program, yazılı program, sınıf öğretmeni

Akran Değerlendirme Yöntemine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Gökhan IZGAR[1]

[1]Yrd.Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, gizgar@konya.edu.tr.

Özet

Günümüzde özellikle de yapılandırmacı eğitim uygulamalarında akran değerlendirmesinden sıkça bahsedilmektedir. Akran değerlendirmesi, öğrenenlerin kendi öğrenmeleri hakkında bilgi almasını ve bunu bir öğretici durumunda olan kişiden değil de kendisi gibi öğrenenden sağlamasını amaçlar. Çünkü bu yöntemde öğrenenler hem değerlendirilerek hem de değerlendirme yaparak öğrenme sürecine aktif olarak katılırlar. Kısacası öğreneneler yaptıkları çalışmalar hakkında dönüt almak ve vermek suretiyle birbirlerinden öğrenirler.

Bu araştırmada eğitim fakültesi öğrencilerinin akran değerlendirmesine yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışma nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışmasıdır. 2016-2017 eğitim öğretim yılında bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesi Türkçe bölümü 3. sınıf öğrencileri bu araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Görüşmelere 30 öğrenci katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" kullanılmıştır. Görüşme formunda şu sorular yer almaktadır: Öğretmen adaylarının akranlarını değerlendirmesi ile ilgili görüşleri nelerdir? Öğretmen adaylarının akranları tarafından değerlendirilmeleri ile ilgili görüşleri nelerdir? Öğretmen adaylarının ders işlenişinde akran değerlendirme yönteminin kullanılmasına ilişkin görüşleri nelerdir?

Bu araştırmada veriler, nitel veri analiz yöntemlerinden "Betimsel Analiz" tekniği kullanılarak çözümlenmiştir. Akran değerlendirmeye ilişkin öğrenci görüşleri yarı yapılandırılmış görüşme formunda belirtilen temalar ışığında analiz edilmiştir.

Öğretmen adaylarının akranları tarafından değerlendirilmesine ilişkin görüşleri incelendiğinde; eksik bilgilerin fark edilmesi ve doğru bilgilerin pekiştirilmesi (f=11), eleştiri veya önerilerin öğrenmeye katkı sağlaması (f=9), akranların adil değerlendirme yapmaması, kişisel sorunları veya arkadaşlığı ön planda tutması (f=9), öneri veya eleştirilerin yeteri düzeyde olmaması (f=3) görüşleri ön plana çıkmaktadır. Öğretmen adaylarının akranlarını değerlendirmesi ile ilgili görüşleri incelendiğinde; adil değerlendirme yapmayı öğrenme (f=7), değerlendirme yapmanın öğrenmeye katkı sağlaması (f=10), öğretmenlik rolünün hissedilmesi ve sorumluluk bilincinin gelişmesine katkı sağlaması (f=9), eleştirel düşünmeye katkı sağlaması (f=4), akranlara toleranslı davranılması (f=1), değerlendirme yapmanın öğrenmeye hiç bir katkı sağlamaması (f=1) görüşleri ön plana çıkmaktadır. Öğretmen adaylarının ders işlenişinde akran değerlendirme yönteminin kullanılmasına ilişkin görüşleri incelendiğinde; öğrenci merkezli bir uygulama (f=8), dersin işlenişi zevkli (f=12), dersin işlenişi sıkıcı (f=8), öğrenme odaklı (f=7), olumsuz bir uygulama (f=1) görüşleri ön plana çıkmaktadır.

Akran değerlendirme yöntemi esas alınarak planlanan ders etkinlikleri sonucunda öğretmen adaylarının görüşlerini ortaya çıkarmayı amaçlayan bu çalışmanın sonuçları şu şekilde özetlenebilir: Akran

değerlendirme yöntemi ile işlenen ders etkinlikleri sonucunda öğretmen adaylarının öğrenmelerinde sorumluluk aldıkları, değerlendirmeye dayalı öğrenmenin faydalı ve kalıcı olduğu konusunda hemfikir oldukları görülmektedir. Öğretmen adayları ders uygulamalarında aktif olduklarını, irdeleyerek, yorumlamalar yaparak, neden, niçin gibi düşünmeye odaklı sorular ile tartışarak ve yaptıkları bir çalışma raporunu ortaya koyarak kendi öğrenmelerini gerçekleştirdiklerini belirtmişlerdir.

Öğretmen adaylarının çoğu, akran değerlendirme yöntemine ilişkin görüşleri olumlu yönde olurken, bazı öğretmen adaylarının akranları tarafından değerlendirilmeye karşı olumsuz görüş bildirdikleri ve bu yönteme karşı olumsuz tutum sergiledikleri dikkat çekmektedir. Bu olumsuz durumun ortadan kaldırılabilmesi için öğretmen adaylarının bu yöntem ile daha fazla aşina olmaları, daha fazla kullanabilmelerine yönelik planlamaların yapılması önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Akran değerlendirme, Öğretmen adayları, Eğitim Fakültesi

Üniversite Öğrencilerine Uygulanan Sabır Eğitim Programının Öğrencilerin Sabır ve Yaşam Doyumu Düzeyine Etkisi

Gökhan IZGAR[1]
Ayşe ELİÜŞÜK BÜLBÜL[2]
[1]*Yrd.Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, gizgar@konya.edu.tr.*
[2]*Yrd.Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, ayseeliusuk@gmail.com*

Özet

Türkiye'de ve dünyada sabır konusunda yapılan çalışmalar incelendiğinde genellikle tarama modeline uygun çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Bu noktada sabır eğitimine yönelik hiçbir deneysel araştırmaya rastlanmamıştır. Literatür incelendiğinde bireylerin sabır düzeyleri ile yaşam doyumu düzeyleri arasında yakın bir ilişki olduğu görülmektedir. Bu konuda yapılan bu çalışmanın hem alan yazına hem de öğrencilerin sabır ve yaşam doyumu düzeylerine önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerine uygulanmak üzere hazırlanan "sabır eğitim programının" öğrencilerin sabır ve yaşam doyumu düzeyleri üzerine etkisini belirlemektir. Araştırma ön test–son test deney ve kontrol gruplu desen olarak düzenlenmiştir. Araştırma 15'i kontrol grubu, 15'i de deney grubu olmak üzere toplam 30 öğrenci ile yürütülmüştür. Deney grubuna uygulanan "sabır eğitim programında" iki genel amaç (*1-Sabır değerinin insan hayatındaki yeri ve önemini kavrayabilme. 2-Günlük hayatın akışında, sosyal ilişkilerde ve zor durumlarda sabırlı olmayla ilgili davranışlar gösterebilme*) ve bu amaçlara dayalı on altı kazanım yer almaktadır. "Sabır Eğitimi Programı" 5 hafta süresince haftada 1 gün (50+50 dakika) toplam 10 ders saati süre ile ve ders dışı zamanlarda okulda yapılmıştır. Sabır eğitimi programı araştırmacılar tarafından uygulanmıştır. Bu süre esnasında kontrol grubu ile ilgili olarak herhangi bir işlem yapılmamıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Schnitker (2010) tarafından geliştirilmiş, Eliüşük ve Arslan (2016) tarafından Türkçeye uyarlanmış "Sabır Ölçeği" ile Diener, Emmons, Larsen ve Griffin (1985) tarafından geliştirilmiş, Dağlı ve Baysal (2016) tarafından Türkçeye uyarlanmış "Yaşam Doyumu Ölçeği" kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde grup içi farklılıkların karşılaştırılmasında "Wilcoxon" testi; iki grup arasındaki farklılıkların incelenmesinde "Mann-Whitney U" testi kullanılmıştır.

Deney ve kontrol gruplarının sabır ve yaşam doyumu ön test - son test verileri Wilcoxon eşleştirilmiş çiftler işaretlenmiş sıra sayıları testi ile incelenmesi sonucunda deney grubunun gündelik yaşamda Sabır (Z=-2,831, p<.001) kişiler arası sabır (Z=--2,914, p<.001) yaşam zorluklarında sabır (Z=-2,094, p<.05) ve yaşam doyumu (Z=--3,053, p<.001) puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir. Kontrol grubunun gündelik yaşamda sabır (Z=--,270, p >.05) kişiler arası sabır (Z=--,356, p>.05) yaşam zorluklarında sabır (Z=-,719, p>.05) ve yaşam doyumu (Z=-,252, p>.05) puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olmadığı görülmektedir. Deney ve kontrol gruplarının sabır ve yaşam doyumu ölçeği son testlerinden elde edilen verileri Mann-Whitney U testi ile incelenmesi sonucunda gündelik yaşamda sabır (U=39,000, p<.001) kişiler arası sabır (U=62,000, p<.001) yaşam zorluklarında sabır (U= 64,500, p<.001) ve yaşam doyumu (U=44,000, p<.05) puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olduğu bulunmuştur.

Sonuç olarak üniversite öğrencilerine uygulanan sabır eğitim programının öğrencilerin yaşam doyumu ve sabır düzeylerini olumlu yönde etkilediği söylenebilir. Bu araştırmada uygulanan ve araştırmacılar tarafından hazırlanan "sabır eğitim programının" farklı yaş grupları üzerinde incelenmesi ve benzer sabır eğitim etkinliklerinin tasarlanması önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Sabır, Yaşam doyumu, Üniversite öğrencileri

Çalışma İradesi Ölçeği Yetişkin Formu: Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması

Ayşenur BÜYÜKGÖZE KAVAS[1]

Şule ÜNAL

Ümit Yaşar İSLAM[3]

[1] Ondokuz Mayıs Üniversitesi, aysenur@omu.edu.tr

[3] Ondokuz Mayıs Üniversitesi, adriano_islam@hotmail.com

Özet

Bu çalışmanın amacı Duffy, Diemer, Perry, Laurenzi, ve Torrey (2012) tarafından geliştirilen Çalışma İradesi Ölçeği'ni (Work Volition Scale; WVS) Türkçe'ye uyarlamaktır. Bu doğrultuda, ölçek maddelerinin önce Türkçe çevirisi sonra İngilizce geri çevirisi yapılmıştır. Maddelere ilişkin çalışanlardan ve uzmanlardan görüş alınmıştır. Elde edilen ölçek formu ile 22 yaş üstü çalışan bireylerden oluşan iki (N = 217 ve N = 227) ayrı çalışma grubundan veri toplanmıştır. Her iki çalışma grubu ile ölçeğin orijinal faktör yapısının sınanması amacıyla doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmıştır. Elde edilen bulgular, DFA sonucunda elde edilen uyum iyiliği indekslerinin her iki grup içinde iyi düzeyde olduğunu göstermektedir (X^{-}/ df = 1.50, CFI = .96, GFI = .94, RMSEA = .048, SRMR = .049). Ölçeğin uyum geçerliğini incelemek amacıyla Temel Benlik Değerlendirmeleri Ölçeği (Judge, vd., 2003) ile İş Doyumu Ölçeği (Judge vd, 1998) arasındaki korelasyona bakılmıştır. Alt ölçekler için hesaplanan iç tutarlık katsayılarının yeterli düzeyde olduğu ve ölçeğin tamamı için iç tutarlık katsayısının .86 olduğu görülmüş ve orijinal çalışmada elde edilen katsayılara benzer olduğu anlaşılmıştır. Sonuç olarak elde edilen bulgular ışığında WVS'nin Türkçe formunun yeterli psikometrik özelliklere sahip olduğu söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Çalışma İradesi, Ölçek Uyarlama, Doğrulayıcı Faktör Analizi

Öğretmenlerin Kolektif Yeterlik Algılarının İncelenmesi: Altındağ İlçesi Örneği

Miraç Yılmaz[1]
Necla Turanlı[2]

[1]*Yrd. Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı, mirac@hacettepe.edu.tr*

[2]*Prof. Dr. Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Matematik Eğitimi Anabilim Dalı, turanli@hacettepe.edu.tr*

Özet

Okullardaki eğitimin kalitesi ve verimliliğinin geliştirilebilmesi için, eğitim-öğretimin her aşamasındaki öğretmenlerin beraberce yaratacağı sinerji ve çabalar oldukça değerlidir. Eğitim programlarındaki temel alanlardan olan matematik, fen bilimleri ve biyoloji dersleri öğretmenlerinin ortak çalışma ve başarma ile ilgili kolektif inançlarının, öğretmen özyeterliği, güdülenmiş öğrenmeyi destekleme özyeterliği ve özdüzenleme gibi yapılar aracılığıyla incelenmesi eğitim ve öğretim adına nitelikli değerlendirmeler yapmada destekleyici olabilir. Bireylerin diğerleriyle beraber ve etkin bir biçimde çalışabileceklerine olan inançlar/algılar olarak açıklanan kolektif yeterliğin belirlendiği çalışma ve uygulamaların yapılması, birbirleri ile bağlantılı sosyal sistem içerisinde, öğretmenlerin ortak inançları için de bir bakış açısı sağlayacaktır. **Hacettepe Üniversitesi,** Ankara **Altındağ İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve Altındağ Belediye Başkanlığı** arasındaki "Eğitimde İşbirliği Protokolü" çerçevesinde yürütülen bu araştırma, Altındağ ilçesi ortaokul – lise matematik, fen bilimleri ve biyoloji öğretmenlerinin kolektif yeterlik algı düzeylerini belirlemeyi ve bazı değişkenlerin (öğretmen özyeterliği, güdülenmiş öğrenmeyi destekleme özyeterliği, özdüzenleme, yaş, ve okul kademesi) kolektif yeterlik algısıyla ilişkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın örneklemini Ankara'nın Altındağ ilçesinde resmi ortaokul ve liselerde görev alan 247 matematik, fen bilimleri ve biyoloji öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada kişisel bilgiler ve çeşitli ölçeklerden (Kolektif Yeterlik Algısı Ölçeği, Öğretmen Özyeterliği Ölçeği, Güdülenmiş Öğrenmeyi Destekleme Özyeterliği Ölçeği, Özdüzenleme Ölçeği) oluşan bir veri toplama aracı kullanılmıştır. Ayrıca betimsel istatistikler hesaplanmış, güvenirlik ve korelasyon analizleri yapılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre öğretmenlerin sahip oldukları kolektif yeterlik algılarının orta düzeyde olduğu ($\bar{x}$=36.376) görülmüştür. Altındağ ilçesi matematik, biyoloji ve fen bilimleri öğretmenlerinin kolektif yeterlik algılarının orta düzeyde oluşu, onların okulda diğer öğretmenlerle birlikte etkili ortak çalışmalar yapabileceklerini göstermektedir. Ayrıca öğretmenlerin kolektif yeterlik algılarının öğretmen özyeterliği ve güdülenmiş öğrenmeyi destekleme özyeterliği ile orta düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki içinde olduğu (sırasıyla r=.454; r= .362; p<0.01); özdüzenleme ile düşük, negatif ve anlamlı bir ilişki içinde olduğu (r=-.250 p<0.01), yaş ve okul kademesiyle ise ilişkili olmadığı tespit edilmiştir. Sonuçlara göre, öğretmenlerin kolektif yeterlik algılarının değerlendirilmesi ve ortak çalışmalar yapmaları konusunda desteklenmeleri önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Öğretmen, kolektif yeterlik algısı, öğretmen özyeterliği, güdülenmiş öğrenmeyi destekleme özyeterliği, özdüzenleme

Meyer ve Allen 3-Boyutlu Örgütsel Bağlılık Ölçeğinin Güvenirlik Genelleştirmesi: Türkiye'de Yapılan Tezler

Davut CANLI[1]
Yüksel TERZİ[2]
[1]*Araş. Gör., Matematik Bölümü, Fen Edebiyat Fakültesi, Ordu Üniversitesi, Ordu-TÜRKİYE davutcanli@odu.edu.tr*
[2]*Doç. Dr., İstatistik Bölümü, Fen Edebiyat Fakültesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun-TÜRKİYE yukselt@omu.edu.tr*

Özet

Amaç: Örgütsel bağlılık, kabaca kişinin çalışmakta olduğu kuruma ait olma hissi ve bununla paralel olarak işiyle özdeşleşmesi olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda örgüte bağlılığı yüksek bireylerin daha verimli ve üretken oldukları söylenir. Literatürde, bahsi geçen örgütsel bağlılığı ölçmeye yönelik birçok ölçüm aracı bulunmaktadır. Bunlar arasında, Meyer ve Allen'in geliştirdiği ve bağlılığı 3 temel boyutta (duygusal, devam, normatif) ele alan ölçek hem dünyada hem de ülkemizde birçok çalışmaya konu olmuştur. Bu çalışma ile Türkiye'de yayınlanmış ve ilgili ölçeğin uygulama alanı bulduğu tezler ele alınarak, ölçeğin iç tutarlılığı incelenmiş ve ölçeğin hem bütünü hem de her bir alt boyutunun güvenirliğine ilişkin daha genel sonuçların ortaya konması amaçlanmıştır.

Yöntem: 03.01.2017 ile 31.05.2017 tarihleri arasında, YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanı kullanılarak, "örgütsel bağlılık (+ölçeği)" ve "güvenir(li)lik" anahtar kelimeleriyle literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Tarama sonucu elde edilen çalışmalar tek tek gözden geçirilmiş ve örgütsel bağlılığı ölçmede Meyer ve Allen'in her bir alt boyutu 6 maddeden oluşan ve toplamda 18 madde içeren üç-boyutlu örgütsel bağlılık ölçeğini içeren tezler ele alınmıştır. Ayrıca çalışmalarda ölçeğin orijinal yapısına sadık kalması aranmış, bu nedenle faktör analizi ve benzeri yöntemlerle ölçeğin yapısında değişimin gözlendiği çalışmalar analiz dışı bırakılmıştır. Mevcut kriterler dahilinde elde edilen bulgular için istatiksel işlemler R paket programı içinde "metafor" paketi kullanılarak sürdürülmüştür.

Bulgular: İlk tarama sonuçlarına göre toplam 1274 tez elde edilmiş, bunlardan 249 tanesine tübess veya yazar kaynaklı nedenlerle ulaşılamamıştır. Geriye kalan 1025 çalışma arasından istenilen kriterlere uygun ve ilgili ölçeğin alfa güvenirlik katsayısını raporlayan toplam 131 (%12,9) çalışma bulunmuştur. Yapılan analizler sonucunda, rasgele etki modeline dayalı olarak ölçeğin genel, duygusal, devam ve normatif bağlılık boyutlarının ortalama güven katsayıları ile katsayılar arasındaki toplam değişkenliğin yüzdelik indeksleri (I2) sırasıyla α=0.824 (%95), 0.848 (%98.6), 0.763 (%95.5) ve 0.794 (%96.1) olarak bulunmuştur. Mevcut değişkenliği açıklamak üzere her bir çalışmadan altı farklı harici açıklayıcı değişken ile karma etki modeli yürütülmüş ancak anlamlı bir değişken bulunamamıştır.

Sonuç: Bu çalışma ile Meyer ve Allen'in 3 boyutlu örgütsel bağlılık ölçeğine ilişkin güvenirlik genelleştirmesi yapılmış, mevcut sonuçlar ışığında ölçeğin kabul edilebilir düzeyde güvenilir olduğu ancak güvenirliğe ilişkin değişkenliğin oldukça yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bir sonraki çalışma, mevcut değişkenliği açıklamak üzere çalışmaların daha derin incelenmesine ve taramanın kapsamını diğer ulusal veri tabanlarını da içine alarak genişletilmesine ayrılmıştır.

Anahtar kelimeler: Örgütsel Bağlılık, Güvenirlik Genelleştirmesi, Meta Analizi

Dil Sınıflarında Yabancı Dil Kaygısı ve Sınıfın Etkisi

İbrahim And UYANIK[1]
Yunus UĞUR[2]
[1]*Yrd. Doç. Dr., Abant İzzet Baysal Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu, Modern Diller Bölümü, anduyanik@hotmail.com*
[2]*Arş. Gör., Abant İzzet Baysal Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü, uguryunus89@gmail.com*

Özet

Türkiye'de İngilizce öğrenenlerin şikâyet ettikleri en önemli sorunların başında istendik bir şekilde konuşulamaması gelmektedir. Yapılan çalışmalar bu durumun altında yatan birden fazla sebep olduğunu göstermektedir. Bunların en önemli olanının öğrencilerin çoğunlukla deneyimledikleri dil kaygısı olduğu düşünülmektedir. Dil kaygısı üzerine birçok çalışma yapılmış ve dil kaygısına neden olan tek bir bileşen olmadığını göstermektedir (Akalın, 2015; Gardner & MacIntyre, 1993; Matsuda & Gobel, 2004; Mercer, 2011). Bu noktada kaygı ikinci dil öğrenilirken ya da kullanılırken ortaya çıkan endişe verici ve negatif bir duygu olarak tanımlanabilir (MacIntyre, 1999). Mevcut araştırmanın amacı sınıf ortamında dil kaygısının belli bazı değişkenlere göre değişip değişmediğini ortaya koymaktır. Bu kapsamda araştırmaya Abant İzzet Baysal Üniversitesi İngilizce öğretmenliği bölümünden seçkisiz olarak seçilen 90 öğrenci katılmıştır. Araştırmada "Horwitz's Foreign Language Classroom Anxiety Scale" kullanılmıştır. Ölçek 32 maddeden oluşmaktadır. Mevcut araştırmada, faktör analizi, maddelerin toplam varyansın % 42.66'sını oluşturduğunu ortaya koymuştur. Ölçeğin iç tutarlılığı (Cronbach alfa) .93'tür. Bulgular cinsiyetin ve sınıf düzeyinin dil kaygısı üzerinde etkili olduğuna ve not ortalamasının dil kaygısı ile anlamlı bir korelasyon gösterdiğine işaret etmektedir. Kız öğrencilerin kaygısının (M = 56.14) erkeklere göre (M = 45.14) daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu bulgu, kadınların dil kaygısına erkeklerden daha fazla eğilimli olduğunu önermektedir. Bu farklılık kadınların erkeklere göre çevrelerindeki uyarıcılara karşı daha dikkatli olması gerçeğine atfedilebilir. Öte yandan, seçicilik hipotezi çerçevesinde erkeklerin çevrelerindeki daha önemli olan uyarıcılara dikkat etme eğiliminde olduğu söylenebilir. Birinci sınıf öğrencilerinin kaygılarının (M = 64.26) ikinci sınıf (M = 46.79), üçüncü sınıf (M = 51.10) ve dördüncü sınıf (M = 42.92) öğrencilerine göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu durum birinci sınıf öğrencilerinin henüz uyum sürecinde olmaları, yaşadıkları rol değişimleri yüzünden artan kaygı düzeyleri ve öğreticinin sınıfta söyledikleri hakkında daha kaygılı olmaları ile açıklanabilir. Ayrıca kaygının akademik başarıyla negatif olarak ilişkili olduğu bulunmuştur (r = -.31, p = .01). Başka bir deyişle kaygı düzeyi arttıkça öğrencilerin akademik not ortalamaları azalmaktadır. Bu durumu genellemek doğru olmasa da belli bir konudaki kaygı genel yetenekteki performans ile ilişkili olabilir ve kaygı diğer alanlara taşınabilir. Ancak gelecekte yapılacak araştırmalarla bu durumun netleştirilmesi gerekmektedir. Öğrencilerin yabancı dil öğreniminde yaşadıkları kaygıyı azaltmaları için sınıf içi yapılacak bazı etkinlikler (canlandırma, drama gibi) aracılığıyla öğrenme çevresi stresten arındırılmalıdır.

Anahtar kelimeler: Dil Kaygısı, Yabancı Dil Öğrenimi, Konuşma kaygısı, Konuşma kaygısının azaltılması

Uyarıcı Türünün Ana Dilde ve Yabancı Dilde Hatırlamaya Etkisi

İbrahim And UYANIK [1]

Hamit COŞKUN [2]

Yunus UĞUR[3]

[1] *Yrd. Doç. Dr., Abant İzzet Baysal Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu, Modern Diller Bölümü, anduyanik@hotmail.com*

[2]*Prof. Dr., Abant İzzet Baysal Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü, hamitcoskun2000@gmail.com*

[3]*Arş. Gör., Abant İzzet Baysal Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü, uguryunus89@gmail.com*

Özet

Bireyler günlük yaşamlarında çok sayıda uyarıcıya maruz kalmakta ve bu uyarıcılardan etkilenmektedir. Psikolojide resim, yazı veya her iki yolla sunulan uyarıcıların etkisi üzerinde yapılan çalışmalar özellikle 1970'li yıllardan sonra artmıştır (Baddeley, Thomson ve Buchanan 1975; Paivio ve Csapo 1973). Bu araştırma sonuçlarına göre resim olarak ve optimal sayıda sunulan uyaranlar, sözcük olarak ve fazla sayıda sunulan uyaranlara göre daha fazla kodlanmakta ve hatırlanmaktadır. Bu konuda en iyi açıklamalar ikili kodlama kuramı (Paivio, 1986; 1991) ve bilişsel yük kuramı (Chandler ve Sweller 1991) çerçevesinde yapılmaktadır. İkili kodlama kuramına göre, içeriğin hem görsel hem de yazılı olarak sunulmasıyla hatırlama daha iyi gerçekleşmektedir. Bu birden fazla olan kodlama işlemi bellekten tekrar çağırma olasılığını arttırmakta ve görsel ya da yazılı izden (trace) biri kaybolursa bir diğeri rahatlıkla kullanılabilmektedir (Coşkun 2009; Madigan 2014). Ancak bu yaklaşım ilk kez öğrenilen durumlarda test edilmemiştir. Diğer bir yaklaşım olan bilişsel yük kuramı kısa süreli belleğin çalışmasına dayanmaktadır. Kurama göre çok sayıda uyarıcıyla karşılaşılması veya alışılmadık uyarıcıların işlenmesi durumunda çalışma belleği aşırı yüklenmekte ve bu durum geri çağırmada hataların yapılma olasılığını artırmaktadır (Paas ve Van Merriënboer 1994). Bu araştırmanın amacı resim, yazı veya hem resim hem de yazı uyaranlarına üç saniye sürede maruz kalmanın, hatırlama performansını artırıp artırmadığını test etmeyi amaçlamaktadır. Araştırmaya Abant İzzet Baysal Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği ve İngilizce Mütercim Tercümanlık Bölümü 2 ve 3. Sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Katılımcılar araştırmanın koşullarına seçkisiz olarak atanmıştır. Katılımcılara sunulan uyarıcılar hayvanlardan oluşmaktadır. Resim 8 adet hayvan resmi sunulmuştur. Yazılı koşulda bu hayvanların sadece Almanca isimleri verilmiştir. Resim ve yazı koşulunda her hayvan resminin altında Almanca sözcükler birlikte sunulmuştur. Katılımcılardan kendilerine verilen sunumlardan akıllarında kalanları önce Almanca sonra Türkçe yazmaları istenmiştir. Araştırmanın bulguları sunum türünün Almanca sözcük hatırlama üzerindeki etkisi anlamlı olduğunu göstermektedir (p <.001). Resim koşulunda olanların Almanca hatırlama performansı (M = .83), yazı koşulunda (M = 4.53) ve hem resim hem yazı koşulunda (M = 5.00) olanların hatırlama performansından daha düşüktür. Bu sonuç bilişsel yük kuramının öngörüsüyle tutarlıdır. Kısa süreli ve uzun süreli bellekte hazır olan yazılı veya hem yazılı hem görsel uyarıları geri çağırmak ve yazmak sorun oluşturmamaktadır. Bunun yanında sunum türünün Türkçe sözcük hatırlama üzerindeki etkisi de anlamlıdır, (p < .001) Yazı koşulunda olanların Türkçe hatırlama performansı (M = 2.00), resim koşulunda (M = 7.00) ve hem resim hem yazı koşulunda (M = 7.06) olanların hatırlama performansından daha düşüktür. Bu sonuç, ikili kodlama kuramının öngörüsüyle tutarlıdır.

Anahtar kelimeler: Hatırlama, Bellek, Kodlama, Resim Sunumu, Yazı Sunumu, Resim ve Yazı Sunumu

Nominal Gruplar ve Etkileşim Gruplarında İmgeleme Türlerinin Beyin Yazımı ile Düşünce Üretimi Üzerindeki Etkisi

Hamit COŞKUN[1]

Yunus UĞUR[2]

[1]*Prof. Dr., Abant İzzet Baysal Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü, hamitcoskun2000@gmail.com*

[2]*Arş. Gör., Abant İzzet Baysal Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü, uguryunus89@gmail.com*

Özet

İmgeleme ve düşünce arasındaki ilişki Plato ve Aristotles'e kadar dayanır (Pelaprat & Cole, 2011). İmgeleme üzerinde ilk bilimsel çalışmalar ise Galton (1880) tarafından ortaya koyulmuştur. İmgelemenin zihinsel bir görüntüleme olduğu ve bireyin algısı, duygusu ve performansını değiştiren bir fenomen olduğu açıktır. Literatürde imgelemenin yaratıcılığa olumlu etkisi olduğu savunulmasına rağmen, bu konuda son yıllarda yapılan çok az sayıda araştırma bulunmaktadır. Bu araştırmada, imgeleme türlerinin nominal ve etkileşim gruplarında yaratıcılık üzerindeki etkisi Paivio'nun (1985) imgeleme teorisine dayanarak ilk kez deneysel olarak incelenmiştir. Paivio (1985), imgelemenin iki fonksiyona sahip olabileceğini öne sürmüştür: güdüsel ve bilişsel. Aynı zamanda imgelemenin hem özgün hem de genel davranışsal hedeflere yönelik olabileceğini öne sürmüştür. Bu bağlamda; güdüsel-genel imgelemenin bireylerin uyarılma düzeylerinin artacağını; bilişsel-genel imgelemenin insanların stratejik becerilerini ön plana getireceğini; güdüsel-özgün imgelemenin kişiler üzerinde hedef yönelimli davranışlara yol açacağını; bilişsel-özgün imgelemenin ise insanların becerilerine odaklanmalarını sağlayacağını iddia etmiştir. Mevcut araştırmada çift yönlü yaratıcılık modeli (De Dreu, Baas, & Nijstad, 2008) de test edilmiştir. Çift yönlü yaratıcılık modeli bireylerin iki farklı yolla yaratıcı düşüncelere ürettiğini öne sürmektedir. Bunlar esneklik ve sebatlıktır. Sebatlık bireyin konu üzerinde derinlemesine bir inceleme yapmasına işaret etmektedir ve odaklanma ile ilişkilidir (De Dreu, Baas, & Nijstad, 2008). Esneklik ise konu üzerinde farklı boyutlar üzerinde düşünmeye işaret etmektedir. Araştırmanın amacı imgelemenin işlevinin (bilişsel ve güdüsel) ve imgelemenin hedefinin (özgün ve genel) nominal ve etkileşim gruplarında beyin yazımı yöntemiyle düşünce üretimine etkisini ortaya koymaktır. 264 üniversite öğrencisi deney ve kontrol gruplarına seçkisiz olarak atanmıştır. Elde edilen sonuçlar, beyin yazımı öncesinde yapılan imgelemenin kontrol koşuluna göre düşünce üretimini artırdığını göstermiştir (p < .0001). Kontrol koşulunda yer alan katılımcıların ürettikleri özgün düşünce sayısı (M = 35.46) bilişsel (M = 45.96) ve güdüsel (M = 46.50) imgeleme koşulunda olanlara göre daha azdır. Ayrıca derin düşüncenin imgeleme ile düşünce üretimi arasında aracı rol oynadığı bulunmuştur (β = .34-.01; p < .0001) Özgün düşünce üzerinde grubun etkisi de anlamlı bulunmuştur (p < .0001). Etkileşim grupları (M = 48.25) nominal gruplara (M = 37.05) göre daha fazla özgün düşünce üretmiştir. Sonuçları birlikte ele aldığımızda, kişilerin yaratıcılığını etkili bir şekilde geliştirmek için imgelemenin kullanabileceğini söylemek mümkündür. Bulgular ilgili literatür ışığında tartışılmış ve yeni açıklamalar ortaya atılmıştır.

Anahtar kelimeler: Nominal grup, Etkileşim grupları, İmgeleme, Beyin yazımı, Düşünce üretimi, Yaratıcılık

Kişilik Özellikleri İle Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişkide İletişim Doyumunun Aracılık Rolü

Selçuk YİĞİTEL[1]
Süleyman ÜNAL[2]
[1]*Öğretim Görevlisi, Milli Savunma Üniversitesi, syigitel@hho.edu.tr*
[2] *Öğretim Görevlisi, Milli Savunma Üniversitesi,* sunal@hho.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın amacı, yöneticilerin kişilik özellikleri ile örgütsel bağlılıkları arasında iletişim doyumunun aracı rolü olup olmadığını belirlemektir. Yöneticilerin kişilik özellikleri araştırmanın bağımlı değişkenini oluştururken, örgütsel bağlılıkları bağımsız değişkenini, iletişim doyumu ise aracı değişkenini oluşturmaktadır.

Araştırmada nicel yöntem kullanılmış olup, nicel araştırma desenlerinden boylamsal tarama deseni kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan veri toplama aracı olan "anket" dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; araştırmaya katılan yöneticilere ilişkin kişisel bilgiler, ikinci bölümde Benet-Martinez ve John (1998) tarafından geliştirilen 5 Faktörlü Kişilik Ölçeği, üçüncü bölümde Allen ve Meyer tarafından geliştirilen Örgütsel Bağlılık Ölçeği, dördüncü bölümde ise Downs ve Hazen (1977) tarafından geliştirilen İletişim Doyumu Ölçeği" kullanılmıştır. 5 Faktörlü Kişilik Ölçeği; Uyumluluk, Sorumluluk, Duygusal Kararlılık, Dışadönüklük ve Deneyime Açıklık alt boyutlarından oluşurken, Örgütsel Bağlılık Ölçeği ise Duygusal Bağlılık, Devam Bağlılığı ve Normatif Bağlılık alt boyutlarından oluşmaktadır.

Geçerlilik ve güvenirliğin sağlanması amacıyla SPSS 23 yardımıyla testin iç tutarlılığı hesaplanmış ve 5 Faktörlü Kişilik Ölçeğinin güvenilirliği 0,83, Örgütsel Bağlılık Ölçeğinin güvenilirliği 0,90, İletişim Doyumu Ölçeğinin güvenilirliği ise 0,91 olarak hesaplanmıştır. Hazırlanmış olan testin görünüş ve kapsam geçerliliği, Kültür Üniversitesinde çalışan üç akademisyenden uzman görüşü alınarak yapılmıştır. Testin yapı geçerliliği ise doğrulayıcı faktör analizi yapılarak yapılmış , test maddelerinin daha önceden belirlenmiş olan faktörlere uygun olduğu görülmüştür.

Araştırmanın evrenini turizm/konaklama sektöründe faaliyet gösteren büyük ölçekli işletmelerin yöneticileri oluşturmaktadır. Bu kapsamda araştırmanın örneklemini, İstanbul'da konaklama sektöründe faaliyet gösteren büyük ölçekli işletmelerde çalışan yöneticiler oluşturmaktadır. Bu yöneticilerden kolaylama örnekleme yoluyla seçilen 71 yönetici seçilmiştir. Verilerin analizinde betimsel ve çıkarımsal analizler yapılmış olup, veriler SPSS 23 yardımıyla analiz edilmiştir.

Araştırma sonuçları incelendiğinde; yöneticilerin kişilik özellikleri ile örgütsel bağlılıkları arasında anlamlı, pozitif yönlü orta düzeyde bir ilişki; kişilik özellikleri ile iletişim doyumları arasında pozitif yönde zayıf düzeyde bir ilişki ve iletişim doyumları ile örgütsel bağlılıkları arasında pozitif yönde orta düzeyde bir ilişki tespit edilmiştir. Ayrıca iletişim doyumunun yöneticilerin kişilik özellikleri ile örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişkide aracılık rolü olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Kişilik, örgütsel bağlılık, iletişim doyumu

Traces of German Cultural Transformation in Young Werther's Wrath and New Wrath of Young W.

Bilge GÜLMEZ[1]

[1]*Research Assistant, School of Education, Erzincan University, byikilkan@erzincan.edu.tr*

Abstract

From the novels to be studied in this work, the Die Leiden des Jungen Werther of Johann Wolfgang Von Goethe became the symbol of the Age of German Literature, while Ulrich Plenzdorf's New Wrath of the Young W. (Die neuen Leiden des jungen W .) is an example of the East German Literature which emerged by the division of Germany in the post-War German Literature period. As the names of these two novels reveal, the topics overlap so much so that in the novel, Young W.'s new wrath, the protagonist, Wibeau reads the novel Young Werther's Wrath and cites this book in the voice recordings he sends to his friend.

At the heart of the new historicism theory is the historical and cultural structure of the literary texts introduced to the reader sometimes evidently and sometimes unseen, along with the historical and cultural structure of the work. In this novel, written by different writers at different times, we will discuss our work based on this theory, and cultural elements of the German society have been identified.

The topics of love and marriage in the center of the novels in our work, the lives of rich noble families and their look on the low income people, their experience, anticipation in education, attitudes, novels, writers and music, religious items, cultural differences in society have been revealed.

In the study, descriptive analysis of qualitative methods was used to identify and define culture and cultural items based on the current literature. For example, while the correspondence for communication was on the frontline in the study conducted by Young Werther's Wrath, in Young W. New's Wrath, Wibeau uses voice recording instead of writing a letter to a friend and send it by mail. Data were collected related to the daily life of the people and developing technology in society by means of analysis in the novels. For example, the way a noble person dresses up is mentioned in Young Werther's Wrath while in the New Wrath of Young W. it is mentioned how real jeans should look like and that not everybody is not able to wear jeans. With these and similar determinations, there is a cultural difference in terms of the period that they actually reflect, even though the work clearly outlines Goethe's work and both works call a desperate love to a married woman.

Keywords: Werther, Wibeau, German Literature

Reasons For The inability to institutionalization of Small and Medium Scale Family Bussineses: A Qualitative Research in Bilecik Province

İbrahim ALKARA[1]

Ali ARICI[2]

Tufan YAYLA[3]

[1]*Assist Prof. Dr., Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, ibrahim.alkara@bilecik.edu.tr*
[2] *Lecturer, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, ali.arici@bilecik.edu.tr*
[3]*Lecturer, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, tufan.yayla@bilecik.edu.tr*

***ABSTRACT**

Family companies compose nearly %95 of all companies in our country today. Because of their positive economic effects to our country's economy, family companies' management issues and successfully - turning to next generations are very important. Particularly the phenomenon of institutionalization, to be known as acorporate brand and to be able to overcome the problems in marketing activities have come to forefront day after day in the management and stability of their assets of family companies successfuly.

The research was conducted with family businesses owners operating in the province of Bilecik and its biggest town Bozüyük . When selecting the sample enterprises, it was noted that they represent 9 different occupation groups determined by the chamber of commerce and negotiations were conducted with the managing partner of at least one business entity from each group. As a result of the study, almost all of the participants stated that they believed the phenomenon of corporation and they knew the importance of institutionalization. However, they have stated that their businesses are not very institutionalized. The main reasons for this are believing that this process will slow them down and bring additional costs, especially since they operate at the local level.

Key Words: Family Companies, institutionalization, corporate management, inability to institutionalization

Social Media Use And Its Effects To Consumer Behavior: An Example Of Bursa- Bilecik- Eskişehir

İbrahim ALKARA[1]
Tufan YAYLA[2]
Ali ARICI[3]

[1]*Assist Prof. Dr., Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, ibrahim.alkara@bilecik.edu.tr*
[2]*Lecturer, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, tufan.yayla@bilecik.edu.tr*
[3] *Lecturer, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, ali.arici@bilecik.edu.tr*

ABSTRACT

Social media is now being used more and more by every segment of society. Especially with the widespread usage of internet as a digital marketing tool, many corporate enterprises also offer their products to the end user in electronic environment. In this process, social media users have started to share more or less positive or negative information about products they have purchased before. In this study, the role of social media tools in influencing consumer preferences was investigated, especially before shopping.

The research was carried out in Bursa Bilecik and Eskişehir provinces. A questionnaire was applied to 450 individuals through random sampling. In the analysis of the data, SPSS 17.0 program was used. The t-test and Anova Analysis were used for the analysis of the data. It has been observed that women use social media more than men before shopping in the t test results and that their desire to buy is also more negatively affected by negative comments about products than men. In the One Way ANOVA analysis results, it was seen that the age group of 25-34 age group was much more influenced by the interpretations made about the product that would be obtained before shopping than all the other age groups. From a geographical point of view, participants in Bilecik were less affected by the positive comments in social media than participants in Eskisehir and Bursa.

Key Words: Social Media, consumer behaivour, buying,marketing,social networks